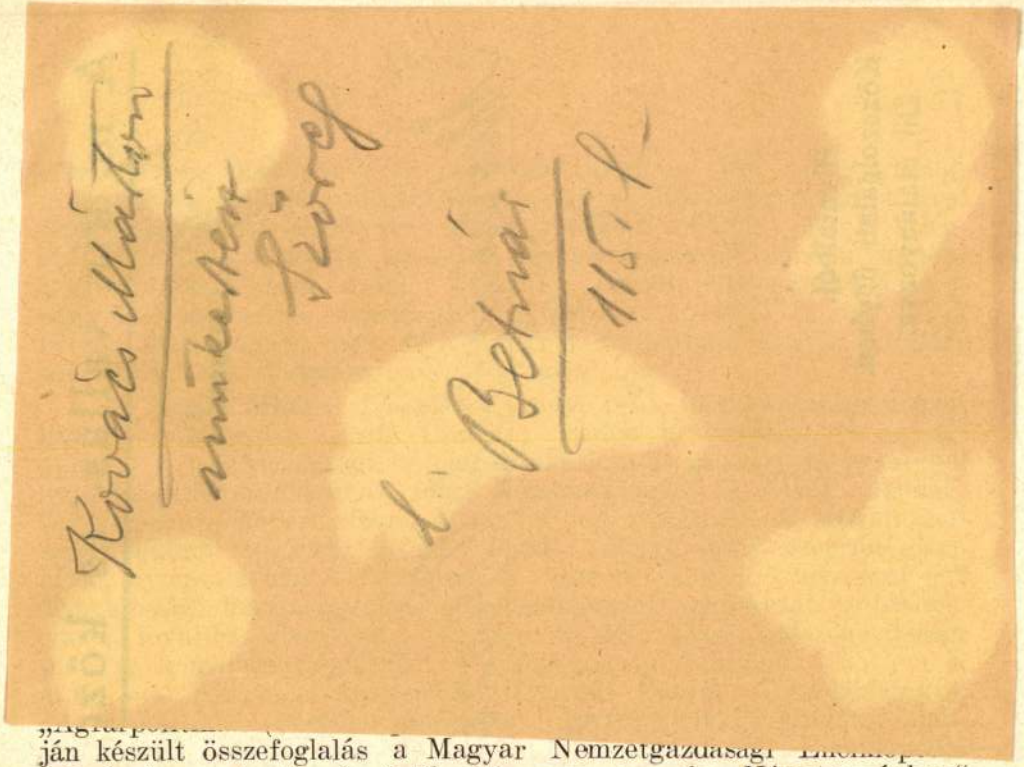

ján készült összefoglalás a Magyar Nemzetgazdasági

kerékpáron utazta be, hogy tudományos céljának megfelelően bármikor megállhasson behatóbb vizsgálatok eszközlésére. Közben megkezdte az irodalomban ismeretes összes futóhomokterületekre vonatkozó adatok összegyüjtését egy átfogó munka elkészítése céljából.

Dr. Szántó Emil (1903, Budapest, róm. kat.), a székesfővárosi statisztikai hivatal tisztviselője ösztöndíját statisztikai kutatások céljára nyerte, amely tárgykörből vezető professzora (prof. Bud) és hivatali főnöke (Illyefalvi igazgató) hozzájárulásával magánháztartási statisztikával foglalkozott, amit erősen megkönnyített az a körülmény, hogy a székesfővárosi statisztikai hivatal rendszeres adatgyüjtést végez budapesti családok háztartási naplóiról, amely adatok alkalmasak arra, hogy egyes társadalmi rétegek megélhetési viszonyairól megfelelő képet kapjunk. Miután már régebben feldolgozta beható alapossággal 50 munkáscsalád adatait, most különböző foglalkozási ágakhoz tartozó 50 polgárcsalád adatait tette kutatás tárgyává, amivel számos igen érdekes és előző munkájával való összehasonlításra is alkalmas adatot talált.

A Zeneművészeti Főiskoláról:

Dr. Szabolcsi Bence (1899, Budapest, izr.), könyvkiadóvállalati

Kovács Márton

nyomdász

l.

Kertész nyomdatott

278. l.

Kovács Márton

ács

8DK

1784-ben a nádujfalui harangtornyot fából épitette.

89.o.

Genthon: Nógrád. 1954.

Kovács Mihály aranymüves, ötvös, rézmüves /Girtelmeister/. Egerben 1827-ben a belvárosban irják össze és még 1845-ben is szerepel az adózók között. 1825-ben készíti a megyei hajduk ruhájának rézgombjait, majd 1829-ben a megyeház ezüst tintatartójának és két réz gyertyatartójának javitását végzi. 1839-40-ig a megyeháza nyugati szárnyának kiépitésekor az ajtók szerelvényeit készíti, majd 1842-ben is szerepel a főépület renoválásánál.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

Kovács Mihály 2.

1834-ben a megyeház főkapuja fölötti rács felhuzásához készit gépezetet, amely adat a homlokzat átépitésére és a Fassola-féle rács uj elhelyezésére nézvead pontos évszámot. 1843-47-ig az érseki palota déli szárnyán rézbetüket készit.1847-ben a megyeház kapujának réz plécheit pucolja és a megyei vizipuskát javitja.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből.Voit.

KOVÁCS Mihály rézmüves, Egerben a Kossuth u. 17/1.sz.házban /Hrsz.475/, mint bérlő lakik 1830-45 között. Egy Kovács Mihály egri ötvös a Tárkányi Béla utcában, mint háztulajdonos szerepel 1831-51 között.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből.Voit.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1966 — 5.
MAGYAR GRAFIKA

Kovács Máté

1021

Könyvművészet és bibliofilia

(Előadássorozat az Iparművészeti Múzeumban)

A TIT József Attila Szabadegyeteme a következő 1966/67. tanévben két féléves előadássorozatot hirdet, *könyvművészet és bibliofilia* címen. Az előadássorozat egyrészt a könyvművészet és bibliofilia fejlődéstörténetét, másrészt a könyvesztétika mai helyzetét és problémáit mutatja be. A szorosan vett történeti és esztétikai előadásokat két műhelylátogatás, egy könyvkiállítás és három olyan bemutatás egészíti ki, amelyek a legkiválóbb mai könyvművészeink alkotó módszereivel ismertetnek meg. Hincz Gyula, Kass János, Szász Endre, Reich Károly műveinek és munkamódszereinek bemutatását vettük tervbe. Az előadássorozat egyes előadásainak megtartására legjobb szakembereinket kértük fel.

A kollégium hallgatói tehát az egyetemes kultúrtörténet színes, érdekes fejezetével, a szép könyv történetével és problémáival ismerkednek meg. A bőséges képanyaggal illusztrált előadásokat néhány érdekes látogatás egészíti ki. Külön élményt jelent majd az a három szerzői est, amit a sorozat keretében a Kossuth Klubban rendeznek meg.

1. Könyvművészet, bibliofilia és társadalom
   Előadó: *Kovács Máté*
2. Tipográfia és könyvművészet
   Előadó: *Haiman György*
3. Hogyan készül a szép könyv? (Látogatás a Kossuth Nyomdában)
   Előadó: *Lengyel Lajos*
4. Írásművészet az ókori kultúrákban
   Előadó: *Kéki Béla*
5. Könyvművészet és bibliofilia a reneszánsz időszakáig
   Előadó: *Sz. Koroknay Éva*
6. A művészi könyvkötés Magyarországon
   Előadó: *Sz. Koroknay Éva*
7. A nyomtatott könyv művészete a reneszánsz és a barokk idején
   Előadó: *Kéki Béla*
8. A magyar könyvművészet és bibliofilia a XVI—XVIII. sz.-ban.
   Előadó: *Soltész Zoltánné*
9—10. Könyvművészet és bibliofilia a nyomdászat nagyipari korszakában
   Előadó: *Kovács Máté*
11. Magyar könyvművészet és bibliofilia a XX. sz. első felében
   Előadó: *Szíj Rezső*
12. Látogatás a Magyar Helikon alkotóműhelyében
   Előadó: *Szántó Tibor*
13. Az új magyar könyvművészet
   Előadó: *P. Brestyánszky Ilona*
14. Látogatás a „Szép magyar könyv 1966" kiállításon
   Vezető: *P. Brestyánszky Ilona*
15. Mai magyar könyvillusztráció
   Előadó: *P. Brestyánszky Ilona*

A sorozat befejezéseként három szerzői estet rendezünk a Kossuth Klubban könyvművészeink munkásságáról.

16. *Hincz Gyula és Kass János*
17. *Szász Endre*
18. *Reich Károly*

tot William Morrisnak 1894-ből származó betűmintakönyve zárja le. Ezenkívül kiállították az európai betűöntödék 90 féle betűmintáját. (Typographische Monatsblätter 1966/4.)

A leningrádi nyomdaipari gépgyárban 1965 végén befejeződtek a fényszedő berendezések első sorozatának gyártására irányuló munkálatok. Még ez évben fogják kibocsátani az NFA fényszedő berendezések második sorozatát. A berendezés három részből áll, éspedig perforátorból, elektronikus fényszedő automatából és korrigálóberendezésből. A fényszedő automata a lyukszalagvezérléssel működik. A betűjeleket egy állandóan forgó betűkorongról fényképezik percenként 400 betű sebességgel. A betűkorongon négyszeres kör alakban 400 betűjel van. Egy soron belül a 400 betűjel körül bármelyik szedhető. A berendezés optikai rendszere lehetővé teszi, hogy a szöveget két betű-

nösen nehezen hegeszthető fémek hegesztéséhez. Ultrahang alkalmazása fölöslegessé tenné a ragasztást és a fűzést, mert hatására a papír vagy más rostos anyag tökéletesen egymásba fonódik, nemezelődik vagy más módon szétszakíthatatlanul egymásba kapcsolódik.

A KGST keretében megalakult a Nyomdaipari Állandó Bizottság, melynek vezetésével az NDK-t bízták meg. A bizottság működése főképpen a következő kérdésekre irányul: az ofszetnyomás továbbfejlesztése különös tekintettel az újságok, folyóiratok és könyvek nyomtatására; a nyomdaipari automatizálás, elsősorban a formakészítési és kötészeti folyamatokban; bizonyos segédanyagok és pótalkatrészek gyártásának szakosítása és koordinálása. (Papier und Druck 1966/2.)

Egész papíroszlopoknak átfutó villamos árammal való „nyomásával" kísérleteznek Amerikában. Az el-

következő: a pre-
lop elektródául
zen áll. A papír-
omos negatívot"
pedig ellenelekt-
násik fémlemezt.
oz kapcsolt vil-
által keletkező
roszlopon átha-
ést idéz elő, de
negatív" közbe-
kon a helyeken,
omás"-nak érnie
a teljes papír-
pillanatok alatt
und Technik

Fogra kutatóinté-
anyagok ellen-
szülékeket, vizs-
s vegyszereket
indezt egy uni-
ható laborasz-
Ezt az összeál-
e: Fogra labor-
mint alapfel-

sára a Fogra egy kis kézikönyvet állított össze, címe: „Materialkontrolle. Eine Einführung in die praktische Arbeit am Fogra-Labortisch" (Anyagellenőrzés. Bevezetés a Fogra-laboraszta lnál való gyakorlati munkához). (Druckspiegel 1966/6.)

Az NDK-ban az 1965. év folyamán 18 nyomdaipari szabványt adtak ki. Ezek közül a legfontosabbak: 1. a reprodukcióhoz való eredetikről, 2. a zeneművekről, 3. az újságkéziratokról, 4. a menetrendekről szóló szabványok. Jelenleg az NDK-ban 84 kötelező és 15 ajánló jellegű nyomdaipari szabvány van érvényben. A házi célokra szolgáló üzemi szabványok száma 671. (Papier und Druck 1966/2.)

A hamburgi Axel Springer lapkiadóvállalat legerősebb napilapja a 4 és fél millió példányban megjelenő „Bild"-Zeitung, melyet egyszerre nyomtatnak Hamburgban, Hannoverben, Essenben, Kölnben, Esslingenben, Münchenben és Berlinben. Ezekre a helyekre a lyukszalagos szedést távszedésként közvetítik, a tördelési tükröt pedig képátviteli készülékkel továbbítják. (Graphische Revue Österreichs 1966/5—6.)

Az 1965. évi angol, francia, holland, svéd és svájci szépkönyvversenyeken összesen 363 könyvet díjaztak. Ezek közül 292-t monószedéssel állítottak elő. A díjazott monószedésű könyvek közül a legtöbbet (39) Bembo típusú betűvel szedték, ezután következnek: Garamond (37), Times New Roman (37), Plantin (34), Baskerville (39). Érdekes, hogy amíg Bodoni betűvel csak öt, addig a lineáris antikvákkal (Grotesk és Univers) 16 díjazott könyv szerepel. (Monotype Newsletter 1966/139).

Kovács Mátyás (?) / Kovács Mihály!/

festő

Reményi, 1851. márc. III. fűz. 133 -
135.o.

a pesti műkiállítás 1851.

Kovács (Kovacz)
Mátyás ács
1666, 1670. Makó
57. l.
Bal Hal (126. l.

Kovács Mátyás

ötvös

1782 aug 31 Eperjes

Rozsnyói származású.

Kapmagyarorszötvösök 22 l.

, de szembe néz. Feje
zakálla galambősz; sze-
k. Nyakkendőjét kettős
úgott, kettős elejű ka-

— Lelt. sz. 754. — Értéke
éle ereklyemúzeumból. —
at l. a 62. lapon az 580
23-án (107–95). — Átvételi
isul vette az 1896 április

KOVÁCS /KOVACZ/ Mátyás kovács. Egerben az 1687-90-ig terjedő összeirás alkalmával az egri házak felértékelésénél 309.sz. házát 18 forintra becsülik.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

KOVÁCS Mátyás ács. Egerben müködik és az adó-
könyvek szerint 1834-ben adóztatják meg.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

M.D.K.

Kovács (Kovacz) Mátyás, kovács

Egerben 1687-90 körötti házat felértérelése alkalmával szerepel. Házát 18 forintra becsülik.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál.
Magyarország müemléki topogárfiája VII. köt.
Szerk.: DercsényiDezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 352. old.

MDK

Kovács Mátyásné

V. Orsz. Iparm. kiáll. Mücs, 1954. 65

Esztergomi Művészeti Ház

KOVÁCS MELINDA

Kovács Melinda (1969 –)

Zártesés (fotó, kémiai színezéssel; 45x45 cm)

Eleinte különös hangulatú akt- és önarckép kompozíciókkal jelentkezett, majd intim de drámai tartalmú, filozófikus csendéletbeállításokat fényképez, melyeket utólag színez. Ugyanilyen technikával készülnek allegórikus sorozatai is

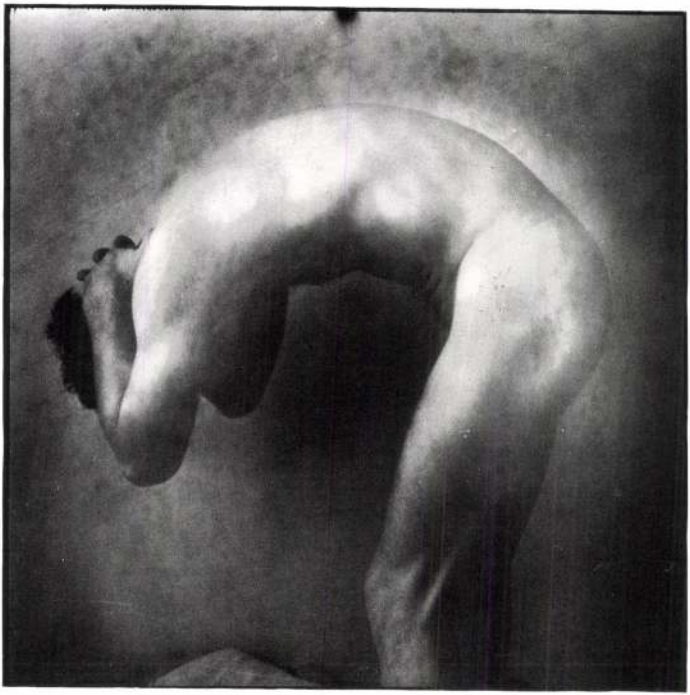

BOLT
galéria

H 1085 Budapest, Leonardo da Vinci utca 40.
tel.: (36 1) 312 1603, (36 1) 324 7769
nyitva h–szo 10–18
ouvert du lundi au samedi de 10h á 18h

KOVÁCS MELINDA

Élőképek

1996. november 14–december 2.

Megnyitó: 1996. november 14. (csütörtök) 18 óra

Új Művészet
Sinkovits Péter főszerkesztő
Budapest
Báthori u. 10. VII/702
1054

A Gromek Fotógaléria
tisztelettel meghívja Önt

Kovács Melinda

önálló kiállításának
megnyitójára,
1997. január 14-én 18 órára.

A kiállítást

Bakács Tibor Settenkedő

nyitja meg, mely 1997
február 7-ig tekinthető meg
keddtől-péntekig 14 és19 óra között,
valamint egyéni egyeztetés szerint.

A kiállítást az NKA támogatta.

Csenger Péter, Plank Ibolya

Budapest
Vörösmarthy u. 41.
1064

GROMEK
fotogaleria
1053 Budapest, Magyar u. 26.
Telefon, fax: (36 1) 137 0584

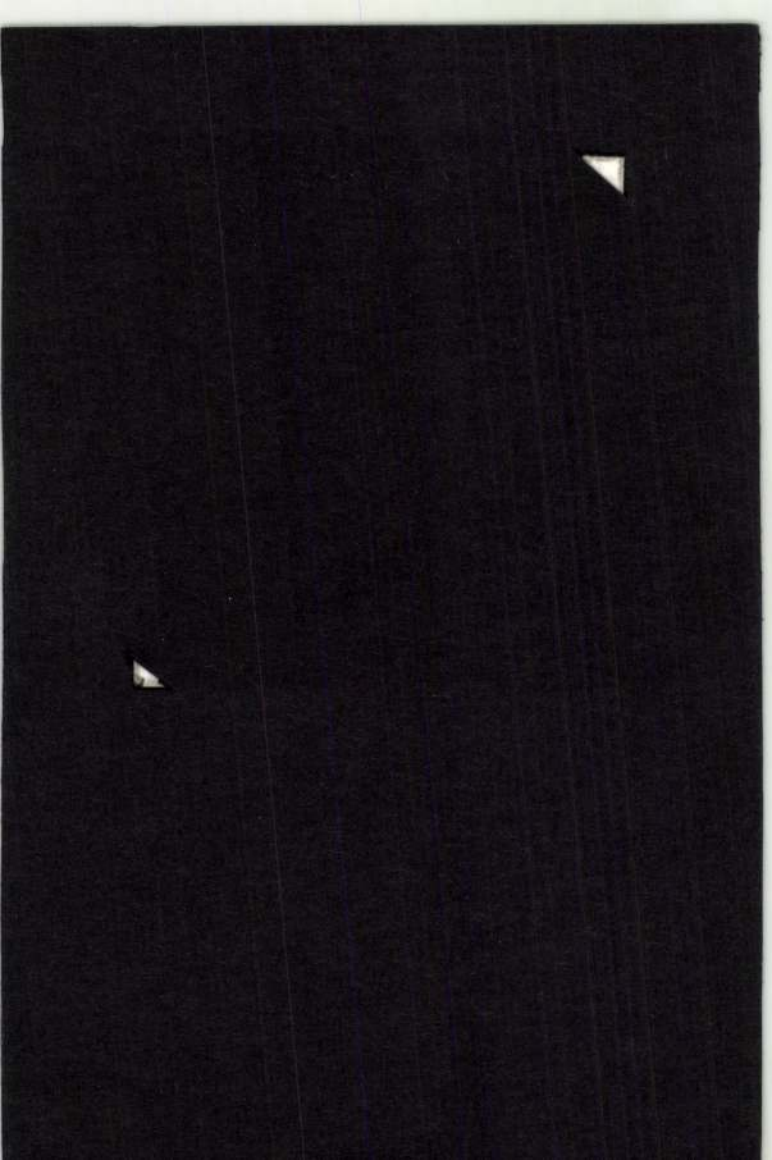

KOVÁCS MELINDA

Esztergom, Kis-Duna sétány 13., 2500 Hungary

1969 -ben született Esztergomban.
1987 -ben kezdett fotózni.
1989 – 1991 között elvégezte a Dési Huber Fényképészeti Szakiskolát.
1991 -től szabadúszó fotósként dolgozik.
Tagja a Fiatal Fotóművészek Stúdiójának és a Magyar Fotóművészek Szövetségének.
1993 Tagja a Magyar Alkotóművészek Egyesületének.

EGYÉNI KIÁLLÍTÁSOK

1991 Budapest Fotóklub, Budapest
1993 Fészek Klub, Budapest
Duna Múzeum, Esztergom
Kunst und Raum Galerie, Bécs
1994 Duna Múzeum – Európai Közép Galéria, Esztergom

DÍJAK

1988, 1989, 1990 Országos Fotókiállítás, Miskolc
1991 Országos Fotóbiennále Budapest, „A legjobb kollekcióért járó díj"
1992 VIII. Országos Fotóbiennále Esztergom, fődíj
1993 Országos Fotóbiennále Budapest, Aranykamera nagydíj
1994 IX. Országos Fotóbiennále Esztergom, Magyar Fotóművészek Szövetségének díja

ÖSZTÖNDÍJ

1992 -ben megkapta a Művelődési és Közoktatási Minisztérium 3 éves Pécsi József Fotóművészeti Ösztöndíját.

Esztergom, Kis-Duna sétány 13., H-2500

1969 born in Esztergom.
1987 began to take photos.
1989 – 91 graduated from the Dési Huber Secondary School, specialized in photography.
1991 became the member of the young Photographers' Studio and the Association of Hungarian Photographers.
1993 admitted to the Union of Hungarian Artists

SOLO EXHIBITIONS

1991 Budapest Photo Club, Budapest
1993 Fészek Club, Budapest
Danube Museum, Esztergom
Kunst und Raum Galerie, Vienna
1994 Danube Museum – European Central Gallery, Esztergom

PRIZES

1988, 1989, 1990 National Photo Exhibitions, Miskolc
1991 National Photo Biennial, Budapest, Award for the Best Collection
1992 8th National Biennial, Esztergom, Grand Prix
1993 National Photo Biennial, Budapest, Golden Camera Grand Prize
1994 9th National Photo Biennial, Esztergom, Award of the Association of Hungarian Photographers

SCHOLARSHIPS

1992 three-year Pécsi József Scholarship for photographers granted by the Ministry of Culture and Education

„A fény a természetbe világító idealitás, az idealizmus első áttörése. Maga az idea nem más, mint a fény, mégpedig abszolút fény. A megjelenő fényben az idea mint ideális valami, mint fény jelenik meg; de csak mint viszonylagos fény, mint viszonylagosan ideális valami. Leveti magáról azt a burkot, amellyel a matériában fedi magát; ám éppen azért, hogy mint ideális valami jelenjék meg, a realitással ellentétben kell megjelennie."

Schelling: A művészet filozófiája

"Light is ideality illuminating Nature, the first breakthrough of idealism. The idea itself is none other than light, absolute light at that. In the appearing light the idea appears as something ideal, as light: but only as relative light, as relatively ideal something. It sheds the hull that conceals it in matter; but just because it is to appear as something ideal, it must appear in opposition to reality."

Schelling: The Philosophy of Art

Kovács Melinda

KOVÁCS MELINDA

MAGYAR HÍRLAP 1999. 11. 11. 8.o.

Pozsonyi Fotóhónap

Kilencedik alkalommal rendezik meg Pozsonyban a legjelentősebb közép-európai fotográfiai seregszemlét. A november végéig tartó fesztiválon most először adnak lehetőséget a régió fiatal fotóművészeinek, hogy portfólióikat olyan jelentős kurátoroknak és szakértőknek mutathassák meg, mint amilyen többek között Andy Golding, a Westminster Egyetem tanára, Loek Van Der Molen, a Holland Fotóintézet munkatársa vagy Ed Earle, a New York-i Nemzetközi Fotográfiai Központ (ICP) képviselője. Ez a bemutatkozás nemcsak arra ad alkalmat a fiataloknak, hogy komoly szakvéleménnyel szembesüljenek, de a szakértőkön keresztül kapcsolatba kerülhetnek külföldi galériákkal, kiállítóhelyekkel, és a jövő évi Pozsonyi Fotóhónapon esetleg komoly bemutatkozási lehetőséget is kaphatnak majd.

Az elméleti rendezvények mellett sok izgalmas tárlat fogadja a szlovák fővárosba érkezőket. Néhány a legérdekesebbek közül: harminc fotóművész részvételével nyílik meg a kortárs osztrák fotográfia tárlata; bemutatkozik a kortárs litván fotóművészet; szlovák fotósok képeiből válogatták a Tízéves a bársonyos forradalom című kiállítás anyagát; bemutatják a Fujifilm 1998-as európai sajtófotó-pályázatának legjobb képeit is. A Szlovák Nemzeti Galériában egy klasszikusnak számító modern művész, Joel-Peter Witkin, az Artotéka Galériában Herb Ritts fotói láthatók, a Városi Galériában pedig az orosz–szovjet avantgárd fényképezés klasszikusának, Rodcsenkónak a képeit állítják ki.

Két magyar, Kovács Melinda és Korniss Péter is önálló kiállítással szerepel a pozsonyi fesztiválon.

• Szarka Klára

Rodcsenko: Anyám. Az immár klasszikusnak számító mester művei is szerepelnek Pozsonyban

HASONLATOK

Beszélgetés Kovács Melinda fotóművésszel

A fotóművészet iránt érdeklődők az elmúlt években figyelemmel kísérhették egy új fotós nemzedék jelentkezését, próbálkozásait. E fiatal generáció egyik képviselője Kovács Melinda.

Az 1991-es budapesti fotóbiennálén a legjobb kollekcióért járó díjat, az idei VIII. esztergomi fotóbiennálén fődíjat kapott. Tagja a Magyar Fotóművészek Szövetségének, a Fiatal Fotóművészek Stúdiója vezetőségének, valamint az esztergomi CÉH művészeti csoportosulásnak.

– Kipróbáltál több képzőművészeti ágat, rajzoltál, festettél is a fotózáson kívül. Miért választottad a fényképezést? Mi az, amivel a fotóművészet többet tud neked adni, és amiért jobban ki tudod fejezni magad általa?

– A gimnázium utolsó osztályába jártam, amikor a megyei diák rajz- és fotópályázatra küldtem el rajzaimat, képeimet. Az eredmény engem is meglepett, mindkét műfajban díjat nyertem. Ez volt az első alkalom, hogy fotóim a szobám falain túlra kerültek.

A rajzolás során egyre inkább éreztem önnön korlátaimat. Tisztában voltam vele, hogy bizonyos dolgokat nem tudok megrajzolni, és ez zavart. Hiába van meg az ötlet, ha éppen a formába öntésnél jelentkeznek problémák. A rajz elkészülésének hosszú folyamatához viszonyítva a fotózás gyorsabb eljárás. Már ami a megörökítést illeti. A fotótechnika számomra könnyebbséget jelent a téma kidolgozásában. Saját stílusom megtalálása, kialakítása is könnyebben ment a fényképezés esetében.

– Szinte mindegyik képeden ott van a „rajzos múlt" nyoma, egyik legjobb példa erre a Beteg Bacchus gyermek című fotód.

Valóban előszeretettel alkalmazom a rajz és a festészet eszközeit. A tárgy-ábrázolás, a nézőpont megválasztása, a tudatos beállítás, a festészetből ismert kompozíciós elvek alapján, mind olyan tényező, mely a fényképek készítésénél is jól használható. Nagy lehetőség a kép végső változatának kialakítására az utólagos módosítás. A negatív hívás közbeni ill. utáni formálás, és a pozitív ecsettel, krétával való színezés mindig

Kovács Melinda: Két szonett I., 10,5x15 cm, barnított

A mélypont ünnepélye I., 15x21 cm, barnított.

A mélypont ünnepélye II., 15x21 cm, barnított

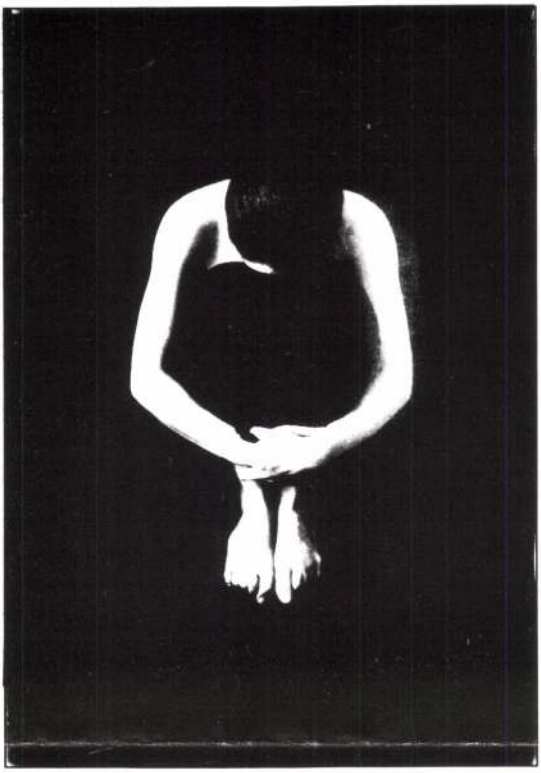

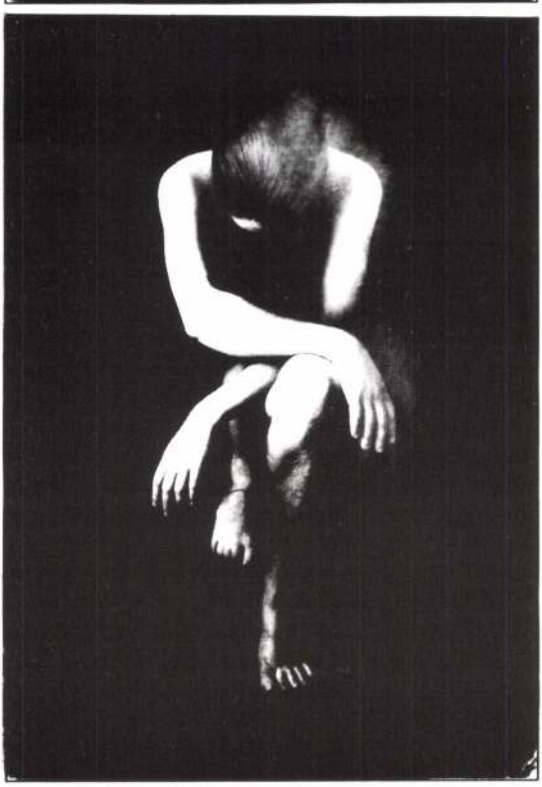

újabb és újabb részletekkel gazdagítja a képeket. A képfelület kezelése a segédeszközökkel lendületesebbé tehető. A hangulat, valamint a harmónia megteremtését célzó hatásokat erősítik az utólagos manipulációk. Mindezzel nem vonom kétségbe a pillanat megismételhetetlenségét, ám a pillanatot némileg ellenőrzésem alá tudom vonni.

– A fotók barnás színe melegséget sugároz, másrészt a századelőt ill. az elmúlt időket idézi. A sötét tónus komorsága, fájdalmassága, a tárgyak megjelenítése, a szemléletmód viszont XX. század végi életérzéseket sugall.

Képeim barnítása számomra egészen természetes. Ezekhez a képekhez, ahhoz a szándékhoz, ami bennem készítésükkor él, ez a szín a legmegfelelőbb – tulajdonképpen nem színes, nem is fekete-fehér, hanem barna-fehér képeket készítek. A barna szín misztikus, sejtelmes; a képeket egy más világba helyezi. A fekete keménységével, egyértelműségével szemben nem köti meg a képzeletet, nem direkt, nem olyan, mint egy kijelentő mondat. Az elmúltra mutat vissza úgy, hogy átemeli azt a jelenbe, az előttünk, az emlékekben élőt mellénk, körénk állítja. A szemléletmóddal kapcsolatban pedig annyit tudok mondani, hogy én most és itt élek, ennek megfelelően csak ebből a nézőpontból figyelhetem a világot.

– A fotográfia az élet bizonyos részleteit emeli ki, nagyítja föl, megmutatva a mögöttük rejlő láthatatlan világot. Mitől függ a témaválasztás és az, hogy mi kerül a képre?

– Az idő és hely alapvetően befolyásolja, hogy mit és hogyan látunk. Az élményeim, a mindennapok történései, kiváltképpen a negatív hatások lecsapódnak bennem is, mint mindenki másban, és átalakuláson mennek keresztül. A külvilág által indukált reakciók, lelki, érzelmi és szellemi folyamatok együttesen határozzák meg, hogy végülis milyen lesz a kép. Ezért nem véletlenszerű a fotóra kerülő téma és annak ábrázolása sem. Az előbb említett folyamatok irányítják a kifejezést.

– Van-e üzenete a képeidnek? Szükségszerű-e, hogy a fotó mondanivalót hordozzon, vagy az esztétikai élmény az elsődleges?

– Igen, általában van üzenete. De azért fotózom, hogy ezt a képeimmel mondjam el. A „képírás" ismerői ezeket a képeket el tudják „olvasni". Igen fontosnak tartom, hogy a fotó esztétikai élményt nyújtson. Vannak képeim, melyeknek „üzenete" a tárgyak szépsége, minden másfajta szándék nélkül. A mondanivaló kifejezését viszont nem tudom elképzelni a kép harmóniája nélkül.

– Csendéleteidet ezek szerint két részre lehet osztani. Az egyik csoportba tartozók a tárgyak szépsége miatt

Kovács Melinda: Két szonett II.,
10,5x15 cm, barnított

készülnek, a másikba soroltak viszont üzenetet hordoznak.

– Igen, az elsőhöz példaként a *Félmúlt* c. sorozat, az utóbbiakhoz pedig a *Hasonlatok* c. képsor fotóit említeném.

– A Hasonlatok darabjain előtérbe kerülnek az elmúlás jelképei, erősebben érezni ennek az érzésnek a megjelenését. Hasonlóságot, sőt párhuzamokat vélek felfedezni Peter Greenaway ZOO c. filmjében megfogalmazottakkal.

– Susan Sontagnál olvastam ezt a gondolatot: „A fénykép az önnön pusztulása felé tartó élet ártatlanságáról és sebezhetőségéről tanúskodik." Ezentúl vannak az embernek olyan periódusai –életkortól függetlenül– amikor jobban foglalkoztatja a végtelen ill. a véges. Ennek a problémának a felerősödése nyilvánvalóan nyomot hagy.

A ZOO c. filmet a képek elkészítése után néztem meg, és a hasonlóság nekem is feltűnt. Az érzések és gondolatok kidolgozása azonban a film eszközei és lehetőségei miatt mások.

Másrészt Greenaway magasabb színvonalon fejezi ki mindazt, ami a kérdéssel kapcsolatban felmerül az emberben. Igazán gyönyörűek azok a képek.

– Számodra mit jelent a fotózás? Mi a fényképezés lényege?

–Egyrészt tükör –ezt mindenkitől hallhatod– amely megmutat minket és környezetünket, ám ez a passzí-

Kovács Melinda: Félmúlt,
10,5x15 cm, fekete-fehér

AZ ÖNMEGVALÓSÍTÁS VILÁGAI

Beszélgetés Z. Németh István költővel

Az íróember élete szerintem, szüntelen vívódás. Sokáig tartott, míg vetted a bátorságot, hogy kiállj az emberek elé, és elmondd, mit gondolsz a világról?

– Tíz-tizenkét éves koromtól írogatok. Talán annak a hatására kezdtem, hogy rengeteg verset tanultunk az iskolában. Megpróbáltam hasonlókat rímelgetni. Rájöttem: írni izgalmas. Az alkotó világokat teremthet. A saját belső világából számtalan újat. És ha sikerül, mindig jobbat! Próbálgattam tehát a szárnyaimat, következett egy tíz éves időszak, amikor csak úgy magamnak, szinte gyártottam a verseket. Naplóírás volt inkább, rímekbe kényszerített gondolatok, súlyosnak vélt problémák, szerelmek, sérelmek. Körbenjárás, ami némi haszonnal járt csupán.

Középiskolás koromban a gimnázium diáklapja, a Diáktükör közölt tőlem gyakran verseket. Ezek már megütöttek egy bizonyos színvonalat. Többen nógattak, küldjek a nálunk megjelenő lapokba is. Csak sokára vettem a bátorságot.

Az Új Ifjúság című lapból Kulcsár Tibor, az akkori rovatvezető visszaküldte első verseimet, mondván, van készségem hozzá, ajánlja, olvassak kortárs, modern költészetet is, s idővel jelentkezzek. Abban az évben, 1988-ban jelent meg az első versem közlésben. Az Irodalmi Szemle hozott tőlem négy rövidebb próbálkozást. Nagyon örültem. Most, amikor szinte hetente, kéthetente jelennek meg írásaim, szeretném újraélni azt az örömöt. De azt hiszem, nem jön vissza többé.

A középiskola után elvégezted a Nyitrai Tanítóképző Főiskolát, pedagógus lettél. El lehet-e választani a hétköznapokat a költészettől ebben az új helyzetben? Hiszen lehet, hogy jönnek a gondolatok, de mondjuk dolgozatjavítás miatt nem vetheted azonnal papírra őket.

– Életem két fő része a pedagógia és az irodalom. Lehetetlen megjósolni, meddig... S hogyan férhet a két dolog össze?

Erre az iskola vezetősége is azonnal rákérdezett, hiszen tudták, hogy írogatok. Megnyugtattam őket. A délutáni nyugalom, a hétvége kiválóan alkalmas arra, hogy élményeimet, tapasztalataimat feldolgozzam. Ha nem lennék állandóan az emberek közvetlen közelében, tán írnom sem lenne miről.

Nemrégen lett volna lehetőségem, hogy az Irodalmi Szemle című havilaphoz kerüljek szerkesztőnek. Tőzsér Árpád, a jelenlegi főszerkesztő keresett meg, kért, hogy hagyjam ott az iskolát. Bevallom, tétováztam. Ilyen lehetőség nem biztos, hogy még egyszer adódik az életben. Nagy előrelépés lett volna – az Irodalom közvetlen közelébe kerülni! Árpi bácsitól sokat tanulhattam volna, szükségem lett volna tanácsaira, útmutatására. De azt mondtam: nem.

Így utólag nézve sem találom hibásnak ezt a döntést. Képtelen lettem volna irodában ülni, kéziratokat olvasni, javítani. Nagy város – nagy magány. Embereket akarok magam körül tudni, lehetőleg minél többet. Jókat és őszintéket. És ezek a gyerekek. Pótolhatták volna a kalandot, a nevetést, a zizegő élettelen papírlapok?

Költészetedben ott vibrál az élet. Hiszen írtál verset Freddie Mercury haláláról, két gyufaszál szerelméről... Milyen műveid belső világa? Kik a hőseid?

– Verseimben két dolog foglalkoztat a legjobban: a halál és a nő. Ha életünknek nem lenne értelme, ki sem alakulhatott volna. De miért élünk? Kik vagyunk? Hova tartunk? Az emberi lét valóban erre a téblábolásra, kényszerpályákra, tragédiákra és percnyi örömök sorozatára szorítkozik, vagy több annál?

És itt van a szerelem, létezik egyáltalán? Vagy múló rosszullét az egész? Azt mondják, ezek a versek túl pesszimisták. Vállalom. Aki ma optimista, az vagy hülye, vagy hazudik. Elnézést a kifejezésért. A versek atmoszférája önmagában kevés. Kizárólag versekkel nem tudom magamból kiírni a keserűséget, novellákra, elbeszélésekre, gondolatfutamokra van szükség, hogy teljesebb legyen a kép.

Ellentmondás, ha valaki komoly és komolytalan dolgokat is ír egyszerre? Azt kérdezik, melyik az igazi én, az igazi arc. Pedig az ember sokszor önmagával is csatázik. Ez a kétféle oldal kiegészíti egymást.

KOVÁCS MELINDA

VÉG – KÉP

fotókiállítás

Bozsó András

Kovács Melinda

Megnyitó:
1997. március 19-én 18 órakor
Megnyitja:
Bakács Tibor Settenkedő
Nyitva: 1997. április 13-ig,
hétfőtől péntekig 10–18 óráig,
szombaton 14 óráig,
vasárnap zárva

FIATAL FOTÓMŰVÉSZEK STÚDIÓJA • DOROTTYA GALÉRIA • MŰCSARNOK

Dorottya Galéria
Budapest V., Dorottya utca 8.
A megnyitót a Torley támogatja

KOVÁCS MELINDA

Esztergom, Kis-Duna sétány 13., 2500 Hungary

1969 -ben született Esztergomban.
1987 -ben kezdett fotózni.
1989 – 1991 között elvégezte a Dési Huber Fényképészeti Szakiskolát.
1991 -től szabadúszó fotósként dolgozik.
Tagja a Fiatal Fotóművészek Stúdiójának és a Magyar Fotóművészek Szövetségének.
1993 Tagja a Magyar Alkotóművészek Egyesületének.

EGYÉNI KIÁLLÍTÁSOK

1991 Budapest Fotóklub, Budapest
1993 Fészek Klub, Budapest
Duna Múzeum, Esztergom
Kunst und Raum Galerie, Bécs
1994 Duna Múzeum – Európai Közép Galéria, Esztergom

DÍJAK

1988, 1989, 1990 Országos Fotókiállítás, Miskolc
1991 Országos Fotóbiennále Budapest, „A legjobb kollekcióért járó díj"
1992 VIII. Országos Fotóbiennále Esztergom, fődíj
1993 Országos Fotóbiennále Budapest, Aranykamera nagydíj
1994 IX. Országos Fotóbiennále Esztergom, Magyar Fotóművészek Szövetségének díja

ÖSZTÖNDÍJ

1992 -ben megkapta a Művelődési és Közoktatási Minisztérium 3 éves Pécsi József Fotóművészeti Ösztöndíját.

Esztergom, Kis-Duna sétány 13., H-2500

1969 born in Esztergom.
1987 began to take photos.
1989 – 91 graduated from the Dési Huber Secondary School, specialized in photography.
1991 became the member of the young Photographers' Studio and the Association of Hungarian Photographers.
1993 admitted to the Union of Hungarian Artists

SOLO EXHIBITIONS

1991 Budapest Photo Club, Budapest
1993 Fészek Club, Budapest
Danube Museum, Esztergom
Kunst und Raum Galerie, Vienna
1994 Danube Museum – European Central Gallery, Esztergom

PRIZES

1988, 1989, 1990 National Photo Exhibitions, Miskolc
1991 National Photo Biennial, Budapest, Award for the Best Collection
1992 8th National Biennial, Esztergom, Grand Prix
1993 National Photo Biennial, Budapest, Golden Camera Grand Prize
1994 9th National Photo Biennial, Esztergom, Award of the Association of Hungarian Photographers

SCHOLARSHIPS

1992 three-year Pécsi József Scholarship for photographers granted by the Ministry of Culture and Education

„A fény a természetbe világító idealitás, az idealizmus első áttörése. Maga az idea nem más, mint a fény, mégpedig abszolút fény. A megjelenő fényben az idea mint ideális valami, mint fény jelenik meg; de csak mint viszonylagos fény, mint viszonylagosan ideális valami. Leveti magáról azt a burkot, amellyel a matériában fedi magát; ám éppen azért, hogy mint ideális valami jelenjék meg, a realitással ellentétben kell megjelennie."

Schelling: A művészet filozófiája

"Light is ideality illuminating Nature, the first breakthrough of idealism. The idea itself is none other than light, absolute light at that. In the appearing light the idea appears as something ideal, as light: but only as relative light, as relatively ideal something. It sheds the hull that conceals it in matter; but just because it is to appear as something ideal, it must appear in opposition to reality."

Schelling: The Philosophy of Art

Bársony III. ▪ Velvet III.

Bársony IV. ▪ Velvet IV.

Kovács Melinda

Cím nélkül, 1999
fotósorozat

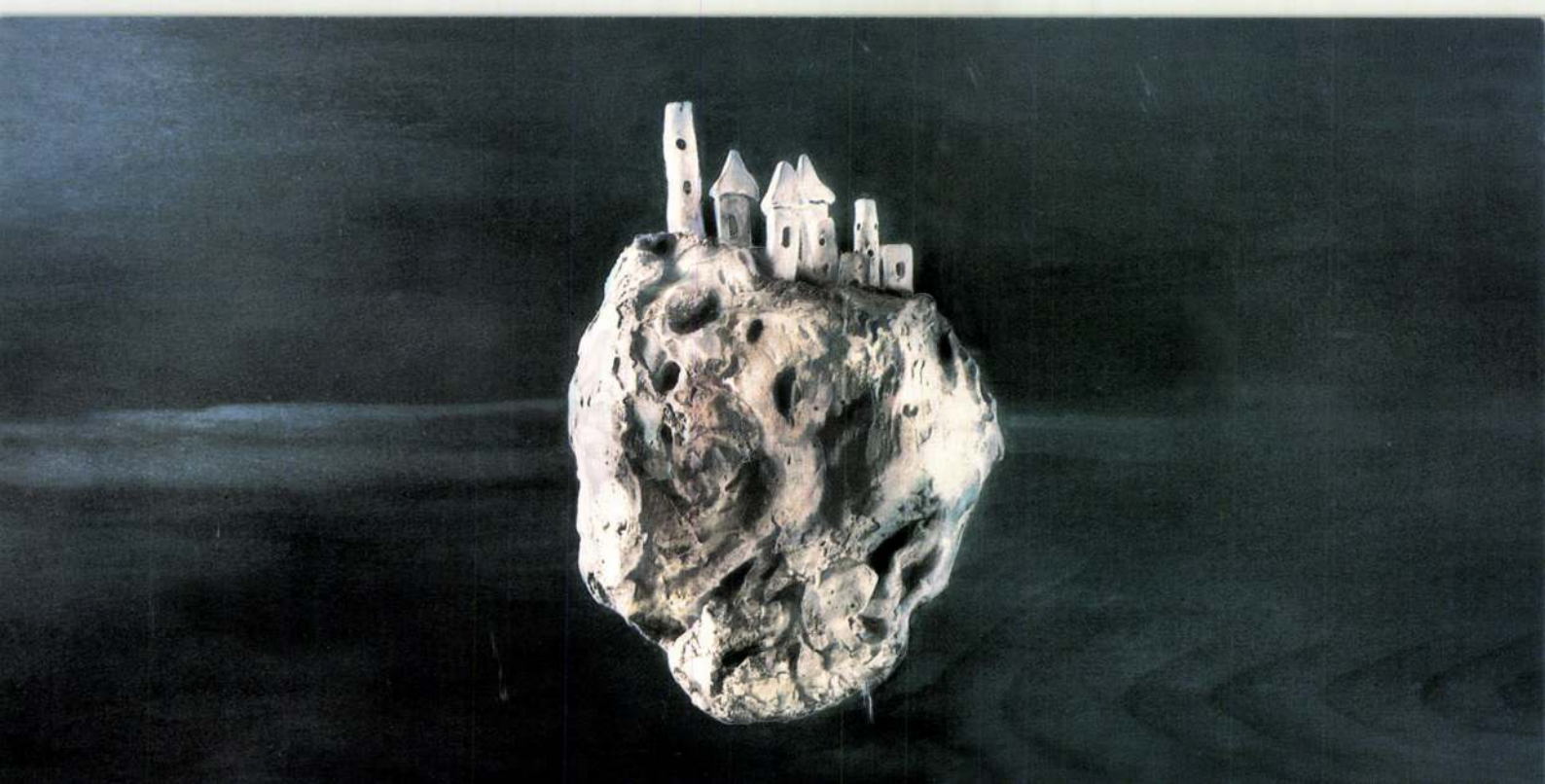

A HUNGART Egyesület és
a Vigadó Galéria meghívja Önt
a Hungart Egyesület 1998. évi első pályázatán
díjat nyert művészek

Kovács Melinda
Lovas Ilona
Szíj Kamilla

kiállításának megnyitójára
2000. február 17-én, csütörtökön 18 órára
a Vigadó Galériába
Budapest V., Vigadó tér 2.

A kiállítást megnyitja:
Kádár János Miklós,
a Hungart Egyesület elnöke és
Tatai Erzsébet
művészettörténész

A kiállítás megtekinthető 2000. március 5-ig,
hétfő kivételével naponta 10–18 óráig

A kiállítás rendezője: **Gelencsér Rothman Éva**

A kiállítás létrejöttét támogatták:
Hungart Egyesület
Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete
Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány
Művészeti és Szabadművelődési Alapítvány

H·U·N·G·A·R·T

VIGADÓ GALÉRIA

3
2
1

Budapest V.,
Telefon: 1

Kovacsmihály

TEXTILMUNKÁS

1961 MÁJ

Képzőművészet

A Magyar Nemzeti Galériában a közelmúltban nyílt meg a Magyar Festők Itáliában című kiállítás, melynek alkalmából tartott beszédében dr. Vayer Lajos egyetemi tanár egy ősi legendát elevenített fel. Arról a Kopeczky Mihály nevezetű késmárki diákról szólt, aki egy harang nyelvébe kapaszkodva húsvétkor Rómába repült, csak azért, hogy városról városra járva ámuldozzék Itália művészetének csodáin. A kiállítás termeiben nem találtuk túlzottnak a legendát, mert valóban csodával határos gazdagsággal pompázott előttünk Itáliát járt festőművészeink megkapó szépségű alkotásainak hosszú sora.

Az évszázados magyar—olasz kulturális kapcsolatok nyomát művészettörténetünk minden korszakában fellelhetjük és leginkább festőink munkásságában tapasztalhatjuk még ma is. Felkeresték Itáliát és vissza-visszatértek oda, mert megragadó szépségeitől, műtárgyainak kimeríthetetlen bőségétől mindenkor és mindenütt új és felfrissült alkotóerőt kaptak. Ezt a múlt század elejétől úgyszólván napjaink nyugtalannak érzett festőművészetéig tartó folyamatot hűségesen tükrözi a kétszáznál is több alkotásból, rendkívül magas igénnyel rendezett kiállítás.

Barabás Miklós bravúros mozgalmasságú aquarelljei és ceruzarajzai megcsodálása után, idősebb Markó Károly remekein már az olasz ég ránk nagyogó verőfényében gyönyörködhetünk. Libay Károly Lajos látképein szinte az illatos levegő vibrálását érezzük. Ligeti Antal Capri szigete és Palermo című szikrázóan szép képe gyönyörködtet. Magyar Mannheimer Gusztáv, Fényes Adolf, Csontváry, Gulácsy Lajos festményei az olasz

Kovács Mihály: Olasz nő gyermekével

tájaknak és a délies mindennapok mozzanatainak mesteri megörökítői. Egry József, Berény Róbert, Bernáth Aurél már a modern magyar festészet műveivel szerepel, Molnár C. Pál Olasz város tere, Aba Novák Vilmos Cefalu című tájképén égnek és nagyognak a színek. Csók István, Vaszary János, Gábor Marianne munkái üdék, frissek, líraiak és derűsek. Mácsay István Róma, Firenze és Velence egy-egy részletéről készült három olajfestménye.

Sajnos nincs helyünk a mesterművek kimerítőbb ismertetésére, csak néhányat említhetünk, holott úgyszólván minden egyes kiállított festmény külön-külön tanulmányt érdemelne. Elismeréssel kell írnunk dr. Bodnár Éva és dr. Genthon István kitűnő áttekintést nyújtó rendezéséről. Szerencsés ötletnek tartjuk Itália szépségének s a magyar tehetség ötvöződésének ezt a csak ritkán látható, élvezetes bemutatását, amelynek megtekintésére nyomatékkal hívjuk fel a festőművészet barátainak figyelmét.

m. gy.

ben szólva azt n
emberek: érdem
törni a fejünket
oldásokon. Ez i
venegren nyújto
tást, közöttük —
évek gyakorlatá
ben — feltűnően
javaslatok közül,
alig volt példa,
kulálható, tehát vagy a termelékenységet vagy a minőséget javítja.

A műszaki és gazdasági vezetők azért is elégedettek az újítási versennyel, mert a javaslatok közül több is munkavédelmi célt szolgál. A kártolóra például biztonsági zárat szereltek, amelynek a kulcsát a művezető zsebben hordja — így csak az ő tudtával nyúlhat dolgozó a veszélyes térségbe. A lengyel tisztító aggregátra jelzőberendezés került, valamint leállító pedál, veszély esetén lábnyomással leállítható. A perzselőnél többször összeégették a dolgozók a kezüket, s csak egy gondolat és kevés pénz kellett ahhoz, hogy most azbesztkesztyűket használjanak.

De a gondolat nem jön magától. Az üzemben a megszokás elaltatja a figyelmet és az érdeklődést, a kívülállónak kell figyelmeztetni: „törjétek a fejeteket, nem jó ez így". A kikészítőben nem biztonságos a lúgtároló edény fedele, kevés töprengéssel átalakítható, még a baleset előtt! Egy év alatt hússzal csökkent a balesetek száma, ez ötszázzal több munkanap, illetőleg anyagi mechanizmusban — mondja Tamási János — jelentősége a termelékenyebb, biztonságosabb termelésben nyilvánvaló.

Gede Márton

INNEN —

A Pamutnyomóipari Vállalat Kispesti Textilgyár dolgozói vállalták, hogy exporttervük mintegy 25 százalékát, amit a Szovjetunióba szállítanak, november 7-re teljesítik.

1967. évre tervezett termelés emelkedését száz százalékban a termelékenység növelésével kívánják megvalósítani.

★

A Rövidáruipari Tröszt, a vállalatok vezetőivel történt egyeztetés alapján vállalta, hogy export előirányzatukat 1967-ben 30 millió forinttal túlteljesítik. Így az export emelkedése 1966-hoz képest 10 millió forint helyett 40 millió forint lesz.

★

A Magyar Posztógyárban a jubileumi munkaverseny alatt vetélkedőt szerveznek a szocialista brigádok között. A ve-

mel szemben épült fel, a re-
rgalmi út mellett. S hamaro-
központi gyárának és a lőrinc-
ntrumává lett. Hiresek és köz-
a TIT előadásai a házi kertek,
ől, a szakkörei és vetélkedői.
n apró gyermekek ismerked-
igazság és a csalárdság fogal-
filmek" sorozatban.
tósok munkálkodnak a szak-
az előcsarnokban heves ulti-

és is, amely nem egészen „ön-
nem az volt — a résztvevők
ára kopogtattak először az
c ajtaján. Ámbár ez a kény-
n szülői eredetű, s a jobb is-
Más kérdés az, hogy ma már
aki kezdetben talán vonako-

úgy indult, mint valamiféle
szórakozás! Az üzemi újság-
iskolában hirdetés jelent meg,

a kultúrotthonban

Segít a mű

hogy a Fonó művelődési há
szére korrepetálást szervez.
gyermekei részére ingyenes,
Egyelőre úgy állapodtak meg
felmérés szerinti nehezebb tá
kes, és egy nyolcadikos csop
hez társult még három szám
csoport, bár az előbbiek idő
segítették kijavítani a rossz
désüket.

Czigler Pál a korrepetál

— A IX. pártkongresszu
amikor kerestük az eszközö
miként segítsük a fizikai do
elvégzésében. A szakmabeli
nyos helyzetben lévő tanulók
tunk, a művelődési ház és a
kapcsolatát. Ugyanis a nevel
kintjük, kezdődik már az ér
sefilm-magyarázatot), a felső
kai sorozatot vezetünk erkölc
polgár vagyok, kilépek az é
folytatódik a munkahelyen,
dokban a környezet, valami
vezetek hatására. Azt szere
lány a gyárba kerül, akkorra
képpen kötelességeivel, hogy

Valóban egy nagy nevelé
lás, amelynek közelebbi
ni az adott tárgyat, tehát azt,
rázat szükséges. S egyben a t
jobban megismerkedjék —
diákjainak képességeivel. E p
hiszen a sokszor negyvenes
alig jutott idő — a szoros
gyakoribb feleltetésére. Nem
hogy a rossz osztályzat igazi
sokkal, lámpalázzal küzdött,
ban teljesen feszteleníll oldot

Tanárnak, tanulónak egy
művelődési ház, amiko
S a szervezés, illetőleg a szerve
rugalmasan végzik ezt a munk

KOVÁCS MIHÁLY

MTI SAJTÓFIGYELŐ

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

1982 APR 17

1021

Tiszaabád szülötte

Kovács Mihály, történeti festészetünk jelese

A Dobó István Vármúzeumban, pontosabban az Egri Képtár V. és VI. termében Barabás Miklós, Munkácsy Mihály, Székely Bertalan festményei társaságában ott vannak a szűkebb pátriájában már-már elfeledett abádszalóki Kovács Mihály legértékesebb munkái.

Kétségtelen, hogy festőnk nem tartozik a magyar piktúra legnagyobb művelői közé, de szerepe mégis jelentős. Az Egri Képtár magyar gyűjteménye ugyanis, ahol Kovács Mihály művei is találhatók, nemzeti művészetünk kialakulásának és virágkorának korszakába vezet. A XIX. század fontos és folyamatos fejlődést indított el nemzeti művészetünk útján, amely a század második felében európai színvonalra emelte művészetünket, és mai festészetünk alapjait is megvetette, írja tanulmányában Bodnár Éva. Festészetünk történetének a múlt századi korszakában nemcsak a legkiválóbbakra, hanem a jelentősekre is fontos művészettörténeti szerep hárult, így az abádszalóki festő is a híd szerepét töltötte be.

1818-ban született a mai Mikszáth utca 8. szám alatti házban, Kunhegyesen tanult, majd Tiszaabád földesura, Orczy László támogatásával indult el pályáján. A Landauer rajziskola, majd a bécsi képzőművészeti akadémia növendéke volt. 1842-től néhány évig Olaszországban élt, betegségét gyógyíttatta — szintén Orczy László segítségével.

1849-ben Egerben kapott állást, pártfogója, Tárkonyi Béla kanonok az egyházmegye területén számos oltárkép festésével bízta meg.

Történeti festészetünk egyik úttörője volt, sajnos, legjobbnak ítélt képe, Árpád pajzsra emeltetése elpusztult.

Művészi hagyatékának jórészét özvegye, Castro de Petra spanyol származású festőművész az Egri Érseki Líceum Képtárának adományozta.

Abádszalókon festett képei közül négyről tudunk, édesapja 1849-ben festett portréjáról, a Három grácia című képéről (a család tulajdona) és a helyi római katolikus templomnak ajándékozott — 1871-ben — Ülő Madonná-ról és a Mater dolorosa című festményéről.

Halálának közelgő évfordulóján, úgy hisszük, szülőfaluja, szűkebb pátriája kiállítással is tiszteleghetne Kovács Mihály emlékének, bemutatván jelentős festészetét a ma élőknek.

Önarckép

Széchenyi István

Olasz táj, vízimalommal

ttila:

A KÖLTÖZÉS

t a legfurcsább fuvar-história. A ályvezető nem t el miatta be a testvérválla- A belső ellenőrök enőleg átnéztek etlevelet, és min- t a visszaélést az hét éves pilótája Gézával, a nyug- ıvardíj-számfejtő-

ckét éve fejtegetket a külső Bárlapos tetejű, huIsmerte a menet- manipulálásnak ız módját, de ő edett egy kilomébb „hibákat" maagyok miatt szép sofőröknek: „nem " Nem is féltek ból hazatért koalól neki is jutott a repedt, erotikból a háromomott, fonalszállítbadt papundekli ereknek. A nyug- e még *Géza* volt vezetőnek is, a a belépése más*ácsi.*

többször akartak dni, de ő visszatos, új kocsikat, ló fuvarba menni. értették, hogy tud fizetéséből, mert legalább a potya kat. Aztán az elkor megértették. ről sem tudott hapig egy eldugult mások meg hófúélkül is teljesítetszáz kilométerre. hatalom volt. Bár ek két névváltoervezést meg egy él, életükben nem

vadonatúj ZIL-t. Egy ilyen régi dolgozó...

Géza elgondolkozott az ajánlaton, aztán sajnálkozva rázta a fejét, petyhüdt pofazacskója is beleremegett:

— Nem tudják azok odafent azt sem, hogy a világon vagyok.

— Hát akkor legközelebb.

— Igen, legközelebb — és elkacsázott.

De legközelebb elküldték a francba.

— Látja, Icuka — magyarázta a gépíró kislánynak, akitől teljes áron kapta meg a maradék hideg kávékat —, amíg az ember nem kér, addig minden rendben van. Pedig hány szarból húztam már ki őket...

— Akkor vagy a szarral volt baj, vagy a kihúzással — nevetett Icuka, és a kezébe nyomta a zaccot. — Nem kérni kell, hanem úgy intézni a dolgokat, hogy az embert kérjék...

Másnap reggel, amikor Géza belépett az irodájába, ott ült Sanyi bácsi. Kávézgatott magában, és nézte a Népsportot.

— Ez nekik foci — az asztalra csapta az újságot, és kihúzott a zsebéből egy szűz menetlevelet. — Pecsételtetgesse le, meg ami kell. Szombaton jó lesz?

— Micsoda? — kérdezte Géza.

— Két nap alatt csak össze tud pakolni, nem?

— Hát...

— Hozzak embert? — Sanyi bácsi legyintett. — A pénzt ráér fizetéskor befizetni a pénztárba. Nincsenek problémák.

Szombat délután bebőgött egy csillogó hattonnás a volt laktanya udvarára. Halmosék! Halmosék! — ordította Sanyi bácsi, amíg Géza elő nem jött. Hatvan szempár tekintetétől kísérve terelgette vendégét a szobájába. Sanyi bácsi szétnézett:

— Hát innen már elköltöztek,

két poharat. Amíg csobogott, Sanyi bácsi lehajolt a papírokhoz. Szép, szálas, ferde kézírással egy feljelentést olvasott, meg egy kérvényt a közös vécé megjavítása tárgyában.

— Én vagyok itt az intelligencia — mondta Géza, amikor behozta a poharakat. — Mindenkinek én intézek mindent, már így papíron. Szeretnek is.

Aztán megkérdezte:

— Valami rágcsálnivalót?

— Igen — mondta Sanyi bácsi és visszaült. — Almát, kekszet, cukorkát, ami van.

Géza behozott egy szál kolbászt, kenyeret, teasüteményt, később a teával a rumot. Sanyi bácsin átvillant a gyanú.

— Nem buzi maga?

Géza szerényen elmosolyodott.

— Ugyan kérem... Bár igaz, kevéssé érdeklődöm...

— Kevéssé — bólintott két falat között a sofőr. Miután mindent megevett, megivott egy liter teát egy deci rummal.

— Tudja, nekem is kéne egy intelligencia, mert a telekszomszédom galambjai folyton leszarják a teraszomat.

— A birtokjogban nem vagyok járatos, bár...

Sanyi bácsi a fogát piszkálta:

— Nem, azt hiszem, mégis inkább beverem a pofáját.

Ezután elbeszélgettek a birtokjog érvényesítésének sokrétűségéről meg egyebekről is, amíg be nem alkonyult. Akkor azt mondta Sanyi bácsi:

— Jöjjön, elviszem, ahová költözött volna.

Budán kapta el őket a KPM-ellenőr, és sehogy sem értette meg a költözést. A hattonnás gépjármű minden rakománya egy rossz seprő meg egy aktatáska, ráadásul Sanyi bácsi a vita hevében véletlenül leszarjankózta őt.

83. **KOVÁCS MIHÁLY**
(Abádszalók, 1818 – Budapest, 1892)
Várady Szakmáry Györgyné arcképe
Olaj, vászon 73x60. Jelezve lent jobbra:
fest: Kovács M. 1869. (Sérült)

110

60.000,-

85. Müvészeti Képaukció. Bp., 1991. aug.
BÁV

Dryf u. Kovács Mihály

Vas. Ujs. 1880. 307. l.

Munc. cód

Az egyházi festészet emelése végett alakitott bizottság Ipolyi Arnold püspök elnöklete alatt itélt a vallásalap költségére hirdetett egyházfestészeti pályázat müvei fölött, melyek a műcsarnokban kiállitva szemlélhetők. A bevégzett festményekre hirdetett első jutalomdijat (500 frt) *Weber* X. Ferencz Münchenben lakó festész hazánkfia «Mária dolorosa» czimü képe nyerte meg, a második dijat (300 frt) Molnár József «Mária menybemenetele», a harmadik dijat (200 frt) Leinburg Leó fiatal festész hazánkfiának, a bécsi akadémia növendékének ama nagyobb festménye, mely egy szent vértanu nő tetemének feltalálását ábrázolja. Az oltárképek szinvázlataira kitüzött pályadijak közül az elsőt (200 frt) *Deutsch* Kálmán, bécsi akadémiai-festész-növendék, a másodikat (159) *Kovács* Mihály, a harmadikat (100) frt az orsz. mintarajztanoda növendéke, ifj. *Roskovics* Ignácz nyerte el.

**

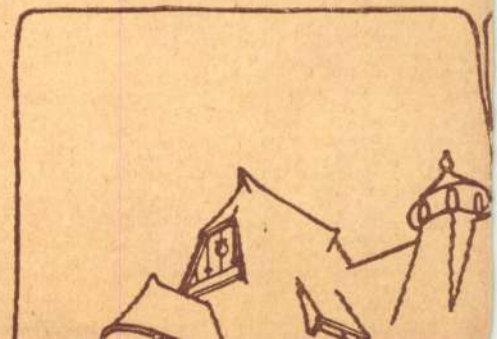

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Heves megyei Népújság

1900 JUL 25

Kovács Mihály
1021

Egy régi festőnkre emlékezünk

Kovács Mihály

A napokban ismét évfordulóhoz érkeztünk: most van százötven éve annak, hogy a hosszabb ideig Egerben élt, múlt századi neves festőnk, Kovács Mihály a világra jött. Ebből az alkalomból kívánunk róla ma néhány dolgot elmondani, és ezzel egykori honfitársunknak legalább szerény emléket állítani.

★

Kovács Mihály 1818. július 25-én született Tiszaabádon, a jelenleg már Abádszalóknak nevezett kis faluban, amely ekkor még Külső-Szolnok megyével együtt Heves vármegyéhez tartozott. Szegény parasztcsalád sarja volt, egy egyszerű ottani gazda fia, de akinek kulturális, művészi hajlamai már hamar megmutatkoztak. Ez okozhatta, hogy a fiatal fiút megértő személyiségek vették pártfogásba, és módot nyújtottak neki komoly tanulmányok folytatására. Így sikerült a még szinte kezdő művészünknek a bécsi akadémia elvégzése után Olasz-, majd Spanyolországba is utaznia, ahol lelkesedéssel ismerkedett Murillo, Velázquez, Veronese és más kiváló festők mesterművelvel. Kovács Mihály egyébként spanyolországi tartózkodása alatt meg is nősült, akkor — 1867-ben — vette feleségül Madridban Petra de Castro y Blaco ottani festőnőt.

Külföldi utazásai után Kovács Mihály Egerben telepedett le, itt volt lakása és műterme, ahol gond nélkül szentelhette magát művészi hivatásának. A mestert történeti festészetünk úttörői közé számítjuk, így egyik legismertebb alkotása volt az „Árpád pajzsra emeltetése" tárgyú festménye, amely azonban a II. világháborúban megsemmisült. Számos arcképét is ismerjük, ezeket feleségéről, barátairól és a megrendelőkről festette. Szinte végigélte a XIX. századot, és mint kortársa és jó barátja, Barabás Miklós, a kor művészeti irányváltozásaitól, forrongásától távol tartotta magát. „Nem tartozik festőművészetünk legnagyobbjai közé, de mesterségbeli felkészültsége, választékos festői modora szakmai megbízhatósága működését értékessé teszik" — állapítják meg a szakértők.

Kovács Mihály 1892. augusztus 3-án halt meg Budapesten. Az egykori pártfogók iránti síron túli hálának és a városhoz, ahol életének jó részét eltöltötte, Egerhez való ragaszkodásának meghatóan szép tanúsítása volt végrendelete, amellyel 128 képből álló gyűjteményét az akkori líceumi képtárra hagyta. (A képekben ma az egri Vármúzeum képtárában gyönyörködhetünk.) Felesége később, 1894-ben visszatért hazájába, de kapcsolatát a magyar ismerősökkel tovább is fenntartotta.

Szeretett művészünk hamvai ma az egri „Fájdalmas temetőben" nyugszanak. Itt áll — a kápolnával szemben — síremléke a következő felirattal: Itt nyugszik Kovács Mihály, 1818—1892. Áldás drága hamvaira. Ez emléket emelte szerető özvegye, Petra de Castro. Heves vármegye és Eger város érdemes hazai festőművészünk hamvait és síremlékét a budapesti feljegyzett temetőből hajdani otthonába elhozatta és itt örök nyugalomra helyezte 1930. január 2-án."

★

Ez hát a most százötven évvel ezelőtt született neves festőnk életének és elmúlásának rövid története.

Gondoljunk rá az évforduló alkalmával meghatódottsággal és szeretettel.

Hevesy Sándor

Pesti üzemek hétköznapjai — a hatvani járásban

A *Hatvani Járási Pártbizottság* székházának emeletén — állandó kiállításon — vitrinben reprezentálják a környék termékeit. A megszokott lignit, cement, cukor mellett seregnyi újdonság is vonzza az érdeklődést, tudtul adván, hogy az elmúlt években alaposan megváltozott ez a vidék, a pesti üzemek egész korra költözött ide, errefelé eddig ismeretlen munkákkal, szakmákkal. Színesedett, gazdagodott megyénk északnyugati részének ipara, amely a szorgos kezek munkája nyomán mind számottevőbb.

Csizmajubileum

A portásfülke feletti cégjelzés szerint a *Gumiipari Ktsz-nek* ugyan még csak az alapanyaggyártó részlege dolgozik a lőrinci erőmű mögött, a valóság viszont az, hogy a hajdani első üzem és a régi szolgálati épületek köré valóságos gyár terebélyesedett.

lönösen hangzik is — 20 százalékos osztalékot, csaknem háromhónapos nyereségrészesedést.

Rizsestálak Vietnamnak

A *Műanyag- és Fémfeldolgozó Ktsz* is az erőmű bérlője: átellenben, a salakhegy tövében levő épületekben kapott helyet. Legutóbbi látogatásunk óta új préscsarnokkal bővült, nagy teljesítményű gépekkel gyarapodott.

A hetven dolgozó nagy része ugyancsak környékbeli nő s — mint *Erdei Lajos* telepvezető tájékoztat bennünket — a három műszakban úgyszólván megszámlálhatatlanféle terméket készít. Szinte szerszámlevétel nélkül gyártják itt az önkiszolgáló éttermek levesestálait, márkás hazai cégeknek szállítanak motoralkatrészeket. Vietnamba rizsestálakat, Lengyelországba pedig kis piperepolcokat küldenek... Mert már külföldön is kíváncsiak a mini-üzem munkájára.

Mindig felül a százon!

Még esztendeje sincs, hogy

mindig száz százalék fölött dolgoznak! Az első évben: biztató...

400 ezer vállfa

Petőfibányán harmincegy embernek ad munkát a *Pesterzsébeti Asztalos- és Faáru Ktsz*, amely az idén — 400 ezer vállfát kér vidéki dolgozóitól.

— Meglesz? — kérdezzük *Balogh István telepvezetőtől.*

— Minden bizonnyal! Az első fél év jól sikerült, teljesen *elfeledtettük központunkkal a tavalyi veszteséget.* Ha ilyen folytatás következik, jövőre jutalomként több mint 1 hónap bérét oszthatjuk kinek-kinek.

Skóla, Lurkó meg a többiek

Úgy látszik, a *Fővárosi Műanyagipari Vállalat 1. számú rózsaszentmártoni telepén* már meg kell szokni, hogy mindig okoznak valamilyen meglepetést. Az esőcsatornák, különböző méretű csövek, sokféle kézelőgomb, színes fülklipszek, csillogó gyöngyök és még ki tudja, mennyi minden után, ugyanis most már töltőtollalkatrészeket is gyártanak, s az olcsó diáktollak — Skóla, Lurkó — teljes szere-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1969 AUG 15
NÉPÚJSÁG
Eger

(MTI Foto: — Friedmann Endre felvétele.)

1021

Arany János híradása Kovács Mihály egri festőművészről

AZ EGRI Dobó István Vármúzeum képtárában jelentős helyet foglal el képeivel a magyar történelmi festészet egyik úttörője, Kovács Mihály, aki hosszabb ideig Egerben élt.

Kovács Mihály másfél századdal ezelőtt, 1818-ban született az akkor Heves megyéhez tartozó Tisza-Abádon, a mai Abádszalókon, szegény parasztcsalád gyermekeként. Művészeti tanulmányait Pesten, Bécsben és Rómában végezte. 1848-ban hazatért Magyarországra. Jó barátja volt Barabás Miklós festőművész és a Petőfi által is nagyra becsült egri Tárkányi Béla költő, aki később kanonok korában számos megrendeléssel is segítette. Kovács Mihály az 1860-as években hosszabb időt töltött Spanyolországban és Portugáliában, s akkor ismerkedett meg feleségével, az észak-spanyolországi születésű Petra de Castroy Blanco festőművésznővel. Az esküvő után Madridból Pestre költöztek.

1892-ben halt meg Kovács Mihály. Hamvai az egri Hatvani temetőben pihennek. Művészi hagyatékát, 128 festményét özvegye az egri Líceumnak adományozta, ezek ma a múzeum képtárában láthatók. Ismertebb itteni képei: Olasz vízimalom, A művész felesége, Önarckép (1870-ből), Széchenyi István gróf, Az egyházi átok kihirdetése Dózsa Györgyre és híveire. Számos műve van a Magyar Nemzeti Galériában (pl. Tinódi Lantos Sebestyén Török Bálint udvarában című festménye). Árpád pajzsra emeltetése című, legjelentősebb alkotása a II. világháború áldozata lett.

ARANY JÁNOS hetilapja, a Koszorú százöt évvel ezelőtt, 1864. július 24-én érdekes híreket közölt — a Pesti Naplónak egy akkori cikke alapján — Kovács Mihály portugáliai és spanyolországi fogadtatásáról. Minthogy a Koszorú egész szerkesztősége magából Arany Jánosból állt, kétségkívül tőle származik ez a híradás:

„A portugál király — írja a P. N. — magyar nyelven üdvözlé fogadása alkalmával Kovács Mihály festész hazánkfiát. A király, kihez művész hazánkfia ajánlólevelet nyert..., kitüntető szívességgel fogadta Kovács Mihályt, s miután vele hosszas ideig nyájasan és szép magyarsággal társalgott, egyik segédtisztjét utasítá, vezesse el őt a királyi kert egyik pontjára, melyről gyönyörű kilátás nyílik, s általában ismertesse meg művészünkkel a palota nevezetességeit."

A HÍRADÁS második fele Kovács Mihály képeinek és magyar ruhájának spanyolországi sikeréről számol be:

„Kovács ügyét a spanyolok általában felkarolták, még meg se érkezett Lisszabonból, Madridban már levél várta, mely megrendeléssel bízta meg. Magával vitt és Sevillában készített műveit mind elkapkodták. Magyar ruhája, melyet folytonosan visel, általános tetszésben részesül."

Dr. Pásztor Emil

Turay László, (a KAEV 10-es számú egri gyáregysége) a gyáregység termékeinek gyártmányismertetőjéről, Demeter Pál, (Vörös Csillag Traktorgyár egri gyáregysége) a tízéves Gépipari Tudományos Egyesület egri szervezetének életéről, munkájáról, Bereczky László, (Finomszerelvénygyár) a II. hűtőgépgyártási kongresszusról írt cikket.

Francia gép -

ri palackozójában jól v francia Gironde palack ben dolgozik, s automatikusan végzi a címkézést. Óránként ezer palackot tud tölteni a jóféle egri borokból.

(Foto: Kiss Béla)

ücsiben

utcájában és hetven méterenként ott áll majd a közkút a kitűnő vízzel. Ehhez még kell a víztartály is, amit a rózsai dombon építenek majd meg. Innen lefolyással, gravitációval jut majd el a víz a község minden részébe.

Aki ismeri Szücsit, tudja, hogy milyen nehéz terepen kell ezt a munkát elvégezni. A szücsiek azonban tudják, mire vállalkoznak, azt is tudják, hogy a közös erőfeszítés nyomán a siker sem maradhat el.

A nagy tervben ez a viszonylag kis terv a szücsiek legnagyobb álma mostanában.

(gmf)

Megkezdődött a TIT mezőgazdasági és élelmezésügyi országos vándorgyűlése Miskolcon

Csütörtökön délelőtt Miskolcon a városi pártbizottság székházában ünnepélyesen megnyitották a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat második mezőgazdasági és élelmezésügyi országos vándorgyűlését. Háromnapos ülésszakra hazánk különböző tájairól százhetvenen szakember érkezett. A vándorgyűlés első napján *dr. Soós Gábor* miniszterhelyettes, a mezőgazdaság támogatási rendszerének tapasztalatairól és perspektíváiról, *dr. Gergely István* miniszterhelyettes az időszerű állattenyésztés fejlesztésének kérdéseiről tájékoztatta a megjelenteket. Előadás hangzott el a hegy- és dombvidéki üzemek gazdálkodásának eredményeiről, valamint a hegy- és dombvidéki gazdaságok állattenyésztésének problémáiról.

A vándorgyűlés résztvevői ma a sályi Bükk-alja Termelőszövetkezetbe látogatnak. Felkeresik a Mezőnagymihályi Állami Gazdaság állattenyészetét, majd szombaton Miskolcon a TIT megyei székházában az állattenyésztő telepek állategészségügyi problémáiról hallgatnak előadást. (MTI)

Kovács Mihály (1819—1892).

312. IDŐSEBB FÉRFI ARCKÉPE.
Vászon. 52×43 cm. 100.–

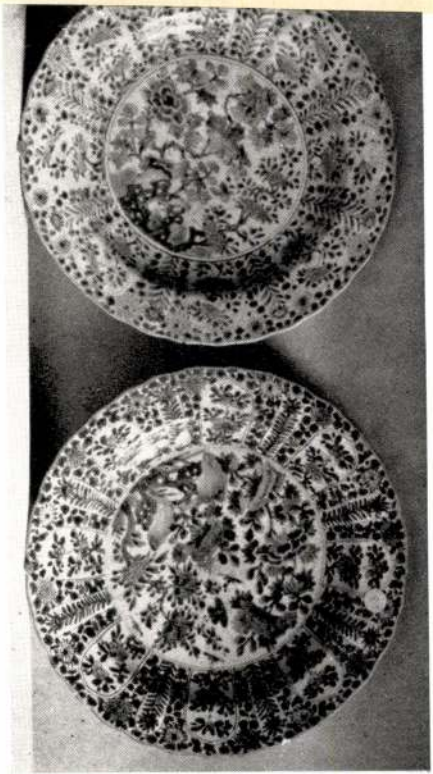

860.

859.

Almásy-Teleki II. 1939

XXVIII

KOVÁCS MIHÁLY (1819—1892)

Krisztus keresztelése

Vászon, olaj, 52×42 cm.
Gerevich: PA, 252. l.

Ipolyi Arnold arcképe

Vászon, olaj, 80×62 cm.
Az Ipolyi gyüjteményből.
Ipolyi, Bihar vármegye, 1. szám. — Gerevich: PA, 252. l. — Gerevich: PA, 94. l.

Magyar Nemzeti Galéria

Kovács Mihály

42. **Döbrentei Gábor.** Olajfestmény. Mellkép.
43. **Toldy Ferencz.** Olajfestmény. Mellkép.
44. **Szalay László.** Olajfestmény. Mellkép.
45. **Arany János.** Olajfestmény. Mellkép.
46. **Fraknói Vilmos** cz. püspök és szentjobbi apát, t. és ig. tag, 1879—1889 között főtitkár, 1889—1892-ben másodelnök. Olajfestmény. Mellkép.

Ez az öt kép Kovács Mihály (1819—1892) műve és Fraknói Vilmos ajándéka 1891-ből. Jelzése: Kovács Mihály. (L. Akad. Ért. 2. k. 688. l.)

Divald Akad. palotája

75. l.

394875

Kovács Mihály

Divald Akad. palotája

62, 63. l.

44. **Szontágh Gusztáv** r. tag, philosophiai és gaz-

dasági író (* 1793 † 1858). Festette Kovács Mihály (1818—1892). Mellkép. A síremlékére gyűjtött összeg maradványából megrendelték és az Akadémiának ajándékozták tisztelői és barátai 1863-ban. Kifüggesztését elrendelte az 1863 márczius 31-iki ülés. (L. Akad. Ért. I. k. 59. l. és 2. k. 666. l.)

Kovács Mihály

67. **Szvorényi József** t. tag, nyelvtudományi író, cistercita rendű pap és gymnasiumi igazgató (* 1816 † 1892.). Festette: Kovács Mihály (1818–1892.). Mellkép, cistercitarendű ruhában ábrázolt alak, mellén a Ferencz József-rendjellel. Jelzése: Kovács Mihály 1885. Vajda Ödön zirczi apát ajándéka. Kifüggesztését elrendelte az 1895 január 28-iki összes ülés. (L. Ak. Ért. 6. k. 116. l.)

Divald Akad. palotája

67. l.

KOVÁCS MIHÁLY (1819—1892).

72. *Az Arno partján Firenzében.* Jelezve: 1847. Kovács M. — Ceruza.

KOVÁCS MIHÁLY (1819—1892).

69. *Velencei részlet a művész ablakából nézve.* Jelezve: K M 842. — Ceruza.

KOVÁCS MIHÁLY (1819—1892).

46. *Gorgona szigete.* Jelezve: KM 843. — Vízfestmény.

47. *Kecsketanulmányok.* Jelezve: Kovács Mihály 1847. — Olajvázlat kartonra. — Kacziány Ödön festőművész úr ajándéka.

KOVÁCS MIHÁLY (1819—1892).

43. *Pipacs.* Jelezve: Kovács M 1847. — Olajvázlat vászonra. — Kacziány Ödön festőművész úr ajándéka.

Szépm. Muz. graf. o.
Gi. kiáll (1931) Új szerzemények

M. kir.
udvari könyvnyomda
HORNYÁNSZKY VIKTOR R.-T.
Budapest, Aradi-utca

holz, mit herabklappbarer Schreibpl

1636. PAD TÁMLÁVAL, feke ... arag
Holz, mit Schnitzerei.

1637. ÁGY, diófa, fekete ...
Biedermeyer.

1638. KÉT ÁGY, dió ... itéss
XIX. Jh.

1639. KÉT ÁGY ... empire c
siertem F ... pire.

1640. ALAC ... SZEKRÉNY,
Nied ... nk, rot gebeizt

1641. A ... KRÉNY, csereszny
... olz, mit einer Tür u

164 ... mahagonifa. Angol, 18

... EKRÉNY, feketére pácolt
Holz, mit vergitterter Glas

... IS ASZTAL, diófa. XIX. sz. v

159. **Hollósy Kornélia** Lonovits Józsefné énekesnő, „a nemzet csalogánya" (1827—1890) arcképe. Olajfestmény. Kovács Mihályról. 1846-ban szerződik a Nemzeti Színházhoz. 1862-ig állandó tag. (157×116 cm). Magyar Történelmi Képcsarnok.

Höllr Nemz. Szinh. Kiöl.

28. P.

Kovács Mihály

, aranyozott részletekkel, piros damasztkárpitozással.
sztal. Rokokóstilus. — Salongarnitur, Nussholz, teilweise
tapezierung. Ein Kanapee, zwei Armstühle, zwei Stühle,

ajtóval. XIX. sz. — Eckschrank, mit zwei Glastüren.

ierstilus. — Vitrine, Nussholz. Biedermeyerstil.

egyajtós. Bidermeier. — Vitrine, Mahagoni, eintürig.

zétnyitható lappal. Magyar, Bidermeier. — Spieltisch,
egbarer Platte. Ungarisch, Biedermeyer.

gazdag faragott, aranyozott és békateknős szinezésü fa,
uszleveles diszitéssel. Olasz, barok. — Konsoltisch mit
t und mit nachgeahmtem Schildpattdekor, mit Kunst-
sblätter. Italienisch, Barock. Illusztr. XXXVIII. tábl.

itozással. Bidermeier. — Divan, Kirschholz, mit Mokett

lenetekkel, faragott diszitéssel. Olasz, XIX. sz. — Kredenz,
e und Schnitzerei. Italienisch, XIX. Jh.

ROTTMANN MOZART:
Váratlan látogatás. Olajfestmény.
A Szent-György-Czéh XIV. aukciójáról. (142. sz.)

MOZART ROTTMANN:
La visite inattendue. Peinture.
Vente XIV. de la Guilde-Saint-Georges. (N. 142.)

festett, buja színekben tobzódó olajfestménye egyaránt értékes darabjai a kiállításnak.

Itt vannak azután még: *Feszty Árpádnak* tipikus magyar alakja, *Boemm Ritta* sárgás-barna színben tartott lábas tájképe, *S. Undi Mariska* és *Lakatos Artur* egy-egy bájos, színes akvarellje, *Egry József* erőteljes Munkások című festménye, *A. Kasnya Béla, Sándor Béla, Bélaváry-Burghardt, Bálint, Istvánffy, Fejér Sándor, Kazacsay Gerőné* képei.

Az elhunyt magyar piktorok művészete szintén képviselve van az aukció-kiállításon. *Hegedüs Lászlótól* valók a hangulatos Merengés és Lágymányos. *Greguss Imre* művészetét jellemzi egy egész sereg apróbb színes olajvázlat, melyeket történelmi tárgyú kompozícióihoz készített. Ezek a mozgalmas, színes, könnyedén odavetett vázlatok élénken demonstrálják a gondolat vászonra rögzítésének pillanatát, de nemcsak mint ilyenek, hanem mint önálló és igazán dekorativ festmények is figyelemreméltók.

Tull Ödön hagyatékából számra nézve kisebb, de minőségre jobb anyag került ismét kiállításra. Csupa finomság, majdnem abszolut technikai bravur jellemzi akvarelljeit és úgy ezek, mint olajfestményei egy természetimádó művésznek igaz, benső impresszióit örökítik meg. A természet, a tájak festői szépsége volt állandó inspirálója. A tárlaton lévő tarnócai, bánrévei kertrészletei legjobb dolgai közül valók. A finom, tónusos Dordrechti halászasszonya, a színes, eleven Ruhaszárítás a közönség nem csekély érdeklődésére tarthatnak számot.

Újból kiállításra került még *Kovács Mihálynak*, a mult század hatvanas évei

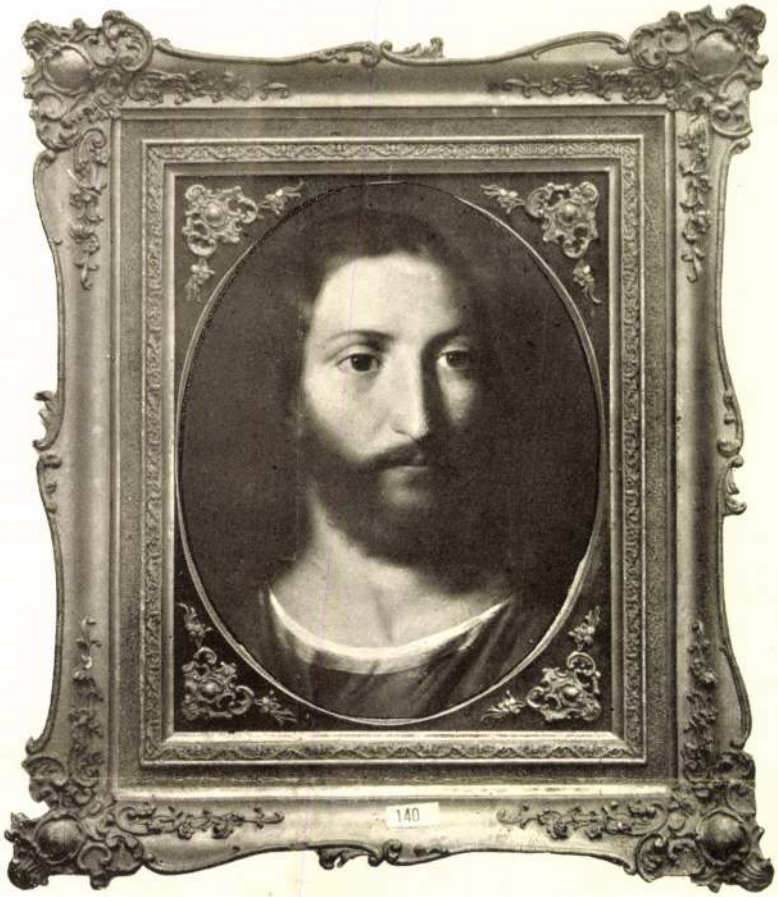

KOVÁCS MIHÁLY: Krisztus. Olajfestmény. A Szent-György-Czéh XIV. aukciójáról. (117. sz.)

M. KOVÁCS: Jésus. Peinture. Vente XIV. de la Guilde-Saint-Georges. (N. 117.)

eme jeles festőjének egy szép Krisztus feje és egy pár komoly portrait-ja. A magyar vonatkozású képzőművészeti ritkaságokat kedvelőknek pedig kedves meglepetésül szolgál egy eddig ismeretlen magyar festőnek: *Falussy Zsigmondnak* — kép hátán lévő felírás szerint — 1736-ból származó Női képmás-a, amely egy rózsaszínruhás, csipkekendős, kellemes arcú nőt ábrázol és festőjének artisztikus felfogására, ügyes ecsetkezelésére vall.

Mindent összefoglalva az aukció-kiállítás magyar képanyaga igazán figyelemreméltó és ha azt a közönség érdeme szerint méltatja, nem is maradhat el a várt siker.

KÁDAS JÓZSEF.

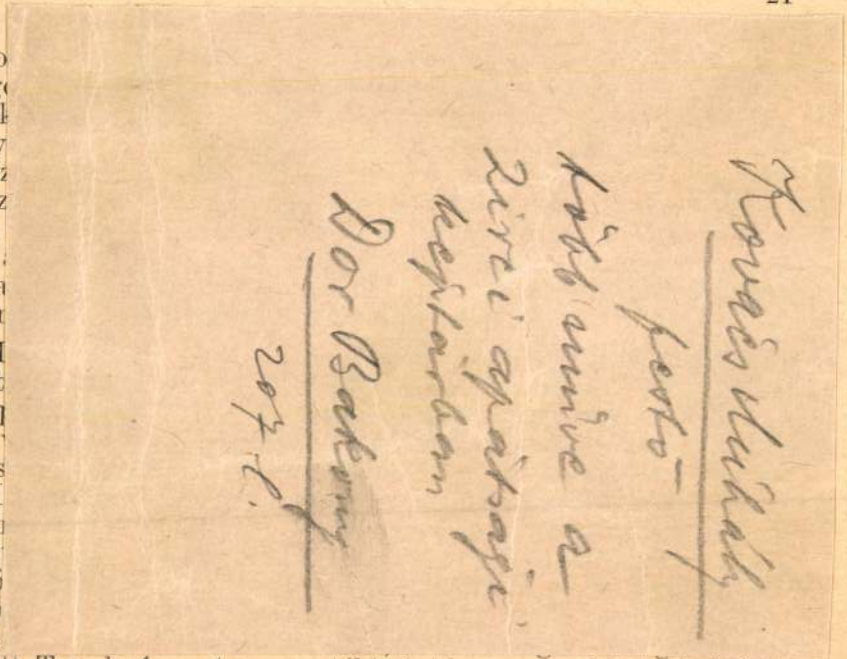

s a villamo
zésén dolg
lehetőségek
tanulmány
manni moz
stb. Hossz
Hamburg,
kínálkozó
a technika
vasútvillan

Dr. M
és magánt
nius hónap
dunántúli
magyarors
Wilhelm I
nikban (P
sére vona
tájékozódó
Egyidejűle
Forschung
foglalkozott. Tanulmányozta ezen utóbbi intézet pomerániai felvételeit.

Deutsche Arbeitsfrontot és Berlinben, Felső-Sziléziában és a Szudéta-vidéken több ipartelepet és gyárat látogatott meg, ahol a munkásság szociális helyzetét, munkahelyét és a munkaidő utáni felüdülés lehetőségeit vizsgálta. Megismerkedett az általános életszínvonal emelését irányzó üzemi versengésekkel. Alkalma volt a „Nemzetiszocialista Mintaüzem" zászlójával kitüntetett liegnitzi konzervgyárat felkeresnie és a modern törekvéseknek megfelelő munkaadó és munkavállaló közti viszonyt megismernie. Foglalkozott a háborús gazdálkodás gyakorlati kérdéseivel. A nyersanyaggazdálkodás tanulmányozása céljából Boroszlóban a Vilmos császár-intézetet, a Buna-műgumi első előállítási helyét, Hirschbergben pedig egy műrostgyárat keresett fel. A berlini egyetemen hallgatta Sombart, Wagemann, Jessen és Stackelberg professzorok előadásait. Az utóbbinak szemináriumán is résztvett. A berlini egyetemi Auslandswissenschaftliches Institut „Németország a háborúban" című kurzusának hallgatója volt.

Dr. Schneider Jenő (1914, Szeghegy, Bács m., ág. ev.) jog- és államtudományi doktor Szegedről (Surányi-Unger professzor), Wirtschaftstag-ösztöndíjjal folytatta tanulmányait a bécsi Hochschule für Welthandelon és résztvett az ezen főiskola keretén belül szervezett Südost-Kurson. Az egyes szemináriumokban több dolgozatot mutatott be, főleg a magyar-német árucsere problémáját érintő kérdésekről.

Kovács Mihály
festő

erőd

Kat. Lex
III. k. Bp. 1932
126 l.

Társaság II. osztályának munkái"-ban jelentek meg dolgozatai, s előadásokat tartott a Magyar Élettani Társaság XI. vándorgyűlésén.

Dr. Votiszky Zoltán (1913, Zilah, ref.) okl. középiskolai tanár, egyetemi díjtalan gyakornok Debrecenből (Bodnár professzor), 800 pengős belföldi ösztöndíjjal a nikotinnak a vérben való meghatározásával foglalkozott. Megállapította a Barta—Marschek-féle eljárás alsó érzékenységi határát, alkalmazta az eljárást a vérre, meghatározta a nikotint dohányzó egyének vérében. Vizsgálatait még folytatja.

A pécsi tudományegyetem orvostudományi karáról:

Dr. Frank Kálmán (1910, Vasvár, ág. ev.) klinikai tanársegéd Pécsről (Duzár professzor), 800 pengős kutatási ösztöndíjat kapott és az év folyamán egyrészt a fertőző betegségek idegrendszeri vonatkozásainak tanulmányozásával, másrészt az actuális chemotherápiával foglalkozott. Előadást tartott a Német Gyermekorvos Kongresszuson Bécsben és a Magyar Gyermekorvos Társaságban. Megjelent munkái: „Über die Chemotherapie der Pneumonien im Säuglings- und Kindesalter" (Monatschrift für Kinderheilkunde, 1941.), „Gyermekkori pneumococcus fertőzések chemotherápiája" (Orvosi hetilap, 1940.),

Kovács Mihály

l.

Arnold Zsigmond:
Utazási emlékek II K.
Pest, 1860, 52. l.

Edoardo Del Neri: *La maga di Saracinesco.*

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

NÉPUJSÁG, EGER
1958 JÚN 25.

Az egri képtár

A Dobó István Vármúzeum új képtárhelyiségeiben 29-én, ma délelőtt 11 órakor nyílik meg az Egri Képtár. Az Országos Szépművészeti Múzeum és a Magyar Nemzeti Galéria munkatársai a volt Líceumi Képtár legkiemelkedőbb alkotásaiból rendezték meg ezt az állandó kiállítást.

A kiállítás anyagának kétharmada régi külföldi mesterek műveiből áll. A XVI. századi olasz festészet egy-két igen értékes művel szerepel a kiállításon, mint pl. *Dosso Dossi* Faunt és nimfát ábrázoló képe és *Felice Brusasorci* fekete palára festett, a művész jelzésével ellátott képecskéje. Szépen bemutatja a kiállítás a XVII. és XVIII. századi olasz festészetet. A velencei rokokofestészetről *S. Ricci, Pietro Rotari* és *Canaletto* világos színekben csillogó, üde képei nyújtanak fogalmat. Igen bő anyaggal szerepel a kiállításon a XVII. századi németalföldi festészet. Az itt kiállított képek majdnem mindegyikén megtaláljuk a művész névjelzését. A holland képeket bemutató terem és egyben az Egri Képtár legkiemelkedőbb remekműve *H. van Terbrugghen* Pipára gyújtó fiút ábrázoló, erőteljesen realista és olaszosan színes képe, melynek festőjét a közelmúltban sikerült azonosítani. A XVIII. századi német és osztrák festészet alkotásai után jutunk el az Egerben örökbecsű remekműveket hátrahagyott *Kracker János Lukács* műveihez.

A Képtár magyar részében jelentős művek képviselik a XIX. század elején, sok nehézség ellenére is virágzásnak induló nemzeti festészetünket. A reformkori Eger nagyjainak arcképei közül a kórházalapító Kovács János portréját mutatja be a kiállítás. Kiemelkedő mű *Barabás Miklósnak* 1842-ben Egerben festett Pyrker érsek képmása, mely háttérben a Székesegyház homlokzatával ábrázolja annak építtetőjét. Múltszázadi tájképfestészetünket gazdagon tárja elénk a kiállítás, élén *Ligeti Antal* nagyszabású műveivel és *Keleti Gusztáv, Brodszky Sándor, Telepy Károly* finomhangulatú tájábrázolásaival. A Képtár méltó emléket állít a múltszázadi nemes festőnek, *Kovács Mihálynak*, aki huzamosabb ideig élt Egerben. A város iránt érzett hálája késztette arra, hogy művészi hagyatékát a Líceum képtárára hagyja. A kiállításon Önarcképe, spanyol származású feleségének képmása, történelmi képei, szép tájképei és finom, olaszországi akvarelljei szerepelnek. Nemzeti festészetünknek legnagyobbjai, *Munkácsy Mihály, Székely Bertalan, Lotz Károly, Mednyánszky László* is képviselve vannak egy-egy festményükkel az új Egri Képtárban.

A kiállítás hét teremben 140 képet mutat be. A Képtárat az Országos Szépművészeti Múzeum részéről *Katonáné Dr. Czobor Ágnes*, a Magyar Nemzeti Galéria részéről *Dr. Bodnár Éva* rendezte.

vásárolja... „Állatok világa' is olcsó és nem „olvasni" való szerűen nem le pillanat alatt nak a Catullus tekció kell, klasszikus, por könyv gazdáján magát valaki.

Nem, koránts... azt, hogy akár ezen a téren is elértük a bizonyos Kánaánt. De, hogy olyan lépéseket tettünk feléje, amelyre méltán lehetünk büszkék: az kétségtelen. A ma magyar írói, költői, általában az írók, költők, művészek „nem középiskolás fokon" tanítják népünket. Pedig, néhány évtizede ez is álom volt a kultúra munkására és a kultúrára szomjazóknak. A ma „Olcsó könyvtára" a múltban a legszemetebb ponyva volt, amely nemcsak egyszerűen lelkiekben fertőzte meg az ifjúságot, de egyszerűen elvette ízlését is, igényét is az igazi művészet iránt. S ha megjelentek klasszikusok, mert megjelentek, abban sem volt mindig és legtöbbször köszönet. Anatole France-ot valahogy így értékelte a „Vörös liliom" előszavának írója: „Idős korában kacérkodott a bolsevizmussal, de ezt senki nem vette tőle komolyan". Lényegében ülnek körben az asztalnál. A titkár, *Bagi József*, barátságosan beszélget, tanácsokat ad, segít, ha arra fordul a beszéd sora.

Az ifjúság Kiskörén is talpraállt a lélekmérgező ellenforradalom után és az Eposzba gyüjtötte a hazához hű fiatalokat. Maroknyi csapat volt kezdetben a 23-as létszám, de ahogy telt-múlt az idő, megszaporodott a tagság és mint a mágnes a vasat, úgy vonzotta maga köré a falu fiataljait. A Kommunista Ifjúsági Szövetségben már 61-ről 153-ra emelkedett a taglétszám.

Ez a komoly erőt képviselő szervezet elindult azon az úton, amelyen az első lépéseknél még gáncsoskodás nehezítette az előrehaladást. Mégis munkába kezdtek a kezek. Táncparketthez hordták a cementet, követ, a fiúk és a lányok. A kis *Tóth Erzsi* mindenütt ott volt, segített, biztatta a többieket. Az örökké

PAGONY LAJOS:

Balatoni

III.

A „ravasz"

Mert kérem, a Balaton ravasz. — Szögezte le fellebbezhetetlen szentenciával a borotváltképű révkapitányságí tiszt, akit Balatonfüreden a hajózási meteorológiai intézetnél felkerestünk. Sajátságos dolog történt ugyanis velünk egyik délután, s végére akartunk járni a dolognak.

Az történt, hogy egy reggel csendes, derült idő, míg megfordultunk s visszafelé indul-

KOVÁCS MIHÁLY

igr. művész

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
MŰVÉSZETTÖRTÉNETI KUTATÓ CSOPORT
INSTITUT DES RECHERCHES D'HISTORIE DE L'ART
DE L' ACADÉMIE HONGROISE DES SCIENCES
BUDAPEST I., ÚRI U. 62. TEL.; 160-160. 160-080 H 1250 BUDAPEST I., PF. 27.

Veszteségünk fölötti fájdalommal és mély megrendüléssel tudatjuk, hogy barátunk és munkatársunk

Kovács Mihály

iparművész, formatervező

a Magyar Népköztársaság Művészeti Alapjának és a Magyar Képzőművészek Szövetségének tagja, rövid betegség után, 1968. december 23-án, életének 43. évében tragikus hirtelenséggel elhunyt.

Távozásával Szövetségünk tevékeny tagját, iparművészetünk avatott alkotó egyéniségét veszítette el.

Hamvasztás előtti búcsúztatása 1969. január 4-én, szombaton $^1/_2$2 órakor lesz a **Farkasréti temető** halottasházában.

EMLÉKE ÉS MUNKÁSSÁGÁNAK EREDMÉNYE KÖZÖTTÜNK MARAD.

Magyar Népköztársaság Művészeti Alapja **Magyar Képzőművészek Szövetsége**

fnyv 13.

Kovács Mihály

– iparművész, formatervező

Kovács Mihály

Nemzeti Technika 1963 szept

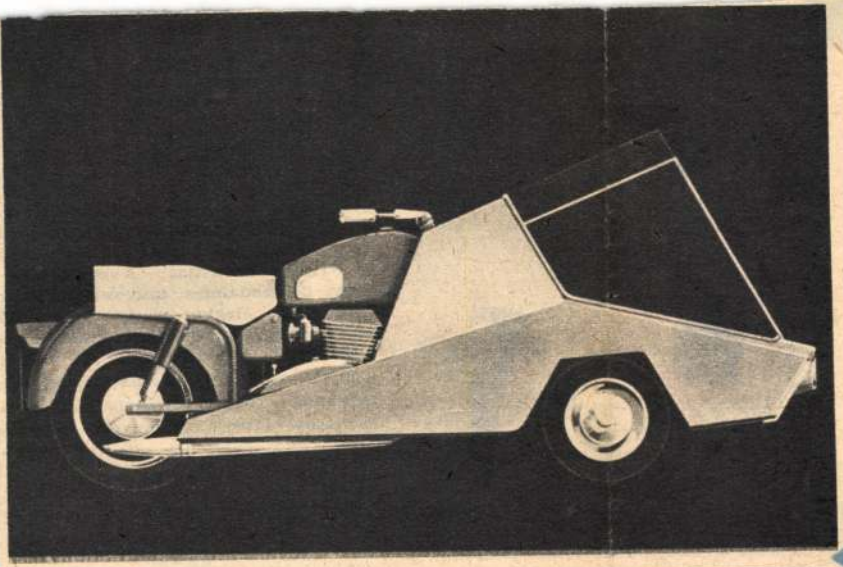

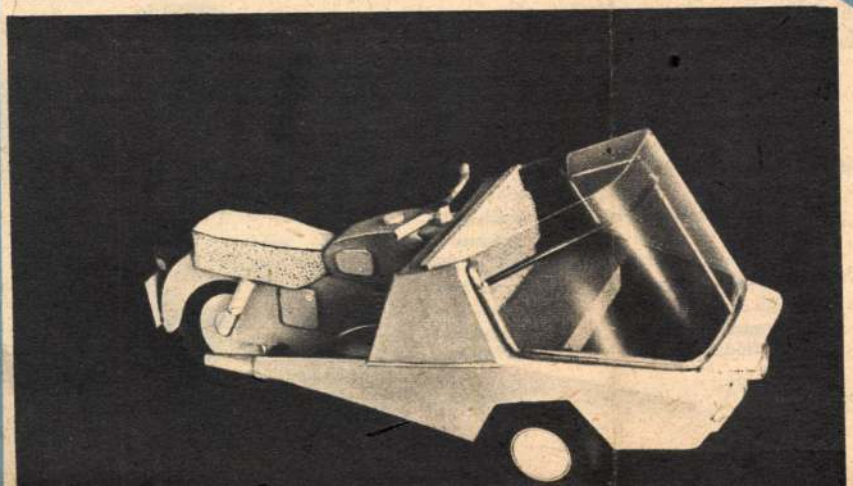

Az utóbbi években a motorkerékpárgyártás világszerte visszaesett; motorkerékpárok helyett robogók, kisautók és új járműtípusok kifejlesztésén fáradoznak. Egy érdekes megoldás most személyszállításra is alkalmassá teszi az inkább csak sportcélokra használt motorkerékpárt. A variálható előfutós motorkerékpár a Magyar Hajó- és Darugyár váci gyáregysége és a Csepeli Motorkerékpárgyár műszaki szerkesztői, továbbá Kovács Mihály formatervező művész közös munkája eredményeként született meg. Az érdekes formai megoldás zárt tömeggé fogja össze a motorkerékpár egyébként széteső részleteit. Az előfutó acélcső alváza a futóművel és a kormányszerkezettel a 250 köbcentiméteres Pannónia motorkerékpár villájának helyére csatlakozik. Az alvázra alumínium lemezkarosszéria kerül, amelynek formai jellemzője, hogy a lemezek egyirányú hajlítással és nem mélyhúzással készülnek. A személyszállító típuson kívül zárt és nyitott teherszállító változatokat is gyártanak. Hasznos terhelhetősége kb. 250 kg, legnagyobb utazósebessége 50 km/óra. A beszállás kényelmes, mert az alacsony előrész védőüvege teljesen hátrahajtható.

sét, sőt oxigénnel is frissíti a vért.

ÖNFELSZÍVÓ FORRASZTÓPÁKA

Egy kanadai gyár olyan különleges villamos forrasztópákákat hozott forgalomba, amelyek a felesleges folyékony forrasztóónt gombnyomásra felszívják. Ezzel a nyomtatott áramkörös berendezések karbantartó-javító műszerészeinek régi vágya teljesült, mert így a hibás áramköri egységek gyorsan kiemelhetők, könnyen pótolhatók és nem okozhat többé égési sebeket a süllyesztett lemezrészekben maradó forró ón. A páka 110 voltos hálózati árammal működik, s a felszippantott folyékony ón a pákafej alatt elhelyezett kis műanyagtartályba csorog. A szívófej működéséhez 4—8 kp/cm² nyomású sűrített levegőre van szükség.

MÁGNESES FÖLDELŐFEJ

Köztudomású, hogy a jó villamos hegesztéshez a földelésnek lehetőleg a hegesztési hely közelében kell lennie és hogy a vezeték csatlakozásához legjobb a csavaros biztosítás; a csavarozás viszont hosszadalmas művelet. Egy angol gyár most Magloy 1 típusú rendkívül erős állandó mágneseket ajánl a vasszerkezetek leföldeléséhez. A mágnesek a hírek szerint kifogástalan földelést biztosítanak a hegesztési hely közelében, a szokásos csavarkötés helyett. Az érdekes újítás különösen jól alkalmazható csővezetékek fektetésekor.

PEHELYKÖNNYŰ FEJHALLGATÓ

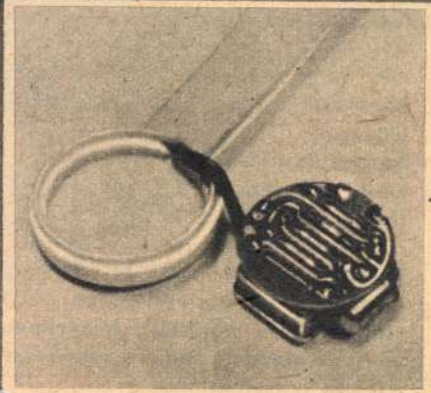

A kézi kapcsolású telefonközpontok kezelőinek gyakran fejfájást okoz a nehéz fejhallgató. Egy dán telefongyárban a minap olyan fejhallgatók sorozatgyártását kezdték meg, amelyeknek súlya mindössze 170 gramm. Minthogy az Automatic-fejhallgatókba elektromágneses mikrofont építenek be, az érzékeny mikrofonnak nem kell pontosan a száj előtt elhelyezkednie. A mikrofon kicsiny tokjában tranzisztoros erősítőt helyeznek el. A csatlakozó kábel súlya 45 gramm és nemcsak a beszédáramot, hanem a kisfeszültség-tápáramot is vezeti. Képeinken az új fejhallgató és a szétszerelt mikrofonrész látható, a négy egyenirányító diódával és a parányi erősítővel.

Ezzel kapcsolatban a festőtechnika történeti fejlődése: A pompejii festés, a középkor, a renaissance-kor, az újabb kor és a modern kor festőtechnikája. Levonható tanulságok.

A festőtechnika fejlődésének ismertetésére vonatkozólag még megjegyezzük, hogy ez a műtörténetnek egy oly kiegészítő része, melynek éppen a festőre nézve talán a legnagyobb aktualitása és fontossága van; ezzel azonban a műtörténet tisztán esztétikai szempontból való fejtegetésének fontosságát és szükségét kisebbíteni legkevésbbé sem akarjuk. Hisszük és reméljük, hogy a többi kulturnemzet példáját követve, nálunk Magyarországon is megteszik az első lépéseket ezen a téren.

BOGDÁNFFY-PAULY ERIK

KAZLAK
BOSZNAY ISTVÁN FESTMÉNYE

Művészet 1910 évf.

KOVÁCS MIHÁLY

Árpád vezérré emeltetése mesterének, sok más történelmi kép és annyi nagy oltárkép alkotójának, világhirű régi műremekek alig utólért hűségű másolójának, sok jelesünk megörökitőjének: Kovács Mihály festőművész emlékének felujitására vállalkozom ezekben a sorokban, hogy a jelen és a jövő nemzedék tudomást vegyen érdekes életrajzáról, működéséről, európai és afrikai utazásáról. Nehogy mindez nyomtalanul feledésbe menjen.

Sajátkezűleg irott, kötetre terjedő jegyzeteiből közlöm kivonatosan a nevezetesebb mozzanatokat, a művészi részen kivül politikai és társadalmi részleteket is érintvén.

Jó magyarság, eredeti, szellemes, mulatságos ötletek, keresetlen, természetes előadás, gondos megfigyelés, nagy nyelvismeret jellemzi életrajzát. Egyenletesen, szépen irott naplószerű feljegyzései nekem jutottak örökül.

Kovács Mihály közkedveltségnek örvendett, kedélyessége, elméssége őt irataiban sem hagyta el és mondhatni sirjáig kisérte.

Naplóját, mint hivatkozásaiból kitűnik, 1885-ben kezdte könyvbe jegyezni.

Kovács Mihály Tisza-Abád-Szalókon, Heves vármegyében született 1818 július 25-én jómódú szülőktől.

Szülei már hatéves korában iskolába adák. Itt szorgalmasan tanult és Mészáros János nevű öreg tanitótól, egyebek közt, a magyar ősök párduckacagányáról lévén szó, azt is megtanulta, a tanító bácsi szavaival élve, hogy „a párduc, fiaim, olyan, mint az én Módi nevű tarka kutyám".

Ez a mondás természetesen Szentirás volt és ezt a nagy állattani tudományt a vizsgálaton tudákos Pap-Faragó Dávid gazd'uram, kellően méltányolta és nyilvánosan megdicsérte úgy Miskát, mint az egész osztályt, midőn egyhangúlag idézték a Módi párduchasonlatát.

A művészethez egy Rafael-kép serkentette fel vonzalmát 7—8 éves korában. Ez a kép az urbinói halhatatlannak a teremtőt ábrázoló műve után készült acélmetszetű másolat volt, mely kálvinista házban szokatlanul, a bibliában húzódott meg. Ez a kép nagy hatással volt fogékony elméjére és amikor később a katholikus templomba vetődve, ott festett oltárképeket látott, rajta a feszületet, a hajlam kitört belőle és felkiáltott: ilyent szeretnék festeni!

Rajzolt is ezután mindent, ami az életben, vagy képzeletében eléje került: virágot, fát,

kutyát, bikát és a gyermek kedvelt tárgyát, a lovat s rajta a huszárt.

Művészeti látóköre csakhamar tágulni kezdett, amint a kúnhegyesi iskolába vitték, ahol már „festéket" is látott egy tanulótársánál, sőt maga is vehetett ilyent. Boldogan vitte haza és már nem maga-csinálta — hanem jó bolti ecsettel festette ki névnapi köszöntő koszorúit. Ez jövedelmező művészet volt és egy ilyen koszorúért egyszer királyi ajándékot: új veretű ezüst huszast kapott Hagymási uramtól, aki Kisujszállásról jött vendégül a ház-gazdához.

Koszorúi az anyagin kívül erkölcsi haszonnal is jártak, mert a művész neve ismertté lett Kúnhegyesen.

És egy ilyen koszorú lett később jövője megalapítójává.

Udvardy János megyei mérnök ugyanis meglátva egy névnapi koszorúját, Orczy László báró figyelmébe ajánlotta a kis Miskát, mint művészi tehetséget.

Orczy báró nyomban pártfogásába vette és kiképeztetéséről egészen végig nagylelkűen gondoskodott. Pestre vitette a gimnáziumba, amellett Landau rajziskolájában rajzolni tanult és pedig olyan szép sikerrel, hogy három hónap mulva már ezüst érmet nyert egy rajzával. Iskolai tanulmányait kitűnően végezvén, a bécsi képzőművészeti akadémiába küldte pártfogója, hol tanárai megkedvelték a törekvő szerény növendéket és köztük Danhauser már ekkor megjósolta szép jövőjét, kiemelvén történelmi alkotásai közt Atilla csatáját, az életképek közt a spanyol bandität és Mátyás királyt a boroszlói polgármester leányával. Emellett festményeinek szép testszine nyerte meg a tanár kitüntető tetszését.

Bécsből az orvosok tanácsára enyhe éghajlatra, Olaszországba küldte a báró, oda, hová forró vágyai vonzották.

1842 júniusa elején érkezett Velencébe.

Itt az akadémián a bécsi katonás, kimért feszesség helyett barátságos, szives viszony állott fenn tanár és tanítvány között — amint ezt már 1834-ben Barabás is feljegyezte naplójába. Barátságos eszmecserét váltottak tanítványaikkal nemcsak a külső életben, de az akadémia kebelében is, úgy társadalmi, mint művészeti kérdésekben.

Kitűntek ebben a jeles Grigoletti és Liparini tanárok, Európa-szerte elismert tekintélyek. És ott volt az akadémia élén Beniczky Lajos, ki azonban magyar létére nem tudott magyarul. Sokan feszegették azt a kérdést, miképen juthatott magyar ember az olasz akadémia élére, holott különben a középszerűség színvonalán álló életkép-festőművész volt. Végre Reviczky gróf lombard-velenczei kormányzó pártfogásában vélték az okot felfedezhetni.

Különben — mint más kútfőből hallom — nem maradhatott sokáig az intézet élén, Beniczkyt neje eszeveszett költekezése adósságokba keverte. Barabásnak is nagyobb összeggel maradt adósa. Velencéből Bécsbe költözött, ahol végre fényképészeti irodát vezetett a Lipótvárosban és azzal sem boldogult.

Velencéből Kovács Rómába ment, honnan azonban kevés idő mulva Firenzébe tért, hol az öreg Markónál a tájfestészet művészetét tanulta és az öreggel beutazva Toskánát, sok szép tanulmányt festett. Közben a Pitti- és az Uffizi-képtárban másolgatott. Itt festette Rembrandt fiatalkori arcképét és Rubens első nejének arcképét, melyeket halála után özvegye a nemzeti múzeum képtárának ajándékozott. Markótól nyolc hónapi együttlét után elbúcsúzva, visszatért az örök városba 1844-ben.

Rómában lerázva a Bécsben ráragadt kötött, feszes kezelési modort, új, széles ecsethordásra tért át és már olaszos meleg színezettel festette meg Szt. Márk tetemeinek átadását ábrázoló történelmi képét.

Itt megismerkedett Ybl Miklós építészszel és Rahllal, a későbbi bécsi híres tanárral.

Magyarokkal is találkozott, köztük Zichy Mihálylyal és 1845-ben vidám karácsony-estét töltöttek a pesti származású Heinrich Ede lakásán Ligeti Antal, Molnár József és Simonyi Antal társaságában.

1846-ban ritka érdekes látványosságokról ír naplójában.

„XVI. Gergely pápát láttam — úgymond — halva. Láttam az új választáshoz a Quirinálba bevonuló bíbornoki processziót, azt is, mikor az újon megválasztott Conte Giovanni Mastai imolai püspököt és bíbornokot a Quirinal erkélyén a népnek bemutatták és IX. Pius név alatt pápává kikiáltották, melynél az olaszok

KOVÁCS MIHÁLY VÁZLATKÖNYVÉBŐL. 1843

leírhatlan lelkesedésbe törtek ki. Az átellenben levő gárda-palotáról adott füstjelre a Castello Sant' Angelo (angyalvár) ágyúi megszólaltak.

Jelen voltam — folytatja — IX. Pius koronázásánál, melyet a Vatikán közeleső terraszáról néztem. Azután pedig a Szt. Péter templomában, közvetlen közelében valék, midőn egy póznán lengöngyöleget gyújtottak meg, melynek ellobbanó lángjánál ismételték e nevezetes mementót: „Sic transit gloria mundi!"

A jezsuitákra vonatkozólag ezeket mondja: „Akkoriban kezdődött meg a jezsuiták elleni mozgalom, tanuja voltam (mert szemben laktam a jezsuita kollégiummal), midőn kövekkel dobálta a csőcselék a kollégium kapuját nagy „abbasso i Gesuiti! (le a jezsuitákkal!) kiáltások közt."

Említi továbbá, hogy „a mint az 1848-iki mozgalmak Rómában éles jelleget öltöttek, az osztrák követségi palotáról levetették az osztr. cs. címert, a kétfejű sast, dacára annak, hogy az ifjú Széchényi Imre gróf (akkor követségi attasé gr. Lützow mellett) ellenezte".

Érdekesen írja le később Olaszországból hazautaztát, érintvén, mint találkozott véletlenül Innsbruckban a magyar országos küldöttséggel, mely 1848-ban V. Ferdinánd királyt Magyarországba hívta.

„A küldöttséget — írja — az öreg Hám prímás vezette, hercegprimási öltözetében, emlékezem Pázmándy Dénesre, Andrássy Gyula és Aladár fiatal, sugártermetű grófokra, Almássy Pál délceg alakjára, Német Berci oskolatársamra. Nagy sajnálatomra nem jegyeztem fel akkor és így harminchét év után nem emlékszem mindenikére ezen szép küldöttségnek; csak még Kristen titkár nevére.

A tiroli nép megbámulta őket, de méltán is. Én pedig a nép között füleimmel hallottam a nép nyilatkozatát: Ez már felséges! Ez szép! Ezek a szép és gazdag öltözetű urak milyen rendben és szépen, komolyan járnak! Bezzeg nem úgy ám, mint azok a kötéltáncos Szwornost csehek az ő komédiás öltözetükben és lármásan. — Egy nő: So schéne Leutln haw

TIVOLI
KOVÁCS MIHÁLY RAJZA. 1844

i no nie g'sehn! (Ilyen szép népecskét még sohasem láttam!) — Nagyon jó benyomást tettek a tiroliakra . . .

Estve az audiencia után magam is betekintettem a küldöttség fogadójába és hallottam az eredményt, t. i., hogy a Felségek megigérték, két hét mulva Budapestre menni és kegyteljesen bocsáták el a deputációt."

Innsbruckból Münchenen át Bécsbe és azután Tarnaőrsre érkezett, hol a telet töltötte.

Az 1848—49-iki hideg tél azonban megviselte a déli éghajlathoz szokott művészt és vérköpése miatt Metszősi honvéd tisztiorvos kereken elutasította, mikor honvédtüzérré akart lenni.

Tarnaőrsön jótevőjét, Orczy László bárót, nejét és a család több tagját, fiait, köztük Bódogot, a későbbi nemzeti színházi intendánst festette.

Közben a vidéken számos megrendelést kapott, nemkülönben Egerben, ahová 1849 júliusában rándult be.

Egerben új fordulat állott be életében, amely úgyszólván időszakot képezett.

Megismerkedett és szoros barátságot kötött Tárkányi Bélával, a költővel, aki akkor érseki titkár volt.

„Itt — írja naplójában — arany időket éltem s jó lélekkel mondhatom, hogy ifjúságom legszebb napjait" . . .

Tárkányi szülein és rokonain kívül lefestette az érsekség kanonokjait, a város és a vidék előkelőit, urakat, hölgyeket, sok-sok oltárképet a környékbeli templomok számára. Egymást követte a megrendelés, úgy hogy amint mondja: „Tárkányival való ismeretségem és barátságom Isten áldása volt és maradt mindig."

Ugyancsak ezidétt festette Egerben ismert nagybecsű történelmi festményét, Árpád vezérré emeltetését.

Ezt a képét a Pesti műcsarnok-egyesület műlapjává választotta és kőnyomatú mása 1854-ben került ki Lemercier párisi híres kőnyomdájából.

Az eredeti festmény jelenleg a Szépművészeti múzeum újabbkori műtárában látható és úgy alkotás (kompozicio), mint színhatás tekintetében egyike a jelesebb, újabb műtermékeknek.

Szép magyar nő- és férfiarcok néznek le róla, melyeket ismerősei, barátai és a föld népe soraiból válogatott. És valóban jól esik a szemnek ez a sok vonzó, kellemes arc látása. Éppen

ellentétben a legújabb idő magyar művészeinek néha ellenszenvesen rút magyar férfi- és női arcaival, melyeket az illető művészek nem keresetlenül alkalmaznak műveiken; sőt ellenkezőleg, mintha csak szándékosan válogatnák ki a visszataszítót, hogy ilyennek mutassák be a jelen nemzedéket az utókornak. Mert hiszen a művész nemcsak a jelennek, hanem a jövőnek is dolgozik! Megdöbbentően rútnak fogja találni az utókor a XIX. és XX. század magyar népét. Akárcsak a régi németalföldi csapszékek undoritó népe!

A rútat elég híven tükrözteti a fénykép. Az ecsetnek tán nemesebb, magasabb színvonalú művészi hivatása is van!

Érdekes, hogy egyik egri barátja, aki különben nem volt „valami világverese" — amint a középszerűségről mondja az erdélyi népszó — a képre tekintve így szólt a művészhez, mintha ez nem is tudna róla: „De nézd meg Miska, milyen jó magyar arcokat festettél a képedre!"

És különös dolog, hogy jegyzeteiből teljesen kifeledte ennek a jeles és kitüntetett művének a megemlítését.

Hallgat róla.

Nekem jutott eszembe, ki a műlap egy példányát őrzöm és kinek maga Kovács beszélte el egri barátjának ezt a felfedezését. Be is jegyeztem Árpád emeltetését a naplójegyzetek szélére az 1853. évi feljegyzésekhez.

Tán azért nem jutott eszébe, mert éppen ezidétt utazott ismét Bécsbe és Drezdába és ennek feljegyzése szoritotta ki emlékezetéből képének megemlítését.

1856-ban Párisba utazott, hogy minták és kellékek megszerzésével ott fesse meg nagy oltárképét, melyet a hevesmegyei Polgári község új templomába, az egri káptalan rendelt meg. 1857 augusztusában be is fejezte és őszszel kiállította a nemzeti múzeum diszterme mellett levő kerek, úgynevezett címeres teremben, melynek párkánylapján kereken az ország vármegyéinek címerei festvék.

A roppant nagyméretű, 24 lábnyi magasságú és 15 láb szélességű képet az egri káptalan szállittatta és állittatta közszemlére. A műértő közönség, a művészek és a sajtó elismerőleg nyilatkozott a nagy műről, alkotását, jó rajzát és erőteljes, olaszos színhatását méltányolván.

Párisból, felhasználva a közelséget és alkalmat, átrándult Angliába, a manchesteri nagy kiállitás megtekintésére, melyen nagybecsű műkincseket talált, Rafael, Rubens, Van Dyck, Rembrandt, Tiziano, Correggio, Veronese, Velasquez, Murillo remekeit, melyek az angol előkelők gyűjteményeiből kerültek oda.

Ez az út és a párisi tartózkodás azonban kimerítette pénzkészletét annyira, hogy csak kölcsönpénzzel birt hazakerülni.

A Polgáriba rendelt oltárkép ugyanis 2897 forintjába került, holott csak 2000 forintra volt kialkudva. Előleget rá a káptalantól nem kapott, mert hátha a művész időközben meghal, „ki téríti meg az előleget?" Ez volt a papi szék okoskodása. Tárkányi azonban gondoskodott foglalkoztatásáról. Mindjárt két oltárképet festetett vele az egyeki templom számára, hol ekkor már plébános volt. Sőt még paraszt ember is rendelt nála egy Ecce homót és mater dolorosát. Hozzá a káptalan is rendelt pótlólag két kisebb oltárképet, együtt 1000 forintot fizetvén érettök, hogy legalább utólag támogassa megrövidüléseért.

1858-ban ismét Párisba készült, de Bécsben megállapodott, mert barátja, Sterne, a híres műpártoló fogorvos több megrendelést szerzett. Több arcképet festett ekkor, a többek közt festette Giskrát, a későbbi minisztert és nejét.

A külpolitikai viszonyok megzavarodása miatt azonban ekkor lemondott párisi útjáról. A kitörőben levő francia-olasz-osztrák háború készülődései annyira lenyomták az osztrák papirpénz értékét, hogy 100 osztrák forintért csak 30 forintot adtak Párisban.

Budapestre jött hát és itt több előkelő hazafit festett. A többek közt ekkor festette Mikó Imre gróf számára Kazinczy Gábort, Földváry Károlyt, Görgey vitéz ezredesét, ennek ikertestvérét, Sándort, a római sáncok hősét, Orczy Bódog bárót és nejét, Wass Emmát és nővérét, Wass Jozefin grófhölgyet. Ekkor elhatározta, hogy Spanyolországba utazik és megtanult spanyolul, ami könnyen ment, mert olaszul jól beszélt és irt.

1863-ban meg is indult és Marseilleből tengeren végighaladva Spanyolország keleti

partjain, Sevillába érkezett, útközben meg-megállapodva a partvidék nevezetesebb pontjain. Körülhajózva Gibraltárt, Kadixba s onnan a Guadalquivir folyamon, mint nevezi, Spanyolország Tiszáján felhajózva, Sevillában megállapodott.

Érdekesen írja le hosszú tengeri útját, melynek részletezését korlátolt terem nem engedi meg.

Sevillában hat hónapot töltött; tanulmányozta és lemásolta Murillo több képét. Murillónak itt a templomokban és az akadémia képtárában 60—70-re megy művei száma. Ezek közül különösen kiemeli San-Francisco-t. „Ezen a nagy képen mindössze csak négy alak van, de a halhatatlanok művei közt sem áll hátrább a Parnassus lakóiénál", — jegyzi meg elragadtatásában.*

Itt másolta a sevillai mester kisebb képei közül azt, amely „Servilleta" (asztalkendő) név alatt ismeretes. A kép valóban asztalkendőre van festve. Murillo ugyanis egyik főpapnál ebédelvén, zsebredugott egy asztalkendőt és azt később mint madonna-képet vitte vissza. Kovács szintén asztalkendőre festette, sok kutatás után éppen olyan szövetűt találván egy boltban. Mint minden másolatán, úgy ezen is híven követi az eredeti ecset vonásainak irányát és mértékét. Két ilyen példánya van Magyarországon, egyike az egri liceumnak, a másika a budapesti Szépművészeti múzeumnak jutott ajándékul. A művész engedelmével nőm is festett róla egy sikerült másolatot. Eredetije azonban Sevillában, mint tavaly megdöbbenve láttam, az utóbbi években megsötétült, korábbi élénk színét mindjobban veszti

Igen érdekes műtörténelmi felfedezést tett Kovács M. Sevillában.

Régi magyar festőművész képeire akadt véletlenül a sevillai székesegyházban.

Sturm Mihály, zirci festőművész kilenc képét fedezte fel, azt írja róla:

„Az evangélisták kápolnájában van kilenc darab fára festett kép egy művésztől; engem nagyon érdekelt, kitől legyen, mert az 1500-béli stilusban vannak festve; felgebeszkedtem egyik oltárnál, ahol egy Szt. Katalin eljegyzését ábrázoló, fél alakokból álló kép függött és tisztán olvasható írással volt a művész kiléte írva: „pinxit Michael Sturmius zirciensis. 1555". Ezért van okom hinni, hogy a művész magyarországi születésű volt és Sturm Mihálynak hívták. Ki tudja, nem volt-e cistercita, akiknek Zircen már rég apátságuk van."

A képtárban megismerkedett Werthern báró német követtel, későbbi jóakarójával és Montpensier herceggel, a spanyol királyné sógorával, kiket úgy magyar ruhája, mint készülőben levő művei bírtak közeledésre. A herceg meghívta palotája és becses gyűjteményei megtekintésére „a hercegnő pedig, — ki szép barna hölgy vala — míg nővére, Izabella királyné szőke, — örömét fejezte ki azon, hogy magyar vagyok. Óh! önnek szép hazája van — mondá — nemes nemzet lakja!"

1864-ben Portugália akkori királya, Don Fernando fogadta Cintrában, híres kilátású kastélyában, mely Lisszabon közelében van.

A király magyarul társalgott és érdeklődéssel kérdezősködött Magyarországról. Kérdé: él-e még az öreg Kubinyi Ágoston? (Akkor még élt.) Régebben leveleztünk együtt és utána tevé, hogy a magyar nyelvben Jósika Miklós regényeinek olvasásával gyakorolja magát — mert beszélni nincs alkalma — és biztatott a kertből a kilátás megtekintésére.

„A kereszttől — írja Kovács — olyan kilátás nyílt, amilyet még sohasem láttam. Szabadszemmel 116 falut számláltam meg, Spanyolország Estremadura provinciája keletnek, délre az Atlanti-oceán, mely fölött sűrű felhők esvén, oly sötét árnyékot vetettek a tengerre, mint az éj, mintha ott lett volna vége a világnak, mert ég és föld közt semmi elválasztó határ nem volt kivehető, míg a keleti részt a nap megvilágította, az ég könnyű felhőkkel tarkázva, remek festői kilátást teremtett."

Lisszabon városában megtekintvén a királyi palotát, itt nagy műkincseken kívül, a művészettel foglalkozó király vízfestményei és egy domborművezett kis ezüst macska tettek tanu-

* Murillo sevillai remekeiről magam is megemlékeztem spanyolországi leveleimben (Budapesti Hirlap 1906. április 22. május 26.), kiemelvén az áhítatnak majdnem beszélő szavát, a kifejezés bensőségét és igazságát. Ezeket a művész utolsó időszakában alkalmazott mély árnyalású modorában festette, eltérve a korábbi világosabb színezetűtől, milyen például az Esterházy-féle kenyérosztó. Sz.-M. H.

HEINRICH FESTŐ
KOVÁCS MIHÁLY VÁZLATA. 1846

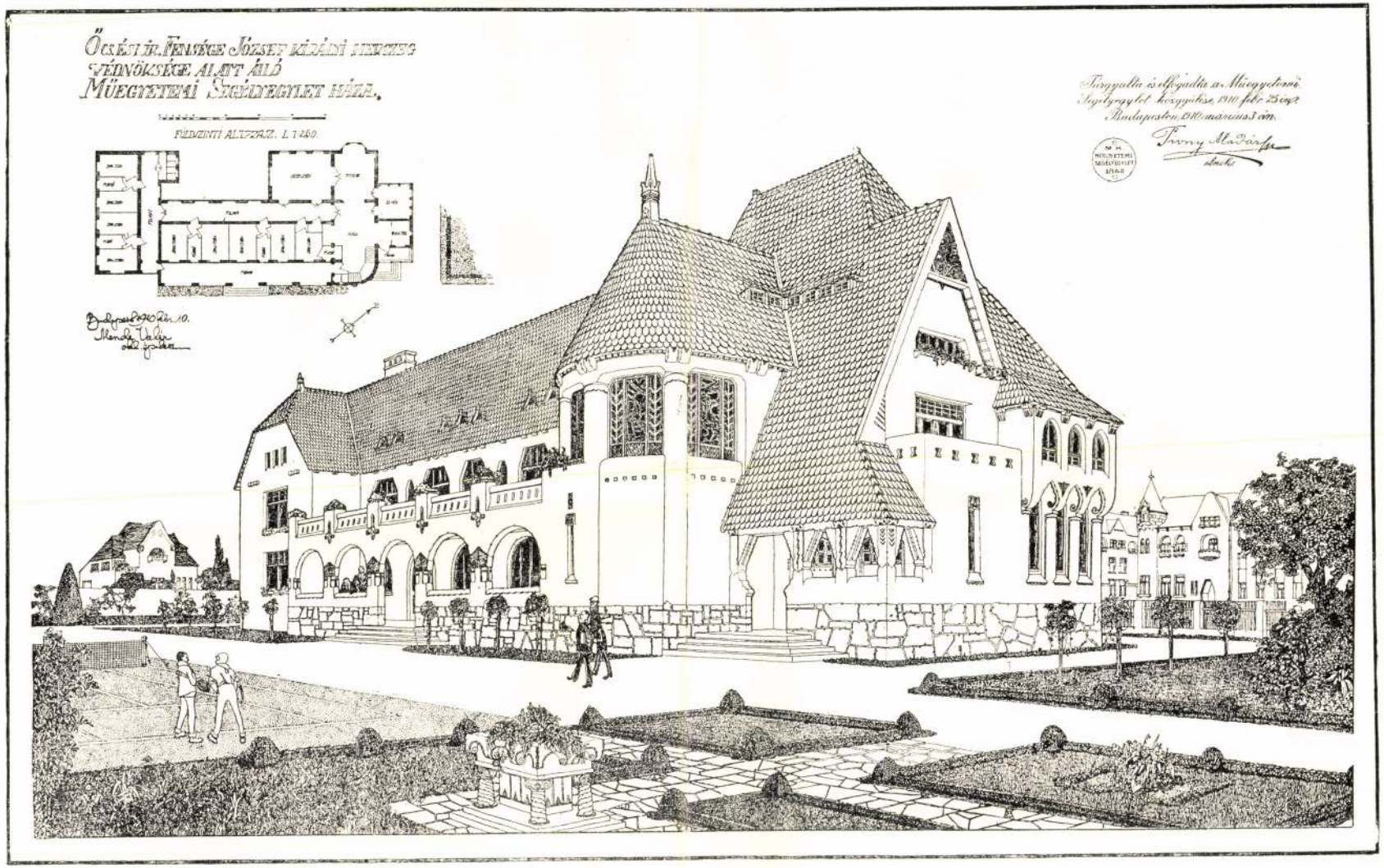

A BUDAPESTI MŰEGYETEMI SEGÉLYEGYLET HÁZA
MENDE VALÉR TERVE

ságot művészi képzettsége magasabb színvonaláról.

Visszatérőben megtekintette a gibraltári erődöt, hol a parancsnok tekintve, hogy sem francia, sem spanyol mert ezeknek tilos —, megengedte, hogy kivéve az ágyútelepeket, rajzokat vehessen föl.

A mult évben sokat emlegetett Algecirason át Tangerbe hajózott, hol több rajzot készített a városról és a marokkói viseletekről.

Malagán és Granadán át — hol az Alhambrában több részt lerajzolt — Kordovát érintve, 1864 júniusában Madridba érkezett.

Madridban első dolga volt Crivelli gróf osztrák követnél jelentkezni, ki eleinte — valószinűleg tüntetésnek tekintett magyar viselete miatt — kissé kimérten fogadta, később azonban úgy ő, mint szép neje, a comói Serbelloni hercegnő, nagyon megkedvelték, támogatták, többször látták házuknál és viszont meglátogatták. A hercegné kedvelte a magyarokat és a magyar ruhát.

Szintúgy megszerette Kovácsot Werthern báró német követ is, ki már Sevillában felhívá, hogy Madridban látogassa meg. Itt is csakhamar otthonossá lett a követ házában.

A Prado-képtárban, hol festegetett, közelebbi ismeretséget kötött Madrazzo Federicoval, a képtár igazgatójával, ki, valamint öccse, Pedro, az államtitkár nagyon kitüntette.

Művészetét, de műtörténelmi ismeretét, tájékozottságát is nagyra becsülték, különösen azért, mert műismeretével nagy szolgálatot tett a Prado műkalauzának szerkesztésében. Megnevezte ugyanis két régi képnek a valódi mesterét, melyeket tévesen más művészeknek tulajdonított a hagyomány.

Ezek egyike: Szt. Katalin-oltárkép, melyet Rubens művének tartottak, holott ez másolat Van Baalentől; az eredeti Antverpenben van az Augusztinusok templomában. A másikat pedig Giorgione művének vélték addig, míg Kovács kimutatta, hogy valójában Tizián festette.

Elfogadták és Kovács tekintélyét még jobban emelte később az, hogy a nagyhírű német Waagen, ki Angliában a magánképtárak kalauzát szerkesztette, 1866-ban igazat adott a magyar művésznek.

Ezért és más képek helyes birálatáért kinevezték Kovács Mihályt a madridi San Fernando akadémia levelező tagjává.

A Pradoban Murillo, Velasquez, Rubens, Van Dyck, Tizian remekeiről készült másolatai már a festő-állványon vevőre találtak, mert a műértő szem már készültében látta a másolat hű voltának kezességét.

Itt munkaközben ismerkedett meg egy tehetséges fiatal spanyol festőművésznővel, akit 1867-ben feleségül is vett.

Petra de Castro y Blanco volt ez. Ősrégi spanyol nemes család ivadéka, kivel a hölgy rokonai, de különösen Don Donato de Castro y Villa burgosi püspök ellenzése dacára sikerült egyedül az édesatyja helybenhagyásával egybekelnie. A spanyol vakbuzgóság természetesen általában sajnálkozott az igazhitű nőn, ki eretnek férjével a pokolba jut.

A spanyol leányból igaz magyar menyecske lett, folyékonyan beszélt magyarul, bár a gy és c betűket nem birta kimondani, azok ismeretlenek lévén a spanyolban és a cigányt mindig csigánynak ejtette ki, a két mássalhangzó egyességét sem tűrte és Schlauch püspököt mindig Eslauknak nevezte, jó vastag essel mondva ki. A magyar nemzetet majdnem imádta nyíltságáért. Megtanult németül is, de csak nagy megerőltetéssel ejtett ki néhány német szót, mert szive mélyéből gyűlölte az osztrákot.

Kovács Mihálynak érdekes beszélgetése volt 1866-ban Waza osztrák főherceggel.

A Pradoban festegetett. Egyszerre melléje lép egy éltesebb idegen úr és merőn szemébe néz, azután végig lenézve magyar ruháját, kérdi: Ön magyar? Igen, az vagyok. — Mit keres itt? — Csak látja, hogy művész vagyok? — Melyik vidékről való? — Hevesből. — Az én ezredem is odavaló. A magyarok sok mindent kivánnak, telhetetlenek — veti utána kicsinylőn — de nem fogják megadni.

Erre Kovács röviden csak annyit válaszolt: a magyarok csak azt kivánják: a mi őket jog szerint megilleti és azt meg is fogják kapni! — No meglássa, nem érnek el semmit! — De én azt hiszem, hogy igen. — Ezzel pár szóváltás után az idegen eltávozott.

Alig ment odább, egy fiatal egyén jő oda és ezeket mondja Kovácsnak: jól tette, hogy

oda mondott neki, én lengyel vagyok, szeretem a magyarokat — és még be sem fejezte, mikor sietve jő Crivelli s kérdi Kovácstól: Nem látta Waza főherceg ő fenségét? Nem ismerem, egy idegen volt itt, megszólított. — Az az! vág közbe az előbbi fiatalabb ember, én hadsegéde vagyok, ott van a szomszéd teremben.

1867-ben a koronázási ünnepélyre hazahozta nejét Kovács. Végigélvezték a nagyszerű látványt, mely nejét egészen elragadta. Körülhordozta ezután Hevesmegyében, rokonainál, ismerőseinél, kik mindenütt igaz magyar szeretettel fogadták a spanyol menyecskét, aki még nem tudott ugyan nyelvünkön beszélni, de megértette az őszinte barátság szavát és felfedezett valamit, amit csak hazájában, Andaluzia síkjain látott: a délibábot.

Budapestre érve, több kisebb arcképen kívül a királyt és királynét festette Temes vármegye és utána a miniszterelnöki palota számára.

Ehhez a királyné a királyi palotába rendelte Kovácsot és midőn állást foglalt, szives, nyájas szavakkal felbátorította a művészt arra, hogy mellőzve a feszes udvari illemszabályokat, úgy rendezze fejfordulatát, kéztartását és redőzetét, amint az művészi szempontból kívánatos. Meg is történt az udvarhölgy nagy csodálkozására.

1872-ben festette a többek közt ismételten Ipolyi Arnold püspököt, Ghyczy Kálmánt és Somssich Pált. A két utóbbit a képviselőház elnöki tanácsterme számára.

Münchenben, hova rövid tartózkodásra rándult, „Szeressed felebarátodat, mint tenmagadat" és Jupitert és Antigonét ábrázoló nagyobb méretű alkotásait festette, melyek Tizian-féle szép testszínben diszelegtek. Velencében pedig, hol római útjában megállapodott, a Márktemplomban több részletet festett, melyek erőteljes, élénk szinezetűek.

Rómában neje kihallgatáson volt IX. Pius pápánál, ki ismert szeretetreméltó nyájasságával tudakolta a spanyol nőtől, hogy miképpen került Magyarországba és hogy érzi magát új hazájában?

Nápolyban, a San Gennaro-templomban ráakadt egy feliratra a Capece-Galeota-kápolnában, mely a magyarországi I. András sírját jelzi. A felirat tartalma a következő:

„Hogy egy király teste temetetlen, ellenben egy gaztett eltemetve ne maradjon, Orso Minutolo kanonok tette ezen emlékkövet a nápolyiak királyának, Andrásnak, Róbert Károly, Magyarország királya fiának, aki nejének, I. Johannának gonosz cselszövénye által 1315-ben szeptember 18-án 19 éves korában megfojtatott."

Nápolyból Bécsbe utaztak 1874-ben, hol nagy szomorúságára arról értesült, hogy nagy munkásságával szerzett és gondosan megtakarított, tekintélyes összegre rugott vagyona a tőzsdén ért veszteségei miatt a híres krachban negyedére apadt, egy pártfogójának, aki pénzét kezelte, kockáztatott játéka miatt.

Hazatérve, több megrendelése akadt, Deák Ferencnek két mellképét, utána pedig egész alakú két nagy képét festette, egyiket Szathmár, a másikat Somogy vármegye részére. Festette Schlauch nagyváradi püspököt és Mednyánszky Sándor 48-iki honvédezredest.

Közben aggasztó hírt vevén neje bátyjának, Deogracias kapitánynak betegségéről, Spanyolországba utaztak Orensebe és onnan visszatérve, az épülőben levő budapesti operaház udvari folyosójára 17 képet fest tempera-rendszerben. Ezek tárgyai zeneszerekkel mulató géniuszok, 12 ívben kettős, négyben hármasok, egy hosszúkásban pedig 11 alakkal. Az egész mű eredeti alkotás, gyermeteg kedélyes, természetes, játszi mozgás alakjában és szép a szinezete.

1886-ban mély gyász érte, pártfogóját, áldásthozó legjobb barátját, Tárkányi Bélát február 18-ikán sírjába kisérte és kilenc hónap mulva másik pártfogója, Ipolyi püspök is követte a halálba.

1887-ben Németországot, Hollandiát utazta be nejével és átmentek Londonba, útközben mindenütt tanulmányozván a képtárakat és múzeumokat.

1889-ben utóljára látta Egert, hol még életben találta a 92 éves Udvardy mérnököt, a tudományos akadémia legidősebb tagját és újabban köszönetet mondott azért, hogy 1832-ben koszorújával Orczy László báró figyelmét a tisza-abádi művész-fiúcskára irányította.

Ezután még megemliti Kovács naplója, hogy 1890 január 5-ikén meghalt Ligeti Antal, a

tájfestő, kinek 6 órakor még ágya mellett ült, de a haldokló már akkor nem látott, csak a fejével intette nejének, hogy tudja, ki van itt és rá 7 órakor már halott volt. Feljegyzi február 10-én öccse, Sándor halálát, 18-ikáról pedig Andrássy Gyula külügyminiszter elhunytát írja be.

Azután megszűnik a feljegyzés.

Kovács Mihályt vesebaja betegágyba verte és 1892-ben augusztus 3-án kiszenvedett.

*

Halála után műveiből tekintélyes kis képtárt, körülbelül 60 darabot ajándékozott özvegye az egri liceum múzeumának.

Ezenkívül eredeti műveiből és nagybecsű másolataiból 13 darabot a nemzeti múzeum képtárának ajándékozott özvegye, aki később hazatért Spanyolországba és 1901 február 21-ikén elhunyt Burgosban.

*

Kovács Mihály mesteri hűséggel utánozta Van Dyck, Rubens, Paolo Veronese, Tiziano, Velasquez és Murillo műveit, az ecsetvonások irányát is híven követte és megfelelő vásznat keresett mindenikhez. Ezért művei a csalódásig hasonlók és egy idő mulva avultan eredetiek gyanánt elkelhetnek.

A mi Kovács Mihály saját alkotásait illeti, ezek némelyikén kifogásolható az alakok felső felének aránytalan nagyobb volta, az alsóhoz képest. A test derekát a középre véve, a lábak rövidekké válnak és ennek következtében alakjai törpék. Ez előttem talányszerű, mert tudom, milyen gonddal tanulmányozta da Vinci és a bécsi Fischer anatomiáját.

Arcképei közül sok elvesztette eredeti, tetszetős, szép élénk testszinét. Elsötétülve egyhangúvá vált, áttörvén a vékony festékrétegen a szürke aláfestés, meglaposodott az eredeti világos szinezet.

Éppen úgy, mint Tintoretto képein a Scuola di San Roccoban áttört a szürke alsó és áttört a Doge-palotában levő Utolsó ítéleten is, mely éppen most van javítás alatt, és letisztulván mosással a felső festékréteg, a szürkés alsó festés világosan mutatja az ecsetkezelés módját.

Kovács képein is a festék keverésében rejlik az elszíntelenedés oka. Ő ugyanis szintén szürkén festett alá. És amikor a szines festékkel rámént, előbb befuttatta a megilpnek nevezett átlátszó, fénymáz-féle keverékkel. Erre az arc árnyas részét aszfalttal vonta be és azután rakta fel nem nagyon testesen a középszint, a testszint. Ez együtt tetszetős, szép élénk testszint, szép domborúságot adott. Ámde alulról áttörvén a szürke alsó, a félárnyas rész vékony rétegén, megzavarodott az eredeti összhang és sötét laposság állott elé.

Történelmi képei és másolatai azonban eddigelé nem szenvedtek, tán mert testesebben festette és gazdálkodott az átlátszó megilp és aszfalt alkalmazásában.

SZEGEDY-MASZÁK HUGÓ

SIMAY IMRE
VÁZLATKÖNYVÉBŐL

TULL ÖDÖN: Dordrecht. Akvarell.
A Szent-György-Czéh XIII. aukciójáról. (196. sz.)

TULL ÖDÖN.

A Szent-György-Czéh Tull-kiállítása alkalmából.

A szelíd, bonhomiával teli Tull Ödönre még ma is igaz szeretettel gondol mindenki, aki valaha közelebb jutott hozzá. Ellenség nélkül, irigység nélkül élte dolgos és szép életét, csak a halálával sebzett meg minden barátot. Igazán nem rajtam áll méltatni művészetét, aki képeiben mindig az egyénisége varázsát kerestem és találtam meg.

A színek élvezője és álmodója volt, művészetében is harmónikus, színes élete örömeit fejezte ki. Az idegent is akvarelljeiben, melyeknek tudtommal par excellence mestere volt, az abszolut művészet mellett, a benne megnyilvánuló kedves egyéniség kapja meg. Zsánerképeiben éppúgy, mint úri hölgyekről készült arcképeiben az ő csendes derűjét sejtem. Egyáltalában abban találom az ő művészi nagyságát is, mint minden nagy művészét, hogy alkotásának tárgya lehetett bármicsoda, minden képében voltaképpen önmagát festette.

KÓBOR TAMÁS.

TULL ÖDÖN: Tanulmány. Akvarell.
A Szent-György-Czéh XIII. aukciójáról. (193. sz.)

A Gyüjtő 1912. 9—10.

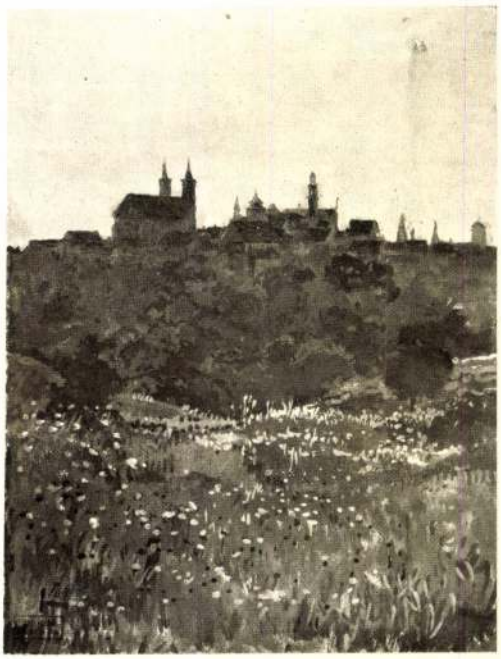

TULL ÖDÖN: Rothenburg látképe. Akvarell.
A Szent-György-Czéh XIII. aukciójáról. (188. sz.)

KOVÁCS MIHÁLY TÍZ FESTMÉNYE.

Kovács Mihály felé avval a szeretettel fordul a mai közönség, amelyet szinte osztatlanul érez a magyar bidermeier festői iránt. Mert a bidermeiernek ránk, magyarokra nézve nagyobb jelentősége van, mint más nációkra nézve. Nekünk Széchenyi korát, a szabadságharc idejét s az úgynevezett magyar világot, a hatvanas éveket együttvéve jelenti, szóval jelenti egész újjászületésünket. S ebben a jelentőséggel és fordulatokkal teli világban alakult ki az első magyar festőgárda. Barabás Miklós, Markó Károly, Brodszky Sándor, Marastoni Jakab, Kiss Bálint, Heinrich Ede, Weber Henrik és Ferenc, Borsos József, Orlay Petrich Soma, Molnár József, Canzi Ágoston, Zichy Mihály, Madarász Viktor — s e neveket még jócskán meg lehetne szaporítani — nem egyes elszigetelt jelenséget, hanem egy nagy alkotó generációt jelentenek, amelyről hosszú fejezetnek kell szólnia a magyar festőművészet történetében.

Kovács Mihály is ebbe a gárdába tartozott. 1819-től 1892-ig hosszú, változatos és munkás életet élt, melyre szívesen tértek vissza művészettörténetünk írói. Szegedy-Maszák Hugó a művész naplójegyzeteit ismertette, Benkóczy Emil pedig Tárkányi Bélához írott leveleit. E két publikációból világosság derül e sokat hányatott derék művészünk életére és működésére. Megismerjük a bécsi festőművésznövendéket, ki tele tűdővel szívja magába Danhauser tanítását, amelyet magával visz Olaszországba, hol a nagy olasz mesterek mellett Markó Károly hatása alá kerül. Markón kívül még Cornelius, Overbeck, Podesta és Schrader akkori ünnepelt német művészekkel ismerkedik meg s ezek

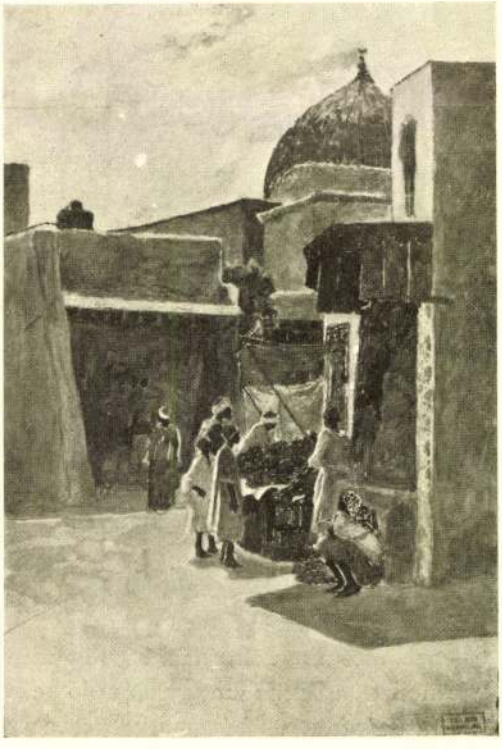

TULL ÖDÖN: Tunisz. Akvarell.
A Szent-György-Czéh XIII. aukciójáról. (198. sz.)

KOVÁCS MIHÁLY: Madonna. Olajfestmény.
A Szent-György-Czéh XIII. aukciójáról. (141. sz.)

VERONESE PAOLO után: Darius családja. Olajfestmény, régi angol kópia.
A Szent-György-Czéh XIII. aukciójáról.

KOVÁCS MIHÁLY: Önarckép. Olajfestmény. A Szent-György-Czéh XIII. aukciójáról. (147. sz.)

KOVÁCS MIHÁLY: Lenkey honvédezredes rabságban, 1849-ben. Olajfestmény. A Szent-György-Czéh XIII. aukciójáról. (149. sz.)

az ismeretségek voltak nézetünk szerint döntőek egész művészetére. Az olasz reneszánsz üde bája egyfelől, másfelől a kijózanító német egyszerűség, e két ellentétes tényező hatása alá került a fiatal magyar művész. E hatás alatt festette javakorának képeit, melyek hamarosan hírt szereztek neki hazájában, melyben hosszas külföldi tartózkodása után éppen a legvíharosabb időben, 1848-ban tért vissza.

Kétségtelen, hogy a magyar művész élete ebben az időben nem lehetett a legrózsásabb. Kovács Mihály is sokat panaszkodik naplójában is, leveleiben is. Ám az ő helyzete mégis különb volt megannyi akkori magyar piktornál, mert egy nemeslelkű férfiúban, Tárkányi Bélában nemcsak mecenására, de olyan barátjára akadt, ki őt az élet viszontagságaiban soha cserben nem hagyta.

Festőnk hevesmegyei születésű ember volt, Tísza-Abád községben született 1819-ben, s hosszú ifjúkori külföldi tartózkodása után visszatérvén hazájába, sietett szűkebb pátriáját is felkeresni. Egerben, 1849-ben ismerkedett meg Tárkányi Bélával s ez időtől holtuk napjáig tartott barátságuk. Kovács azután is sokat csatangolt külföldön. Járt Bécsben, Münchenben, Francia-, Angol- és Spanyolhonban, de ha visszatért, első útja mindenkor jótevőjéhez, Tárkányi Bélához vezetett.

Az a tíz kép is, mely a Szent-György-Czéh mostani aukcióján, mint az egri Bartalosképtár egy része bemutatásra kerül, tele van vonatkozással a két jó barátnak egymáshoz való viszonyára. Itt van mindjárt a művész önarcképe. „Kovács Mihály képíró arcképe", mondja a hátlapon, „Tárkányi Bélának Kovács Mihály 1850." szignálja az előlap sarkában. Harminc év körül lévő férfi tekint reánk, intelligens arc, némi melankóliával, de mégis tele önbizalommal. Tárkányi Béla arcképe ugyanebből az időből való; könyvtárában ábrázolja a tudós papot; érezzük, mennyire hasonló az arckép, s kellemesen lep meg a póznak s az édeskésségnek — amelyek, valljuk meg, a „bidermeiernek" gyakori járulékai —, teljes hiá-

PÁSZTORJELENET, porcellán, Capo di Monte.
A Szent-György-Czéh XIII. aukciójáról.

SZOBORCSOPORT, biscuit, Bécs XVIII. század.
A Szent-György-Czéh XIII. aukciójáról.

nya. Ezidőtájról, 1852-ből való a Lenkey honvédtábornokot rabruhában ábrázoló olajminiatür, tele finomságokkal; e kis képet bátran lehet a legjobb e korból való bécsi munkák mellé állítani, míg egy Császár Józsefnek dedikált kis olasz genrekép 1849-es dátumot visel; ezt valószínűleg nemsokára Olaszországból való hazatérése után festette. Szintúgy olaszországi emlék a Magdolna, melyet Tizián után másolt a firenzei Pitti-képtárban; ennek 1844 év körül kellett keletkeznie, mert tudtommal Kovács későbbi időben nem járt Firenzében.

Most érintett egri tartózkodásának idejére teszem biztos kézzel megfestett Jézus fejének és bájos Máriájának keletkezését, míg Ipolyi Arnold, Pyrker László és Lonovics József arcképei későbbiek. Ezen arcképmegrendeléseket, mint sok mást, nyilván szintén Tárkányi Bélának köszönhette, kinek a nyolcvanas években bekövetkezett halála mélyen lesujtotta a már öregedő művészt.

Ő maga 1892-ben halt meg.

Az ő művészete óta a legújabb „festőművészeti törekvésekig" nagyot fordult a világ. Kovács Mihály kalandos életéről azonban ma is szívesen meséltetünk magunknak és szívesen vesszük az ő becsületes művészetét. *S. L.*

ANGOL TISZT, miniatür. (484. sz.)
A Szent-György-Czéh XIII. aukciójáról.

NŐ VIRÁGGAL. Akvarell, XVIII. század, Kína.
A Szent-György-Czéh XIII. aukciójáról.

VADÁSZ MIKLÓS KIÁLLÍTÁSA

Vadász Miklósnak gyűjteményes kiállítása nyílt meg az Ernst Lajos kiállítási termeiben és általános sikert aratott. Egyhangúan dicsérte a sajtó és a közönség az igaz nagyrabecsülés érzésével távozott a kiállítási helyiségből. Imponált neki ez a par excellence rajzolóművész. Azok után az orgiák után, melyet a rajz rovására az irodalomban és a festővásznon űztek a vasárnapi műtörténelemírók s a máról holnapra megszületett luxembourg-aspiránsok, jól esett mindenkinek egy művészt látni, aki rajzolni mer.

Rajzolni és nem karikírozni. Mert szerintünk nem a karikatura Vadásznak igazi terrénuma. Sőt nem is való neki. Az ő művészete arra való, hogy valami elegáns realizmussal megrögzítse azt, amit lát. Ezt tette Hokusai, mint stilizáló, ezt tette Menzel, mint pszihologus és ezt teszi Vadász, mint elegáns világfi.

De itt vissza kell utasítanom azt, amit a napokban olvastam róla több helyütt; azt t. i., hogy Vadász művészete dekadens-művészet. Szó sincs róla. Ha már mindent klasszifikálnunk kell és Vadászt is be kell valahová skatulyáznunk, mondjuk meg őszintén: az ő művészete szervesen kapcsolódik a biedermeierhez. Az Ingres fensőbbséges szeme ez s a Barabás naiv, de biztos rajz-tudása, mely nem keres pszihológiát, nem keres mélységeket, rejtett dolgokat; tálalja fel ezeket a

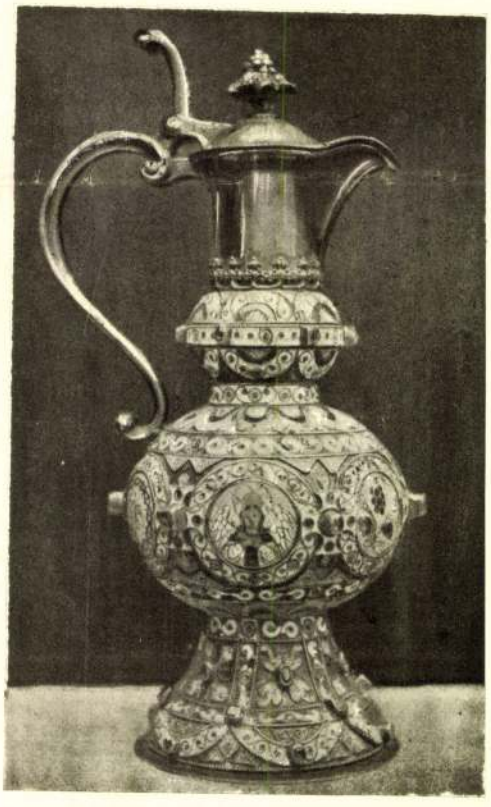

KORSÓ, aranyozott ezüst, zománcozott.
Bubics püspök hagyatékából.
A Szent-György-Czéh XIII. aukciójáról.

VADÁSZ MIKLÓS: Arab.
Az Ernst-múzeum kiállításáról.

bölcs és találja fel a napilapok tárcaírója, ő nem lát mást csak vonalat, csak rajzot, csak eleganciát. És azért nem karikaturista. Rózsás szemüvegű rajzolója ő a mai kornak, mely tele van forrongással, indulattal, szenvedéssel. Mi mindezt látjuk, az ő öntudatos rajzainak láttára azonban elfeledjük s ezért vagyunk hálásak neki.

Sajnos, A Gyűjtő jelen száma zsúfolt. Rengeteg képanyagunk következtében csak egy pompás rajzot tudunk bemutatni Vadász Miklós műveiből.

PERNESZI.

KI TUD RÓLA?

LIEDER FRIGYES (mások szerint Ferenc) porosz származású festőművész (született 1780-ban) a mult század elején Bécsnek keresett portretistája volt, de sok megrendelést kapott Pestről is, hol gyakran megfordult s végül le is telepedett. Ugyancsak Pesten halt meg 1859-ben. A magyar

ASZTALI EZÜST FELSZOLGÁLÓ KÉSZLET Milán szerb király hagyatékából. A Szent-György-Czéh XIII. aukciójáról.

biedermeyer festőművészet történetében tisztes hely illeti meg ezt a művészt, ki számos értékes művét nálunk alkotta. Liedert már kortársai is nagyra becsülték, e nagyrabecsülés azonban nem volt általános. Kertbeny pl. a mult század közepének ismert kritikusa maró gúnnyal támadt rá ott, ahol csak tehette. Jelenleg Grünstein Leo dr. a jónevű művészettörténész, beható kutatás tárgyává teszi Lieder életét és művészetét s „A Gyűjtő" útján is kéri a közönséget, hogy akinek Liederre vonatkozó adat áll rendelkezésére, közölje azt vagy „A Gyűjtő" szerkesztősége útján közvetve, vagy közvetlenül (Wien, Universität) vele. Liedernek két művét különben a Szépművészeti Múzeum grafikai osztályának gyarapodásáról irt cikkünk keretében be is mutatjuk. Megjegyezzük még, hogy Liedernek ugyancsak Frigyes nevű fia szintén festő volt.

KI TUD FELVILÁGOSÍTÁST ADNI A KÖVETKEZŐ KÉPEK SZERZŐIRŐL?

1. Olajfestmény. Tisza partja. Szignálva: *Bőhm*, pinxit, 1838.

2. Lóistálló belseje: kivülről jövő trombitaszóra nyerítő lovak. Valószínüleg jelenet a szabadságharcból. Tusrajz. Aláírás: *S. E. Pestini, 1851 júli.*

3. Ki tud G. *Amodío* olasz (nem tévesztendő össze a híres Giavonni Amodio XVI. századból való építésszel) és Alois *Schwinger* német festőkről bővebb felvilágositást adni. Választ „A Gyűjtő" e rovatába kérünk. Kérdik *Z. E.* és *E. G. Szombathely.*

A magyar képzőművészet az akt iránt, úgy látszik, csak a mult század eleje óta érdeklődik. Ennek az érdeklődésnek dokumentuma *Donát János*nak az az 1810-ből való képe, amely a Műcsarnok akt-kiállításában látható. Nála kezdjük meg a magyar aktok fölvonulásának szemléjét. Az akt-kiállításnak nagy vonalakban való ismertetését. A sajátságos kiállítás egy évszázad magyar festészetét reprezentálja. A kezdetet, a fordulópontokat és a kulminációkat. A szobrászatnak csak a legutóbbi fejezete tárul elénk benne. Kialakulásának nem az egész útvonalát tünteti föl, hanem csak a mai stációt.

Donát János síma, szinte porcellános, kis mitológiai képe a közvetett formalátásnak iskolai példája. Donát a kecses aktot megfestette, de látni más látta. Késett francia hatás alatt. A rokokó és antik eloszló hullámgyűrűi egymásbaolvadásának korából való. Üzenet az új század számára valahonnan a tizennyolcadik század művészeti csendjéből. Az új század még nem jutott volt el Bécsbe, Donát iskolájába, csak éppen az üzenet ért oda. Ez a kép tanulságos esete a sémák vándorlásának. Sok száz mérföld és sok évtized nem tudta az útjukat állni Azután elmult néhány lusztrum minden hír nélkül a magyar akt-művészetről s egyszerre csak egyenesen a művészettörténelemnek szóló híradás érkezett róla. *Brocky Károly*ról szólt. A kiállításban három rajza és három képe van. Köztük a híres „Amor és Psyche" és az „Alvó nő". Amaz sokféle nagy hatás összetevése: a velencei festés melegsége, húsban való gyönyörűsége, Tizian és Paolo Veronese emlékei, amannak melegsége, ennek izgalmassága, mindkettőnek pompája. Az „Alvó nő"-ben és a Horváth Nándor úr tulajdonában lévő másik félaktban már az angol behatás nyilvánul. Koloritja is, hangsúlyozása is új. A testen finom zöldes reflexek, könnyű lágy árnyékok. Csöndesen kereső realizmus kerekedik a pompa pátosza fölé.

És új meglátást hirdet *Borsos József* két képe is. Bennük a realizmus már hangosan követeli a maga jussát. A megvilágítás problémája is jelentkezik bennük Waldmüller követelései nyomán. Borsos meglátja a szín és a fény találkozását; a diszkrét találkozáson a kontúrban nem esik kár. A két képben is a színeket megvilágítja a napvilág, de nem melegíti őket. De a dolgokról való jó tudás nyilvánul bennük. *Grimm Rezső* Andromedája szelíden megmintázott robusztus női alak. Melodráma még a színezésben is. A kor, a történelmi drámaiságnak és az érzelgős tépelődésnek kora szólal meg benne. A kor a festőtől a történelemhez való hozzászólást kívánt. Az Andromeda-aktra is ráerőszakolta ezt a tendenciát. *Molnár József* „Pompei-i fürdő nők" két szabályosan szép női aktból gondosan megszerkesztett kompozíció. Bécs és München együttes üzenete Itáliából. A Waldmüller utáni Bécsé és a Piloty előtti Münchené. Friss, üde színei, tónusfinomsága, a természetes attitude-ök s az anyag erős éreztetése új értékmegállapítást reklamál Molnár számára. Csak éppen a legelevenebb matériának, a húsnak megfestésében nem anyagszerűek ezek a régi aktok. De hiszen a Molnár után jóval később, még a Renoir után festett aktok közt is bőven van az olyan, amely ezt az anyagellenességet sínyli. *Haán* Antal Lédája klasszikusan nyugodt megoldása a szenvedelmes akt-problémának. A karcsú, finom test nyugodt ornamentummá merevült.

Majd megszólalnak a szabadságban meglátók, a közvetetlenül szemlélők s a saját maguk tapasztalatait rendben tartók. Beleszeg ugyan munkájukba idegen hatás is és festői akaratukba belekapaszkodik a nem pusztán festői közlés törekvése is, de dominál benne a lelkületi élmény. Elvégre a művészetnek tágabb határai is vannak: a világ határai. Ezek neki is határai s a festőnek és szobrásznak világélményei is vannak. A világgal együttélésből támadt élmények. *Zichy Mihály* festését ezek az élmények inspirálják. Az aktjait is. Az akt az ő számára is az abszolút ember, de éppen a minden idők emberéből, a minden korba behelyettesíthető, a mindentől elvonatkoztatott emberből építi föl hasonlatait és allegóriáit. A kiállításban több képe és rajza van, köztük a „Hulló csillagok" s az „Enyelgő faunok". Amabban lebegő női testek, csupa ritmus, csupa vonalbeszédesség, a másik véges-végig indulatos mozgás. Mind a kettőben a rajz pátosza és borongó színharmónia. Szordinóval letompított hangosság. Mellettük *Székely Bertalan* aktképei. „A forrás",

KOVÁCS MIHÁLY: FÜRDŐ NŐK.
Dr. Varró Indár úr tulajdona.

HAÁN ANTAL: LÉDA A HATTYÚVAL. 1861.
Szépművészeti Múzeum.

~~373.~~ 374 l. Gerő Ödön: Az art-kiállítás Magyar Művészek 1925. ↑

KOVÁCS MIHÁLY LEVELEZÉSE TÁRKÁNYI BÉLÁVAL

Kovács Mihály és Tárkányi Béla levelezéséből a Művészetben eddig az 1873-ik évig terjedő részt közöltük. A magyar művészettörténet szempontjából is érdekes levélváltás folytatását az alábbiakban adjuk.

1873 végén Münchenben dolgozik, hol egy baleset majd végzetes lett reá nézve. Szomorúan is számol be róla: „1873 december 30-án kelt soraidat csak Isten különös csudája által olvashatom ismét. Isten különös csudája által mondom, mert éppen Újév napján a modellasztalon lévő széken állva festek, minthogy képem magas lévén, a földről fel sem lehetett érni, a székről a modellasztalra léptem le, hogy képem hatását messziről láthassam, de ott elfelejtettem, hogy még nem vagyok a földön s így egész biztossági érzettel hátráltam azon szokott hely felé, honnan képemet con amore nézegethetem. Ha megettem szék vagy más függélyesen felállított bútordarab van: úgy agyon zúzom magam, de hála az Égnek, semmi csontom nem tört, csak jobb karom, kivált kezem csuklója nagy zúzódást és izomrándulást szenvedett, mely 14 napig sajgott. Képzelheted, mennyire megijedt Pétra, nagyot sikoltva csak megmeredt, mozdulni nem volt képes." — De „ebcsont beforr" gondolá, s egész jó kedvvel utaznak el a lagunák városába: Velencébe. Itt tudja meg, hogy Ipolyi arcképét szörnyen lecsepüzték. — Velencéből ismét Bécsnek tartanak, hol bevégzi Tárkányi Béla balladájára írott „Mohácsi temetés" című nagyszerű vásznát. — Az enyhébb éghajlathoz szokott nő, Pétra betegeskedni kezd — ami a művészt nem csekély aggodalommal tölti el. — „A bécsi levegő nem látszik jót tenni Pétrának. Én szívesen mennék vele meleg éghajlat alá, de ő azt mondja, hogy ahhoz költség is kell és ha az nincs, ő Pestre kívánkozik, hol baráti arcot is lát, nem úgy mint máshol, hol egész éven át indifferens idegen arcokat lát; az ő életét azon rész teszi élvezhetővé, melyet férje és annak barátai közelében tölt, nem a kalmár lelkekkeli érintkezés, mint amely tapasztalást magyarhon és Spanyolországon kívül minden más országban bőségesen megszerezte, azért ő amellett van, hogy novemberben Pestre menjünk lakni. Képzelheted, mily irtózatos gondolat az nekem, ki azon boldogító reményben éltem, hogy a sors megkímélt oly csapástól és megelégszik azzal, hogy életem utolsó perceit valami bundaországtól távol eső helyen tölthetem el. Mindezen visszás dolgok onnan erednek, mert a gaz sorsnak kedve telik utolsó napjainkban rántani ki a pallót alólam és egész életem szorgalmának eredményét pokoli módon veti oly kezekbe, melyek azt nem szerezték; én magamért már keresztüljártam volna ama nyomorult emberek sorsát vezető sorsnak az eszén, hanem két lény sorsáról és létéről van szó. Tehát a türelemhez kell csúszni és várni, mi történik."

Betegség és munkanélküliségről tesznek tanúságot ezen sorok, a velencei képeken is csak lassan, minden kedv nélkül dolgozgat. Tárkányi ekkor „Szent Márk" képéért keresi

Művészet 1911

meg, melyet igen szeretett volna gyűjteménye számára megszerezni. Erre nézve ad választ a művész Tárkányinak szintén eléggé elkeseredett hangulatban. „Bécs 1876 február 2. ... A Szent Márk képeket illetőleg végtelen sajnálatomra nem adhatok kielégítő választ. Ezen képeket, midőn nagy vajúdás után bevégeztem Pétra ösztönzésére, mint tulajdont Pétrának ajándékoztam, azt mondva: fiam, e képek a tiéid, ha ma-holnap behunyom szemeimet és téged égető szükség kényszerítene: ezeknek eladásával valamit fogsz érte kapni. És bár senkinek birtokában nem akarnánk látni inkább, mint a Tiédben, mert senki sem tudná értékét úgy felfogni, mint Te, mégis a nyomasztó körülmények dacára sem válhatok meg azon árért tőlük."

Ezen levél ismét újabb tettre készté a derék papot, a lelkes mecenást. Összeír egy csomó képet a velencei képtárakból azon célból, hogy megbízza a művészt azoknak lemásolásával. A legnagyobb jóakarattal teszi ezt, de úgy, hogy alamizsnának ne látszódjék. — Kovács a legnagyobb örömmel vállalja a megbízást, hálával emlékezik Tárkányi e tettéről, Pétra pedig csak úgy ujjong örömében, hogy a jó Isten még sem hagyja el az ő híveit. El is utaznak s megkezdődik a munka, s a munka után hosszú levelekben számol be Tárkányinak haladásáról.

„Szent Borbála be lesz fejezve négy nap mulva. Ezen képben a színpompa is nagy szerepet játszik, nemcsak az arckifejezés és ebben elég szerencsés valék az eredetit megközelíteni.

Kaptam, fogtam, egy délután jó világításnál az amerikai szomszédommal (ki még most is szuszakolja elcsenevészett képét) feltettük az én képemet az oltárra az eredeti mellé és így összehasonlíthattam. Nem kellett magát az enyémnek sem szégyenleni, ami kevésen segítségre volt szükség, azon rögtön segítettem és az nagy megnyugvásomra szolgál. A Szent Borbála általános tetszésben részesül; itt nagyobbára laikusoknak van alkalmuk bámulni, de művészek és művésznők is megfordulnak naponta sokszor, nem is mozdulhatok tőlük, annyira ostromzár alá vagyok véve, már Isten áldását is kívánták mind a két kezemre (öt nap előtt). Három spanyol — egyik nő — a római zarándoklók közül nagyon hangosan dicsérte a másolatot, mely neki még az eredetinél is jobban megtetszett én magamban nevettem, mert az ilyen laikus véleményeket nagyon is a maga értékére tudom ismerni. Amidőn a férj és feleség között az eszmecsere tetőpontját érte, t. i. mindkettő a szürkét tartván legszebb lónak a férj hozzám fordul, igen megelégedett hosszú arccal és hibás francia kiejtéssel mondá:

„Tres bien Monsieur!"

„Muy bien" — tevé hozzá spanyolul. Erre én is tüzet adtam spanyolul. A zarándokok igen meg voltak lepve s kérdték:

— Ön is spanyol?

Megmagyaráztam ki és mi vagyok s miért értek spanyolul. Letelepedtek mellém s kikérték látogatásom... (Aug. 21.) Ami a „Kánai asszony" című képet illeti, már jól előre haladtam vele, mert minden napon ébren talált a hat óra, oly nagy és folytonos izgatásban tart e kép. A „Megváltót" három nap alatt bevégzem, a két nő is előrehaladt. Az apostolok kifejezésével, dicséret nélkül legyen mondva, igazán szerencsés valék.

De van is ám néző! Azon mesterek, kik magukról azt tartják, hogy Tizián modorát feltalálták újra és ezeknek tanítványaik igen gyakran, hogy úgy mondjam naponta hátam mögé állanak, mindenki bámulja, hogy ily munkás képet, mely négy-öt hónapot igényel, hogy lehet azt kevesebb idő alatt úgy átdolgozni s oly híven adni. Sokat kérdezik, hogy a szürke előfestés után hogy folytattam, hogy az eredetit megközelítsem? Hát a palettán levő festékek közt addig keresgélek és próbálok, mint olyan nem lesz. (Évek alatt szerzett tapasztalásokat ők egyszerre le akarnak receptelni.) (Aug. 30.) Éppen ma történt, hogy majd megvették a képemet. Egy angol család: apa, anya, egy fiú, a hátam mögé állottak és minthogy a ciceronéval franciául beszéltek, tisztán kivehettem, hogy az egész familiának nagyon megtetszett a kép. Erre a cicerone hozzám fordult s kérdé, nem volna-e szándékom eladni e másolatot.

Felelém: nem.

— Miért? Talán meg van rendelve?

— Igen, — felelém.

Mire ők sajnálatukat fejezték ki. Tegnap pedig a piktorok falaztak körül, szörnyű vizsga alá vetve a másolatot: közelről nézve az eredetit és úgy hasonlítva össze a kettőt Kettőből kitört, hogy mily híven vannak adva, az arcok kifejezése bámulatos — ezt csak azért említem, mert hallottam. De magam is láttam, hogy lehet valami igaz a dologban. Egy harmadik piktor, ki az ő hiresztelése szerint egyike azon most számosabbakra vergődő egyéneknek, kik újabban a Tizián modorát találták fel; szörnyen nézte azt, ami kész s azt is, ami nem kész, de félszínekkel elő van készítve; csak „hm"-getett, de nem szólt mást."

A velencei képek befejezése után ismét Bécsben találjuk. Az anyagiakat illetőleg ismét csehül áll, de az egészsége se valami jó, de azért egyideig még van kedv! „Engem is éppen most fogott el ellenállhatatlanul a vázolás dühe s most a legnagyobb kedvvel és szeretettel; éppen midőn a legnagyobb nehézségekkel kell küzdenem — mint még soha életemben; de talán ezeket is le lehet győzni? vagy a bicska törik bele. Egy a kettő közül. De mindenek közül a legnagyobb élvezetet jelenlegi helyzetemben csakis a teremtés ad és azért arra én többé nem fordulok lesz-e munkámnak valaha anyagi sikere vagy nem; hogyha egyedül futó vázlatban is egy pillanatot megmenthessek tétlenség által örökre elvesztett drága időmből bundaországban, hol a művészettel foglalkozó egyén szellemileg és anyagilag a csökönyösség átka alatt okvetlen tönkre megy. Ha fiatal volnék, fel sem venném a dolgot, mert előről kezdhetném, de az én koromban az többé nem megy. És mint az állat, úgy élek, dolgozom, eszem amint lehet, lefekszem, felkelek és ez így megy folytonosan. Új képhez nem foghatok, mert ahhoz pénz kell, tehát csak elpiszmogom az időt, már meglévő szemetjeim bevégzésével, hogy legalább ne lopjam a Teremtő drága napját. Így lesz már ez, míg szuszogok."

Felesége és két jó barátja Barna és Pollitzer orvosok derítik fel néha-néha az egri orvosság mellett.

1881 nyarának egy részét Tarna-Eörsön tölti. A kegyelet viszi oda, jótevőjének, pártfogójának báró Orczynak sírjához... „nappal a temetőben dolgozom, csak 12 órakor megyek a kastélyba étkezni, azután ismét élvezem a temetői levegőt s azon töröm fejemet: az én felejthetetlen jóltevőm nyughelyét élvezetes képpé alakítani. Talán a héten bevégezhetem, bár a bárói egész család szeretné, ha az egész nyarat itten tölteném; mindazonáltal a szokottnál is nagyobb figyelemben részesülök, de sietek haza Pestre, hogy vázlatomat folytathassam." 1883 július 11-én Pesten meglátogatja Markó Károly unokája. Megírja ezt is Tárkányinak: „Július 11-én betoppant hozzánk a nagy művész, Markó Károly szeniornak unokája. Igen talentumos fiatal tájfestész, kinél jobb talentumot Budapesten nem bírunk. A tájpiktor urak, köztük a tiszta lelkiismeretűek is nem szeretik a dolgot, mert ez az ifjú nagyon produktiv — nem tud ugyan magyarul, de szépen beszél olaszul toskánai kiejtéssel... Szándéka volna itt maradni, ha művészetével meg tudna élni. Hiszem, hogyha a művészt ismerni fogja publikumunk, meg is fog élni".

1884-ben, midőn Tárkányi Rómában van, fölébred bennem a vágy ismét látni s gyönyörködni az örök városban: „Haj, de szeretnénk együtt élvezni veletek a római szent levegőt, égető vágy keletkezik bennünk csak hallattára is azon dicsőségnek, mellyel ő szentsége benneteket kitüntet. Ez aztán kitüntetés! A nálam látott üres vászon már be van festve, a kedves miniszteri fogalmazóné arcképe néz le róla a szemlélőre. Sohasem volt még modellem, aki nagyobb szeretettel ült volna és pontosabb lett volna nála. Sohase kötötte magát ahhoz, hogy eddig ül, vagy addig ül, hanem ült addig, ameddig én akartam és így lett is belőle valami az ő férje és családjának egyetemes örömére."

Tárkányi halála véget vet a levelezésnek... Ki tudja mily őrjöngő fájdalommal vevé egyetlen barátja halálát, aki művészi pályájának igazán vezérlő csillaga volt.

A nagylelkű pap végrendeletében 100 aranyat hagyott a művésznek, hisz ő, az áldott lélek nagyon jól tudta mindig, hol szorít Kovácsnak a csizmája . . .

Benkóczy Emil

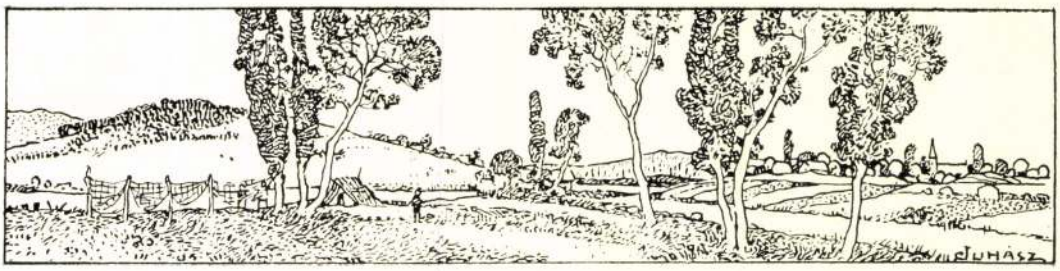

KRÓNIKA

ISMERETLEN LOTZ-FESTMÉNY. Legújabban egy elveszettnek hitt Lotz-festmény került ismét napvilágra, amely úgy művészi értéke, mint szokatlan nagysága révén a közérdeklődésre tarthat számot s Lotz Károly java munkái közé sorozható. A festmény, amely nemrégiben került egy budai műbarát tulajdonába, Bacchus diadalmenetét mutatja, oly témát tehát, amely egészen beleillik Lotz Károlynak olimpusi derültséggel átszőtt világába s kitünően tükrözi ennek a nagy mesternek stílusát. A kép leirása helyett annak reprodukcióját közöljük itt. Régibb pesti emberek e reprodukció láttára talán emlékezni fognak rá: egykoron legszebb dísze volt a Virágbokor nevü vendéglő egyik szobájának, amelynek egyik törzsvendége Lotz volt. Sokáig ott függött s por, korom és piszok annyira ellepte, hogy lassankint alig lehetett ráismerni a mesteri vonásokra. Valamely balul sikerült reparatura még inkább megfosztotta zománcától s végre is mint ócska, értéktelen holmi a lomtárba jutott. Mostani tulajdonosa onnan szedte fel s a kép ma, miután szakszerüen megtisztitották, ismét régi pompáját mutatja. Meleg és mély, aranyzománcos színei Lotz Károlynak ama korszakára utalnak, amidőn az Opera menyezetfestményét festette, tehát legvirulóbb korára. Örvendenünk kell, hogy ez az alkotás, amelyet a mester a maga és barátai kedvtelésére festett esti szórakozásai színhelyének feldíszítésére, ily módon megmenekült az enyészettől, amely már-már fenyegette.

ÚJABB ADATOK „A HAZAI MŰVÁSÁRLÓK EGYESÜLETE" TÖRTÉNETÉHEZ. Annak idején ismertetést közöltünk a Hazai Művásárlók Egyesületéről, melynek vezetőségétől többek között azt az adatot nyertük, hogy az érdemes művészegyesület tíz év óta teljesíti nemes kulturális hivatását. Újabban arról értesülünk ugyancsak az egyesület részéről, hogy a legutóbb felfedezett akták szerint az egyesület életkora mintegy huszonkét-huszonhárom évre vezethető vissza, amint azt régi tagok bizonyítják, de a dokumentumok nagyrésze a vezetőség egyik-másik tagjának elhalálozása folytán elvesztek, míg Bruck Miksa az igazgatói teendőket egyedül végezte, tisztán a művészekkel való tárgyalások dolgában. Eszerint az egyesület alakítása 1887- vagy 1888-ra tehető. Ezek az évek voltak a legerősebbek az egyesületre, amennyiben rajta kívül egyedül a Műcsarnok adott el képeket s voltak évek, mikor a Hazai Művásárlók Egyesülete fölülmulta a Műcsarnok képkisorsolásra szánt összegét: a vásárlások összege kitett nyolc-tizezer forintot is. De az anyagi sikeren kívül meg volt e kis művészegyesületnek az a nagy morális sikere, hogy műbarátokat nevelt, kik az egyesületből indultak ki a nagy kiállításokba, ahol lassan-lassan mindnagyobb összegekért vásároltak s az ő neveikkel találkozunk lépten-nyomon ma is. E tagokat a társadalom minden osztályából verbuválta az elnök és igazgató. De a művészek sem voltak szűkmarkúak az egyesülettel szemben, mert sokszor legjava munkáikat engedték át aránylag csekély összegekért, az egyesület két fő-ármegállapítása szerint: 240—480 koronát tevő honoráriumért. Ezen árdefiniciók az egyesület tagsági járulékaiban találják magyarázatukat, vagyis e két összeg szerint van két osztályra osztva a tagsági minősítés. De vásárolt az egyesület kisebb képeket is 120—140 koronáért és igy lesznek kiegészítve a kétféle befizetési összegnek megfelelően a nyeremények. Mindegyik tag nyer, a befizetéshez megfelelően, egy vagy több képet. Annak idején pl. László Fülöptől, Fényes Adolftól stb. vásároltak képeket, melyeknek ma tízszeres az ára. Viszont a művészeknek gyakran jött segítségére az egyesület s Bruck Miksa a maga részéről mindig módját tudta ejteni, hogy szükség esetén közvetlen intézkedjék esetleg megszorult művésztársai érdekében is. Ha csak húsz évet számítunk az egyesület életéből, évenkint 15,000 korona átlagos összeget számítva, mely a tagok által a két ciklusban befizettetett,

KOVÁCS MIHÁLY FESTŐMŰVÉSZNEK TÁRKÁNYI BÉLÁHOZ IROTT LEVELEI

Előttem egy tekintélyes csomó, megfakult betűkkel tele rótt levél, a tizenkilencedik század egyik leghíresebb magyar egyházi s történelmi festőjének, Kovács Mihálynak levelei. Ő is osztozott a művészlelkű emberek balsorsában, kik fiatalkoruk minden nyomorúságával, bátran, erős lélekkel szembe szállva, törtetnek a rögös úton előre a dicsőség pálmái felé. S csodálatos lelkierő, a jobb jövőben való törhetlen bizodalom, párosulva határtalan szorgalommal jellemzi őt is, mint megannyi társát. Az élet apróbb kellemetlenségei nem ejtették kétségbe, nem szegték szárnyát művészi törekvéseinek „fiatal vagyok, előttem az élet, a szerencse, csak fel kell keresnem, tehetek-e róla, hogy még nem találtam fel"; ezzel vigasztalta magát mindig s minden szerencsétlenség közepett is kicsillan humora, fűszerezvén vele a szomorú sorsot.

E levélcsomagot, melyről néhány sort írni akarok, a művész egyik leghivebb, legtiszteletreméltóbb barátjához, Tárkányi Béla egri egyházmegyei kanonokhoz, a kiváló költőhöz intézte, mely levélcsomó hű tükre Kovács nemes lelkének, egyenes, becsületes gondolkodásának, művészi törekvéseinek, élete legfontosabb mozzanatainak, kalandos természetének, melynek azonban a művészi élet nyomorúsága s a művészet iránti rajongó szeretet volt a rugója.

Kovács Mihály 1849-ben ismerkedett meg a költő-pappal Egerben. Mindig szerencsésnek érezte magát, hogy sorsa összehozta Tárkányival, aki egész életén át társadalmi és művészi pályáján úgyszólván vezérlő csillaga volt. S hogy csakugyan mennyit köszönhetett ő Tárkányinak, kitünik a hozzája intézet levelekből, amelyek között nincs egy sem, amelyben a legnagyobb hála s a legőszintébb köszönet ki ne fejeződnék.

Tárkányi a megismerkedés esztendejében a nagy irodalom- és művészbarátnak, Bartakovics Béla egri érseknek titkára. Már jó hangzású a neve a magyar irodalomban, mint műfordítónak éppúgy, mint egyházi költőnek, kinek barátsága a fiatal festőre nézve csak szerencse lehetett, ami nemsokára mutatkozott is, bejuttatván Kovácsot Bartakovics érsek kegyeibe, aki gondoskodik arról, hogy a művész egri tartózkodásai alkalmával nyugodtan végezhesse munkáit, helyet adva neki az Esterházy gróf egri püspök által emeltetett nagyszerű épületben a Lyceumban. Az első megbízások Tárkányitól jöttek. Maga írja Kovács, Toldy László kérésére, egy képzőművészeti kiállítás katalógusába szánt rövid életrajzban „ . . . a lelkes költő (Tárkányi) ifjúsága egész hevével karolta fel a festészt, tért nyitott művészetének. Előljáróba mindjárt Szent Domokos képét rendelte meg, azt követték szüleinek arcképei, igy jöttek egymásután 25 vagy több különféle oltárképek.

Művészet 1910. évf.

REGI-HAZAK-BERLINBEN
SZANTO.GERGELY LINOLEUMMETSZETE

TANULMÁNY
RÉTI ISTVÁN RAJZA

Egerben festé az Árpád vezérré választását ugyancsak a jeles egyházi férfinak, kinek a „Mohácsi temetés“ című balladáját illusztrálja“.

Megjegyezhetjük itt mindjárt, hogy az első, Tárkányitól származó megbízások akkor adattak, amidőn az irodalomra és művészetre egyaránt mostoha idők jártak, úgy annyira, hogy ha éhen halni nem akart a művészember, úgy más „mellékes“ foglalkozás után kellett látnia. Nem is győz eleget panaszkodni Kovács a tűrhetetlen állapotok miatt. Oly szerencsétlennek érzi magát néha, hogy nem szánná az ecsetet mindörökre a földhöz vágni, ha nem dolgoznék benne annyira a festő-szenvedély. De bizony ez roppant nagy benne, így elnyomja a nélkülözés következtében létrejött szenvedést . . . No meg két ember barátsága és mecénássága tartja benne a lelket, az öreg báró Orczyé és Tárkányié. Báró Orczyéknál a hevesvármegyei Tarna-Eörsön sokat időzik, néha az egész nyarat is ott tölti, dolgozgatván a család számára s ilyenkor alig múlik el hét, hogy be ne ránduljon az ő szeretett Béla barátjához Egerbe. Ha nem mehet, levélben közli terveit s általában sohasem fog bele semmiféle dologba addig, míg arra nézve Tárkányi véleményét ki ne kérte volna. Az anyagi ügyek ha bántják a művészt, — ami bizony elég gyakori — csak egy levelébe kerül, s ki van segítve: még pedig azáltal, hogy Tárkányi képet rendel, aminek árát előre ki is utalványozza.

Az ötvenes évek elején igen érdekes tervvel foglalkozik a két hazafi. Tárkányi tanulmányozva a külföldi mesterek műveit, a nyugat piktúráját: arra a keserű tapasztalatra jut, hogy a művelt Európa államai között mi vagyunk az utolsók: nem gondolunk históriánk nagy napjaira, nagy eseményeire. Venezia, Páris, München, Brüsszel, Bécs stb. képtáraiban megörökítve láthatjuk a világhistória nagy csatáit, különböző momentumokat, amelyek az állam alakulását előmozdították s változtattak rajta, megjelenítve a hősök vitézségét, az állam örömét, gyászát, szereplő nagy alakjait. S Tárkányi, a nagylelkű hazafi ebben a szent pillanatban fogadja meg, hogyha anyagi állapotai megengedik, ha Isten erőt ád neki s kedvez életének: a történelmi festészet híve lesz s azt előmozdítani hazafiúi kötelezettsége leend mindenkor. S hogy akarata testet öltsön, a felbuzdulás eredményeként 1853-ban megrendeli Kovács Mihálynál „Árpád fejedelemmé választását“. E nagy munkát a művész Egerben végzé s elkészülven vele, Budapestre szállítja, hogy a műtárlaton kiállíthassa. Hogy mily hatást keltett a kép, ezt írja le Kovács 1854 január hó 8-án Tárkányihoz intézett levelében. „Megjövén, Pesten Detela Bernáthoz szállottam, ki igen szívesen fogadott; azonnal elvitetém képemet Dokterhoz és egy óra alatt az egész Blühdorn-ház odacsődült, úgy hogy szombaton délután több volt ott 100 egyénnél. A felbontásnál Dokternak csak úgy akadozott a lélekzete és mikor az állványra volt téve Árpád, eleibe ült és mozdulatlan maradt előtte. Mindjárt elmentem Barabás Miklós bácsihoz és meghívtam. Barabásnak végtelenül megtetszett a kép, én kikértem tőle nemcsak az ő barátságos észrevételeit, hanem legszigorúbb kritikáját is. A képet vasárnap — előbb a műkiállításba, policiai vizsgálat végett be kellett vinni, mivel minden kiállítás megnyítása előtt a képek megvizsgáltatnak. De szerencsétlenségemre a katalógus már meg volt nyomtatva, így Árpád a katalógusba be nem igtatódhatott. Egy órai vizsgálat után Árpádnak (mert a vizsgáló széket tett elébe, a képet dicséretekkel elöntvén, minden arcot egyenkint megnézett és nyilvánítá, hogy ily szépen még sohasem látta felfogni a magyar jellemet); a képet Barabás Miklóshoz vitettem és hat napig annyit lazúroztam rajta, még két zászló is jött rá, a háttérben lévő hegyet nagyon könnyebbítettem és világítottam; a néptömeg port vert fel, amely a levegőig felszáll; — mondá Barabás bácsi: „Hanem egy nagyszerű kompozició, így el van végezve! Ne hagyjunk rajta kívánni valót“. S közlé vélem észrevételeit, amelyek ugyan nem voltak lényegesek, de mégis elfogadhatók . . .“

Végre a kép csakugyan kiállíttatott. 1854 február 20. levelében írja le Kovács a kiállítás eredményét saját festményére vonatkozólag. „Egy valami ismerősöm éppen akkor volt a kiállításon, mikor a főhercegék“ s hallotta, mikor Hildegard főhercegnő mondná:

Wunderschön! Magnifique!

Különösen Kubinyi nagysága erősíté, hogy a kép ő fenségeiknél egyáltalán nagy tetszésben részesült; nemcsak ő felségeik, hanem az egész udvar részéről is nagyon tetszett, s hallám egy katonaorvostól, hogy Hildegard főhercegnő Árpád végett még egyszer megkeresi a kiállitást. Az öreg Uram, báró Orczy itt volt, el volt ragadtatva és azt mondá, pert indít ellened, mert annak a képnek az övének kell lenni. Nagyon meg volt lepve, egész nap csak arról fantazirozott, hogy még oly szépet nem látott soha. A kép előtt egy érdekes jelenetnek volt az öreg tanúja. A rajzmesterem, Landauer, kit tizennyolc évek óta nem láttam, tanítványaival a kép előtt állott, azokat a kép kitünőbb pontjaira figyelmeztetvén; megőszülve, fehér szakállal, csak hangjáról ismerhetek reá, ő pedig én reám; és igen nagy vala örömünk! Oly lelkesedve beszélt öreg Uramnak, „már gyermekkorában megismertem én benne a talentumot és mint példára hivatkoztam rá". Gondolhatod, mily jótékonyan hatott az én öregem kedélyére.

Majd tovább:

„Árpádot csakugyan megrendelik öt ezer forintért. Feltételeimet irásban már ki is jelentettem. 20—21 láb hosszú és 12 láb szélességet, a Nemzeti Múzeumban kimértem. 2500 forintot, azaz felét előre fel fogom venni, ha az irásbeli kötést is megtettük, ami szándékom volna, a másik felét, t. i. 2500 forintot két részletben, felét dolgozás közben, felét a kép bevégzésével. Az irásbeli kötést csak akkor fogom tenni, ha a deputáció, a deponált 8000 forintot a depozitumból kiveszi, mert Véber a magáéért 4000 frtot alkudott ki, igy tehát egy nagy deputáció megy a főherceghez s akkor lesz belőle valami."

Árpád megfestése után a tiszapolgári templom számára fest oltárképet, mely sokáig levelezésük tárgya. Nagy benne az igyekezet, hogy e festendő kép még szebb és jobb legyen Árpádnál is. Még habozik, ne tegyen-e a nagy munka előtt alapos tanulmányokat: „Amerling meglepően fest, jelenleg azon töröm a fejemet, nála egy pár hónapig jó volna tanulni, nem tudom, elfogadja-e? Majd február 9-én tudósitja Tárkányit, hogy:

„Komoly szándékom volna egy ugrást Bruxellesbe és Antverpenbe tenni, minthogy azon két városban csaknem a legszebb oltárképek láthatók. Ezen utazásomnak, bárcsak egy hónapig tartana is, ítéletem szerint igen nagy haszna lenne ez évi működésemre nézve ... azért szeretném tudni a Polgáron festendő tárgyakat, mert útközben vázlatokat csinálnék s azokat Neked beküldeném posta vagy gyorskocsi útján. Egy ilyen kirándulásnak, szemresztaurációnak minden művész érzi a szükségét, de kivált egy falusi piktor és hacsak költségem telik, meg is teszem. Ha nem telnék, adjatok ti előleget rája, mert bizonyosan nagy lesz úgy az én, mint a ti hasznotok benne."

Ugyanezen levelében ir „Árpád" kritikájáról. Látszik, mily sokáig s mily élénken foglalkoztatta a művészt ez a vászon.

„Árpád recenzióját olvastam a „Pester Lyoidban" és azt is tudom, hogy egy Benkert (jelenleg Kertbeny) nevű irótól van, ki a Véber-családnak személyes barátja. Benkert a recenzió helyett összehasonlításba ereszkedik és határozottan „Mátyás"-nak adja az elsőséget. Árpád szépségét meg sem említi, hanem csak az elvégzést dicséri meg rajta; én pedig szerettem volna, ha legalább a főszemélyt és főcsoportra vonatkozólag a publikum előtt nyilatkozott volna, mert Árpádnak egész szépsége és értéke ezen van koncentrálva, valamint Mátyásnak a gyengesége a főalakban áll, továbbá a tipusba, a magyar szellem és lélek felfogásába bele nem ereszkedik. Holott az egész világ ítélete oda nyilatkozik, hogy ezen elősorolt előnyöket ekkoráig még magyar képeken nem látták s ebben művész és nem művész megegyez. Girgl nevű nevezetesebb művésszel találkoztam Budán. Ez az ember majd megölelt, hogy mennyire meghatotta és meglepte „Árpád" szóval az emberek melegszenek a képtől és sokan örülnek, hogy ők nyerik meg.

Mondám:

— Már van tulajdonosa!

— Kicsoda? Hogy vette meg? mert azt hiszik, hogy alá van irva, miszerint a Műegylet ezen képet magának 1854. évi műlapul tűzte ki és sorshúzás alá vette meg."

PATAK PARTJA
NOVÁK JÓZSEF LAJOS RAJZA

LOMBHULLÁS UTÁN
MAJOR JENŐ RAJZA

1854 áprilisában már Bécsben találjuk Kovácsot. Szorgalmasan gyűjti a tanulmányokat nagy képéhez, az Apostolokhoz. Innen írja április 16-án Tárkányinak „Arcképedet leküldöttem Vachot Imrének a két Dobóval, 1. mint egri várparancsnok, 2. Dobó sírköve azon formátumban alkalmazva: [ ]. Bécsben létem bárha lebzselésnek tetszik, nem az. Én itt sokat tanulok nagy mesterek látása által. Egy pár studium képet csinálok az Apostolokhoz, nem a typus, hanem a színezet végett; bárha reményem egy csepp sincs, hogy én csináljam az Assuntát, az esetben proponáld Blaás Károlyt, ki akadémiai tanár, ki Károlyi Jánosnak minden képét a fóthi templom számára csinálta: t. i. a primás képét, egy alak 2000 pengőforint. De ez nem tesz semmit! Blaás minden nazarénusnál jobban fest, jobban Kuppelvesernél és úgy komponál is. Tőle gyönyörű darabot bírna a káptalan".

Bécsi élete nap-nap után nyomasztóbb lesz. Néhány arckép hoz ugyan neki valamit, de bizony ez vajmi kevés s művészembernek számba sem vehető. Egészen komolyan gondolkozik azon, hogy külföldre megy s nem is nyugatra, hanem kelet felé a lelkes ázsiai utazókkal, kik már kínálják is neki a dervis kosztümöt . . . Tárkányi megbízásai azonban ismét Bécsben marasztják. „Egyedül neked köszönhetem, édes szeretett Bélám, hogy magyar honban el vagyok foglalva. S ha te nem volnál, már azóta Muszkaországban kellene élnem s élelmet keresnem, ahol a művészt és művészetet szeretik s becsülik, míg nálunk nagyon közömbösek az utolsó iránt, minálunk csak kontárnak áll még a világ."

„1854 május 13.

A napokban Amerlinget láttam festeni, igen jó indulattal van irántam és olyasmi beszéd keletkezett kettőnk között, melynek aligha hatása nem fog reám lenni."

S addig-addig küzd a nyomorúsággal s dolgozik szorgalmasan, míg felkelti magára a bécsiek figyelmét s nemcsak a közönségét, hanem a legjobb nevű művészekét is. „Édes Bélám! Tudom, hogy neked is örömet teszek, ha azt mondom, hogy csekély nevemet fontossággal említik Bécsben a művészek, de nem a másodrendűeket értem, hanem a matadorokat. A napokban Amerling nyilatkozott, hogy nagyon szeretne tőlem valamit látni; evégre gabalyítottam össze mára egy férfi fejet, amelyre azt mondá, talentummal van csinálva, más művésztől pedig azt hallottam, hogy Amerlingen kívül senkisem csinálná meg úgy Bécsben. Én tudom, hogy Amerling jobban és szebben csinálná, hanem annyit mondhatok, hogy itteni tartózkodásomnak eddig is nagy hasznát vettem és látom, hogy haladok, csak nagy befolyással vannak ügyes művészek és nagyszerű képtárak a törekvő lélekre; most már középszerűt sem szabad adni többé kezemből, én érzem magamban, hogy még előre mehetek, hogy még haladnom kell, hogy képes lehetek maradandó nevet vívni ki magamnak. Hogy báró Orczymon kívül senki sem tett többet értem, mint Te, csak valaha meghálálhatnám!"

Augusztus (1854) legelején kezd bele Szent Jeromos képébe, mely szintén Tárkányi megrendelésére készül. Ez időben szedi áldozatait a rettenetes kór, a kolera, mely megtizedeli a községek, városok lakóit, amely betegség ellen a művész a Tárkányi-féle orvossággal: egri vörössel él, amiből bőven juttat neki a derék barát. Azonban egy napon a művész arra ébredt: mintha valami nyomorgatná, szorongatná a torkát, fel sem mer kelni, az ágyban marad s alaposan kezeli az egri orvosságot. Tollat ragad s azonnal ír Tárkányinak egy végrendeletszerű levelet: „Ha, hogy ezen dögvészes időben a sors úgy akarná, hogy halandó létemre, más halandók végsorsával osztoznom kellenék: úgy holmimból vidd el a legjobbakat és fizesd le magadnak adósságomat. S inkább kéz alatt szeretném, ha eladnád ingóimat, mint árverés útján, hogy egy pár garas szegény apámnak is juthasson. Az öreg remetefej megér: 100 forintot, Rubensné, mint műérték 200 forint, Rembrand és Mystens 150—150 forint." Azonban a halál elkerüli a művészt s a torokszorongatásból nagy heccet csinál s élete megmentőjéül a Tárkányi-féle orvosságot, Eger tüzes borát hiszi.

Nem múlik el Tárkányi részéről egyetlen levélírási alkalom sem, hogy ne figyelmeztetné a művészt egyes dolgokra a polgári oltárké-

pet illetőleg. „1854 szept. 15. Sub tuum praesidium igen köszönöm, hogy e magasztos témát ismét emlékezetembe hoztad vissza; a tárgy oly szép, minél szebb nem lehet. A felhozott mellékalakok mindmegannyi magukban is dominálo főszemélyek. Különben mértéket kell tartani a kompozició csoportozatában, hogy a szép formája a képnek is megmaradjon, de túl se legyen terhelve, vagy annyira tömve, hogy szemnyugvópont se jusson.

Árpád tizszer különb, mint Dobónk, csakhogy annak a litográfnak is csontvágóval kellene a kezét leszedni, mint azét, ki a Te arcképedet és az én Dobóimat elrútította." „1854 október 13. Bécs. Megjártam Szászországot, megnéztem, ami érdekes volt, egy pár másolatot csináltam is, amelyekben hiszem Te is örömödet fogod találni. Sok bámulóim is voltak mázolás közben, mivel én nem a részleteket másoltam, hanem a szellemét a képnek és ők azt meg nem foghatták, hogy, hogy lehet oly sebességgel az eredeti képeket úgy megközelíteni, sőt még a festékeim tulajdonságáról is kérdezősködtek. Maga Schnorr, a képtár igazgatója bókokat vágott, úgyszintén a felügyelők, kik közül az egyik sokáig Rómában volt; koros emberke és mindig csak olaszul akart beszélni. Az ismerős művészek csak magasztaltak és marasztaltak, maradnék körükben, vagy ha nem, forduljak meg minél előbb náluk. Gőzösre ültem (holnap lesz egy hete) és az úgynevezett Sächsische Sweizba rándultam az Elbén, onnan a francia Schweizba; gyönyörű tájakat láttam! de oly szépeket, hogy elragadtak. Aussigban vaspályára léptem, Prágába utaztam, hol mindjárt az első reggel Engerth akadémiai kollégámmal találkoztam a kávéházban, ő is történetesen az én fogadómba volt szállva. Két órával később a Szent János hídján, Max szobrász kiáltott reám, kit hét éve, hogy nem láttam. Engerth most a prágai Akadémiának a direktora lett. A Szent János oltárát jól megnéztem úgy a Szent Vencel kápolnáját is, melynek fala cseh márvánnyal van kikérgezve. Az anyatemplom szep stílben van elkezdve, de itt-ott rém bárdolatlan kezek hagyták rajta barbár szennyöket és azon remekművet belül kimárványozták szobafestő módjára éppen, mint nálunk a parasztládákat szokták."

1854 szeptember 7-iki levelében jelzi a jövő évi utazását, mely tanulmányutat eredetileg még ez esztendőben meg akarta kezdeni; „utazásomat a jövő évre halasztom, hogy legalább egy egész évet tölthessek Párisban és Brüsselben, ideértve a Holland és Németalföldön való tartózkodásomat is és most csak a drezdai képcsarnokot látogattam meg, rövid idő mulva Bécsbe térnénk vissza, hol még egy pár zsiros portrét végezendek el, mert csak ruhával is el kell magamat télire látnom; az apostoloknak gúnyákat csináltatok, két köpönyeg, két tóga, egyik féle öreg, a másik féle finom redőnek és még egy régi püspök pluviale ó formára. Ezek nagyon elő fogják segíteni a kép haladását, ha nagy bábom volna, fél annyi idő alatt kész lennék. Az apostolokhoz négy kompozició közül lehet választani, hanem a Boldogságos szűzet az angyalok karával még nem komponáltam egészen össze . . . Talán Lipcsébe is teszek egy ugrást a Schöller-képtárat megtekintendő". „November 9. 1854. Studium fejeimet ismét egy példánnyal szaporítottam, dolgozom derűreborúra, hanem az anyagi és financiális eredménnyel nem vagyok megelégedve, hanem Isten neki, már csak bevégzem, amit elkezdtem. Most egy tanulmányfejet adok a kiállításba, meglátom, mit mond rá a recensió.

Még nem látta senki, kit meg ne lepett volna s mondtam, szebbet nem is csináltam még nála soha; egy vén csatlóst ábrázol."

November 15-én Tárkányi egy festmény busás árát, s néhány üveg jó öreg tokajit juttat neki, amiért nem is tudja, hogy mondjon köszönetet. „. . . Írok Bugátnak, ha meg nem teszi Szemere Pali bácsinak, hogy gyártson nekem egy fűzér szót hálám kifejezésére" — s már vágyik látni barátját, mecenását, derűs kedv látszik kitörni belőle már ennek a puszta gondolatára is. „A pálya, amelyet előttem nyitva látok nagyszerű, szép és dicsőséges mind lelki, mind testi dicsőségemre szolgálandó és előre örülök az időszaknak, melyben kedves munkálataim közt találhatom magam, egyetlen barátom oldala mellett."

1855 nyarán Egerbe rándul, honnan ez év

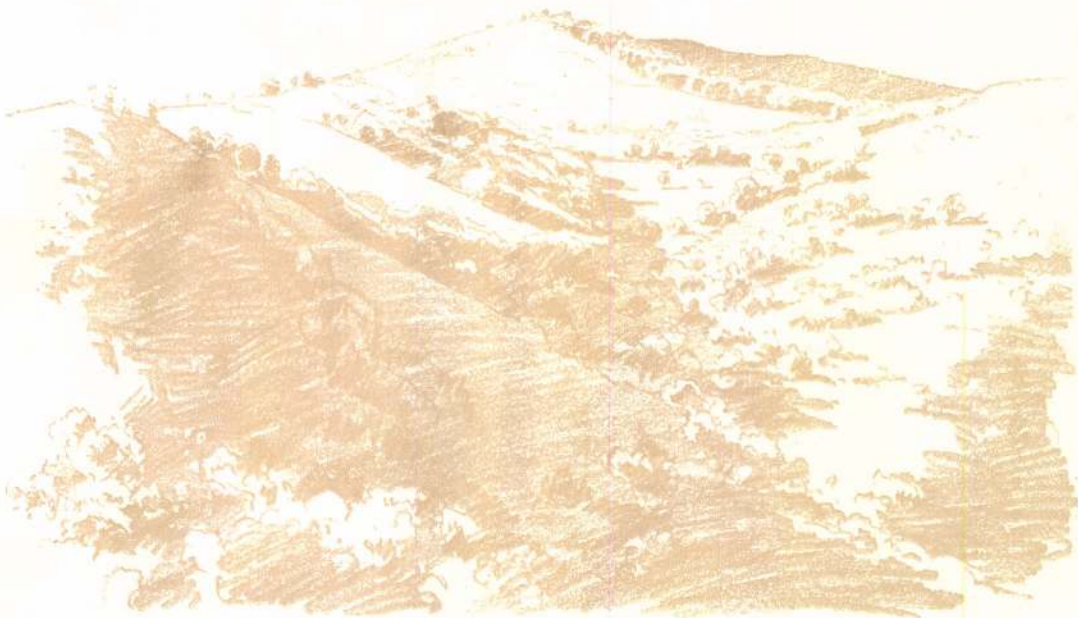

PAPP GÉZA VÁZLATKÖNYVÉBŐL

június elején tart Pest felé. Nem tudja azonban megállani, hogy be ne nézzen Tarna-Eörsre báró Orczyékhez. Az ott töltött napokról emlékezik július 14-én Tárkányihoz írott levelében. „Jól tudod, hogy Tarna-Eörsnek jöttem s öreg uramat egész családjával otthon találtam, sőt a szép Zsadányi grófnő is ott volt nővérével és anyjával. Mindnyájan megörültek látásomon, mert senki sem hitte, hogy Tarna-Eörsre jövök. A bárónő számára egy Szent Annát kell festeni Szent Erzsébettel és Zakariással. A kép a tarna-eörsi kápolna oltárára való. Az öreg báróné kísért el Pestre, így idejövetelem nem sokba került."

A következő esztendőt Bécsben tölti, készülvén külföldi útjára, befejez néhány arcképet báró Orczy sógoráét és ennek nejéét. 1857 február hó 6-án írja az első levelet Madridból Tárkányihoz.

Talán egész véletlenül határozta el magát a madridi útra . . ., mert nem igen emlegette ezt leveleiben sem, csak Páris, London forgott mindig az eszében. Itt a nagy képcsarnokban tanulmányokat tesz a spanyol mesterek műveiből s kétségtelen, hogy igen nagy hatással vannak e művek Kovács egyházi festészetének kialakulására. Első leveleiben nem várt hírrel lepi meg barátját: meg akar nősülni . . . Ezt pedig nem igen várták magyarországi barátai a bécsi eset után. Ugyanis elutazása előtt nem sokkal bontotta fel viszonyát egy szép bécsi leánnyal, ki gondolta volna, hogy oly gyorsan képes feledni a mult emlékeit?

Abban a nagy teremben, amelyben a régi spanyol festőgárda világraszóló tagjainak remekei vannak elhelyezve, egyre-másra gyártják a kópiákat különböző nemzetbeli művészek, akik között természetesen a hazabeli spanyol a legtöbb: férfiak, nők egyaránt. E helyen kerül egymás mellé egy magyar művész: a mi Kovács Mihályunk egy fekete hajú spanyol festőnővel. Napok jönnek, napok mennek s a két szomszéd: jó pajtás lesz, mely pajtáskodásban van valami szokatlan komoly vonás. A leány figyelmes arccal tanulmányozza a jó szomszéd festményét s igen sokszor csodálat, elragadtatás kél benne a művész ecsetvonásai nyomán . . . S a csodálatból — lassan-lassan a leány részéről — szerelem lesz . . ., mit Kovács midőn észrevesz, mindenáron el akar háritani. Nem azért, mintha az ő részéről valamiféle vonzódás a leány tiszta lelkéhez nem lett volna, de alig vitte a lelkiismeret reá, hogy oly messze kiragadja hazájából a végtelenül bizonytalan jövőbe . . . Feltárta előtte multját, kalandos életét, állhatatlan természetét, kalandvágyát, a művészélet sanyarúságait: s mindez nem tudta a leányt visszariasztani a szerelemtől.

De lássuk Kovács levelét, melyben házasságát magyarázza barátjának.

„Madrid, február 6. 1857. Szeretett kedves Bélám! A bécsi házasság és a madridi között nagy a különbség. A bécsit hál' Istennek a körülmények akadályozták és tették lehetetlenné s ezen érdemet nem tulajdoníthatod magadnak és ottan nem kötöttem le szavamat: itten más az egyén és más a körülmény. Ott ki tudja, mire házasodtam volna, de itt az én hitestársam piktorlegényem is lenne egyszersmind, azaz segítőm a kenyérkeresetben . . . Igaz, hogy még sokat kell neki tanulni, de kedve és bámulatos kitartása van s aztán egészen különböző jellem a bécsitől. S nem mondom én azt, hogy el nem lennék házasság nélkül, sem azt, hogy a falba verem fejemet, ha meg nem történik, de már szavamat adtam és pedig már jó ideje, mit egyedül csak fontos ok az ő részéről másoltathatna meg vélem. De ilyen okot ismeretségem óta nemcsak nem szolgáltatott, sőt éppen az ellenkezőt. Hasonló karaktert nem ismertem lányok között. Pontosság mindenben, folytonos foglalkozás, mi a hihetetlenséggel határos, kitartás, őszinteség, vallásosság és romlatlan erkölcs; határozott feltételeiben, engem pedig a vakságig szeret. A művészet iránti szeretete nagy, szenvedéllyel működik. Estével pedig asszonyi munkával foglalkozik, egy nap — mint másnap. Szegénységről nem panaszkodhatunk, mert bár az ő apja ó-castiliai régi nemesi családjából való, ők nem gazdagok, az apja mindössze az Ayuntamienta titkára, mely hivatal nem sok tejfölt ad faluhelyen, mert ők Lára de los Infantes faluban élnek Ó-Castiliában. Létre jött volna már azóta ezen házasság, ha Tarna-Eörsről határozott, tetsző hírt kapok. Ámde úgy látszik ottan nincsenek ezen lépésemmel megelégedve, de határozottan nem ellenzik. Én részemről nem kívánnék az én jóltevőim tetszése ellen cselekedni, azért temporizáltam eddig, várván, hogy a követség által is információt kapnak s eloszlatja kételyüket. Így tehát még se be, se ki nem vagyok, mint az ajtófél, de ezen a nyáron el kell neki dőlni. Még tartózkodásunk helyét nem határoztuk el, de én úgy hiszem még Madridban teendőnk lesz, itt maradunk s Amerikába csak akkor indulunk, ha onnan kedvező és hiteles tudósítást kapunk. De magam megbecstelenítése nélkül nem törhetném meg egy jóerkölcsű és jóravaló nőnek adott szavamat, ki e világon legfőbb bizodalmát bennem veti és megnyugszik cselekedeteimben. Mily lelki rázkódtatáson menne az keresztül és mily megvetés keletkeznék nemcsak nála, hanem minden spanyolnál nemzetem iránt, ha én ok nélkül ebadóban hagynám ezen kis leányt. Ő mióta az én nevelésem alatt van, néhány száz forintot keresett és meg is gazdálkodott, még pedig aranyban. Sok más nő rongyokra adta volna, de ő a legszükségesebb egy pár szép ruháján kívül inkább gazdálkodik jobb időkre. Ez is sokat

HONTI NÁNDOR VÁZLATKÖNYVÉBŐL

ér egy nőben! Igaz! Az öreg uram (báró Orczy) sógora Vagner őrnagy a mult évben beszélt az osztrák követtel Bécsben, kivel ő érintkezésben van. Én is írtam Vagner őrnagynak most, feleletét várva, mert az bizonyos, hogy kérdezte a mi követünket: miféle nő legyen Pétra."

A házasság tényleg megtörtént, a spanyolországi osztrák-magyar nagykövet, ki később személyes ismerőse lett a művésznek informálta a bárói családot, még pedig nagyon kedvezően s az ő közbenjárásának köszönhető, hogy a házassághoz szükséges engedélyek, okmányok, mielőbb a művész kezeihez jutottak.

Madridban nem sokáig maradnak, s amint tervezve vala: Amerikába sem vitorláztak, hanem Franciaországot keresik fel. Már farsang utolsó napján Párisból ír Kovács Tárkányinak. „Egy francia piktor azt mondá, hogy azt tudjuk, hogy Magyarországnak jó katonái vannak, de hogy művészei is vannak azt nem tudtuk A másik így mondta.

— De önnek van érdemjele úgy-e?

— Mondám: — Hogy érti azt?

— Úgy bíz' én, mondá, hogy nálunk hasonló talentumot a hazája csak nem hagyott kitüntetés nélkül?

Én aztán mondám, hogy nálunk olyas kitüntetések nem léteznek, mint a franciáknál és más nemzeteknél és nálunk a megdicsérés elég kitüntetés. A megdicsérés jele az elismerésnek ez kötelességük a hazafiaknak a kitüntetendő egyének irányában."

Benyomásait érdekesen közli barátjával s általában mindenről tudósítja, amit lát s amin dolgozik. „A szépművészet iskolájában Paul Delaroche képei vannak kitéve, azon nagyobb része műveinek, amelyek magánembereknél léteznek. Ott láttam azon csodálatos talentum feszített fejlődését és bámultam a vasakaratot, mely egy embert azon fokra emelt, mint Delarochét. Jó rajzoló, mély gondolkozó nemes tárgyakat választó s általában véve szép színezetű volt. Erzsébet angol királynő halála, természetfeletti alakokkal, szép kép, kissé túlzott . . . A golgothóráli visszatérés, ezen elolvadnál, oly szép. A Szűz Mária a keresztről hazahozott töviskoronát szemlélve és mély fájdalmában virrasztva majd megríkatott. Midőn Delaroche műveit láttam, szinte nőtt magamban és tehetségemben bizodalmam, látván azt, hogy erős akarat és szilárd jellem mivé teheti az embert, mert Delaroche a természettől úgy látszik tudományos és gondolkozó embernek, mintsem festésznek volt alkotva, én néztem és kerestem azon égi szikrát, mit genie-nek neveznek, ha feltalálnám-e valami művében, de hiába! És mégis Franciaország egyik legkitünőbb tehetsége és művésze lett, mindenben, nemes tárgyaiban és felfogásában igen józan, jelleme, mint egész világ tudja, nobilis és szilárd volt..." Ennyi tanulás és ambiciókeltés után már neki is munkába kell fognia.

„Páris, 1857 június 30. Szeretett kedves Bélám! Én tehát eltökélém magamban a lerándulást, nemhogy pihenjek, hanem, hogy dolgozzam, mert Párisban rettenetes sok pénz kell, ha az ember névre akar szert tenni, a pénz eszköz a cél elérésére; az érc megszerzi a szükséges kellékeket a művészethez. A legnagyobb kiadás az élelmen és lakáson kivül a modellek, hogy ebben fennakadásom ne legyen: pénz kell. Ha a polgári képemhez egy évem lett volna és 8000 frankom reá költeni, úgy Assuntámat Tiziané mellé lehetne állítani. Így sincs okom pirulni, de azt látom és róla tökéletesen meg vagyok győződve, hogy ha minden évben 10.000 forinttal disponálhatnék, nevemet tele torokkal kiabáltathatnám Párisban és pedig magam érdeme által, mert nagy műveimet állíthatnám ki. Nálunk a magyar hazában fogalmunk sincs arról, hogy kell egy művésznek működni. Hogy a közönséget lekössük, nagy műveket kell mesterileg készíteni, minden tehetségünket és erőnket arra fordítanunk; két jó mű képes a jövendőjét biztosítani az embernek. Ha látnád mennyi pénzt adnak ki ezen franciák műkellékekre, nekem úgy tetszenek, mint egy jól felszerelt hadsereg, mely egy ellenség ellen megy, míg én olyasformán vagyok, mintha félig lennék csak fegyvezkezve, pedig sem képesség, sem bátorságom nem alábbvaló a franciákénál, amint a jelenlegi párisi kiállítás is bizonyítja, hogy Assuntámmal egyetlen oltárkép nem állja ki a versenyt, mi nagyon

nyugtatólag hatott reám, hátha még több időt és több pénzt fordithattam volna reá? Assuntám nagy változáson ment keresztül. Vázlatomtól el kellett térnem felsőbb részén képemnek, mert a világosságot minden áron Máriára kellett összpontosítanom, mint a kép gyúpontjára."

Augusztus hó 21-ig dolgozik Párisban. Innen Londonba megy, hol bejárja az összes képtárakat. Szeptember 7-én már Bruxellesben üti fel tanyáját... „Még ma a műkiállítást nézem meg, aztán Kölnbe indulok, hol nem maradok, hanem Bécsbe irányítom utamat. Két napot szerettem volna itt mulatni, hogy Neked a Józsika arcképét megvihessem, de szerencsétlenségünkre nejével együtt Ostendében tengeri fürdőt használ."

1860. évig Bécsben tartózkodik, majd 1861. márciusában már Egerben fest. Tárkányi már ekkor Egyeken plébános s innen Egerből is élénk levelezés van a két ember között. Az akkori viszonyok elég témát szolgáltattak a levelezéshez. „Három követért korteskednek, ú. m. Benőfy, Losonczy és Kazinczy Az intelligencia, mely nagyobbrészt Kazinczy mellett van, kinek mind nagy talentumáról, mind tiszta és megfizethetetlen hazafiságáról meg vannak győződve, de ellenesei, mint Benőfy és Losonczy nagyon „követhetnének" és szinte minden követ megmozditanak, mind maguk, mind jóbarátaik által céljaik elérésére, sőt a Kazinczy Gábor becsmérlései kisérletétől sem riadnak vissza. A két vitéz Földváry felkötötte a kardot Gáborunk mellett és korteskednek nagyban, már 8—9 helység mellettök van kivétel nélkül; de a katholikus részek mind Benőfy és Losonczy mellett vannak és valószinű lesz, hogy Gábor jelenlegi ügyeink állása nagy kárára megbukik. Meg a két ellenese csupa hiúságból akar követ lenni, mindegyiknek hiányzik parlamentáris tapintata és talentuma Még a rágalom fegyvereit is mind használatba veszik Gábor ellen, ami pedig oly ostobaság, milyet csak aljas embereknél találhatunk. Egyik azt hireszteli: Kazinczy Gábor nem él a feleségével.

Pestre menvén, ő kolportálja Tárkányinak a friss politikai hireket. Érdekes dolgot ir egy alkalommal Deák Ferencről: „1861. Deák Ferenc is Bécsben volt; nem tudom mit sütöttek ki, mert nagyon titkolózik; de ő nem is a tény embere, ő táblabiró, törvénytudó, talpig becsületes magyar ember, de tunya és poltron."

Benkóczy Emil

TANULMÁNY
VIDA ÁRPÁD KŐRAJZA

Kovács Mihályné

Petra de Castro

HALÁLOZÁSOK.

Özv. Kovács Mihályné, szül. Petra de Castro meghalt a spanyolországi Burgosban. Férje, kit mint történelmi és egyházi festőt ismert a magyar művészetek története, spanyolországi tanulmányai közben, a hatvanas években ismerkedett meg vele, s 1867-ben esküdtek meg Madridban. Majd Budapestre költöztek, hol a spanyol nő jó magyar házi asszony lett, magyarúl is megtanult. Férje halála után, 1894-ben visszament hazájába, hol rokonsága, a nemes és előkelő Castro család él. A nagymiveltségű nő, ki maga is festett, az egri Lyceumnak értékes képtárt (férje tanúlmányaiból s kitünő másolataiból) ajándékozott másfél százra menő képpel, s a Nemzeti Múzeumnak is három eredeti képet adott.

Vas. Ujs

1901. 177. l.

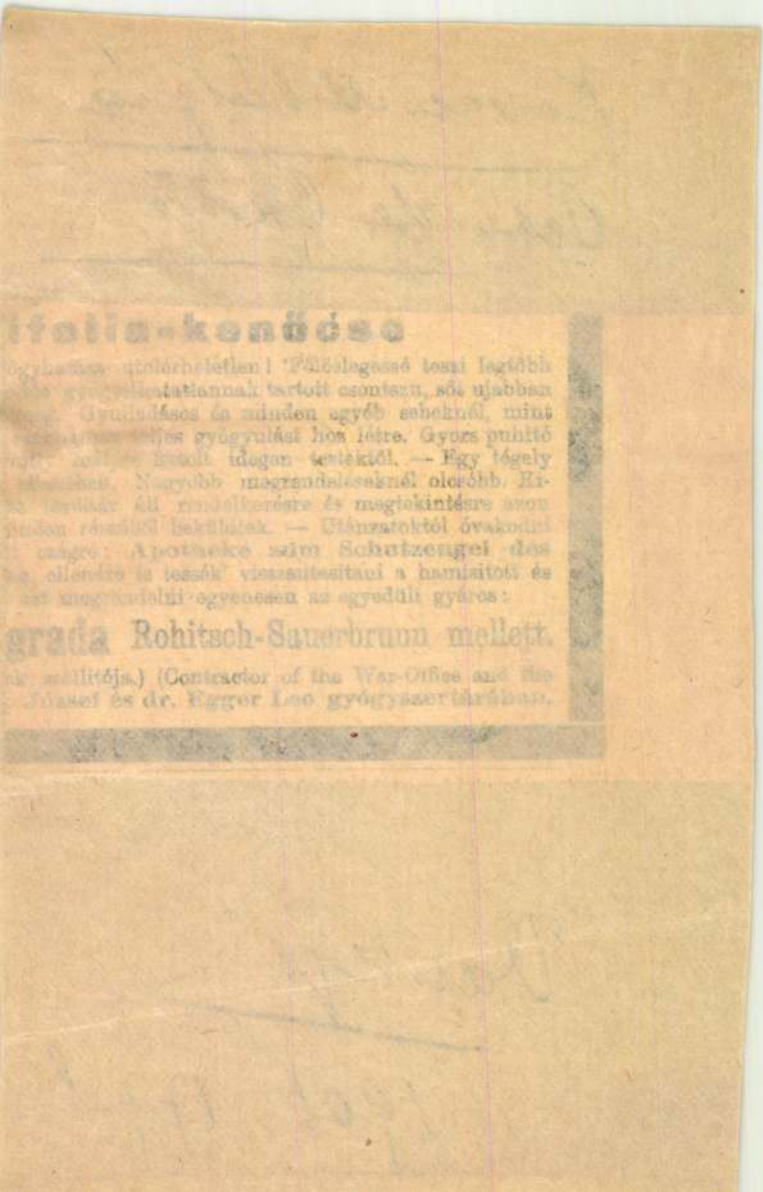

Kovács Mihály

Arczkép.

Dr. Prein József. A mucsanok oszi kiállítása. Képzőmüvészeti szle. 1880 159. l.

Kovács Mihály

1880. decz.

Beöthy Gáspárné arczképe.

Beöthy Zsolt tulajdona.

Hirek a mut.

Képzőmüv. szle. 1880. 174. l.

Kovács Mihály

festő.

Munchenbe távozik.

Müvészeink. Arch. Ért. 1872. II. 214.

Kovács Mihály

Maler geb. zu Tisza Abád (Heves m.) 1819. jul. 18. Im alter von zehn Jahren besuchte er die lateinische Schule zu Kunhegyes aber schon damals verrieth er durch Zeichnungen, die er ohne Anleitung selbst ausführte, sein hervorragendes Talent für die Kunst. Ladislaus Baron Orczy machte um jene Zeit seine Reisen im Orient, hatte aber bevor er sie angetreten, den Auftrag hinterlassen, dass besonderes talentvolle Kinder seiner Unterthanen zu unterstützen und auf seine Kosten zu erziehen seien. Auf diese Art kam Kovács nach Pest, wo er seine Studien fortsetzte, zugleich aber Zeichnenunterricht erhielt. Etwas über zwei Jahre war K. bereits in Pest, und dort lernte ihn sein mittlerweile von seiner Reise zurückgekehrter Wohlthäter, der Baron Orczy kennen. Als dieser sich nun selbst von dem schönen Kunsttalente K. überzeugt hatte, schickte er ihn zur weiteren Ausbildung auf seine Kosten nach Wien, wo er tüchtige Fortschritte machte, und insbesondere der zu früh gestorbene Danhauser sich dem talentvollen jungen Künstler liebevoll erwies. Nun reiste K auf Orczys Kosten nach Italien, und zwar ebenso wohl aus künstlerischen Zwecken, als weil seine sehr angegriffene Gesundheit ein milderes Klima erheischte.

Kovács Mihály 2

In Venedig verweilte K längere Zeit, lernte Lipparini kennen und studirte fleissig die Kunstwerke der Kirchen und Gallerien. Von Venedig begab er sich nach Florenz, wo er aber nur kurze Zeit verweilte, nachdem er in Erfahrung gebracht, dass sein Landsmann, Karl Markó sich in Pisa aufhalte. Er eilte nun dahin und bald umschlos beide Künstler das Band innniger Freundschaft. Von Pisa ging K. nach Rom wo er fleissig die classische Werke der Kunst studirte und copirte. Auch fand er dort Gelegenheit, Cornelius, Overbeck, Podestá und Schrader persönlich kennen zu lernen. Während seines mehrjährigen Aufenthaltes in der ewigen Stadt machte er zwei längere Ausflüge, 1843 und 1847, nach Toscana, welche er mit seinem Freunde Markó nach verschiedenen Richtungen bereiste, und in dessen Atelier auch einige Bilder ausführte. Seinen ferneren Aufenthalt in Italien vereitelte der Ausbruch der 1848er Revolution, und K. kehrte somit 1849 eben zur Zeit der höchsten Aufregung in sein Vaterland zurück. Er blieb in demselben, ausschliesslich seiner Kunst lebend. Von Zeit zu Zeit wird sein Name genannt, wenn irgend eines

seiner Werke in den Austellungen die Aufmerksamkeit der Kunstkenner auf sich zieht. Von seinen Werken sind bisher mehrere Porträte, Altar, Genre und Historienbilder bekannt geworden u.z. in Austellung 1840. „Räuber, die sich in die gemachte Beute theilen, in den Austellungen des österreichischen Kunstvereins in den Jahren 1854, 1855 und 1856 mehrere Studienköpfe und Bildnisse von Privatpersonen; Der Leichnam des Evangelisten Markus wird zu Alexandria den Venetianern übergeben", bezeichnet; Fest. Kovács Mihály Romában 1849-ben és befindet sich in der Abtheilung der modernen Schule in der k.k. Belvedere Gallerie, „Sabinerin mit ihrem Kinde", (ö K. V. 1851. 400fl); in Pester Austellungen: „Mater dolorosa, ein Kreuzerhöhung", beides Altarblätter für Kirchen des Heveser Comitates; Der H. Stephan, für die Kirche zu Sajó St Péter, im Borsoder Comitate; Moses, Brustbild, Ecce homo; Die H. Regina; Sybilla; sämmtlich im Privatbesitze. Ausserdem malte K. eine grosse Menge von Porträten; auch zeichnete er als Prämienblatt für den Pesther Kunstverein die sehr populäre Composition, Arpadss Königswahl." (?)

Kovács Mihály 4

Trodalom.

Ujabbkori ismeretek tára.
Pest. 1852. V. k. 135 l.

Ungarns Männer der Zeit. Prag
1862. 128. l.

Engert Erasmus. Catalog der
modernen Schule der K. K.
Gemälde = Gallerie im Belve-
dere zu Wien. Wien. 1860. 17 l.

Kataloge des (neuen) Österreich-
ischen Kunstvereins 1854
Nov. nr. 29 - Dec. Nr. 35. 1855.
Jänner Nr. 37. 1856. April. N.
41.

Wurzbach. Biogr. Lex.
Wien. 1865. XIII. 76-77 l.

Kovács Mihály

férjére váró olasz halász nőjét dicséri.

Ney: A pesti mikiállítás 1846. van. Életképek. 1846. II. 188. lés. 219. l

Kovács Mihály

festő

1885. Budapest

1. Részlet Szt. Márk templomából Velencében. Olaj 1000 frt.

Budapesti orsz. ált. kiállítás. A képzőművészeti csoport Elpe tárgymutatója. Budapest. 1885.

Kovács Mihály

A pesti műegylet 1853. évi május havi kiállításán: Arczkép, olajf., Barabás Miklós tulajdona; — Leda, olajf. Az augusztus-szeptemberi kiállításon: Arczkép, olajf.; — „Tanulmányfő", olajf.; — Arczkép, olajf. Az október-novemberi kiállításon: Arczkép, olajf. A műegylet 1854. évi kiállításain: (febr.-márcz.) Árpád fejedelemmé választása; Vázlat, olajf., Párkányi Béla tulajdona. A társulat 1854. évi műlapjául választatván, Lemercier által Párisban kőrajz útján sokszorosíttatott. A május-juniusi kiállításon: „Tanulmányfő", olajf., (100 p. frt). A műegylet 1855. évi kiállításain: (febr.- márcz.) „Tanulmányfő", olajf., (140 frt). Kisorsolás czéljából megvette a műegylet, s megnyerte Jankovics A. dr. Beldán.

Kovács Mihály

venyszéki jegyző. — **A lévai templom** számára az elhunyt Szepesi Imre két szép képet festetett Kovács Mihálylyal: Murillo gyönyörű »Immaculatá«-jának másolatát s kalazanti Szent József képét, s a kettő többe kerül ezer forintnál. — **Nemes**

Fővárosi Lapok

1875. 44. l.

Kovács Mihály

Vas. Ujs. 1857. 570. l.

* * *(Kovács Mihály nagy oltárképe)* Mária mennybemenetelét ábrázolja, s mult hetekben belépti díj mellett szemlére volt kiállitva a nemzeti muzeumban. Alakjai mind életnagyságuak – és igy az egész nagyszerű mérvben van kivive. Mind conceptio, mind kivitel tekintetében megfelel azon nagyszerű eszmének, mellyet ábrázol. *Kovács Mihály* hazánkfia Párisban az egri káptalan megrendelése folytán szabolcsmegyei Polgár község uj temploma számára festette e szép képet.

* * [illegible]

Malomay Dezső

Munkácsy Mihály

Művészeti Könyvtár

I - II.

I / 3 első ov

A magyar képzőművészet az akt iránt, úgy látszik, csak a mult század eleje óta érdeklődik. Ennek az érdeklődésnek dokumentuma *Donát János*nak az az 1810-ből való képe, amely a Műcsarnok akt-kiállításában látható. Nála kezdjük meg a magyar aktok fölvonulásának szemléjét. Az aktkiállításnak nagy vonalakban való ismertetését. A sajátságos kiállítás egy évszázad magyar festészetét reprezentálja. A kezdetet, a fordulópontokat és a kulminációkat. A szobrászatnak csak a legutóbbi fejezete tárul elénk benne. Kialakulásának nem az egész útvonalát tünteti föl, hanem csak a mai stációt.

Donát János síma, szinte porcellános, kis mitológiai képe a közvetett formalátásnak iskolai példája. Donát a kecses aktot megfestette, de látni más látta. Késett francia hatás alatt. A rokokó és antik eloszló hullámgyűrűi egymásbaolvadásának korából való. Üzenet az új század számára valahonnan a tizennyolcadik század művészeti csendjéből. Az új század még nem jutott volt el Bécsbe, Donát iskolájába, csak éppen az üzenet ért oda. Ez a kép tanulságos esete a sémák vándorlásának. Sok száz mérföld és sok évtized nem tudta az útjukat állni Azután elmult néhány lusztrum minden hír nélkül a magyar akt-művészetről s egyszerre csak egyenesen a művészettörténelemnek szóló híradás érkezett róla. *Brocky Károly*ról szólt. A kiállításban három rajza és három képe van. Köztük a híres „Amor és Psyche" és az „Alvó nő". Amaz sokféle nagy hatás összetevése: a velencei festés melegsége, húsban való gyönyörűsége, Tizian és Paolo Veronese emlékei, amannak melegsége, ennek izgalmassága, mindkettőnek pompája. Az „Alvó nő"-ben és a Horváth Nándor úr tulajdonában lévő másik félaktban már az angol behatás nyilvánul. Koloritja is, hangsúlyozása is új. A testen finom zöldes reflexek, könnyű lágy árnyékok. Csöndesen kereső realizmus kerekedik a pompa pátosza fölé.

És új meglátást hirdet *Borsos József* két képe is. Bennük a realizmus már hangosan követeli a maga jussát. A megvilágítás problémája is jelentkezik bennük Waldmüller követelései nyomán. Borsos meglátja a szín és a fény találkozását; a diszkrét találkozáson a kontúrban nem esik kár. A két képben is a színeket megvilágítja a napvilág, de nem melegíti őket. De a dolgokról való jó tudás nyilvánul bennük. *Grimm Rezső* Andromedája szelíden megmintázott robusztus női alak. Melodráma még a színezésben is. A kor, a történelmi drámaiságnak és az érzelgős tépelődésnek kora szólal meg benne. A kor a festőtől a történelemhez való hozzászólást kívánt. Az Andromeda-aktra is ráerőszakolta ezt a tendenciát. *Molnár József* „Pompei-i fürdő nők" két szabályosan szép női aktból gondosan megszerkesztett kompozíció. Bécs és München együttes üzenete Itáliából. A Waldmüller utáni Bécsé és a Piloty előtti Münchené. Friss, üde színei, tónusfinomsága, a természetes attitude-ök s az anyag erős éreztetése új értékmegállapítást reklamál Molnár számára. Csak éppen a legelevenebb matériának, a húsnak megfestésében nem anyagszerűek ezek a régi aktok. De hiszen a Molnár után jóval később, még a Renoir után festett aktok közt is bőven van az olyan, amely ezt az anyagellenességet sínyli. *Haán* Antal Lédája klasszikusan nyugodt megoldása a szenvedelmes akt-problémának. A karcsú, finom test nyugodt ornamentummá merevült.

Majd megszólalnak a szabadságban meglátók, a közvetetlenül szemlélők s a saját maguk tapasztalatait rendben tartók. Beleszeg ugyan munkájukba idegen hatás is és festői akaratukba belekapaszkodik a nem pusztán festői közlés törekvése is, de dominál benne a lelkületi élmény. Elvégre a művészetnek tágabb határai is vannak: a világ határai. Ezek neki is határai s a festőnek és szobrásznak világélményei is vannak. A világgal együttélésből támadt élmények. *Zichy Mihály* festését ezek az élmények inspirálják. Az aktjait is. Az akt az ő számára is az abszolút ember, de éppen a minden idők emberéből, a minden korba behelyettesíthető, a mindentől elvonatkoztatott emberből építi föl hasonlatait és allegóriáit. A kiállításban több képe és rajza van, köztük a „Hulló csillagok" s az „Enyelgő faunok". Amabban lebegő női testek, csupa ritmus, csupa vonalbeszédesség, a másik véges-végig indulatos mozgás. Mind a kettőben a rajz pátosza és borongó színharmónia. Szordinóval letompított hangosság. Mellettük *Székely Bertalan* aktképei. „A forrás",

KOVÁCS MIHÁLY: FÜRDŐ NŐK.
Dr. Varró Indár úr tulajdona.

HAÁN ANTAL: LÉDA A HATTYÚVAL. 1861.
Szépművészeti Múzeum.

Magyar Művészet
1925

Kovács Mihály

** *(Gr. Széchényi arczképe a nemz. muzeumban.)* Gr. Széchényi Ödön, dicsőült atyjának Kovács Mihály által festett arczképét megvevén, a nemzeti muzeum képtárának ajándékozta.

** *(Szász nemzeti muzeum)* alapitásának

Vas. Lyc. 1863. 404.

Zabari Gyula

gömör m. Pelsöc.

BUDAPEST
40 II. 19.-6.
K 112

Kovács Mihály

Vas. Ujs. 1892. 557 l

Kovács Mihály, a magyar történelmi és egyházi

festészet veterán művelője, elhunyt aug. 3-ikán, Budapesten, 74 éves korában. Egyik történelmi festménye «Árpád fejedelemmé emeltetése», könyomatban el van terjedve országszerte, mint az egykori műegylet műlapja. Kovács mint történelmi festő az étvenes években buzgólkodott, később a külföldön élt hosszu ideig, s a hetvenes években haza jövén, leginkább az egyházi festészettel foglalkozott, számos megrendelést kapván oltárképekre; közben arczképeket készített. Kovács mint a nagymesterek másolója is említésre méltó. Sokáig élt Spanyolországban, a madridi San-Fernando akadémia levelező tagjául is választotta. Évek óta már nem találkozott a közönség a kiállításokon Kovács műveivel, de azért ecsete nem pihent, s folytonosan oltárképeket és arczképeket festett. Szerény természete is oka, hogy kevesebbet emlegették, mint érdemelte volna. Özvegye Castro Petra, szintén festőnő, kivel Madridban ismerkedett meg.

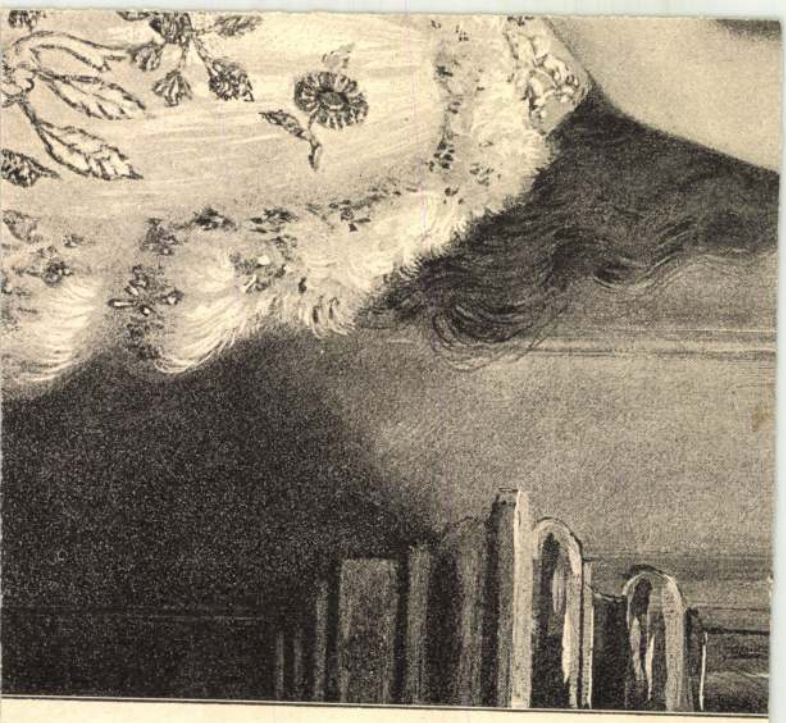

az állam felvirág-

HOLLÓSY KORNÉLIA. — Kovács festménye a Történelmi Képcsarnokban.

(mintegy 120 km.) tartottak megszállva (Deraatban, Számi basa főhadiszállásán csak 7000 ember volt összevonva), épen indulóban voltak a hegyekben tanyázó drúzok ellen, kiknek számát egy kapitány hétezerre becsülte. Deraatban a sors abban a szerencsében részesített, hogy láthattam a fogságban levő drúz-főnököt, Jahjah-El-Atras-t. Ritka szép szál ember. Alig 30—32 éves, büszke testtartású fiatal ember, talpig selyemben, fején a drúzok teveszőrből készült ormótlan kötele helyett, mely a fejet takaró kendő megerősítésére szolgál, arany zsinórok s válláról arany rojtok csüngenek alá. Büszke daczczal áll az őt vallató török tábornok előtt, mintha fogságában is kiválóbbnak tartaná magát nála. Érdekes elfogatásának története is. A drúzok kétfelé oszolván, a harczi és a békepártra, látva továbbá a török kormány energikus rendszabályait, hogy a fölösleges vérontást elkerülje, elhatározta a törzsfő, hogy elmegy Számi basához követségbe, a béke feltételeiről tárgyalni. Kiséretében volt a hauráni görög-katolikus püspök is, ki kezességet vállalt érte. Számi basa azonban minden tárgyalás helyett egyszerűen letartóztatta Jahjah-El-Atrast, az ez ellen tiltakozó püspöknek pedig állitólag azt felelte, hogy ne ártsa magát oly dolgokba, melyekhez neki, mint püspöknek, semmi köze sincs.

A csapatok megkezdték tehát három oldalról az előnyomulást. Táviratok jelentették, hogy a hegyekben, Mifalé falu mellett, véres ütközet folyt le, melyben a drúzok 400 embert vesztettek, a csapatok pedig elesettekben és sebesültekben összesen mintegy nyolczvanat. Egy másik, délről előnyomuló hadtest azonban hasztalanul ostromolta 30 órán át szakadatlanul a drúzok egyik fontos pozicziját, a sehbali magaslatokat, nem sikerült bevennie. A hegység északi része ellenben már teljesen paczifikáltnak tekinthető.

Vajjon ellenállnak-e még s egyáltalán meddig fognak ellenállni birni sziklaszorosaikban

a ki egyre fölcseréli
nevével; de hát a
tud felmutatni, a me
berek, a kik az iskol
ményre adtak okot.
tek és nyugta előtt
napot.

De hát mi törté
minden tiz perczben
fejét minduntalan be

— Akarsz valamit,

— Nem. Csak azt
már?

— Hát mit törődö
hogy elkészültem-e v

— Semmit. Csak n

Annál jobb, — go
váncsiságának nincs
tatta a javítást, osztá
dött azzal, hogy rány
A mikor úgy gondolt
lassan megtörölte a t
tette a tintatartó ág-

Észre se vette, ho
idő. Egy pillantást v
dulafákra, a melyek
meghajtották koroná
ebéd előtt még sétál

Alig lépte át a k
egyedüli kijáratát, —
futott:

— Ne felejtsd el,
korábban eszünk.

— Jó, jó, tudom.

— Ne várass ma
Romolo megint pörö

— Tudom, tudom

Már az udvar tú
még mindig a sarká

— Minden más m
ber igazán nem tu
csináljon. Más emb
déli tizenkét órakor
órakor.

Kovács Mihály
festő.

Született: Tisza Abád – Szalokon 1818. julius 18 án. + Budapesten 1892. aug. 2.

1818 + 1892.

1., Krisztus az írástudok közt. Paolo Caliari (Veronese)-nek a madridi Museo del Pradoban levő sedetije után másolta. Jelzése a kép hátán: „Paolo Veronese után festé Kovács Mihály Madrid 1867." Kovács Mihályné sz. Petra de Castro 1892. ben a M. N. Muz. ajándékozta. Cat. 3. l. Körülm. leírva.

2. Szent Sebestyén. Paolo Veronese festményéről másolta. Jelzése a kép hátán: „Paolo Veronese után festé Kovács Mihály 1874." Kovács Mihályné 1892-ben a nemzeti muzeumnak ajándékozta. Cat. 4. n. o. Körülm. leírva.

3. Egy vitéz arcképe. Jelzése a kép hátán: „Mytens után festé Kovács Mihály" Kovács Mihályné 1892-ben a nemz. Muzeumnak ajándékozta. Cat. 6 l. n. o. Körülm. leírva.

4. A kanaáni nő. Jelzése a kép hátán: Palma Vecchio után Velencében 1877-ben festette Kovács Mihály" Tárkányi Béla hagyománya 1886. M. N. Muz. Cat. 14 l. n. o. Körülm. leírva.

5., Madonna de la Serviletta. Jelzése a kép hátán: Madonna de la Serviletta. Murillo után festé Kovács Mihály Sevillában 1864-ben. A sevillai Museo Provincialban őrzött sedeti után. Tárkányi Béla hagyománya 1886. M. N. Muz. Cat 15. l. n. o. Körülm. leírva.

Quesne

francia szobrász

Bacchanszó és Amor. (Bronz)

Az Emyedi L. Gyűjt. Bpest.

6.) Madonna della Rosa. Zebrése a kép hátán: Madonna della Rosa. Raffael után festé Kovács Mihály Madridban 1867-ben" A madridi Museo del Pradoban levő eredeti után. Tárkányi Béla hagyománya 1886. M. N. Museum. Cat. 19. l. u. o. k. l.

7.) Szent Borbála. Zebrése a kép hátán: Palma Vecchio után festette Velencében Kovács Mihály 1877-ben. A velencei Sta Maria Formosa templomban őrzött eredeti után. Tárkányi Béla hagyománya 1886. M. N. Museum. Cat. 21. l. u. o. k. l.

8.) Keresztelő Szt János. Zebrése a kép hátán: Tizián után festette Velencében 1877-ben Kovács Mihály. A velencei művészeti akadémiában őrzött eredeti után Tárkányi Béla hagyom. 1886. M. N. Museum. Cat. 21. l. u. o. k. l.

9.) Krisztus sirbatétele. Zebrése a kép hátán: Kovács M. Rubens után. A bécsi császári museumban őrzött eredeti után. Kovács Mihályné ajándéka 1892. M. N. Museum. Cat. 22. l. u. o. k. l.

10. Gobelingyár Madridban. Zebrése a kép hátán: „Velarquez után festé Kovács M. Madrid 1867" A madridi museo del Pradoban őrzött eredeti után. Kovács Mihályné ajándéka 1892. M. N. Museum. Cat. 23. l. u. o. k. l.

11. IV. Fülöp Spanyol király. Zebrése a kép hátán: Velarquez után Kovács M. 1867. Madrid. A madridi Museo del Pradoban őrzött eredeti után. Kovács Mihályné ajándéka 1892. M. N. Mus. Cat. 28. l. u. o. k. l.

12. Martinez Montañes arczképe Zebrése a kép hátán: Velarquez után festé Kovács Mihály Madrid 1867. A madridi Museo del Pradoban levő eredeti után. Kovács Mihályné ajándéka 1892. M. N. Mus. Cat. 29. l. u. o. k. l.

Prouvé Victor

(Franciaország)

A Nancyi iskolához tartozik; művei, melyek különösen az ipari művészet terén nagyon is ismeretesek, kiváló irányról, erős egyéniségről tesznek tanúbizonyságot. Munkáiban ügyesen tudja összeegyeztetni a reális és ideális motívumokat.

Kelam a nemzeti Salon nemzetközi kiállításán 1901.

13. Rubens első nejének (Isabella Brandtnak) arcképe. A kép hátán: Rubens után festé Kovács Mihály" A firenzei Uffizi-ban őrzött eredeti után Kovács Mihályné ajándéka 1892. M. N. Museum. Cat. 29. l.

14. Mars diadala. A kép hátán: Kovács M. Rubens után. A bécsi császári képtárban őrzött eredeti után. Kovács Mihályné ajándéka 1892. M. N. Mus. Cat. 31. l. u. o. k. l.

15. Rembrandt fiatalkori arcképe A kép hátán: Rembrandt után festé Kovács Mihály. A firenzei Pitti palotában lévő eredeti után. Kovács Mihályné ajándéka 1892. M. N. Mus. Cat. 31. l. u. o. k. l.

16. Media Luna Immaculata A kép hátán: Conception de la media Luna, Murillo után festé Kovács Mihály Madridban 1867-ben. A madridi Museo del Pradoban őrzött eredeti után. Takarányi Béla hagyatéka 1886. M. N. Mus. Cat. 32. l. u. o. k. l.

17. Árpád temetése. Jelzése: K M. Egerben 1864. mérete: 67 × 100. cm. Takarányi Béla hagyománya 1886. M. N. Mus. Cat. 35. l.

18. A Sz. Márk templom. Jelzése: Kovács M. 1875 Kovács Mné ajándéka. 1892. 84×66 cm. M. N. Mus. Cat. 40. l. u. o. k. l.

19. Görög pap. 58×46 cm. Pompéji Faun hagyománya 1884. M. N. Mus. Cat. 45. l. u. o. k. l.

20. Olasz nő. Jelzése: „fest. Kovács M. 1848/51." 98 × 74 cm. A képcsarnok egylet ajándéka 1852. M. N. Mus. Cat. 47. l. u. o. k. l.

Meyerheim Pál
festő.
(Berlin)

Kovács Mihály festő:

A képzőművészeti társulat választmányi tagja 1881-ben.

Az állandó képárúcsarnokban (műcsarnok) néhány képet állítok ki. 1881.

A dobói kastély mennyezetképe.

Dobó Sáros vármegyében Héthárs vasuti állomástól félórányira van s kastélyát a XVIII. században a ma is virágzó Dobay család építette. A kastélyt a XVIII. század végén nagyrészt gyökeresen ujjáépitették s e korból való belső berendezése, mely empire stilusban készült most is nagyobbára változatlan. Kissé megrongált állapotban ugyan, de napjainkig fönmaradt a kastély nagytermének mennyezetképe, a mely 1700 ban készült s természetes nagyságú alakokkal az Olympost tünteti fel. A korára jellemző széles formájú alakokból álló nyugtalan kompozitió nem elsőrangú munka, de érdekes adalék XVII. századbeli festészetünk történetéhez, mely kutatói figyelembevételét nem mellőzhetik.

Művészet. 1903. 1. sz. 66. l.

Kovács Mihály festő.

1879 január 1878 tele

Nazajövetele óta majdnem kizárólag az egyházi festészetet műveli. Tárkányi Béla legujabban 4 terjedelmesebb festményt rendelt meg, nála, melyeket kegyeletből szülővárosa: Miskolcz Iránt, a mindszenti templom számára festetett meg a kanonok, melyben megkeresztelték. Az ott lévő négy mellék eltár elavult képeit négy ujjal váltatta fel. Ezek: Immaculata, mely Máriát a földgolyon és félholdon lebegve, kezében liliomággal s fején csillagkoszorúval tünteti föl; továbbá: Sz. József karján a gyermek Jézussal, Szent István király, a mint a koronát felajánlja a sz. Szüznek és Sz. László. Ez utóbbi több alakból álló compositio. Mind e művek 10 lábnyi magasak.

Képzőművészeti Szemle, 1879. 14. l.

ERK. A BAJAI M. K. ADÓHIVATALHOZ
1907 OCT. 20
11839 SZÁM

II

Előirva a vált
illetm. sifkv. 22 lap
Totalatt. 903 x/23

Kovács Mihály 4.

21. Farkas László 114 evés korában. „KM 1862." vászon 69.3 x 58. Kubinyi Ferencz ajándéka 1864. M. N. Muz.-Cat. 125. l.

22. Antiope. „festé Kovács Mihály" vászon 137 x 205. Özv. Kovács Mihályné ajándéka 1892. M. N. Muz. Cat. 128. l.

23. Lucretia és Tarquin. (Vázlat) vászon, 18 x 22.5. Özv. Kovács Mihályné ajándéka. M. N. Muz. Cat. 153. l.

24. Tinódy Sebestyén. vászon, 252.5 x 158. M. N. Muz. Cat. 407. jelenleg a Nemzeti Zenedében Budapesten.

25. Lonovics Hollósy Kornélia arcképe vászon, 159 x 117. Alácsás utján szerzetett 1860. M. N. Muz. Cat. 469. jelenleg a tört. arcképcsarnokban.

26. Széchenyi István gr. arcképe vászon, 74 x 60. Széchenyi ödön gr. ajándéka 1863. M. N. Muz.-Cat. 471. n. ott.

27. Szentmarjay Ferencz arcképe vászon, 79 x 63. Szentmarjay Pál és Josefin ajándéka 1882. M. N. Muz. Cat. 477. n. ott.

mértebb költőknél is, mint Balassánál és Tinódinál; mennyivel inkább természetes a költészet ezen jellege azoknál, kik csak a közszellemtől áthatva, érzelmeiknek adtak kifejezést költeményeikben?

Azért élethűn látjuk ezen kor költeményeiben kifejezni mindazon eszméket, melyek a nemzetet áthatották, és ezen költemények polemikus irányuak; mert az irodalomban is, mint a csatatéren, az eszmék egymással harczot vivtak.

A 17-ik század elején a költészetben túlnyomó a vallási elem; azontul a nemzeti elemmel mindinkább összeolvadott, mert e kettőt kapcsolatba kezdték hozni, „a vallási és nemzeti szabadságot."

A török elleni lángoló gyülöletre mind ritkábban találunk, és ugylátszik, hogy a 17-ik század elején már el volt hintve azon politika magva, mely Tököliben érte el kifejlését, mert már ekkor gyakran szövetségesként üdvözöltetik a török.

Azonban midőn a polgári és vallási háboru lángja fellobbanni készült, már akkor is felhangzott sok honfi intő szózata, és voltak számosan, kiknek honszerető lelkök elborzadott a polgárháborutól, kik felemelték esdő szavokat a haza szent nevében, s kik odaműködtek, hogy mig egyik felet a jogtalanságtól visszatartóztassák, addig a másik fél elkeseredettségét csillapitsák le.

S hogyne talált volna ezen igyekezet az akkori közvélemény tolmácsában, a költészetben is kifejezést?

Ezen eszme, a kibékités eszméje, vonul végig ezen költeményen is, melyet itt alább közlök.

Mig a codex többi költeményei nagyrészt pártszenvedély kifolyásai, s vagy a vallási, vagy a nemzeti elkeseredettség szüleményei: ez a honszeretet, mely félti a hazát a pártviszálytól; az engesztelődés, mely jobban szereti nemzetét, mint gyülöli elleneit, mely felejt ott, hol a hon java kivánja, s az óvatosság lengi át.

A szegény nép érdeke is védőre talált benne, és a kitörő harcz miatti felelősséget igyekszik elháritani a nemzetről, és idegen befolyásnak tulajdonitja, a mi ugyan egyoldalu, de jellemző felfogás. A török szövetségről nézetei nagyon helyesek, s ugylátszik, hogy a szerző azon kevesek közé tartozott, kik előre sejtették, hogy egy önző hatalom barátsága ép oly rosz, mint ellenségeskedése.

A költemény vezéreszméje az egyetértés, s a haza megmentése. Ez eszme csak később érett meg, midőn lecsillapodva minden más szenvedély, a nemzet öszpontositotta erejét nemzetisége s szabadsága fenntartása körül.

Mindamellett, hogy a költőnek a kibékités volt főtörekvése, mégis akadunk benne oly helyekre, hol az ellenpárt ellen kitör. Ezen azonban csak az fog megütközni, ki az akkori viszonyokat, s az eszmék heves és óriási harczát nem ismeri; *) továbbá a ki azt nem tudja, hogy szabad és alkotmányos országban a szavakat nem szokták ugy latra vetni mint ott, hol „a hallgatás arany."

E költemény a 17-ik század elején keletkezett, midőn Bocskai és Básta között kitört a harcz, Hasonlatai találók, nyelve folyékony, és a fejlettség nyomait mutatja. Pedig a nyelv fejlettsége és hajlékonysága is mérve a nemzeti műveltségnek. És mindazon művek, melyek e korszakban keletkeztek, azt bizonyitják, hogy ekkor a magyar nyelv erőteljesebb és tisztább s nemzetiebb volt, mint a 18-ik század közepén.

A szerző Balassa Bálint-féle versformát használt, mi azt mutatja, hogy ha bár neve ismeretlen, is, ő Balassát s az akkori magyar irókat olvasta.

Végül megható a szerzőnek az istenbeni igaz keresztyéni megnyugvása.

A költemény ezen tulajdonai birtak rá közlésére. A mennyire lehetséges volt, igyekeztem az eredeti ortographiát és a kiejtést megtartani.

De lássuk magát a költeményt.

Erdély siralmas éneke.

Oh keserves szivvel
Ki most veszni tértél
Valljon nem busulhatsz-e?
Pártoló országon
Nyomorult hazánkon
Valóban nem sirhatsz-e?
Ennyi pusztulásban
Sőt vérontó kárban
Vigasságot lehetsz-e?

Im e s éles világh
Török s Magyarországh
Talpig mind fegyverben áll
Az német olasszal
Franczia balonnal [1])
Pannoniában beszáll
Az Isten nevéjért
Avvagy mind az hitért
Valakit elől talál.

Mint nagy mennydörgésben
Erdő fölhőködben,
A nagy tengöri szélvész
Szorongh az mélségben
Fut jár örvényében
De csakhamar összevész;
Igy most országunkban
Bajvivó hazánkban
Mindönnel köz az szélvész.

Ulises régenten
Tiz esztendeiglen
Járt tengöri hadakban;
Török vitézőkkel
Troja mezeiben
Sokat fekütt táborban.
Ennyi viaskodás
Pártütés támadás
Sohasem volt akorban.

Agamemnon Cherib
Achilest kérleli
Több hadat ne inditson,
Mört elkeseredött
Száratt s megepedött [2])
Az mostani romláson.
De most azt kivánják
Mindnyájan ohajtják
Mönnél inkább dulhasson.

Az törökök im lásd
Nem kivánnak romlást
Inségöt országunkban,
Lönni köröszt égben
Öltözönk Istenben [3])
Vagyunk vissza vonásban.
Kiért ugyan méltó
Világba vándorló
Mindön öltözzék gyászban.

Eredete nem jó
Közepe tékozló
Végét csak Isten tudgya
De az szegény községh
Kin sulyos az inségh
Bujdosását jajgatja
Gazdag nömös helyét
Elromlott örökét
Éjjel-nappal siratja.

Halálos ellenség
Az török nemzetség
Bár egymással ne vinonk [4])
Se Kassa vármögyét [5])
Se Nyitra vármögyét
Bátor ne ostromlanók
Nándorfejérvárban
Buda Egör várban
Elégh dolgot találnánk.

Az farkas báránnyal
Pártüzők juhokkal
Im lásd mostan legelnek,
Török keresztyénnel
Tatár mag ar néppel
Egy táborban feküsznek.
Jó volna bárányok
Ha az éh farkasok
Végre meg nem önnének!

Vitézlő Bocskai
Básta fegyverösi
Egymásra mért törtök?
Halhatatlan hirért
Fejedelem nélkül
De mivért kardra keltök?
Mennyi ur most vagyon
Mindön ugy forgolodik
Mind annyi ellenségtök.

Romlási hazánknak
Ujultan ujulnak
Semmi békesség de nincs!
Valahol pártütés
Ohajtás kesergés
Mind semmi o't az sok kincs
Sőt mind életedet
Erős öröködet
Sokkal inkább akkor félczd.

Meggondolja embör
Miért kardra keljön
Mert főhadnagy ezt látja [6])
Higyed ő népének
Háborgatásájért
Erejét meghmutatja
Az ki ellenködik
Vele viaskodik
Nagy hamar azt meghrontja.

Honnan vagyon hagyva
Hogy az papok karja
Élős fegyverhöz nyuljon?
Avagy leghelsőben
Vakmerőségében
Oly hadat indithasson?!
Az ő mestörével
Az Jézus Krisztussal
Sohasem volt egy uton!

Könnyü az embörnek
Gonoszul készültnek
Egy hadat inditani,
De nehéz magától
Maga erejétől
Nyereségben szállani.
Sőt noha gyakorta
Kinek lova sánta
Az kezd prédára ju'ni.

Az egé z Ásia
Régön Efesusban
Épite egy templomot,
Kiben nagy sok király
Rakattata czifra
Száz huszonkét oszlopot
Az templom fris ékös.
Egy asszony nehezen
Tarta föl egy rosz ifja'.

Azon igyeközik
Azon mestörködik
Hirét nevét eregbicze,
De nincsen jo modgya
Az várost meghgyujtja
Azonban hirökkel lőn,
Maguk azt végezék
Ki volt, ne hirdetnék
Hirök nevök elveszne [7])

Igy most is nagy sokan
Lásd az papi urak
Nagy hirt nevet keresnek,
Ily szép drága várost
Istennek egyházát
Fölégetni sietnek.
De mindön láttára
Az Isten haragja
Szálljon az ő fejökre.

Nem emberi erön
Sövényen vagy sáron
Áll az Isten egyháza,
Sem tartja markában
Tántorgó kezébe
Azt az romai pápa.
Az felső egekben
Dicsőült menyegben
Vagyon annak más ura.

Noha nagy sok habok
Háboruk táborok
Közötte uralkodik
Mint tűz görjed házra
Sárkány elefántra
Ez világh agyarkodik.
Mönnél nagyobb szája
Mint szintén pálmafa
Legföllyebb nevekölik.

Crocodilus nagy gyik
Földön vizben lakik
Egy kis állat meghgyőzi,
Indiai partban
Ha látja alunni
Magát sárban keveri,
Addig ólálkodik
Nappal szárazkodik
Torkában el beugrik.

Rágja mérges gyomrát
Mardossa ő torkát
Meghöli s maga kijő.
Diadalmán örül
Sárként földre ejti
Eszi mindenféle nyü.
Véletlenül hogy lőtt
Ezt mindön jól látja
Hogy halála nagy szörnyü

Istennek nevéjért,
Möly kicsiny magában [8])
Diadalmat ugy ves ön,
Az nagy crocodilust
Amaz Anticristust
Ki mindönt hadra viszön
Meghgyőzi meghrontja
Bizik Kristusában
Hatalmas semmi lehzön.

. . . . . .

Füstölögh ez világh
Majd meghlobban a láng
Nehéz akkor oltani!
Ha az árviz eljő
Ha hamar ki nem térsz
Késő akkor vetközni
Mig nem jött nyavalád
Ha nincsen nyoszolád
Addig köl késziteni

Sebös az nyil utja
Az ki elbocsátja
Megtartóztatni nehéz,
Ha az törben esöl
Halálig vesződöl
Rövid ideiglen élsz;
Migh kötél nyakadon,
Nincs békó lábadon
Jobb, hogy ha addiglan félsz.

Intelek két felől
Párto'ó két részről
Háborútok szálljon le!
Legyön egyességtök
Hitben szeretetben;
Egymásra ne törjetek!
Valljon országunknak
Nyomorult hazánknak
Ebben haszna vagyon-e?

Básta nyutsd hitödet
Bocskai kezedet,
Hogy egymásra nem törtök
Nagy jó győzödelmet
Élligh jó hirt nevet
Igy inkább szörözhettök
Hogy nem nagy károkkal
Az körösztyén vérben
Mind ketten förtözzetök.

Ezöket Ur Isten
Kérlek kegyelmesen
Vigyed jó egyességben!
Mert ez nagy háborut
Mint veszőt koszorut
Csak te füzhetöd öszve,
Az te kis hajódat
Választott bárkádat
Tarczdh meg az sok szélvészben.

Közli: *Andorka Gyula.*

*) Utalunk csak a röpiratok és tudományos viták heves természetére, hol pedig tudósok vitatkoztak p. o. Pázmán, kora legnagyobb tudósai egyike, és ellenfelei mily sértöleg nyilatkoznak egymásról s az ellenkező véleményről.

[1]) Vallon helyett.

[2]) Azaz: a bútól elfogyott, elsoványodott.

[3]) Értelme, hogy mi, kik keresztségben vagyunk, s Istenben öltözénk, visszavonásban vagyunk.

[4]) Vinonk, e helyett: vinánk.

[5]) Kassáról nevezi el Abaujvármegyét, melynek Kassa fővárosa.

[6]) Főhadnagy alatt a szerző Krisztust érti, ki vezére egyházának. Jellemző vonása a magyar harczias jellemének, mely az egyház fejét, mint egyházát védő hőst és vezért tünteti fel.

[7]) Hire neve helyett.

[8]) A *mely* nem az előbbeni sorra vonatkozik; hanem jelenti, hogy *a ki* gyenge is, Isten nevéért diadalt nyerhet.

Egyveleg.

— *(A „jute" néven ismeretes keletindiai fonóanyag.)* *Jute* egy fonóanyag neve, mely Keletindiából származik, s mely hosszu-ága, finomsága és nagy olcsósága miatt Angolországba nagy mennyi-égben vitetik, hol a len- és kenderszövetek hamisitására használtatik. Ugyanis e keletindiai kendernek a közönséges kenderhez és lenhez való elegyitése valóságos hamisitásnak tekintendő, mert a *jute* szálai rendkivül törékenyek, s ennélfogva az anyag sokkal csekélyebb értékü, mint a len és kender. A növény Keletindiában nem egyéb, mint közönséges dudva, mely 10 láb magasra nő. Szálait a nagy törékenység miatt csak durva szövetek, mint pakoló vásznak s más effélék készitésére használják. Azonban a jute finomul meggerebe hezhető és oly ügyesen megkészithető, mintha csak len volna, s ennélfogva a lenszövet meghamisitására igen könnyen felha ználható. Ennélfogva a szövetek bevásárlásánál hovátovább annál nagyobb ovatosság szükséges. — *Dr. B. L.*

— *(Ne higyjünk a macskának.)* Bréma városában nem épen régen következő eset adta elő magát. Egy fiatalember barát ját akarta meglátogatni, ki egyik félreeső utczában a legfelső emeleten lakott. A mint a lépcsőkön felindult, roppant jajgatást hallott. Ez kiváncsi ágo ébresztett benne, és a második emeletre ment, honnan a jajveszékelés hallatszott. Az ajtón benyit. És mit lát? egy gyermeket, kit két erős macska borzasztóan összemarczangolt. Az egyik macska nyakán ült és azt csufosan marta, a másik mellén csüg ött. Csak hathatós ütésekkel és teljes erőzakkal volt képes a gyermeket a két dühös elenségtől megszabaditani, melyek még ellene is feltámadtak. A gyermek gyors orvosi segélybe részesült, de csak hetek mulva volt labra állitható. És mi szolgáltatott okot e véres jelenetre? Az egyik macskának kicsinyei voltak, s a gyermek, kinek szülei távol voltak, avval igyekezett az időt eltölteni, hogy a macskafiakat ágyukból ismételt ízben kivette, hogy mulatva nézze, miként fogja azokat az anya megint visszahordani. A macska ezt egyszer elnézte, de azután megvadult, s a közelében levő kandur azonnal segitségére sietett. A két macska oly dühösen megtámadta volt a védtelen gyermeket, hogy az bizonyosan a halál fia lesz, ha véletlenül segitsége nem érkezik. — *Dr. B. L.*

Vas. Ujs. 1864

TÁRHÁZ.

Irodalom és művészet.

** *(A „Budapesti Szemle,“)* 68., 69. és 70. füzete, mely a vállalat 21-ik kötetét képezi, a napokban jelent meg. Az igen érdekes kötet tartalma következő : I. *Brebiri* grófok, harmad k közlemény *Salamon* Ferencztől; 2. Két Eposz. Aestheticai s irodalomtörténeti tanulmány. Negyedik közlemény. Shah Name II. *Szász* Károlytól. 3. A korszakok szelleme. B. *Kemény* Gábortól; 4. Kolumbia költészete, Caicedo és Samyer spanyol irók nyomán. G. A. 5. Adalék Kőrösi Csoma Sándor életiratához. *Duka* Tivadartól, 6. Lermontoff, irói élet- és jellemrajz; *Arany* Lászlótól; 7. Strafford; egy darab az angol történetből. *Zichy* Antaltól; 8. Reguly hagyományai. A vogulok; 9. Carthagó romjai. Az ujabb nyomozások eredményei (az Edinb. Rev. nyomán) T. D. 10. Magyar Tudományos Akademia. Cs. A. 11. Név- és tárgymutató a „Budapesti Szemle“ 21 kötetből álló *első folyamához.* — Ez egyetlen tudományos folyóiratunk, melyet utóbbi időkben csak derék szerkesztőjének, Csengery Antalnak áldozatkészsége tartott fenn, s mely most majdnem a válság küszöbén állt, a jövő évben uj folyamba lép, s szép tollu és éles itéletü birálónkat, Gyulai Pált üdvözli egyik főmunkatársául.

** *(Jutalmazott müvek és kitüzött jutalmak.)* A debreczeni kaszinó kezelése alatt álló „Kazinczy alapitványból“ ez évre a következő pályázat vala kitüzve : egy *óda* jutalma öt arany; a hozzá legközelebb állóé pedig két arany, — továbbá egy felolvasásra alkalmas humoreszk jutalma 8 arany; a hozzá legközelebb állónak két arany. A jutalmak oda itélése mult hó 26-kán történt. A költeményre kitüzött első dijat nyerte „A hegedüs Eczilburgban“ czimü óda; a második dijat „Ének a honfoglaló sereg bevonulásakor a hun fővárosba.“ Mindkét mű szerzője *György Ödön* másod éves jogász. A humoreszk diját a „Szem“ szimü humoreszk nyerte el, irta Rácz Károly hittanhallgató. A „Csalódás“ czimü ódát dicséretre méltatták, a jeligés levél felbontása után szerzőjeül szintén Rácz K. hittanhallgató tünt ki. — Jövő évre ugyanez alapitványból műfordításokra tüztek ki pályázatot, és pedig : I. Kivántatik Schiller „Der Taucher“ czimü költeményének tartalom- és alakhü fordítása. Az első legjobb fordítás jutalma 6 a másodiké 2 k. arany. II. Kivántatik Cicero „De oratore“ czimü müve III-dik könyvének 25—35 fejezetei műfordítása, megjegyeztetvén, hogy az egész kijelölt mennyiség lefordítása nem mulhatatlanul szükséges. — Az első legsikerültebb fordítás jutalma 6, a másodiké 2 arany. A pályamüvek a debreczeni főisk. igazgatósághoz 1865. okt. 10-ik napjáig lesznek beadandók.

** *(Érdekes kép.)* Pest legidősb emberének, a tavaly ehunyt 115 éves Farkas Lászlónak arczképét Kubinyi Ferencz, Kovács Mihály jeles művészünk által lefestetvén, a nemzeti muzeumnak ajándékozta, hol az most érdekes párja lesz azon 100 éves asszonynak, melyet évekkel azelőtt Barabás festett.

Ipar, gazdaság, kereskedés.

➶ *(Győri gőzhajózási vállalat)* czimmel a győri, mosonyi, komáromi, cservenkai és apathini kereskedőkből magán-társulat alakult a mult hóban Győrött, s gabonaszállitásra három gőzhajó vételét határozta el. A hajók megszemlélésével Xantus János és két társa volt megbizva, a kik, a Lloyd-társulat „Ferrara“ és „Pavia“ gőzöseit 100,000 fton meg is vették, mig a harmadik, kisebb gőzöst, mint pusztán személy-szállitásra használhatót, nem ajánlották. A társulat, mely a hazai gabona-kereskedésen sokat lendithet, egyelőre 6 évre alakult, s ha, mint előre látható, jó üzlete leend, részvénytársulattá növi ki magát s gőzhajói számát is szaporitja. — Üzleti tőke gyanánt eddig 134,000 forint van aláirva, de 150,000-ig akarják kiterjeszteni.

➶ *(A tisza-körösi nagy hajózható s öntözőcsatorna)*, mely T.-Löktől, Szabolcsban a Tiszából kiindulva, Gyománál a Körössel érintkezik, s mintegy hatvanezer ölnyi hosszuságban egy nagy viziutat lesz képezendő, a mellett pedig mintegy négyszázezer holdnyi, oly gyakran aszály-dulta alföldi termékeny tér öntözésre lesz alkalmas, megnyerte a legfelsőbb jóváhagyást, s a nagy munka végrehajtásának eszközlésére kir. biztosul Abonyi István, m. kir. helytartótanácsos van kinevezve.

** *(Két kereskedelmi czikk)* hamisitása ellen szólal föl a „Sz. Hiradó,“ melyek eddig az alföld egyik nevezetes városának, Szegednek, kereskedelmi tekintetben átalánosan ismert nevet szereztek. Ez a paprika és a szappan, de most mindkettő többnyire oly hamisitott állapotban kapható, hogy ha tovább igy tart, mindkettőnek hire végkép alászáll, a mi sajnos, Szeged kereskedésére pedig káros is lenne. Folytonos felügyelet és vizsgálat a hatóság részéről nem artana.

➶ *(A pozsonyi lóversenyek)* megtartásának ideje jövő évi april 28. és 30-kára van kitüzve. A már kész programmot igen dicsérik változatossága miatt; ugyanis nem kevesebb mint négy akadályverseny van benne és egy ponyverseny 15 éven aluli lovakkal.

Közintézetek, egyletek.

** *(A magyar tudományos akademia)* nyelv és széptudományi osztályának e hó 14-kén tartott ülésében Csengery Antal jegyző s helyettes titkár bemutatá azon ajándékokat, melyekkel *Duka Tivadar* l. tag az akademia könyv- és levéltárát gazdagitotta, nevezetesen különféle hindu, arab, csinai, malaj stb. nyomtatványokat, továbbá *Kőrösi Csoma* Sándor több rendbeli kéziratait részint eredetiben, részint másolatban; azután Csoma életére vonatkozó adatokat olvasott föl, részint annak saját leveleiből, különösen az 1825-ben Kennedy kapitányhoz irottból, mely önéletrajzot foglal magában; részint Duka feljegyzéseiből. — Végre az elnök fölhivta az akademiát, hogy a palota homlokzatán, a hat osztályt személyesitő alakok fölötti márvány-táblák föliratokkal levén ellátandók, e föliratokról az osztályok gondoskodjanak. Az osztályok b. *Eötvös* József elnöklete alatt fognak az ügyben határozni.

** *(A pesti biztositó-intézet)* iránt oly nagy részvét nyilatkozott, hogy a tömeges aláirások a kibocsátandó részvények számát messze tulhaladták; azért, hogy a közönség érdekeltsége kielégittessék, a nagyobb bejegyzéseket leszállitották a következőképen : 1 részvényt aláiró kap 1 részvényt, 2 részvényt aláiró kap 1 részvényt, 3—6 részvényt aláiró kap 2 részvényt, 8 részvényt aláiró kap 3 részvényt, 10 részvényt aláiró kap 4 részvényt, 12 részvényt aláiró kap 5 részvényt, 15 részvényt aláiró kap 6 részvényt, 20 részvényt aláiró kap 8 részvényt, 25 részvényt aláiró kap 10 részvényt, 30 részvényt aláiró kap 12 részvényt, 40 részvényt aláiró kap 14 részvényt, 60 részvényt aláiró kap 18 részvényt.

** *(A pestbudai dalárda)* karigazgatását, a tagok kérelmére, *Zimay* László tehetséges zeneszerzőnk vállalta el. A dalárda idei közgyülését hir szerint még e hó folytán meg fogja tartani.

** *(A buda-pesti második csónak-egylet.)* Az „Egyetértés“ czim alatt alakult második csónak egylet alapszabályai már fel vannak terjesztve a helytartótanácshoz, s az egylet végleges megalakulása jövő tavaszra remélhető.

** *(A hangászegyleti zenede)* negyedszázados ünnepének megülését elhatározták, s egy bizottmány alakult, mely ez alkalomra az előmunkálatokkal foglalkozik.

Mi ujság?

** *(A hazai tanügy körül szerzett érdemek méltánylásául)* Purgstaller Kal. József, kegyesrendi kormányzót Ő Felsége a Ferencz József rend keresztjével diszitette föl. Az érdemkereszt átnyujtása a mult vasárnap délelőtt a kegyesrendieknél fényes ünnepélylyel ment végbe.

** *(A nemzeti szinházi képezde)* a jövő év január havában már megnyilik, s növendékei a következő tantárgyakban nyernek oktatást : Magyarnyelv és költészet, dramaturgia, történelem, az elismert jelességü szinmüvek korszakát illetve, archaeologia, ethnogrophia; ének a szabályszerü kezdeten kezdve a vég szinpadi kiképezésig, zongora, mennyire ez az énekhez való kiséretre szükséges, pantomin gyakorlatok; mimika, a táncznak komoly neme, vivási gyakorlatok. — A tanpálya három évfolyamra lesz osztva. — A növendékek száma az első osztályban 12 szinész és 12 énekes. A második és harmadik osztályban ösztöndijak is lesznek kitüzve, ugyanis mindegyikben külön négy szinész, két magán-énekes, és két kardalnok, kik közül a szinészek személyenkint 200 ft. a magánénekesek előbb 200, azután 300, a kardalnokok pedig 150, majd 180 ft. segélyben részesülnek. — A nemre nézve részint a jelentkező talentumok száma, részint a szinház akkori szüksége szolgál sinórmértékül. — Az ösztöndijas tanulókon kivül, a másod k és harmadik osztályban mások is résztvehetnek, az előbbiek 5 ft. az utóbbiak 8 ft. havi tandij lefizeté e mellett; de e magántanulók száma az ösztöndijasokét tul nem haladhatja. Az iskolai év januártól deczemberig tart, s a szünidő a szinházi szünidővel esik egybe.

** *(Fölhivás a szinházi tanodában résztvenni kivánókhoz.)* A nemzeti szinház ügyeit vezető országos bizottmány közhirré teszi, hogy azon ifjak és hölgyek, kik a szini vagy operai pályára magukban hivatást éreznek és a szinházi tanodában nyerendő oktatásokban résztvenni s kiképeztetést nyerni kivánnak, ez évi decz. 1. és 15 napjai között délelőtti órákban a szinházi tanoda főigazgatójánál, Festetich Leó gr. ő méltóságánál, (Nádor-utcza 14. szám alatt) jelentkezzenek, hol nevük feljegyeztetése után egyebek, mikről maguknak felvilágositást szerezni kivánnak, velök közöltetni fognak. A felvételre való feltételek a következendők : a) nőegyén 15, a férfi 18 évnél fiatalabb ne legyen. Ide szükséges a keresztlevél felmutatása. b) Szabatos alak. c) Csengő, hibátlan, tiszta szókiejtés a drámához, csengő, tiszta hang és szabatos hallás az operához. d) Jó nevelés és erkölcs. e) Annyi iskolai készültség, mennyit jó neveléstől 15—18 éves korban mindenkitől méltán igénybe vehetni, miről a bizonyitványok elváratnak. Első évben, t. i. a tanoda megnyitásának első évére jelentkezhetnek oly nő és férfi egyének is, kik annyi előkészültséggel birnak, hogy a felsőbb osztályokba mindjárt fölvétethetnek.

** *(Magyar szini előadások Budán.)* Mint tudva van, a népszinház, melyre a nemzet ezreket áldozott, most csukva van, s hogy ajtai ujra föltáruljanak, alig van többé hozzá remény. A város a telket, melyen az épület áll, eladja, s ha az egészre vevő nem találkoznék, több telekre fogják osztani, s igy a magyar Thalia Budán templom nélkül marad. Hogy azonban a testvérváros magyar lakossága még se legyen kénytelen a magyar szini előadásokat nélkülözni, a lelkesebb polgárok, a „S—ny“ hire szerint, aláirási iveket köröznek, a várszinházban hetenkint kétszer tartandó magyar előadások kieszközlésére. Ez aláirások mintegy bérletet biztositanának 20 előadásra, melyet a nemzeti szinház tagjai fognának tartani.

** *(A bécsi egyetem magyar tanulói,)* a mint velünk tudatják, önképző egyletet szándékoznak alakitani, melynek czélja volna, az ott tanuló magyar ifjakat szorosabb összeköttetésbe hozni egymással, hogy igy együtt nagyobb figyelemmel kisérhessék irodalmunk működéseit s egyesült erővel jobban közreműködhessenek annak pártolására. Természetesen minden politikai czél ki van zárva. Az egylet alakitásán fáradozó bizottmány e hó 13-án terjeszté kérelmét küldöttség által az egyetem rektora Hyrtl elé, ki a küldöttséget nyájasan fogádta, s ő, mint maga is magyar, örömét fejezte ki a szép igyekezeten. „Nem beszélem ugyan a magyar nyelvet, — folytatá Hyrtl, — de a derék és nemes magyar nemzet szép sőt klasszikus nyelve tetszik nekem, s meg is akarom tanulni. A magyarok övéknek tartanak engem, s én e véleményöket fogom tudni igazolni.“ Erre a küldöttség egyik tagja, Schulhof válaszolá, hogy mindenesetre nagy megtiszteltetésnek veszszük, ha a jelenkor legnagyobb boncztanára becses idejét nyelvünk megtanulására forditja. Azután a rektor, ez ügyben támogatását igérve, egyszersmind azon ohajtását fejezte ki, hogy az egylet tagjai sorában ő is részt kiván venni. Az egylet most már csak az illető hatóságok jóváhagyó megerősitését várja.

** *(Adómentesség az ujonnan épülő házak számára.)* Több pesti polgár és háztulajdonos folyamodott, hogy az épitkezési kedv emelése végett, az ujonnan épitendő házak 20 évre adómentesek legyenek, a mi Pest szépülésére kétségtelenül nagy befolyással lenne. A kérvényt azonban oly válaszszal utasiták vissza, hogy oly intézkedésre csak a törvényhozásnak van joga, azért ez az országgyülés gondjai közé tartozik.

** *(Régi sirok.)* A kalocsai érsek bakodi pusztáján öt évvel ezelőtt ásás alkalmával egy nő csontvázát találták értékes arany ékszerrel a IV-dik századból. Ez ékszer jelenleg a nemzeti muzeum birtokában van. E napokban ugyanazon helyen tégla-koporsóban ismét találtak egy csontvázat, mely nagy figyelmet gerjeszt. A föliratok egyes betűi megkülönböztethetők ugyan, de az egész már nem olvasható.

Vas. Ujs. 1864.

TÁRHÁZ.

Egyház és iskola.

** *(Ritka eset az iskolák történetében.)* Kun-Szent-Miklóson az iskolákat bezárták, mert az oktatók fizetését már évek óta oly hanyagul kezelik, hogy azok a mostani nyomoruságos időben valóságos éhhalállal küzdenek, s igy tovább tűrniök lehetetlen. E városban hat osztályu h. h. gymnazium van hat tanárral s elemi iskola négy tanitóval, mely utóbbiak közt egy sincs, kinek a már eddig megszolgált időért 150—410 forint követelése ne volna. A tanitók és tanárok többször folyamodtak az egyháztanácshoz, méltó követelésök orvoslása végett, de biztató szónál egyebet nem nyerhettek. Végre a tanitói kar — mint a „H"-nak irják, — megunván a sok üres biztatgatást, melyből megélni nem lehet, közösen elhatározá, erélyesen lépni fel, és e hó 10-én átadták az iskolák kulcsát a lelkésznek, oly megjegyzéssel, hogy az egyház más tanitókról gondoskodjék s az egyház bepörlését elhatározták. A tanári kar követni szándékozik a tanitók példáját s igy a négy elemi osztályt, mely most be van csukva, rövid időn a gymnazium becsukása is követi. — A nép zúg a méltatlan bánásmód miatt, annyival jogosabban, mert pontosan befizeti az egyházi adót, s nem is tud arról, hogy a tanitók majd éhen halnak. A mostani gondnok négy elődjénél több, mint 3000 forint hátralék van, mit mind beszedett ugyan, de jobbnak látta mindegyik saját hasznára forditani, mint a nyomorral küzdő tanitókat kifizetni. — De kérdjük, az egyház nem képes-e, hanyag előljáróit fékezni? Avvagy a köznevelést zsákmányul dobja egyes hanyag vagy lelkiismeretlen emberek szeszélyének? Ha érzi is a város jelenleg az átalános inség befolyását: itt a multban gyökerez a hiba, s e gondatlanság semmi esetben sem menthető.

Közintézetek, egyletek.

** *(A magyar tudományos akademia nagygyülése)* e hó 19. és 20. napjain folyt le; tárgyai voltak: a jutalmak odaitélése, uj jutalom-kérdések kitüzése, és uj tagok választása. Az odaitélt jutalmak közől első helyen a *Nádasdy*-pályázat örvendetes eredményét kell kiemelnünk. E 100 aranyos jutalom a beérkezett 11 pályamü közől egyhangulag „*Buda halála*" czimü hős költeménynek itéltetett Szerzője *Arany* János. — A fölfedezések és találmányok történetére kitüzött 300 ftos *női* pályadijat *Bardocz* Lajos jogtanár, lapunk derék munkatársa nyerte. — A 15 aranyos *Sámuel-dijat*, mely nyelvtudományi értekezésre volt kitüzve, *Budenz* József kapta. — A többi jutalmakra beérkezett pályamüveket a birálók nem találták jutalomra érdemeseknek, igy a másik *női dij* s a *Gorove*-pályázat eredménytelen maradt. — A 200 arany nagyjutalmat *Balogh* Kálmán „Ember élettana" czimü munkájának, mint a természettudományi müveket illető 5 éves korszakban legjobb münek itélték oda. — Az ujabban kitüzendő pályakérdéseket együtt fogjuk megemliteni. — Végül következett az uj tagok választása. Levelező tagok lettek: a nyelv- és széptudományi osztályban: *Télfy* János, *Pákh* Albert, külső tag *Schleicher* Ágost; — a törvénytudományi osztályban: *Suhajda* János, b. *Kemény* Gábor; — a történelmi osztályban: *Fabó* András, *Thaly* Kálmán, külső tagok: *Dudik* Béda és *Thiers* Adolf; — a mathematikai és természettudományi osztályban: *Rózsay* József, *Schwarz* Gyula, *Greguss* Gyula, *Balogh* Kálmán, *Érkövy* Adolf, *Zlamál* Vilmos, *Kalkbrenner* Károly, *Hantken* Miksa, *Divald* Adolf, *Lenhossek* József, *Poor* Imre, *Korzán* Gábor, külső tag *Haidinger* Vilmos; — gyarapodott tehát az akademia összesen 22 taggal, 18 hazaival, 4 külsővel. Kiemelendő az idei választások történetéből, hogy az akademia *Rózsay* Józsefben, zsidót is választott hazai tagjai sorába, mi eddig a legelső eset.

** *(A magyar képzőmüvészeti társulat)* közelebbről tartott ülésében a titkár jelentéséből kitünt, hogy a tagok száma megközeliti az 500-at. Két pályamü is érkezett be, nevezetesen: „A Hunyadi-ház diadal-ünnepe" kokoszdióba vésve, és egy elefántcsontból vésett lant, Petőfi mellszobrával, melyek ugyan, egyik mint másolat, a másik mint a kitüzött érték nagyságának meg nem felelő, pályázatra nem bocsáttattak, de a társulat által megveendő müvekként, a biráló-választmányhoz utasittattak. A társulat örömmel értesült, hogy választott elnöke, gr. Andrássy Gyula, a felsőbb megerősitést megnyerte. — Szóba jövén a sorsolás ügye, nem kis aggodalom támadt a sorsjegyek csekély kelendősége miatt. A huzás febr. 18-ra van kitüzve, a nyeremények, a sorsjegy olcsóságához 50 krhoz mérve nagy értéküek; azért csodálkoznunk kell a csekély részvét fölött, melylyel e vállalat a közönség részéről találkozik. Ennek okát a választmány a sorsjegyek hiányos terjesztésében találta, azért intézkedés történt, hogy a közönség könnyebben hozzájok juthasson. Mi is ujra fölhivjuk reá a közfigyelmet, annyival inkább, mert a sorsjáték jó vagy rosz eredményétől egy életre méltó jótékony társulat léte vagy nem léte is függ, s a közönség mig egyrészről csekély áron nagy becsü nyereményekhez juthat, másrészről a hazai müvészet fejlődését is nem kis mértékben mozditja elő.

** *(A pesti takarékpénztár ujabb jótékony adománya.)* A hazai első pesti takarékpénztár választmánya f. hó 19-én tartott ülésében a mindinkább növekedő inség enyhitésére, azon 2700 forinton felül, mit e czélra már kiadott, a közgyülés jóváhagyásának reményében ujolag 2300 forintot utalványozott oly móddal, hogy ebből 1300 forint különösen a pestmegyei lakosok fölsegélésére, 1000 forint pedig a magyarországi átalános nyomor enyhitésére fordittassék.

** *(Az Aradon alakult levesegylet)*, amint nekünk irják, igen szépen müködik, osztván minden másod napon nyolczszáz szegénynek levest és kenyeret. És ezt a polgárság maga erejéből teszi, nem várván más felől semmi segitséget, a mi Arad derék polgárainak nagy dicséretére válik. Van egy külön kenyérosztó egylet is, de ez, nem tudni mi okból, nem örvend nagy bizalomnak, ugy hogy a leves egylet vele egyesülni nem akar.

Mi ujság?

** *(A tarnóczi nagy kövület)* veszélyben van. Ujabb értesitést kaptunk, melynek nyomán eljöttnek látszik az idő, hogy a muzeum igazgatósága a kövület tettleges birtokbavétele iránt mielőbb intézkedjék, hacsak e nagybecsü tárgyat, melyért külföldi muzeumok ezreket áldoznának, az elvesztés vagy megrongáltatás veszélyének kitenni nem akarja. Ugyanis Baross Miksa ur, a járás főbirája, pár nap előtt Tarnócz község előljáróit magához rendelvén, fölszólitá őket a kövületnek eladására a kanczellár ur ő nmga részére, s egyuttal valami átengedési okmányt is akart aláiratni, mit azok megtagadtak. — E meggondolatlan eljárás már eddig is nem kis kellemetlenséget okozott, a népben oktalan gyanut keltvén föl. Különben csudálkoznunk kell ez eljárás fölött. Az ásatások eddig is kanczellár ur ő nmga rendeletéből történtek, azért nem látjuk okát, miért lett volna szükség, alkudozásba bocsátkozni olyanokkal, kiknek a kövülethez semmi közük. Baross ur megbizatása is alig hihető, s nem magyarázható meg, miért akar oly tárgy vevője lenni, mely annak valódi tulajdonosától már 20 év előtt egy nemzeti intézet birtokába lőn bocsátva.

** *(Az „Üstökös" hires politikus csizmadiájának)* érdemeiért *Jókai* Mórt a pesti csizmadiaczéh tiszteletbeli tagjául megválasztotta. Jókai e megtiszteltetést köszönettel fogadta, s megigérte, hogy a legközelebbi czéhgyülésben résztveend.

** *(A váczi-uti kilobbanás miatt)* a gáztársulat ellen bönfenyitő eljárás indult meg, miután hivatalos nyomozásokból kitünt, hogy e kilobbanást csak a gáz okozhatta.

** *(Kovács Mihály jeles festönk)* a ki jelenleg Sevillában van, közelebbről Afrikába Marokkóba fog utazni, a mór müemlékek tanulmányozása végett. Érdekes följegyezni, mit sevillai levelében a spanyolországi időjárásról ir. Ott uj év napján reggel a hideg egy foku volt, de már déltájban oly meleg volt, mint nálunk juniusban szokott lenni. A spanyolokról azt irja, hogy a magyarok iránt igen nagy részvéttel vannak, s ezt irányában is minden alkalommal iparkodnak tanusitani.

** *(A „Részvét albuma")* melyet a szükölködők javára P. *Szathmáry* Károly szándékozott szerkeszteni, nem fog megjelenni, mivel a könyv iránt igen csekély részvét nyilatkozott. Azokat, kik e könyvre mégis előfizettek, a szerkesztő fölszólitja, hogy pénzeik iránt febr. 10-ig rendelkezzenek, mit ha az emlitett határnapig nem tennének, pénzöket a jótékony czélra szánt szives adomány gyanánt fogja tekinteni.

— *(Szinészet és jótékonyság.)* Szirákról (Nógrád), jan. 14-ről irják: Elmondhatjuk Tacitussal: „tempora virtutibus infesta atque saeva." Az erkölcsök gyakorlása valóban nehézzé lett, a jóakarat csak megvan, de a kivitel ezer akadályba ütközik, gyakran a legnagyobb erőmegfeszitésre van szükség, hogy egyik-másik üdvöt igérő eszme testté váljék. De az aranynak tűz kell, hogy megtisztuljon, a csillagnak homály, hogy ragyogjon, az erkölcsnek ellenséges elemek, hogy erejét összeszedje, s nagyságát, fenségét annál több sugárban hirdesse. És ha az erkölcs, mindenkor érdem, kétszeres érdem most, midőn minden előre tett lépését, küzdelemmel kell mintegy kivinia. Alig mulik el nap, melyet az erkölcsi világban ünnepnapul ne kellene bejegyezni. A jótékonyság azon fényes tényei közt, melyek alföldi, szükséget szenvedő testvéreink érdekében, mintegy versenyre kelve, a nyomott sziveket, a hit, remény és szeretet uj érzetével töltik meg, nem lesz bizonyára legutolsó ama tény, melylyel legközelebb Szirák városa adta testvéri érzületének bizonyságát. E város, mely a korlátolt anyagi körülmények daczára 6 hét óta tartja fenn Győrffy Antal 14 tagból álló szintársaságát, tudott találni módot, hogy e mellett, a honszeretet közügyének is meghozhassa áldozatát. E nemes buzgalom Szigligeti „Egri nő"-jének adatása alkalmával nyilatkozott, midőn a bementi árak önkéntesen fölemeltettek, a rendes árakon felül bejövendő összeg tüzetvén ki a nevezett czélra. A szép gondolat, csak szép eredményt szülhet. A nézőtér egészen megtelt, a szomszéd Vanyarcz, Buják, Bérkösségek sem maradtak képviseletlenül. A szintársaság, melynek tagjai közől különösen Győrffynét és Előryt kell kiemelnem, mint a közönségnek mindvégig kedvenczeit, a nap jelentőségéhez illő készültséggel játszta a darabot, melynek gyöngeségeit a jó tett öntudatától lelkesülő hallgatóság szivesen elnézte. Az eredmény 50 ft, mely, mint a rendes bementi árakon felül adott tiszta fölösleg, egészben az alföldi szükölködőknek jut. Ezen összeget a városi szegényegylet által korábban felajánlott 60 ftnyi adományhoz csatolva, Szirák egy pár hét alatt 110 ftnyi összeggel járult a szenvedők könyeinek letöréséhez. A nagynevü Teleky grófok szülöföldjén csak nemes eszmék és nemes tettek jöhetnek világra. — *D.*

** *(Az aradi szinház,)* a mint bennünket tudósitanak, nehány napig zárva volt a nagy hideg miatt. Az igazgató Latabár belátta, hogy 16—18 foknyi hidegben a szinházat látogatni nem igen kellemes, azért a legczélszerübb intézkedést választotta. Latabár különben is kedvencze a közönségnek, és átalános az ohajtás, hogy a szinházat több évre kibérelje, miután a közelebb itt volt igazgatókkal a közönség kevésbbé volt megelégedve.

** *(Nagy-Enyed lerombolásának évnapját,)* jan. 8-án az idén is ünnepélyes istenitisztelet mellett megtartották. E napot a város 14 év óta minden évben a gyászemlékeknek szokta szentelni.

↗ *(Betiltott vásárok.)* Az uralgó keleti marhavész behurczolásának meggátlása végett, Beregmegyében a szarvasmarha-vásárok megtartását, további intézkedésig betiltották.

** *(Öngyilkosság.)* A fővároshoz közel szomszéd *Bényén, W....n* Jolán ifju grófnő huzamosb ideig egy előkelőbb családnál volt látogatóban. E hó 14-én a ház népét a gróf kisasszony szobájából hallatszó lövés dörrenése riasztotta fel. Az ajtóhoz rohantak, de az zárva volt; s minthogy a kiáltozásra belülről semmi felelet nem jött, az ajtót betörték. Ki irhatná le rémületöket, midőn a fiatal grófnőt vérében feküdve találták. Mellette egy pisztoly hevert, melyet a fiatal nő öngyilkolási eszközül használt. A golyó mellén ment keresztül. E gyászos öngyilkosság okát nehéz lesz kitalálni, minthogy azt a szülőinek irt bucsulevelében sem fedezte föl. Megmentéséhez semmi remény.

** *(Kamat-mutató tábla)* jelent meg Demjén és Sebes kereskedésében, ötös kamatlábra alapitva, napokra, tizedszámitási rendszer szerint. Kidolgozta Keresztes Ferencz, a hazai első pesti takarékpénztár liquidátora. E munka, melyet a hozzácsatolt, magyar és német nyelven szerkesztett magyarázat szerint más, akarmely kamatlábra is lehet alkalmazni, a kamatok kiszámitásánál biztosságot és időnyerést eredményez, ezért használhatósága átalános, kiválólag könnyebbséget találnak benne ügyvédek, községi jegyzők, árvás más kamatozó pénzek kezelői, kiknek különösen ajánlható. A 17 negyedrét lapra terjedő munka ára 50 kr.

** *(Könyörtelenség.)* Pankotáról irják, hogy a község az éhhalállal küzdő szegények segélyezésére 90 p. mérő gabonát nyervén, az ottani herczegi uradalom igazgatójához fordultak annak vámnélküli megőröltetése végett, s a több millió értékű uradalom, mely a közinség alkalmából a jótékonyság oltárára még egy fillért sem tett, e csekély kérést is megtagadta. Ritka példája a felebaráti szeretetnek!

** *(Meglepő inditvány.)* A körmöcz-bányai kaszinó közelebbi nagy gyülésén a számadásokból kitünvén, hogy a kiadás a bevételt 90 fttal fölülmulta; egy tag azon inditványnyal lépett föl, hogy miután az egyletnek két magyar lapja jár, (roppant nagy szám!) ezek közől az egyiket szüntessék meg. Mondanunk sem kell, hogy e jeles inditvány általános roszalás mellett megbukott; de mégis sajnálattal kell följegyeznünk, hogy akad csak egy is, a ki nemcsak nyelvünket, hanem annak közlönyeit is oly könnyelmüen szeretné kizárni, nem gondolva meg, hogy leginkább a nyelv az, mely a különben rokon kebleket még szorosabban összefüzni képes.

** *(Névmagyaritás.)* Felsőbb engedély mellett, Szekcsik Tamás pozsonyi ev. lyceumi tanár, vezetéknevét „*Székcső*"-re változtatta.

** *(Halálozás.)* Hegyi Gyula, a volt „Kritikai Lapok" egykori munkatársa, s a budai reáliskolában s. tanár, e hó 15-én meghalt. Béke poraira!

Több városi és községi elöjáróság részéről álladalmi és községi adókönyvecskék nyomatására szólittatván fel, azok folytonosan kaphatók; 100 db. ára 3 uj forint. — Landerer és Heckenast könyvnyomdájában Pesten, egyetem-utcza, 4-ik sz. a.

— **(Adakozások.)** A Vasárnapi Ujság szerkesztőségéhez mult héten beküldetett:

Az alföldi szükölködök számára: Debreczenből Cser Imre 50 ft., Cser Crescentia 30 ft., összesen 80 ft.

A pesti prot. árvaház számára: Debreczenből özv. Kenessey Zsigmondné asszony 10 ft.

A 117 éves Farkas László számára: Debreczenből özv. Kenessey Zsigmondné asszony 2 ft.

(A tehetetlen agg Farkas László ügyét ajánljuk jótékony szivü olvasóink figyelmébe. A szegény öreg állapota valóban szánandó; szeme világát most már egészen elveszté s az ágyból többé föl nem kelhet. A mellett jó szivü, de szegény emberek ápolása alatt áll, kik reá nézve idegenek, s csak felebaráti könyörületből viselik gondját. Meghalni nem tud, de nem is akar még most sem.)

Nemzeti szinház.

Péntek, jan. 15. „*A menekültek.*" Dráma 5 felv. Franciából forditotta Feleki M.

Szombat, jan. 16. „*Az álarczosbál.*" Opera 5 felv. Zenéjét szerzette Verdi.

Vasárnap, jan. 17. „*Szökött katona.*" Népszinmű 3 felv. Irta Szigligeti.

Hétfő, jan. 18. „*Becsület és szerelem*" és „*A házasság politikája.*" Egy felvonásos pályázó vigjátékok. Ezeket megelőzte a „*Szinésznő.*" Franczia vigj. 1 felv. A két pályavigjáték elsején nagyon meglátszik a kezdő tolla; meséje sok tekintetben lélektanilag valószinütlen, jelenetei erőltetettek, s párbeszédei gyakran meséjéhez épen nem tartozók. — Szóval, az egész darab értéktelen. A közönség is közönynyel fogadta. A „Házasság politikája" sokban felülhaladja elődét, és tekintve ügyes kidolgozását, következetes jeleneteit és kedélyes voltát, a pályatársak jobbjai közé sorolható.

Kedd, jan. 19. „*Faust.*" Opera 5 felv. Zenéjét szerzette Gounod.

Szerda, január 20. „*Marianna.*" Franczia dráma 5 felv. előjátékkal.

Csütörtök, jan. 21. „*Lamermoori Lucia.*" Dráma 3 felv. Zenéjét szerzé Mozart.

Budai népszinház.

Jan. 15—21-ig „*Ördög pilulái*" nagy bohóság 15 képlettel 3 szakaszban. E tüneményes és mulatságos darab már 40 előadást ért egy folytában. Oly eset, minő a pesti szinházak történetében még eddig elő nem fordult. Hogy az utolsó négy előadáson a szinház nem volt tömve, egyedül az idő zordonságának tulajdonitható, mert ugy hiszszük, e darab mulatságos volta, a kiállitás disze és bájai még sok ideig nagy vonzerővel lesznek a közönségre.

SAKKJÁTÉK.

213. sz. feladvány. — Róth Kálmántól (Rimaszombaton).

Sötét.

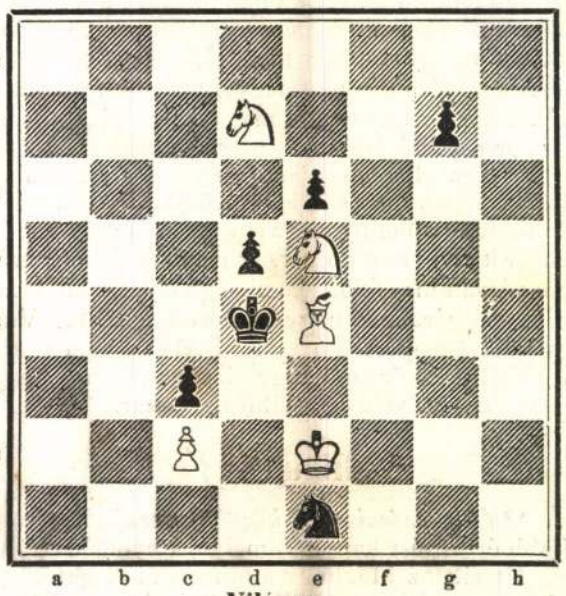

Világos.

Világos indul, s 3-ik lépésre matot mond.

53-ik sz. játszma (Muzio-csel).

MÁRKI ISTVÁN és H. A. között. Pesten, jan. 18. 1864

(Világos a Vezérbástyát előnyül adja.)

Világos. (M.)	Sötét. (H.)	Világos. (M.)	Sötét. (H.)
1. e2—e4	e7—e5	9. Bf4—f6:	Ke7—f6:
2. f2—f4	e5—f4:	10. Fc1—g5†	Kf6—g5:
3. Hg1—f3	g7—g5	11. Vd1—h5†	Kg5—f4
4. Ff1—c4	g5—g4	*Világos három lépéses matot jelent.*	
5. d2—d4	g4—f3:	12. Vh5—f5†	Kf4—e3
6. 0—0	f3—g2:	13. Vf5—f2†	Ke3—e4:
7. Fc4—f7:†	Ke8 e7	14. Hb1—† mat.	
8. Bf1—f4:	Hg8—f6		

A 208-dik számu feladvány megfejtése.

(Healey F.-tól Londonban.)

1. F c 4 — b 5 † . . . . . H c 7 — b 5 :
2. B f 5 — f 4 . . . . . lépni kell.
3. H e 4 — † mat.

Rövid értesitések. *K.-Sz.-Miklós.* B. K. A feladványokat köszönettel vettük. A négy lépéses nagy mértékben megnyerte tetszésünket, s hiszszük, kedves órát szerzünk vele a sakk barátainak. — *Nagy-Várad.* P. R. Rozsnyai munkáján kivül magyar nyelven más sakkkönyv — még eddig — nem jelent meg. A 207-dik számu feladványra vonatkozólag szeretné ön azt a mestert látni, a ki Sötét K — f 6 : első védelmi lépésére 3 lépéses matot mond? Minden kétely eloszlatása végett 2. V — e 5 : † és 3. V — g 7 † mat lépéseket izenjük önnek. — A küldeményt köszönettel fogadtuk. — *Verbőcz.* N. F. Örömünkre szolgál, ha a csatamezőn egy-egy régi harczosunkkal ujra találkozunk. Ezuttal azonban, talán az elszokás miatt, a fegyver nem forog oly könnyen, s a támadást B — f 8 †-al ki lehet parirozni. Az emlitett feladványban huszárosabb vágásokat kérünk. — *Buda.* M. Ö. A feladványokért fogadja köszönetünket.

Helyesen fejtették meg: *Veszprémben*: Fülöp József. — *Bucsányban*: Tomka Kálmán. — *Pécsett*: Rittkay János. *Rimaszombaton*: Terhes Lajos. — *Nagyváradon*: Pál Rezső. — *Debreczenben*: Zagyva Imre. — *Pesten*: Cselkó György. *Budán*: Medgyesi Ödön.

Szerkesztői mondanivaló.

7015. **Palota.** B. S. A felszólalást átadtuk az illető helyen, hol a hiányt bizonyosan pótolni fogják.

7016. **Debreczen.** K. P. K. A kivánatot végre teljesithettük. Levélirásra, fájdalom, igen kevés időnk marad, s azért legjobb volna ily esetekben, ha lehet, mindenkor egy megbizottat küldeni. Akkor tüstént elintézhető az ügy. Kérjük az ujabb müveket; az előbbieket tán jobb lesz félretenni.

7017. **Győr.** R. K. Szerencsésen megérkezett. Köszönjük, s kérjük a többit.

7018. **Kecskemét.** K. Gy. A rajzot használni akarjuk, s elég érdekesnek tartjuk költönk gyermekkorának egyik illustratiójaul. Tehát ön is Félegyháza felé fordul? pedig a V. U. Kis-Kőröst már régen bebizonyitotta szülőhelyül. Az „adventus Félegyháza" nem azt jelenti, hogy itt született, hanem hogy innen jött Kecskemétre, a minthogy jöhetett is, miután szülei akkor már Félegyházán laktak. Ne zavarjuk nyomós okok nélkül a kitisztázott adatokat.

7019. **Kis-Salló.** Sz P. A rajz értelmes és hibátlan. Hanem csak a szebbiknek fogjuk használt venni idő- és helykimélési tekintetből. Mikor? azt most még nem mondhatjuk.

7020. **H.-Nánás.** P. L. A kérdésekre szives készséggel válaszoljuk, hogy: igen.

7021. **Kolozsvár.** J E. Intézkedtünk, hogy az illeték azonnal utnak indittassék.

7022. **Hatvan.** B. V. Ugy tudjuk, hogy a „képzőmüvészeti szaklap" csak tavaszszal fog megindulni. Kétségtelen, hogy az oly szép buzgalomnak, mint az öné, ott nagyon meg fognak örülni, s hasznát is fogják venni

7023. **Temetőben.** Epigrammás élü, kerek kis mü, de — kicsi.

7024. **Puskás Klára.** Compositió s technika dolgában nem üti meg a mértéket. Inkább azokból a népmondákból s népdalokból kérnénk, ha arra valók.

7025. **Eperjes.** K. L. Mihelyt a tér engedi, közölni fogjuk a küldeményt, ha egyebért nem is, talán buzditásnak jó lesz.

7026. **G. F.** B—én. A küldött vidéki levelek a P. U.-ban láttak napvilágot.

7027. **Kun-Sz.-Miklós.** B. K. A kérdéses czikk nem levén időhöz kötve, nézetünk szerint könnyebben várhatja mig rá kerül a sor számos régibb pajtása után. Csak ez az ok, egyéb semmi.

Folyvást előfizethetni

a

VASÁRNAPI UJSÁG

és

Politikai Ujdonságok

1864-dik évi folyamára.

Előfizetési föltételek:

A Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok együtt postán küldve, vagy Buda-Pesten házhoz hordva:

Egész évre (január—december) . . . . 10 ft.
Fél évre (január—december) . . . . . 5 ft.

Csupán Vasárnapi Ujság:

Egész évre (január—december) . . . . 6 ft.
Fél évre (január—junius) . . . . . 3 ft.

Csupán Politikai Ujdonságok:

Egész évre (január—december) . . . . 6 ft.
Fél évre (január—junius) . . . . . 3 ft.

☞ Tiz előfizetett példányra gyüjtőinknek egy tisztelet-példánnyal szolgálunk. A pénzes levelek bérmentes küldése kéretik.

A Vasárn. Ujság és Polit. Ujdonságok kiadó-hivatala.

(Pest, egyetem-utcza 4-ik szám alatt.)

HETI NAPTÁR.

Hó- és hetinap	Katholikus és Protestáns naptár		Görög-orosz naptár	Izraeliták naptára	⊙ Nap- hossza	⊙ Nap- kél	⊙ Nap- nyug	☾ Hold- hossza	☾ Hold- kél	☾ Hold- nyug.
	Január		Jan. (ó)	Sebat R.	fok vl.	ó. p.	ó. p.	fok vl.	ó. p.	ó. p.
24	Vasár	**C Hetv. vasár.**	**C Hetv. vas.**	**12 E 1** Titiána	16 Izsájás	303 47	7 39	4 46	129 31	5 47	7 23
25	Hétfő	Pál fordulása	Pál fordulása	13 Hermyla	17	304 48	7 38	4 48	141 24	6 49	7 49
26	Kedd	Polikárp püsp.	Polikárp	14 **Sabbas**	18 Izrael	305 49	7 37	4 50	153 17	7 50	8 14
27	Szerda	Aranyszáj. Ján.	Arany János	15 Pál fordul.	19	306 50	7 36	4 52	165 12	8 53	8 35
28	Csöt.	Nagy Károly	Nagy Károly	16 Péter székf.	20	307 51	7 35	4 58	177 12	9 56	8 58
29	Péntek	Szalezi Ferencz	Sal. Ferencz	17 Antal apát	21 Izsák	308 52	7 34	4 54	189 20	10 59	9 21
30	Szomb.	Mártonka	Adelgunde	**18 Athanáz**	**22 Sabbath**	309 53	7 33	4 56	200 54	* *	9 46

Holdnegyed: ☾ Holdtölte szombaton 23-án, 11 óra 19 perczkor este.

TARTALOM.

Dr. Czilchert Róbert (arczkép). *V.* — Varrólányka. *Komáromy Kálmán.* — Ha valaki kövel hajt meg, dobd vissza kenyérrel. *Rudolf.* — A hittagadó (folyt.). *Jókai Mór.* — Moldvai vándorlásaim. *Petheő Dénes.* — Kilátás a Branyiszkóról s a hotkóczi kápolna (két képpel). — Az érzékek kölcsönös helyettesitése. *Szeberényi Lajos.* — Régi zárdák nyomai Sárköz vidékén. *Telepi Gyula.* — Czélszerü javitások a kenyérsütésben. *B.* — Amerikai jégkunyhó. *B. L.* — Egyveleg. — **Tárház**: Egyház és iskola. — Közintézetek, egyletek. — Mi ujság? — Nemzeti szinház. — Budai népszinház. — Sakkjáték. — Szerkesztői mondanivaló. — Heti naptár.

Felelős szerkesztő Pákh Albert. (Lak. magyar-utcza 1. sz.)

Kiadó-tulajdonos **Heckenast Gusztáv.** — Nyomtatja **Landerer és Heckenast**, egyetem-utcza 4. szám alatt Pesten, 1864.

Kovács Mihály

486. *Kovács Mihály:* Önarckép

487. *Kovács Mihály:* Néger fiú

Árverési Csarnok aukciósat.
1933. okt. 3-án.

245. *Holland festő,* XVIII. sz.: Csendélet

640. *Német festő, XVIII. sz.:* A tudós

Kovács

K. 22. *Mihály*, festő, * Abádszalok 1819 júl. 18, † Budapest 1892 aug. 3. Pesten, Bécsben, Rómában tanult, s oltárképeket (Sajószentpéter, Polgári), történeti képeket (Árpád fejedelemmé választása) és nagyszámú arcképet festett (Orczy br. családja tagjait, Szemere Pált, Földváryt, Ipolyit, Ghyczyt stb.). Stílusa a Rahl-féle akadémizmust képviseli. Számos eredeti olajfestménye és másolata van a Szépművészeti Múzeumban és a M. Tört. Képcsarnokban. 127 olaj- s néhány vízfestményből álló hagyatéka az egri érseki líceum múzeumában van. — Irodalom: *Bíró* (Bpest, 1930).

E. J. I 1891

ágtató négyes fogatban hárman ülnek oly-
elől helyezkedtek el, ~~míg a harmadik~~ egy pedig há-
A háttérben a bécsi rotunda látszik. Az ég-
. Felirata a kép alatt:

ler Viererzug des Herrn Baron Nicolaus Wesselényi
Wettfahrt Preßburg-Wien 1890; Distanz
cord: 2 St. 42 Min.; Kilometerrecord:

X. A. v. C. G. SPECH J."

fet, meretei a vonalkeretnek 11·7 : 18 cm.

9502.

Kovács Mihály

Vas Lap, 1885. 27. f.

A Kisfaludy-társaság nov. 25-ikén tartotta meg havi ülését, melyre oly nagy közönség gyült össze, hogy mindenki szorongott. Az ülés, melyen *Gyulay* Pál elnökölt, jelentésekkel kezdődött. Dr. *Duka* Tivadar hazánkfia Londonból hatvan forintot küldött a a társaság alaptőkéjére. Ezután *Vadnai* Károly átnyujtotta Toldy Ferencz özvegyének ajándékát, Czuczornak az államfogházban viselt rablánczát. *Beöthy* Zsolt titkár pedig felolvasta *Tárkányi* Béla kanonok levelét, melyben tudatja, hogy Czuczor Gergelynek Kovács Mihály által festett arczképét a társaságnak ajándékozza. Tárkányi egyszersmind eddigi alapitványát száz forinttal gyarapitá.

Vadnai egyszersmind felolvasást tartott a költő rablánczáról, meleg, megható bensőséggel irván le a szomoru, kedves emlékeket, melyek a költő rablánczához füződnek. Leirta Czuczor szenvedéseit rabságában, azt az áldozatkész barátságot és részvétet, melyet a költő iránt a magyar irók és ezek között Toldy Ferencz s ennek neje tanusitottak. A lelkes honleány mindent megtett, hogy Czuczor rabságát, melybe a «Riadó» miatt került, enyhitse; sőt magát a költőt is meglátogatta rabságában saját férje szabadságának koczkáztatásával, mert azoknak, kik a nemzet martyrjai iránt bármily csekély érdeklődést árultak el, közös sorsuk volt: a börtön. A költő, rabságából kiszabadulva, lánczát, melyet évekig hordott kezein, hálája emlékéül Toldynénak ajándékozta. A nemesszivü nő kegyelettel őrizte harminczegy éven át ez irodalmunk történetében is emlékezetes rabság zord jelét. — *Szász* Bélától négy szép költeményt olvasott föl *Szász* Károly: «Vasuton», «Egy kutyáról», «Pesszimizmus» és «Léptek» czimüeket. A közönség mind a négyet megéljenezte. *Szigeti* József pedig egy kis vigjátékát mutatta be, «Tüzből» czimen, melynek élénk ötletei derültséget okoztak. A tagok még zártülést is tartottak. Bemutatták ezen a Szvorényi József által rendezett első kötetet «Szemere Pál összes müvei»-ből, melyhez előszót, emlékezést Szász Károly ir, a kit fölkérnek arra is, hogy ez emlékezését a társaság februári közülésén olvassa föl.

talizmánban való hit már nagyon régi keletű.
ónak, autósnak, turistának, repülőnek stb.-nek
zerencséthozója.
mán helyett **mi elindítjuk Önt a meg-**
tján. Ezen útjának első lépése legyen az,
rendelőlapon feltüntetett és az Ön részére
ül fenntartott sorsjegyet postafordultával meg-
r megszerzett egy olyan lehetőséget, ami nem
ozik, mert megnyerheti vele a számos főnyere-
zerencsés esetben pedig
szerencsét
0.000 pengőt.

Jókai Mórtól. — Irodalom és művészet. — Közintézetek és egyletek. — Mi ujság? — Halálozások. — Sakkjáték. — Szerkesztői mondanivaló. — Hetinaptár.

Képek: A geszti kastély (Tisza Kálmán szülőháza). Pállik Béla festménye. — Az országos szabadelvü párt által Tisza Kálmán miniszterelnöknek átnyujtott diszalbum»ból: 1. A miniszterelnöki palota Buda várában. Rauscher Lajos rajza. 2. Lórántházi ref. templom. A nyir-baktai gr. Degenfeld-kastély. Mészöly Géza festménye. 3. Debreczen főtere a gróf Degenfeld-házzal. Feszty Árpád festménye. 4. A szabadelvükör tanácsterme. Nadler festménye. 5. Jelenet a csákói vadászatokból az 50-es évekből. Pállik Béla festménye. — Tisza Kálmán 1867 ban. — Tisza Kálmán 1875-ben. — XII. Alfonz spanyol király.

Külön melléklet: Tisza Kálmán arczképe. Koller *Károly* 1885. évi fényképe után.

Felelős szerkesztő: **Nagy Miklós.**
(L. Egyetem-tér 6. szám.)

Csak a jót szokás utánozni, csak hogy ez utánzatoknál aztán a közönség húzza a rövidebbet, mint ez a táplálószerek hamisitásainál tapasztalható. Ezért a Brandt R. gyógyszerész svajczilabdacsainál, melyek gyomor-, máj-. s epe-bajokhan kitünő szerül használtatnak, a vételkor minden doboznál (70 kr. a gyógyszertárakban) ügyelni kell a czégjegyre, a fehér keresztre vörös mezőben s Brandt R. névaláírására.

Kovács Mihály.

Ipoly, Arnold. „Kovács Mihály."
Vászon, 180 X 132. Országos Képtár. Cat. 99. 1.

Kovács Mihályné sz. Petra de Castro festőnő.

1., A szent család („La Perla")
Jelzése a kép hátán: „La Virgen de la Perla. Raffael után festé Petra de Castro (Kovács Mihályné) Madridban 1866-ban"
A madridi Museo del Prado-ban lévő vedeti után készült.

Truchet Abel
festő.
(Franczia ország)

Egyaránt próbálkozik nem allegorikus theinák s a Montmartre grisettejeinek életéből vett ideákkal. Még nem egészen kiforrott művész, de reinyekre jogosít. Vásáron nyüzsgő breton alakjai sikerült tanulmányai közül valók –

Kalauz a nemzeti szalon nemzetközi kiállításához 1901.

MUNKÁCSYRÓL.

Írta: SZMRECSÁNYI MIKLÓS.

Petrovics Elek, a Szépművészeti Múzeum főigazgatója, valóságos csodákat művel, hogy a mostani mostoha viszonyok között is minden évben egy-egy termet meg tud tölteni az ő új szerzeményeivel. És micsoda új szerzemények azok, milyen értékek! Az ő vezérlő célkitűzése a multhoz képest sokkal következetesebben és sokkal eredményesebben törekszik arra, hogy mindenekelőtt a magyar művészeket kell jellegzetes, jó művekkel szóhoz juttatni s a Szépművészeti Múzeumnak a magyar művészetről kell hézagmentes és magas színvonalú áttekintést nyujtani. Az ő szerencsés keze alatt elfelejtett és elhanyagolt magyar művészi nevek kerülnek felszínre s a nagy mesterek egész életműve mindinkább kidomborul. Legmeglepőbb az, hogy még mindig tud hozzájutni a mi legnagyobb mesterünknek, Munkácsy Mihálynak egy-egy festményéhez, hogy meg is tudja szerezni és hogy rokonérzésű mecénásokat is tud találni, akik ilyenkor az ő szegényes állami javadalma helyett nemes áldozatkészséggel kisegítik.

Nem régen gyönyörködtem az ezidei új szerzeményekben. Van köztük most is Munkácsynak egy valóban remek, hatalmas facsoportja, melyet a lenyugvó nap sugarai széles fénylő sávokkal szelnek át. A Munkácsy oeuvre-jében is számottevő nagystílusú festmény ez, mely azt hiszem nemcsak nekem volt eddig ismeretlen. A megelőző évben egy pompás virágbokréta volt az új szerzemények legfőbb ékessége.

A mesteri ecsetvonások régi, legszebb emlékeimet elevenítik fel, amikor az Andrássy-úti bájos kis palotában a magyar művészi élet szívverésével azonosíthattam magamat s egyik legfőbb jutalmam volt, hogy Munkácsyval tizenöt éven át benső barátságban, az ő emberi és művészi nagyságát közelről megismerhettem.

Az ő remekművei már sokkal korábban keltették fel iránta nagy érdeklődésemet. Hírnevének megalapítója, a «Siralomház» eredetije sohasem jutott el hozzánk. De a képes lapokban csakhamar láthattuk. S én átélhettem az első nagy örömet, hogy először lett világhírűvé egy magyar művész. Ahhoz az első, komor hangulatú irányához tartozik az «Éjjeli csavargók» című festménye is, melyet már az 1873-iki bécsi világkiállításon láttam s most a Szépművészeti Múzeumban a Munkácsy-terem egyik legfontosabb darabja. Amikor a műcsarnok 1877-ben elkészült, két festménye volt a megnyitó kiállításon : az «Ujoncok» és a «Saját műterme», melyen magát és a nejét fesztelen közvetlenséggel ábrázolta. S 1879-ben volt, a műcsarnok utcára néző középső termében a «Milton» kiállítva. Bár folyton jártam a kiállításokat és a múzeumokat, odáig nem volt olyan festmény, mely reám nagyobb és maradandóbb benyomást gyakorolt volna. Ismételten elmerültem a nézésébe, hogy sugárzik a vak költő nemes homlokáról a beáradó

KOVÁCS MIHÁLY: ERDEI NYMPHÁK.

Évk. KMT. 1928.

Vas. Ujs. 1858.

„Fiamminájáť“ választá, mellyet a művésznő számára francziából *Feleki* forditott le.

\+ (*Fehérvári Mari k. a.*) helyét szinpadunkon, mint halljuk, *Huber* Ida k. a. a zenede tehetséges tanitványa fogja a jövő husvéttól fogva betölteni.

\+ (*Liszt Ferencz*), mint a „Hölgyfutár“ irja, még ez évben nyilvánosan fogja hallatni páratlan zongorajátékát Drezdában. E lépésre a kegyelet inditja őt, mivel a Weber-emlék javára lépend föl.

\+ (*Reichardt Sándor*) hires londoni tenorista és hazánkfia f. hó 7-én az „Európa-teremben“ hangversenyt adott. A műsorozat következő volt: 1) *Mendelssohn* D-moll triója, hegedűn és zongorán. 2) Dallam, *Bellini* „Il Pirata“ dalművéből, énekelte *Reichardt*. 3) Magyar dal, *Füreditől*, előadta *Hollósy-L. Kornélia*. 4) „A kiváncsi“ *Schuberttől*, „a csók“ *Marschnertől*, éneklé *Reichardt*. 5) *Liszt* „cantique d'amourja“ zongorán játszta *Rothfeld L.* 6) Bravourária, *Händl* „Jósuajából,“ éneklé *Reichardt*. 7) *Göthe* „Erlkönigje,“ szavalta *Haase*. 8) *Mendelssohn* „Reggeli üdvözlete“, *Rubinstein* „Azrája,“ s *Dessau* „Nach Sevilla“ spanyol dala, éneklé *Reichardt*. Ez érdekes hangverseny nagy közönség előtt ment véghez; a tapsok gyakran megujultak. Legtöbb tetszést nyert Hollósy-L.-né gyönyörü éneke. Reichardt Sándor is jelesen, sok érzéssel énekelt, bár hangja nem bir elég csengéssel. A közönség többször élénken megtapsolá.

Közintézetek, egyletek.

— (*A magyar kertészeti társulat*) első kertigazdasági tárlata a nemz. muzeumban f. hó 13-án d. e. 11 órakor nyittatott meg és 14- 15- és 16-kán mindig reggeli 9-től esti 5 óráig álland nyitva. (Vasárnap déli 12-től). Bementi dij 25 uj vagy 14 pkr. A kiállitott tárgyak egy része nov. 17-én fog elvitetni.

\+ (*A zenede részvényes tagjainak*) száma ez idén 50-nel szaporodott.

△ (*A pesti jótékony nő-egylet*) f. é. nov. 7-től dec. 4-ig terjedő négy hétre, 194 szegény számára, 1216 ft. 20 krt. utalványozott. Az egyesület kötő-intézetében jelenleg 18, egyéb munkára nem alkalmas, szegény talál foglalkozást és keresetet.

⊙ (*A hegyaljai bormivelő-egyesület*) közgyülése e hó 26-án Bodrog-Kereszturon, a szokottnál népesebb volt. Török István ur javaslá, miszerint a hegyaljai bor- és szőlőmivelésnek egy önálló irodalma lenne kifejtendő; mert a hegyaljai bor szaktekintetben teljesen sajátos kezelést igényel. Inditványozá a legégetőbb kérdésekre pályadijakat tűzni ki, s a nyertes müvekből idővel kézi-könyvet szerkeszteni. — Az idei bor- és szőlőtárlat, megelőzőit minden tekintetben fölülmulá; gazdasági gépek is voltak kiállitva. — A kiállitott 210 üveg borért 305 ft., a szőlőkért pedig 33 ft. folyt be az egylet pénztárába. A szakavatottsággal szerkesztett „Borászati Lapok“ szerkesztője, Gyürky Antal ur, ez alkalommal tiszteletbeli egyesületi tagul lőn megválasztva. A részletekre még visszatérünk.

Mi ujság?

△ (*Császár Ő Felsége* oktober 17-ről kelt legfelsőbb határozata által megengedni méltóztatott, hogy az erdélyi evang. szász papságnak 1858-ra kétszázezer forint dézsmakárpótlási előleg fizettessék ki a tizedkárpótlási pénzalapból. (B. H.)

⊙ (*A belföldi hirlapszerkesztőségek használatára*) Ő Felsége mellképével ékesitett s kékszinü uj hirlapjegyek készittettek; ezek 200 darabból álló félivekben adatnak ki; mindenik féliv két levelet, mindenik levél 100 jegyet tartalmaz, 1 ft. 5 ujkrnyi értékben. — Az eddigi kék hirlapjegyek egészeni elfogyásukig ezentul is az uj hirlapjegyekkel egyaránt használandók; ellenben a veres hirlapjegyek a forgalomból egészen kivétetnek. (B. H.)

— (*A budai József polytechnikum tanárai közől*) Kerner Antal, Nendtvich Károly, Rotter Richard, Schmidl Adolf és Stoczek József urak nov. 17-től kezdve minden szerdán és pénteken d. u. 5 órától 6 és ½7-ig a budai országház éttermében népszerü tudományos felolvasásokat tartandnak. Kerner ur a magyar alföld növényzetéről s a tőzegről. Nendtwich ur a légkörnek viszonyáról a növény és állati élethez; eledeleink természetéről s a vegytan körében tett néhány legujabb felfedezésekről; Rotter ur a regény lényegéről és mivelődés történeti jelentőségéről; Schmidl ur az ausztriai birodalom barlang-rendszereiről (Höhlen-systeme) s az ó görög tragoedia mivelődés történeti jelentőségéről; Stoczek ur a delejesség, villanyosság és melegség viszont hatásáról tartand felolvasást, felváltva magy. s német nyelven. Az előadásokra bérlet nyittatik, egy személy fizet 6 frtot, két nő, vagy egy férfi s egy nő 9 frtot, 3 személy 12 frtot. Illy jegyeket válthatni Budán Schröpfer ur könyvkereskedésében. — Ugyan ezen tanár urak ez előadásokat Pesten is tartják a Lloyd-társulat teremében minden *hétfőn* és *csütörtökön* d. u. 5—6½ óra között.

⊙ (*A pesti nemzeti muzeumról*) vidéki könyvárusok, nyomda-tulajdonosok és kiadók csak igen ritkán szoktak megemlékezni, holott saját anyagi érdeküket hanyagolják el akkor, mikor a nyomdájukból kijövő müveket ez intézethez be nem küldik. Ez intézet könyvtára, ha nincs is még megnyitva a közönség előtt; de a Pesten öszpontosuló irók és tudósok nagy mértékben igénybe veszik azt. Ha tehát a kiadó oda céloz és pedig oda kell céloznia, hogy kiadványa az irodalom bajnokai szeme elé kerüljön, legelső teendője, a muzeumot látni el példánynyal. Ezen felül ez intézetben a beküldött müvek a jövő kor számára fenntartatnak és őriztetnek, a mi, kivált szerzőkre nézve, nagy ösztön, hacsak már maguk azon véleményben nincsenek, miszerint müveik nem érdemesek arra, hogy a jövő kor szemei elé kerüljenek. Hasonlólag a vidéki lapok közől is alig lát a muzeum egyet, holott ezek kiadói s kezelői részéről legkevésbbé tennénk fel illy megfeledkezést.

\+ (*Hogy László József*) milly kedvencze a közönségnek, tanusitja a következő eset, melly vele nehány nap előtt történt. A kecskeméti utczán, midőn hazamenőben volt — irja a „Hölgyfutár,“ egy koros és szegényes öltözékü nő állitja meg. Arcza halovány, de szemében némi öröm látszik. „Uram! — szólitja meg az asszony — igen szegény vagyok, sok gyermekem van, magam is beteg vagyok, s szülésznői foglalkozásomat alig folytathatom . . . .“ László erszénye után nyul, de az öregasszony visszatartja kezét és igy folytatja szavait: „De ha ön még egyszer föllép a szinpadon, én fölvánczorgok a karzatra, hogy elvigyem önnek azt a koszorut, mellyet utolsó fellépemen is szivesen megveszek. Igaz-e, hogy ön föllép?“ A derék művészt e váratlan örömnyilatkozat egész a könyekig meghatotta. A művészet illy jutalma többet ér a legszebb babérkoszorunál. — László a nemzeti szinpadon háromszori föllépte után Miskolczra utazik, hol f. hó 13-án kezdi meg vendégszereplését. Sajnáljuk, hogy olly hamar meg kell tőle válnunk, még pedig örökre.

\+ (*Fáncsy Etelka, Dienes Lajosné*) e hó 23-án hangversenyt adand a muzeum termében, mellyben a nemzeti szinház tagjai közől is többen közreműködendnek.

\+ (*Tóth Soma „Palotás táncza“*) betanitása végett Kolozsvárra készül.

\+ (*Lögren Ida*) fiatal svéd énekesnő a nemzeti szinháznál vizsgálatot állott ki, s ugy találták, hogy még nőnie kell egy kicsit, hogy szinházunknál a tragikai szakmát sikeresen betölthesse.

\+ (*Dejazet kisasszony*) franczia hires vaudeville-énekesnő, ki daczára nem fiatal korának, még mindig nagy hóditásokat tesz művészetével, mint egy külföldön tartózkodó szinésznőnk irja, ohajtana nemzeti szinpadunkon is föllépni. Hiszen szép az a *vendégeskedés*, de abban is kellő mérték tartandó, annálinkább, mert a téli évszakon át vendégek nélkül is szépen meg szokott telni szinházunk.

\+ (*Halottak estéjén*) a nemzeti szinház előtt álló Katona szobrát valaki fölkoszoruzta. Valóban igen szép jele ez az irodalom elhunyt bajnokai iránti kegyeletnek!

\+ (*Hogy a vendégszereplések*) néha mennyire nem használnak nemzeti szinházunknak kitetszik abból, hogy Viardot-Garciának közelebbi föllépte a „Normában,“ levonván a számára ez estén biztositott 500 pft. tiszteletdijt, *öt* mondd: *öt* forintott jövedelmezett nemzeti intézetünknek. — No de, gondolja magában az igazgatóság, százszorosan benyertük azt már a szabadjegyek megszüntetéséből.

\+ (*La Prevotte hangszerkészitő*) Párisban uj találmánynyal lepte meg a világot. Ő ugyanis az eddigi domboru hegedűk helyett lapos tetejüeket készit, mellyek azonnal tiszta és erős hangot adnak, mig a domboru tetejüek csak huzamos használat által tökéletesbülnek.

— (*Oltárkép és orgona, Polgáron. Kovács Mihály és Babos Károly művész hazánkfiai.*) Eger, november 1-én. E napokban utaztam Debreczenből Egerbe, utközben *Polgár* város (Észak-Bihar) ujdonépült csinos templomát szemlélém meg; belépvén a szent ivek alá, először is a nagy oltárkép vonta magára figyelmemet; e kép a Boldog. Szűz mennybemenetelét ábrázolja, fölséges egy kép s annál becsesebb, mert egy magyarországi művész, egri születésü, *Kovács* Mihály, festé. A csinosan épült choruson ismét egy más gyönyörü tárgy lepett meg, t. i. a salzburgi hires orgona-müvész *Mooser* Lajos ur készülőben levő 31 változatu gyönyörü orgonája. Ezen orgona Mooser ur segéde s tanitványa *Babos* Károly, kunsági születésü ifju müvész, felügyelete alatt épül. E jeles ifjuban halasi tanuló-társamat ismerém fel; már ott, deák korában, különös ábrándos vonzalma volt a zenéhez. Mooser urnál alig három éve tanul, már több nagy orgona-épitésében részt vőn. Vajha több magyar ifju követné példáját, hogy ne kényszeritetnénk orgónáinkat külföldi müvészekkel készittetni. Az egyház férfiainak figyelmébe ajánlom e jeles ifju müvészt, a ki tántorithatlan szorgalommal fáradozik, szaktudománya körében magát kiképezni. Felszólitom Babos Károly urat is, hogy tanitójától, Moosertől, e nagy müvésztől, az orgonamüvészet minden titkait lesse ki, tanulja és szerezze meg magának, hogy, ha később önálló lesz, várakozásunkban ne csalatkozzunk. Husvétra készül el e szép mű, akkor majd bővebben róla. *N. S.*

△ (*A bécsi Pazmaneum növendékei*) közt ez évben is, mint mindig, dicséretes pártolásra talál a magyar irodalom. A magyar lapokból összesen 18 példányt járatnak.

△ (*Sopron hat kávéházába*) összesen 4 magyar lap jár; a casinoban alig van 2—3, a legtehetősb magyar családakhoz pedig (kivéve a kiveendőket) csak fehér hollóként jut be egy-egy árva példány.

\+ (*Sajátságos természeti tünemény.*) A Nagy-Szamos völgyében, az elmult nyáron egy sajátságos természeti tünemény adta elő magát. Egy előkelő háznál diszes társaság volt összegyülve. A házi urnő épen egy pamlagon ült, háttal egy tükörnek, melly az asztalon álló virágcsokrot tükrözé vissza. — Azon perczben egy kóbor villám beüt, és a nő háta mögött s a tükör előtt sebesen átsurranván, a falakon apró rombolást hagyva, kirohan. A társaság sértetlen maradt, de egy csodás tünemény ragadta meg a figyelmet. — Ugyanis a pamlagon ülő nő vállain, a selyem köpenyke alatt látható lőn az asztalon álló virágcsokor hű másolata, melly ott több napon át szemlélhető volt, mig végre lassankint elenyészett. E hirt a „K. K.“ a leghitelesb szemtanuk után irja.

\+ (*Nagyváradon az utczákat*) ujra fogják kikövezni. A háztulajdonosok e czélra minden □ ölért 15 pftot kötelesek fizetni.

△ (*Kolozsvártt a novemberi vásár)* lefolyt. A rosz időjárás mellett a forgalom sem volt olly élénk, mint a vásár alatt egyébkor lenni szokott.

Kovács Mihály

+ (*Balatonvidékéről*) irják a „Sz. Közlönynek“ : Az üstökös föltünése óta egész eltünéseig élénk izgatottságban volt a nép, s babonás hite ez égi tüneményből mesésnél mesésebb dolgokat jósolt. Még Kakas Mártont is belezavarták az üstököst érdeklő jóslatokba, állitván, hogy az üstökös föltünése óta kifordult a világ rendes kerékvágásából, a természet törvényes rende fölbomlott, kakasfejü ember született, ki az üstökösről egész könyveket ir, (Kakas Márton naptára : „Üstökös“ lap), ők maguk is látták már e kakasfejü embert a kompaktoroknál. Illyen gondolkozásmód!

△ (*A fegyver-*), fegyverrészek- és lőszernek a birodalomból, vagy a birodalmon át Szerbiába, Oláhországba és Moldvába szállitását, egy miniszteri rendelet végkép megtiltja.

△ (*Hamis 100 forintos osztrák uj bankjegyek*) vannak Párisban forgásban.

⊙ (*A közlegelő részletes felosztását*) határozta el Jászberény községtanácsa, miután a községtagok ebbeli véleményét kihallgatta. A mérnöki munkálatokhoz a jövő tavaszszal hozzá fognak.

⊙ (*A keleti vaspálya ügyében,*) nevezetesen pedig a székes-fehérvár-, pécs-eszéki és a kanizsa-eszéki vonal érdekében, mivel azok a drávai megyéket felette érdeklik, a zágrábi kereskedelmi kamara a kereskedelmi miniszteriumhoz hathatós előterjesztést intézett.

— (*Kérelem és felhivás.*) A Vandrák-család alapitványa ügyében kibocsátott levelek beküldésére kitüzött határidő f. 1858-ik év november 1-jével lefolyván, a t. cz. ivtartó urak kéretnek, hogy a kezeiknél lévő iveket f. év *november 20-káig* rendeltetésök helyére annálinkább beküldeni szíveskedjenek, minthogy a rendezendő örömünnepély megtartására, f. évi dec. 5-ik napja tüzetett ki. Eperjes, nov. 2-án, a bizottmány nevében, dr. *Kraizell Aurél*, biz. jegyző.

+ (*Az „Austria“ gőzös*) legénységének megmenekült kilencz tagját a hamburgi rendőrség kihallgatta. A kihallgatás m. hó 22-én végeztetett be, s az erről fölvett jegyzőkönyv 28 ivre terjed.

+ (*Az elégett „Austria“ gőzösön*) hir szerint Romberg Bernard Hildebrant, hires gordonkaművész is elveszett.

Szinházi napló.

Péntek, nov. 5. „*Báthori Mária.*“ Eredeti opera 3 felv. Irta *Egressy* Béni. Zenéjét szerzette *Erkel Ferencz.*

Szombat, nov. 6 „*Szerelmes ördög.*“ Ballet 5 fel.

Vasárnap ,nov. 7. „*Vén bakancsos és fia a huszár.*“ Eredeti népszinmű 3 szakaszban. Irta *Szigeti.*

Hétfő, nov. 8. „*Lear király.*“ Szomorujáték 5 felv. Irta *Shakespeare* ford. *Vajda Péter* és *Egressy Gábor.*

Kedd, nov. 9. „*Ilka és a huszár-toborzó.*“ Eredeti opera 3 felv. Zenéjét szerzette *Doppler Ferencz.*

Szerda, nov. 10. *László József* második föllépteül : „*Scott nemes.*“ Vigjáték 5 felv. Irta *Dumas Sándor*, ford. *Csepelyi S. és Egressy B.* László a czimszerepben nagy tetszést aratott. Minden fölvonás után többször élénken kitapsolták. Az előadás átalában sikerült. A ház tele volt.

Csütörtök, nov. 11. *Viardot Garcia* harmadik föllépteül : „*Próféta.*“ Opera 5 felv. *Meyerbeertől.*

Szerkesztői mondanivaló.

4114. **K . . . ros Péter.** Vettük azt a baleset-böngésző levelet. Szép szorgalomról tesz tanuságot, de nem lehet czélunk, egy-egy vidék minden ló- és marhalopását s az egyes részegeskedési eseteket versbe szedni. Tessék az illető helyen följelenteni, a hol a bajt meg is orvosolhatják.

4115. **Egy vendég.** Kérjük őszinte szerencsekivánatainkat a tisztelt uj párnak, s szives üdvözletünket a szép nász-vendégseregnek kijelenteni. Örömmel olvastuk a tudósitást, de — egyebet nem tehetünk.

4116. **Szent-Ivany**. Teljesen méltányoljuk a közleményt. Ha akadály jön közbe, ön utasitása szerint járandunk el.

4117. **Szatmár** K. E. — A tárgy ollyan, hogy nem örömest zavarjuk, különösen mióta a szerkesztőváltozás által ama lapnál az előbbi eljárás felett ugy is ki van mondva az itélet. Ez is azon esetek egyike, midőn a jó akaratot megbuktatja a járatlanság. Igérnek, de nem tudják, mit. Ön felszólalását csak határozott kivánata folytán fogjuk adni.

4118. **Duna-Egyháza.** A levélből sokat nem értünk, annál inkább sajnáljuk, hogy személyesen nem lehetett szerencsénk. A munkára nézve előbbi szándékunk most is renduletlen, — a többit hadd mondjuk el végre személyesen.

4119. **Nehány szó a levegőről**. Tankönyvi modor. Kissé tetszetősb alakot ohajtanánk.

4120. **Léva.** A második rész is itt van. S most — megszaporodtak gondjaink. Bizzék ön bennünk s az — időben.

4121. **Pávahangok.** A czim jól van választva. A kérdés csak az lehetne, hogy mért folyamodik ön épen a **madarak** osztályához —?

4122. **Ki vagyok én.** Ne sokat kérdezgesse ön, mert bizony kisütjük. **Bubánatom.** Puskába való.

4123. **Kékellik a hosszu szilva**.. Maradt volna ott, a hol termett.

4124. **Kakas Márton névnapjára.** Sok furcsa kivánat van benne, p. o.

„A hány hajszál van ő tudós fején,
Rája áldást annyit kivánok én.
Minden betü, a mit ir valahá,
Változzék át egy-egy szép aranynyá,
És igy a hány aranyat szerezhet,
Éljen ép olly számos éveket.
Éljen!!!“

(Kakas Márton viszonzásképen kiadhatná ön becses arczképét az „Üstökösben.“)

4125. **Borzasztó tüzvész.** (Ballada.) Illy tárgy épen nem alkalmas balladának. Azután szerencsétlenségekről illő komolysággal kell beszélni, nem pedig igy :

„Egy szónak is száz a vége,
Egész falu porrá ége,
Nem maradt meg egy járomszeg
De sehol,
Most felette az őszi szél
Kóborol.“

4126. **Az én faggyugyertyámhoz.** Valóban költői tárgy, méltó a megéneklésre. Itt-ott van benne jó ötlet is. Az első strófa igy pislog :

„Zengek rólad, pisla gyertyám,
Magasztaló éneket;
Az én árva lantom és te
Épen összeilletek :
Faggyuból van az én lantom,
Füzfából vagy öntve te,
Jánosbogár a te fényed,
Lantom dörmögő medve.“

Pesti hetivásár.

November 8-án. — Ausztriai értékben.

Buza 1-ső rendü 3 forint 75 krajczár, 2. rendü 3 ft. 55 kr., 3. rendü 3 ft. 35 kr.; rozs 1. rendü 2 ft. 10 kr., 2. rendü 1 ft. 90 kr., 3. rendü 1 ft. 74 kr.; árpa 1. rendü 2 ft. 10 kr., 2 rendü 2 ft., 3. rendü —; zab 1. rendü 1 ft. 50 kr., 2. rendü 1 ft. 45 kr., 3. rendü 1 ft. 32⅓ kr.; tengeri 1. rendü 1 ft. 70⅓ kr., 2. rendü 1 ft. 65 kr., 3. rendü —, egy pesti mérő. Egy kenyér 80, 60, 40 kr. Egy zsák burgonya 1 ft. 35 kr., 1 ft. 25 kr., 1 ft. 5 kr. Borju 16 ft. 80 kr., 13 ft. 65 kr., 10 ft. 50 kr.; birka 3 ft. 15 kr., 2 ft. 10 kr., 1 ft. 57⅓ kr.; tojás 2 kr. darabja; egypár öreg tyuk 1 ft. 5 kr.; egypár nyársravaló csibe 80, 67, 52½ kr.; egypár kappan 1 ft 5 kr.; egypár récze 1 ft. 25 kr., 1 ft. 5 kr.; egypár lud 2 ft. 50 kr., 2 ft. 10 kr., 1 ft. 65 kr.; egypár pulyka 2 ft. 90 kr., 2 ft. 50 kr., 2 ft. 10 kr.; 1 font borjuhus 25⅓, 22⅓, 20 kr.; 1 font sertéshus 25½, 22, 20 kr.; 1 font nyers szalonna 34 kr.; 1 font háj 34 kr.; 1 font disznózsir 34 kr.; 1 font tehénzsir 66⅔ kr.; 1 font vaj 66⅔, 60, 52½ kr.; 1 font repczeolaj 34 kr.; lenolaj 34 kr.; fris tej 9, 6 kr.; tejföl 34, 30 kr.; szilvapálinka 40 kr.; törkölypálinka 30 kr.; rozspálinka 26⅔ kr.; szesz 40 kr.; ó bor 20, 16⅓ kr.; uj bor 10 kr.; ser 10 kr.; eczet 10 kr.; borsó 10 kr.; lencse 10 kr.; bab 6⅓ kr.; köleskása 6⅔ kr.; árpakása 6⅔ kr., egy itcze. Egy koszoru veresbagyma 34, 26⅔, 10 kr.; egy adag savanyu káposzta 14 kr.; egy mázsa széna 2 ft. 10 kr., 1 ft. 85 kr., 1 ft. 65 kr.; 100 kéve szalma 6 ft. 30 kr., 5 ft. 25 kr., 4 ft. 40 kr.; 18 darab tojás 40 kr. (P. N.)

HETI NAPTÁR.

Hó- és hetinap	Katholik. és Protest. naptár		Gör.-orosz naptár	⊙ Nap- kelet		⊙ Nap- nyug.		Izraelit. naptár	☾ Hold- kelet		☾ Hold- nyug.	
November			Nov. (ó)	ó.	p.	ó.	p.	Kislav	ó.	p.	ó.	p.
14	**Vasárn.**	**C 25 B.A. v.**	**C 24** Kl.	**2 E 25** Acc.		7	4	4	26	7 Herod.	1	30
15	Hétfő	Lipót hv.	Lipót	3 Acepsim		7	5	4	25	8 (halála	1	46
16	Kedd	Edm. Ottm.	Ödön	4 Joanik		7	6	4	24	9	2	1
17	Szerda	Csod. Gerg.	Anián	5 Kalakteon		7	8	4	22	10	2	17
18	Csütört.	Eugen. Hilda	Jenő. Od	6 Pál püsp.		7	10	4	20	11	2	35
19	Péntek	Erzsébet özv.	Mag. Er.	7 33 vértan.		7	10	4	20	12	2	58
20	Szombat	Val. Bódog	Jolánta	**8 Mih. főa.**		7	11	4	19	**13 Sab.**	3	27

Holdnegyed : ☽ Holdtölte 21-én 3 óra 41 perczkor reggel.

TARTALOM.

More patrio (folyt.) Jókai Mór. — Megnyugvás. Medgyes Lajos. — Zrinyi a költő (folyt. XI.) Pauler Gy. — Kubinyi Ágoston hollandi utazásából (vége). — Nagy-Kövesd vára (képpel). — Az „Austria“ gőzös elégése a tengeren (képpel). — **Tárház :** Kakas Márton a szinházban. — A „Hirmondó“ czimü uj néplap és a „Vasárnapi Ujság.“ Pákh A. — Egy gyümölcstenyésztő panaszai. Kalmár István. — Irodalom és müvészet. Közintézetek, egyletek. Mi ujság? Szinházi napló. Szerkesztői mondanivaló. Pesti hetivásár. Heti naptár.

ELŐFIZETÉSI JELENTÉS.

A **Vasárnapi Ujság** jelen félévi folyamából teljes, a **Politikai Ujdonságokból** nehány szám hiányával, példányokkal folyvást szolgálhatunk.

Előfizetési árak

Félévre, azaz julius—decemberre a Vasárnapi Ujságra magára . . . . **2** ft. **30** kr.
A Politikai Ujdonságokkal együtt félévre . . . . . **4** „ — „
Évnegyedre, azaz október—decemberre mindakét lapot együtt véve . . **2** „ — „

Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok kiadó-hivatala
(egyetem-utcza 4. sz.)

Felelős szerkesztő : **Pákh Albert** (lak. uri-utcza 12. sz.)

Kiadó-tulajdonos **Heckenast Gusztáv.** — Nyomtatja **Landerer és Heckenast,** egyetem-utcza 4. szám alatt Pesten.

TK. 83.

83. Kovács Mihály.

Sz. Tisza-Abád-Szalókon 1818. június 18-án. † Budapesten 1892. augusztus 3-án.

Szentmarjay Ferencz.

Derékig, kissé balra fordul, szembe néz. Egyszer fodorított parókája szürke, szemöldöke fekete, szeme barna, arcza és bajusza leberetvált. Körülcsavart nyakravalója fehér, mellfodra látszik, dolmánya fekete, szürke prémes bekecse sötétbarna.

Vászon, méretei 79 : 63 cm. — Magy. Képt. 414. — Lelt. sz. 83. — Szentmarjay Pál és nővére: Jozefin ajándéka 1882. augusztus 20-án.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok:

A Nemz. Múzeumban. 1883 : VIII. 330.

A Tört. Képcsarnokban. 1884 : V. 85. — 1894 : VIII. 310.

II
366

M. 414.

Kovács Mihály

Jestro

157–158. Kovács Mihály.

Sz. Tisza-Abád-Szalókon 1818 július 18-án. † Budapesten 1895 augusztus 3-án.

157. *Bartakovics Béla.*

Derékon alólilag látható és kissé jobbrafordultan ül. Mind a két kezével piros támlásszékének karfájára nehezedik. Jobbján ékköves gyűrűt hord. Caputiuma meggyszínű, feje elől kopasz, haja és szemöldöke ősz, szeme kékesszürke, arcza és bajusza leberetvált. Mellét a Szent István-rend csillagja diszíti, piros collaréjának ligulája fehér, cimádájának gallérja felett pedig kettős lánczon feszületet visel. A kép hátán négy sorban ezeket olvassuk: »*Kis-apponyi Bartakovics Béla egri érsek 1850–1873*«.

Vászon, méretei 79 : 63 cm. — Lelt. sz. 157. — Értéke 260 K. — Tárkányi Béla hagyománya 1886 február 2-án.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok. 1884 : XI. 213. *Kovács Mihály:* Bartakovics Béla. — 1894 : X. 437. *Ismeretlen festő:* Bartakovics Béla. — 1907 : VII. 88. *Ismeretlen festő:* Bartakovics Béla egri érsek.

Kovács Mihály

fertő

158. *Toldi Ferencz.*

Vállon alólig látható, szembe néz. Haja, szemöldöke, hosszú bajusza és leberetvált álla körüli szakálla barna, szeme szürke. Ingének gallérja lehajtott; nyakkendője, a melybe melltűt szúrt, kék; kivágott mellénye és kabátja fekete. Jelzése alól jobbra: »*K. M. 1855*«.

Vászon, méretei 50 : 40·5 cm. — Lelt. sz. 158. — Értéke 100 K. — Tárkányi Béla hagyománya 1886 február 2-án.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok. 1884 : XI. 214. *Kovács Mihály :* Toldi Ferencz. — 1894 : X. 434. *Ismeretlen festő :* Toldi Ferencz. — 1907 : VII. 78. *Kovács Mihály :* Toldi Ferencz pesti egyetemi tanár.

Kovács Mihály

Jertő

Kovács Mihály.
Sz. Tisza-Abád-Szalókon 1818-ban + Budapesten 1892-ben.

159.

Ipolyi Arnold:

Térden alól, áll és jobbra néz. Tején, mely elöl kopasz, caputinmot hord; rövid haja és szemöldöke fekete; szeme szürke és arcza meg bajusza leberetvált. Jobb kezét, melyen gyűrűt hord, a „DURANDUS... NATIONALE" czinni művön nyugtatja, mely az asztalon lévő iratra van állítva; leeresztett baljában pedig biretumát fogja. Vörös collaréjának fehér ligulája látható; piros reverendája felett csipke alju superpellicenmot és e fölött domesticat visel. A nyakába vetett aranyláncon kereszt lóg. A könyv alatti ok iraton ezt a szöveget olvassuk: „Boldognak érzem magamat, hogy ez által is honfiúi kötelességemet teljesíthetem. Pest 1872. március 12. Ipolyi Arnold adománylevelébol, melyhyel régi képgyűjteményét az Országos Képtárnak felajánlá. Ezen adományért a Képtár Ipolyi terme számára jelen arczkép állam költségén készíttetett." A kép háttere román stilű templom (képekkel falain). Alól jobbra a mester jelzése: „Kovács Mihály."

Vászon, méretei 180 : 132 cm.

1896. III. 3. az ezredéves kiállításra engedtetett át (39/96)
hozzan 1896. IV. 13. érkezett vissza (416/96.)

58

Kovács Mihály
festő

1887. X. 3-án Frahnó Vilmos kérelmére kiadatott az 1887. X. 20-án I-polyságra rendeset Ipolyi ünnepélyre. (–).

JK. 119.

119. Kovács Mihály.

Sz. Tisza-Abád-Szalókon 1818. július 18-án. † Budapesten 1892. augusztus 2-án.

Széchényi István gróf.

Derékig, balra fordul, de szembe néz. Jobb kezét leeresztette, balját pedig csipőjére támasztotta. Mellét négy rendjel diszíti, míg az ötödiket nyakbavetett szalagon hordja. Kissé göndör haja, szemöldöke, bajusza és leberetvált álla körüli szakálla fekete, szeme sötétbarna. Nyakravalója, atillája és vállra vetett barnaprémes mentéje fekete, derekát színes zsinóröv szorítja. A kép hátán egy balra néző, hosszú hajú földmívesnek feje van ábrázolva.

Vászon, méretei 74 : 60 cm. — Magy. Képt. 155. — Lelt. sz. 119. — Gróf Széchényi Ödön ajándéka 1863. október 28-án.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok:

A Nemz. Múzeumban. ~~1868 : I. 15. — 1870 : I. 22. — 1871 : I. 22. — 1873 : I. 42.~~ — 1876 : VIII. 67. — 1878 : VIII. 29. — 1880 : VIII. 29. — 1881 : VIII. 29. — 1883 : VIII. 355.

A Tört. Képcsarnokban. 1884 : VIII. 123. — 1894 : VIII. 354.

II
374

M. 155.

Kovács Mihály

festő

174. Kovács Mihály.

Sz. Tisza-Abád-Szalókon 1818 július 18-án. † Budapesten 1895 augusztus 3-án.

Saját arczképe.

Vállon alólig és kissé jobbrafordultan van ábrázolva. Kalapjának karimája széles, haja és szemöldöke fekete, szeme sötétbarna, kipödrött bajusza és szakálla, melyet csak állon hord, veresbarna. Ingének gallérja látszik; nyakravalója, atillája és leeresztett köpenyege fekete.

Fa, méretei 32·5 : 31·5 cm. — Lelt. sz. 174. — Értéke 100 K. — Özv. Kovács Mihályné sz. Petra de Castro ajándéka 1882-ben (?).

Kifüggesztésére vonatkozó adatok. 1884 : XI. 212. *Kovács Mihály:* Saját arczképe. — 1907 : VI. 10. *Kovács Mihály:* Kovács Mihály festőművész.

Kovács Mihály

festő

TK. 211.

211. Kovács Mihály.

Sz. Tisza-Abád-Szalókon 1818. június 18-án. † Budapesten 1892. aug. 3-án.

Hollósy Kornélia.

Térden alól, balra fordul, áll. Leeresztett jobbján arany karpereczet, bal karján pedig, melylyel csipkekendőjét fogja, gyöngyfüzért visel. Középütt elválasztott haját, melynek néhány fürtje vállaira omlik, koszorúalakban tűzte föl, szemöldöke fekete, szeme szürke. Fülbevalójának és ötsoros gyöngyfüzér-nyakéke csatjának közepén gyémántoktól körülvett rubin van. Főkötője és ékköves gombokkal diszített pruszlikja piros, fátyolja leomlik, puffasztott ujjú ingvállát csipkék és piros szalagcsokrok diszítik, csipkeköténye virágos. Balról, a függöny mellett, a szabadba nyerünk kilátást, hol a régi nemzeti szinház oszlopos homlokzata tűnik szemünkbe.

Vászon, méretei 159 : 117. cm. — Magy. Képt. 118. — Lelt. sz. 211. — Aláírás útján 400 frton (800 K-án) szereztetett 1860. november 20-án.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok:

A Nemz. Múzeumban. 1868 : VII. 10. — 1870 : VII. 10. — 1871 : VII. 1[illegible]. — 1873 : VII. 11. — 1876 : VII. 20. — 1878 : VII. 20. — 1880 : VII. 20. — 1881 : VII. 20. — 1883 : VII. 305.

A Tört. Képcsarnokban. 1894 : X. 441.

II. 391

Γ 0

M. 118

Kovács Mihály

festő.

KOVÁCS MIHÁLY.

(1818—1892.)

Gyors föllendülésnek indult festészetünkben nem csekély az érdemök azoknak is, kik mostoha viszonyok közt léptek a művészi pályára s kitartottak azon. Saját lelkesedésök mellett még a közönség csak kevés buzdítást nyujtott, de ők ápolták a művészetek szeretetét, s ha aránylag kis körben is, de fejlesztették a művészi hajlamokat; állandó figyelmeztetőkül éltek köztünk és csüggedetlenségük példát adott.

Ezek közül való a mult esztendőben elhunyt *Kovács* Mihály, az úttörők ez érdemese, kinek nevét a magyar közönség is széles körben ismeri, mert «Árpád fejedelemmé emeltetése» czimű festményének mása elterjedt az egész országban és nagyon sok magyar háznál ott lehet látni a falon. Számos templomban pedig oltárkép, családoknál igen sok arczkép őrzi emlékét. Történelmi tárgyu festménye, s klasszikus mesterek után művészettel készült másolata is sok maradt.

Fénykép után metszette Morelli Gusztáv.

KOVÁCS MIHÁLY.

Lapunk mai száma közli a művész arczképét és «Árpád fejedelemmé emeltetése» festményét. Ez alkalomból egyik belső barátja, *Maszák* Hugó következőket irja nekünk életéről, működéséről és műtanulmányi utazásairól:

Nagy becsü 13 képet ajándékozott Kovács Mihály festész özvegye a nemzeti muzeum képtárának, melyek elhunyt férje válogatott művei. E művek közt három *eredeti*, névszerint: «Antiope Ámorral» életnagyságban, «Tarquinius és Lucretia», továbbá «A Szent-Márk-templom belseje Velenczében». Tiz darab másolat, és pedig: Paolo *Veronese* után: Szent Sebestyén, János, Péter, Mária a Jézuskával, «Krisztus az irástudók közt»; *Rubens* után: első nejének arczképe, «A győző diadala» és «Krisztus sírba tétele»; *Rembrandt* után: a művész ifjukori arczképe; *Mytens* után: férfi arczkép; *Velasquez* után: Alonzo Cano spanyol szobrász arczképe, a gobelin-gyár Madridban és IV. Fülöp lovon.

Az eredeti műveket tanulmány és meleg testszín tünteti ki, a másolatokat pedig a ritka pontosságú hüség. Kovács nagy pontossággal és hűséggel utánozta az eredetieket, nemcsak színüket és rajzukat, de még az ecset kezelését is híven követve, sőt még a vászon rokonságára is különös gondot fordított.

Most, midőn az eredeti remekműveket nagy képtárakban és magán tulajdonban is oly féltékenyen őrzik, kiváló becscsel birnak a hü másolatok, mert művész és laikus tiszta fogalmat szerezhet rólok az eredetiről.

Kovács Mihály 1818-ban született Tisza-Abád-Szalókon. Jó módu szülei már 6 éves korában iskolába adták és a művészi hajlam már zsenge korában nyilvánulván benne, a műpártoló Orczy László báró pártfogása alá vette, s kiképeztetéséről gondoskodott. E pártfogás mellett tanult a bécsi művészeti akadémián, s utazott később Olaszországba.

Velencze nagybecsü műkincsei, Veronese, Tizian ragyogó szinei új világot nyitottak sovár szemei előtt. Itt azonban csak rajzolgatott, mert orvosai a komoly foglalkozást eltiltották. Egészsége javulásával ősszel Rómába indult, Páduán, Ferrarán, Bolognán és Florenczen át. Rómában az elmult nagyság romjai, a klasszikus művészet utól nem ért müdarabjai, az óriási müemlékek, az újabb korból a XVI. század nagyjainak remekei, a szüntelen mosolygó kék ég, az örökváros utczáinak lázas élénksége, a templomi fényes szertartások, a gyüjtemények, képtárak, paloták káprázlató műkincsei, nagy izgalmat, forrongást keltettek lelkében, erős hatást gyakorolva fogékony szellemére. Lassan-lassan lehámlottak a feszes és szük korlátok közé erőszakolt akadémiai műszabályok tanai, melyeket a bécsi műiskolából hozott és a minek már Velenczében időzése alatt megfogantak a csirái; új ecsetkezelési modort kezdett felvenni, új festékkeverési és szín-alakitási nyelven kezdett szólani művészete. Látköre megtisztult. Blaas Károly és Rahl barátsága, Cornelius és Overbeck s az aacheni Rethel szomszédsága jelentékeny befolyást gyakorolt e változásra, sürün váltott eszmecseréjök jótékonyan hatott mindnyájokra. Ekkor festé «Szent Márk holttestének átadását», mely erőteljes szinezetü, jó konczepcziójú képe a bécsi császári képtárban van.

1843-ban jeles tájfestészünkkel, Markóval jár tanulmányozni Toscana gyönyörü vidékein s a

ÁRPÁD FEJEDELEMMÉ EMELTETÉSE. — KOVÁCS MIHÁLY FESTMÉNYE.

nagy művész családja körében töltött nyolcz hónapi idő alatt nemcsak a tájfestést tanulmányozta, hanem egyszersmind ritka hűségü másolatokat készített Florencz műkincseiről. Ekkor másolta az Uffizi-képtárban Rubens első nejének arczképét, nemkülönben a Pitti-palotában Rembrandt fiatalkori arczképét, melyek most kerültek nemzeti muzeumunk képtárába.

Rómába visszatérve, látta XVI. Gergely pápa ravatalát, a konklávéba vonuló bibornoki menetet, IX. Pius megkoronáztatását, a nép lelkesedését, s később a jezsuiták elleni mozgalmat, az 1848-iki eseményeket.

Az olaszországi, de még inkább a hazai mozgalmaknak Rómába is eljutott híre haza inté. Útjában Innsbruckban nyolcz napot töltött, miközben megérkezett a magyar országgyülés küldöttsége, élén Hám János primással. Itt ismerkedett meg a tiroliakat oly bámulatba ejtett fényes, daliás magyar küldöttség tagjai közül Almássy Pállal és gróf Andrássy Gyulával, ki a művészt ez idő óta folytonosan jóakaró figyelemmel kisérte s pártfogásába vette.

Haza érkezvén, Tarna-Örsre ment maecenásához, Orczy László báróhoz és a 48-iki év telét ott töltvén, a család tagjainak arczképét készítette el. A kápolnai csata után, bár köhögését a zord tél ismét előidézte, be akart lépni a szabadságharczosok közé, de az orvosok lebeszélték.

Ez év nyarán Egerben megismerkedett Tárkányi Bélával, az egri érsek titkárával, az ismert költővel, a ki őt életfogytáig nemcsak barátságával tisztelte meg, de megrendeléseivel is támogatta. Egerben időzése alatt festette 1853-ban «Árpád fejedelemmé emeltetését» ábrázoló történelmi képét, melyet a pesti műegylet 1853-ban műlapjául valasztott, s a mely Tárkányi hagyatékából jutott a nemzeti muzeumba. E kép, melynek daliás alakjaihoz Hevesmegye válogatott tipikus férfiai szolgáltak mintául, ismertté tette nevét az országban.

Egerben számos arczképet és oltárképet festett, és Bartakovics érsek annyira kitüntette, hogy az érseki palotában adott helyet műterme számára. 1856-ban a polgárdi templom számára az egri káptalan által megrendelt nagy oltárképet Mária mennybemenetelét megfestendő, Párisba utazott és a nagyszabásu, erőteljes szinezetü, az olasz mesterekre emlékeztető nagy képét 1857-ben fejezte be. Közben a párisi műkincseket és Londonba átrándulván, az ottani képtárak remekeit tanulmányozta. Hazatértében nehány havi Bécsben tartózkodása alatt több arczképet, köztök Giskrát, a későbbi minisztert, itthon Balassa tanárt, Földváry Károly honvédezredest, testvérét Sándort, Kazinczy Gábort festé a többek közt. Megtanulván ez alatt spanyolul, a spanyol mesterek megismerésére Spanyolországba ment, bejárván e szép ország nyugati és déli vidékeit. Első megállapodási helye Sevilla volt, hol különösen Murillót tanulmányozta, kinek itt 60—70 műve van.

Magyar ruhája, melyet haláláig folytonosan viselt, a külföldön föltünt, s rávonta a képtárban másoló művészre *Werthern* báró madridi német követ figyelmét is, nemkülönben Montpensier herczegét, ki kastélyába is meghivta; Goubié franczia bankár pedig kész képeit mind megvette.

Lissabonból, hová 1864 májusában ment, kirándult Cintrába, a potugál király hires nyaralójába, melyet a világ első szépségü kilátási pontjának tartanak. Itt Fernando király, ki maga is szép sikerrel szobrászkodott és festegetett, magyarúl beszélgetett vele, többször ismételte, mennyire szereti a magyarokat és utána tevé, hogy most Jósika Miklós regényeinek olvasásával tartja fenn magyar nyelvismeretét.

Madridba 1864-ben érkezett, hol bemutatta magát Crivelli gróf osztrák követnek, ki előbb diplomatikus kimértséggel fogadta, némelyek ezt a művész magyar ruhájának tulajdonították, később azonban legmelegebb támogatója lett, megrendelésekkel halmozta el, lefesteté magát, nejét, a szép Serbelloni grófnét, és Luinóba is el akarta vinni, hogy ottani palotáját rendezze és diszítse s onnan Bellagióba a Comó-tó mellé, hol a híres Serbelloni-villában évekre terjedő megrendelést kell vala végeznie; azonban e terv nem valósúlt meg, mert Crivellit Rómában 1868-ban halálos szélhüdés érte. Crivellin kivül Werthern báró porosz követ is nagy szivességgel fogadta, barátságával, megrendeléseivel tüntette ki és a diplomacziának több tagjával megismertette.

A Prado-képtárban Murillo és Velasquez műveit tanulmányozván, itt másolta le az utóbbinak «Las Hilanderas» (a szőnyeg-gyár) és «Las Meninas» (az udvarhölgyek) név alatt ismeretes két remekét. Madrazo igazgató e másolatokból megismervén Kovács tehetségét, érdeklődéssel közeledett hozzá, s nagyon meglepte a ritka műveltségü ember, ki francziául, németül, olaszul s nemkülönben kitünő folyékonysággal és válogatott kifejezésekben szólt Castilia hangzatos nyelvén, nagy jártasságot tanusítván a műtörténelemben s mindenek felett a nagy művészek műveinek ismeretében.

Mindjárt próbára is tette. Két képe volt a Prado-képtárnak, melyekre nézve utóbbi időben a mester iránt eltértek a szakemberek vélemények. E művek egyike Rubens Szent Katalint ábrázoló oltárképe, melynek Antwerpenben van az eredetije. Erre Kovács rögtön rámondá, hogy Van Baalen készítette másolat. A kérdéses másik képre nézve pedig határozottan állitá, hogy nem Giorgone, hanem Tizian műve. E biztosság és műismeret nagyon meglepte Madrazót, és miután később 1866-ban az európai hírü Waagen is ugyanigy nyilatkozott e két képről, Kovács Mihályt a madridi San Fernando akadémia okleveles levelező tagjává nevezték ki.

Itt a Pradóban* ismerkedett meg Donna Petra de Castro y Blanco régi, előkelő spanyol családból származó hölgygyel, ki szintén gyakorlott kézzel másolgatta Rubens műveit, és a kit 1867-ben nőül is vett. Werthern báró porosz követ házi kápolnájában történt esküvőjük, daczára annak, hogy a burgosi katholikus püspök a hölgy apját minden áron arra akarta bírni, hogy a vegyes házasságtól beleegyezését tagadja meg.

Kovács nejét elhozta új hazájába és épen a koronázási ünnepélyekre érkeztek meg. A spanyol nőből idehaza igazi magyar asszony lett. Az 1873-iki krach Kovácsra nézve végzetes emlékü volt, a nagy pénzválság szép összegre menő szerzeményének három negyedét elemészté.

A hetvenes évek folyamán előbb Olaszországot, később Németországot, Hollandiát, Belgiumot, Angliát és Franciaországot járta be nejével. Noha sokat gyöngélkedett, folyton dolgozott. Pusztító vesebaja csak 1891 őszén kezdett aggasztóvá válni, s 1892. évi augusztus 3-ikán jobb életre szenderült a jeles tehetségü, nagy ismeretü művész, ki mint ember nemeslelkűsége által tünt ki.

Művészi hagyatékának egy részét, a fentebb elősorolt műveket, a nemzeti muzeum képtárának, — egy másik részét körülbelül 100 olajképet az egri lyceum gyüjteményének ajándékozta az özvegy, melyekért úgy Csáky gróf miniszter, valamint Samassa érsek meleg hangon irt levelekben mondtak köszönetet. Válogatott könyvgyüjteményéből pedig a nemzeti muzeum könyvtárának nagy értékü, 22 kötetre terjedő müveket adott ajándékul, közte Spanyolország történetét Lafuentétől, míg a többit az elhunyt barátai közt osztotta szét.

Kovács Mihály történelmi művein, oltárképein kivül több arczképet festett. Ezek közt a miniszterelnöki palota számára a királyt és a királynét, melyhez a királyné személyesen állott mintául, — Deák Ferenczet, Almássy Pált, Ghyczy Kálmánt, Samassa érseket, Ipolyi püspököt, Somssich Pált, Jekelfalussy Lajost, gróf Szapáry Gyulát, Schlauch püspököt, Vámbéryt, Szvorényi igazgatót, Tárkányi Bélát, és még sok másokat, mely arczképek a megyeházak, egyletek és intézetek termeiben hirdetik nevét az ország minden részében.

MASZÁK HUGÓ.

* Ugyancsak Pradóban érdekes párbeszédje volt Kovács Mihálynak — mint sajátkezűleg irt életrajzában maga mondja egy idegennel, kiről csak később tudta meg, hogy Vaza főherczeg. Az idegen, a művész magyar ruhájából indulva ki, miután több ideig nézte volna munkáját, megszólítja németül: «Ön magyar?» «Igen.» «Mit keres itt?» A művészt bántotta a beszédnek ilyen modora, röviden válaszolt: «Látja, mivel foglalkozom.» «Melyik vidékről való?» «Hevesmegyéből» felelé a művész. «Az én ezredem is onnan való. A magyarok sok mindent kivánnak, — folytatá az idegen, — de nem kapják meg, telhetetlenek.» «Bizza rájok az úr, tudják azok, mit csinálnak», válaszolt kissé boszankodva a művész. Erre az idegen a bikaviadalokra és a spanyol nyelvre vitte át a beszédet s kis idő mulva búcsuzva, eltávozott. Csakhamar Crivelli gróf sietett be a terembe s kérdi Kovácstól: nem látta-e Vaza főherczeg ő fenségét? «Egy némettel beszéltem itt, — válaszolá Kovács,— az lehetett, mert «mein Regiment»-ről beszélt.» «Igen, igen, ő fensége az!» tevé utána Crivelli, és a főherczeg után a szomszéd terembe sietett. *M. H.*

LILINOKALANI KIRÁLYNŐ.

A Hawaii szigetek utolsó királynőjének arczképét mutatjuk be olvasóinknak, egyenes utódját a «nagy» *Kamehameha* királynak, ki egykor, bár maga még meztelen emberevő barbár apától származott, bámulatra méltó erélylyel s tagadhatlan geniálitással tudta megnyerni a Sandwich-szigetek lakóit a czivilizácziő vívmányainak s ez által még Nagy Péter orosz czár példáját is elhomályositotta. A Csendes-Oczeán éjszaki részében elszigetelten fekvő szigetcsoport azóta aránylag békés viszonyok között haladt a műveltség útján, de — mint a vad népeknél rendesen — az európai művelődés nem tudott mély gyökeret verni közöttük, s igy a benszülött lakosság és a szigetcsoporton, különösen Honolulu fővárosban nagy számmal letelepedett fehérek között nem volt soha őszinte barátság. Két évvel ezelőtt, midőn a Budapesten is megfordult *Kalakaua* király adósságokkal megterhelte az állam pénztárát, a Hawaii szigeteken lakó európaiak már készek voltak forradalmat csinálni. Akkor abba maradt a kisérlet, most azonban, midőn *Lilinokalani* királynő új alkotmányt akart életbeléptetni, mely az ingadozó királyi hatalmat megerősitette volna, pár nap alatt megszünt Kamehameha dinasztiája, megszünt jóformán vérontás nélkül s úgy, hogy a jámbor benszülöttek nagy része csak utólag értesült a nagy változásról.

A szigetcsoporton lakó fehérek között legszámosabbak az amerikai Egyesült-Államok polgárai, mivel Hawaiihoz legközelebb esik a nagy köztársaságnak nyugati, kaliforniai része, ezek rögtön kieszközölték a Honoluluban lakó amerikai követ utján, hogy az Egyesült-Államok hajóhadának egy csomó tengerésze megszállotta a fővárost a rendfentartás ürügye alatt. Sőt tovább is mentek. A felkelést szervező fehérek egyenesen megkeresték az Egyesült-Államokat, hogy olvaszsza be a szigetkirályságot saját köztársaságába. Lehet, hogy a nép józanabb része is óhajtja azt, mert kétségtelen, hogy e maroknyi kis ország nyerne, ha a dicsőséges, nagy amerikai köztársasághoz tartoznék. Azonban Washingtonban nem igen akarnak nyilt választ adni, mert — savanyu a szőlő. Bármily jelentéktelen legyen is az a szigetcsoport, fekvése a nagy oczeán közepén igen kedvező, mivel Japán és Ausztrália felé átmenő hely s Amerika jól tudja, hogy, ha más nemzet nem is, az angol bizonyosan vitás kérdést csinálna elfoglalásából s esetleg háboru is lenne belőle. Egyelőre tehát Sandwich-szigetek maradnak önálló köztársaságnak, de *Lilinokalani* aligha lesz többé fejedelem hazájában

TANLONGO, A BANCA ROMANA IGAZGATÓJA.

A hirhedt Panama-botrányhoz sok tekintetben hasonló, bár kétségkívül kisebb méretü bűnügy merült fel Olaszországban is, a «*Banca Romana*» nevü jegybank bukásával. Sokan tréfásan Panamino-nak, fiók Panama-botránynak, is nevezik ezt az ügyet, melylyel kapcsolatban a francziákéhoz hasonlag, több volt-miniszter és tekintélyes képviselő van gyanusítva s mely szintén több millióra terjedő közvagyon elharácsolásával függ össze. A híres bűnügy alkalmából közöljük most *Tanlongo* Bernát arczképét, ki a Banca Romana igazgatója volt s kit különösen azért fogtak el, mivel a *Banca Romana* engedélyét átlépve 65 és fél millió papirpénzt bocsátott ki forgalomba fedezet nélkül. *Tanlongo*, ki most már 75 éves ember, szegény sorsból emelkedett fel milliomossá.

Genuában született; férfi korában Rómába költözött s ott egy kis vagyont szerzett, melyet különösen tejgazdasággal és baromtenyésztéssel, de mindenek felett rendkívül szigorú életmódjával s nagy üzleti ügyességével csakhamar milliomosságig emelt. Különös barátságban állott Cairoli miniszterelnökkel, ki vele sok ideig egy házban lakott s már 1855-ben

Kovács Mihály

A Képzőművészeti Társulat tárlatain a következő műveivel vett részt:

1877. dec. kiáll.: A szt. Márk temploma előcsarnokából a keresztelő kápolnába való bejárat, alakok a XVI. századból, 700 ft. — Acrkép. — A szt. Márk temploma előcsarnokából (atrium) Velencében, a főbejárattal és alakokkal a XVI. századból.

1878. júl. kiáll.: Pereinyiné temetteti a mohácsi csatatéret, olajf.

1879. nov. és dec. kiáll.: Részlet a szt. Márk templomból, olajf., 1000 ft. — Stohl Mihály, Mária Nikolajewna orosz nagyhercegnő udvari festőjének arcképe, olajf. — Fürdő nymphák, olajf., 800 ft.

1880. tavaszi kiáll.: Dózsa György és keresztesei egyházi átok alá vétetnek, olajf. — Szent Ágoston (pályamű az egyházi festészeti díjra). — Őrangyal (pályamű az egyházi festészeti díjra). — A menedékhely, olajf. — Szent István, olajf. — Szeplőtlen szűz, olajf. — Szent József, olajf. — Szent László, olajf. Az utóbbi négy db Tárkányi Béla (ajándékából a miskolczi minorita templom tulajdona.

1880. őszi kiáll.: Acrkép.

1881. őszi kiáll. II. sor.: Szentháromság, olajf., pályamű. — Szentháromság, olajf., pályamű. — A holt remete barlangjában, olajf., Tárkányi Béla tulajd. — Madonna, olajf., Stenger Gy. tulajd.

1884. őszi kiáll.: Részlet a velenczei szent Márk templomból, olajf., 500 ft.

Kovács Mihály

1885. országos ált. kiáll.: Részlet szent Márk templomából Velencében, olajf., 1000 ft.

Kovács Mihály, festő; szül. 1818 július 18-án Tiszaabád-szalókon, megh. 1892 augusztus 3-án Budapesten.

KOVÁCS MIHÁLY festőnek egy képe terjedt el széles Magyarországon, 1854-ben. Ennek felirata: „Dobó vezér, Eger várának hős védője 1552." A szabadságharc után gyakran készítettek festőink hazafias, történeti tárgyú képeket. A szunnyadó, elnyomott magyarság e képeken tanult újból lelkesedni és e képek látása vígasztalta is a csüggedőket, biztatta a reménykedőket. A történelmi festészetnek melegágya az elnyomatás korszaka. Amint tudjuk, veszít is ez értékéből, jelle-

Művészet 1912
76, 77. l.

géből, mikor kibontakozik az új Magyarország. Festőinket sem lelkesíti már a közönség érdeklődése és a munkás, a dolgos Magyarország is megfeledkezik a történelmi képek festőiről. Csak egy-egy megbarnult műlap, mi még ott lóg az előszobákban poros keretben, tartja ma már fenn ez időszak festészetének emlékét. Ez időben a jobb nevű festők sorába tartozott Kovács Mihály. Csak az uralkodó irányzatnak volt követője, mikor megfestette az egri hősi védelem vezérét: Dobó Istvánt. Dobó itt nem az előrehaladt korú férfiú, kinek leánya is már ekkor viruló hajadon, hanem ideálizált alak: férfikora delén álló vezér, kinek külseje, megjelenése elárulja az elszánt vitézt. Teljes fegyverzetben áll előttünk, fején sisakkal, mellén vérttel, jobbjában bárd, mellyel az égő város és a török tábor felé mutat, míg balját a csípőjére teszi, hogy annál kihívóbb legyen magatartása. Mintegy büszkén mutat a lefolyt küzdelem színhelyére. A háttérben a várfoka, hol az egri nők hősiességüket bebizonyították. Dobó mögött az egri várkapu, bolthajtásos bejárójával, mely előtt egy alabárdos őr áll, szinte jelezve, hogy e várkapun ellenség nem tör át. A várkapu előtt a földön hevernek a gránát-, bombamaradványok, több fegyver és a lófarkos zászló. A kép a magyarság vitézségének szimboluma. Kovács bár Dobóban csak egy sablonos magyar vitéz alakját mutatja be, de tagadhatlan úgy a felfogás eredetisége, mint a kidolgozás, a részletek kidomborítása figyelmet érdemel. A festmény kőre metszve nagy elterjedésnek örvendett.

sokról szólva, többek közt ezt mondja: „Kérdém azt is tőlük, hogy adnak-e mívet annak, az kit én az műre tanitok; azt mondák, hogy magyar gyermeket az műre ne tanítsak, mert — úgymond — közönséggel végeztük azt el mind itt, mind Szebenben, hogy senki közülünk az ötvös műre magyar ember gyermekét ne tanítsa meg. Én azt mondám: Miért nem szabad jámbort tanítanom; bizony én tanítom, meglátom, aki nem ad mívet neki". (Deák Farkas: A kolozsvári ötves legények strikeja. 13. l.).

eti

ország, febr. 1.

A Művészház kiállítása. Ismertették a napilapok febr. 2.

Művészeink műtermükben. — Benczur Gyula. — Irta Lesskó János. Vasárnapi Ujság, febr. 4.

Impresszionizmus a festészetben. Irta dr. Gonda József. Ország-Világ, febr. 4.

A Művészház. Irta Jean Preux. A Hét, febr. 4.

Alkonyodóban . . . — Feszty Árpád kiállítása. — Irta Orbán Dezső. Élet, febr. 4.

Modern francia festők kiállítása a Könyves Kálmán szalonjában Ismertették a napilapok febr. 15.

Új művészek: Gara Arnold. Irta Bálint Aladár. Magyar Nyomdászat, XXV. 1.

Barta Ernő kiállítása a Könyves Kálmán-szalonban. Irta Beödi Balogh Gábor. Kultúra, III. 3.

Németi Miklós. Irta H. B. U. o.

Rippl-Rónai dicséretei. — Német lap a magyar festőművészetről. — Jeltelen cikk. Független Magyarország, febr. 16.

Ein Erfolg des Malers Rippl-Rónai. Jeltelen cikk. Budapester Presse, febr. 16.

Sonnenfeld Zsigmond gyűjteménye. Irta Farkas Zoltán. Vasárnapi Ujság, febr. 18.

A Népszálló falképei. Irta Ybl Ervin. Magyar Nemzet, febr. 18.

Grünewald. (Grünewald Mátyás.) Irta Elek Artúr. Nyugat, V. 4.

Csáktornay Zoltán képei. Irta Bálint Aladár. U. o.

Kovács Lajos

A magyar képzőművészet az akt iránt, úgy látszik, csak a mult század eleje óta érdeklődik. Ennek az érdeklődésnek dokumentuma *Donát János*nak az az 1810-ből való képe, amely a Műcsarnok akt-kiállításában látható. Nála kezdjük meg a magyar aktok fölvonulásának szemléjét. Az aktkiállításnak nagy vonalakban való ismertetését. A sajátságos kiállítás egy évszázad magyar festészetét reprezentálja. A kezdetet, a fordulópontokat és a kulminációkat. A szobrászatnak csak a legutóbbi fejezete tárul elénk benne. Kialakulásának nem az egész útvonalát tünteti föl, hanem csak a mai stációt.

Donát János síma, szinte porcellános, kis mitológiai képe a közvetett formalátásnak iskolai példája. Donát a kecses aktot megfestette, de látni más látta. Késett francia hatás alatt. A rokokó és antik eloszló hullámgyűrűi egymásbaolvadásának korából való. Üzenet az új század számára valahonnan a tizennyolcadik század művészeti csendjéből. Az új század még nem jutott volt el Bécsbe, Donát iskolájába, csak éppen az üzenet ért oda. Ez a kép tanulságos kár. A két képben is a színeket megvilágítja a napvilág, de nem melegíti őket. De a dolgokról való jó tudás nyilvánul bennük. *Grimm Rezső* Andromedája szelíden megmintázott robusztus női alak. Melodráma még a színezésben is. A kor, a történelmi drámaiságnak és az érzelgős tépelődésnek kora szólal meg benne. A kor a festőtől a történelemhez való hozzászólást kívánt. Az Andromeda-aktra is ráerőszakolta ezt a tendenciát. *Molnár József* „Pompei-i fürdő nők" két szabályosan szép női aktból gondosan megszerkesztett kompozíció. Bécs és München együttes üzenete Itáliából. A Waldmüller utáni Bécsé és a Piloty előtti Münchené. Friss, üde színei, tónusfinomsága, a természetes attitude-ök s az anyag erős éreztetése új értékmegállapítást reklamál Molnár számára. Csak éppen a legelevenebb matériának, a húsnak megfestésében nem anyagszerűek ezek a régi aktok. De hiszen a Molnár után jóval később, még a Renoir után festett aktok közt is bőven van az olyan, amely ezt az anyagellenességet sínyli. *Haán* Antal Lédája klasszikusan nyugodt megoldása a szenvedelmes

KOVÁCS MIHÁLY: FÜRDŐ NŐK.
Dr. Varró Indár úr tulajdona.

Két fametsző munkái egészítik ki a kiállítást. *Gáborjáni Szabó Kálmán* feketéből fehérbe dolgozott, erőteljes és brilliáns fényszínhatású lapjaival szerepel, *Molnár C. Pál* két hasonló hangulatú, de Szabóénál teatrálisabb kompozíciójával; Molnár foltokat és karcéles egyenes vonalakat egyesítő modorát újabban Szabó is átvette.

Végül szabadjon egy szakszerűbb (évszámot, état-t, példányszámot feltüntető) katalógust kérnünk az egyesület következő kiállítására.[1]

Rabinovszky Márius dr.

[1] Szívesen említjük meg, hogy legutóbb a Print Club of Cleveland által az ottani művészeti múzeumban rendezett nemzetközi grafikai kiállításon 34 lappal vettek részt az egyesület tagjai. A múzeum (The Cleveland Museum of Art) hivatalos értesítése szerint „... the Hungarian section is one of the best in the show". „... splendid success." Az első héten már 20 lap került eladásra, többek között Molnár C. Pál fametszeteiből több példány. *A szerk.*

KOVÁCS MIHÁLY. Irta *Bíró Béla.* (Budapest, 1930., 112 l., képekkel.) — Kovács Mihályról, eklektikus festőink egyik legderekasabbjáról, eddig nem jelent meg behatóbb ismertetés, azokon a közleményeken kívül, amelyeket *Sz. Maszák* Hugo és *Benkóczy* Emil tett közzé a „Művészet"-ben. Szereplését, élete folyását szétszórt adatokból ismerjük, stílusát egy sor művéből. *Bíró* most összeállította eredeti műveinek jegyzékét, amely csaknem 400 számot ölel fel, azután másolatainak sorát (59 darab), végül rajzait (33 darab), amelyeket most az egri városháza őriz. Ezek az impozáns számok minden egyébnél jobban megvilágítják *Kovács* rendkívüli tevékenységét: valóban életeleme volt a munka, amely hosszú életének tartalmat adott. Ennek az életnek megrajzolása volt a szerző egyik célja s ebben a művész önéletrajzára is támaszkodhatott, amely a *Szegedi Maszák*-család birtokába jutott. Így válhatott ez a művész-életrajz szokatlanul teljessé, ami sok más, *Kovács*-nál nagyobb művészünknél sohasem lesz elérhető. A szerző a legnagyobb szorgalommal és szeretettel adja elő ennek a művész-életnek folyását, megismerkedünk munkája révén *Kovács* pályafutásának minden apró részletével, úgyhogy a jövő kutatásaitól sem várhatunk valamely reá vonatkozó fontosabb új adatot. A mű másik célja *Kovács* művészi fejlődésének kiderítése, stílusának elemzése, ismertetése. Részletesen elmondja a művész tanulmányainak menetét attól fogva, hogy *Landauer* pesti iskolájában először ismerkedett meg a ceruza és „viser" módszeres használatával, el egészen addig, amikor Olaszország, Spanyolország és Németalföld legnagyobb mestereinek buzgó másolásával nevelgette stílusát. E tanulmányokkal fölfegyverkezve sok oltárképet és igen nagyszámú arcképet festett: ez a két típus adja műveinek zömét. Ha egyházi vonatkozású munkáitól eltekintünk: egyetlen oly nagyobblélegzetű kompozíciót találunk oeuvrejében, amely magyar történeti tárgyú: Árpád emeltetését 1854. (Orsz. M. Szépművészeti Múzeum.) Ekkora téma mesteri megoldásához azonban, nézetünk szerint, nem volt sem temperamentuma, sem felkészültsége. Kisebb jelentőségű feladatokat azonban becsületesen, derekasan tudott megoldani abban a temperált stílusban, amelyet részben bécsi akadémiai tanulmányai, részben buzgó másolómunkája közben szerzett. Mindkét tanulmány alkalmas volt arra, hogy a képzelet erejét, az előadás ihlettségét nagy mértékben temperálja. S ezt *Kovács* aligha érezhette nyűgnek, mert az ilyesmi nyilván megfelelt alaptermészetének. Sok helyen a szerző maga is rámutat azokra a gyengeségekre, amelyek miatt *Kovács* nem juthatott művészeink első vonalába. Végigelemzi összes hozzáférhető műveit s nagy gonddal és találóan mutat rá stílussajátságaikra. Jól sikerült reprodukciók egész sora igazolja megjegyzéseit. A monografia, amely doktori értekezésnek készült, hézagot tölt be adatainak bőségével és találó jellemzésével, egyben kellemes olvasmány is.

(L.)

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY. A *Nagyatádi Szabó István* Szoborbizottság pályázatot hirdet *Nagyatádi Szabó István* Budapesten felállítandó emlékszobrának terveire.

A pályázat feltételei a következők:

1. A szobor helye a földmívelésügyi minisztérium V., Kossuth Lajos-téri homlokzatának jobb- — az Alkotmány-utca felé eső — szárnya előtt levő parkterület középrésze úgy, hogy a szobor tengelye a közép- és sarok-rizalit közé eső ötárkádos épületrész középső árkádjának tengelyébe essék.

A szobor itt úgy helyezendő el, hogy a szobor és talapzat körvonalai a szobor hátterét alkotó árkád ívét figyelembe vegyék.

A szobor elhelyezését feltüntető helyszínrajzok a földmívelésügyi m. kir. minisztérium titkári hivatalánál (Kossuth Lajos-tér 1., I. em. 101. sz.) díjtalanul szerezhetők be.

A helyszínrajzon feltüntetett elhelyezéshez szorosan kell ragaszkodni.

2. A szoborművön Nagyatádi Szabó István alakja, talapzatán pedig gróf Bethlen István és Nagyatádi Szabó István történeti jelentőségű kézfogását ábrázoló dombormű helyezendő el.

A talapzaton alkalmazandó felirat a következő:

Nagyatádi Szabó István.

„Nem sebeket ütni, hanem sebeket gyógyítani jöttünk a parlamentbe."

3. A szobormű főalakja bronzból, az alkalmazandó dombormű aranyozott bronzból, a talapzat pedig fagy- és időálló nemes márványból készítendő.

Magyar Művészet
1931.

4. A pályaművek 1 : 5 arányú gipszmodellben készítendők el. A pályaművekhez mellékelni kell az elhelyezést feltüntető helyszínrajzot, valamint a tervezett szobor frontális képét a megfelelő homlokzatrésszel kapcsolatosan — a rendelkezésre bocsátott helyszínrajz méretében. Mellékelni kell továbbá a szobor leírását, az alkalmazandó anyagok pontos feltüntetésével, valamint a szobor összes költségeire vonatkozó részletes költségelőirányzatot. Ennek a költségvetésnek magában kell foglalnia az esetleges kis agyagminta, a teljes nagyságú agyagminta és gipszminta összes készítési költségeit, az öntési és cizellálási költségeket, a talapzat faragási költségeit, az alapozási, szállítási és felállítási költségeket, végül a felirat vésésének költségeit, nemkülönben a művész tiszteletdíját, szóval a szobor felállításával esedékessé váló összes költségeket.

Ezek a költségek az 50.000 pengőt nem haladhatják túl.

A pályázó művész tartozik az általa megjelölt összegért a szobormű teljes felállítását kötelezőleg elvállalni és a technikai munkálatokhoz igénybeveendő iparosok cégét megjelölni, a szoborbizottságnak viszont jogában áll a bronzöntési, faragási és felállítási munkálatokat elkülönítve saját hatáskörében vállalatba adni.

5. A pályaművek 1931. évi szeptember hó 15. napján déli 12 óráig küldendők be az Országos M. Iparművészeti Múzeumba (IX., Üllői-út 33.) a kísérő iratokkal és a jeligés levelekkel együtt.

6. A pályázat titkos, tehát a pályaműveket jeligével kell ellátni és egy ugyanazzal a jeligével ellátott levélben a pályázó nevét és lakáscímét mellékelni.

7. A pályázaton minden magyar honos egy vagy több pályaművel vehet részt.

8. A pályaművek beküldésére megjelölt határidő után beérkező művek, vagy a pályázati feltételekkel ellenkező művek a pályázaton nem vehetnek részt.

9. A pályázat felett egy, a szoborbizottság által alakított bírálóbizottság dönt, melynek elnöke a földmívelésügyi m. kir. miniszter, tagjai pedig a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztérium, az Országos Magyar Képzőművészeti Tanács, az Orsz. Szépművészeti Múzeum, a Képzőművészeti Főiskola, Budapest Székesfőváros, a Fővárosi Közmunkák Tanácsa, valamint a szoborbizottság képviselői. A bírálóbizottság a pályaművek beérkezte után magát legfeljebb három szobrászművésszel kiegészítheti.

Ez a bírálóbizottság a pályaművek fölött döntését legkésőbb 1931. évi szeptember hó 30-ig fogja meghozni.

10. A szoborbizottság a pályázatra a következő díjakat tűzi ki:

I. díj a szobor kivitelével való megbízás,
II. díj 2000 P,
III. díj 1000 P,
IV. díj 800 P.

A bírálóbizottság ezenkívül négy pályaművet, egyenként 500 P-ért megvásárolhat.

A díjazott és megvásárolt pályaművek a szoborbizottság tulajdonába mennek át.

11. A bírálóbizottság fentartja magának a jogot, hogy amennyiben a pályaművek között kivitelre alkalmas művet nem találna, a kiviteli megbízás kiadása nélkül a többi díjakat, vagy azok egyrészét kiadja, esetleg azok összegét megváltoztatja, vagy belátása szerint csak vásárlásokat eszközöl.

Ebben az esetben a szoborbizottság szabadon dönt a szobor terveinek beszerzése felől.

12. A pályaművek a díjak odaítélése után kiállításra kerülnek. A nem díjazott műveket a kiállítás bezárásától számított négy napon belül el kell szállítani, mert azok megőrzéséről ezen az időn túl ki sem gondoskodik.

13. Minden pályázó aláveti magát a bírálóbizottság döntésének és a pályázati feltételeket magára kötelezőnek ismeri el.

14. Az első díj fejében a szobor kivitelére vonatkozó megbízást elnyerő erre a megbízásra nézve tartozik a pályázati föltételeknek és ajánlatának megfelelő szerződést kötni. A megbízás kiadásakor a bírálóbizottságnak jogában áll a pályaművön kisebb változtatásokat kívánni.

Budapest, 1931. május hó

A Nagyatádi Szabó István Szoborbizottság:

Dr. Pacher Béla s. k., biz. jegyző

Mayer János s. k., földmívelésügyi m. kir. miniszter, elnök.

Felelős szerkesztő: Dr. Majovszky Pál

Főmunkatárs: Dr. Lázár Béla

Kiadó: Ormos György

Magyar Művészet. 1931. 4. szám

Szerkesztőség: VII., Erzsébet-körút 7. II.

Nyomatott a Lorilleux Ch. és Tsa gyár festékével.

Az Athenaeum r.-t. mély- és könyvnyomása.

gondozott országúto
Győr, Sopron, Szom
legjelentősebb városá

Pápa már az Árpá
I. Endrével lép. Ugy
tett Péter halálát m
tört hazánkba s a Vé

Ettől kezdve szá
királynői birtok. A XI
a családnak egyik le
későbbi nádorispán,
1401-ben itt fogadta.
városába gyűltek az
papjai, zászlósurai, h
az ünnepélyes, írásba
egyrészt a személyé
megtorolni, másrészt
vényeit.

Zsigmond király
engedélyt adott, hog
várat építtethessen. A
nek, olykor Zsemlyé
nyerte a Pápa nevet
történelemnek.

A Garay-család kihaltával Pápa a horvát eredetű Szapolyai családé

asszony hű íródeákja, föllármázta a város lakosságát s ez a kisded őrséggel, elverte a törököt Pápa falai alól. Ugyanígy járt a pogány 1555-ben is, mikor Velichán székesfehérvári bég vette ostrom alá.

39 évvel később, Győr várának 1594-ben történt eleste után, Szinán budai pasa parancsára, Mohamed beglerbég indította kisázsiai hordáit Pápa ellen. A támadás ezuttal sikerült. Sikerülhetett is, mert Huszár Péter várkapitány és tiszttársai jórészt a győri csatában véreztek el, a parancsnok nélkül maradt őrség pedig a vesztett csata hírére világgá futott, úgy hogy a nyitva hagyott kapun egyszerűen besétálhatott a pogány. Igy került a félholdas lobogó a vár főtornyára, hogy ott hirdesse a török hatalmát 3 éven át.

A végvár jellegű erősség bukása, összefogásra késztette a Schwarzenberg, Zrinyi György, Török István, Dersffy Ferenc, Nádasdy Ferenc, Batthyány Ferenc vezette osztrák-magyar hadakat, kik VIII. Kelemen pápa által küldött 10.000 zsoldossal támogatva, 1597-ben kemény ostrom után, a várat védő Szemender pasát annak föladására kényszerítették.

1601-ben nagy forrongás, összeesküvés színhelye a vár. A zsoldját hiába követelő vallon sereg ugyanis föllázadt és az elmaradt zsold fejében a törköknek ajánlotta föl a várat. A terv ugyan nem sikerült, azonban a valloncsőcselék leverésére küldött Schwarzenberg császári vezér, a küzdelemben halálát lelte.

A nagy nemzeti mérkőzések idején, 1605-ben Bocskay vezére Németh Gergely-, 1620-ban pedig Bethlen Gábor hadai foglalták el, de már két évvel később, ismét II. Ferdinánd zsoldosai laknak falai között. Aztán

Kovács Mihály festő

Vas. Ujs. 1880. 776. l.

A történelmi festmények pályázatára, melyre Ipolyi püspök 100 darab aranyat tüzött ki, öt vázlat érkezett: *Lotz* Károlytól «Hunyadi János halála», *Molnár* Józseftől «A keresztes hadak megkínálják Sz. Lászlót a vezérséggel», *Kovács* Mihálytól «I. András király békekötése III. Henrik császárral», *Aggházy* Gyulától «Tinódy Sebestyén főuri társaság előtt verses krónikáját énekli» és *Brezina* Sámueltől «Mária királyné menekül Budáról a mohácsi vész után».

Kovács Mihály

festő

Rabhaladó

191. l.

Kovács Mihály
festő

Szabad Művészet
1957. 440. l.
kép

19.) " Müemlékek és Otthonvédel

20.) Fenti Szövetség 1923.évi h

21.) " Müemlékek Káté " kiadása

22.) Uj " Szervezeti Szabályzat

23.) Előzőhöz tartozó " Utasitá

24.) Falképek másolására . . .

25.) A " magyar épitőművészet f

26.) Tárlatokon, aukciókon és eg

27.) Zsámbéki templom felvétele

28.) Előadások rendezésére . .

Az 1881:XXXIX. t. c. oltal

1.) Ócsai ref.templom helyreáll

Kovács Mihály

festő

Perállag III.

1460. P.

756. **Három tányér,**

keménycserép, áttört peremmel. Magyar, XIX. sz. e.
Rand. Ungarisch, erste Hälfte XIX. Jahrhundert.

757. **Korsó,**

mázas cserép, szarvassal. Felsőmagyarország, XIX. sz
Hirsch. Mitte XIX. Jahrhundert.

758. **Két tál,**

keménycserép, ovális, kékvonalas diszítéssel. XIX. s
oval, mit blauem Liniendekor. Anfang XIX. Jahrhu

759. **Mártásos csésze,**

porcellán, apró, szines virágszálakkal. Telkibánya, XIX
zweigen bemalt. Telkibánya, Mitte XIX. Jahrhundert

760. **Cukortartó**

fedővel, keménycserép, elszórt búzavirágszálakkal. S
Deckel, Steingut, mit bunten Streublumen. Sárospatak

761. **Cukorszelence,**

keménycserép. Fedelének gombja hiányzik. Királyka,
Anfang XIX. Jahrhundert.

762. **Levesestál fedővel,**

fajánsz, ovális gerezdes test, galyakat ábrázoló füllel.
arannyal élénkített virágdiszítéssel. Fedelének gombj
TERRINE mit zwei Asthenkel. Blumendekor in der
zweig, Holics, XVIII. Jahrhundert.

763. **Négy tál,**

keménycserép, kékvonalas diszítéssel. Magyar, XIX.
Liniendekor. Ungarisch, Anfang XIX. Jahrhundert.

764. **Korsó,**

mázas cserép, sárgás alapon tollas levelekkel. Felsőm
stilisiertem Blattwerk auf gelbem Fond. Oberungarn,

765. **Három tányér,**

Kiss Bálint (1802—1868).

306. JELENET A MAGYAR TÖRTÉNELEMBŐL.
Vászon. 57×74.

Kiss Bálint (1802—1868).

307. JELENET A MAGYAR TÖRTÉNETBŐL.
Vászon. 57×74.

Kiss Bálint (1802—1868).

308. JELENET A MAGYAR TÖRTÉNELEMBŐL.
Vászon. 57×74.

Klimkovics (19. század).

309. MAGYAR TÁJ. Jelzés lent a középen: Klimkovics 1873.
Vászon. 29×53.

Klimt Gustav (szül. 1862).

310. HÁROM NŐI ALAK.
Lemezpapir. 17,5×29. Illusztr. XL. tábl.

Knopp Imre (szül. 1867).

311. PARKRÉSZLET. Jelzés lent jobbra: Knopp Imre.
Lemezpapir. 41×33.

Knopp Imre (szül. 1867).

312. TÁJ FOLYÓVAL. Jelzés lent balra: Knopp Imre.
Fa. 27×35.

Konek Ida (szül. 1854).

313. ROTTENBURGI EMLÉK. Jelzés lent jobbra: Konek I.
Lemezpapir. 42×33.

Konek Ida (szül. 1854).

314. ÖREG ZENÉSZ. Jelzés lent jobbra: Konek.
Vászon. 40×30.

Koszta József (szül. 1864).

315. NŐ TALIGÁVAL.
Vászon. 88×100.

Koszta József (szül. 1864).

316. TÁJ PARASZTHÁZAKKAL. Jelzés lent jobbra: Koszta.
Lemezpapir. 37,5×47.

Koszta József (szül. 1864).

317. ÜLŐ NŐ A SZABADBAN. Jelzés lent jobbra: Koszta J.
Vászon. 48×51.

Kovács Mihály (1828—1892).

318. FÜRDŐ NŐK. Jelzés lent balra: Kovács M. 1850.
Vászon. 47×37.

Kovács Mihály (1828—1892).

319. GARIBALDISTA. Jelzés lent jobbra: K. M. 1867.
Vászon. 42×31. (Kiállitva a budapesti orvos-szövetség védnöksége által rendezett műkiállitáson, 1902.) Illusztr. XXXIV. tábl.

Körösfői-Kriesch Aladár (1863—1920).

320. TAVASZI HANGULAT. Lent balra a művész monogrammja.
Vászon. 78×84.

Körösfői-Kriesch Aladár (1863—1920).

321. A TORDAI ORSZÁGGYÜLÉS. Lent balra a művész jelzése és az évszám. 896.
Vászon. 77×138.

Körösfői-Kriesch Aladár (1863—1920).

322. FÉRFI KÉPMÁS. Jelzés fent balra: K. A. 896.
Vászon. 64×44.

Kraus Karl (19. század).

323. NŐI KÉPMÁS. Jelzés lent jobbra: K. Kraus 9 ten Feb.
Vizfestmény. 20×15,5.

Kreutzinger Josef (1757—1829).

324. SZ. NEPOMUK APOTHEOZISA. Jelzés lent jobbra: Jos. Kreutzinger pinx. 1828
Vászon. 67×37.

Kriehuber Josef (1801—1876).

325. 2 darab vizfestmény:
1. FÉRFI KÉPMÁS. Jelzés lent balra: Kriehuber. 1851.
2. NŐI KÉPMÁS. Jelzés lent balra: Kriehuber. 1852.
Mindegyik kép: 36,5×28,5. Illusztr. XXXIX. tábl.

Kriehuber Josef (1801—1876).

326. NŐI KÉPMÁS. Jelzés lent jobbra: Kriehuber 833.
Vizfestmény. 21,5×15.

Krutsay Ferenc (szül. 1868).

327. „MÁKVIRÁG". Jelzés lent jobbra: Krutsay F. 1899.
Vászon. 56×36.

Kumer J. (19. század).

328. NAPLEMENTE. Jelzés lent jobbra: Kumer J. 1873.
Vászon. 26,8×48.

Küss Ferdinand (19. század).

329. NŐI KÉPMÁS. Jelzés jobbra: Ferd. Küss 1856.
Vizfestmény. 20×15,5. (A 330. sz. kép párdarabja.)

Küss Ferdinand (19. század).

330. EGY TISZT KÉPMÁSA. Jelzés balra: Ferd. Küss 1856.
Vizfestmény. 20×15,5. (A 329. sz. kép párdarabja.)

Landau Alajos, magyar festő (1833—1884).

331. FÉRFI KÉPMÁS. Jelzés lent jobbra: Alois Landau.
Vászon. 51,5×41.

ezüst zsinoros világoskék dolmányt és ugyanolyan mentét visel. Szürke háttér.

Olajfestmény. Vászon. M. 61—47·5 cm.
Jelzése a vászon hátán: «Sigismund Falusy pinx. Pestiŋ 1786.» Ltsz. 165.

56. *Mitterpacher Lajos, egyetemi tanár, író.* († 1814.)

Derékon alul ábrázolt, félig balra forduló és fejét előre hajtó alak, borotvált arccal és őszülő hajjal, medaillon-alakú keretben. Fekete reverendát visel, ibolyaszín övvel és ibolyaszín visszájú fekete palásttal. Zöldesbarna háttér. A festett kereten és lent a két talapzaton a következő felírások olvashatók: «Ludovicus. Mitterpacher. Natus. MDCCXXXIV. Obiit. MDCCCXIV. | Relicto Bonis Omnibus | Sui Desiderio. | Vultum Hunc E Corpore Mortuo Ereptum | Viventi Similem Pinxit Et Museo Nationali Hungarico | Muneri Dedit Donát Academicus Viennensis. MDCCCXIX.»

Olajfestmény. Vászon. M. 97—71 cm.
Festette *Donát János*. A Nemzeti Múzeumból. Ltsz. 88.

57. *Rajics János, szerb történetíró és költő.* († 1801.)

Derékig ábrázolt, félig jobbra forduló és szemközt néző alak, hosszú barna szakállal és őszülő hajjal, medaillon-alakú keretben. Fekete reverendát és piros bélésű felöltőt visel. Nyakában, kettős arany láncon arany kereszt. Barna háttér.

Olajfestmény. Vászon. M. 80·5—63 cm.
XVIII. sz. Ltsz. 87.

58. *Szerdahelyi György apát, a nagyszombati egyetem tanára.* († 1808.)

Térdig ábrázolt, félig balra forduló és szemközt néző álló alak, borotvált arccal és ősz hajjal. Bal kezében lepecsételt levelet tart és jobbját a kék brokát terítővel letakart asztalra állított imakönyvön nyugtatja. Fekete reverendát és ibolyaszín visszájú palástot visel. Fején caputium. Nyakában, kettős arany láncon, gyémánttal díszített arany kereszt.

barna mellény, ugyanolyan mente, szürke prémmel és fodrozott fehér nyakkendő. Szürke háttér.

Olajfestmény. Vászon. M. 79—63 cm.
Festette *Kovács Mihály*. Szentmarjay Pál és nővére Jozefin ajándéka. Ltsz. 83.

53. ***Esterházy József gróf, főajtónálló mester.*** († 1837.)

Térdig ábrázolt, félig jobbra forduló álló alak, borotvált arccal és fehér vendéghajjal. Fejét félig balra fordítja és szemközt néz. Baljával kardját fogja és jobbját egy fehér márvány párkányra terített papirlapon nyugtatja, melynek közelében tintatartó, iratok és az ábrázoltnak vörös tetejű, fehér forgós prémkalpagja láthatók. Öltözete: arany paszomántos és zsinoros vörös dolmány, ugyanolyan nadrág és zöld mente. Jobbra vörös bársony bélésű, díszes karosszék, mögötte oszlop, zöld függönnyel. Balra, a háttérben fülkével és pillérrel tagolt fal.

Olajfestmény. Vászon. M. 136—106 cm.
Festette *Donát J.* Ltsz. 76.

54. ***Förderer Berthold, carmelita hitszónok.***
(XVIII. sz.)

Derékon alul ábrázolt, félig jobbra forduló és szemközt néző alak, álló helyzetben, borotvált arccal és barna hajjal. Jobbját, melyben könyvet tart, melléhez emeli; balját a tarka terítővel letakart asztalra helyezett koponyán nyugtatja. Sötétbarna szerzetesi ruhát visel, fehér palásttal. A háttérben zöld függönnyel részben eltakart könyvespolcok, jobbra díszes álló aranyóra.

Olajfestmény. Vászon. M. 92—72 cm. XVIII. sz.
Bene Károly ajándéka. Ltsz. 56.

55. ***Laczkovics János, magyar jakobinus.*** († 1795.)

Derékig ábrázolt, félig jobbra forduló alak, borotvált arccal és fehér parókával. Fejét szemközt fordítja. Sűrű

kel. Jobbra a Margitsziget. Az előtérben fűzfák. Balra vadászok, kik közül az egyik egy szarvas után lő. Jobbra, bokor tövében egy júhnyájat őrző pásztor ül, balra fordulva, kezeit térdén nyugtatva. Mellette jobbra fejszéje és kutyája. Az égen fehér felhők.

Olajfestmény. Vászon. M. 100—237 cm.
XVIII. sz. A Nemzeti Múzeumból. Ltsz. 499.

50. *Kovacsics Márton György történetíró.* († 1821.)

Mellszobor, egyenes fejtartással. Az ábrázolt arca borotvált, fején parókát visel. Öltözete zsinoros dolmány és prémmel szegett mente. A szobor alját körülfogó pánton balról és jobbról a következő felírás: «Prævide | Et | Provide | Cognosce | Et | Dignosce.»

Cink. Magassága talapzat nélkül 41 cm.
Jelzése a bal váll alatt: «F Messerschmit.» Ltsz. 538.

51. *Zichy Károly gróf tárnokmester, később minister.* († 1826.)

Térdig ábrázolt, kissé balra forduló és szemközt néző alak, álló helyzetben, borotvált arccal és szürke vendéghajjal. Baljával kardját fogja és jobbját a vörös terítővel letakart asztalra helyezett, kék bársony tetejű barna prémkalpagján nyugtatja. Arany sujtásos fehér dolmányt, ugyanolyan nadrágot és barna prémmel szegett mentét visel. Az asztalon könyvek. Jobbra vörös bélésű karosszék, rajta prémmel szegett, arany sujtásos és fehér visszájú barna palást. A háttérben, balra zöld függönnyel félig eltakart könyvespolc és jobbra pillérrel tagolt, díszes barna faburkolattal bevont fal.

Olajfestmény. Vászon. M. 132—97 cm.
XVIII. sz. Ltsz. 58.

52. *Szentmarjay Ferenc, magyar jakobinus.* († 1795.)

Derékig ábrázolt, félig balra forduló és szemközt néző alak, borotvált arccal és fehér parókával. Öltözete: zsinoros

Tört. Képes. Lajstr. 1907

46. *Kollár Ádám író, a bécsi császári könyvtár igazgatója.* († 1783.)

Térden alul ábrázolt, félig jobbra forduló alak, ülő helyzetben, borotvált arccal és szürke vendéghajjal. Fejét visszafordítja és balra néz. Baljával a díszes márványasztalra könyököl, melyen könyvek, arany tintatartó, ludtollak, nehány ív papiros és olló láthatók. Jobbjában, melyet bal karján nyugtat, könyvet tart. Sötétbarna háttér. Jobbra zöld függönnyel félig eltakart könyvespolc.

Olajfestmény. Vászon. M. 141—101·5 cm.
Festette *Josef Hausinger*. Ltsz. 537.

47. *Czirjék Mihály m. kir. testőr, író.* († 1798.)

Derékon alul ábrázolt, félig jobbra forduló és szemközt néző alak, álló helyzetben, borotvált arccal és fehér parókával. Jobbját csipőjéhez támasztja és baljával kardja markolatát fogja. Ezüst zsinoros vörös dolmányt, ugyanolyan mentét és nadrágot visel. Vállán párducbőr kacagány. Sötétbarna alap.

Olajtestmény. Vászon. M. 94·5—72 cm.
XVIII. sz. A Magy. Tud. Akadémia ideiglenes letéte. Ltsz. 510.

48. *Gróf Barkóczy Ferenc, esztergomi érsek.* († 1765.)

Derékon alul ábrázolt álló alak, szemközt, borotvált arccal és barna hajjal. Bal könyökét a márvány asztalra helyezett bibor párnán nyugtatja és kezét mellére teszi. Fehér miseinget és ibolyaszín gallért visel. Nyakában pallium és drágaköves kereszt. Háttér: kék ég. Jobbra pillér, balra aranyos függöny.

Olajfestmény. Vászon. . 88—70 cm.
XVIII. sz. Ltsz. 191.

49. *Buda városa környéke.*

A kép egész hosszában a Dunát látjuk. Innenső oldalán balfelől Pest városa. Szemben Buda, a háttérben a hegyek-

FIGYELŐ

AZ ORSZÁGOS FELSŐOKTATÁSI KONGRESSZUS

Megnyitásán ott voltak az ország összes előkelőségei az Államfővel az élükön. Tanácskozásain hat napon át résztvettek az összes egyetemek tanárai, a főbíróságok vezetői, a minisztériumok vezető tisztviselői. Tartottak 42 előadást, számtalan hozzászólást. A kongresszust az összes lapok állandóan részletesen tárgyalták. Nagy esemény volt tehát összes külsőségeiben.

Mi volt a jelentősége? Mennyi a belső értéke? Arányban állott-e a teljesítmény a jobban már nem fokozható külsőségekkel?

A választ ezekre a kérdésekre úgy kapjuk meg, ha vizsgáljuk a kongresszus célkitűzését és azt egybevetjük annak tartalmával.

A kongresszus előtt annak célja tekintetében meglehetős bizonytalanság uralkodott. Az első kérdés, amely felvetődött, a Felsőoktatási Tanács viszonya a kongresszushoz. A Tanácsot kevéssel a kongresszus előtt szervezték és érdemleges működését még meg sem kezdette. Azoknak a kérdéseknek megvitatására és feldolgozására van hivatva, amelyek a kongresszus napirendjén is szerepeltek. Megalakításánál a miniszternek az összes szakmák szakerői kiválasztásra rendelkezésre álltak. A kongresszusnak alig volt előadója, aki nem volna tagja is a tanácsnak. A kongresszuson elhangzott előadásaikról az elnöklő miniszter hangsúlyozta, hogy azok csak egyéni véleményeket fejeznek ki. A helyzet tényleg az volt, hogy előadásaikat maguk készítették és közvetlenül terjesztették elő. A Felsőoktatási Tanács ez előterjesztéseket előzőleg sem nem látta, sem meg nem vitatta. De azok nem voltak a miniszter javaslatai sem. A tanácskozások tehát nem miniszteri tervekre, hanem miniszteri vágyakra vonatkoztak. Ha konkrét és előre ismert javaslatok szolgáltak volna a tárgyalás alapjául, a kongresszus azokat megvitatta és a jót, ahol tudta, jobbal helyettesíthette volna. Ilyen előkészítés mellett a hozzászólások is termékenyebbek lehettek volna. A kongresszus végighallgatása után is nehéz megmondani, mi előnye volt annak, hogy az anyag nyersen került a kongresszus elé és ezért szétesett és szükségképen csak a részletekre vonatkozhatott.

Ha a jogi oktatás reformjának szerves javaslata szerepelt is az egyik szakosztályban, ezt is csak részletnek tekinthettük ahhoz a célkitűzéshez képest, amely a kongresszuson és a miniszter előző nyilatkozataiban is már elhangzott, hogy t. i. egyetemi törvény megalkotására, tehát átfogó, szintetikus alkotásra törekszik. Egy ilyen törvénynek sem a körvonalai, sem az architektúrája, sem a szempontjai a kongresszus résztvevőinek szeme elé nem kerültek, sem a tanácskozások során ki nem alakultak. Az általános szakosztály témái (a miniszter megnyitó beszédében hallottuk ezt a kifejezést: «az általam engedélyezett kérdések») is csak részletekre vonatkoztak, az alapvető kérdéseket leginkább megközelítő két előadáshoz pedig, amelyek a megnyitó ülésen hangzottak el, vita nem csatlakozott.

Zavaró hiány volt a célkitűzés körül az is, hogy 1926-ban gróf Klebelsberg Kunó, akkori vallás- és közoktatásügyi miniszter már rendezett egy hasonlót, az Országos Természettudományi Kongresszust, amelyet szintén a kormányzó úr nyitott meg. Felsőoktatásunk történetében ez a precedens állott legközelebb a mostani kongresszus céljához, de sem arról, sem mindarról az egyéb alapvető munkáról, amely a magyar tudománypolitika terén Klebelsberg alatt történt, az elnöki megnyitó nem vett tudomást. Kétségtelen, hogy volt különbség a két kongresszus programmja között, és lehet, hogy az elnöklő miniszter ezért nem utalt a Természettudományi Kongresszusra. A leglényegesebb különbség t. i. az volt, hogy a Természettudományi Kongresszusnak az volt a feladata, hogy 1 millió aranykorona felhasználására kellett javaslatot kidol-

ségében és színeinek mély, érzéki pompájában messze kimagaslik Kovács többi művei közül. (1872).

Öregkorában megkopott a híre, a nagyranőtt ifjú művésznemzedék elhomályosította a nevét, de ez nem vette ki kezéből az ecsetet, ha kesernyéssé vált is Önéletrajzának a hangja. Ezután is másol, festi oltárképeit és reprezentatív arcképeit, próbálkozik kisméretű kompozíciókkal, csak élete utolsó esztendejében ragadja ki kezéből a betegség az ecsetet. Hosszú betegség után 1892-ben halt meg Pesten. Özvegye egy ideig még Pesten maradt, majd visszaköltözött Spanyolországba rokonaihoz, ott halt meg 1901-ben. Férjének 128 képét, melyeket az végrendeletileg az egri Líceum képtárának hagyományozott, saját költségén bekereteztette és elküldte a Líceumnak; ma is ezek a képek alkotják az egri líceumi képtár zömét.

Kovács Mihály nem tartozott a XIX. századi magyar művészet élharcosai közé. Távoltartotta magát a művészeti mozgalmaktól, mindvégig megmaradt a bécsi akadémia emlőjén kifejlődött stílusánál, amelyre nem kortársai, hanem az olasz renaissance mesterei hatottak időnkint frissítőleg. Kollektív kiállítást sohasem rendezett, képei szerteszóródtak, ez az oka annak, hogy olyan hamar elfeledkeztek róla, halálakor alig emlékezik meg róla a magyar sajtó, csak egy évre rá, 1893-ban ír róla hosszabb cikket a «Vasárnapi Ujság»-ba Szegedi Maszák Hugó.

Jelentősége nem munkáinak nagy számában van (közel 500 festményét ismerjük), hanem egy szomorú korszakban való vezetőszerepében. Az ötvenes években, amikor a magyar művészek második nemzedéke még tanulóéveit élte vagy éppen bontogatni kezdte a szárnyait, nem volt művész, aki hírben és népszerűségben versenyezhetett volna Kovácscsal. A századközép utáni szomorú korszakban jóformán egyedül képviselte itthon a magyar művészetet és az ötvenes évek első fele üres volna a magyar művészet történetében, ha hiányoznék belőle Kovács Mihály, épp a legjobb és legnagyobbszabású műveivel. Jelentékenyebb kortársával, Barabással együtt ő az összekötő kapocs a szabadságharc előtti szétszórt, külön élő művészek és a hatvanas években meginduló fejlődés szervezett, nagy célok felé törekvő művészei között. Művészetében végigmegy az átlagromantikán és a közömbös históriai képeken és eljut a nemzeti érzés erőteljes kifejezéséig : odáig, ahol az utána következő generáció elkezdi. Megdönti tehát azt az állítást, hogy a század közepéig nincsen magyar művészet, csak magyar művészek vannak, mert a szervesen fejlődő magyar művészet már a harmincas években megindul, éppen Kovácsnak és társainak művészetében. A katolikus egyházi művészetben külön hely illeti meg a protestánsnak született, de lelkében teljesen katolikussá vált mestert. Oltárképei sok kisebb vidéki templomnak ma is egyedüli művészi értékű díszei, összegyüjtésükkel a magyar művészettörténet saját magának tenné a legnagyobb szolgálatot.

(Folytatjuk)

stúdiumoknak ható, kínosan összekomponált képek ezek, modell nélkül festett, meggyőződés nélkül mozgó alakokkal.

Az egri gyöngyélet alatt gyüjtött pénzzel 1851-ben hosszabb külföldi útra indul. Drezdában tölt huzamosabb időt és szorgalmasan másol a képtárban. Másolni egyébként is nagyon szeretett, bár korántsem vitte annyira e téren, mint napjainkban Balló Ede. Különösen Rubenset szerette másolni, jól eltalálva annak ragyogó színeit, de amikor újra palettát vett kezébe, hogy önálló művet fessen, színei újra eltompultak és a Rubens-másolatok hatását elnyomta a mult félelmesen szürke árnyéka : a bécsi akadémia hervasztó emléke. Kétévi utazgatás után ismét visszatért Egerbe és lázasan kezdett festeni ; ebből az időből (1854) való legismertebb képe : *Árpád emeltetése*. Az aránylag nem nagy méretű kép minden tekintetben egyik legjobb műve, bár könnyű meglátni rajta Kovács leggyengébb oldalát : a szín- és légperspektíva hiányát. A lokális színek ragyogása nem kárpótol e hiányérzetért, a gondosan megfestett alakok tömege sem. Utóbbiakon szembetűnő a Kovács által használt testarány : a felsőtest túlságosan hosszú, a lábak meg túlrövidek, úgyhogy az alakok valósággal törpéknek hatnak. A magyar jelleget nemcsak az öltözetekben, hanem a fiziognómiákban is mindig igyekezett kidomborítani, ezt nem győzik dícsérni az egykorú lapok. Figyelemreméltó eredményt ért el e téren magyar tárgyú oltárképein is, amelyeken a Szűzanya előtt térdeplő magyar szentek ikonográfiai megfogalmazásában új és szerencsés hangot ütött meg. Kár, hogy alig volt követője e téren. (Roskovics I. kecskeméti freskói).

Egri életét 1858-ban pesti letelepedésével cserélte fel. Öt évig él a fővárosban s ezalatt a közéleti kiválóságok egész sorát festi meg, közben oltárképmegrendeléseket is vállal. Nyugtalan vére azonban nem engedi, hogy az egyhangú jómóddal megelégedjék. Spanyolul kezd tanulni és 1863-ban kimegy Spanyolországba. Madridban telepszik le és spanyol művészeti körökben olyan tekintélyt szerez magának, hogy a madridi San Fernando akadémiába meghívják levelező tagnak. Olyan kitűntetés ez, amely sem azelőtt, sem azóta magyar művészt nem ért.

Madridban ismerkedett meg egy előkelő spanyol család leányával, Petra de Castro y Blancóval, aki szintén festegetett, s az öregedő művész beleszeretett a 19 éves kis spanyol leányba. 1867-ben feleségül vette és hazahozta Pestre, ott éltek 1892-ig, Kovács haláláig. A jónevű művész Ősz-utcai (ma Szentkirályi-utca) műtermét sűrűn keresték fel az arckép- és oltárképmegrendelők, anyagi gondjai nem voltak, több ízben nagy utazásokat tett feleségével együtt. Termékeny időszak volt ez a kiegyezés utáni évtized, ebben az időben kerültek a vidéki megyeházak dísztermének falaira a Deák Ferenc stb. arcképek, életnagyságban, reprezentatív keretben. Művészi szempontból jelentéktelenek e művek, de anyagilag sokat jelentettek Kovácsnak és társainak, hiszen Kovács maga ötször is megfestette Deák Ferenc életnagyságú arcképét különböző közintézmények megrendelésére. Ebben az időben készült Kovács egyik legjobb műve is : a belügyminisztérium dísztermében rejtőző *Antiopé*-je, amely Tiziano Danaéjára emlékeztet ugyan, de kompozíciójának nagyvonalú egyszerű-

lehetett valami fényes, mert «több év multán mint fényképésszel találkoztam vele Bécsben, a Lipótvárosban volt fényirodája — tempora mutantur !» — jegyzi meg róla Kovács.

Velencéből Firenzébe, majd Pisába megy és meglátogatja Markó Károlyt. Az európai hírű művész hatása mély nyomot hagy Kovács későbbi tájképfestészetében, de Markó aranyos derűje, finom atmoszférája Kovács képein gyakran válik zökkenő, primitív diszharmóniává, olykor bántó rajzi hibákkal tetézve *(Vizimalom, Eger, Líceum)*. Markó Károlynál eltöltött hosszabb idő után Rómába érkezik és évekre ott telepszik le. Összekerül az ott élő magyar művészekkel : Züllich (Czélkuti) Rudolf szobrászszal, Vidra Ferdinánd festővel, Vitkovszky építésszel, Heinrich Edével stb. A tájkép- és arcképstúdiumok mellett itt kezd először nagyobb kompozíciókkal is foglalkozni. Színei felderülnek, szinte mámoros színtobzódás kezd élni képein, kompozícióiban a monumentálisig emelkedik és első nagyszabású műve egyszerre ismertté teszi a nevét : *Szent Márk holttestének Velencébeszállítása*. A nagyméretű kép ma a bécsi Belvedere raktárában küzd az enyészettel, de az egykorú osztrák és magyar lapok mind dícsérettel emlékeznek meg róla. A képhez készült vázlatok egyikét az egri Líceum képtára őrzi és első látásra felismerhető rajta Raffael Sírbatételének (Róma, Borghese-képtár) hatása. Egyes alakokat Kovács szinte szószerint átvesz Raffael képéből, de ennek ellenére is a nagyvonalú kompozíciót átjáró bensőséges mélység és tüzesen ragyogó nemes színek Kovács legjobb művei közé emelik e képet. (1846—48).

A termékeny munkában eltöltött itáliai hat évnek az 1848-as események szakították végét. Az év elején hazajön, közben pár napot Bécsben tölt, hol «sem Császár, se Metternich akkor nem uralkodott, a policia is udvariasabb volt, mint annak előtte» (Önéletrajz). Egészsége megromlott, nem veszik be honvédtüzérnek, Pesten és Tarnaörsön festeget, főleg portrékat, majd Egerbe kerül s akkor ismerkedik meg későbbi hű barátjával és mecénásával, Tárkányi Béla akkori érseki titkárral, későbbi kanonokkal.

A jóságos és művészetszerető pap barátsága döntővé lett Kovács egész azutáni életére és művészetére. Két évet tölt Egerben, elhalmozva megrendelésekkel, a kanonokok és egri patricius-családok kézről-kézre adják és ő gyors iramban festi portréinak hosszú sorát. Becsületesen megfestett, jól hasonlító arcképek ezek, a legtöbb zöldes háttérrel — olyanok, amelyeket abban a pillanatban elfeled az ember, mihelyt elfordult tőlük. Nem is ez volt Kovács fő működési köre Egerben, hanem az oltárképfestés, amelyet Egerben kezdett igazán el. Addig e tárgykör távol volt a református vallású művésztől, Tárkányi vette rá tekintélyének szelíd nyomásával e jól jövedelmező feladatok megoldására. Hosszú sorát festi meg nagyméretű oltárképeinek, köztük legismertebb a tiszapolgári *Assunta*, amely erőtlen átfogalmazása Tiziano Assuntájának és azt a hozsannát, amellyel elkészültekor fogadták, legfeljebb csak nagy méreteivel érdemelheti ki. (1857). Az oltárképek mellett profán tárgyakat is szívesen feldolgoz ebben az időben, különösen szereti a fürdő nők témáját : száraz akadémiai

tovább mentek Rómába, az akkori művészet Párisába. Egyikük ott is maradt haláláig, a másik azonban még tovább ment és évekre Madridban telepedett le. Férfikoruk delén jártak már, mind a ketten közel az ötvenhez, amikor tüzet fogott a szívük. Egy évben nősültek, 1867-ben Kovács Mihály a spanyol Petra de Castró-t vezette oltárhoz, Szoldatics Ferenc pedig az Olaszországban élő német Margarete Waldis-t. Ha távol éltek is egymástól, az egymást nagyrabecsülő baráti kapcsolat mindvégig megmaradt köztük, egészen Kovács Mihálynak 1892-ben bekövetkezett haláláig. Az özvegyek messze túlélték férjeiket, hiszen mindkét nő a házasságkötéskor csak 19 éves volt. Kovács Mihály özvegye az 1900-as évek elején halt meg spanyol szülőhazájában, Szoldatics Ferencné pedig ma is ott él Rómában, a Via della Purificazionén lévő régi lakásban, teljesen elzárkózva a világtól. Mindkét festő elsősorban egyházi festő volt, egyik sem volt nagyobb tehetség, mint a másik, egyik sem tartozik a magyar művészet üstökösei közé, de mindegyikük derék és becsületes munkása volt a magyar művészet magasba szökkent pompás palotájának.

AZ IDŐSEBBIK művész Kovács Mihály volt. 1818-ban született Abádszalókon egyszerű földmíves szülőktől és 1892-ben halt meg végleges letelepedési helyén, Budapesten. Pályája sokkal színesebb és változatosabb, mint művészete. Tanulmányait 1833-ban Pesten kezdte egy derék öreg rajzmesternek, Landauernek iskolájában, két év mulva Bécsbe került, ott először Gsellhofer növendéke volt (mint Szoldatics), majd Petter, Kuppelwieser, Ender és Danhauser voltak a tanárai. Bécsben megtanulta mindazt, amit megtanulni lehet, hatéves ott-tartózkodása alatt a többiekhez hasonló becsületes és továbbhaladásra képtelen festővé lett. A bécsi akadémia lidércként ült az akkori művészeten. A tanárok nagyrészt jelentéktelen művészek voltak, akiket összeköttetéseik juttattak a tanári székbe és respektust nem művészetükkel, hanem hivatalos tekintélyük gőgjével szereztek. Lenézték, lekicsinyelték a tehetséget, ha az az akadémia falain kívül mert kibontakozást keresni, szigorúan előírták a tárgykört, a színt, a méretet, melyektől eltérni egyenlő volt az ismeretlenségbe-hullással, mert kiállításaikon csak a «gutgesinnt» művészeknek adtak helyet. Kovács Mihály egész művészetének összefoglalását adja az a tény, hogy a bécsi akadémián jól érvényesült, tanárai szerették, támogatták és hogy a «testszín» terén vártak tőle főleg eredményeket. Ő e szeretetre és támogatásra méltónak is bizonyult, sohasem forradalmiskodott, amihez különben temperamentuma is hiányzott — becsületesen fogta fel és űzte hivatását, akár egy vámhivatalnok a magáét, s annyit el is ért, mint amennyit tehetségével megérdemelt. Az akadémiai kötöttségtől soha többé nem tud szabadulni, hiába járja végig többször is az egész Európát és hiába lelkesedik a nagy mesterek művei előtt.

1842-ben vesz búcsút Bécstől és indul Itália felé. Huzamosabb időt tölt Velencében, bejár az ottani akadémiára, dícséri tanárait, Liparinit és Grigolettit. Az akadémia igazgatója Beniczky Lajos, magyar származású jelentéktelen genre-festő volt, protekcióval elnyert állása azonban nem

már az isteni jog alapján is abban az esetben, ha veszélyezteti a katolikus fél és a születendő gyermekek hitét. Az 1061. kánon pedig csak akkor engedi meg a vegyes házasságok megáldását, ha nyomós okok — a köz java, az akatolikus fél megtérésének reménye, az akatolikus házasságkötés elkerülése — szólnak mellette s megígéri az akatolikus fél, hogy nem fogja katolikus házastársát hitének gyakorlásában zavarni s ugyancsak *megígéri mindkét fél, hogy összes gyermekeiket katolikusnak fogják keresztelni és nevelni.* Az erkölcsi bizonyosságnak is meg kell lenni ezenfelül az adott biztosítékok megtartására. A vegyes házasságok egyházilag érvényes megkötéséhez az új Codex is éppúgy, mint a *Ne temere,* a katolikus lelkész aktív közreműködését kívánja meg s ezért *nem ismeri el az Egyház a maga szempontjából érvényeseknek a közreműködése nélkül 1918 pünkösdje óta kötött vegyes házasságokat.*

* * *

Ez ma a helyzet s ha feltesszük a kérdést, remélhető-e, hogy enyhébben fogja kezelni az Egyház a jövőben újból a vegyes házasságokat, tagadóan kell felelnünk. Az 1060. kánon kiemelten hangsúlyozza az «ubique», a «mindenütt» szót. Azt, hogy egyedül Magyarország kapjon engedményt, szintén elképzelhetetlennek tartjuk, tekintve, hogy az ország lakossága ma közel hetven százalékában katolikus.

KÉT ELFELEDETT MAGYAR FESTŐ

(Első közlemény)

Írta: Biró Béla

AZ ELMÚLT esztendőben volt húsz éve annak, hogy Rómában, a Via della Purificazione egyik bérházában meghalt egy öreg magyar festő. Köröskörül égett a világ, százezerszámra hullott minden nemzet legdrágább kincse: fiatalsága, — ugyan ki vett volna tudomást itthon egy 96 éves öreg magyar haláláról? . . . Magyarok nem vettek részt a temetésén, csak olasszá lett családtagjai kísérték ki a Campo Veranóba. Szoldatics Ferenc neve azonban nemcsak halálának évfordulója kapcsán lett aktuális. Művészete is feltámadt. A nazarénusok e késői utódának művészetén keresztülgázoltak a mult század második felének és a jelen század első két évtizedének művészeti forradalmai, de az izmusok tobzódása után ma ismét lelkibb lett a művészet, újra fellendült a vallásos festészet és az ív egyenes irányban vezet Szoldatics Ferenctől Molnár C. Pálig. Működése majdnem kizárólag a vallásos festészetre szorítkozik s ha ebből a szempontból tekintünk végig Szoldatics korának magyar művészetén, fel kell elevenítenünk kortársának és barátjának, Kovács Mihálynak az emlékét is. Életfolyásukban sok érdekes konvergencia van. Kovács 1818-ban született, Szoldatics 1820-ban. Mind a ketten a mult század első felében kibontakozni kezdő festők rögös útját járták a magyar ugaron, mind a ketten Bécsben találtak önmagukra, majd

Kovács Mihály
ötvös.

1642. N. Várad.

Kecskeméti W. Péter szabadító levelén, Kassai nuvemu.

KOVÁCS MIHÁLY.

(1818—1892.)

Gyors föllendülésnek indult estészetünkben nem csekély az érdemök azoknak is, kik mostoha viszonyok közt léptek a művészi pályára s kitartottak azon. Saját lelkesedésök mellett még a közönség csak kevés buzdítást nyujtott, de ők ápolták a művészetek szeretetét, s ha aránylag kis körben is, de fejlesztették a művészi hajlamokat; állandó figyelmeztetőkül éltek köztünk és csüggedetlenségük példát adott.

Ezek közül való a mult esztendőben elhunyt *Kovács* Mihály, az úttörők ez érdemese, kinek nevét a magyar közönség is széles körben ismeri, mert «Árpád fejedelemmé emeltetése» czimű festményének mása elterjedt az egész országban és nagyon sok magyar háznál ott lehet látni a falon. Számos templomban pedig oltárkép, családoknál igen sok arczkép őrzi emlékét. Történelmi tárgyu festménye, s klasszikus mesterek után művészettel készült másolata is sok maradt.

Lapunk mai száma közli a művész arczképét és «Árpád fejedelemmé emeltetése» festményét. Ez alkalomból egyik belső barátja, *Maszák* Hugó következőket írja nekünk életéről, működéséről és műtanulmányi utazásairól:

Nagy becsű 13 képet ajándékozott Kovács Mihály festész özvegye a nemzeti muzeum képtárának, melyek elhunyt férje válogatott művei. E művek közt három *eredeti*, névszerint: «Antiope Ámorral» életnagyságban, «Tarquinius és Lucretia», továbbá «A Szent-Márk-templom belseje Velenczében». Tiz darab másolat, és pedig: Paolo *Veronese* után: Szent Sebestyén, János, Péter, Mária a Jézuskával, «Krisztus az irástudók közt»; *Rubens* után: első nejének arczképe, «A győző diadala» és «Krisztus sirba tétele»; *Rembrandt* után: a művész ifjukori arczképe; *Mytens* után: férfi arczkép; *Velasquez* után: Alonzo Cano spanyol szobrász arczképe, a gobelin-gyár Madridban és IV. Fülöp lovon.

Fénykép után metszette Morelli Gusztáv.

KOVÁCS MIHÁLY.

Az eredeti műveket tanulmány és meleg testszín tünteti ki, a másolatokat pedig a ritka pontosságú hűség. Kovács nagy pontossággal és hűséggel utánozta az eredetieket, nemcsak színüket és rajzukat, de még az ecset kezelését is hiven követve, sőt még a vászon rokonságára is különös gondot fordított.

Most, midőn az eredeti remekműveket nagy képtárakban és magán tulajdonban is oly féltékenyen őrzik, kiváló becscsel birnak a hű másolatok, mert művész és laikus tiszta fogalmat szerezhet rólok az eredetiről.

Kovács Mihály 1818-ban született Tisza-Abád-Szalókon. Jó módu szülei már 6 éves korában iskolába adták és a művészi hajlam már zsenge korában nyilvánulván benne, a műpártoló Orczy László báró pártfogása alá vette, s kiképeztetéséről gondoskodott. E pártfogás mellett tanult a bécsi művészeti akadémián, s utazott később Olaszországba.

Velencze nagybecsü műkincsei, Veronese, Tizian ragyogó szinei új világot nyitottak sovár szemei előtt. Itt azonban csak rajzolgatott, mert orvosai a komoly foglalkozást eltiltották. Egészsége javulásával őszszel Rómába indult, Páduán, Ferrarán, Bolognán és Florenczen át. Rómában az elmúlt nagyság romjai, a klasszikus művészet utól nem ért műdarabjai, az óriási müemlékek, az újabb korból a XVI. század nagyjainak remekei, a szüntelen mosolygó kék ég, az örökváros utczáinak lázas élénksége, a templomi fényes szertartások, a gyüjtemények, képtárak, paloták kápráztató műkincsei, nagy izgalmat, forrongást keltettek lelkében, erős hatást gyakorolva fogékony szellemére. Lassan-lassan lehámlottak a feszes és szük korlátok közé erőszakolt akadémiai műszabályok tanai, melyeket a bécsi műiskolából hozott és a minek már Velenczében időzése alatt megfogantak a csirái; új ecsetkezelési modort kezdett felvenni, új festékkeverési és szín-alakitási nyelven kezdett szólani művészete. Látköre megtisztult. Blaas Károly és Rahl barátsága, Cornelius és Overbeck s az aacheni Rethel szomszédsága jelentékeny befolyást gyakorolt e változásra, sürün váltott eszmecseréjök jótékonyan hatott mindnyájokra. Ekkor festé «Szent Márk holttestének átadását», mely erőteljes szinezetü, jó konczepcziójú képe a bécsi császári képtárban van.

1843-ban jeles tájfestészünkkel, Markóval jár tanulmányozni Toscana gyönyörü vidékein s a

ÁRPÁD FEJEDELEMMÉ EMELTETÉSE. — KOVÁCS MIHÁLY FESTMÉNYE.

nagy művész családja körében töltött nyolcz hónapi idő alatt nemcsak a tájfestést tanulmányozta, hanem egyszersmind ritka hűségü másolatokat készített Florencz műkincseiről. Ekkor másolta az Uffizi-képtárban Rubens első nejének arczképét, nemkülönben a Pitti-palotában Rembrandt fiatalkori arczképét, melyek most kerültek nemzeti muzeumunk képtárába.

Rómába visszatérve, látta XVI. Gergely pápa ravatalát, a konklávéba vonuló bibornoki menetet, IX. Pius megkoronáztatását, a nép lelkesedését, s később a jezsuiták elleni mozgalmat, az 1848-iki eseményeket.

Az olaszországi, de még inkább a hazai mozgalmaknak Rómába is eljutott híre haza inté. Utjában Innsbruckban nyolcz napot töltött, miközben megérkezett a mágyar országgyülés küldöttsége, élén Hám János primással. Itt ismerkedett meg a tiroliakat oly bámulatba ejtett fényes, daliás magyar küldöttség tagjai közül Almássy Pállal és gróf Andrássy Gyulával, ki a művészt ez idő óta folytonosan jóakaró figyelemmel kisérte s pártfogásába vette.

Haza érkezvén, Tarna-Örsre ment maecenásához, Orczy László báróhoz és a 48-iki év telét ott töltvén, a család tagjainak arczképét készítette el. A kápolnai csata után, bár köhögését a zord tél ismét előidézte, be akart lépni a szabadságharczosok közé, de az orvosok lebeszélték.

Ez év nyarán Egerben megismerkedett Tárkányi Bélával, az egri érsek titkárával, az ismert költővel, a ki őt életfogytáig nemcsak barátságával tisztelte meg, de megrendeléseivel is támogatta. Egerben időzése alatt festette 1853-ban «Árpád fejedelemmé emeltetését» ábrázoló történelmi képét, melyet a pesti müegylet 1853-ban műlapjául valasztott, s a mely Tárkányi hagyatékából jutott a nemzeti muzeumba. E kép, melynek daliás alakjaihoz Hevesmegye válogatott tipikus férfiai szolgáltak mintául, ismertté tette nevét az országban.

Egerben számos arczképet és oltárképet festett, és Bartakovics érsek annyira kitüntette, hogy az érseki palotában adott helyet műterme számára. 1856-ban a polgárdi templom számára az egri káptalan által megrendelt nagy oltárképet Mária mennybemenetelét megfestendő, Párisba utazott és a nagyszabásu, erőteljes szinezetü, az olasz mesterekre emlékeztető nagy képét 1857-ben fejezte be. Közben a párisi műkincseket és Londonba átrándulván, az ottani képtárak remekeit tanulmányozta. Hazatértében nehány havi Bécsben tartózkodása alatt több arczképet, köztök Giskrát, a későbbi minisztert, itthon Balassa tanárt, Földváry Károly honvédezredest, testvérét Sándort, Kazinczy Gábort festé a többek közt. Megtanulván ez alatt spanyolul, a spanyol mesterek megismerésére Spanyolországba ment, bejárván e szép ország nyugati és déli vidékeit. Első megállapodási helye Sevilla volt, hol különösen Murillót tanulmányozta, kinek itt 60—70 műve van.

Magyar ruhája, melyet haláláig folytonosan viselt, a külföldön föltünt, s rávonta a képtárban másoló művészre *Werthern* báró madridi német követ figyelmét is, nemkülönben Montpensier herczegét, ki kastélyába is meghivta; Goubié franczia bankár pedig kész képeit mind megvette.

Lissabonból, hová 1864 májusában ment, kirándult Cintrába, a potugál király hires nyaralójába, melyet a világ első szépségü kilátási pontjának tartanak. Itt Fernando király, ki maga is szép sikerrel szobrászkodott és festegetett, magyarúl beszélgetett vele, többször ismételte, mennyire szereti a magyarokat és utána tevé, hogy most Jósika Miklós regényeinek olvasásával tartja fenn magyar nyelvismeretét.

Madridba 1864-ben érkezett, hol bemutatta magát Crivelli gróf osztrák követnek, ki előbb diplomatikus kimértséggel fogadta, némelyek ezt a művész magyar ruhájának tulajdonították, később azonban legmelegebb támogatója lett, megrendelésekkel halmozta el, lefesteté magát, nejét, a szép Serbelloni grófnét, és Luinóba is el akarta vinni, hogy ottani palotáját rendezze és diszítse s onnan Bellagióba a Comó-tó mellé, hol a hires Serbelloni-villában évekre terjedő megrendelést kell vala végeznie; azonban e terv nem valósúlt meg, mert Crivellit Rómában 1868-ban halálos szélhüdés érte. Crivellin kivül Werthern báró porosz követ is nagy szivességgel fogadta, barátságával, megrendeléseivel tüntette ki és a diplomacziának több tagjával megismertette.

A Prado-képtárban Murillo és Velasquez műveit tanulmányozván, itt másolta le az utóbbinak «Las Hilanderas» (a szőnyeg-gyár) és «Las Meninas» (az udvarhölgyek) név alatt ismeretes két remekét. Madrazo igazgató e másolatokból megismervén Kovács tehetségét, érdeklődéssel közeledett hozzá, s nagyon meglepte a ritka műveltségü ember, ki francziául, németül, olaszul s nemkülönben kitünő folyékonysággal és válogatott kifejezésekben szólt Castilia hangzatos nyelvén, nagy jártasságot tanusítván a műtörténelemben s mindenek felett a nagy művészek műveinek ismeretében.

Mindjárt próbára is tette. Két képe volt a Prado-képtárnak, melyekre nézve utóbbi időben a mester iránt eltértek a szakemberek véleményei. E művek egyike Rubens Szent Katalint ábrázoló oltárképe, melynek Antwerpenben van az eredetije. Erre Kovács rögtön rámondá, hogy Van Baalen készítette másolat. A kérdéses másik képre nézve pedig határozottan állitá, hogy nem Giorgone, hanem Tizian műve. E biztosság és müismeret nagyon meglepte Madrazót, és miután később 1866-ban az európai hirü Waagen is ugyanigy nyilatkozott e két képről, Kovács Mihályt a madridi San Fernando akadémia okleveles levelező tagjává nevezték ki.

Itt a Pradóban* ismerkedett meg Donna Petra de Castro y Blanco régi, előkelő spanyol családból származó hölgygyel, ki szintén gyakorlott kézzel másolgatta Rubens műveit, és a kit 1867-ben nőül is vett. Werthern báró porosz követ házi kápolnájában történt esküvőjük, daczára annak, hogy a burgosi katholikus püspök a hölgy apját minden áron arra akarta bírni, hogy a vegyes házasságtól beleegyezését tagadja meg.

Kovács nejét elhozta új hazájába és épen a koronázási ünnepélyekre érkeztek meg. A spanyol nőből idehaza igazi magyar asszony lett. Az 1873-iki krach Kovácsra nézve végzetes emlékü volt, a nagy pénzválság szép összegre menő szerzeményének három negyedét elemészté.

A hetvenes évek folyamán elébb Olaszországot, később Németországot, Hollandiát, Belgiumot, Angliát és Franczia országot járta be nejével. Noha sokat gyöngélkedett, folyton dolgozott. Pusztító vesebaja csak 1891 őszén kezdett aggasztóvá válni, s 1892. évi augusztus 3-ikán jobb életre szenderült a jeles tehetségü, nagy ismeretü művész, ki mint ember nemeslelkűsége által tünt ki.

Müvészi hagyatékának egy részét, a fentebb elősorolt műveket, a nemzeti muzeum képtárának, — egy másik részét körülbelül 100 olajképet az egri lyceum gyüjteményének ajándékozta az özvegy, melyekért úgy Csáky-gróf miniszter, valamint Samassa érsek meleg hangon irt levelekben mondtak köszönetet. Válogatott könyvgyüjteményéből pedig a nemzeti muzeum könyvtárának nagy értékü, 22 kötetre terjedő műveket adott ajándékul, közte Spanyolország történetét Lafuentétől, míg a többit az elhunyt barátai közt osztotta szét.

Kovács Mihály történelmi müvein, oltárképein kivül több arczképet festett. Ezek közt a miniszterelnöki palota számára a királyt és a királynét, melyhez a királyné személyesen állott mintául, — Deák Ferenczet, Almássy Pált, Ghyczy Kálmánt, Samassa érseket, Ipolyi püspököt, Somssich Pált, Jekelfalussy Lajost, gróf Szapáry Gyulát, Schlauch püspököt, Vámbéryt, Szvorényi igazgatót, Tárkányi Bélát, és még sok másokat, mely arczképek a megyeházak, egyletek és intézetek termeiben hirdetik nevét az ország minden részében.

Maszák Hugó.

* Ugyancsak Pradóban érdekes párbeszédje volt Kovács Mihálynak — mint sajátkezüleg irt életrajzában maga mondja egy idegennel, kiről csak később tudta meg, hogy Vaza főherczeg. Az idegen, a művész magyar ruhájából indulva ki, miután több ideig nézte volna munkáját, megszólítja németül: «Ön magyar?» «Igen.» «Mit keres itt?» A művészt bántotta a beszédnek ilyen modora, röviden válaszolt: «Látja, mivel foglalkozom.» «Melyik vidékről való?» «Hevesmegyéből» felelé a művész. «Az én ezredem is onnan való. A magyarok sok mindent kivánnak, — folytatá az idegen, — de nem kapják meg, telhetetlenek.» «Bizza rájok az úr, tudják azok, mit csinálnak», válaszolt kissé boszankodva a művész. Erre az idegen a bikaviadalokra és a spanyol nyelvre vitte át a beszédet s kis idő mulva búcsuzva, eltávozott. Csakhamar Crivelli gróf sietett be a terembe s kérdi Kovácstól: nem látta-e Vaza főherczeg ő fenségét? «Egy némettel beszéltem itt, — válaszolá Kovács,— az lehetett, mert «mein Regiment»-ről beszélt.» «Igen, igen, ő fensége az!» tevé utána Crivelli, és a főherczeg után a szomszéd terembe sietett. *M. H.*

LILINOKALANI KIRÁLYNŐ.

A Hawaii szigetek utolsó királynőjének arczképét mutatjuk be olvasóinknak, egyenes utódját a «nagy» *Kamehameha* királynak, ki egykor, bár maga még meztelen emberevő barbár apától származott, bámulatra méltó erélylyel s tagadhatlan geniálitással tudta megnyerni a Sandwich-szigetek lakóit a czivilizáczió vívmányainak s ez által még Nagy Péter orosz czár példáját is elhomályositotta. A Csendes-Oczeán éjszaki részében elszigetelten fekvő szigetcsoport azóta aránylag békés viszonyok között haladt a müveltség útján, de — mint a vad népeknél rendesen — az európai müvelődés nem tudott mély gyökeret verni közöttük, s igy a benszülött lakosság és a szigetcsoporton, különösen Honolulu fővárosban nagy számmal letelepedett fehérek között nem volt soha őszinte barátság. Két évvel ezelőtt, midőn a Budapesten is megfordult *Kalakaua* király adósságokkal megterhelte az állam pénztárát, a Hawaii szigeteken lakó európaiak már készek voltak forradalmat csinálni. Akkor abba maradt a kisérlet, most azonban, midőn *Lilinokalani* királynő új alkotmányt akart életbeléptetni, mely az ingadozó királyi hatalmat megerősitette volna, pár nap alatt megszünt Kamehameha dinasztiája, megszünt jóformán vérontás nélkül s úgy, hogy a jámbor benszülöttek nagy része csak utólag értesült a nagy változásról.

A szigetcsoporton lakó fehérek között legszámosabbak az amerikai Egyesült-Államok polgárai, mivel Hawaiihoz legközelebb esik a nagy köztársaságnak nyugati, kaliforniai része, ezek rögtön kieszközölték a Honoluluban lakó amerikai követ utján, hogy az Egyesült-Államok hajóhadának egy csomó tengerésze megszállotta a fővárost a rendfentartás ürügye alatt. Sőt tovább is mentek. A felkelést szervező fehérek egyenesen megkeresték az Egyesült-Államokat, hogy olvaszsza be a szigetkirályságot saját köztársaságába. Lehet, hogy a nép józanabb része is óhajtja azt, mert kétségtelen, hogy e maroknyi kis ország nyerne, ha a dicsőséges, nagy amerikai köztársasághoz tartoznék. Azonban Washingtonban nem igen akarnak nyilt választ adni, mert — savanyu a szőlő. Bármily jelentéktelen legyen is az a szigetcsoport, fekvése a nagy oczeán közepén igen kedvező, mivel Japán és Ausztrália felé átmenő hely s Amerika jól tudja, hogy, ha más nemzet nem is, az angol bizonyosan vitás kérdést csinálna elfoglalásából s esetleg háboru is lenne belőle. Egyelőre tehát Sandwich-szigetek maradnak önálló köztársaságnak, de *Lilinokalani* aligha lesz többé fejedelem hazájában

TANLONGO, A BANCA ROMANA IGAZGATÓJA.

A hirhedt Panama-botrányhoz sok tekintetben hasonló, bár kétségkívül kisebb méretü bűnügy merült fel Olaszországban is, a «*Banca Romana*» nevü jegybank bukásával. Sokan tréfásan Panamino-nak, fiók Panama-botránynak, is nevezik ezt az ügyet, melylyel kapcsolatban a francziákéhoz hasonlag, több volt-miniszter és tekintélyes képviselő van gyanusítva s mely szintén több millióra terjedő közvagyon elharácsolásával függ össze. A híres bűnügy alkalmából közöljük most *Tanlongo* Bernát arczképét, ki a Banca Romana igazgatója volt s kit különösen azért fogtak el, mivel a *Banca Romana* engedélyét átlépve 65 és fél millió papirpénzt bocsátott ki forgalomba fedezet nélkül. *Tanlongo*, ki most már 75 éves ember, szegény sorsból emelkedett fel milliomossá.

Genuában született; férfi korában Rómába költözött s ott egy kis vagyont szerzett, melyet különösen tejgazdasággal és baromtenyésztéssel, de mindenek felett rendkívül szigorú életmódjával s nagy üzleti ügyességével csakhamar milliomosságig emelt. Különös barátságban állott Cairoli miniszterelnökkel, ki vele sok ideig egy házban lakott s már 1855-ben

ROTTMANN MOZART:
Váratlan látogatás. Olajfestmény.
A Szent-György-Czéh XIV. aukciójáról. (142. sz.)

MOZART ROTTMANN:
La visite inattendue. Peinture.
Vente XIV. de la Guilde-Saint-Georges. (N. 142.)

festett, buja színekben tobzódó olajfestménye egyaránt értékes darabjai a kiállításnak.

Itt vannak azután még: *Feszty Árpádnak* típikus magyar alakja, *Boemm Ritta* sárgás-barna színben tartott lábas tájképe, *S. Undi Mariska* és *Lakatos Artur* egy-egy bájos, színes akvarellje, *Egry József* erőteljes Munkások című festménye, *A. Kasnya Béla, Sándor Béla, Bélaváry-Burghardt, Bálint, Istvánffy, Fejér Sándor, Kazacsay Gerőné* képei.

Az elhunyt magyar piktorok művészete szintén képviselve van az aukció-kiállításon. *Hegedüs Lászlótól* valók a hangulatos Merengés és Lágymányos. *Greguss Imre* művészetét jellemzi egy egész sereg apróbb színes olajvázlat, melyeket történelmi tárgyú kompozicióihoz készített. Ezek a mozgalmas, színes, könnyedén odavetett vázlatok élénken demonstrálják a gondolat vászonra rögzítésének pillanatát, de nemcsak mint ilyenek, hanem mint önálló és igazán dekorativ festmények is figyelemreméltók.

Tull Ödön hagyatékából számra nézve kisebb, de minőségre jobb anyag került ismét kiállításra. Csupa finomság, majdnem abszolut technikai bravur jellemzi akvarelljeit és úgy ezek, mint olajfestményei egy természetimádó művésznek igaz, benső impresszióit örökítik meg. A természet, a tájak festői szépsége volt állandó inspirálója. A tárlaton lévő tarnócai, bánrévei kertrészletei legjobb dolgai közül valók. A finom, tónusos Dordrechti halászasszonya, a színes, eleven Ruhaszárítás a közönség nem csekély érdeklődésére tarthatnak számot.

Újból kiállításra került még *Kovács Mihálynak*, a mult század hatvanas évei

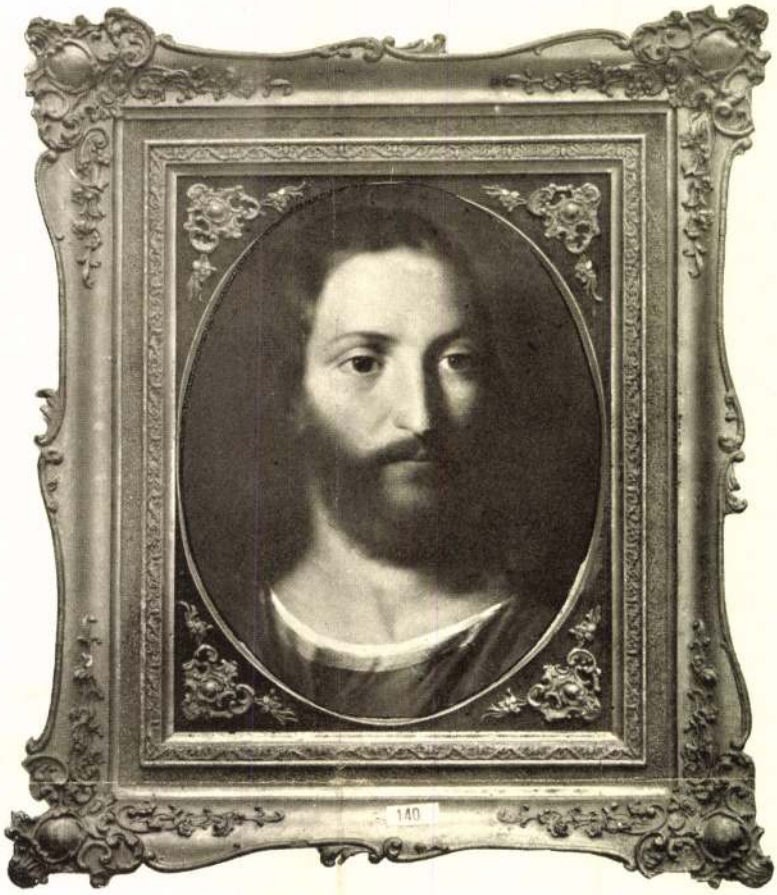

KOVÁCS MIHÁLY: Krisztus. Olajfestmény. A Szent-György-Czéh XIV. aukciójáról. (117. sz.)

M. KOVÁCS: Jésus. Peinture. Vente XIV. de la Guilde-Saint-Georges. (N. 117.)

eme jeles festőjének egy szép Krisztus feje és egy pár komoly portrait-ja. A magyar vonatkozású képzőművészeti ritkaságokat kedvelőknek pedig kedves meglepetésül szolgál egy eddig ismeretlen magyar festőnek: *Falussy Zsigmondnak* — kép hátán lévő felirás szerint — 1736-ból származó Női képmás-a, amely egy rózsaszínruhás, csipkekendős, kellemes arcú nőt ábrázol és festőjének artisztikus felfogására, ügyes ecsetkezelésére vall.

Mindent összefoglalva az aukció-kiállítás magyar képanyaga igazán figyelemreméltó és ha azt a közönség érdeme szerint méltatja, nem is maradhat el a várt siker.

KÁDAS JÓZSEF.

A Gyüjtő. 1913. II. 1–2. sz.

csak szájhagyományon alapszik, bár teljesen biztosnak tartom, mert köztudomású, hogy körülbelül abban az időben Izsó járt szülőföldjén is. Az Izsó befolyása alatt vett nagyatyám egy 1870 ki Képzőművészeti Társulati sorsjegyet is (amely birtokomban van), amikor többek közt Izsó Miklós Arany János mellszobra is kisorsoltatott gipszből 25 pengő forint értékben.

Egy kétségtelen Izsótól származó levélnyomó kezet is ismerek, amelyet Almási Balogh Melanie keze után faragott márványba. De aligha tollkéssel, mert az anyag nem engedte volna. Meg majdnem kétségtelenül megállapítható, hogy legalább is a rimaszombati időzés után készült, ha nem még később, mert már esztétikailag is szép és technikában tökéletes alkotással állunk szemben. Kegyelettel őrzi a család e műtárgyat, amelyet már tudtommal a Művészet 1911. évi Izsó cikksorozatának illusztris írója is ismer.

Érdemesnek tartom azt is felemlíteni, hogy erős kutatás dacára sem találtam meg Izsó Miklós nevét és származási adatait a müncheni Képzőművészeti Akadémia anyakönyveiben, bár Izsó a müncheni akadémián is tanult. Mi ennek az oka, máig sem világos előttem, de tapasztalatom szerint a matrikulákat nem igen pontosan vezették.

—466 SOMOGYI MIKLÓS.

MAGYAR MŰTÖRTÉNETI VONATKOZÁSOK BRUTUS JÁNOS TÖRTÉNETÍRÓ KÖNYVÉBEN. Brutus János Mihálynak, az idegen származású történetirónak Magyarország történetét tárgyaló munkájában[1] több érdekes adat található a magyar műveltség állapotáról a XVI. század második felében. Brutus a Báthoriak történetírója volt és Forgách Ferenc nagyváradi püspök meghívására jött Magyarországba. Hírneve tette figyelmessé reá Forgách püspököt. Brutus már ekkor sok országot bejárt, nagyismeretű tudós humanista volt. 1517-ben Velencében született, ismereteit Páduában sajátította el; a páduai iskolát elhagyva egész életét külföldön élte le. Magyarországon két ízben is megfordult: először 1572-ben, amikor Forgách meghívásának eleget teendő Erdélybe szándékozott eljutni, de csak Semptéig mehetett, másodízben 1574-ben, amikor két évet töltött Erdélyben, 1576 elején követte urát, Báthory Istvánt Lengyelországba. Az Erdélyben töltött két esztendő alatt jutott ideje Brutusnak, hogy önálló megfigyeléseket tegyen a magyar állapotokról. Ezeket a megfigyeléseket foglalja össze az a részlet, melynek „Ungarorum mores" a címe. Ebben tárgyalja a magyar szokásokat. Bennünket e fejezetből főleg az érdekel, amit Brutus a magyarok művészetszeretetéről feljegyez, noha az olyan adat sem érdektelen, mely a magyar ember nagy közömbösségét mutatja be olyan betegséggel szemben, mint a pestis, vagy mely a lószerető magyar nemes tulajdonait sorolja fel. Idevonatkozólag azt írja, hogy a magyar, aki egyébként az aranyhímzésű ruhára, díszes bútorra, szép képekre, márvány és bronz dísztárgyakra nem sokat ad, lovát oly sokra becsüli, hogy alig van határa annak a gondosságnak, mellyel csinosítja: aranyat, nyakéket és gyöngyöt rak rá; sőt vannak olyanok is, akiknek a lovuk nagyobb értéket képvisel, mint házuk, vagy egész vagyonuk.

Amit az e korbeli magyar építészet állapotáról, az építési kedv hiányáról és annak okáról mond, szintén nagyon figyelemreméltó. A magyarok örökös élet-halálharcban állanak a törökkel, emiatt hanyatlanak náluk a szelidebb tudományok; mert mihelyt az ellenségtől a harcra hívó jel hallatszik, elhallgat az iskolákban a tudomány. Ez az oka — írja — hogy nem valami díszesen és fényűző pompával laknak, hogy nem nagy gondot fordítatanak az épületek, templomok és fürdők csínjére és egyéb építmények díszére, amire ezidőszerint külföldön oly nagy buzgalommal törekszenek, hogy az egymással vetélkedő szellemekről és a nagy tevékenységről azt hihetné az ember, hogy utoléri a régiek dicsőségét... majd igy fejezi be: Téves az a hit, hogy a magyarokat az építéstől a nagy költség tartja vissza; akik e véleményben vannak, úgy látszik, hogy nem ismerik a magyar állapotok helyzetét: Magyarország ugyanis oly veszedelemben van, hogy azoknak, akik építenek félniök kell, (amely félelmet fordítson vissza a kegyelmes Isten az ellenség fejére) hogy inkább a barbár ellenségnek, amelynél gyűlöltebbet a földön nem ismernek, mint maguk és utódaik számára gondoskodnak.[1]

Nemcsak a szépművészet, hanem a többi tudomány pangásának okát is a török veszedelemben látja Brutus és bizonyítékul utal Mátyás korára, amikor a tudományok Magyarországon európai színvonalon állottak. Brutus megemlékszik arról is, hogy Mátyás pompás könyvtárt építtetett és ott a régi írók műveit összegyűjtötte.

—467 ZSINKA FERENCZ.

TÁRKÁNYI ÍRÁSAI SZVORÉNYI JÓZSEFHEZ KOVÁCS MIHÁLY MŰVEIRŐL. A „Művészet" hasábjain már közöltünk néhány adatot Tárkányi Béla és Kovács Mihály baráti viszonyáról. Hogy azonban Tárkányit mennyire lefoglalta a művész munkássága, kitetszik Szvorényi Józsefhez, a tudós akadémikushoz írott leveleiből, amelyben nem csupán Kovács műveiről nyert impressziókról, hanem a művész terveiről is ír, így adatokat szolgáltat nekünk Kovács munkásságáról is, némi tekintetben.

[1] Brutus János Mihály magyar királyi történetíró Magyar históriája 1490—1552. Közli Toldi Ferenc; megjelent a Monumenta Hungariae Historica második osztályának 12—14. kötetében.

[1] Ezen adalék a XII. kötett 222—225. lapokon található.

Eger, dec. 15, 854.

„. . . Távolléted óta az árvaság napjait élem, csak most látom, mennyire összetestvériesedtünk, főleg, hogy vígasztalásomra még Miska sincs itt: e hónapban talán lehozza a manó. A polgárdi oltárképen kívül részére három oltárképhez van kilátásom, melyért 4800 frtot kalkulálok számára, évekig sem eresztem el . . ."

Eger, jan. 26, 1855.

„. . . Ad vocem Miska, ki ezerszer csókol. Miska hét országra szóló Péter-Pált festett Miskolcra, most pedig nekem egy oly Szent Alajost és Immakulátát készít, hogy azt sem tudom, hova tegyem dicsőségemben . . ."

Mártz. 9, 1855.

„. . . Miska Assuntája napról-napra kolosszálisabb mértékben fejti ki az ő roppant talentumát . . ."

Eger, mártz. 2, 1855.

„. . . Miska február elejétől itt van, Pesten csak átfutott s ez okozta, hogy veled nem találkozhatott, igen, igen köszöntet általam. Műtermében jó kosztja van szemünknek és lelkünknek; gyönyörű tanulmányfejeket és egyébb compositiókat hozott. Tegnap látogatásomra jött angyal jó húgomat festette le mondhatatlan tökéllyel; egész jóságát leírta képére. Egyébiránt most az Assunta vázolatát csinálja; roppant compositió! Emlékezzél meg reá, hogy ez koronája lesz Miska művészetének ez őt a legelső rangúak közé fogja emelni. Árpád-nak ma hozták meg 2. mint mondják, kijavított s mint én hiszem egész újra készített lenyomatát. — Ez már méltó eredetiéhez most már Miska sem rebellál ellenem. Láttad-e már Miska „Csatárját" a jelen havi műtárlaton? . . ."

Eger, Mártz. 10, 1856.

„. . . Élvezeteim egyik kapitálisa Miskánk itt léte, ki szebbnél szebb oltárképeket fest, most is négy van műtermében, az utolsó Szent Márton, meglepő szépségű gyönyörű lovag, akármely Múzeumnak dísze lenne. Néhány nap óta Gorizmics[1] mulat itt, holnap ő fog ülni Miskának, őt is, mint mindenkit meglep Miskánk gazdag műterme. Husvét után indul Párisba, hová még a télen készült, de lefogtuk a szebbnél szebb megrendelésekkel, melyek Egernek mindenkor becsületére fognak válni . . ."

Egyek, Mártz. 28, 1857.

„. . . K. Miskától már kétszer is kaptam levelet; az Assuntának felén túl van, alkalmasint lejön kíséretében, hogy Bécsben és Pesten is kiállíthassa s Egerben sátorfáját fölszedvén megköszönje a szállást. Párisban úgy fogadták, hogy aligha ott, vagy Brüsszelben nem üti föl tanyáját. Mi ránk nézve veszteség, de rája nézve tán nyeremény; a távolból majd itthon is jobban megbecsülik . . ."

Egyek, szept. 13, 1857.

„. . . Miskánkat ezen, vagy a jövő héten Pestre várom, ha Assuntáját ott sikerül kiállítania . . . A hattyúba szállok . . ."

Róma, május 25, 874.

„. . . Kovács Miskának semmi nyomát sem találom. Szoldatitstól tudom, hogy Nápolyban van és ide nem sokára visszatér. Irtam neki oda, de válaszát mindeddig nem vettem . . ."

Budapest, mártz. 9, 878.

„. . . Hiszem, hogy terhedre válnék József napját Egerlyukban töltened, de ezt a kis penitenciát igen megjutalmazza majd az az élvezet, melyet a fentírt napok valamelyike nyujtand, mikorra tán a műremekeket haza is viheted . . . Oly szeretettel dolgozik azokon Miskánk, minővel tán csak nekünk szokott, kik őt annyira szeretjük mint nálunknál senki jobban s ez valóban szárnyakat ad ecsetének. Tegnap már a Magdolna kép első festése is be volt végezve, pompás gipszvásznon, s a jövő héten már a Concha tisztázása következik, mely kép a kétszerte nevelt nagysággal százszoros értéket nyert; s te elhiszed, ha neked írom, hogy mindamellett, hogy a kicsit birom, ha nem a te számodra készülne a remekmű, okvetlenül magamnak foglalnám le. Most értem én a müncheni öt Murilló genre kép varázsát, melyek épp ily nagyságúak. Hidd el kedves Józsim, hogy az „Ecce Homo"-déhez hasonló értékű öröm kapitálist nyersz, mely édesebb lesz, mert kedélyesebb a gyönyörű bibliai idyll, a szenvedő fönségnél. Magdolna is ilyen sokat igér, főkép, hogy Miskánk utasításaidat — bár némi részben — velem együtt nevette, de jóformán valamennyit teljesitette."

Budapest, április 2, 1878.

„. . . Örülj és örvendezz kedves Józsim, hogy a „kék ruha" előbb nem került nyelvedre és tolladra, hanem csak most, midőn már teljes kék pompájában kesereg a gyönyörű Magdolna . . . nemcsak Battoni, Correggio is kékben festette s tán Murilló is és többen, mi már csak azért is szép, mert a kék szín a bűnbánat színe az egyházban is. Tizián csíkos viganója helyett is hidd el ezerszer szebb lett volna képén a kék ruha. Nem kapacitállak tovább, néhány nap mulva majd meggyőz erről a gyönyörü kép maga, úgy, hogy fejedre ütsz a csíkos gondolatért, hogy is akadhatott elmédbe — ha majd meglátod ezt a kéket."

Budapest, III—10, 1885.

„. . . Magammal hoztam szép arcképedet a nagy fényképen s Miskánknak is annyira megtetszett, hogy most már szürke alófestésben ott brillirozik támlányán, hogy mikorra ide jössz a jövő héten vagy még ezen, neki ülve, te mint nobilis eredeti, megnyerjük amit óhajtunk szép arcképedet, de presenti. — Sőt az otthoni nagy képedet is, melyet Kiss Alajos pingált ma ide rendeltem küldetni, hogy itt léted alatt azt is a te originális arcodról tegye tökéletessé, mint ezt már Miskánk tudja. Ennek pedig az az előzménye, hogy ideérkeztemkor átvivém fényképedet Miskánknak, említettem neki, hogyha úgy a nekünk való tarifa szerint 100 forintért megcsinálja — meg a nagyot is 20—25 frtért kikorrigálja, állnánk eléje akár te akár én. „. . . Veletek könnyű a számadás" (mondja Miskánk) s mindjárt másnap megrendelte a vakrámát és vásznat s szürkén rá is pingálta, úgy, mint Ticiántól tanulta . . ."

—468 BENKÓCZY EMIL

[1] A „Gazdasági Lapok" szerkesztője.

Művészet 1913.

Kovács Mihály

Adatok művészetünk történetéhez

céhszabályzat 1310-ből s Franciaországban is már a XIII. század folyamán fennállott az „ymagiers-tailleurs“ és a „peintres“ céhe. Nálunk azonban a szórványosan előforduló képíró és szobrász mesterek szövetkezése — úgy látszik — jó ideig nem mutatkozott szükségesnek. A zománcolók „tűzben pikturálásá“-ról megemlékezik néhány régi okirat, az ötvösöknek sokszorosítási művészkedéséről céhszabály is szól. Az 1639-iki kassai regesztrom szerint: „A te tiszted ez is leszen, hogy rezeket faragsz, lyukas tizenkét darabot, hogy mikor szabadon akarod mondatni magadat, azokat te tülled az böcsületes céhben elkérik, mert másképen szabadon nem mondanak, ezekhez taresjad magadat.“ De festők céhéről csak ennek a két céhszabályzatnak útján értesülünk behatóbban.

Az egyik tulajdonképen egy latin nyelvű kiváltságlevél, szerzé Bethlen Gábor 1618. febr. 1-én, a melyet jóváhagyás végett II. Rákóczy Györgynek is bemutattak 1653-ban Váradi Márton és Nagybányai István kolozsvári képírók céhének fő- és al-céhmesterei. Ebben a fejedelem Székesfehérvári István kolozsvári képíró kérésére engedély-levelet ád az odavaló képírótársaság szabályaira. A céhszabály szerint: 1. Vándorló vagy idegen képírók csak akkor gyakorolhatják mesterségüket, ha más adófizető lakosok példájára megnősülve letelepszenek vagy, ha valamelyik kolozsvári festőhöz szegődnek bérért. 2. A kolozsvári többi mesterek, nevezetesen az asztalosok közül senki a kolozsvári képírók mesterségébe, — a mint ezt a képírók régi törvénye is tartja — belékontárkodni ne merjen s a mint mondani szokás, „kaszáját azok füvébe ne vágja.“ 3. A növendékek az inasévek eltöltése után kötelesek a többi képírók céhébe és társaságába beavattatni magukat, máskép társaságon kívül a képírást űzniök nem szabad.

A másik egy magyar nyelvű céhszabály. A Bethlen Gábortól nyert kiváltságlevéllel egyidejűleg a megnevezett céhmesterek még egy szabályzatot is bemutattak II. Rákóczy Györgynek, ki a kiváltságlevél fotytatásaképen ezt is átírta és megerősítette. Keletkezésének ideje 1618 és 1653 közti időre tehető. A zamatos magyarsággal szerkesztett irat mint nyelvemlék is kiváló. Főbb cikkelyeit lehetőleg az eredeti kifejezésben itt adjuk:

1. Esztendőnként az képírók közül egy czéh atyja választassék és melléje

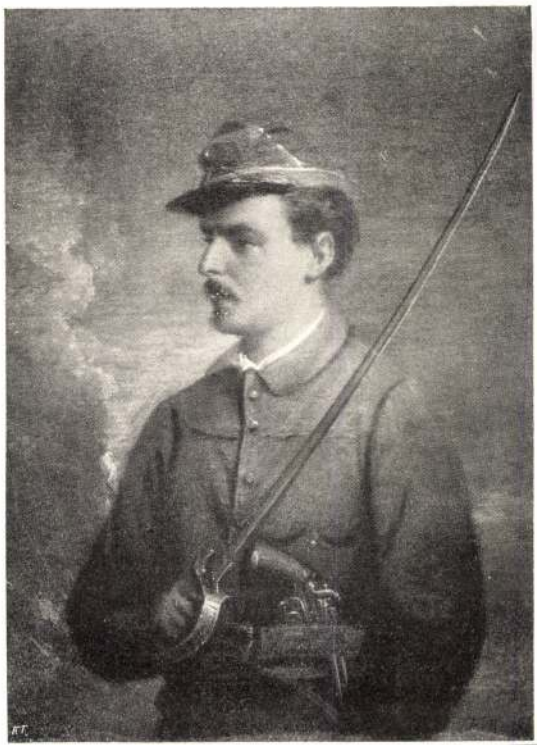

AZ ORVOS-SZÖVETSÉG KIÁLLÍTÁSA
GARIBALDISTA

„Faust és Margit találkozása“ a Luxemburgban van, nagyon tetszettek és megvetették alapját későbbi hírnevének. Ugyanebben az időben kezdett a vízfestéssel és a rézkarccal is foglalkozni, s ezen a téren is csak öregbítette sikereit. 1871-ben Angliába költözött, a hol épp úgy, mint a németalföldi Alma Tademából és a német Herkomerből, angol festő lett belőle. Fő témája a high life ábrázolása volt s ezen a téren óriási népszerűségre tett szert. Becsvágyát azonban ez sem elégítette ki s ekkor teljesen modern fölfogással megfestette a „Tékozló fiú“ című olajciklusát, mely annak idején Bécsben is látható volt. Ötven éves volt, a mikor hozzálátott élete főmunkájához, a „Jézus élete“ című ciklushoz, melylyel elérte sikereinek tetőpontját. Ez a több mint 300 akvarellből, tömérdek vázlatból és rajzból álló ciklus hosszú évek lelkiösmeretes tanulmányának volt az eredménye. Tissot éveket töltött a Szentföldön s csodálatos szorgalommal dolgozta föl a rengeteg anyagot, miközben szigorúan a történelmi hűségre törekedett és tiszteletreméltó pietással merült el témáinak legapróbb részleteibe. Ez a pedans aprólékosság olykor kissé szárazzá teszi alkotásait, ezt a gyöngéjét azonban kiváló művészi minőségei könnyen felejtetik. A „Jézus élete“ című ciklusát a művész Amerikában is bemutatta, a hol alig egy

Kovács Mihály

festő

Abádszalókról, 1837-ben

19 éves

Kovács Mihály, festő, Abádszalókról (Jász-Nagykún-Szolnok m.), 19 éves korában, 1837 máj.-ban iratkozott be a Kupelwieser vezetése alatt álló antik rajzosztályba, majd 1838—1840 máj.-ig a tört. festészeti osztályon Gsellhofer, Redl és Ender tanárok tanítványa volt.

lása

Fleischer Bées. Co. l.

T. 1045.

k Serinwar-at, mely körül az erdő-
tyáin Türken Köpf tüzvék ki, az
r setzen über die Muhr, werden
n Serin. Felirata a bástyáknál

ar
ugusti mit
n eingenomē

1.2 : 19.5 cm.

Folytatása
Molnár Józsefnél

festői gyengédséggel való ábrázolásában jelentkezik, ez az a pont, ahol Molnár szelíd lírája, mely egyéb képeit oly vonzóvá teszi, akadálytalanul megnyilvánulhatott, merő ellentétben a harcias, gomolygó alakokkal. Dezső önfeláldozása romantikus képszerkezetet kever össze csendéletszerű, biedermeier izlésű festési móddal, e miatt a kettőssége miatt bizonytalan hatású, bár Kovács Mihály művénél fejlettebb, önállóbb és jelentékenyebb.

ső nagy sikerét köszönhette. Than természetes kompozíciója, eleven drámaisága mögött mérföldekkel elmarad, erőltetett mozgalmassága a biedermeier-festészet keretein belül is jól elképzelhető. Téralakítása primitív, a kompozíció áttekinthetetlenül zsúfolt, formailag szárazon rajzszerű, merev helyi színekből összerakott tarkasága pedig egyenesen bántó. Ez a kép Karl Rahl Manfréd fogadtatása c. művének (Bécs, Galerie des 19. Jahrhunderts) erős és félreismerhetetlen hatása alatt készült s mutatja hogy Kovács Mihály formailag biedermeier, szellemben történeti-romantikus képeivel végül is harmadik stilusnál, a bécsi historizmusnál kötött ki, mint a nálánál hasonlíthatatlanul tehetségesebb Than Mór.

A sokfelé tapogatódzó, stilárisan bizonytalan Kovács Mihálynál markánsabb egyéniség Molnár József (1821–1899), bár tisztán romantikus festőnek ő sem mondható. Kovács nagy sikerével csaknem egy időben, 1855-ben állította ki Dezső vitéz feláldozza magát Róbert Károly királyért c. vásznát (Budapest, Szépművészeti Múzeum), mely jóval fejlettebb festői eszközökkel készült, mint az Árpád paizsra emeltetése. Első pillantásra feltűnik, hogy annak zsúfolt, levegőtlen és tértelen csoportosításával szemben a jelenet hatalmas, szellős tájkép ölén játszódik le. A kép mozgalmas szerkezete, az indulatok illuziót keltő volta azt mutatja, hogy Molnár megismerkedett a romantika elveivel s azokat részben fel is használta. Sajnos vándorutján Bécsbe, Itáliába és Münchenbe került el, nem Párisba s így a klasszicizmus meg a biedermeier láncait nem tudta leoldani magáról. Aprólékosan és gondosan kidolgozott figurái műtermi tanulmányok, hiányzik a mozgalmasságot igazán alátámasztó széles festőiség, amely Than Mór fiatalkori képét oly emlékezetessé teszi. Némi merészség csak a mélybenyúló tájháttér

Kovács Mihály

50

Egy évvel később, 1854-ben festette Kovács Mihály népszerű képét, Árpád paizsra emeltetését (Budapest, Szépművészeti Múzeum) mely viszont egy nemzedékkel korábbi ideálokat követ, a biedermeier formavilágához kapcsolódott. Kovács Mihály (1818–1892) e szerény tehetségű, de igen termékeny festő, ki Brocky Károlyra emlékeztet abban, hogy rendkívüli szeretettel másolta a klasszikus mestereket, Tiziant, Veroneset, Rubenset, Murillot és Velasquezt, főképp arcképeket és oltárképeket festett. Nagyobb művei a legkülönfélebb hatásokat mutatják, így a polgári templom számára készült Mária mennybemenetele Tizian Assuntáját választotta mintaképül s a motivumot meglepő mozgalmassággal variálta, más vásznai a bécsi festők tanulmányozásáról tanuskodnak. Igen jellegzetes, hogy az a kisméretű s művészileg sem jelentékeny alkotása, mellyel a történeti festészet területére átlátogatott, alapozta meg hírnevét. Ma már csodálatosnak tűnik, hogy az Árpád paizsra emeltetése (Budapest, Szépművészeti Múzeum) miképp tudott országos hírűvé válni s hogy ez az a mű, melynek a magyar történeti festészet el-

2711

3. Kovács Mihály.

(Sz. Tisza-Abád-Szalókon 1818. julius 18-án. † Buda-Pesten 1892. augusztus 3-án.)

Árpád emeltetése.

Középütt, hol a földön kerek pajzs és csákány hever, a vezérek ~~Árpádot~~ magasra emelik s mint választott fejedelmüket tisztelik. ~~Jobb~~ kezében görbe kardot tart s baljára pajzs ~~van~~ támasztva. Aranyos sisakját toll diszíti; hosszú haja, bajusza s szakálla barna; vállra vetett párduczbőrének szíján a csat nagy; piros köntösének alját s újját paszománt futja körül, mely mellett gyöngysor halad; derekát zöld kendőöv szorítja és csizmája sárga. Oldalt részint lóháton, részint gyalog, a nép van, mely az új fejedelmet ujongva üdvözli. Balról egy sárga ruhát viselő előkelő hölgy áll két fiával és nézi ~~Árpádot~~, kinek oldalán tőr s kard ~~függ~~ lóg. Mögötte a borostyán-koszorúval felékesített nő lelkesedik ~~lánttal~~ hóna alatt kissé odább pánczélos vitéz tartja nejét átkarolva. Jobbról ketten ereszkedtek térdre, egy kis fiú atyja vállán ad érzelmeinek kifejezést. Mögöttük a jobb kezét keblére tevő s balját csákányán nyugtató Álmoson túl, kinek hosszú haja, bajusza s szakálla ősz és a ki aranybrokát mentét s bokáig érő piros köntöst visel, kis fiú kérezkedik anyjához. ~~A~~ hátul a lovasok egyike szőke figyermeket emel fel kezénél fogva. A háttér hegyes vidék, tábori sátrakkal és balról várral, a mely előtt a táltos felemelt karokkal áll a fehér-ló áldozatnál, melynek vérét a segédkezők egyike térdre ereszkedve fogja fel. A fegyveres nép dárdákkal s lobogókkal vonult ki. Az utóbbiak egyikén kiterjesztett szárnyú madár van ábrázolva. Az égbolt felhős. Jelzése alól balra: »*KM. Egerben, 1854.*«

Vászon, méretei 67 : 100 cm.

1887: II. 56. — 1888: II. 56. — 1889: II. 72. — 1890: II. 72. — 1891: I. 42. — 1892: I. 42. — 1893: I. 47. — 1894: I. 3. — 1895: I. 3. — 1896: I. 3. — 1897: I. 3. — 1898: I. 3. — 1900: I. 3. — 1901: I. 3. — 1903: I. 3. — 1904: I. 3. — 1905: I. 3.

~~Tárkányi Béla hagyománya 1886. — Magy. Képt. 453. — Ltsza 313.~~

— Magy. Képtár 453. — Uj lelt. sz. 313. — 1905. átv. jegyz. 47. — Száma az Orsz. Képtárban a sz. nban 1699. és a leltárban 2711. — Tárkányi Béla hagyománya 1886. április havában.

Kitüggesztésére vonatkozó adatok a Nemz. Muzeumban.

Árpádot, ki

— a fejedelmet

kard van, s

183

Lovas

M. 453
Lyl 313

Tárkányi Béla hagy. 886

2725

Vétnos

17. Kovács Mihály.

(Sz. Tisza-Abád-Szalókon 1818. julius 18-án. † Buda-Pesten 1892. augusztus 3-án.)

Olasz nő.

A csaknem térdig látható, ~~fiatal asszony~~ jobbra fordulva áll, de visszanéz. Kezeiben alvó fiú-gyermeket tart, ki baljával ~~anyjának ingébe~~ kapaszkodik. Középütt elválasztott és simára lefésült haja meg szemöldöke fekete, szeme barna. Fejét csipkeszegésű fehér és hátrahajtott piros kendő fedi rojttal, nyakéke korall-füzér és karika fülbevalóján kereszt csüng. Csipkés ingvállának fodros ujja bő, vállán piros szalagcsokor képez díszt, fűzős ~~[illegible]~~ dereka és himzett köténye piros. A háttér hegyes vidék balról a római vizvezetékkel. Az égbolt felhős. Jelzése alól jobbra: *»fest. Kovács M. 1848/51.«*

ruhájának

191

Vászon, méretei 98 : 74 cm.

1868: VI. 61. — 1870: II. 42. — 1871: II. 42. — 1873: II. 36. — 1876: II. 50. — 1878: II. 50. — 1880: II. 50. — 1881: II. 50. — 1883: II. 19. — 1884: II. 19. — 1885: II. 19. — 1886: II. 19. — 1887: II. 34. — 1888: II. 34. — 1889: II. 50. — 1890: II. 50. — 1891: I. 56. — 1892: I. 56. — 1893: I. 61. — 1894: I. 17. — 1895: I. 17. — 1896: I. 17. — 1897: I. 17. — 1898: I. 17.

~~A képcsarnokegylet ajándéka 1852. — Magy. Képt. 69. — Ltsza 50.~~

1900: I. 17. — 1901: I. 17. — 1903: I. 17. — 1904: I. 17. — 1905: I. 17.

— Magy. Képtár 69. — Uj lelt. sz. 50. — 1905. átv. jegyz. 61. — Száma az Orsz. Képtárban a sz.nban 1713. és a leltárban 2725. — A képcsarnok-egylet ajándéka 1852 október 6-án.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok a Nemz. Muzeumban.

Mk 69.
ujl. 50.

Képcsarnokegylet. aj 1852

61

2814

58. Kovács Mihály.

(Sz. Tisza-Abád-Szalókon 1818. julius 18-án. † Buda-Pesten 1892. augusztus 3-án.)

Antiope.

Az előtérben egy fa árnyékában, melynek ágairól vörös lepel omlik le, fejjel balra, fehér terítőn nyugszik Nykteusnak, a thebai királynak leánya: Antiope. Jobb kezét feje fölé tartja, s balja a földön pihen. Haja s szemöldöke barna, teste egészen meztelen, ~~s lábait kissé összehuzta~~. Mellette, az innenső oldalon szőlőfürt, körte s szilva ~~köti le figyelmünket~~; túlról pedig Ámor áll, ki jobbra tekint, hol a dombon lévő fák egyike mögül, a Satyr alakjában megjelent, Zeus leselkedik. Kinyujtott jobb kezében nyilat tart s baljával olyan mozdulatot tesz, mintha csendre intene. Szőke haja göndör, szeme kék, szárnya zöld s piros szalagon ~~lógó~~ ~~puzdrája~~ nyílvesszőkkel ~~van~~ tele. A háttér hegyes vidék vízesést képező patakkal s a kéklő hegy tövében várossal. Az égbolt felhőzött. Jelzése alól jobbra: »*festé Kovács Mihály.*«

Vászon, méretei 137 : 205 cm. — Ny lelt. sz. 405.

1893: II. 169. — 1894: II. 56. — 1895: II. 56. — 1896: II. 58. — 1897: II. 58. — 1898: II. 58.

Özv. Kovács Mihályné sz. Petrá de Castro ajándéka — ~~1892-ben. — Ltsza 405.~~ Átrétetett az 1892. oktober 19-iki 45224 sz. leirat alapján.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok a Nemz. Muzeumban.

-- 1900: II. 58. -- 1901: II. 58. -- 1903: II. 58. -- 1904: II. 58. — 1905: II. 58.

— 1905. átrételi jegyzék 172. — Száma az Orsz. Képtártan ~~[illegible]~~ a sz. nban 1822. és a leltárban 2814.

719 Puzdráját

Kovács Mihály aj. 1892 oktob 6

Nyelt 405.

172.

2810

54. Kovács Mihály.

(Sz. Tisza-Abád-Szalókon 1818. julius 18-án. † Buda-Pesten 1892. augusztus 3-án.)

Farkas László 114 éves korában.

Mellig látható és szembe néz. Jobb kezével botjának végét fogja. Középütt elválasztott hosszú haja, nyirott bajusza és szakálla ősz, szeme kék. Ingének gallérja lehajtott, zsinóros mellénye piros, fekete kabátjának gallérja s ujjának hajtókája prém. Jelzése jobbról a karnál: »*K M 1862.*«

Vászon, méretei 69·3 : 58 cm.

1868: V. 19. — 1870: II. 23. — 1871: II. 23. — 1873: V. (I. 5.). — 1876: II. 25. — 1878: II. 25. — 1880: II. 25. — 1881: II. 25. — 1883: IV. 134. — 1884: IV. 136. — 1885: IV. 136. — 1886: IV. 136. — 1887: IV. 135. — 1888: IV. 135. — 1889: IV. 156. — 1890: IV. 156. — 1891: II. 94. — 1892: II. 94. — 1893: II. 165. — 1894: II. 52. — 1895: II. 52. — 1896: II. 54. — 1897: II. 54. — 1898: II. 54.

~~Kubinyi Ferencz ajándéka 1864. — Magy. Képt. 159. — Ltsza 107.~~

241

— 1900: II. 54. — 1901: II. 54. — 1903: II. 54. — 1904: II. 54. — 1905: II. 54.

— Magy. Képtár 159. — Uj lelt. sz. 107. — 1905. átv. jegyz. 168. — Száma az Orsz. Képtárban a sz. nban 1818. és a leltárban 2810. — Kubinyi Ferencz ajándéka 1864 november 14-én.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok a Nemz. Muzeumban.

Mk. 159.
Ujl 107.

Kubinyi Fer. aj. 1864

168

2725

50

17 Kovács Mihály:

(Sz. Tisza-Abád-Szolókon 1818. július 18-án. + Ponda-Pesten 1892. augustus 3-án.)

Olasz nő.

A csaknem térdig látható ~~nin~~ fiatal asszony jobbra fordulva áll, de vissza néz. Kezeiben alvó fiú-gyermeket tart, ki baljával anyjának ingébe kapaszkodik. Középütt elválasztott s simára lefésült haja és szemöldöke fekete, szeme barna. Fejét csipkeszegésű fehér és hátrahajtott piros kendő fedi rojttal, nyakéke korallfüzér s karika fülbevalóján kereszt csüng. Csipkés ingvállának fodros ujja bő, vállán piros szalagcsokor képez díszt, fűzős ruha, dereka s hincsett köténye piros. A háttér hegyes vidék balra a római vízvezetékkel. Az égbolt felhős. Jelzése alól jobbra:

» fest. Kovács M.

$18\frac{48}{51}$ 4

Vászon, méretei 98:74 cm.

A szemz. képes gyl. aj. 1852. X. 6.

M. képt. 69.

Uj sza 50.

I: 17.

I: 56.

121

2723

299

15. Kovács Mihály:

(Sz. Tisza-Abád-Galókon 1818. július 18-án † Buda-Pesten 1892. augustus 3-án.)

Görög pap.

A mellig látható s jobbra fordult pap égfelé tekint. Hátrafésült hosszú haja, bajusza s szakálla öszbevegyült; szemöldöke és szeme barna. Fehér vállkendője kilátszik, brokát palástját szék pánt tartja össze s a díszül alkalmazott fehér gyöngyöktől husz olvasható meg.

Vászon, méretei 58:46 c/m.
~~Pompéry dáns hagyateka. 1884. XI.~~
~~Magy. képt. 439.~~
~~Ugyan 299.~~
~~I: 15.~~

I: 54

117

2711

313

3. Kovács Mihály:

(Sz. Tisza-Abád-Szalókon 1818 júl. 18. + Buda-Pesten 1892 augustus 3-án)

Árpád emeltetése.

Középütt a vezérek Árpádot magasra emelik s mint választott fejedelmüket tisztelik. Jobb kezében görbekardot tart s baljára pajzs van felcsatolva. Aranyos sisakját toll díszíti; hosszú haja, bajusza s szakálla barna; vállra vetett párduczbőrének szijáu a csat nagy; piros köntösének alját s ujját paszomant futja körül, mely mellett gyöngysor halad; derekát zöld kendő-ös szorítja s csizmája sárga. Oldalt részint lóháton, részint gyalog, a nép van, mely az uj fejedelmet ujongva üdvözli. Balra egy elökelő hölgy áll két fiával s nézi Árpádot, kinek oldalán tőr s a kard hüvelye lóg. Mögötte a borostyánkorzonával felékesitett nő lelkesedik lanttal hóna alatt s kissé odább pánczélos vitéz tartja, nyjét átkarolva. Jobbra ketten ereszkedtek térdre, egy kis fiú atyja vállán ad lelkesedésének kifejezést; mögöttük a jobb kezét keblére tevő s balját buzogányán nyugtató Almosson tüt kis fiú kéri ~~[illegible]~~ amylához s hátul a lovasok egyike szöke fegyeméket emel fel kezénél fogva. A háttér hegyes vidék (balra varral tábori sátrakkal és a mely előtt a táltos felemelt karokkal áll a fehérló-áldozatnál, melynek vezét a segédkezők egyike térdreereszkedve fogja fel. A fegyveres nép dárdákkal s lobogókkal vonult ki. Az utóbbiak egyikén kiterjesztett szárnyú madár van ábrázolva. Az égbolt felhős. Tehéz alól balra »K.M. Egerben 1854«.

⊥ hol a fődön kerek pajzs s csákány hever,

⊥ sárga ruhát viselő

⊥ kinek hosszú haja, bajusza s szakálla ősz és a ki aranybrokát mentét s bokáig érő piros köntöst visel,

94

Vásrou, méretei 67 : 100 cm.
~~Vaskányi Béla hagyatéka 1886. IV.~~
~~M. lépt. 453.~~
~~Ny 313.~~
~~I : 3~~

I : 42

2810

107

54. Kovács Mihály.

(Sz. Tisza Abádon 1818. július 25-én + Budapesten 1892. augusztus 3-án.)

Farkas László 114 éves korában.

Mellig és szembe nézve van ábrázolva. Jobb kezével bosjának végét fogja. Középütt elválasztott hosszú hajá, nyirott bajusza s szakálla ősz; szeme kék. Ingének gallérja lehajtott, zsinóros mellénye piros s fekete kabátjának gallérja s ujának hajtókája prém. Jelzés jobbra a karnál ⇒ $\overset{\frown}{\text{K M}}$ 1862. ⇐

Vászon, méretei 69·3 : 58 cm.

~~Kubinyi Fer. ajánd. 1864. XI. 14.~~

~~M. képt. 159.~~

~~Uj sza 107.~~

~~II : 54.~~

335.

II : 94.

2716

8. Kovács Mihály.

(Sz. Tisza-Abád-Szalókon 1818. julius 18-án. † Buda-Pesten 1892. augusztus 3-án.)

A szt. Márk templom.

A románstylű s mozaikkal kirakott velenczei székesegyházban, balra a bekerített oltár felé, melynek gyertyáit az ajtót kinyitó sekrestyés most gyujtotta meg, egy ősz pap megy misézni a mellette haladó ministráns gyermekkel, ki a piros kötésű misekönyvet viszi. Az oltáron innen egy idős férfi, egy kék ruhás szőke hölgy és egy piros ruhát viselő barna nő térdel. Ez utóbbi mellett egy földre telepedett és bal kezére támaszkodó leány tűnik szemünkbe, ki jobb kezét úgy tartja, mintha a hozzá legközelebb térdelőtől kéregetne. Jobbra munkás ember ereszkedett bal térdére s az oszlopokon nyugvó, emelvényes és kupolás szószék alatt, főpap imádkozik a nyitott könyvből. Az ajtó felől asszony közeledik kis leánynyal s az ajtóban botjára támaszkodó férfi alakja tűnik fel. Fölül az aranyozott pilléreken és a mozaik kép alatt: »FERS. GABRI . . . CHA SORTIS« és »I. A. M.«; jobbra pedig Krisztus képe felett félkörívben: »† ME DESPERETIS VENETI« olvasható. Jelzése a szószék talpán: »*Kovács M. 1875.*«

Vászon, méretei 84 : 66 cm. — Ny lelt. sz. 404. — ♁

1893: I. 52. — 1894: I. 8. — 1895: I. 8. — 1896: I. 8. — 1897: I. 8. — 1898: I. 8.

Kovács Mihályné, sz. Petra de Castro ajándéka 1892. — Ltsza 404.

717

Kifüggesztésére vonatkozó adatok a Nemz. Muzeumban.

-- 1900: I. 8. -- 1901: I. 8. -- 1903: I. 8. -- 1904: I. 8. — 1905: T. 8

♁ 1905. átvételi jegyzék 52. — Szaina az Orh. Kiptárban 1704. és a leltárban 2716. —

Kovács Mihály aj 1892. okt 6

Ny lelt 404

I s a két sielső leány. Ezekből

1625. Kovács Károly: F, a melyen innen vályú van,

Viribus unitis.

A kerekes kutnál F két nagyobb leányka a kávára támaszkodó és neveti a kerékbe kapaszkodó három kisebb gyermeket, kik a lánczon logó vedret akarják felhúzni. A nagyobb leányok köznél a ~~egyike~~ szőke ~~másika barna. Az előbbi~~ lila, a barna ~~utóbbi~~ kék ruhát visel. A ~~kisebb~~ gyermekek közül a középső fiú, ki kabátot meg rövid nadrágot hord I a tulsó ~~piros öltözetü leányka~~ ágaskodik és a küllő fogva nyújtózkodik; az innenső pedig ~~[illegible]~~ jobbjával a kereket eresztette el és balját a kut szélére tette. F ~~A kuton innen vályú látszik.~~ A háttért cseréppel födött fabódé foglalja el, melyen az „elhi" alatt ~~a mester jelzése ez:~~ „H. L." betü van. Alól jobbra ~~a mester~~ Jelzése ~~ez:~~ „KOVÁTS KÁROLY".

Vászon, méretei 215:156 cm.
Vétetett 1898: V. 18-án a 29527 sz. rendelettel 600 frton.
Elszámoltatott 1898: X. 23-án. (199/98.).
Az elszámolás tudomásul vétetett 1898: X. 28-án a 9627 sz. vsz. alatt. (361/98).

~~[illegible]~~

Az 1901: XI. 16-iki felterjesztésre (607/901) az 1902: I. 10-én kelt 92507 ex 901 sz. leirattal (33/902) kiadatott a békés-csabai muzeum-egyesületnek. (492/902)

F Az előbbi piros, az utóbbi ~~[illegible]~~ kissé nyitott rózsaszinü ruhát visel.

Vid. Muz.

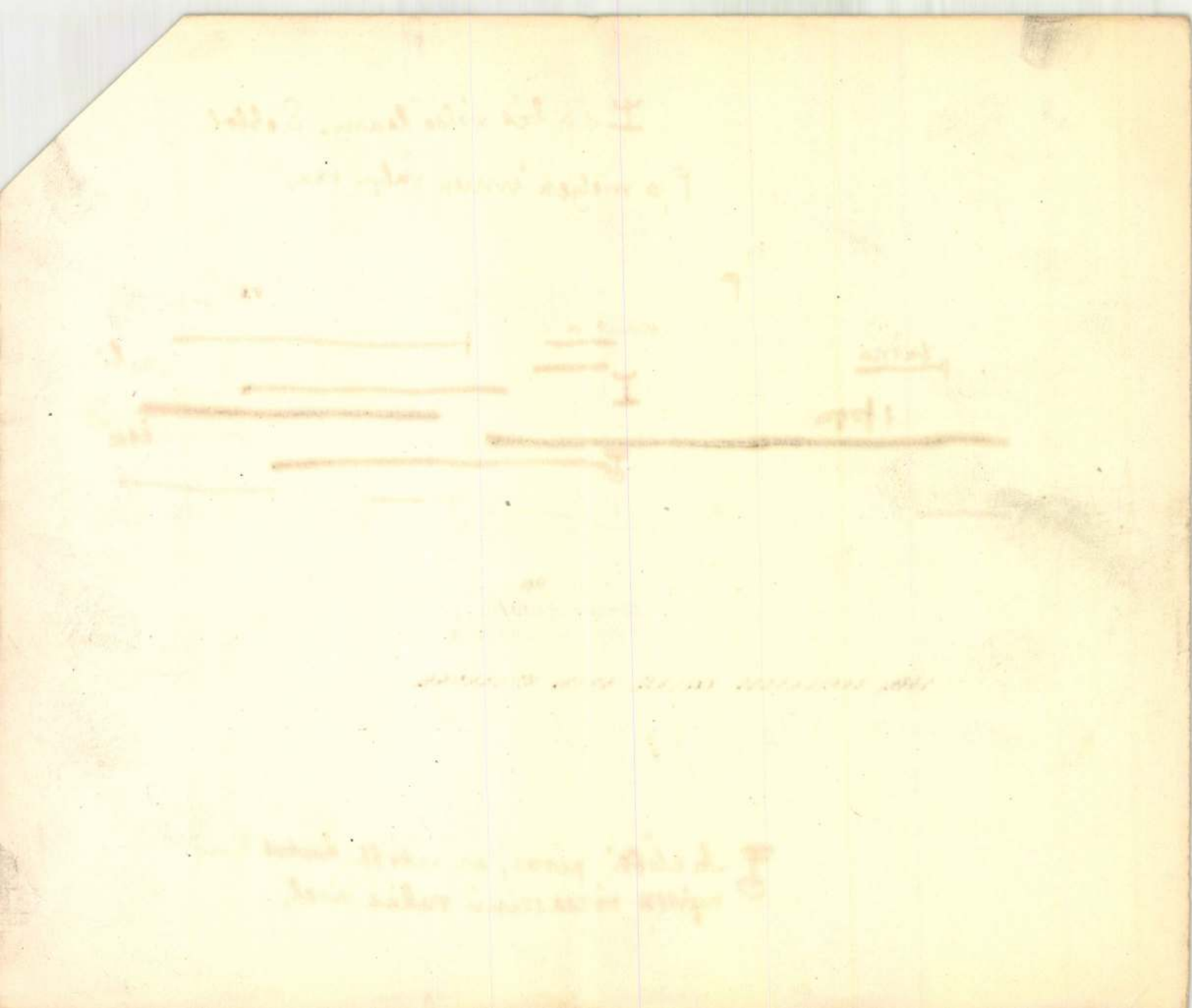

2702

37. Diego Velazquez (de Silva) után.

(Megkereszteltetett Sevillában 1599. junius 6-án. † Madridban 1660. augusztus 6-án.)

IV. Fülöp spanyol király.

A jobbra fordult lovon ülő király, jobbjában a kantárszárat fogja, baljában parancsnoki pálczát tart. Szögletes karimájú kalapját szines tollak diszítik. Haja, szemöldöke és szeme barna; bajusza s kecskeszakálla szőke. Vértje aranyozott; jobb vállától balcsipője felé rózsaszinű kendő halad; térdigérő nadrágja aranyhimzésű; harisnyája fehér és topánja sarkantyús. Kese lábú ágaskodó lovának takarója és szerszáma díszes. Mögötte balra fa látszik, a háttér hegyes vidék felhőzött égbolttal. A kép hátán ezt olvassuk: »*Velazquez után Kovács M. 1867. Madrid.*«

Vászon, méretni 58·3 : 69·3 cm. — Lg. lelt. sz. 413. —

714

1893: Bej. 37. — 1894: Bej. 37. — 1895: Bej. 37. — 1896: Bej. 37. — 1897: Bej. 37. — 1898: Bej. 37.

A madridi Museo del Pradoban őrzött eredeti után másolta: *Kovács Mihály.* (1818 † 1892.) — Kovács Mihályné, sz. Petra de Castro ajándéka 1892. — Ltsza 413.

~~A firenzei Uffiziban őrzött eredeti után másolta: *Kovács M.* (1818 † 1892.). — Kovács Mihályné, sz. Petra de Castro ajándéka 1892. — Ltsza 410.~~

3

Kifüggesztésére vonatkozó adatok a Nemz. Muzeumban.

-- 1900: Bej. 37 -- 1901: Bej. 37. -- 1903: Bej. 37. -- 1904: Bej. 37. — 1905: Bej. 37.

Jegyzet. A madridi Museo del Pradoban őrzött eredetiről másolta Kovács Mihály (1818+1892).

— 1905. átvételi jegyzék 37. — Száma az Orh. Képtárban a sz. nban 1690. és a leltárban 2702. —

Kovács Mihály aj. 1892. okt. 6

Lg lelt. 413.

2703

38. Diego Velazquez (de Silva) után.

(Megkereszteltetett Sevillában 1599. junius 6-án. † Madridban 1660. augusztus 6-án.)

Martinez Montañes arczképe.

A mellig látható ~~művész~~ és jobbra fordulva van ábrázolva. Rövid haja és szemöldöke őszbevegyült; bajusza és kecskeszakálla galambősz. Kerek gallérja széles, vállra vetett köpenyege és köntöse, melyen sürű gombok vannak, fekete. A kép hátán e feliratot olvassuk: »*Velazquez után festé Kovács Mihály, Madrid 1867.*«

Vászon, méretei 73·5 : 61·5 cm. — by lelt sz. 411 I —

1893: Bej. 38. — 1894: Bej. 38. — 1895: Bej. 38. — 1896: Bej. 38. — 1897: Bej. 38. — 1898: Bej. 38.

A madridi Museo del Pradoban lévő eredeti után másolta: *Kovács Mihály* (1818 † 1892.). — Kovács Mihályné, sz. Petra de Castro ajándéka 1892. — ~~Ltsza 411~~.

715

Kifüggesztésére vonatkozó adatok a Nemz. Muzeumban.

-- 1900: Bej. 38. -- 1901: Bej. 38. -- 1903: Bej. 38. -- 1904: Bej. 38. — 1905: Bej. 38.

Jegyet A madridi Museo del Pradoban lévő eredeti után másolta Kovács Mihály (1818 + 1892).

I — 1905. átvételi jegyzék 38. — Száma az Orsz. Képtárban a sz. utan 1691. és a leltárban 2703.

Kovács Mihályné aj. 1892 dr. 6.

by lelt 411

2704

39. P. P. Rubens után.

(Sz. Siègenben 1577. junius 28-án. † Antwerpenben 1640. május 30-án.)

A művész első nejének (Isabella Brandt[illegible]). ~~arczképe.~~

Derékig szembe nézve van ábrázolva. Jobb kezében pirosfedelű kétcsatos könyvet tart, melynek levelei közé mutató-ujját tette, a baljával a vállaira vetett fekete köpenyeget fogja, melynek aranykötője ékköves. Fejdísze alig látszik; haja, szemöldöke s szeme barna; fülbevalóján hosszukás csüngők lógnak; nyakéke kettős fehér gyöngyfüzér; kivágott sötét ruháján a gombok sürűen varrvák fel; csipkegallérja álló s ingvállának fodros kézelője visszahajtott. Mögötte piros függöny köti le figyelmünket s az oszlopot vadszőlő futja körül. A kép hátán ezt olvassuk: »*Rubens után festé Kovács Mihály.*«

Vászon, méretei 84: 64·3 cm. — Ly lelt. sz. 410 ♂ — ♂.

1893: Bej. 39. — 1894: Bej. 39. — 1895: Bej. 39. — 1896: Bej. 39. — 1897: Bej. 39. — 1898: Bej. 39.

715

410.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok a Nemz. Muzeumban.

-- 1900: Bej. 39. -- 1901: Bej. 39. -- 1903: Bej. 39. -- 1904: Bej. 39. — 1905: Bej. 39.

Jegyet. A firenzei Uffiziban őrzött eredetiről másolta Kovács Mihály (1818 + 1892.

♂ — 1905. átvételi jegyzék 39. — Száma az orsz. Kertárban a r. ubau 1692. és a leltárban 2704.

♂ Kovács Mihályné sz. Petra de Castro ajándéka 1892.

Kovács Mihály aj. 1892 okt 6

Ly lelt 410

2706

42. P. P. Rubens után.

(Sz. Siègenben 1577. junius 28-án. † Antwerpenben 1640. május 30-án.)

Mars diadala.

Az oszlopcsarnokban elől, jobbra tekintő győztes vezért látunk, kit a szárnyas Victoria babérral koszorúz meg. Mellette a reá néző Bellona ül fején sisakkal s kezeiben villámköteggel, melyet szétszakítani törekszik. A vitéz jobb kezében rövid kardot tart s balját, melylyel Bellonát átkarolja, kerek pajzsán nyugtatja. Lábával legyőzött ellenfelein tipor, kik közül három fekszik előtte. Haja, bajusza s körszakálla fekete, köpenye veres, vértje felett az oroszlánfejnél csatos szíj halad, derekát öv szorítja s lábait saruk borítják. Victoria szőke haja kontyba van feltüzve s testét félig aczélszürke lepel fedi. Bellona lábainál hadi jelvények hevernek; a leigázottak egyikének kezeit hátrakötötték s másika, meghalt társára borulva, félénken tekint vissza. A kép hátán ez olvasható: »*Kovács M. Rubens után.*«

716

Vászon, méretei 48 : 64·8 cm. — Ly lelt. sz. 408. T —

1893: Bej. 42. — 1894: Bej. 42. — 1895: Bej. 42. — 1896: Bej. 42. — 1897: Bej. 42. — 1898: Bej. 42. F

A bécsi császári képtárban őrzött eredeti után másolta: ~~*Kovács Mihály.* (1818 † 1892.)~~ — Kovács Mihályné, sz. Petra de Castro ajándéka 1892. — ~~Ltsza 408~~.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok a Nemz. Muzeumban.

F 1900: Bej. 42. -- 1901: Bej. 42. -- 1903: Bej. 42. -- 1904: Bej. 42. — 1905: Bej. 42.

Jegyzet. A bécsi császári képtárban őrzött eredeti után másolta Kovács Mihály (1818 + 1892).

T — 1905. átrételi jegyzés 42. — Szaina az Orsz. Képtárban a sz. nban 1694. és a leltárban 2706. —

Ly lelt. 408

Kovács Mihály aj. 1892. oktob 16

42

2696

28. Diego Velazquez (de Silva) után.

(Megkereszteltetett Sevillában 1599. junius 6-án. † Madridban 1660. augusztus 6-án.)

Gobelingyár Madridban.

A megvilágított bolthajtásos teremben, hol ~~a~~ hátul ~~felakasztott~~ kész gobelin mythologiai jelenetet ábrázol, a melyet három hölgy vesz szemügyre, munkásnők dolgoznak. Balról a falhoz lajtorját támasztottak és ketten vannak. Az egyik, ki fejét fehér kendővel burkolta be s a kinek bal lábánál, a mely térdig meztelen, macska alszik, a rokkát hajtja és a szálat készíti elő; a másik feléje hajolva a piros függönyt vonja félre és beszélget. ~~Öltözete ingváll felgyürt ujjakkal s barnás-sárga szoknya.~~ Mögötte a feldolgozásra ~~kész~~ szines anyag képez garmadát. Középütt, a lépcső előtt ülő munkásnő, ki kézi motólát tart ölében s jobbjával a földre nyúl, ingvállt és piros ruhát hord. Jobbral szintén ketten dolgoznak. Az egyik a lóczán telepedett le; bal kezével, melyen karpereczet hord, a fonalszálat igazgatja s baljában a gombolyagot fogja. A másik lehajlik és a kosárral bibelődik, melyből fonálszálak lógnak ki. Az előbbinek öltözete ingváll, sárga derékfüző s zöld kurta szoknya, az utóbbi vörösbarna kendőt visel. Jelzése a kép hátán: »*Velazquez után festé Kovács M. Madrid 1867.*«

Vászon, méretei 84·5 : 106 cm. — Ly lelt. sz. 412 J —

1893: Bej. 28. — 1894: Bej. 28. — 1895: Bej. 28. — 1896: Bej. 28. — 1897: Bej. 28. — 1898: Bej. 28. F

A ~~madridi Museo del Pradoban őrzött eredeti után másolta: *Kovács Mihály.* (1818 † 1892.)~~ — Kovács Mihályné, sz. Petra de Castro ajándéka 1892. ~~— Ltsza 412.~~

714

F -- 1900: Bej. 28 -- 1901: Bej. 28 -- 1903: Bej. 28 -- 1904: Bej. 28. —

1905: Bej. 28.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok a Nemz. Muzeumban.

J — 1905. átvételi jegyzék 28. — Száma az Orsz. Képtárban a sz. nban 1681. és a leltárban 2696. —

Jegyz. A madridi Museo del Pradoban őrzött eredetiről másolta Kovács Mihály (1818 + 1892.).

Kovácsné aj. 1892. okt. 6

Ly lelt. 412.

2695

27. P. P. Rubens után.

(Sz. Siègenben 1577. junius 28-án. † Antwerpenben 1640. május 30-án.)

Krisztus sirbatétele. (Márk 15. r. 40—47.)

A szalmára leterített fehér gyolcson fejjel balra fekszik Krisztus. Jobbja a kibontott szőke hajú Magdolna ölében nyugszik és félig nyilt jobb szemét Mária szorítja le. Szemközt áll János, kinek palástja piros ~~és~~ jobbra a Galileából jött ~~három~~ asszony; a kisebbik Jakab és József anyja, meg Szalóme, siránkozik ~~térdein~~. Az egyik könnyeit törölgeti, a másik a földre borul ~~a~~ kezeit ~~össze~~kulcsolta ~~s~~ a harmadik ég felé tekint. Magdolna vállkendője fehér és ~~lila ruhája~~ mélyen kivágott; Mária pedig sötétkék lepelbe burkolózott. Elől a földön az eczetestál szivacscsal, a töviskorona és a három szög; hátul a kősziklába vágott sír nyilása köti le figyelmünket. A kép hátán a jelzés ez: »*Kovács M. Rubens után.*«

Vászon, méretei 41·5 : 55·5 cm. — lyleltsz. 409.

1893: Bej. 27. — 1894: Bej. 27. — 1895: Bej. 27. — 1896: Bej. 27. — 1897: Bej. 27. — 1898: Bej. 27.

~~A bécsi császári muzeumban őrzött eredeti után másolta: *Kovács Mihály.* (1818 † 1892.)~~ — Kovács Mihályné, sz. Petra de Castro ajándéka 1892. ~~— Ltsza 409.~~

Kifüggesztésére vonatkozó adatok a Nemzeti Muzeumban.

-- 1900: Bej. 27. -- 1901: Bej. 27. -- 1903: Bej. 27. -- 1904: Bej. 27. — 1905: Bej. 27.

Jegyzet. A bécsi császári muzeumban őrzött eredeti után másolta Kovács Mihály (1818 + 1892).

Kovács Mihály aj. 1892 okt. 6.

lyleltsz. 409.

2694

26. Tiziano Vecelli után.

(Sz. Pieve di Cadoreban 1477-ben. † Velenczében 1576. aug. 27-én.)

Keresztelő szt. János. (Máté 3. r. 7.)

A szikla tövében álló szent jobbra fordul, de szembe néz. Jobb kezével olyan mozdulatot tesz, mintha fenyegetne. Balján teveszőr ruháját, mely testét csak részben fedi és nádkeresztjét tartja. Vállaira omló haja, szemöldöke, bajusza és körszakálla barna. Ruháját derekán megköti. Testével jobb lábára nehezedik míg a ballal egy kőre lépett. Mellette a földön bárány fekszik. A háttér hegyes vidék erdővel s esést képező patakkal. Az égbolt felhős. Jelzése a kép hátán: »*Tizian után festette Velenczében 1877-ben Kovács Mihály.*«

178

Vászon, méretei 216 : 132 cm.

1887: VIII. 310. — 1888: VIII. 310. — 1889: I. 19. — 1890: I. 19. — 1891: Bej. 21. — 1892: Bej. 21. — 1893: Bej. 26. — 1894: Bej. 26. — 1895: Bej. 26. — 1896: Bej. 26. — 1897: Bej. 26. — 1898: Bej. 26.

A velenczei művészeti akadémiában őrzött eredeti után másolta: *Kovács Mihály.* (1818 † 1892.) ~~— Tárkányi Béla hagyománya 1886. — Magy. Képt. 450. — Ltsza 311.~~

— 1900: Bej. 26. — 1901: Bej. 26. — 1903: Bej. 26. — 1904: Bej. 26. — 1905: Bej. 26.

— Magy. Képtár 450. — Uj lelt. sz. 311. — 1905. átv. jegyz. 26. — Száma az Orsz. Képtárban a sz.nban 1679, és a leltárban 2694. — Tárkányi Béla hagyománya 1886 április havában.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok a Nemz. Muzeumban.

Tarkányi B. hg. 1886

Mr 450.
Ujl 311

2693

25. Giacomo Palma Vecchio után.

(Sz. Serinaltában 1480 táján. † Velenczében 1528. julius 28. és augusztus 8. közt.)

Szent Borbála.

Egész alakban ábrázolt szent kissé balra néz, jobb kezében pálmát tart és baljával hosszú ruháját emeli egy kissé fel. Fejét tövis alakú nyilt korona ékesíti, szőke haja és fehér fátyolja vállaira omlik, szeme barna, vörösbarna ruháját derekán csokorra kötött kendőöv szorítja s palástja meggyszinű. A bástya fokán, a hol a szent áll, ágyúk látszanak; mögötte balról erkélyes torony emelkedik két ablakkal; a hegyes háttérben középütt az erőd kapuja tünik szemünkbe, mely felett két őrtorony uralkodik. Az égbolt felhős. Jelzése a kép hátán: »*Palma Vecchio után festette Velenczében Kovács Mihály 1877-ben.*«

Vászon, méretei 217 : 108 cm.

1887: VIII. 304. — 1888: VIII. 304. — 1889: I. 18. — 1890: I. 18. — 1891: Bej. 20. — 1892: Bej. 20. — 1893: Bej. 25. — 1894: Bej. 25. — 1895: Bej. 25. — 1896: Bej. 25. — 1897: Bej. 25. — 1898: Bej. 25.

A velenczei Sta Maria Formosa templomban őrzött eredeti után másolta: *Kovács Mihály* (1818 † 1892.) — Tárkányi Béla hagyománya 1886. — Magy. Képt. 449. — Ltsz. 307.

— 1900: Bej. 25. — 1901: Bej. 25. — 1903: Bej. 25. — 1904: Bej. 25. — 1905: Bej. 25.

— Magy. Képtár 449. — Uj lelt. sz. 307. — 1905. átv. jegyz. 25. — Száma az Orsz. Képtárban a sz. nban 1678. és a leltárban 2693. — Tárkányi Béla hagyománya 1886 április havában.

Kitüggesztésére vonatkozó adatok a Nemz. Muzeumban.

M. h. 449
Ujl 307

Tárkányi Béla hag. 1886

2690

22. Rafaello Santi (da Urbino.)

(Sz. Urbinoban 1483. április 7-én. † Rómában 1520. április 6-án.)

Madonna della Rosa.

Térden alól látható, ül ~~[illegible]~~ és kezeivel Jézust, tartja, ki félig anyja térdén, bal lábával a lóczán áll és balra tekint, hol keresztelő szent János a Megváltó kezeiben levő mondatszalag után nyúl, melyen e betűk vannak: ».GNUS«. Előtte a padon, a két bimbó között, kinyílt piros rózsa fekszik. Mária haja és szemöldöke szőke, fehér fátyolja jobb vállára omlik, szük ujjú ruhájának dereka rózsaszinü, kendője sötétszürke, szoknyája kék és térdeit zöld lepel fedi; a göndör szőke hajú Jézus meztelen; szent János ~~vállára~~ pedig tevebőr, ~~van~~ vet és baljában nádkeresztet tart. A háttérben szent József alakja tünik fel, bal kezével köpenyét fogja és jobbra fordulan nézi, hogy a két gyermek mit csinál. A Madonna mögött sötétzöld függöny lóg. Az ábrázoltak feje felett dicskör lebeg, de Jézusében kereszt látszik. A kép hátán ezeket olvassuk: »*Madonna della Rosa. Raffael után festé Kovács Mihály Madridban 1867-ben.*«

Vászon, méretei 103 : 84·5 cm.

1887: VIII. 306. — 1888: VIII. 306. — 1889: I. 15. — 1890: I. 15. — 1891: Bej. 22. — 1892: Bej. 22. — 1893: Bej. 22. — 1894: Bej. 22. — 1895: Bej. 22. — 1896: Bej. 22. — 1897: Bej. 22. — 1898: Bej. 22.

A madridi Museo del Pradoban lévő eredeti után másolta: *Kovács Mihály* (1818 † 1892.). ~~— Tárkányi Béla hagyománya 1886. — Magy. Képt. 454. — Ltsza 312.~~

— 1900: Bej. 22. — 1901: Bej. 22. — 1903: Bej. 22. — 1904: Bej. 22. — 1905: Bej. 22.

— Magy. Képtár 454. — Uj lelt. sz. 312. — 1905. átv. jegyz. 22. — Száma az Orsz. Képtárban a sz.nban 1675. és a leltárban 2690. — Tárkányi Béla hagyománya 1886 április havában.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok a Nemz. Muzeumban.

176

Tarkányi B. hg 1886

Mk 454
Ujl 312

22.)

2686

18. Bartolomé Estéban Murillo után.

(Megkereszteltetett Sevillában 1618. január 1-én. † ugyanott 1682. április 3-án.)

»*Madonna de la Serviletta*«

Mellig látható, kissé balra hajló fejével Madonnája bal karján gyermeket tartja, Jézus jobbjával anyjának ruháját fogja és baljával annak jobb karjára támaszkodik. Mindketten szembe néznek s fejöket dicsfény környezi. Mária simára lefésült haja és szemöldöke barna, fátyolja halványsárga, magas ruhája rózsaszinű, palástja sötétkék. Jézus rövid haja szőke, szeme kék, testét fehér kendő veszi körül. Jelzése a kép hátán három sorban: »*Madonna de la Serviletta. Murillo után festé Kovács Mihály Sevillában 1864-ben*«.

174

Vászon, méretei 64·5 : 70 cm.

1887: VIII. 302. — 1888: VIII. 302. — 1889: I. 12. — 1890: I. 12. — 1891: Bej. 30. — 1892: Bej. 30. — 1893: Bej. 18. — 1894: Bej. 18. — 1895: Bej. 18. — 1896: Bej. 18. — 1897: Bej. 18. — 1898: Bej. 18.

A sevillai Museo Provincialban őrzött eredeti után másolta: *Kovács Mihály* (1818 † 1892.) ~~— Tárkányi Béla hagyománya 1886. — Magy. Képt. 451. — Ltsza 314.~~

— 1900: Bej. 18. — 1901: Bej. 18. — 1903: Bej. 18. — 1904: Bej. 18. — 1905: Bej. 18.

— Magy. Képtár 451. — Uj lelt. sz. 314. — 1905. átv. jegyz. 18. — Száma az Orsz. Képtárban a sz. nban 1671 és a leltárban 2686. — Tárkányi Béla hagyomanya 1880 április havában.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok a Nemz. Muzeumban.

M 451
ltsz. 314.

Tárkányi Béla hagyom. 1886.

2685

17. Giacomo Palma (Vecchio) után.

(Sz. Serinaltában 1480. táján. † Velenczében 1528. julius 28. és augusztus 8. közt.)

A kanaáni nő. (Máté 15. v. 21–28)

E kép azt a jelenetet ábrázolja, midőn Jézus, Tirus és Szidón környékére menve, a kanaáni asszony leányát, ki az ördögtől gonoszúl gyötörtetett, meggyógyítja [illegible] Az Üdvözítő az előtte leborult beteg felé fordúl s mi alatt [illegible] ezt [illegible] »Oh asszony, nagy a te hited! Legyen neked, a mint akarod«, kissé balra tekint az előtte térdelő leányt, ~~ki kezeit összetéve tartja s~~ a kit anyja vállainál fog, megáldja, ~~s baljával ruháját felemeli~~. Feje körül keresztalakú dicsfény sugárzik; vállaira omló fürtös haja, szemöldöke, bajusza és szakálla barna; ruhája meggyszinű és palástja kék. A térdelő leány haja rőt, váll-kendője fehér s szűkujjú ruhája fekete; anyja pedig fehér fátyolt és zöld ruhát visel. Jézust az asszonyért könyörgő tanítványok veszik körül, ~~kik közűl kettén beszélnek, a mennyiben jobb kezükkel olyan mozdulatot tesznek, mintha a Megváltót figyelmeztetnék s~~ a kikből balról heten, jobbról pedig öten képeznek csoportot. Az összes alakok derékig láthatók. A háttérben pillérek kötik le figyelmünket. Jelzése a képen hátul: »*Palma Vecchio után Velenczében 1877-ben festette Kovács Mihály.*«

173

Vászon, méretei 97 : 158 cm.

1887: VIII. 307. — 1888: VIII. 307. — 1889: I. 17. — 1890: I. 17. — 1891: Bej. 12. — 1892: Bej. 12. — 1893: Bej. 17. — 1894: Bej. 17. — 1895: Bej. 17. — 1896: Bej. 17. — 1897: Bej. 17. — 1898: Bej. 17.

Másolta: *Kovács Mihály* (1818 † 1892.). — ~~Tárkányi Béla hagyománya 1886. Magy. Képt. 459. — Ltsza. 309.~~

— 1900: Bej. 17. — 1901: Bej. 177. — 1903: Bej. 17. — 1904: Bej. 17. — 1905: Bej. 17.

— Magy. Képtár 459. — Uj lelt. sz. 309. — 1905. átv. jegyz. 17. — Száma az Orsz. Képtárban a sz.nban 1670. és a leltárban 2685. — [illegible] Tárkányi Béla hagyománya 1886 április havában.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok a Nemz. Muzeumban.

Mh 459
Ltsz 309

Tarkanyi Béla hg 1886

17.

2677

8. Martin v. Mytens után.

(Sz. Stockholmban 1695. julius 24-én. † Bécsben 1770. márcz.

Egy vitéz arczképe.

A harminczéves háború e vitéze mellig látható s balra fordulva, de szembe nézve van ábrázolva. Göndör haja, szemöldöke, kis bajusza és gyér szakálla őszbevegyült; szeme szürke. Csikos fehér nyakkendőjét csomóra kötötte, vértjének csak azt a részét viseli, mely a vállat védi, kabátja barna. Jelzése a kép hátán: »*Mytens után festé Kovács Mihály*«.

Vászon, méretei 69 : 60·3 cm. — Ly lels. sz. 416. —

1893: Bej. 8. — 1894: Bej. 8. — 1895: Bej. 8. — 1896: Bej. 8. — 1897: Bej. 8. — 1898: Bej. 8.

~~Másolta: *Kovács Mihály* (1818 † 1892.).~~ — Kovács Mihályné sz. Petra de Castro ajándéka 1892. ~~— Ltsza 416.~~

713

— 1905. átv. jegy. 8. — Száma az Orh. Képtárban a sz. nban. 1661. és a leltárban 2677. —

Kifüggesztésére vonatkozó adatok a Nemz. Muzeumban.

-- 1900: Bej. 8. -- 1901: Bej. 8. -- 1903: Bej. 8. -- 1904: Bej. 8. — 1905: Bej. 8.

Kovács Mihály aj. 1892. okt. 6.

Ly lels. 416.

2675

6. Rafaello Santi (da Urbino) után.

(Sz. Urbinóban 1483. április 7-én. † Rómában 1520. április 6-án.)

A szent Család (»La Perla«).

~~Az előtérben~~ Mária egyik kezével a gyermek Jézust tartja s a másikkal a mellette ülő Erzsébetet karolja át. Fejét kissé balra hajtotta s így nézi keresztelő szent Jánost, ki a testét fedő kecskebőr aljában gyümölcsöt hozott, a mely után a Megváltó mosolyogva nyúl, mi közben kérdőleg tekint anyjára. Jézus jobb lábával ~~Mária~~ térdére nehezedik s a ballal a bölcsőben lévő párnán áll. Erzsébet jobb kezével állát támasztotta fel és térdel~~ni látszik~~. A háttérben balról József közeledik botjára támaszkodva, ~~[illegible]~~ a szabadba tekintünk, hol hegyes vidék terül el felhőzött égbolttal és várossal, melynek utczáin jobbra hajtó szekér s több járó-kelő köti le figyelmünket. A Madonna szőke haját finom fátyol fedi, szűk újjú ruhája meggyszinű, palástja kék. Erzsébet fejét kendővel kötötte be, ruhája zöld, kendője sárgásbarna. Jézus teljesen meztelen. Az ősz József kabátja sötétkék. A fonott bölcsőben, melynek oldalán különféle kendők lógnak, ágyneműek vannak. Jelzése a kép hátán: »*La Virgen de la Perla. Raffael után festé Petra de Castro (Kovács Mihályné) Madridban 1866-ban.*«

Vászon, méretei 114 : 92 cm.

1887: VIII. 319. — 1888: VIII. 319. — 1889: I. 22. — 1890: I. 22. — 1891: Bej. 6. — 1892: Bej. 6. — 1893: Bej. 6. — 1894: Bej. 6. — 1895: Bej. 6. — 1896: Bej. 6. — 1897: Bej. 6. — 1898: Bej. 6.

A madridi Museo del Pradoban lévő eredeti után másolta: *Kovács Mihályné*, sz. Petra de Castro. ~~— Magy. Képt. 458. — Ltsza 308.~~

— 1900: Bej. 6. — 1901: Bej. 6. — 1903: Bej. 6. — 1904: Bej. 6. — 1905: Bej. 6.

— Magy. Képtár 458. — Uj lelt sz. 308. — 1905. átv. jegyz. 6. — Száma az Orsz. Képtárban a sz.nban 1660 és a leltárban 2675. — Tárkányi Béla hagyománya ~~[illegible]~~ 1886 április havában.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok a Nemz. Muzeumban.

Mh. 458
Uj l. 308

Tarkányi B. hoz 1886

2674

5. Paolo Caliari (Veronese) után.

(Sz. Veronában 1528-ban. † Velenczében 1588. április 19-én.)

Szent Sebestyén.

A két oszlop innensőjéhez kötözött Sebestyén, ~~meg~~ a ~~körülötte lévő három~~ szent és ~~két női~~ vértanú ég felé tekintenek, hol a megnyílt felhők között a Cheruboktól és zenélő angyaloktól körülvéve a Madonna glóriában trónol. ~~Ölében a gyermek Jézus van, ki bal kezével anyjának kék palástját fogja, melynek alját három angyal tartja.~~ Sebestyén fejét dicsfény övezi, lágyékát kendővel ~~van~~ körülkötve, mellébe és jobb czombjába nyilvesszők furódtak; assisii szent Ferencz áll és jobbjában keresztet tart; szent Péter ~~a földön ül~~, ölében könyv és előtte kulcs fekszik; keresztelő szent János baltérdére ereszkedett és mellette bárány huzódik meg; a két női vértanúnál pedig pálmát látunk. A háttér hegyes vidék várral s felhőzött égbolttal. Jelzése a kép hátán: »*Paolo Veronese után festé Kovács Mihály 1874.*«

Vászon, méretei 159 : 80 cm. — Ltsz. 1893: Bej. 5. — 1894: Bej. 5. — 1895: Bej. 5. — 1896: Bej. 5. — 1897: Bej. 5. — 1898: Bej. 5.

~~Másolta: *Kovács Mihály* (1818. † 1892.).~~ — Kovács Mihályné, sz. Petra de Castro ajándéka 1892. — ~~Ltsza 114.~~

Kifüggesztésére vonatkozó adatok a Nemz. Muzeumban.

-- 1900: Bej. F. -- 1901: Bej. F. -- 1903: Bej. F. -- 1904: Bej. 5. — 1905: Bej. F.

Jegyz. Másolta Kovács Mihály (1818 + 1892).

A Madonna ölében a gyermek Jézus van, ki bal kezével anyjának palástját fogja, a melynek alját három angyal tartja.

Kovács Mihályné sz. 1892. évi

2673

L, kinek haja

4. Paolo Caliari (Veronese) után.

(Sz. Veronában 1528-ban. † Velenczében 1588. április 19-én.)

Krisztus az irástudók közt. (Luk. 2. r. 46.)

A jeruzsálemi templom közepén egy emelvényen űl a tizenkét éves Jézus, jobb kezét felemelve beszél a körülötte álmélkodva hallgató és tanakodó irástudókhoz. Haja szőke, köntöse rózsaszinű, palástja kék s lábait sarúk fedik. Az irástudók közül balra nyolczan s jobbra kilenczen vannak. Az előbbiekből három az innenső oszlop talapzatán foglalt helyet; az egyik nyitott foliánst tart, a melyet egy hosszú szakállú pap látszik forgatni s ketten néznek; a másik térdére könyökölve figyel, s a harmadik baljával az oszlophoz támaszkodik és jobb kezével az ölében fekvő könyvet félig betéve tartja. Az utóbbiakból: egy a szentirást olvassa; egy, kinek hosszú bot van a kezében, áll s a többi részint beszélget, részint hallgat. Mögöttük, az oszlopok közt, férfi vezeti fiát. Hátul az ajtó felől Jézus szülei s rokonai jönnek be. Elől a kék palástban Máriát, mögötte Józsefet és azután a velök lévő asszonyokat látjuk, hihetőleg ker. szent Jánossal. Az emelvény alján két könyv és homokóra köti le figyelmünket, a földön pedig kutya fekszik. Jelzése a kép hátán: »*Paolo Veronese után festé Kovács Mihály. Madrid. 1867.*«

L beszél
b a kik

711

Vászon, méretei 59 : 108 cm. — Lyl. 52. 415.

1893: Bej. 4. — 1894: Bej. 4. — 1895: Bej. 4. — 1896: Bej. 4. — 1897: Bej. 4. — 1898: Bej. 4.

~~A madridi Museo del Pradoban lévő eredeti után másolta *Kovács Mihály* (1818 † 1892.).~~ — Kovács Mihályné, sz. Petra de Castro ajándéka 1892. — ~~Ltsz. 415.~~

L — 1905. áthozati jegyzék. — Szám az Orsz. Képtárban a r. nban 1658. és a leltárban 2673.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok a Nemz. Múzeumban.

L — 1900: Bej. 4. — 1901: Bej. 4. — 1903: Bej. 4. — 1904: Bej. 4. — 1905. Bej. 4.

Tervei a madridi Museo del Pradoban lévő eredetiről másolta Kovács Mihály (1818 † 1892.).

Lyl. 415.

Kovács Mihá aj. 1892. ápr. 6

Fk. 159. Zs.

1492

b) A Történeti Képcsarnokban lévő képek.

159. Kovács Mihály.

Sz. T.-Abád-Szalókon 1818. julius 18-án. † Budapesten 1892. augusztus 3-án.

Ipolyi Arnold.

I

465.

Térden alól, jobbra néz, áll. Jobb kezét, melyen gyűrűt hord, a DURANDUS ... NATIONALE című művön nyugtatja, melyet az asztalon lévő iratra állított; leeresztett baljában pedig biretumát fogja. A nyakába vetett aranyláncon kereszt lóg. Feje kopaszodik, rövid haja és szemöldöke fekete, szeme szürke, arcza és bajusza leberetvált. Caputiumot hord, vörös collaréjának fehér ligulája látható, piros reverendája felett csipkealjú superpelitiumot és e fölött domesticát visel. A könyv alatti okiraton ezt a szöveget olvassuk: »Boldognak érzem magamat, hogy ez által is honfiui kötelességemet teljesíthetem. Pest, 1872. márczius 12. Ipolyi Arnold adományleveléből, melylyel régi képgyüjteményét az Országos Képtárnak felajánlá. Ezen adományért a Képtár Ipolyi-terme számára jelen arczkép állami költségen készíttetett.« A kép háttere román stilű templom falain képekkel. Jelzése alól jobbra: »*Kovács Mihály.*«

Vászon, méretei 180 : 132 cm. — 1880: IV. 7-iki adomány. — L. a jegyzék 61. számát.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok:

a) A Tört. Képcsarnokban. 1894: X. 444.

b) Az Orsz. Képtárban. 1904: V. függelék.

Ld a Nemz. Museumban. 1876, 1878, 1879: III. 118. Kovács Mihály: Ipolyi Arnold arczképe.

TK. 412 Fr.

1493

412. Kovács Mihály.

Sz. T.-Abód-Szalókon 1818. julius 18-án. † Budapesten 1892. augusztus 3-án.

Tárkányi Béla.

Térdig, balra fordul és iróasztal előtt áll. Gyűrűs jobb kezét a piros terítővel letakart asztalon lévő papirosra fektetett »SZENTIRÁS. Ó ÉS ÚJ SZÖV. EGER 1865« című műre támasztja, mely mellett csengő van; balját pedig, melyen piros palliumát vetette át, csípőre tette. Rövid haja és szemöldöke ősz, szeme sötétszürke, arcza és bajusza leberetvált. Collaréjának fehér ligulája látszik, czimadájának gallérja alatt fehér-kék szegésű piros szalagon káptalani jelvényt és kettős nyaklánczon feszületet hord. Balról, az asztalon túl, könyvtár tünik szemünkbe. A kép hátán e kétsoros szöveget olvassuk: »*Tárkányi Béla egri kanonok arczképe, természet után festette Kovács Mihály 1885.*«

Vászon, méretei 138·5 : 100 cm. — 1880: IV. 7-iki adomány. — L. a jegyzék 63. számát.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok a Tört. Képcsarnokban. 1894: X. 430.

I

466.

2723

15. Kovács Mihály.

(Sz. Tisza-Abád-Szalókon 1818. julius 18-án. † Buda-Pesten 1892. augusztus 3-án.)

Görög pap.

A mellig látható, kissé jobbra fordult alak ég felé tekint. Hátrafésült hosszú haja, bajusza és szakálla őszbevegyült; szemöldöke és szeme barna. Fehér vállkendője kilátszik, brokátpalástját széles pánt tartja össze és a díszül alkalmazott fehér gyöngyökből husz olvasható meg.

Vászon, méretei 58 : 46 cm.

1885: IV. 151. — 1886: IV. 151. — 1887: IV. 151. — 1888: IV. 151. — 1889: IV. 172. — 1890: IV. 172. — 1891: I. 54. — 1892: I. 54. — 1893: I. 59. — 1894: I. 15. — 1895: I. 15. — 1896: I. 15. — 1897: I. 15. — 1898: I. 15.

190

~~Pompéry János hagyománya 1884. — Magy. Képt. 439. — Tisza 299.~~

— 1900: I. 15. — 1901: I. 15. — 1903: I. 15. — 1904: I. 15. — 1905: I. 15.

— Magy. Képtár 439. — Uj lelt. sz. 299. — [illegible] 1905. átv. jegyz. 59. -- Száma az Orsz. Képtárban a sz.nban [illegible] ása leltárban 2723. -- Pomperi János hagyománya 1884 november havában.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok a Nemz. Muzeumban.

Ms. 439.
Ujl. 299.

Pompéry János hagy. 1884.

2844

33. Kovács Mihály.

(Sz. Tisza-Abád-Szalókon 1818. julius 18-án. † Buda-Pesten 1892. augusztus 3-án.)

Lucretia és Tarquin. (Vázlat.)

A piros függöny mögött lévő ágyon látjuk a megrémült szőke hajú Lucretiát, ki jobb kezével elutasító mozdulatot tesz s baljára könyökölve az ágyról leugrani készül. Mögötte a jobbra fordult Tarquin térdelő alakja tünik fel kezében széles pengéjű tőrrel. Haja, bajusza és szakálla fekete. Az ágyon fehér párna és sárga takaró van, mely a megtámadottat csipőjénél fedi. Balra fekete kutya támaszkodik az ágy szélére s az oszlopok között a szabadba nyerünk kilátást, hol fák díszlenek.

Vászon, méretei 18 : 22·5 cm. — Ugyleltár sz. 406. —

1893: III. 179. — 1894: III. 7. — 1895: III. 29. — 1896: III. 33. — 1897: III. 33. — 1898: III. 33.

Özv. Kovács Mihályné, sz. Petra de Castro ajándéka 1892. — Ltsza 406. — Átvétetett az 1892. oktober 19-dei 45224 sz. leirat alapján.

726

Kifüggesztésére vonatkozó adatok a Nemz. Muzeumban.

-- 1900: III. 33. -- 1901: III. 33. -- 1903: III. 33. -- 1904: III. 33. — 1905: III. 33.

1905. átvételi jegyzék 217 ~~2817~~. — Száma az Orsz. Képtárban a sz. nban 1864. és az leltárban 2844. —

Kovács Mihály 1892. okt 6.

Ugyleltár 406

215

2686

314

18 B. E. Murillo után:

(Megkeresztelteltett 1618. január 1. + vagyanott 1682. április 3-án.)

Sevillaban

Madonna de la Serviletta.

A mellig látható s kissé balra hajló fejjel ábrázolt Madonna a bal karján ülő gyermek ~~Jézus~~ tartja. Jézus jobbjával anyjának ruháját fogja s baljával annak jobb karjára támaszkodik. Mind ketten szembe néznek s fejöket diesfény környezi. Mária simára lefésült haja s szemöldöke barna, fátyolja haloványszínű, magas ruhája rózsaszínű s palástja kék. Jézus rövid haja szőke, szeme kék s testét fehér kendő veszi körül. Zelése a kép hátán három sorban:

Madonna de la Serviletta
Murillo után festé Kovács Mihály
Sevillában 1864-ban.

Vászon, méretei 64·5 : 70 cm.
Másolta: Kovács M. (1818 + 1892.)
Farkányi B. hag. 1886. ápr.
M. kept. 451.
Ly 314.
Tolyvó 18.

Tolyvó só 30.

36

119. Kovács Mihály.
Sz. Tisza-Abád-Szalókon 1818. július 18-án. + Budapesten 1892. augusztus 2-án.

119. Széchényi István gróf. Magy. Képt. 155.

MR 155 TK

374

de szemben néz.

Derékig, balra fordul, Jobbkezét leeresztette, balját pedig csipőjére támasztotta. Mellét négy rendjel disziti, mig az ötödiket nyakbavetett szalagon hordja. Kissé göndör haja, szemöldöke, bajusza és leberetvált álla körüli szakálla fekete, szeme sötétbarna. Nyakravalója, atillája és vállra vetett barnaprémes mentéje fekete, derekát szines öv szoritja. A kép hátán egy balra néző hosszú hajú földmivesnek feje van ábrázolva.

zsinór-

Vászon, méretei 74: 60 cm. — Mag. Képt. 155. — Lelt. sz. 119. +
~~3-án) Festette: Kovács Mihály (Sz. Tisza-Abád-Szalókon 1818. július 18-án. + Budapesten 1892. aug.~~
Gróf Széchényi Ödön ajándéka 1863 ~~[illegible]~~ 28-án.

~~Másolta 1904: I. 14. Szalai J. (984-904)~~

Kifüggesztésére vonatkozó adatok.
A Nemzeti Muzeumban. 1868: I. 15. - 1870: I. 22. - 1871: I. 22. - 1873: I. 42. - 1876: VIII. 67. - 1878: VIII. 29. - 1880: VIII. 29. - 1881: VIII. 29. - 1883: VIII. 355. -
A Tört. Képcsarnokban. 1884: VIII. 123. - 1894: VIII. 354. -

904: V. 3.

Léchenyi Ödön ajánd. 1863

Kovács Mihály.

Sz. Tisza-Abád-Szalókon 1818. julius 18-án. † Buda-Pesten 1892. augusztus 3-án.

Tinódy Sebestyén.

Egész alakban van ábrázolva, ül és kissé balra néz. Jobb kezében, melylyel térdére támaszkodik, hangjegytekercset és baljában nyolcz húros lantot tart. Hátrafésült hosszu haja, bajusza és körszakálla barna. Öltözete: sárga atilla, zöld nadrág, csizma felszíjazott sarkantyuval, vállra vetett köpenye piros és jobb térdéhez támasztott díszkardját zsinóron hordja. A rozettás kőpad, faragott, a háttérben kastély és hegyek látszanak. Az égbolt felhős. Felirata alól, czimertől megszakított sorban: »TINÓDY . . . SEBESTYÉN.«

Vászon, méretei 252·5 : 158 cm.

1868: V. 28. — 1870: II. 17. — 1871: II. 17. — 1873: VII. 22. — 1876: VII. 36. — 1878: VII. 38. — 1880: VII. 38. — 1881: VII. 38. — 1883: VII. 324. — 1884: IV. 151.

Magy. Képt. 113. — Ltsz. 602.

— Magy. Képtár 113. — Uj lelt. sz. 602.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok a Nemz. Muzeumban.

— A Képcsarnok-egyesület e festményt 1860 junius 14-én, mint a Nemzeti Zenede letétét, helyezte el a Képtárban. — Visszaadatott 1884. oktober 22-én.

Jegyzet: E kép az 1900 évi leiro katalogus 407 lapjan tévesen van a kincstár tulajdonaként feltüntetve és mint ilyen az uj leltárba felvéve.

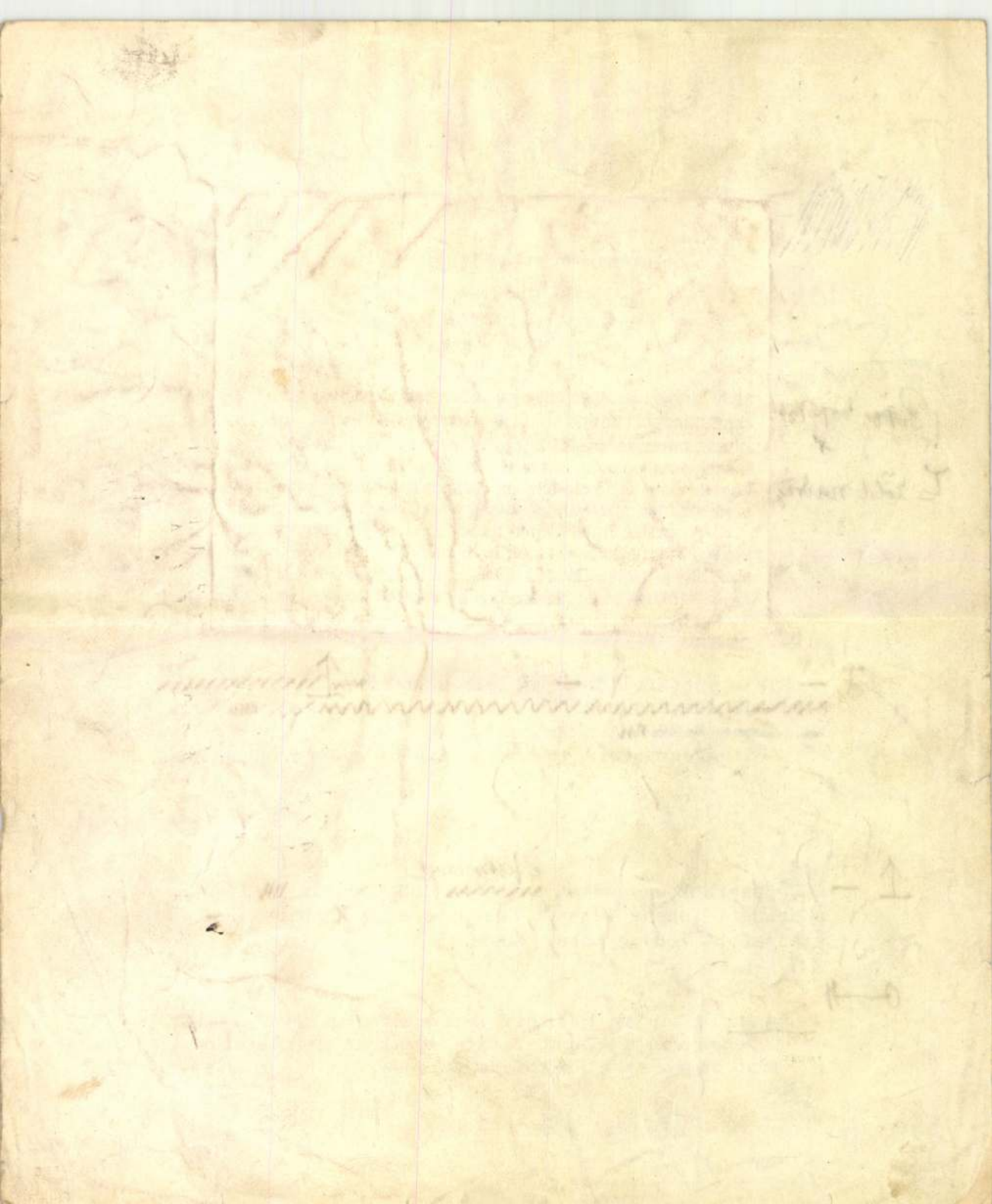

83. Kovács Mihály.
Sz. Tisza-Abád-Szalókon 1818. junius 18-án. + Budapesten 1892. augusztus 3-án.

83. Szentmarjay Ferencz. Magy. Képt. 414.

Mh 414 TK

366

Derékig, kissé balra fordul, szembe néz. Egyszer fodoritott parókája szürke, szemöldöke fekete, szeme barna, arcza és bajusza leberetvált. Körülcsavart nyakravalója fehér, mellfodra látszik, dolmánya fekete, szürke prémes bekecse sötétbarna.

Vászon, méretei 79: 63 cm. — Magy. Képt. 414. — Lelt fz. 83.
~~Festette: Kovács Mihály.~~ —
és nővére: Josefin Szentmarjay Pál ajándéka 1882 augusztus 20-án.
~~A Nemzeti Muzeum képtárából.~~
~~József Magy. Képt. 414.~~

Kifüggesztésére vonatkozó adatok.
A Nemzeti Muzeumban. 1883: VIII. 330. -
A Tört. Képcsarnokban. 1884: V. 85. - 1894: VIII. 310. -

Szentmarjay P. és nővére Josefin az 1882

904: V. 3.

211. Kovács Mihály.
Sz. Tisza Abád Szalókon 1818. junius 18-án + Bpesten 1892. aug. 3-án.

211. Hollósy Kornélia. Magy. Képt. 118.

Mk 118. TK

390

Térden alól, balra fordul, áll. Leeresztett jobbján aranykarpereczet, balkarján pedig, melylyel csipkekendőjét fogja, gyöngyfüzért visel. Középütt elválasztott ~~hajának~~ haját, melynek néhány fürtje vállaira omlik, koszorú alakban tüzte föl, szemöldöke fekete, szeme szürke. Fülbevalójának és öt soros gyöngyfüzér-nyakéke csatjának közepén gyémántoktól körülvett rubin van. Főkötője és ékköves gombokkal diszitett pruszlikja piros, ~~[illegible]~~ fátyolja leomlik, puffasztott ujjú ingvállát csipkék és piros szalagcsokrok diszitik, csipekötény virágos. Balról, a függöny mellett, a szabadba nyerünk kilátást, hol a nemzeti szinház oszlopos homlokzata tünik szemünkbe.

Vászon, méretei 159: 117 cm. — Mag. Képt. 118. — Lels. sz. 211. —
~~Festette : Kovács Mihály (Sz. Tisza Abád Szalókon 1818. junius 18-án + Budapesten 1892. aug. 3-án)~~ 1 régi
Aláirás útján szereztetett 1860 november 20-án.
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~

F 400 forton (800 Kán.)

Kifüggesztésére vonatkozó adatok.
A Nemzeti Muzeumban. 1868:VII. 10. - 1870:VII. 10. - 1871:VII. 11. - 1873:VII. 11. - 1876:VII. 20. - 1878:VII. 20. - 1880: VII. 20. - 1881:VII. 20. - 1883:VII. 305. -
A Tört. Képcsarnokban. 1894:X. 441. -

904:V. 3

adakozás útján 1860.

179

934. Kovács Mihály.

Sz. Tisza-Abád-Szalókon 1818 július 18-án. † Budapesten 1892 augusztus 3-án.

Tárkányi Béla a művészszel.

Közűlök a piros bársony-támlásszéken ülő főpap egész alakban és balrafordultan van ábrázolva, a mint jobb kezét térdén és baljá[illegible] a karfán nyugtatja. Mellette Kovács Mihály festőművész áll kezeiben palettával és ecsettel. A főpapnak rövid haja és szemöldöke galambősz, bajusza és szakálla leberetvált, cimádájának gallérja felett pedig kettős lánczon feszületet visel. A művésznek haja és szemöldöke barna, bajusza és szakálla sötétszőke, nyakkendője rojtos és kabátjának ujjai hasítottak. A szék mellett jobbról mappa köti le figyelmünket. A háttérben balról egy mutató jobb kéz, jobbról meg vívóeszköz és pánczél tűnik szemünkbe. Jelzése alól jobbra: »*Kovács Mihály*«.

Papiros, méretei 40·6 : 27·6 cm. — Lelt. sz. 934. — Vétetett 1903-ban Micskó Józsefnétől 50 K-án (371–903). — Kifizettetett 1903 április 30-án. — Elszámoltatott 1903 június 10-én (382–903). — Az elszámolást jóváhagyta az 1903 július 4-iki 13903 (449–903) és az 1903 október 15-iki 18308 (710–903) szvsz. határozat.

2158. Kovács Mihály.

Sz. Tisza-Abád-Szalókon 1818 július 18-án. † Budapesten 1892 augusztus 3-án.

Ferenczy kauonok arczképe.

Vállig látható, kissé balrafordult. Haja ősz, szemöldöke és szeme barna, bajusza és szakálla leberetvált. Camaurája fekete, colláréja piros, reverendájának gombjaiból csak négy olvasható meg, keresztjének kettős láncza pedig csak részben látszik.

Vászon, méretei 46·7 : 36·3 cm. — Lelt. sz. 2158. — Értéke 150 K. — Perlaky Kálmán hagyománya 1901 július 1-én (350—902).

III.
297 (2158).
623 (272).

III: 297

Hagy. 1901.
Perlaky K.

hagy

904. Kovács Mihály.

Sz. Tisza-Abád-Szalókon 1818 július 18-án. † Budapesten 1892 augusztus 3-án.

Barna Ignácz dr.

Mellig és balrafordultan van ábrázolva. Oldalt elválasztott haja, szemöldöke, bajusza és gyér szakálla fekete, szeme barna. Ingének gallérja álló, körülcsavart nyakkendője fekete, inggombja pajzsalakú, vörös szegélyü mellénye kivágott, kabátja bársonygalléros és carneol-díszgombjai közül csak a legfelső látszik.

Vászon, méretei 63 : 50 cm. — Lelt. sz. 904. — Értéke 150 K. — Dr. Rónai Sándor ajándéka 1901 február 27-én (76–901). — Bejelentetett 1902 május 3-án (391–902).

17. Giacomo 2685 309

Palma (Vecchio) után:

(Sz. Sertinaltaban 1480 táján + Velencieben 1528. julius 28. és augustus 8 kozt.)

A kanaani nő.

É kép azt a jelenetet ábrázolja, midőn Jézus, ~~Jairmus~~ Tirusés ~~hoz menve, a ruhája szegelyét megérintő nő~~ felé fordul (ezt mondja: »~~Bizzál leányom!~~ a te hited ~~meggyógyított téged.~~« ~~Szem közt áll Jézus~~ kissé balra ~~[illegible]~~ tekintve ~~azon~~ térdelő ~~nőt~~, ki kezeit ösmetéve tartja s a kit vállainál ~~egy asszony fog~~, ~~[illegible]~~ megáldja s baljával ruháját kissé felemeli. Feje körül keresztalakú dűsfény ~~[illegible]~~ sugárúk; vállaira omló fürtös haja, szemöldöke, bajusza s szakálla barna; ruhája megyszínű s pálástja kék. A térdelő ~~[illegible]~~ leány haja rőt, váll-kendője fehér s szűk ujjú ruhája fekete; ~~az alló~~ pedig fehér fátyolt és zöld ruhát visel. Jézust tanítványai vesszik körül, kik közül ketten beszélni látszanak, a menyiben jobb kezükkel olyan mozdulatot tesznek a kikből balra heten, jobbra pedig öten képeznek csoportot. A háttérben pillérek kötik le figyelmünket. Jelvése a képen hétul: »Palma Vecchio után Velencieben 1877 ben festette Kovács Mihály.«

Vászon, méretei 97:158 cm.
Másolta: Kovács Mihály, (1818 + 1892)
Tárkányi Béla hagyatéka 1886: IV.
M. Kept. 459.
Ujna 309.
Folyó 17.

Ki az ordoglól, gonoszul gyorsítszert meggyógyítja (Máté 15 r. 21–28.) Az Udvöntő az előtte lebonult beteg felé ~~[illegible]~~ fordul s mi alatt anyjának

az asszonyért könyörgő

Finnitha a megváltót figyelmeztetnék

Folyó 12.

34

25.

Giacomo 2693

307

Palma Vecchio után:

(Sz. Serinaltaban 1480 táján. + Velencében 1528. julius 28. és augustus 8. közt)

Szent Borbála.

Az egész alakban ábrázolt szent kissé balra néz; jobb kezében pálma van s baljával hosszú ruháját, emeli egy kissé fel. Fejét nyílt korona ékesíti, szőke hoja és szeme barna, fehér fátyolja vállaira omlik, vörösbarna ruháját derekán sokorra körött kendőöv szorítja s palástja megyszínű. A bástya fokán, a hol a szent áll, ágyuk látszanak, mögötte balra erkélyes torony emelkedik két ablakkal s a hegyes háttérben középütt az erődkapuja tünik szemünk be, mely felett két örtorony uralkodik. Az égbolt felhős. Jelzése a kép hátán: „Palma Vecchio után festette Velencében Kovács Mihály 1877 ben."

Vászon, méretei 217 : 108 cm.

~~Festette: Kovács M. (sz. 1818 + 1892.~~

~~Tárkányi B. hagy. 1886. IV.~~

~~M. kejt. 449.~~

~~Ny sza 307.~~

~~Folyóró 25.~~

Eredetije a Sta Maria formosa templomban van Velencében.

Folyóró 20.

L tövis alakú

50

2690 + ápális hó 6-án + apsidis hó 6-án. 312

22 Rafaello Santi (da Urbino)
(Sz. Urbinóban 1483 ~~-ban~~ + Rómában 1520 ~~-ban~~.)

Madonna della Rosa.

A térden alól látható s ülve ábrázolt Madonna kezeivel Jézust tartja, ki ~~jobb lábával~~ félig anyja térdén ül, bal lábával a lóczán ~~[illegible]~~ áll s balra tekint hol keresztelő szent János ~~nézi, ki~~ a Megváltó kezeiben lévő mondatszalag után nyúl, melyen e betűk vannak: .GNUS. Előtte a padon a két bimbó között ~~egy~~ kinyílt piros rózsa fekszik. Mária haja és szemöldöke szőke, fehér fátyolja jobb vállára omlik, szűk ujú ruhája dereka rózsaszinű, kendője sötétszürke, szokunyája kék s térdeit zöld lepel fedi; a gyöndör szőke hajú Jézus mezetlen; szent János vállára pedig tevebőr van vetve s baljában nádkeresztet tart. A háttérben szent József alakja tűnik fel. Bal kezét mellére tette s jobbra fordulva nézi, hogy a két gyermek mit csinál. A Madonna mögött sötétzöld függöny lóg. Az ábrázoltak feje felett dicskör lebeg és Jézusában keresztet látszik. A kép hátán ezeket olvassuk:

Madonna della Rosa
Raffael után festé Kovács Mihály
Madridban 1867. ban.

Vászon, méretei 103: 84·5 cm.
~~Másolta: Kovács M. (sz. 1818 + 1892.)~~
~~Tárkányi B. hagy. 1886. IV.~~
~~M. képt. 454.~~
~~Ujsza 312.~~
~~Folyó 22.~~

2 Ad.

Folyó 22.

44

~~Eredetije Madridban a Museo del Prodoban van~~

2694 (Kovács M 311

26 Tiziano Vecelli után:

(Sz. Pieve di Cadoreban 1477-ben + Velencében 1576. augustus 29-én.)

Keresztelő szt János.

A szikla tövében álló szent jobbra fordul, de szembe tekint. Jobb kezével olyan mozdulatot tesz, mintha fenyegetne s baljában tevesztőr ruháját, mely testét csak részben fedi s nádkeresztjét tartja. Vállaira omló haja, szemöldöke, bajusza s körszakálla barna; ruhája derekán meg van kötve. Mellette balra a földön bárány fekszik. A háttér hegyes vidék, érdővel s ezést képező patakkal. A égbolt felhős. Felrése a kép hátán: „Tizian után festette Velencében 1877-ben Kovács Mihály"

Vászon, méretei 216:132 cm.

Másolta: Kovács M. (Sz. 1818. + 1897.

Tárkányi Béla hagy. 1886. IV.

M. képtár 450.

Ujsza 311.

Folyosó 26.

Testével jobb lábára nehezedik s a ballal egy köre lépett.

Folyosó 21.

52

2708 310

44 B. E. Murillo után:

(Megkereszteltetett Sevillában 1618. január 1. + 1682 április 3-án).

Media Luna Immaculata.

A gyermek korában ábrázolt Madonna derékon alól látható. Kezeit kebleu keresztbe tette s tekintetét égfelé emeli. Vállaira omló haja, szemöldöke s szeme barna. Előtte a sarló hold ragyog, melyet a palást részben el takar. Bőrüjjű öltözete fehér s fátyol-vállkendője halvány sárga. Fejét dicsfény ragyogja körül, melyben mind két oldalon három-három Cherub-fej lebeg. A kép jelzése hátul: »Concepcion de la media Luna Murillo után festé Kovács Mihály Madridban 1867-ben.«

⊥ melyekkel kék palástját szorítja magához,

Vászon, méretei 91:5:70 cm.
Tarkányi Béla hagy. 1886. IV.
M. képt. 452.
Ujsza 310.
Folyóró 44.

Folyóró 35.

87

2707

43. Rembrant Harmensz van Ryn után.

(Sz. Leydenben 1606. julius 15-én. Eltemettetett Amsterdamban 1669. október 8-án.)

A művész fiatal-kori arczképe.

~~A~~ A mellig látható ~~s~~ balra forduló festő szem~~közt~~ be néz. Bársony baretteje fekete, Haja, szemöldöke s szeme barna, bajusza és szakálla leberetvált. Vértjének csak egy részét viseli, vörösbarna köpenyének kötője arany, ~~s~~ zsinóros kabátja barna. A kép hátán ezt olvassuk: »*Rembrand után festé Kovács Mihály.*«

Vászon, méretei 65 : 55·5 cm. — lelt. sz. 407 —

1893: Bej. 43. — 1894: Bej. 43. — 1895: Bej. 43. — 1896: Bej. 43. — 1897: Bej. 43. — 1898: Bej. 43.

A firenzei Pitti-palotában lévő eredeti után másolta: *Kovács Mihály.* (1818 † 1892.) — Kovács Mihályné, sz. Petra de Castro ajándéka 1892. ~~— Ltsza 407.~~

716

Kifüggesztésére vonatkozó adatok a Nemz. Muzeumban.

-- 1900: Bej. 43. -- 1901: Bej. 43. -- 1903: Bej. 43. -- 1904: Bej. 43. — 1905: Bej. 43.

Jegyzet. A firenzei Pitti palotában lévő eredetiről másolta Kovács Mihály (1818 + 1892.).

— 1905. átvételi jegyzék 43. — Száma az Orsz. Képtárban a sz. szban 1695. és a leltárban 2707.

Kovács Mih. aj. 1892. okt. 6.

lelt. 407.

43

2708

44. Bartolomé Estéban Murillo után.

(Megkereszteltetett Sevillában 1618. január 1-én. † 1682. április 3-án.)

Media Luna Immaculata.

A gyermekkorában ábrázolt Madonna derékon alól látható. Kezeit, melyekkel kék palástját szorítja magához, keblén keresztbe tette és tekintetét ég felé emeli. Vállaira omló haja, szemöldöke és szeme barna. Előtte a sarlós hold ragyog, melyet palástja részben eltakar. Bő ujjú öltözete fehér s fátyol-vállkendője halványsárga. Fejét dicsfény ragyogja körül, melyben mindkét oldalon három-három Cherub-fej lebeg. A kép jelzése hátul: »*Concepcion de la media Luna, Murillo után festé Kovács Mihály Madridban 1867-ben.*«

181

Vászon, méretei 91·5 : 70 cm.

1887: VIII. 303. — 1888: VIII. 303. — 1889: I. 13. — 1890: I. 13. — 1891: Bej. 35. — 1892: Bej. 35. — 1893: Bej. 44. — 1894: Bej. 44. — 1895: Bej. 44. — 1896: Bej. 44. — 1897: Bej. 44. — 1898: Bej. 44. — 1900: Bej. 44. — 1901: Bej. 44. — 1903: Bej. 44. — 1904: Bej. 44. — 1905: Bej. 44.

A madridi Museo del Pradoban őrzött eredeti után másolta: *Kovács Mihály.* (1818 † 1892.) ~~— Tárkányi Béla hagyománya 1886. — Magy. Képt. 452. — Ltsz. 310.~~

— Magy. Képtár 452. — Uj lelt. sz. 310. — 1905. átv. jegyz. 44. — Száma az Orsz. Képtárban a sz.-ban 1696. és a leltárban 2708. — Tárkányi Béla hagyománya 1886 április havában.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok. a Nemz. Muzeumban.

Jk. 452
Ujl. 310

Tárkányi Béla hg 1886.

44.

Ipolyi Ł.

1492. Kovács Mihály:

Ipolyi Arnold.

Térden alól látható, jobbra fordul és áll. Fején, mely elől kopasz, caputiumot hord; rövid haja és szemöldöke fekete; szeme szürke, szakálla és bajusza leberetvált. ~~Jobb~~ kezét ~~[illegible]~~ a DURANDUS ... NATIONALE czimü müvön nyugtatja, melyet az asztalon lévő iratra állitott és leeresztett baljában biretumát fogja. Vörös collaréjának fehér ligulája látható; piros reverendája felett csipke aljú superpelliceumot, e fölött pedig domesticat visel. A nyakába vetett aranylánczon kereszt lóg. A könyv alatti okiraton ezt a szöveget olvassuk: Boldognak érzem magamat, hogy ez által is honfiui kötelességemet teljesithetem. Pest 1872. márczius 12. Ipolyi Arnold adományleveléből, melylyel régi képgyüjteményét az Országos Képtárnak felajánlá. Ezen adományért a Képtár Ipolyi terme számára jelen arczkép államköltségen készitetett. A kép háttére román-stilü templom, falain képekkel. Alól jobbra ez áll: Kovács Mihály.

Gyűrűs jobb

Vászon, méretei 180: 132 cm. (Ltsza 159.)
Ipolyi Arnold ajándéka.
A Tört. Képcsarnokba helyeztetett át.

Tk. 159.

1493. Kovács Mihály:
Sz. Tisza-Abád-Szalokon 1818 julius 18-án † Budapesten 1892 augusztus 3-án.
Tárkányi Béla kanonok.

Térdig látható, kissé balra fordul és iróasztalnál áll. Rövid haja és szemöldöke ősz, szeme sötétszürke, arcza és bajusza leberetvált. Gyürüs jobb kezét a piros teritővel leboritott asztalon lévő papirosra fektetett SZENTIRÁS - Ő és UJ SZÖV.- EGER 1865. czimü müre támasztja, mely mellett csöngő van; balját pedig, melyre piros palliumát vetette, csipőjére támasztja. Collaréjának ligulája fehér, szalagon káptalani jelvényt és a nyakába vetett kettős lánczon feszületet hord. Balra az asztalon túl könyvtár tünik szemünkbe. A kép hátán ez a szöveg olvasható: Tárkányi Béla egri kanonok arczképe. Természet után festette Kovács Mihály 1885.

Vászon, méretei 138.5: 100 cm. (Ltsza. 412.)
Ipolyi Arnold ajándéka.
A Tört. Képcsarnokba helyeztetett át.

904. IV. 25

2

T:466

Árpád:

Fejedelemmé választatása:

A vezérek Árpádot felemelt jobbjában karddal, baljában pedig pajzszsal, pajzsukra emelték s vezérükül tisztelik. Körülöttük a nép van, a mely az újonnan megválasztott fejedelmet üdvözli. A háttérben, balra a váron innen, a fehérló-áldozatot, jobbra pedig a tábori sátrakat látjuk. Az előtérben kerek pajzs s ez alatt csákányalakú s dárdahegyű buzogány hever a földön. Felirata a kép alatt:

ÁRPÁD FEJEDELEMMÉ VÁLASZTATÁSA"

Alól balra: „Festette Kovács Mihály Egerben"
Középütt: „Ny. Grund V. Pesten."
s jobbra: „Kőre rajzolta Marin Lavigne, Párisban."

Könyomat, méretei a háttérnek 50.2 : 72.7 cm
Kőre rajzolta: Marin Lavigne.

Ltsza 9105. (alányomással)

140/95 № 2.

4758.

992. *Erzsébet királyné.*

Egész alakban, kivágott uszályos ruhában és jobbrafordultan állva van ábrázolva. Középütt elválasztott, részben koszorú alakban feltűzött és részben leeresztett kontybafogott haja, szemöldöke és szeme barna. Jobb kezében félig összecsapott legyezőt tart, míg balját az aranyozott lábú asztalon, a melyen egy piros párnán, de a házi koronán túl, szent István koronája tűnik szemünkbe, nyugtatja. Diadémája, nyakéke és egyik karkötője gyémántokkal és más drágakövekkel van kirakva. Vállaira omló fátyolja, csokorra kötött szalagokkal diszített ruhájának fekete dereka és szürke selyemszoknyája himezett, keztyűi fodrosak és a derékbetétjén alkalmazott gyöngyfüzéreken gyémántok lógnak. A termet mintázott szőnyeg borítja, a háttérben oszlop és félrevont sötétpiros függöny van. Jelzése balról a talapzaton: »*festé Kovács Mih. 1869*«.

Vászon, méretei 254 : 160 cm. — Lelt. sz. 992. — Értéke 2000 K. — A magy. kir. miniszterelnökség letéte 1906-ban. — Átvétetett 1906 február 27-én (307–906). — Bejelentetett 1907 január 21-én (93–907).

Kifüggesztésére vonatkozó adatok. 1907 : IX. 16. *Kovács Mihály :* Erzsébet királyné.

991 – 992. Kovács Mihály.

Sz. Tisza-Ábád-Szalókon 1818 július 18-án. † Budapesten 1892 augusztus 3-án.

991. *Első Ferencz József.*

Egész alakban, állva lovassági tábornoki egyenruhában és panyókára vetett mentével van ábrázolva. Fejét kissé jobbra fordítja, jobb kezében kócsagos kalpagot tart, míg baljával kardjának markolatát fogja. Rövid haja, bajusza és állán kiberetvált szakálla szőke, szeme kék. Mellét a katonai érdemkereszten kivül, az aranygyapjas, a hadi ékítménynyel diszített Mária Terézia-, a szent István-, a Lipót- és a vaskorona-rend jelvényei diszítik, derekát szolgálati jelvény szorítja, oldalán kard lóg. Öltözete: prémes mente, atilla, zsinóros nadrág és magasszárú csizma. Mellette balról piros bársonynyal bevont aranyozott szék, jobbról aranyos lábú márványasztal van. Az ez utóbbira tett piros párnán szent István koronája nyugszik. A háttérben sötétpiros függöny lóg és a padlót nehéz szőnyeg borítja.

Vászon, méretei 271 : 175 cm. — Lelt. sz. 991. — Értéke 2000 K. — A magy. kir. ministerelnökség letéte 1906-ban. — Átvétetett 1906 február 27-én (307–906). — Bejelentetett 1907 január 21-én (93–907).

Kifüggesztésére vonatkozó adatok. 1907 : IX. 17. *Kovács József:* I. Ferencz József.

Nincs fáma

~~3177~~

f) A Nemzeti Zenedében Budapesten

602

14

~~13~~. Kovács Mihály:

(Sz. Tiszaszáb. Ladikon 1818. július 18-án. + Budapesten 1892. augusztus 3-án.)

Tinódy Sebestyén.

Egész alakban van ábrázolva, ül s kissé balra néz. Jobb kezében, melylyel térdére támaszkodik, hangjegy-tekercset s baljában nyolcz huros lantot tart. Hátrafésült hosszú haja, bajusza s körszakálla barna. Öltözete: sárga atilla, zöld nadrág, sárga csizma zsinórzással s ⌊sarkantyuval. Vállra vetett köpenye piros s ⌈díszkardját zsinóron hordja. A ⌊köpad, a melyen üb faragott s a háttérben balra kastély és hegyek látszanak. A ég-bolt felhős. Felirata alól, ozimertől megszakított sorban:

„TINÓDY ... SEBESTYÉN."

⌊ felszíjazott

⌈ rozettás

jobb térdéhez támasztott

Vászon, méret: 257·5 : 158 cm.

~~Magy. Képt. 113.~~

~~A Nemz. Zenedénél van.~~

Lásza 602

127.

Tárkányi Béla:

Térdig, hétnyolczad balra, iróasztalnál állva. Rövid haja s szemöldöke ősz, szeme sötétszürke s arcza s bajusza leberetvált. Gyűrűs jobb kezét a piros teritővel lebontott asztalon lévő papirosra fektetett „Szentirás – Ó és Uj Szöv – Eger 1865" czimű műre támasztja, mely mellett csöngő van s balját, melyen piros pallium van átvetve, csipőjére támasztja. Collaréjának fehér ligulája látható, czimádájának gallérja alatt fehér-kék szegésű piros szalagon káptalani jelvényt s a nyakába vetett kettős lánczon feszületet hord. Balra az asztalon túl könyvtár tűnik szemünkbe. A kép hátán ez a szöveg olvasható: „Tárkányi Béla egri Kanonok arczképe
Terméhet után festette Kovács Mihály 1885."

Olajfestés vászonra, méretei 138,5 : 100 cm.

Kovács Mihály ajándéka 1889-ben (L. 68/89 N° 5.)

L 1493.

68/89

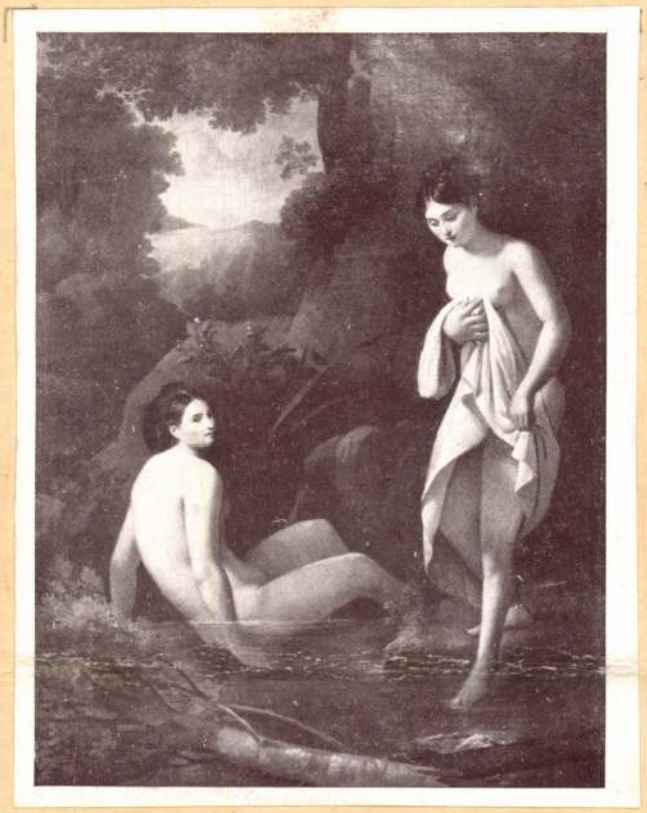

KOVÁCS MIHÁLY: Fürdő nők.
100 x 72, olaj, jelezve lenn jobbra
A Sostatakarékpénztár 1928 juniusi aukciójáról, 300 sz.

Kovács Mihály

Delacroix festménye, *A Szabadság geniusz*
(Az érdekesség kedvéért említjük meg K
allegorikus festményét, az *Utolsó hajótörés*
zedő szakaszában, 1880-ban készült. A vi

Kovács Mihály: Az egyházi átok kihirdetése Dózsa

Kovács Mihály

Olasz táj fiuval és szamárral

F.Ludányi Gabriella: Egy vidéki festő a XIX.sz.-ban.
MŰVÉSZET,1979.augusztus - 16.lap

Kovács Mihály: Olasz táj fiúval és szamárral, olaj, vászon, 21×27 cm, 1843 (fotók Tahin)

Kovács Mihály

Petra de Castro y Blanco
a müvész felesége

F.Ludányi Gabriella: Egy vidéki festő a XIX.sz.-ban.
MÜVÉSZET, 1979.augusztus - 16.lap.

Kovács Mihály: Petra de Castro y Blanco, a művész felesége, olaj, vászon, 59×50 cm, 1864

Kovács Mihály: Olasz táj fiúval és szamárral, olaj, vászon, 21×27 cm, 1843 (fotók Tahin)

Másik oldalról megformálásához Rude *Győzelem-istennője* és Delacroix festménye, *A Szabadság géniusza* adhatta az alapötletet. (Az érdekesség kedvéért említjük meg Kovács Mihály egy másik allegorikus festményét, az *Utolsó hajótörés* címűt, mely élete nehezedő szakaszában, 1880-ban készült. A viharos tengeren süllyedő

Hoffmann Edith Barabásról írta: „Munkásságát tisztán művészeti szempontból megítélni egyoldalúság volna. Művelődéstörténeti és történeti jelentősége vetekszik művészettörténeti fontosságával, és kiegyenlíti azt, amit művészetében fogyatkozásnak érzünk." Értsük ezt Kovács Mihályra is.

F. LUDÁNYI GABRIELLA

Kovács Mihály: Az egyházi átok kihirdetése Dózsa György és a fellázadt parasztok ellen, olaj, vászon, 76×111 cm, 1875–76 (fotó Tahin)

1021

Csatajelenet, 1848

Kovács Mihály festménye

Kovács Mihály nevét elsősorban egy 1854-ben készült festménye, a könyomatként is elterjedt Árpád pajzsra emeltetése tette ismertté, főként időszerű témaválasztása, a nemzeti önrendelkezés képi propagálása révén. Csatajelenetét 1848 őszén Tarnaörsön, az őt pártfogoló Orczy család vendégeként festette. Műve a pákozdi csata epizódját ábrázolja: amikor Jelačić előretörő gyalogosait megállítja a huszárok és népfelkelők rohama.

Közép-Európa festészete ekkoriban még a napóleoni háborúk klasszicizáló romantikus csataképfestészetének örökségéből él. Ezt ismerte meg Kovács Mihály is, bécsi és római mesterei jóvoltából. A francia pályatársak, élükön Delacroix-val, a színpadias tablókat ekkoriban már drámai epizódok megfogalmazására cserélték fel, oldottságra is törekedve, nálunk azonban még a hatvanas években is a megszokott akadémiai sémák hatottak. E két végletegyidejű hatása határozta meg Kovács Mihály kis csataképének sajátos ízét. Ellentétben Than Mórral vagy az osztrák August Pettenkofennel, akik végig szemtanúi voltak a szabadságharc nagy csatáinak, Kovács Mihály a közvetlen élmény hatását a csatáról szóló elbeszélések összegyűjtésével kénytelen pótolni: 48 őszén honvédtüzéri jelentkezését „vérköhögés" miatt elutasítják a sorozásnál.

Kovács Mihály a helyszínt csak felületesen ismeri, és — ellentétben Thannal és Pettenkofennel — nem mutat be színpadias panorámát. A szereplők számát lecsökkenti, és egyetlen, de a csata egészére általánosságban is jellemző epizódra koncentrál. Biedermeier akadémikus képzettségét meghazudtoló erővel ragad meg jellegzetes típusokat, s e típusok összességéből teremti meg — az elbeszélések adta általánosítás lehetőségével élve — az ütközet valós összképét. Elég átkozódó, keresztet hadonászó papját, elvakult szerb harcosát, vagy darutollas szabadcsapatos lovasát kiemelnünk.

A háttérből élesen válnak ki a harcolók körvonalai; a fehér lovon színes reflexek villannak fel; az előtérben minduntalan vörös csákók, sapkák, nadrágok, sújtások tarkállnak. A küzdők mozdulatai természetesen (a kor igényei szerint) színpadiasak —, az arcok, a riadt lófejek, egy összeeső harcos mozdulatai, mégis a romantika igazi lehetőségének és értékeinek korai felismerésére vallanak.

BORBÉLY LÁSZLÓ

PELBART JÁNOS REPRODUKCIÓJA

Autózunk? Autózunk?

Kezdhetném az elejéről, de nem kezdem, mert lusta vagyok, tehetségtelen és szerkezeti és üzemeltetési ismeretekből kétszer is megbuktattak, úgyhogy ezt most kihagyom és onnan kezdem, hogy . . .

. . . Elindulok. Autónk, elöl-hátul nagy T betűvel, a normál benzintől betegesen köhög, mindig piszkos és szomorú. De már most, az első alkalommal biztosan érzem, hogy megy ez nekem, és igazán úgy váltok másodikba, hogy alig lehet észrevenni. – Lassabban Katalin – mondja János, szűkszavú oktatóm. Szavát megszívlelendő, le is kapom lábam a gázpedálról, amitől autónk keserveset nyög és megáll. Elegáns mozdulattal egyesbe tolom a sebességváltót, s próbálom bal s jobb lábam mozgását összehangolni. Minduhiába, az autó mozdulatlan marad. – Bekapcsolhatom az ablaktörlőt? – húzom az időt. – Lehet – jön a válasz. Kuplung be, sebesség, gáz. Most miért nem indulunk? Végre János megkönyörül rajtam: – Talán kapcsolja be a motort, Katalin. Jó, mondom rezignáltan. Csak előbb leveszem a kabátomat.

⁎

Az Autóközlekedési Tanintézet tanpályáján reggel nyolckor a Marx téri csúcsforgalomhoz hasonlatos a felfordulás. Csak valamivel rosszabb. Orrunk előtt egy világoskék Skodában negyven körüli hölgy homlokán folyik a víz. Nyafog a kis Skoda, s mint akit üldöznek, elindul a pályán keresztbe hátrafelé. Valahol a torkom táján elakad a levegő, s komolyan foglalkozom a gondolattal, hogy feladom.

⁎

Látja ott azokat az oszlopokat? – Bólintok, hogy látom. – Akkor forduljon be oda, és álljon meg az első bója előtt. – Ne nyomkodja a tengelykapcsolót, Katalin, váltson már vissza kettőbe. Hova megy? Ez magának az első oszlop? – Sose fogom megtanulni – legyintek keserűen. Reggel nyolc óra van, álmos szürkület, és esik az eső.

⁎

Tegnap éjjel álmomban a Gyulai Pál utcából kellett kifordulnom a Rákóczi útra, és nem találtam meg a kuplungot, és mindenki dudált, mire jött egy rendőr és elvette a jogosítványomat. Én hiába mondtam, hogy nekem nincs is jogosítványom, nem hitte el.

⁎

Elindulni csak bizonytalanul tudok ugyan, de már kint esztelenkedek a forgalomban. Egyre érkeznek az utasítások. – Katalin, a lámpánál jobbra megyünk, tegye már háromba, nem lámpa pirosra vált. Végre nyújtózom egyet. Katalin, jön a hang, régen zöld, menjen már! Jó vicc, indulnék, de már újra sárga.

⁎

Csak ezek a józsefvárosi utcák ne lennének ilyen keskenyek! Gurulunk a Mária utcán, kezem a sebváltón – a nagyoktól láttam –, amikor kifordul előttem egy Trabant. Ő is látja, hogy ketten nem férünk el, azt is látja, hogy én még csak tanulok, de ez egy érzéketlen, ez egy . . . , ez persze már elfelejtette, hogy ő is volt mazsola, ez csak jön. Megmarkolom a kormányt, lassítok, becsukom a szemem, na, most . . . Hát elfértünk. Milyen kicsi egy ilyen Trabant, csuda.

⁎

Szép, széles út, megyünk vagy hatvannal, amikor szörnyű nyekkenés, valaki nyomja a lábam alatt a féket, s a keresztutcából kivágódik elénk egy Zsiguli. Az oktató arcán némi bosszúság: – Milyen útvonal ez, Katalin? – Főútvonal, suttogom alig hallhatóan. Látott valahol táblát? – Nem, mondom megadóan. – Akkor honnan gondolja, hogy főútvonal? Mert olyan széles, válaszolnám, ha merném. Szóval? – Jobbkézszabály, nyöszörgöm. Az! – dühöng szűkszavú oktatóm. Máskor adja meg az elsőbbséget, Katalin.

⁎

Valami ronda lé szitál, koromsötét van, minden nyirkos és ellenséges. Beállunk a vizsgázók sorába, János kiereszti a behúzott kéziféket. Azt mondja: mielőtt elfelejtené. Aztán megjönnek a vizsgabiztosok. Én meg csak mondom magamban, hogy tükör, kézifék. – Maga a vizsgázó? Bólintok, hogy igen és sorolom tovább: kézifék, jelzés, körülnézni – akkor indulhatunk.

Az első szlalomgyakorlat elég pocsékul sikerül. Nézik egymást a vizsgabiztosok, csóválják a fejüket. Én meg mutatom, hogy remeg a térdem. Nem trükk, tényleg remeg. Aztán elmúlik. Csak lenne már vége!

Valahogy kivergődöm a Ferihegyi útra. Megállok valahol, elindulok, zörög a motor, most rúgnak ki. Mi ez? Nézem a sebváltót, jó, sebesség, kuplung. Száz métert megyek, mire rájövök, hogy behúzott kézifékkel. Aztán valahogy visszaérünk a Népligetbe. A biztosok nézik a papírokat, számolnak, nagyon nem tudják eldönteni. Én meg csak mondom magamban, hogy nem tehetik, nem buktathatnak meg. – Hát Katalin, ez nem volt valami fényes, a rutin meg . . . – Hatásszünet. – Szóval! Van magának saját kocsija? Rázom a fejem, hogy még nincs. Ez használ. – Na jó, de ezzel a vizsgával ne dicsekedjék.

⁎

Most ülök itthon, várom a jogosítványt és lázasan számolok, hogy azt mondja: ha minden fizetéskor félreteszem annak az összegnek a dupláját, amit eddig hónap végén kölcsönkértem, valamint leszokom a dohányzásról, akkor ez havonként megszorozva, plusz a kamatok, ebből levonva az esedékes tartozások és a pénzromlás mértékét, valamint megszorozva a pénz forgási sebességével, ehhez hozzáadva a reáljövedelem növekedését, és az egészet elosztva hatvanezerrel. Akkor befizetem. Mire visszaigazolják, az már csak hat év, nos, akkor végre én is összetörhetem magam.

DOBOSSY KATALIN

SŁAWOMIR MROŻEK

Szeretnék ló lenni

Istenem, de szeretnék ló lenni!

Mihelyt észrevenném a tükörben, hogy kéz és láb helyett patáim vannak, hátul farkam, s valóságos lófejem — nyomban elmennék a lakáshivatalba. — Kérek egy modern, nagy lakást — mondanám.

— Adjon be kérvényt és várjon a sorára.

— Hahaha! — kacagnék fel. — Hát nem látják, hogy én nem vagyok afféle közönséges, szürke kisember? Én más vagyok, rendkívüli lény!

S nyomban kapnék egy modern, nagy, fürdőszobás lakást.

Fellépnék a kabaréban, és senki nem mondaná, hogy tehetségtelen vagyok. Még akkor sem, ha gyengék lennének a számaim. Sőt.

— Ahhoz képest, hogy ló, igazán nagyszerű — dicsérnének.

— Micsoda fej! — mondanák mások.

Hogy azokról az előnyökről ne is beszéljek, melyek bizonyos közmondásokból és szólásmondásokból származnának rám — például: nagy a feje, búsuljon a ló, négy lába van a lónak, mégis megbotlik és a többi.

Természetesen lennének a lóságnak bizonyos negatív oldalai is. Ellenségeim újabb fegyvert

SZEMADÁM GYÖRGY MONTÁZSA

fordíthatnának ellenem. Névtelen leveleiket ezentúl így kezdenék: „Maga ló? Maga öszvér!"

A nők fokozott érdeklődéssel vennének körül. — Maga más, mint a többi . . . — mondanák.

S amikor arra kerülne a sor, hogy égbe szálljak, szárnyaim nőnének: valóságos pegazussá válnék. Szárnyas ló! Kívánhat-e ember ennél szebbet?

A szkeptikus

Szóval azt mondjátok, hogy más bolygókon is élnek emberek? Lehet, hogy élnek; valahol utóvégre csak kell élniük. De én nem hiszek benne. Olvastam egy asztronómiai könyvet. Nézzétek, hogy esik ma az eső . . . Szóval, azokról a ködgomolyokról meg a tüzes golyókról. Hogy bírna az ember ilyen körülmények közt élni? Nem, lehetetlen.

Hogy csatornák vannak a Marson? Jó. Nem építhette őket más, csak gondolkozó lények. S a gondolkozó lények, mint köztudomású, nem lehetnek kutyák, se macskák, csak emberek. Igen, de ki látta őket? S vajon egyáltalán igaz az egész?

Ki kéne vinni egy hordót a csatorna alá. Kár az esővízért.

Az megint más, hogy a tudósoknak nyomósabb érveik vannak. Az egész világmindenség ugyanabból az anyagból van. Ők az emberből vagy ajakrúzst. Ez már komolyabb dolog. S ha lehetnek motorbiciklik és ajakrúzsok a földön, éppúgy lehetnek az égben is. De ebből még nem következik, hogy más bolygókon is élnek emberek.

Kíváncsi vagyok, hogy kitisztul-e még ma az idő. Olyan szép volt tegnap a naplemente . . .

Repülő tányérok? Igen, hallottam. De bizonyíték nincs rá, abszolúte nincs.

Úgy látszik, ritkulnak a felhők . . .

Micsoda? Igazán?! Nem, ezt még nem hallottam! Szóval . . . ez tény?!

Ej-ej . . . Szóval mégiscsak élnek más bolygókon is gondolkozó lények . . .

No igeeen . . .

De *mivégre* élnek?

Lengyelből fordította
KERÉNYI GRÁCIA

Ötszáz adminisztrátor óvónő, ötszáz óvónő adminisztrátor

szes óvónői létszámnak körülbelül egynegyede. Közönségesen szólva: 500 adminisztrátor óvónőként dolgozott, 500 óvónő adminisztrátorként.

— Az ön óvodájában hány képesítés nélküli dolgozik?

— Amikor ide kerültem, 76 márciusában, három voltunk képesítettek. Most öten vagyunk és nyolc képesítés nélküli, de közülük tavaszszal három államvizsgáznak.

— Megmaradnak a pályán?

— Épp a fiatalságukból következően nem mindannyian. Férjhez mennek, gyereket szülnek, GYES-re mennek, a helyükbe újabb képesítés nélkülieket kell felvenni, tekintve, hogy helyettest csak szerződéssel vehetünk fel, és szerződésre nem jön képesített óvónő. Különben sincs nagy tolongás ezen a pályán.

Akik hiányoznak

Az óvónőhiány összefügg az 1957—1967 közötti demográfiai hullámvölggyel. Az óvónőképzés irányítói mint változatlan tényt építették be terveikbe az alacsony születési arányszámot, és sorra fölöszlatták az óvónőképzőket. Erre az időre a középfokú óvónőképzés teljesen megszűnt, az újonnan indított fölsőfokú iskolákban pedig feleannyi óvónőt sem képeztek az 1960/61-es tanévben, mint amennyit 1950/51-ben, noha az óvodába járó gyermekek száma ugyanekkor 80%-kal emelkedett.

— 1966-ban végeztem levelezőn Kecskeméten — mondja Lakyné —, mert a fővárosban nem volt sem esti, sem levelező képzés. A kiesett óvónő-generációk hiányát ma is érezzük, pótlásuk szakmai egyenetlenségeit is.

— Például az 1974/75-ös tanévben az esti és levelező tagozatos óvónőképzősök az összes jelölt kétharmadánál többen voltak.

— Igen. A szakközépiskolán végzett óvónőjelöltek három éven keresztül foglalkoznak a gyerekekkel, míg a felsőfokú óvónőképzőben lényegesen kevesebb a gyakorlat, úgyszólván csak vizsgázni járnak be. Nem szabad megfeledkeznünk a fizetések közötti aránytalanságról sem. Minap egy ismerősöm érettségizett gépírónőt keresett, 3000 forintos állásba, ugyanekkor egy szakközépiskolában érettségizett okleveles óvónő 2000 körül kezd. A felelősség összehasonlíthatatlan. A gyerekekkel csak heti harminchat órát kell eltölteni, viszont egy lelkiismeretes óvónő munkaideje a felkészüléssel együtt meghaladja az elvileg 48 órás munkaidejét. Nem beszélve a képesítés nélküliekről, akik a munka mellett tanulnak és éppen most a vizsgáikra készülnek. Bizony, nem könnyű helytállni úgy, hogy az ember ne csak itt legyen nyugodt, türelmes, hanem a tartalékokból otthonra is jusson, a saját gyerekeinek.

Szocialista brigádvezető érkezik, szeretné, ha Lakyné igazolna neki a brigádnaplóban száz-százötven társadalmi munkaórát. Közeledik az év végi elszámolás . . . Aztán kiderül a beszélgetés során három kerítéslléc hegesztése, egy csöngőjavítás, néhány ajtózárigazítás és kész. Amíg a tárgyalás tart, kimegyek nézelődni. A kívülről egységesnek tűnő kockaépület belül csupa zegzug. Folyosók cikcakkoznak erre-arra, kis fülkék, benyílók, sejtelmem sincs, melyik mire szolgál. A csoportszobák tiszták, nagy ablakosok, s amelyikből kimentek a gyerekek, tágasnak is tűnik. Viszont, ahol bent vannak . . .

Laky Lászlóné vezető óvónő
FARKAS TAMÁS FELVÉTELEI

Visszatérek Lakynéhoz. A brigádvezető éppen bizonyistenkedik; holnapra ígér egy kimerítő listát az elvégzett társadalmi munkáról.

A dajkák kitartanak

— A múlt év elején a Fővárosi Tanács óvodáiban az egy óvónőre jutó létszám 13,4 fő volt. Úgy veszem észre, hogy a Sárga óvoda rontja a statisztikát.

— Nálunk 150 a férőhely, 205 a gyerek, csoportonként 34—36. Egy csoporttal természetesen két óvónő foglalkozik, így látszólag a csoport fele jut egyre, de minthogy váltott műszakban dolgozunk, az ebédeltetés és a fektetés idejét nem számítva, egy óvónő foglalkozik az összes gyerekkel. Ideális lenne, ha legalább a kiscsoportokban az óvónő mellett lehetne egy igazi dajka, a szó hagyományos anyapótló értelmében, mert a jelenlegi egyúttal takarítónő is, és természetes, hogy lényegesen kevesebb az ideje.

— A dajkalétszám be van töltve?

— Most igen. Csekély fizetésük ellenére.

— Mennyi az a csekély?

— Ezerötszáz-kettőezer-háromszáz között, a munkában eltöltött évektől függően, szemben az órabérben dolgozó „hivatásos" takarítónőkkel, akik az üzemeknél, vállalatoknál jóval többet keresnek. Nos, ennek ellenére kitartanak az óvodánál.

— A gyerekeik idejárnak?

— Jelenleg ötnek a tíz közül.

⁎

Vona Ágostonné hét éve dajka. A Sárgában, a nyitás óta, vagyis három éve. A kisebbik fia óvodába kerülésekor vállalta el ezt a munkát.

— Nem keresne többet másutt?

— Biztosan. Ezernégyszázötvennel kezdtem, most kettőezer-egyszázötven forint a fizetésem. De úgy érzem, hogy itt szükség van rám. Már nem köt ide a gyerek, a kisebbik fiam is negyedik osztályos. Azért maradtam itt, mert úgy érzem, hogy az ember munkája itt fontos. A dajka szinte az óvónő jobb keze.

— Bizonyára tudja, hogy az első napokban nyűgösek a gyerekek az óvodában; nehezen szakadnak el az anyjuktól. Némelyiknél hetekig tart, amíg megtalálja a helyét. Az óvónőnek ilyenkor egyéni foglalkozásokkal kell pótolni az anyát, babusgatni, dédelgetni kell a gyereket, mert a kicsiknél a testi kapcsolat is rendkívül fontos. Előfordult már, hogy megkértem egy-két anyukát, pár napig járjon be a gyerekével a csoportba, de csak a legnehezebb esetekben.

gyermeknevelésre, mert a hó[illegible] nemcsak abból áll, hogy mindent megadunk nekik.

— Az óvoda mit tud tenni a lemaradások kiegyenlítéséért?

— Sok-sok egyéni foglalkozással igyekszünk pótolni, amit lehet.

— És lehet ekkora létszám mellett?

— Muszáj.

— Egy óvónő ismerősöm mesélt egy kisfiúról, aki nagycsoportos létére nem volt szobatiszta. Látta, hogy nagyon toporog, mondana valamit, de beszélni sem tudott rendesen. Biztatta: „Ügyes vagy Pistike, szaladj gyorsan a vécére!" Pistike kiszaladt, majd pár perc múlva visszatért, minden benne volt a nadrágjában. Sugárzó szemekkel az óvónénire nézett. „Ügyes voltam?" Láttam a nagycsoportban egy kisfiút, aki hősi, de reménytelennek tűnő küzdelmet folytatott a kanállal és a főzelékkel. A Pszichológiai Szemlében (1977/4. sz.) Hegedűs T. András nehezményezte, hogy bizonyos gyermekek visszamaradottsága csak a beiskolázáskor derül ki. Hátrányos helyzetük csökkentése végett, a gyógypedagógiai iskolák mintájára, speciális bölcsődék szervezését javasolja. Ezeknek nyilvánvaló folytatása lenne ugyanilyen óvodák létrehozása.

— Ez egyelőre utópisztikus elképzelés. Se hely, se óvónő nincs hozzá. Más gyermekorvosok és pszichológusok szerint jó hatással van a retardáltakra az egészséges közösség. Külön kérdés, hogy ők milyen hatást gyakorolnak a többiekre. Mi a felvételt megelőző családlátogatások során néhány perc alatt amúgy sem tudjuk megállapítani, hogy az adott gyermek egészséges, vagyis óvodaérett-e. A „földerítéshez" alkalmas szakemberekből álló hálózatot kellene kiépíteni.

Elmesélem Lakynénak az épülettel kapcsolatos benyomásaimat.

— Ha óvodai szakemberek is részt vettek volna a tervezésben, a sok fölösleges, apró helyiség helyett, nagyobb termek épültek volna és tornaterem is.

— Sportfoglalkozásokat tudnak tartani?

— Kora tavasztól késő őszig az udvaron. A teremben csak az ötperces tornákat és a kötelező testnevelési foglalkozásokat, de gondolhatja, milyen nehézségekkel jár ez, hogy ha mind a harmincöt-harminchat gyerek ott van. Ilyenkor az egész óvoda kong, mert nincs hangszigetelés, vagy ha van, nem szigeteli a hangot.

— Újra óvónő lenne?

— Biztosan.

— Nem vágyik vissza a gyerekek közé „közönséges" óvónőnek?

— Most is megtehetem, annyit foglalkozom a gyerekekkel, amennyit csak tudok, és gyakran dolgozom csoportban, tekintettel a sok továbbtanulóra.

CZAKÓ GÁBOR

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ULLÖI ÚT 81
Telefon: 136-048, 337-748, 340-724
1978 MÁR 1 2
TÜKÖR
Budapest
1978 MÁR 1 2

Kovács Mihály iparművész
formatervező

1021

bb 32. elhunyt kovács mihály iparművész

gg-lm sr

1968. december 27.

kovács mihály iparművész, formatervező, a magyar képzőművészek szövetségének tagja 43 éves korában rövid betegség után elhunyt. hamvasztás előtti búcsúztatása január 4-én, 1/2 2 órakor lesz a farkasréti temető halottasházában. a magyar képzőművészek szövetsége az elhunytat saját halottjának tekinti./mti/

-.-

bb 25. / a kisz budapesti... 1. folyt./-ta

- minden cselekedetünk, minden tettünk - folytatta - bizonyitja e gondolat valóra váltását, igazolja, hogy a magyar kommunista ifjusági szövetség a dicső multu magyar forradalmi ifjusági mozgalom hagyományainak örököse és folytatója. bátran elmondhatjuk, hogy budapest ifju kommunistái, hűek maradtak a zászlóhoz. ugy dolgoznak, tanulnak, hogy méltókká váljanak elődeikhez. a kisz továbbra is legmegtisztelőbb feladatának vallja, hogy az idősebb, tapasztaltabb nemzedékkel együtt további győ-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Szocialista Művészetért

Kovács Miklós
iparművész, formatervező

1969 FEB

IN MEMORIAM. Szakszervezeti tagjaink sorából az elmúlt hó folyamán elhunyt KOVÁCS MIHÁLY iparművész, formatervező, 43 éves korában — BODY László színész, a Nemzeti Színház nyugdíjasa, a Jászai Mari művészotthon lakója — SZŰCS PÁL grafikus — Dr. ENYEDI GYÖRGY, az Országos Filharmónia munkatársa — KISS ANGYAL ERNŐ, nótaszerző — Rábaközi RIGÓ GÁBOR, karmester 71 éves korában. Emlékűket kegyelettel megőrizzük!

nogy ha
runk . . .
gyen, am
mert egy
tenni . . .
— Ez i
De ha va
— Igaz
ion jól. a

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ

Budapest V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Kovács Mihály

MAGYAR HÍRLAP

iparművész

1968 DEC 28

formatervező

KOVÁCS MIHÁLY iparművész, formatervező, a Magyar Képzőművészek Szövetségének tagja 43 éves korában rövid betegség után elhunyt. Hamvasztás előtti búcsúztatása január 4-én, fél 2 órakor lesz a Farkasréti temető halottasházában. A Magyar Képzőművészek Szövetsége az elhunytat saját halottjának

1021

KOVÁCS MIHÁLY (Életrajzát lásd Kat. 127)

383. Róma alkonyatkor, 1843 *45.*

akv., p., 20x30 cm
Jelezve k.: Roma 843 Kovács M.
Eger, Dobó István Vármúzeum ltsz. 55.481. Érseki Líceum Képtárából, Kovács Mihály hagyaték.

Kovács Mihálytól kevés tájkép ismert, ezek nagy része is inkább részlettanulmány vagy másolat. A Róma alkonyatkor kivétel. Nem vázlat, hanem önálló kis mű, melyben Kovács egységesíteni tudta mindazt, amit Markó körében tanult az év – 1843 – nyarán. Az élesen elváló, barnával festett sötét előtér: házak, tűzfal, kémények mögött széles rálátás nyílik a városképre, középütt a Szent Péter templom kupolájával, majd a háttérben a finoman festett részletek kékes színben tűnnek el. Jobboldalt elől élénk zöld fa zárja le a képet, a magas égbolt narancssárga színe sárgába, sötét- és világoskékbe megy át. A Markón iskolázott háromsíkú kompozíciós séma, a szabad ég alatt festés gyakorlata, technikai tudás és a Kovácsnál ritka érzelmi töltésű festőiség találkozik szerencsésen e kis képen.

A kép hátoldalán befejezetlen akvarell: hordón ülő, térdére könyöklő római viseletű férfi. A ruha megegyezik egy 1843-as jelzett viselettanulmánnyal, az arc egy másik akvarell (Olasz juhász) modelljével.

Irod: Biró 1930, Kat. 21.sz; Szmrecsányi 1931, Kat. 217.sz; Bodnár-Czobor 1966, Kat. 125.sz.
Kiáll: Érseki Líceum Képtára 1893–1943; Egri Képtár 1958–1976; Akvarellek Egerből, Przemysl, Lengyelország, 1977.

L.G.

384. Hegyi patak sziklák közt, 1843 *45.*

akv., p., 27x17,5 cm
Jelezve b.l.: Kovács Mihály, bagni di lucca 843.
Eger, Dobó István Vármúzeum ltsz. 55.480. Érseki Líceum Képtárából, Kovács Mihály hagyaték.

„Nyár folyamán Markó Atyus vezetése alatt nagy kirándulást tettünk tály tanulmányok végett, bejártuk Pistóját, Prátót, Szt. Marcellót Vico pisánót, St. Giuliánót, le Moline hegyi helységet Luccát és fürdőjét (bagni di Lucca) és Burgót, mely kies hegységben fekszik...", írta Kovács Mihály visszaemlékező naplójában az 1843-as évről. E kirándulás egyik emléke a sziklarészletet és patakot ábrázoló kis tanulmány –, két másik, San Giuliánóban készült akvarellt ugyancsak az egri múzeum őriz. A Hegyi patak sziklák közt tulajdonképpen előtértanulmány, technikailag is eltér a többitől. Egyöntetű barna alapszínből bontja ki a barnás, sárgás sziklatömböket, kődarabokat, melyek között sötét kékeszöld patak folyik, fehér habos zuhogókkal –, a víz az előtérben is öbölben szélesedik ki.

Irod: Biró 1930, Kat. 31.sz; Szmrecsányi 193, Kat. 229.sz; Bodnár-Czobor 1966, Kat. 126.sz.

Művészet Magyarországon 1830-1870
MTA MKCS - MNG Bp. 1981.

Kiáll: Érseki Líceum Képtára 1893–1943; Egri Képtár 1958–1976; Akvarellek Egerből, Przemysl, Lengyelország, 1977.

L.G.

KOZINA SÁNDOR (Életrajzát lásd Kat. 339)

385. Római látkép, 1830 *22.*

tus, p., 212x333 mm
Felirata: Ansicht des südlichen Teiles der Kaiserpaläste vom Monte Coelio 21 Aug.
MNG ltsz. 1930–2206

A kép, mint feliratából kiderül, egy utazás közben készített tájrajzsorozat meghatározott helyre és időre utaló részlete. Előadásmódja még erősen emlékeztet a XVIII. századi veduta vázlatokra: az előtérben jobban részletezett, a kép egész felületén pedig vázlatosan jelzett növényzet homogén rendszert alkot a Monte Coelio római császárpalotáinak romjaival. Kozina több nézőpontból körüljárta az ábrázolni kívánt látványt, keresve legjellemzőbb arcát. E rajzokból tudomásunk szerint szintén nem készült festmény – hasonlóan sok-sok utazó tájfestő rajzai sokaságához –, mégis hozzásegítette az európai festészetet a sok vedutarajz új és új kompozíciós formák kialakításához.

Irod: Bodnár-Genthon 1967, 104–111 sz. 25–26; Bodnár 1967; Bajkay É.: A magyar és orosz festészet kapcsolatai a XIX. sz. első felében. MNG Közleményei 1973.
Kiáll: Magyar festők Itáliában. MNG. Budapest, 1967.

Sz.J.

386. Római látképek I–II. (Kilátás a hegyre, a Porta Pinciana), 1830 *22.*

cer., p., 205x170 mm; 205x170 mm
A II.sz. rajz felirata: j.l.: Porta Pinciana. 15 Maj.830
MNG ltsz. 1930–2203, 1930–2198

A Kat. 385 alatt bemutatott rajznál még vázlatosabban térképezik fel ezek a rajzok Róma egy-egy részletét. A Kilátás a hegyre c. rajzon az előtér árkádíve alól látott városrészlet csak hajszálfinom ceruzavonalakkal jelzett. A látvány kiválasztásában bizonyára közrejátszott a nézőponthoz viszonylag még közeli helyen álló magas ciprusfa, az alacsonyabb dombon álló ókeresztény bazilika, (Santa Sabina), és a háttér kúposan emelkedő hegyei. A másik rajz esetlenebb, s jól láthatóan csak az emlékezet támogatásául szolgál a rajta olvasható keltezéssel és felirattal együtt.

Irod: lásd az előző tételt.

Sz.J.

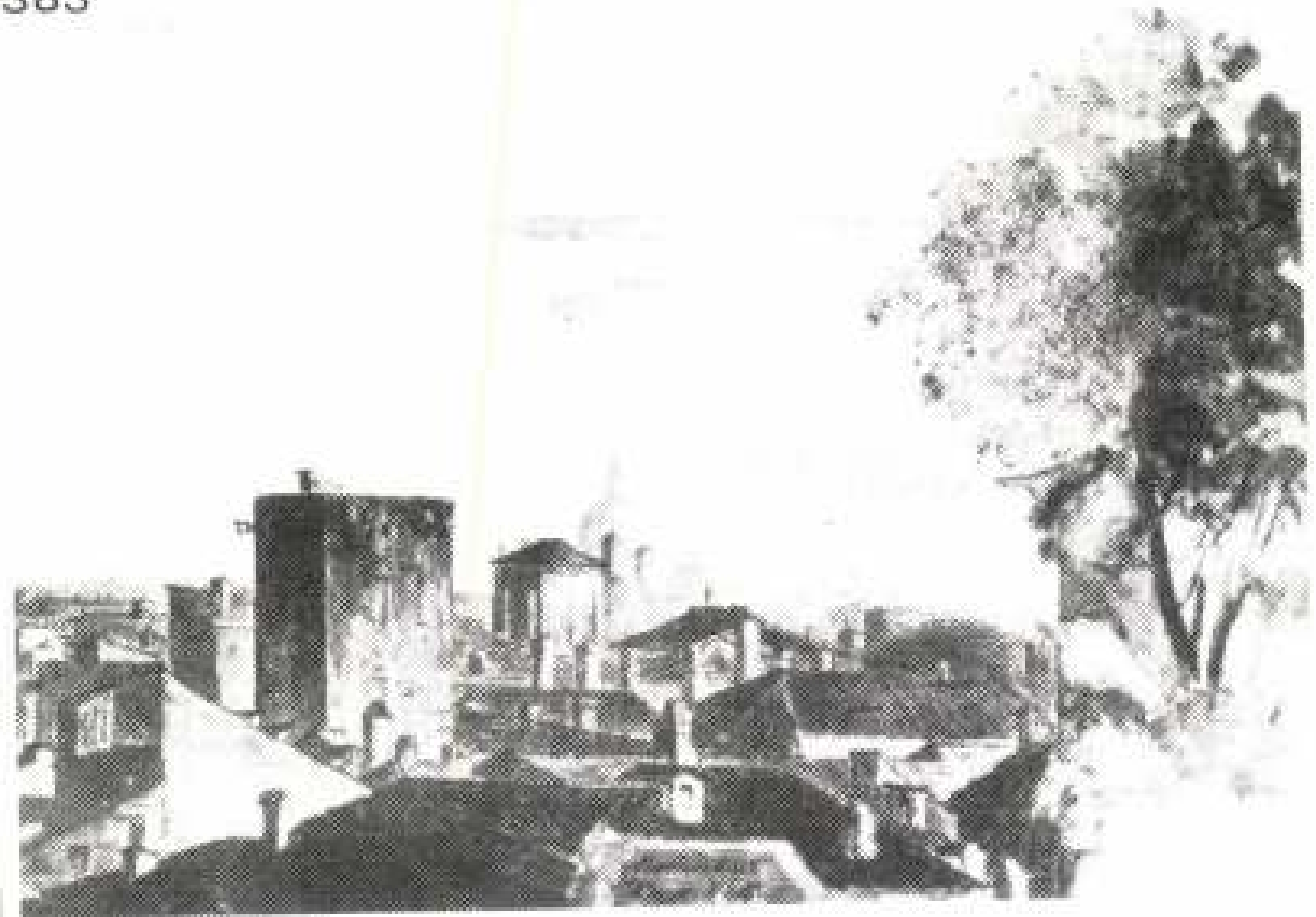

46. tábla

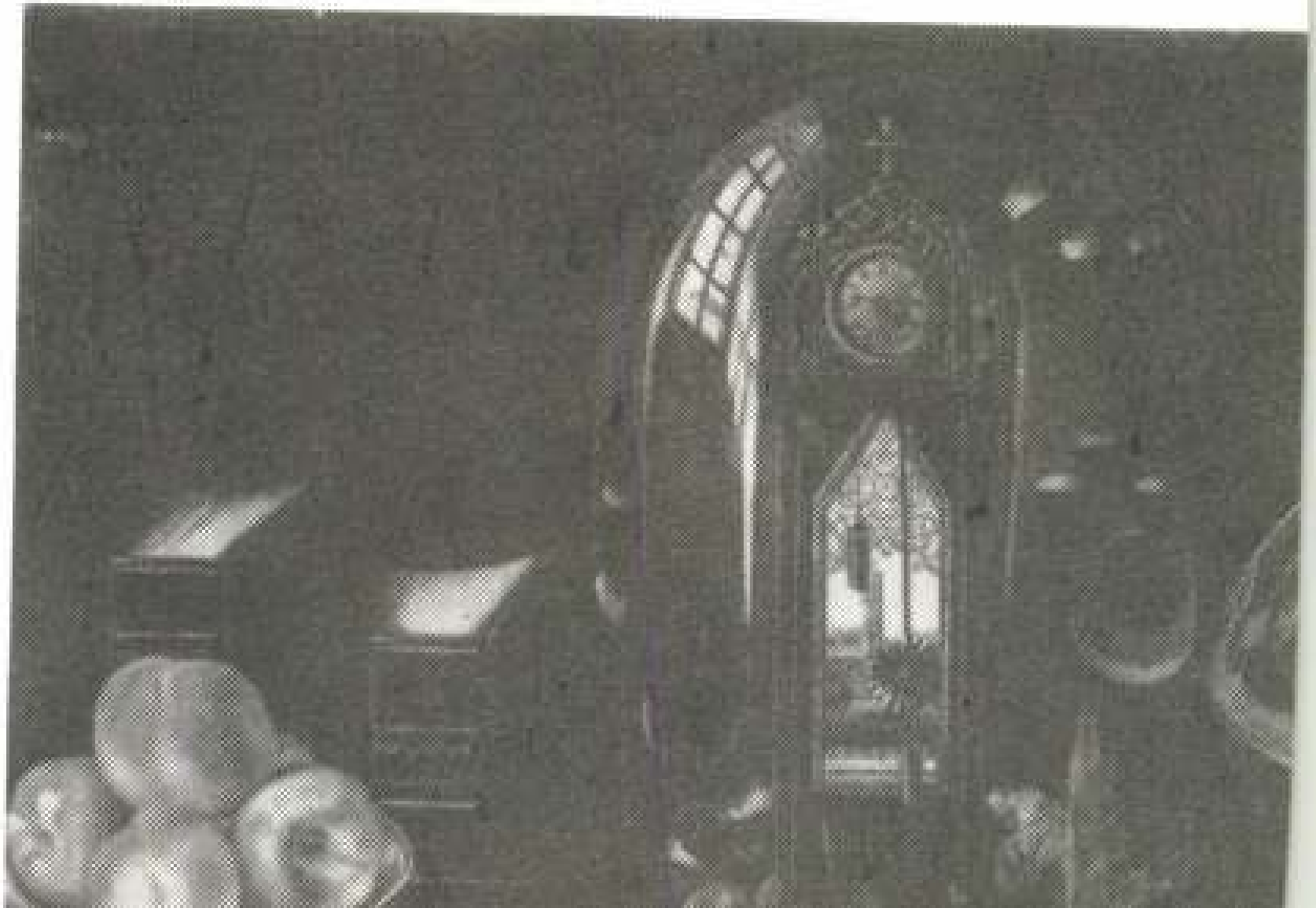

KOVÁCS MIHÁLY (Életrajzát lásd Kat. 127)

192. Magyarország leigázása 1849-ben, 1861–62 körül *87.*

o., fa, 32,5x43,5 cm
Felirata a vakrámán, papíron: Magyarország leigázása 1849-ben allegoriai vázlat Fest. Kovács Mihály Eger, Dobó István Vármúzeum ltsz. 55.119. Érseki Líceum képtárából, Kovács Mihály hagyaték.

A kisméretű politikai allegória témáját tekintve egyedi helyet foglal el mind Kovács Mihály művei, mind magyar kortársaié között. A zsúfolt, mozgalmas kép közepén fehér ruhás, lebegő vörös leples, meztelen keblű, előre lendülő, lépő nőalakot látunk, kinek karjába, szoknyájába két meztelen gyerek kapaszkodik. A nőalakot fenyegető fegyveresek veszik körül: egyik magasra emelt jobbkarját akarja lefogni, a másik kilépő lábára rak bilincset, megint másikuk a koronát ragadja el a fejéről. Elől tépett könyv hever, a jobbsarokban térdelő férfi bárddal készül szétverni a magyar címert. Viharos ég, a háttérben alig láthatóan a Lánchíd pillérének körvonala mögött lobogó tűz, fent repülő, üldöző fúriák egészítik ki a jelenetet. Maga a mű inkább tartalmában érdekes, művészi megfogalmazásában fellelhetők a Kovácsnál gyakori bizonytalanságok, a rajzi hibáktól kezdve, a kompozíció egysíkú laposságán keresztül a túlzott teátrálisságig. Mindezek ellenére a kép elvitathatatlan érdeme az őszinte hevület és az a megható naiv igyekezet, amellyel Magyarország és a szabadság eszméjét próbálta kifejezni. A nőalak megformálásánál a Hungária ábrázolásokra megy vissza, előretörő lendülete a maga kissé kezdetleges esetlenségében is, Delacroix Szabadság géniuszát juttatja eszünkbe. Kovács az 1857-es évet Párizsban töltötte, később is megfordult ott. Írásaiban azonban akadémikus eklektikus ideáljainak megfelelően Delaroche-ért lelkesedett, s a francia romantikáról nem vett tudomást. Az allegória aktuális politikai éle a fegyveres alakokból vezethető le. A szimbólikus férfialakok jellegzetes arctípusa, egy-egy fegyvere, vagy viseleti darabja arra enged következtetni, hogy köztük a nemzetiségek képviselőit lássuk. Kovács Mihály és köre Széchenyi – Deák vonalat követő csendes ellenzékiségét tekintve, hűen tükrözi a kép a 60-as évek elejének politikai hangulatát: a fellángoló nemzetiségi mozgalmak visszavetítését az 1848–49-es problémákra, és a szembehelyezkedést Kossuth politikájával.
A vázlatot ennek alapján is 1861–62-re datálhatjuk.

Irod: Biró 1930, Kat. 169.sz.; Szmrecsányi 1931. 204.sz.
Kiáll: Érseki Líceum Képtára, 1893–1943. L.G.

hatott, hazai viszonylatban figyelemre méltó romantikus vonásokat is mutat, melyeknek jelentőségét az egyes motívumokon túl az ábrázolás egységes atmoszférájának igénye adja meg.

Irod: Honderü 1844. II, 147; Életképek 1844. II. 181, 284–285; Szana 1890, 64; M 1912, 222; Zádor A.: K.B., MMMÉ 1952. Bp. 1853. 34.
Kiáll: Pesti Müegylet 1844; Magyar Studió Árv. 1921. II. 210.sz; 38. BÁV. Aukció 130.sz.; Debrecen 1978.

Sz.F.Gy.

KLEINFELLER KÁROLY

Grafikus és kőnyomdász. Életrajzi adatai ismeretlenek. A hatvanas években Debrecenben volt kőnyomdája, 1871-ben a városnak ajánlotta fel. Ebből létesült a Kutasi-féle részvénytársaság kőnyomda, melynek művezetője lett. Arcképeket és városképeket rajzolt.

Irod: Gerszi 1960, 155; MTA MKCS, lexikon gyűjtemény

191. Görgey álma, 1871 körül *88.*

litogr., 508x585 mm, felső széle ívelt
Jelezve k.l.: Kőre rajzolta Kleinfeller Károly; b.l.: Debreczen, nyomatott a részvénytársulat müintézetében
Felirata: Görgey álma
MNM TKCs ltsz. 55.1002

Villámszaggatta, viharos égbolt előtt, hegyvidéki tájban látjuk a bűntudatának rémképeitől szabadulni igyekvő Görgeyt. Baloldalt huszáruniformisba bújtatott csontváz nyújtja felé kezét vádló mozdulattal, két oldalán a kígyótestű, emberkoponyájú fáklyás Káinnal és egy földből kiemelkedő, kezét esküre emelő kalapos csontvázzal, háta mögött kardját magasba emelő csonthuszár. Görgeytől jobbra ördögszarvakra emlékeztető fejfedőben egy tábornoki ruhát viselő alak áll, ballába patában végződik. A kép jobbszélén egy fúria emeli kígyós ostorát Görgey felé, mögötte három tábornok áll halotti lepelbe burkolva. Az előtérben balra félmeztelen fekvő férfialak, jobbra Hungária koporsóba fektetett ko-

DÖRÖGY ÁLMA

KOVÁCS MIHÁLY

kezését és a gyermek Jézus előtti hódolatát bemutató kompozíciók tömege. Kiss Bálint képén a királyné és az előtte térdelő portai követ a kompozíció középpontja, amelyet jobbra néhány személyből álló csoport és a trón, balra a szomszédos teremből közeledő csoport fog közre. Kiss Bálint különös tehetséget mutat arra, hogyan helyezze el a történeti kompozícióvá alakított vallásos ábrázolást a kitűnően érzékeltetett gótizáló környezetben. A falon látható királyportré – Zápolya János arcképe – ugyanakkor a XVII. századi „Mausoleum" királysorozatának ismeretére utal. A sokoldalas kompozíció a 60-as évek divatképeinek hatását is mutatja az öltözetekben és a historizáló interieurben.

Publikálatlan.

C.W.G.

KOVÁCS MIHÁLY (Tisza-Abád, 1818 – Budapest, 1892)

1833-ban került Orczy László gondoskodásából mint tehetséges parasztgyerek Abádszalókról a pesti rajziskolába, majd 1835-ben a bécsi Képzőművészeti Akadémiára, ahol Leopold Kupelwieser és Josef Danhauser hatott rá. 1842-ben ugyancsak Orczy támogatásával Itáliába utazott, ahonnan csak 1848-ban jött haza. Betegsége miatt nem vált be honvédnek. 1849-ben ismerkedett meg Tárkányi Béla egri papköltővel, s ez a barátság elhatározó lett a művész későbbi életére. Tárkányi felkarolta, az egri egyházi és világi notabilitások között portrémegrendeléseket kezdeményezett, a püspökség alá tartozó templomok hiányzó oltárképei is állandó és biztos alkalmat jelentettek Kovács számára. A klasszikus akadémizmus jelentékeny hazai képviselője.

Irod: Bnó 1930.

C.W.G.

127. Dobozi Mihály és neje, 1842 *30.*

cer., p., 170x170 mm
Felirat l.k. 842-keretvonal alatt j.l.: Dobozi Mihály és Neje (Kovács Mihály sajátkezű felirata)
Eger, Dobó István Vármúzeum ltsz. 55.490. Az egri Városházáról 1949-ben került a múzeum gyűjteményébe.

A kis méretű ceruzavázlat közepét a háromszögbe komponált két főalak foglalja el; Dobozi feje fölé emelt karddal készül lesújtani a rátámadó törökre, balkarjával az összerogyó asszony hátrahanyatló testét szorítja magához. A házaspárt támadó törökök veszik körül, háttérben halványan látszanak a vár körvonalai. A jobbsarokban a nézőnek háttal féltérdre esett török alakja, kitárt kezével fegyvermarkolatot fog, de testtartásával, a halott nő felé forduló feje mozdulatával inkább elszörnyedést, csodálkozást fejez ki. A mozgalmas kis vázlat főleg átgondolt kompozíciójával emelkedik ki Kovács Mihály hasonló művei közül.

A vázlatot Kovács Mihály 1842-ben Velencében készíthette. A művészt tüdőbaja gyógyíttatására küldte Itáliába pártfogója. A Dobozi témát Kovács később olajban is

Művészet Magyarországon 1830-1870
MTA MKCS – MNG Bp. 1981.

Színvilágát bizonyos fokig megváltoztatta. A vörös-zöld-sárga-kék-fehér színek még a késő barokk festészet hagyományait őrző könnyed világos tónusainak összehangolását nem tudta elvégezni, a levegő, az égő vár körüli füst és az előtér víz ábrázolása azonban feltűnően jóra, mozgalmasra sikerült festményén.

125. Szendrői ütközet, 1476. 1859 *54.*

litogr., p., 578x793 mm
Jelezve a kép alatt kétoldalt: Rajz. s fest. Kiss Bálint Pesten. – Nyomtatta Stoufs Jos. Bécsben.
A felirat alatt középen domborítva: Kiadta a szerző.
Felirata: Szendrői ütközet 1476^{dik} évben. Az eredeti olajfestmény t.c. Beodrai Karátsonyi László úr sajátja.
MNM TKCs ltsz. 2527.T.

Hunyadi Mátyás sikeres törökellenes déli hadjáratának egyik momentuma a szendrői csata.

A kőrajz is Kiss Bálint említett sorozatához tartozik (lásd Kat. 121). Jelen ábrázolásunkon lendületes felépítésű tömegjelenetet láthatunk. A kép középterét elfoglaló harcoló lovascsoport lendülete barokk csataképek tanulmányozására utal, míg az ellenfelét kopjával leszúró magyar hős mozdulatában a középkori sárkányölő Szt. György ábrázolások hatását is felismerhetjük. A kőrajz azt a kitartó szorgalmat dokumentálja, amellyel Kiss Bálint kitűzött céljához közelített, tudományos módszerekkel pótolva (források, művészi előképek használata) művészi képességeinek hiányosságait. A litográfia, szignatúrájának tanúsága szerint ugyancsak a művész sajátkezű alkotása.

Irod: lásd Kat. 121

C.W.G.

126. Zápolya János özvegye, 1866 *82.*

litogr., p., 500x505 mm
Jelezve a kép alatt kétoldalt: Kiss Bálint tervrajza után. – Kőre rajzolta Kollarz F., nyomatva Rohn és Grund műintézetében Pesten.
Felirata: Zápolya János özvegye. A Ferdinánd pártiak által koholt hírek ellenében meggyőzi a török szultán követét, hogy János király halála után maradt a magyar trónnak fiú örököse. A Nefelejts képcsarnoka. VI. szám. 1866. II. félév.
MNM TKCs ltsz. 4647.

A litográfus: **KOLLARZ, FRANZ** (Josefov, 1829 – Bécs, 1894)

A bécsi Akadémián tanult grafikus-illusztrátor, aki a szabadságharctól kezdve sok magyar vonatkozású kőrajzot készített, elsősorban figurális kompozíciókat.

A nemzeti királyságot a Habsburg-uralommal szembeállító eszmevilágnak e korban több felbukkanásáról is tudunk. A jelenet annyiban is kedvezett a művésznek, hogy a régebbi korok alkotásai közül önként kínálkozott mintának a napkeleti bölcsek Betlehembe ér-

ki akarta dolgozni egy tervezett történelmi sorozat részeként. Tárkányi Bélának, a művész barátjának 1852–58 között kelt leveleiben erre több ízben találunk utalást.

Dobozi története Istvánffytól került az irodalomba, több prózai és verses feldolgozása ismert nemcsak magyar, de osztrák területen is. Istvánffy nyomán Budai Ferenc dolgozta föl a történetet. Kölcsey balladája és Kisfaludy Sándor regéje majdnem egyidőben készült, 1821, illetve 1822-ben. Dobozi históriáját 1820 körül Kisfaludy Károly versben és drámában is fel akarta dolgozni, de csak egy hexameteres versrészlet és egy prózai töredék maradt fenn. Kovács vázlata valamennyi irodalmi feldolgozás közül Kisfaludy Károly prózai töredékéhez áll legközelebb, ennek leírásával szinte egyezik. Az a momentum, hogy a menekülőket körbefogó törökök az asszony szépségét megcsodálják, egyedül Kisfaludy Károlynál szerepel. Fel kell tételeznünk egy közvetítő személyt, akinek révén Kovács ezt a változatot is ismerhette.

A rajz hátoldalán háremjelenet kereveten ülő pasával és gyümölcsöt kínáló nővel.

Irod: Biró 1930. Katalógus. Rajzok: 15. sz.

L.G.

128. A mohácsi csata után Perényiné eltemetteti az elesetteket, 1859 körül *56.*

o., v., 38x53 cm
Jelezve j.l.: fest. Kovács Mihály
Felirata (vakrámán, papíron): A mohácsi temetés. Perényiné eltemetteti a csata után az elesetteket. fest. Kovács Mihály
Eger, Dobó István Vármúzeum ltsz. 55.118. Az Érseki Líceum Képtárából, Kovács Mihály hagyatéka.

A kép közepén földhányáson áll kíséretével a gyászruhás Perényiné, felemelt jobbjával jelt ad a temetésre. Az előtérben az elesettek (rossz rövidülésben ábrázolt) csoportja. Lándzsás lovasok, sírt ásó férfiak, csuklyás szerzetes, keresztet vivő pap, a jobboldalon kitárt karú térdreesett nőalak hajlik az éppen felismert holttest fölé. Elszörnyedt arcok, patetikus gesztusok, a jelenet mögött magas, sík horizont, az égen gomolygó viharfelhő, a lemenő nap sugarai és lesújtó villám.

A zsúfolt, romantikus felfogású, epizódokra bontott kép minden rajzbeli és kompozíciós hibája, naiv színpadiassága ellenére hatásos. A Mohács témakör reformkori irodalmunkban merült fel újra, majd az ötvenes években a levert szabadságharc irodalmi és képzőművészeti ábrázolásához nyújtott analógiás lehetőséget. Kovács Mihály festményéhez a közvetlen előképet Tárkányi Béla 1857-ben megjelent A mohácsi temetés című verse szolgáltatta, a kép szinte versszakról versszakra követi Tárkányi hasonlóan patetikus hangvételű költeményét.

A festmény részletezett kidolgozása ellenére vázlatnak, egy nagyobb mű első megfogalmazásának készült. Tárkányi fennmaradt leveleiből értesülünk, hogy Kovács és Tárkányi egy soha el nem készült történelmi sorozatot tervezett. E sorozat egyik darabja lett volna a Mohácsi temetés is, más, a magyar történelem dicsőséges vagy tragikus eseményeit, alakjait feldolgozó művek között. Tárkányi leveleiben gyakran sürgette Kovácsot a kép megfestésére, így 1854, –55, –57-ben is. A nagyméretű változat 1874-

ben készült el. A levelezés alapján a vázlat készítésének idejét legkorábban 1858–59-re tehetjük.

Irod: Benkóczy E.: Kovács Mihály levelezése Tárkányi Bélával. M 1911; Biró 1930, 34. Kat. 103.sz.; Szmrecsányi 1931, 237.
Kiáll: Érseki Líceum Képtára 1893–1943.

L.G.

129. Árpád pajzsra emeltetése, 1855 (Bauer(?) másolatában) *53.*

o., cinklemez, 62x84 cm
Jelezve b.l.: Bauer 855
Felirata k.l.: Arpads Thronerhebung
Mosonmagyaróvár, Hansági Múzeum, ltsz. 53.73.

Képünk a második világháborúban megsemmisült Kovács Mihály-festmény egykorú másolata, egyben egy jellegzetes biedermeier műfaj, a híres festmények, vagy közkedvelt metszetek másolataival díszített zenélő óraképek példája. A pajzsraemelés motívumának választása, mint történeti-közjogi aktus a köznemesi ideológia eszméit szolgálja. A félkörívbe komponált tömegjelenet középpontba helyezett, erőteljesen kiemelt főalakkal, akire a tekintetek és a gesztusok irányulnak, régi, klasszikus megjelenítési módszer. A sokaság beállítása a képtéren belüli mozgás ellenére is statikus, élőképszerű. Kovács Mihály az 1850-es évek elején tett újabb bécsi tanulmányútja alatt találkozhatott valószínűleg azzal az alkotással, mely képének közvetlen mintául szolgált, Rahl Manfréd fogadtatása c. művével. Árpád típusában és életkorában nem igazodik a barokk ikonográfiai forráshoz, a Mausoleum-királysorozat megfelelő metszetéhez, inkább Dorffmaister és a XVIII. századi oltárképfestészet magyar történeti hőseinek hatása érződik rajta.

Irod: Biró 1930, 36–38; Genthon 1935, 51–52.

C.W.G.

130. Gara megvédi Mária és Erzsébet királynékat, 1864 *53.*

o., v., 42x52 cm
MNG ltsz. 65.117 T.

Gara hősi eleste Heltai Gáspár szerint 1386 Jakab napján történt, mikor Horváti János csapataival megtámadta Nagy Lajos kevés kísérettel vonuló özvegyét és leányát. A túlerővel szemben hősiesen a királynék védelmére kelt Gara Miklós „jobbfelől a királyné asszonyok szekerének vitézül viva és nagysokat levága. De végre oly rakva levék nyilakkal, hogy nem mozdíthatá miattuk az jobb karját."

A jelenet élénken foglalkoztatta a művészeket; a királyért túlerővel is szembeszálló, rettenthetetlen magyar nemes képe jól megfelelt a magyar nemesség önmagáról alkotott képének, mely a királyságban betöltött harci szerepére hivatkozva őrizte kiváltságait.

A téma ábrázolásával a Hebe 1823-as albumában találkozhatunk, hol Höfel János rajza után Höfel Balázs metszete e jelenetet mutatja be. A Műegylet 1841-es kiállításán szereplő Herbsthoffer Károly is e jelenetet választotta képe témájául, művét azonban csak leírásokból ismerjük.

Kovács Mihály a kép előterébe állította a jelenetet, s a kompozíciót a lehető legkevesebb alakra redukálta. A támadók lándzsákkal előretörő, egységes tömbjével szemben Gara eleven pajzsként védi a riadt és ájult királynékat. Gondja volt a festőnek arra is, hogy a történeti forrásokban megjelölt körülményeket (a királynék kocsija, a kocsi alól kibúvó támadó alakja stb.) híven bemutassa. A témát később Szemlér Mihály dolgozta fel C.F. Lessing Huszita prédikátorának kompozíciós sémáját követve.

K.S.K.

ci gomolygás látvánnyá szelidül. Nincs drámai összecsapás, élethalálharc, végső küzdelem, csak egy színpadi mű képi bemutatása, úgy, ahogy azt elvárták a történeti témák festőitől:„hiteles" fegyverekkel és pompás kosztümökkel.

Irod: lásd Galavics Géza tanulmányát.

K.V.

LIEZEN-MAYER SÁNDOR (Győr, 1839 – München, 1898)

A győri reáliskolában végezte középiskolai tanulmányait, s az előírások szerint a Fruhmann Antal vezette rajziskolát is látogatnia kellett. Itt készített rajzai hozták nap-

56. tábla

160

162

130

129

KOVÁCS MIHÁLY (Életrajzát lásd Kat. 127)

220. Szent István felajánlja a koronát, 1850 *59.*

o., v., 44x26,5 cm
Felirat a vakrámán felragasztott papíron: Szent István a koronát felajánlja Magyarország védasszonyának, Szüz Máriának. Oltárkép vázlat, festette Kovács Mihály.
Eger, Dobó István Vármúzeum Itsz. 55.24. Érseki Líceum képtárából, Kovács Mihály hagyaték.

Kovács Mihály e kisméretű oltárképvázlata, – melyet különböző eltérésekkel három helyre is megfestett (Sajószentpéteri 1850, Eger, Szt. Anna templom 1858, Miskolc Mindszent templom 1883) kompozíciójában az előképeket, a kialakult konvenciót szorosan követve ábrázolja témáját. Épületbelsőben felhőgomolyagon ül a vörös ruhás, kék leples Madonna ölében a gyermek Jézussal, – a jobboldalon térdelő Szt. István feléje nyújtja a párnán nyugvó koronát és felségjelvényeket. A király alakját rózsaszínbélésű, kékesszínű aranybrokát köpeny, sárga ruha fedi.

A nagyméretű oltárképeken kívül Szt. István alakja alig eltérő megfogalmazásban ismétlődik egy másik kis olajvázlaton: Magyar szentek Mária trónja körül (1850-es évek vége).

A bemutatott mű a Szt. István képek közül egyik első megfogalmazásnak tekinthető, 1850 elején, Egerben készülhetett. A színességre törekvés Kovács velencei emlékeinek tudható be, de már e viszonylag korai képen megtalálható az a nyerseség, a lokális színek elkülönülése, mely későbbi műveire oly jellemző.

Kovács minden bizonnyal alaposan tanulmányozta a két legjelentősebb és legkézenfekvőbb Egerben látható Szt. István képet is: a székesegyház Johann Lucas Kracker, és a líceumi kápolna Hesz János oltárképét, – bár művén egyik közvetlen hatását sem mutathatjuk ki. Kovács Mihály akadémikus képzettségéhez, itáliai tanulmányaihoz legközelebb az az ideál állt, amelyet velencei mestere, Grigoletti képviselt.

Irod: Biró 1930, 29, Kat. 79.sz; Szmrecsányi 1931. 256.sz.
Kiáll: Érseki Líceum Képtára 1893–1943.

L.G.

Ivanović képén a szerb egyházfestészeti hagyományok dominálnak, csupán a szent szentimentális arckifejezése, az érzékeny és oldott festésmód tanúskodik a festőnő stiláris tájékozódásáról. A művész széleskörű iskolázottsága, müncheni, párizsi és itáliai útjainak eredményei elsősorban arcképfestészetében, illetve történelmi kompozícióiban szűrődtek le, a kiállított szentkép inkább korai, a pesti Pesky-műhelyben, majd Bécsben töltött éveinek stílusát idézi.

Sz.F.Gy.

JAKOBEY KÁROLY (Kula, 1826 – Budapest, 1891)

Képzőművészeti tanulmányait Pesten, Marastoni Jakabnál kezdte meg, majd 1845-től a bécsi akadémián folytatta, ahonnan rövidesen F. Waldmüller szabadiskolájába iratkozott át. Az ötvenes évek elején Pesten telepedett le, 1852-től már rendszeresen szerepelt a Pesti Műegylet kiállításain, főként arcképekkel. Az ötvenes évek végétől nagy mennyiségben festett történelmi arcképeket, részint előképek alapján, részint ideálportréként. Pályája kezdete óta foglalkozott oltárképfestészettel, egyházi megrendelései azonban csak a hatvanas évektől kezdve szaporodtak meg igazán, amikor egymás után nyerte meg magának a főpapok támogatását. Oltárképek festése mellett rendszeresen vállalt falfestészeti- (1877, budavizivárosi temető, Gyulai-sírkápolna; 1878, Sátoraljaújhely, a Nagytemplom mennyezete; 1881, az etyeki és bátyai templom szentélye; 1883, Zsámbék, plébániatemplom) és restaurálási munkákat (1883, Martonvásár, plébániatemplom). A hetvenes évek végétől Altenbuchner Henrikkel és Greiner Károllyal társulva kiterjedt templomfestői tevékenységet folytatott. Az 1861-ben megalakult Országos Magyar Képzőművészeti Társulat egyik alapítója és haláláig tagja.

Irod: Szekeres 1938; MTA MKCS Lyka hagyaték.

219. Krisztus az Olajfák hegyén, 1867 *93.*

o., v., 115,5x89,7 cm
Jelezve b.l.: Jakobey K. 1867
Miskolc, Herman Ottó Múzeum ltsz. 53.4.1. Először Banyák Vendel, majd dr. Kolczonai Gyula, Miskolc tulajdonában.

221. Szent Adalbert, 1855 *59.*

o., v., 125,5x95 cm
Jelzés és felirat a pluviálé csatján körben: Adalbertum Epp. &. Mart. Adalberto B. AEppo. Agriensi Gratus K.M. pinxit Agriae A.D. 1855.
Eger, Dobó István Vármúzeum ltsz. 55.164. Érseki Líceum Képtárából, Bartakovics Béla egri érsek hagyatéka 1873.

Szt. Adalbertet félalakban, díszes püspöki ornátusban ábrázolta a festő. A szent ősz szakállas, finoman kidolgozott arca fölfelé, fénysugár felé tekint. Vörös pluviáléja arannyal dúsan díszített, karéjos csatjában Vajk megkeresztelése jelenettel és körirattal. Kezeiben a mártíromságra utaló pálmaágat és lándzsát, valamint gótizáló ízlésű, a Jó Pásztor alakjával díszített pásztorbotot tart. A háttér magas kék égboltja alatt oldalt a mártíromság jelenete. A festmény Kovács hasonló tárgyú képei között az egyik legszebb. Emelkedett hangulata, nyugodt méltósága magasan a többi, gyakran ivenció nélküli, pusztán reprezentatív célzatú egyházi műve fölé helyezi.

Hüvösebb,rajzosabb megoldásában Kovács egy időre szakított korábbi akadémikus festőiségével, és tudatos historizálásával új úton próbálkozott, melyet később nem folytatott. Így a festmény Kovács Mihály művei között egyedi helyet foglal el, egyben a magyar historizmus egyik igen korai és ezért is becses képviselője. Megfestéséhez talán a művész 1853–54-évi bécsi tartózkodása alatt kapott ösztönzést. Biró Béla (a nehezen olvasható évszámot elnézve) nyilván stíluskritikai alapon tette a festmény keletkezését 1880-ra.

Szt. Adalbert Bartakovics Béla egri érsek védszentje volt. Kovács Mihály Bartakoviccsal Egerbe telepedésekor, Tárkányi Béla (ez időben érseki titkár) révén ismerkedhetett meg. A művészetpártoló érsek (nevéhez fűződik az Egri Képtár megalapítása 1872-ben) Kovácsnak műtermet biztosított előbb az érseki palota, majd a Líceum épületében, – s a művész egy évtizeden keresztül az egri egyházmegye sokat foglalkoztatott egyházi festője lett.

A festmény ikonográfiája minden bizonnyal Tárkányitól származott, ki a református művész egyházi tárgyú képeihez rendszeresen adott igen részletes útmutatást. A kép kivitelét azonban ebben az esetben (talán rövid nézeteltérésük miatt) nem kísérte a szokásos figyelemmel, legalábbis erre utal a pásztorbot díszének és a feliratnak kis bizonytalansága. Tárkányi foglalkozott avval a tervvel is, hogy (önerőből vagy az érsek támogatásával, nem tudjuk) – Kovács vallásos tárgyú táblaképeiről könyomat sorozatot készíttessen. Ezért 1855 augusztusában a Szt. Adalbertet több más mű társaságában Varsány János mérnök le is fényképezte, – azonban e terv később nem valósult meg, valószínűleg Tárkányi kegyvesztése és Egerből való távozása miatt.

Szt. Adalbert alakja Kovács még két kisebb, a DIV tulajdonában levő művén szerepel. Az egyik az ugyancsak Tárkányival dédelgetett és útmutatása alapján festett Sub tuum presidium oltárképvázlat, a másik egy késői és gyenge kép: Glória a magyar szenteknek címmel. Egy koronás, pluviálés, profilban ábrázolt tanulmányfő vállán pedig az arannyal díszített palást hasonló ábrázolását figyelhetjük meg.

Irod: Biró 1930. Kat. 315.sz; Szmrecsányi 1931. 306.sz.
Kiáll: Érseki Líceum Képtára 1893–1943.

L.G.

222. Szent László ájtatossága, 1858 *59.*

o., v., 77x49 cm
Jelezve j.l.: fest. Kovács Mihály
Felirat a vakrámán papíron: Szt. László magyar király ájtatossága fest. Kovács Mihály
Eger, Dobó István Vármúzeum ltsz. 5594 Érseki Líceum Képtárából, Kovács Mihály hagyaték.

Kovács Mihály Szent László képe egyike azoknak, amelyeken a rendelkezésünkre álló adatok alapján szinte lépésről lépésre végigkísérhetjük a festmény keletkezését. Kovács sűrűn levelezett Tárkányi Bélával. Tárkányi leveleiből rekonstruálhatjuk azt a folyamatot, melyben a buzgó pártfogó szinte kierőszakolja az anyagilag is jelentős megrendelést a művész számára. Egy 1855-ös levélből értesülünk először arról, hogy Mezőkövesden Szt. László oltárt terveznek, majd több ízben olvashatjuk: milyen nehéz megszerezni a megrendelést, a káptalani resolutiot, sőt megakadályozni, hogy más festővel (Kováts Ferenc) készíttessék el a képet. Végül 1857 végén került sor a megrendelésre, – ezután Tárkányi leveleiben áttért a szellemi irányításra: részletesen előírja Kovácsnak,mit, s hogyan fessen. Hasonló pontos előírást más műveknél is találhatunk. Ennek illusztrálására iktatunk ide néhány részletet Tárkányi 1858 februárjában írt leveléből: „...Szt. Lászlót sok főtörés után is legjobbnak látom, ha a csatatéren a Madonna előtt könyörögve fested, háttérben láttatva a kun tábort, s mellette néhány fővezért, kiket a meglepetés különféle kifejezéseivel kellene tán festeni, a mint az imádságra elvonuló királyt keresve őt feltalálják..." „...Szt. Lászlót pompás vasfegyverbe öltöztesd, arannyal, gyémántsor kapcsos köpennyel stb gazdagon, királyilag felczifrázva, s két fejjel nagyobb legyen hofstatdjánál, mert tudod, hogy vállal látszott ki, midőn cserepárjain szemlét tartott... "

A bemutatott mű részletekre menően követi a leírást. A felhőn ülő Madonna Tizianora emlékeztet, Szt. László és a vitézek alakjaiban pedig ugyanazt a „magyaros karaktert" hangsúlyozta, melyre történelmi képein is sok példát találunk, s amelyet a kortársak oly nagyra becsültek.

A bemutatott festmény az adatok alapján 1858 elején Egerben készült. E témát Kovács Mihály nagy méretben 1858-ban a mezőkövesdi és polgári, majd 1883-ban a miskolci Mindszent templom számára festette meg.

Irod: Biró 1930. 43–44, Repr.: 43. Kat. 134.sz; Szmrecsányi 1931. 232.sz.
Kiáll: Érseki Líceum Képtára 1893–1943.

L.G.

ID. MARKÓ KÁROLY (Életrajzát lásd Kat. 141)

223. Jákob és Lábán találkozása, 1832 *16.*

o., fa, 39x52 cm
Jelezve j.l.: C.Markó p.1832.
Hátlapján felirat régi kézírással: Jakab und Laban am Brunnen.
MNG ltsz. FK 1570. Zichy Edmund vétele, a Zichy Jenő gyűjteményéből került a Fővárosi Képtárba.

222

220

221

256

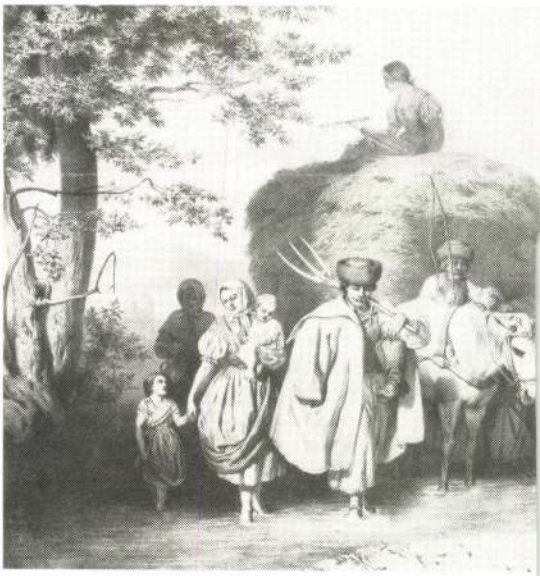

255

KOVÁCS MIHÁLY (Életrajzát lásd Kat. 127)

332. Heinrich Eduárd arcképe, 1847

41.

o., v., 62x51 cm
Jelezve b.: KM (egybeírva) Romae, 1847
Felirata a vakrámára ragasztott papíron: Heinre (sic!) Eduárd művész arczképe fest. Kovács Mihály
Eger, Dobó István Vármúzeum ltsz. 55.313. Érseki Líceum Képtárából, Kovács Mihály hagyaték.

Kovács Mihály legkorábbi jelzett portréja Heinrich Ede festőművész arcképe. A kissé színpadias hatású mellkép vörös – sötétkék magyaros ruhában, vállán prémes, csatos mentével, kék tollas, bogláros, félrecsapott bársonysüvegben ábrázolja modelljét. A hagyományos háromnegyedes profilban beállított határozott vonású, erős orrú, dús barna szakállú, szuggesztív tekintetű férfiarc – egy öntudatos művész sikerült jellemábrázolása. A hatásos arcképen az akadémikus pontosság szerencsésen ötvöződik az olasz mestereken iskolázott színezéssel.

A Kovács Mihály szavaival „talentumos és könnyelmű"-nek jellemzett Heinrich Eduárd és Kovács csaknem egyidősek voltak. Heinrich Bécsben tanult Kupelwiesernél, a 40-es évek elején Pesten dolgozott; tájakat, arcképeket és életképeket festett, alkalmasint mint Barabás és mások, cégért is. 1844–62 között Itáliában élt, megfordult Firenzében, huzamosabb ideig dolgozott Markó körében, majd több mint húsz évig Rómában működött. Onnan küldte a hazai műtárlatokra egy-egy művét (Hunyadi János, Régiségbúvár, Harcos, Lanton játszó nő stb.). A Hunyadi Jánost 1846-ban a Műegylet műlapként adta ki, de a kép igen rossz kritikát kapott. Heinrich 1863-ban hazatért Pestre, néhány hónapig magániskolát tartott fenn. Ugyanezen évben festette a Sándor utcai Festetics palota falképeit. Milánóban halt meg.

Kovács és Heinrich Rómában kapcsolatban álltak a Ponte Molle művésztársasággal, sőt a társaság egyik tagavató ünnepségének 1844-ben főszereplői voltak. Kovács

KISS JÓZSEF (Eisenstadt-Kismarton, 1833 – Bécs, 1900)

Steinacker Károlynál, majd 1851-ben a bécsi művészeti Akadémián tanult. Miksa mexikói császár udvari festője volt. Az uralkodóház tagjairól több arcképet festett meg. Arckép- és történelmi tárgyú képeket festett.

Irod: MM IV. 1928, 562; Kopp J.: Ismeretlen magyar festők a XIX. sz. első felében. Képzőművészet 1941. 75–80.

330. Hans Gasser Széchenyi Istvánt mintázza Döblingben, 1860 *97.*

o., v., 46x57,5 cm
Jelezve b.l.: Kis J. 860.
MNG ltsz. 4170 T.

A művészarcképek sorából kiemelkedő darab ritka pillanatot ábrázol, a szobrászt munka közben. A jelenet az ábrázolt élete utolsó fázisának is jellemző, hiteles megörökítése. Korábban a szobrászban Izsó Miklóst vélték felismerni, de írott adatokból tudjuk, hogy Széchenyi csak Gassnernek ült modellt.

Irod: Szépművészet 1941, 452; Vayer 1942, 111.
Kiáll: Székesfővárosi Képtár új szerzeményei, Nemzeti Szalon, 1939. jan.

R.Gy.

önéletrajzában is megemlékezett 1845 vidám karácsonyáról, melyet Ligeti, Simonyi, Morvai, Molnár és Jules Harris angol festő társaságában Heinrich római lakásán töltöttek. Kovács és Heinrich baráti kapcsolatáról egy 1846-ban készült rajz is tanúskodik, valamint az egri múzeumban őrzött itáliai jegyzetlapjai egyikén több különböző fejskicc között felfedezni véljük Heinrich Régiségbúvárának modelljét is.

Irod: Biró 1930, 26, 75, repr. 25, Kat. 46.sz.; Szmrecsényi 1931, Kat. 270.sz.
Kiáll: Érseki Líceum Képtára, 1893–1943.

L.G.

333. Önarckép, 1850 *66.*

o., v., 54,5x45 cm
Jelezve b.l. pirossal: Kovács Miska hü barátjának Eperjessi Jézusnak Eger, 1850.
Pécs, JPM ltsz. 74.34. Vétel Bodori Tamásnétól, 1974.

A kép csonkított és visszahajtott állapotban került a múzeumba. Jelenlegi 45 cm-es szélessége – a szabványméretek ismeretében – a hiánytalanul meglévő hosszméret alapján történt kiegészítés eredménye. A képet 1974-ben és 1981-ben Petheő Károly restaurálta és egészítette ki.

Kovács Mihály az itáliai tanulmányút után Egerben megtelepedve számos barátra lelt. Az Eperjessi családdal fenntartott szoros kapcsolatának bizonysága Eperjessi Ferenc 1851-ben és Eperjessi József, valamint Eperjessi János 1852-ben festett portréja.

Kovács Mihály hosszú élete folyamán számos önarcképet festett. Közülük hat készült 1850–52 között, közvetlenül Olaszországból való visszatérte után, illetve az 1851-ben megkezdett újabb itáliai útja alatt. Ezek az önarcképek a férfikorba lépett festő önvizsgáztatásának tanúságai: nemes és szép arcvonásain túl öntudattal párosuló, nagyfokú lelki érzékenységet és emelkedett szellemiséget mutatnak. Eperjessi Jézusnak dedikált képén Tiziano meleg, rőt barnái villannak fel a velencei festészet még friss benyomásai alatt.

Publikálatlan.

Cs.M.

334. Előkelő magyar férfi, 1850 körül *66.*

o., v., 74x56 cm
Felirata vakrámán, papíron: Előkelő magyar piros díszruhában. Fest. Kovács Mihály.
Eger, Dobó István Vármúzeum ltsz. 55.106. Érseki Líceum Képtárából, Kovács Mihály hagyaték.

Az „Előkelő magyar férfi" címen ismert szép arcmás Kovács Mihály java portréi közé tartozik. Méltóságteljes, komoly arckifejezésű, dús, sötét szakállú középkorú férfit ábrázol. Vörös dolmányát, vállára vetett bársony mentéjét díszes gombok, finom ötvösmű

mentekötő díszítik. A háttér egységes szürkészöld színe, a fej beállítása, a kissé fölfelé tekintő szemek, a gondos fény-árnyék modellálás, sima festésmód a bécsi iskola eszköztárából való, de a kép jól mutatja az itáliai évek alatt megszerzett gyakorlatot is. Mindezek alapján Kovács korai művei közé sorolhatjuk.

Az ábrázolt személy kilétét egyelőre nem ismerjük, talán a Batthyány család egyik tagjával azonosíthatjuk. A vakráma felirata arra enged következtetni (ugyancsak megerősítve az 50-es évekre datálást), hogy Kovács szándékosan, a cenzúra félrevezetésére adott tanulmányfejre utaló címet művének, az ábrázolt személy megnevezése helyett.

Irod: Biró 1930, Kat. 85.sz.; Szmrecsányi 1931, Kat. 186.sz.
Kiáll: Érseki Líceum Képtára, 1893–1943.

L.G.

335. Leányarckép, 1860 *102.*

o., v., 63x50 cm
Jelezve j.l.: Kovács M. 1860.
Szekszárd, Béri Balogh Ádám Múzeum ltsz. 56.201

Kovács Mihály viszonylag kevés számú női arcképei között ez az egyik legfinomabb alkotás. Feltehetően a Perczel család valamelyik nőtagját ábrázolja. A majdnem gyermeklány habos fehér ingvállban, egyszerűen fésült hajjal, szelid, közvetlen tekintettel jelenik meg a portrén a néző előtt. A konzervatívabb szemléletű Kovács Mihály művészetén is megfigyelhető 1860 körül az akadémikus művészet teátrális modorának feladási kísérlete, s a portrében személyes jellemábrázolás megvalósítása.

Publikálatlan.

Sz.J.

336. Vámbéri Ármin arcképe, 1861 *102.*

o., v., 64x50 cm
Jelezve b.l. függőlegesen: Festé: Kovács M. 1861
Felirat a vászon hátoldalán: Vámbéri Armin arczképe természet= után festé Kovács Mihály Budapesten 1861 (sajátkezű); a vakrámára ragasztott papíron: Vámbéry Ármin mellképe 1861-ből természet után. Fest. Kovács Mihály.
Eger, Dobó István Vármúzeum ltsz. 55.255. Érseki Líceum Képtárából, Kovács Mihály hagyaték.

Ez az igen szép arckép Kovács portréművészetének egyik legjobb darabja. Zöldes, semleges háttér előtt meleg színekkel ábrázolta modelljét, hiányzik róla a korai arcképek olykor bántó rajzossága, vagy a későbbi portrétermelés technikailag jó, de gyakran lélektelen szárazsága. Csupán a magas homlokú, elgondolkodó tekintetű szakállas arcra összpontosított, az egyszerű sötét ruha, keskeny fehér inggallér csak kiemeli az arc karakterét.

A kép Vámbéryt huszonkilenc éves korában ábrázolja. Vámbéry ekkor már török-

országi útja révén közismert személyiség volt, elismert tudós, a Tudományos Akadémia levelező tagja, török – német szótár – török történeti vonatkozású munkák szerzője. Két év múlva, 1863-ban indult „Resid effendi" álruhájában megtett kalandos középázsiai útjára, mely európai hírnevet, tudományos elismerést, egyetemi katedrát biztosított számára.

Vámbéry Ármin és Kovács kapcsolatára vonatkozóan e képen kívül nincs más adatunk. Kovács Mihály 1859 végétől négy évet töltött Pesten, ott-tartózkodása alatt kapcsolatba került a szellemi élet legismertebb személyiségeivel, közülük többnek megfestette portréját is. Önéletrajzában azonban igen szűken emlékezik meg erről az időszakáról. Hogy a regényes hírű fiatal tudós és az utazásokat, egzotikus tájakat kedvelő és becsülő Kovács között baráti kapcsolat lehetett, arra az utal, hogy a portré Kovács hagyatékából, az általa élete végéig őrzött anyagból került a Líceum gyűjteményébe, – tehát valószínűleg nem megrendelésre készült.

Irod: Biró 1930, 45, Kat. 148.sz.; Szmrecsányi 1931, Kat. 201.sz.
Kiáll: Érseki Líceum Képtára, 1839–1943.

L.G.

az arcot és a test felső részét részletezően ábrázolta, a jobb kezet viszont már csak néhány vonással jelezte, hogy a pillanatfelvétel hatását keltse a rajzzal. A vonalas és tónusos rajz elemeinek keverésével, az ábrázolt rajongott személyiségéhez méltó képzőművészi virtuozitással igyekezett tudását csillogtatni.

Irod: Wurzbach W.v.: Katalog der Porträtlitographien Joseph Kriehubers. Wien 1955. 1295 l.sz.

Sz.J.

338. Családi kép (Erdődy Kajetán gyermekei), 1838 *21.*

akv., p., 505x412 mm
Jelezve j.l.: Kriehuber 838.
SzM ltsz. 1950/4239

A litográfiánál finomabb, előkelőbb műfajt képviselt, – és sokszor litografált arcképek díszítésére is szolgált – az akvarell portré, amelynek segítségével környezetük és életük

333

351

334

317

336

335

– És ha valaki végignézi ezt a tárlatot, a magyar nemzeti festészet kialakulásával fejezi be a képekkel való ismerkedést.

– A legdöntőbb ebben a gyűjteményrészben az egri illetőségű, pontosabban heves megyei Kovács Mihály, akit annak idején az egri érsek támogatott tanulmányainak folytatásában és itt helyben letelepítettek, munkát adtak neki,

Kovács Mihály festő

1982. VI. 14 3. Műsor 20.25 (CH)
Az egri Dobó István Múzeum.

jelentős egyházmuvészeti alkotásokat hozott létre. A magyar nemzeti festészetnek egyik historizáló, mult század végén jelentkező irányához kapcsolható elsősorban Kovács Mihály muvészete, ennek kiemelkedo darabjait láthatjuk itt, igy az egyházi átok kinirdetését Dózsa Györgyre és hiveire cimu festményt, valamint néhány olyan kisméretu, de kedves darabot, mint Hunyadi László bucsuját, vagy Máriát a magyar szentekkel.
/zene/

Kovács Mihály festő

Kovács Mihály: Női arckép

Béri Balogh Ádám Múz. Szekszárd

Dunatáj, IX. 1986. 2. n.

Lefektették, de még akkor is mind csak a szombatosok átkos borjával álmodozott, s kiabált. Neje azt hívén, hogy a borjúzó tehénről beszél, kinézett az istállóba, hát ugyancsak egy szép borjút borjúzott Csendes nevű tehenök; hivesecske lévén, bevitték a borjút a szobába hol Miklósi ágya lábához megkötötték. Miklósi azt álmodja, hogy a szombatosok átka csakugyan teljesült, s ő borjút szült; felébredt izzadtan ijedelmes álmára, hát valami talpát nyalja, odatekint, s iszonyodva látja, hogy ott ugyancsak borjú van, mámoros voltában pedig hinni kezdvén, hogy azt ő szülte, azért tehát szégyenét elrejtendő, felöleli szegény borjút, s egy kertében lévő felhagyott kútba belélöki.

Csakhamar ébredez a ház népe; keresik a borjút; hogy hová lett? Miklósi eliszonyodik, s ijedtében szinte megüti a gutta, hogy már a feleségének és a cselédeknek is tudomása van az iszonyú hallatlan esetről, félreinti azért feleségét és súgva mondja: *„Feleség a szombatosok átka megfogott; és borjút szültem ez éjjel; s hogy e gyalázatom ...itsem, kútba dobtam." „Üsse meg a tüzes nyila* – mond nyelves neje, – *hisz az nem a ...l, hanem a Csendes borja volt; s csak melegedni hoztuk be az éjjel..."*

Az alapmotívum, a borjút szülő férfi története tehát egyező. Az anekdota *elmon...nak,* tanító *célzatának* oka azonban lényegesen eltérő, és így a funkciónak megfelelően átalakult a cselekménybonyolítás is. Meglehet: az anekdota magja olasz reneszánsz eredetű – bár erre eddig bizonyságot nem találtam –, de az mindenesetre kétségtelen tény, hogy a mindkét rögzített változat a székely ember *népi szellemességének:* ha kell kópéságának, ha kell védekező reflexének terméke.

További szép feladat lenne az alapmotívum eredetének tisztázása, újabb változatok gyűjtése, közreadása. Elképzelhető ugyanis, hogyha a *„borjút szülő férfi"* motívuma *Erdélyben* a szombatosok hiedelemvilágában jelent meg először, akkor az anekdota eredeti ősi szála Közel-Kelet évezredeken át csiszolódott mesevilágába vezethet.

JEGYZETEK

1. Kászoni székely népművészet. Kriterion 1972.
2. Vigilia 1982/8. sz.
3. Orbán Balázs: Székelyföld leírása. I. kötet, 149. oldal.
4. Lejegyezve: 1981. júl. 26.
5. Kriza János: Vadrózsák. Kriterion 1975. 443. oldal.
6. Bözödi György: Székely emberek, zsidó istenek. Kolozsvár 1935.
7. Duló vicekirálybíró
8. Egykori helyesírással
9. More pátrió szokás szerint.

5

KOVÁCS MIHÁLY

KISS Péter: Gyűjtemények és múzeumok Egerben 1951-ig. IV. + Függelék: Az Egri Kaszinó által...Egerben, magántulajdonban lévő műtárgyakból rendezett retrospectiv kiállítás katalógusa, 1924. aug. 30 - szept.8. = Agria, XXV/XXVI. (1990) 707

62. KOVÁCS MIHÁLY
Született Tisza-Abádon (ma Abádszalók) 1819-ben, – meghalt Budapesten 1892-ben. – Mária mennybemenetele. (A tiszapolgári oltárkép vázlata.) – Tulajdonosa: özv. Dr. Udvardy Lászlóné úrnő.

63. KOVÁCS MIHÁLY
Jézus megjövendöli Jeruzsálem elpusztulását. – Tulajdonosa: özv. Dr. Udvardy Lászlóné úrnő.

64. KOVÁCS MIHÁLY
Néhai Udvardy László gyermekkori arcképe. – Tulajdonosa: özv. Dr. Udvardy Lászlóné úrnő.

65. KOVÁCS MIHÁLY
Két tanulmány. – Vízfestmény. (Egy keretben.) – Tulajdonosa: özv. Dr. Udvardy Lászlóné úrnő.

66. KOVÁCS MIHÁLY
Önarckép. – Tulajdonosa: özv. Dr. Udvardy Lászlóné úrnő.

KOVÁCS MIHÁLY ~~festő~~

Ludányi Gabriella: Kovács Mihály önéletírása
Szerk. dr. Petercsák Tivadar. Kiad. az egri Dobó István Vármúzeum.
Eger, 1992. 206 p. ill. (Studia Agriensia 12.)

nincs meg, kiderül, hogy a müvé
igazán élni. Mert nincs mit el
B.L.: Na most én ellene tudnár
még nagyon sokáig el lehet játs
a fogalmi jéátékkal, hogy a fó
a hibridkukorica még mindig kuk
terséges paradicsom az még mind
mindig müvészet marad, talán ar
hatására, amiről Te is beszélte
még ezek a kisérletek is azt mu
mit tesz a müvészet ellen, az m
hogy le lehet irni müvészet ka
dés inkább az, hogy hogyan lehe
ként a 2o. században. Te is ha
egy mai festőről, mégha ez is v

KOVÁCS MIHÁLY festő

59. jan. 24.	Vanni-nál főszöntvény megrendelések.	
66. jan. 22.	Ipolyi Arnold püspök arcképe Kovács Mihálytól.	
1874	Szerz.	100.p

1892

523. okt. 19.	Özv. Kovács Mihályné szül. Petra di Castor ajándéka 13 kép stb.	108

M.ÉRT 1991 1/2.

KOVÁCS MIHÁLY festő

1863

254. okt. 28.	Bernát Erzsébet végrendeletében két képet szánt a múzeumnak
258. okt. 31.	Gróf Széchenyi István arcképe Kovács Mihálytól. Szerzemény
259. okt. 21.	Ajánlólevél Kovács Mihály történeti festésznek
275. nov. 26.	6 mozaikkép Keszt Mihálytól Szerzemény

96

M. Ért. 1991 1/2.

1987. december 20.
XXIV. évfolyam
51. SZÁM
48 oldal
Ára: 10,– Ft

Új Tükör

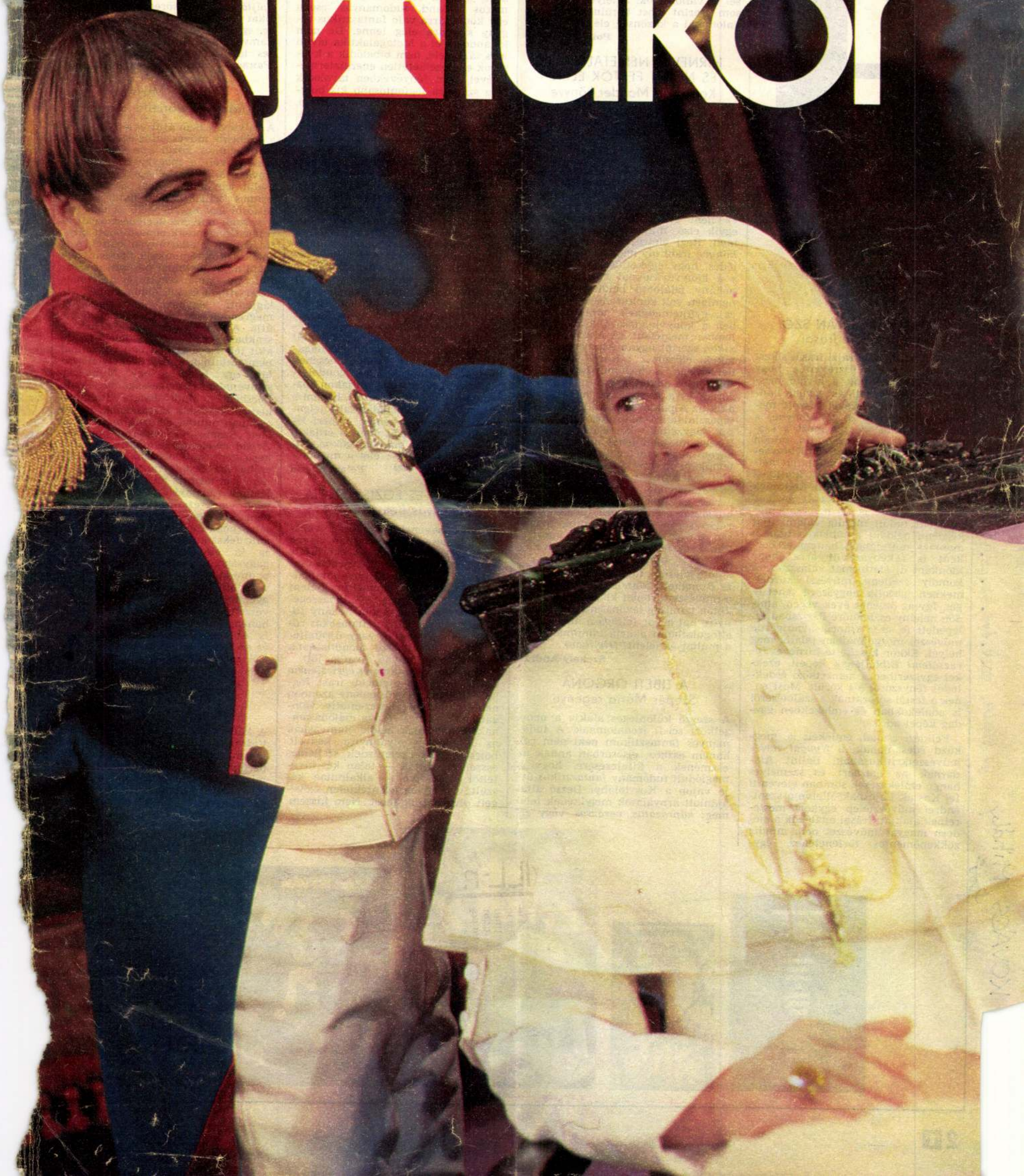

Heti ajánlat

Könyv

SORSOMRÓL VAN SZÓ
Bálint Endre írásai

Bálint Endre önéletrajzi írásai sikert arattak, és sokan észrevették, hogy modern festészetünk e kiváló mestere milyen eredeti és egyéni hangot üt meg az esszével átszőtt memoár műfajában is. Új könyve, a *Sorsomról van szó* ugyanezt a személyes műfajt reprezentálja, midőn önéletrajzi jegyzeteket, emlékezéseket és a művésztársak munkáját méltató kis tanulmányokat, kiállítási megnyitókat közöl. Bálint Endrének nemcsak a művészete volt gazdag, hanem az élete is, és nemcsak művészként tudott mindig valami újat kezdeni, például a táblakép után a montázs műfajában, hanem emberként is rákényszerült arra, hogy időnként új életformát válasszon, és komoly szellemi, művészi küzdelmekben igazolja nagyszerű tehetségét. Így az ötvenes évek végén, amidőn néhány esztendőre Párizsban telepedett le, és a francia avantgarde művészet mozgalmaiban találta meg helyét. Ekkor készítette hírneves *Jeruzsálemi Bibliá*jának képeit, ezekkel egyszeriben a nemzetközi érdeklődés fényszórói elé került. Most ennek a festői sorozatnak a születéséről is adalékokban és emlékekben gazdag képet ad.

Felidézi családi emlékeit is, megküzd édesapjának, a *Nyugat* neves művészetkritikusának, Bálint Aladárnak az igazáért, és személyes hangú emlékezések sorában eleveníti fel Kassák Lajosnak, illetve a szentendrei művésztelep egykori mestereinek alakját. Írásai adalékok a modern magyar művészet nem mindig zökkenőmentes történetéhez, egyszersmind rokonszenves és érdekes vallomások egy zaklatott élet állomásairól. A kötet szerzőjének versei is vallomások, amelyek tudomásom szerint most kerülnek első alkalommal a közönség elé. *(Magvető)*

Pomogáts Béla

HÍRNEVES NÉMETALFÖLDI ÉS NÉMET FESTŐK ÉLETE
Karel van Mander könyve

Ha Amszterdam észak — egyik — Velencéje, akkor *Van Mander* észak Vasarija. Ám, miként Velencét nem szokás dél Amszterdamjának hívni, Vasari sem Itália Karel van Manderja. Az ő pletyusaiból sokkal többet tudunk meg a reneszánsz emberről és a művészről általában, mint a szárazabb szókincsű Mandertől. De ez nem csökkenti lényegesen az egyik első művészettörténész érdemeit. Régi életrajza szerint *„Festőkönyve* iránt oly nagy volt az érdeklődés, hogy egykettőre elkapkodták, s a könyvárusoknál már csak alig néhány található belőle". Valóban, nemigen volt konkurense e festőéletrajz-gyűjteménynek, amikor 1604-ben a könyvkiadásáról híres Haarlemban megjelent. (A *Művészeti Lexikon* szerint ugyan Alkmaarban adták ki először . . .) Karel van Mander, maga is festőművész, nagyon sok fontos adatot jegyzett fel a késő gótika és a reneszánsz művészeiről, akik az Alpoktól északra éltek. Saját tapasztalataira alapozva írt, emiatt sok jegyzetbéli korrekcióra szorul. Hiszen másként lehet megnézni egy három-négy méter magas oltárt templomi gyertyák fényében, s megint másként, ha minden részletről éles fényképpel rendelkezünk. Mandernél az élmény az uralkodó, mai utódainál a tárgyszerű tudás — de végső soron ma sem tudjuk biztosan, mi az a kicsi gyümölcs, amit a Van Eyck testvérek genti oltárán Éva nézeget . . . alma? füge? citrom?

Mai ízlésünk többre értékeli Boscht és Breughelt (Mander így írta), mint a művészettörténet klasszikusa, és ez külön tanulság levonására int: menynyire hat a kor felfogása arra is, aki elfogulatlanul akarja tanulmányozni a múltat és jelent! *(Helikon)*

Székely András

A TIBETI ORGONA
Szepes Mária regénye

A szerző különleges alakja a nemzetközi sci-fi irodalomnak. A tudományos fantasztikum neki nem cél, hanem eszköz, elsősorban annak az eszmének a kifejezésére, hogy a meglódult tudomány *fantasztikus* útja vajon a Kosztolányi Dezső által ajánlott árnyalatok melyikének felel meg: *káprázatos, varázsos* vagy *elképesztő* és *döbbenetes*? Szepes Mária új műve csak annyiban sorolható a hagyományos sci-fi művek közé, hogy a benne olvasható kozmikus kaland, tudományos csoda egy könyvtárra való fantasztikus regény számára elég lenne. De nem kalandozik el a Metagalaktika távoli kies tájai felé, nem bíbelődik a kvazárok elképzelhetetlen energiatermelésével, nem fényévekben távolodik el a számára legfontosabb kis bolygótól, a Földtől, legföljebb években, s nem is a túlságosan messzi jövőbe. Neki elég a huszonegyedik század, amelynek már majdnem a küszöbére léptünk. Szepes Mária sci-fi ötletei félelmetesen valószerűek, hiszen a biológiai robotok sátáni terve — ki tudja? — már megvalósulóban van titkos genetikai mesterkedések sötét műhelyeiben. De még a technikai forradalom jóhiszeműnek tartott fejlődése során is váratlan veszélyek leselkednek a hártyavékony bioszférára, a melegházhatástól kezdve az ózonpajzs elpusztításáig. Ebben a hátborzongató kalandregényben az író felvillantja annak a halálos veszélynek a rémképét, amikor a tudomány hatalma gonosz erők kezébe kerül. Vajon a homo sapiens érvényesíteni tudja-e emberséges voltát a jóság géniuszának gondolatvilágával? Ebben a regényben nincsenek titokzatos űrlények, akik gondolatgyorsaságú repülő csészealjakon közlekednek galaktikák között, hanem a világegyetem legcsodálatosabb jelenségei szerepelnek benne: emberi lények. Szepes Máriát nem az érdekli, hogy van-e élet más bolygókon, hanem az, hogy lesz-e élet a mi bolygónkon. *(Kozmosz)*

Feleki László

SZELLEM ÉS EGZISZTENCIA
Hamvas Béla könyve

Hamvas nevének manapság varázsos csengése van, elsősorban ínyenc értelmiségi körökben. A körülötte lebegő mítoszokat csak részben oszlatta el, részben pedig továbbtáplálta *A világválság* címmel megjelent három tanulmánya, s „tudásregénye", a *Karneval*. Azóta néhány folyóirat is publikált méltatásokat róla, közölte kiadatlan vagy újrafelfedezett alkotásait. Azt mondhatnánk tehát, hogy Hamvas divatba jött.

Új kötete, a *Szellem és egzisztencia* kilenc hosszabb-rövidebb írást foglal magában. A gyűjtemény azonban nem tekinthető reprezentatív válogatásnak — ez a fő oka csalódásomnak. Hiányoznak belőle Hamvasnak az általam is olyannyira kedvelt, bölcsességekkel teletűzdelt, szellemes esszéi. Helyettük — talán két kivételtől eltekintve — alkalmilag készült, viszonylag jelentéktelen szövegeit olvashatjuk most. Nem hiszem, hogy ezek népszerűsítenék, illetve képviselnék legjobban századunk egyik kiemelkedő gondolkodójának munkásságát. Ha e könyv az *Összegyűjtött Művek* töredékeket, vázlatokat tartalmazó, utolsó darabja lenne, egy szót sem szólnék. De így . . . Hamvas és az iránta érdeklődők népes tábora többet érdemelt volna. *(Pannónia könyvek)*

Szentgáli Zoltán

KOVÁCS MIHÁLY
Ludányi Gabriella könyve

A fülszöveg nem állít valótlant: még a szűkebb művészettörténészi szakmán belüliek közül sem sokan tudják, ki volt a magyar festészetben Kovács Mihály. Jelképi erejű kapcsolat van abban, hogy az Egerhez számos szállal kötődő múlt századi festőről egy Egerben élő és dolgozó, e századi művészettörténész szedi le a feledés igencsak beporosodott fátylát. S nem is akármilyen kézzel. Aprólékos kutatómunkája nyomán feltárul az abádszalóki paraszti családból való, onnan tehetségével kiemelkedő, itthon és külföldön tanuló, világlátott, egyházi hatalmasságok megrendelésére dolgozó festő életútja. Azé a festőé, aki a Bach-korszakban éri el pályája delelőjét, de akit tehetsége és politikai vonzalmai nem juttatnak el egy Székely Bertalan, egy Benczúr, egy Munkácsy színvonalának magasságaiba. Pedig Bécsben, Madridban, Itáliában kedvelt festője a társaságnak, itthon azonban mintha elhúzna mellette az élet. Számos karakteres portréja, *Árpád emeltetése* című, országos sikerű képe, az Operaház királyi lépcsőházába festett puttófreskói ellenére sem tartotta meg a nemzeti emlékezet. Ludányi Gabriella igazi tudósi-monográfiairói erénye az, hogy nem „szerelmesedik bele" választottjába (noha több mint évtizedes munkája fekszik e könyvben), nem kiáltja ki elfeledett nemzeti, európai nagyságnak erőnek erejével, hanem pontosan oda helyezi el, ami a Kovács Mihályt megillető hely a magyar festészetben. S ez nemcsak művészettörténészi képességeiről vall, hanem anyag- és emberismeretéről is. Ami nem sokak együttes sajátja, és ezért fölöttébb becsülendő tudósírói erény. *(Képzőművészeti Kiadó)*

Kenessei András

REFORM-KOR?
Lázár István publicisztikái

A kötet első írása Galgóczi Erzsébet *Vidravas* című regényének apropóján mutatja be talán első koncepciós perünk társadalmi környezetét. Ez mintegy előzménye a címbeli kérdőjel magyarázatának. Ránk tartozó tudati terhe a *„minél többet, minél*

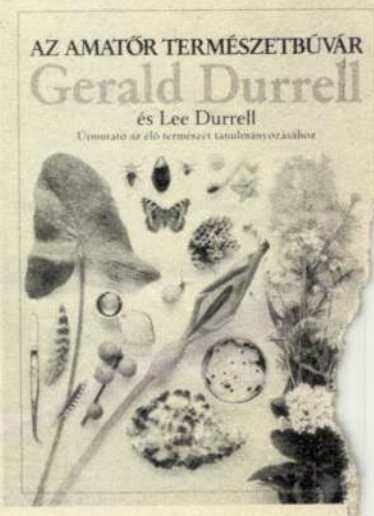

KOVÁCS Mihály festő

KOVÁCS Máthály

Hírsorok

Nyereséggel zárta az első félévet a Könnyűipari Gépgyártó Vállalat soproni üzeme. Bár a privatizáció a csődhelyzet miatt ma még bizonytalan, az üzem vezetősége bízik a felszámolás elkerülésében. Az első félév mérlege: 39,5 millió forint árbevétel, amelyből 68 százalék, tehát 27 millió forint tőkés export. Az előző évek veszteségei után kilencmillió forintos nyereséget könyvelhet el a soproni üzem.

A megyei munkaügyi központ tájékoztatása szerint megyénkben, bár minimálisan, de júliushoz képest csökkent a munkanélküliek száma. Ugyanez vonatkozik Sopronra és környékére is.

A megyében 19.297 munkanélkülit tartanak nyilván, Sopronban és környékén 1601 a számuk. Városunkban és környékén a lakosság 8,3 százaléka nem rendelkezik munkahellyel. Üres álláshely 133 volt körzetünkben, amelyből 76 került betöltésre.

A pályakezdők száma megyei szinten 2701, Sopronban és környékén 259.

A soproni régióban júliusban 1623 regisztrált munkanélküli volt, augusztusban 1601.

Kábelfektetést végez az Édász Rt. győri üzletigazgatóságának kapuvári részlege Sopronban a Szarvkői utcában. A földmunkák során három gyönyörű fa esett áldozatul. Varga János környezetvédelmi felügyelőtől megtudtuk: a kábelfektetésről rendelkező engedély megtiltotta a fák gyökereinek elvágását. A felelőtlen munkavégzés következtében mégis megtörtént a baj. A megsértett és átvágott gyökérzetű fák helyzete, „állása" így bizonytalanná vált. Szakértői vélemény szerint olyannyira, hogy életveszélyes lett közvetlen környékük. Mindezek miatt a környezetvédelmi felügyelő kötelezte az Édász Rt. munkatársait a fák kivágására. Egy kormányrendelet értelmében ez a három fa életét kioltó felelőtlenség szabálysértésnek minősül...

A Káspár Teréz által alapított Kölcsey Ferenc Alapítvány – amely a Himnusz írójának tiszteletére állítandó emlékmű ügyét szorgalmazza – értesíti Sopron és a környék lakosságát, hogy a számlaszámmal ellátott csekkek a várkerületi OTP-ben mindenki számára hozzáférhetők.

Ma délután 2 órakor tartja összejövetelét a Közgazdász klub a Várkerület 19-ben. A résztvevők megvitatják a társasági adóról és a személyi jövedelemadóról szóló 1994. évi törvényjavaslatot.

Tanévkezdés a soproni középiskolákban

Tervek, újdonságok

5. *Dr. Rónai Ferenc, a Roth Gyula Erdészeti és Faipari Szakközépiskola* igazgatója:

– Iskolánk országos beiskolázású, jelenleg mindkét szakon technikusképzést folytató intézményként kezdte meg 109. tanévét. Hagyományainknak megfelelően legfontosabb feladatunk a magas színvonalú képzés, a kor igényeihez igazodó vállalkozási ismereteket, gondolkodásmódot is segítő tudás megszerzésének biztosítása.

A szakképzésben a jó elméleti képzés mellett a gyakorlati oktatás fejlesztésével jelentős színvonal-emelkedést értünk el, amit tovább tudnánk növelni, ha a Tanulmányi Erdőgazdaság eddigi segítsége mellett megkapnánk a régóta áhított tanerdőt is. Az elhelyezkedés gondjainak enyhítésére tanulóinknak a technikusi oklevél mellé háromféle gépjárművezetői jogosítvány és kétféle ágazati szakmunkásbizonyítvány megszerzését tesszük lehetővé.

Horváth Péter, a Hungária Rt. Vállalati Szakmunkásképző Intézetének igazgatója:

– 1987 óta működő intézményünkben – kétszakmás képzés keretében – a három év alatt szakács és felszolgáló szakmát kapnak tanulóink. Mivel az iskola bentlakásos rendszerű, csak vidéki fiútanulók jelentkezhetnek hozzánk. A bentlakás előnye, hogy a diákok ugyanabban az épületben tanulnak, laknak és gyakorolják a szakmát.

Ebben a tanévben is nagy hangsúlyt helyezünk a nyelvoktatásra: a tanulók a harmadik év befejezése után német nyelvből szakmai alapfokú nyelvvizsgát tesznek. A magyarországi vendéglátó-oktatásban még nem jellemző az a megoldás, hogy az elméleti oktatás egy tömbben zajlik. Nálunk a diákok 3 hónapig csak elméletet, utána pedig csak gyakorlatot tanulnak. Nem heti váltásban történik a tanítás, így több idő jut mindkettőre.

Terveink között szerepel – idén is, mint minden évben – egy egyhetes budapesti látogatás az első osztályosok számára, ahol a tanulók különböző vendéglátó egységekkel ismerkedhetnek meg. Nagy gondot fordítunk a testedzésre is: diákjaink több sportolási lehetőség közül választhatnak, s februárban szlovákiai sítúrát is szervezünk számukra.

Módos A.

Az érdekszövetségek álláspontja

A közalkalmazottakért

Az önkormányzatok érdekképviseletei a *Költségvetési Intézmények Érdekegyeztető Tanácsával* tárgyalva, legutóbbi ülésükön sem jutottak egyezségre. Az érdekszövetségek által öt pontban megfogalmazott álláspontot, szakértői vizsgálat után, egy későbbi időpontban újra tárgyalják majd.

Az álláspont – az 1994. évi költségvetési javaslathoz, különös tekintettel a közalkalmazotti bértábla 1994. január elsejei bevezetésének lehetőségére – a következőket tartalmazza:

Az önkormányzatok törvényjavaslat szerinti költségvetési pozíciói nincsenek arányban az ellátandó feladatokkal, a tervezet jelenlegi formájában még a szinten tartást sem teszi lehetővé. Ezért a munkavállalók méltányolható, törvényes érdekét szem előtt tartva, az önkormányzatok támogatják a közalkalmazotti bértábla 1994. évi bevezetését. Ennek anyagi terheit – a törvényi kötelezettségekkel összhangban – az állami költségvetésnek kell viselnie. Az önkormányzatok csak átmeneti finanszírozói szerepet vállalhatnak, kellő garanciák mellett, az ország nemzetközi pénzügyi pozícióinak megőrzésére tekintettel.

Az átmeneti finanszírozási támogatás az 1994-es költségvetési évben korlátozott mértékű végső finanszírozást is magában foglalhat. Ez viszont legfeljebb a terhek 20 százalékának átvállalásáig terjedhet, az önkormányzatok kötelezettségeinek és központi forrásainak megfelelő komplex kezelés esetén. Ennek feltételei: alkalmas hitelfelvételi lehetőség; a személyi jövedelemadó megosztásának 60–40 százalékra való módosítása; a kormány elállása a településüzemeltetési normatíva csökkenésére irányuló javaslattól; a tömegközlekedési támogatás folyósítása; az illetékbevételek és a privatizációból befolyt összegek 50-50 százalékos megosztottsága, intézkedés az ütemesebb átalakulás érdekében; kompenzáció benyújtása az ÁFA-törvény hatásának ellensúlyozására; és a közalkalmazotti törvény alkalmazása során teljesített kifizetések visszatérítése.

Az álláspont ötödik javaslata, hogy a közalkalmazotti és a köztisztviselői bérek emelésének ügyét a jövőben együttesen kell kezelni.

-N-

Kedvező gazdasági mutatók Ausztriában

Figyelmeztető jelek is akadnak

Az Osztrák Gazdasági Kamara által kiadott évkönyv szemléletes statisztikai adatokkal szolgál az ország gazdasági teljesítményéről, és a mutatók nemzetközi viszonylatú megítéléséről. Éllovas Ausztria a gazdasági növekedés és az export terén, negatívum viszont, hogy szintén magasak az inflációra, illetve a munkaerőárra vonatkozó értékek. A bruttó nemzeti összterméknek egy főre jutó összege 17.280 dollárral magasabb a nyugat-európai átlagnál (14.720 dollár), ezt a listát egyébként Svájc vezeti 22.204 dollárral. Az 1,5 százalékos gazdasági növekedés 1992-ben szintén meghaladta az 1,1 százalékos átlagot. A bruttó hazai össztermék 23,8 százalékát exportálják, ami szintén jó teljesítménynek számít, bár itt Hollandia, Dánia és Norvégia vezeti a listát, és Németország, valamint Svájc is jobb eredménnyel büszkélkedhet.

Ami a negatívumokat illeti: az inflációs ráta 4,1 százalékos (irigylésre méltó probléma, mondhatnánk a magyarországi mutatókra gondolva, de a megítélés mindig a meglévő tényezőkhöz igazodik), ami viszont a gazdaság teljesítményét már jobban befolyásolja, az az a tény, hogy nyugati szomszédunk kezd felzárkózni a legdrágább munkaerő kategóriájába, Németország (nyugati rész), Norvégia, Svédország és Svájc mellé. Ugyancsak elgondolkodtató eredményt mutat az éves munkaidőre vonatkozó adat. 1714 órát dolgoznak az osztrákok éves szinten, ami rendkívül kevés, s csak Németország és Dániában még kevesebb a munkában töltött időre vonatkozó adat.

A munkanélküliség terén Ausztria előkelő helyen áll, 3,6 százalékkal a második legkisebb aránnyal büszkélkedhetnek a „sógorok". Megnőtt viszont az egy munkásra jutó sztrájkidő, a 8,2 perc nagy ugrás a korábbi 0,5 és 1,5 perc között mozgó értékekhez képest.

Brenner K.

Olvasónk álláspontja

Meddig tűrik még?

Meddig tűrik még az illetékesek Sopronban a gyalogjárdákon történő kerékpározást?

E sorok megírására az késztetett, hogy lapjuk – ha jól emlékszem – múlt hónap 30-i, hétfői számában ugyancsak ebben a témában egy győri olvasó emelte fel szavát.

Tűrhetetlen és balesetveszélyes az, amit nap mint nap tapasztalok – sok polgártársammal együtt Sopronban – a járdákon „száguldozó" kerékpárosok miatt. Ez alól szinte nincs kivétel a gyalogjárdáinkon, különösképpen az egyirányú utcákban (Várkerület, Mátyás király utca, Erzsébet utca). Természetesen a forgalommal szemben, igaz „csak" a járdákon. Így könnyebb, mert a biciklit nem kell tolni az úttest mellett. Még ennél is nagyobb a járdai kerékpározás gyakorisága a Frankerburg úti vasúti fénysorompótól a Deák-kúti út sarkáig terjedő szakaszon, nemre, korra való tekintet nélkül, mert így nem kell odavissza „tekerni" az aluljáróban. Ezt a forgalmat néha-néha egy-egy mopedos növeli. Nem különb a helyzet az Erzsébet-kertben sem, de azonos az a Deák téren és más parkokban is.

Még tavasszal nyilatkozott Kucsara őrnagy, és többek közt azt mondta, hogy a jövőben szigorúbban lép fel a rendőrség a járdán kerékpározókkal szemben. Eddig én még ezt a szigort nem láttam, illetve nem tapasztaltam...

T. L.

(Teljes név és cím a szerkesztőségben.)

Csak a fal állította meg

Autóval a postára

A soproni fiatalember – féléves jogosítvánnyal – szombaton éjjel járhatott volna nagyon rosszul is...

Amikor gépkocsijával az Ikva-hídra készült kanyarodni, elszámította magát. A sebesség, a vizes úttest az autó megcsúszásához vezetett. Az őrült tempójú gépkocsi szinte leborotválta a járdán álló telefonfülkét, majd a postaládát is. A kisposta ajtaja és a fal bizonyult csak annyira erősnek, hogy véget érjen a szédület.

Szerencsére tragédia nem történt, bár az egyik utas nyolc napon belül gyógyuló sérüléseket szenvedett. Az anyagi kár becsült értéke 400 ezer forint.

Búcsúfia Balfról

Sok érdeklődőt vonzott az elmúlt hétvégén megtartott balfi búcsú. A fiatalok számára a hangulatos bál jelentette a búcsú fénypontját, az idősebbek sátortető alatt kóstolgatták a kékfrankost és a zöldveltelinit, a legifjabbak pedig nem akartak leszállni a libegő körhintáról. Árusok is felvonultak szép számban. Aki búcsúfiát akart vásárolni gyermekének, unokájának, az szép játékokhoz is hozzájuthatott. Sőt, hihetetlenül olcsó áron kínáltak sétálómagnót, kétkazettás rádiós magnót, japán és kínai karórákat és más műszaki cikkeket. Igaz, jótállást, garanciát senki sem kapott ezekhez! Mégis meglepően sokan vállalták a rizikót, annyira, hogy vasárnap este már csak nehezen lehetett hozzájutni rádióhoz és magnóhoz. Persze, ahogy ilyenkor lenni szokott, bóvli és giccs is volt bőven. A krimisorozatok megtették hatásukat, a pisztolyok, golyószórók, géppisztolyok, nyilak valóságos arzenálját vonultatták fel a vásározók. A sorozatvető lézerpisztoly a lövésen kívül még négyféle hangot, például rendőrségi szirénát is utánozott. Az embernek az volt az érzése, hogy ellenőrizhetetlen és hatalmas iparággá nőtt hazánkban a giccs- és bóvligyártás.

Tombolát is lehetett húzni, harminc forint lefizetése ellenében. Minden szám nyert. A fődíj egy falióra volt, de a legtöbben kénytelenek voltak beérni valami aprósággal, cukorkával, rágógumival. Egy idős bácsikán sokan derültek: meglehetősen lengén öltözött hölgyet ábrázoló posztert nyert, de zavarba jött, amikor átadták neki:

– Ezzel kivág a feleségem, adjanak valami mást, vagy adják vissza a pénzemet! – követelte.

A szégyenlős öregúr visszakapta a pénzét, nem hiányzik a botrány a vásározók számára...

(Környei)

Egy, a századforduló utáni években született pecsétlenyomatból rekonstruálták Sopronkövesd új címerét. A nyár folyamán fogadta el a község önkormányzata ezt az ötletet, s ennek eredményeként az ormos tornyot a zuhanóráccsal ábrázoló pajzs ma már a helységnévtáblák mellett díszeleg. A pajzs bodros levelei a környék szőlőkultúrájára utalnak. A saját címer megalkotása mellett a falu vezetősége a köztéri szobrokat is felújíttatta. A munkálatokkal a napokban készültek el.

Egyházi átok Dózsa kereszteseire Rákoson (1875).

A magyaros karakter megteremtője

Ritka értékek alkotója

A XIX. századi nagy magyar festők sorát kezdte meg az 1818-ban született *Kovács Mihály*. Munkásságában egyaránt megtalálhatók szép számmal a történelmi, az *egyházi tárgyú képek* és a személyi portrék is.

A művész tevékenysége sokáig a szűkebb szakma előtt is kevésbé volt ismert, „holott munkássága azon ritka értékeink közé tartozik, melyek a maguk korában nemcsak a kultúra szűkebb területén, hanem a nemzet számára is az európaivá válást segítették és reprezentálták" – állapítja meg róla Ludányi Gabriella művészettörténész.

Kovács Mihály első történelmi tárgyú képeit még a szabadságharc előtt festette. Ez irányú munkássága egy időben teljesedik ki Székely Bertalanéval, Madarász Viktoréval, s követi egy kissé később Munkácsy Mihály és Benczúr Gyula művészete. Az említett művészek – együttesen – szinte minden nevezetes magyar eseményt megörökítettek. Kovács Mihály képet festett Árpád vezérré választásáról, az Árpádházi királyok korában, az Anjou-idők végéről, s Hunyadi Lászlóval és Mátyás királlyal kapcsolatban. Foglalkozott Dózsával, Moháccsal, illetve az 1848–1849-es szabadságharc bukásával. Kovács Mihály művészetében jelentős szerepet kapott a „magyaros karakter", „a tiszta ősnemzeti típus", „az igazi magyar fajta" megjelenítése – a XX. századtól meg nem rontott értelmezésben.

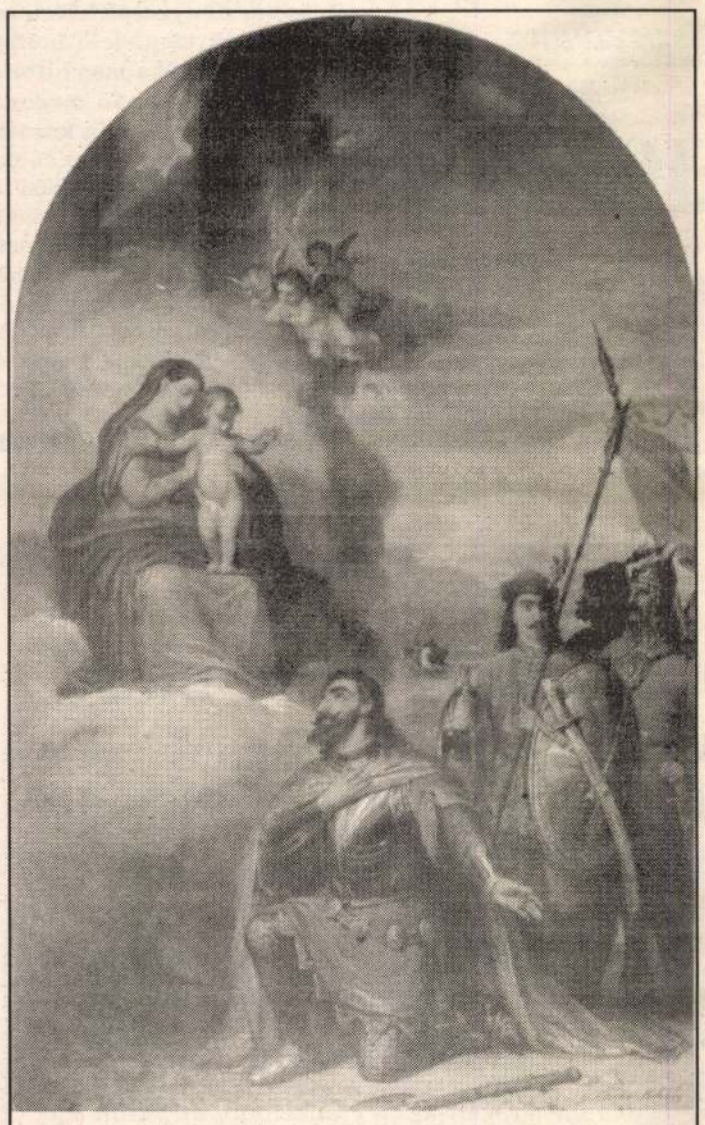

Szent László ájtatossága (oltárkép, 1858).

A képeket újrafotózta Végh Béla.

A művész életéről: Egerben született, hosszabb ideig Itáliában, Spanyolországban és Bécsben élt. Felesége olasz hölgy lett. A szabadságharc idejétől kezdve élete hátralévő részét többnyire Egerben töltötte. 1892-ben halt meg. Amit még művészetével kapcsolatban el kell mondani, portréi alapján fel kell ismernünk, hogy az egyik legjelesebb mester monarchiaszerte, még Bécsből tekintve is. Reá emlékezünk születése 175. évfordulóján.

Kettinger Gyula

Gyógyító közösségben

Beszélgetés dr. Dizseri Tamás orvos-igazgatóval

Kelet-Európa egyetlen protestáns gyermekkórháza a budapesti Bethesda Gyermekkórház, melyet 1866-ban a Pesti Német Református Leányegyház alapított. Történetéhez tartozik, hogy évtizedeken át számottevő segítséget kaptak a Kaiserwerthi Diakonissza Intézettől is. 1903-tól a jelentős svájci kapcsolatokkal rendelkező magyarországi Philadelphia Diakonissza Anyaház tulajdonába került.

Újabb kori történetéről *dr. Dizseri Tamás* orvos-igazgatót kérdezem, akit 1991-ben bízott meg a Magyarországi Református Egyház Zsinata a kórház vezetésével.

– A Bethesdát, amely Budapest egyik legrangosabb egészségügyi intézménye volt az 1953-as államosításig, 1992-ben igen súlyos állapotban kapta vissza a Magyarországi Református Egyház a Budapest Főváros Önkormányzattól, a 32-es törvény alapján. Nekem mint gyermekgyógyásznak, hivatali gyakorlatom is volt, mert korábban Pest megye anya- és gyermekvédelmi főorvosa voltam. Sajnos, politikai, jogi és gazdasági akadályok miatt a kórház a társadalombiztosítás működési költségein kívül nem részesül állami és önkormányzati támogatásban. A kórházban Észak-Kelet-Pest megye 100 ezer gyermekének egészségügyi ellátását végezzük, természetesen felekezeti hovatartozásra való tekintet nélkül. A rászorultság az egyetlen döntő szempont, melynek alapján a felvétel történik.

– *Valamit mégiscsak jelent az új helyzet, túl az egyházi tulajdonjogi intézményén. Szellemiségében, igényességében milyen változást hozott a Református Egyház fennhatósága?*

– Természetesen van változás. Készült egy orvosetikai kódex, melynek van egy elvi és egy gyakorlati része, mely a munkára vonatkozik. Neves református lelkipásztor és orvosprofesszorok készítették. Ez tartalmazza többek között a gyógyító közösség együttműködésének stratégiáját a közös cél, a gyógyítás érdekében. Az úgynevezett aktív tolerancia elvét alkalmazzuk, amely nem a különbözőségeket hangsúlyozza, hanem az együttműködési készséget, melynek párosulnia kell egy aktív szakmai-emberi empátiával, hogy kialakulhasson az a konszenzus, mely alkalmas a közös ügy, a beteg ember szolgálatára. Mi itt az embert – természetesen a gyereket is embernek tekintjük – egészében látjuk és kezeljük, gyógyítjuk, testestől-lelkestől. Teammunka folyik, melyben az orvos éppúgy részt vesz, mint a pszichológus vagy a lelkigondozó. A különböző szaktudományok gyakorlóinak együtt kell munkálkodniuk, a beteg gyermek emberi méltóságát figyelembe véve.

– *Vajon a kórház alkalmazottai kicserélődtek az új elveknek megfelelően?*

– Ha arra gondol, hogy volte valamiféle tisztogatás, tömeges szelektálás és elbocsátás, akkor nemmel kell válaszolnom. A dolgozókat teljeskörűen átvettük. Az idő önmaga szelektál, hiszen, aki nem képes az itt érvényben lévő szellemiséget elfogadni, az evangéliumi irgalmas szamaritánus „odahajoló" szeretetét közvetíteni, az úgyis előbb-utóbb önmaga látja be a változtatás szükségességét. De mindenekelőtt a szakmai felkészültség és elkötelezettség a döntő követelmény nálunk. Persze ez nem mond ellent annak: a kórház lelkileg is elkötelezett munkatársai, az egész gyógyító közösség számára a modell a krisztusi életforma. Ez azt jelenti, hogy a „só és kovász" szerepét kell vállalnunk egy olyan közösség kialakítása céljából, melyben a szeretet gyógyító hatalma egyenrangú a gyógyítás technikai követelményeivel.

– *Úgy tudom, a Bethesda-kórházra fontos szerep vár az egészségügyi feladatokon túl a magyarországi diakóniai munka megújításában is.*

– Valóban, kórházunk az egyetlen, nem központilag irányított, s megfelelő autonómiával bíró diakóniai intézmény. Erős külföldi kapcsolataink vannak, a németek itt voltak tavasszal a Bethesda-konferenciánkon, holland ápolónők jönnek hozzánk, akikkel megjelenhet a nyugati ápolási kultúra is. A klasszikus értelemben vett diakonissza hivatás ma szerte Európában visszaszorult. Egy új forma, az úgynevezett testvérközösségek rendszere van kialakulóban, a korábbihoz hasonló lelki értékrenddel. Ezek a diakónusok nem család nélküli, anyaházi közösségben élnek, mint a régiek.

Mi szeretnénk a lelkileg elkötelezett ápolónők számára képzést szervezni, melyben állami intézményekkel együttműködve etikát, szociológiát, ápoláslélektant is oktatnánk. Lehetőséget adnánk hallgatóinknak külföldi gyakorlatra, valamint a bethesdai szemlélet megismerésére.

L. GY.

Nyitott lesz mindenki számára

„Európa-kolostor"

Az alsó-bajorországi Metten bencés kolostor két tagja „Európa-kolostor"-t alapít St. Gilgenben, az ausztriai *Wolfgang-tó* partján. Újszerű elképzeléseik megvalósításához a ferences rendtől vettek át egy épületet.

A kolostorban lehetőséget teremtenek arra, hogy a látogatók hosszabb időn keresztül is együtt élhessenek a szerzetesekkel. Terveznek egy „gyógyító részleget" is, orvosi-terápiás és lelkigondozói segítség nyújtására. Elsőként tanácsadó szolgálatot indítanak családok, gyerekek és fiatalok valamint nehéz helyzetben élők számára. Húszágyas vendégház is tartozik majd a kolostorhoz.

Az „Európa-kolostor" nyitott lesz mindenki számára, aki a bencés vendégszeretetet akarja élvezni. Kis szerzetesközösségüknek már van harmadik jelöltje – mondotta *P. Johannes Pausch*, az új kolostor vezetője, de sokan várnak még felvételre. A működésükhöz szükséges fedezetet saját erőből és adományokból fogják előteremteni, a kolostor templomát is maguk a szerzetesek építik.

Vitafórum a szektákról

A Keresztény Értelmiségiek Szövetsége „Vannak-e kártékony szekták Magyarországon?" címmel – mint azt hírül adták – vitafórumot rendezett a közelmúltban. A tanácskozáson a történelmi egyházak képviselői és az érintett fiatalok szülei vettek részt.

Csanád Béla elnök bevezetője után a megnyitó előadásban *Bisztyó József*, Kanadában élő teológusprofesszor rámutatott arra, hogy mivel „fogják meg" a fiatalokat az új egyházak, kultuszok, szekták. Mindenekelőtt erős közösségi érzéssel, biztonságérzettel (az elbizonytalanodott korban ők az igazság csalhatatlan birtokosai), szilárd jövőképpel (pontosan tudják, mi lesz a túlvilágon), valamint az igazság folyamatos átélésének, megtapasztalásának ígéretével. Bisztyó József rámutatott arra, hogy első megjelenésekor minden szekta a lehető legszebb arcát mutatja az „ördög által megfertőzött történelmi egyházakkal" szemben, ám előbb-utóbb kiderül, hogy tagjait fogságban tartja nemcsak esetleges lelki terrorral, hanem anyagilag is.

Tarnay Brúnó teológusprofesszor előadásában részletesen foglalkozott a Család szektával, amelyet Franciaországban már betiltottak, ám nálunk most terjeszti körleveleit. A tanítás lényege: feloldódni a teljes szeretetben testileg is. A kiteljesedés: mindenkivel szexuális kapcsolatot létesíteni. Tarnay Brúnó elmondta, hogy Németországban a televízió állandó felvilágosító műsorokat sugároz a különböző új tanokról, a példát nálunk is követni kell. A betiltás nem segít. A történelmi egyházaknak nagyobb figyelmet kell fordítaniuk az ifjúságra.

Németh Géza református lelkész felhívta a figyelmet arra, hogy a magukat liberálisnak mondó pártoknak sem lehet érdekük a különböző szekták támogatása, hiszen ezek tanításának lényege antiliberális, nem a személy szabadságát, hanem teljes alávetettségét hirdetik.

Az előadások után azok a szülők szólaltak fel, akiknek gyermekei különböző vallási csoportokhoz csatlakoztak. A legtöbben az úgynevezett dunaföldvári szektát vádolták azzal, hogy elrabolta gyermeküket. A szülők a hatóságokat tehetetlenséggel vádolták.

Albino Luciani, a mosoly pápája

Tizenöt évvel ezelőtt választották pápává *Albino Luciani* bíborost, *velencei pátriárkát*, aki két elődje tiszteletére az *I. János Pál* nevet vette fel.

Albino Luciani egyszerű, négygyermekes munkáscsalád elsőszülött fia volt, már 10 éves korában a papi hivatást választotta. 1935-ben szentelték pappá, majd 1958-ban Vittorio Veneto püspökévé nevezték ki. Püspöki jelszavának – „Humilitas" – megfelelően, kitűnt szerénységével és alázatosságával. A II. Vatikáni zsinatot, mint a „megtérés iskoláját" élte meg; egyházmegyéjében szorgalmazta az aggiornamentót, óvta papjait a tévedésektől. 1969-ben nevezték ki velencei pátriárkává, majd VI. Pál pápa 1973-ban bíborossá kreálta. 1972-ben Albino Lucianit az olasz püspökkari konferencia helyettes elnökévé választották.

Pápasága mindössze 33 napig tartott, de ez a 33 nap – II. János Pál pápa szavai szerint – felejthetetlen volt. E rövid idő alatt I. János Pál pápa mindenkit, hívőt, nem hívőt egyaránt meghódított egyszerűségével, őszinte mosolyával. Titka mindössze annyi, hogy mindvégig hiteles pap, lelkipásztor, lelkes katekéta volt, nem ismerte a kompromisszumot. Azt hirdette, hogy az evangélium gyökeres választás, hiszen Isten az egész embert kívánja. Pápai programjában a II. Vatikáni zsinat megújulását akarta követni, mindazokkal szemben, akik elvetik a hagyományt, és akik minden újtól félnek. Albino Luciani, a mosoly pápája, tudatában volt a világ szenvedésének, a háborúknak, az igazságtalanságoknak. „Mindez azért van – mondotta –, mert többen háborúskodnak, mint ahányan imádkoznak." A világ nagyobbik részét sújtó éhínségért a gazdag nyugati országokat tette felelőssé, amelyekben a gazdasági élet kizárólag a pénz bálványozására, a nyereségre épül. A kommunizmus uralma alatt élő kelet-európai országokra gondolva pedig sürgette az egyházak megsegítését. Nem sejthette, hogy utódául éppen a lengyel Karol Wojtyla bíborost választják meg rövid ideig tartó pápasága után, amely azonban mély nyomokat hagyott az egyház történetében. I. János Pál pápa egyszerűségével és természetességével arra tanított, hogy örömmel szeressük Krisztust, hogy mindenkivel megismertessük a hit szépségét.

Kovács Mihály, festő

Életképek, 1846.II.186-188,217-220

Ney: A pesti mükiállitás

Kiállítások XIX. sd

Pest, Kovács Mihály testő

Religio, 1853. aug. 7. 123. o.

Egyh. Tudósítások.

Kiállitások.

1855.márciusi /pesti?/mütárlat
Kovács Mihály Csatárja.

M U V E S Z E T
XII.évf.1913.
31-33.
"Benkoczy:Tarkányi irásai..."

Ikonografia XIX. kd

Vepomaki kt. János, "Kovács
"Mihály festő oltárképe

Religio, 1863. aug. 7. 123. o.

Egyh. Tudósítások.

Csikmenaság (1543-beli oltára van)

Pásztortűz, 1932. 2 sz.

S. l.

F.S.: A szekelyzsombori oltár.

Kovács Mihály festő

Pesti Hirlap. 1880. márc. 28.

-y-za: Tavaszi tárlat

Kovács mihály festő

Pesti Hirlap. 1880. nov. 17. 4.

Az Ipolyi-féle történeti pályá.

Zatra....

Kovács Mihály festő

Pesti Hirlap. 1880. nov. 26. 3.

A tőstenéti festménypályázat

Kovács Mihály festő

Pesti Hirlap. 1881. márc. 19. 5.

Sisemlék Oslay Sonának

Rovács Mihály festő

Pesti Hirlap. 1882. jan. 31. 4.

A mütermekből

Kovács Mihály festő

Pesti Hirlap. 1882. mail. 4. 1 mell.

a festőmintesmekből

Romer Mihály festő

Pesti 4 vilag. 1882. apr. 14. 3.

A mutennekből

Kováts Mihály festő

Pesti Hirlap. 1880. ápr. 10. 4.

Az Operaház külsején alkalmazandó....

Kovács Mihály festő

Pesti Hirlap. 1880. máj. 2. 3.
az egyházi festészet emelése
tárgyában....

Konáes Mihály festő

Pesti Hilap. 1880. jun. 20.

Kaas Ivor: Klapsér festők

Tovács Mihály festő

Pesti Hirlap. 1880. jul. 18.

Kass Ivor: Magyar festők

Kovács Mihály festő

Pesti Hirlap. 1880. jul. 25.

Kaas Ivor: Magyar festők

Festészet XIX. önálló táblakép
Kovács Mihály ei a Nemzeti Muzeu
ban.

Életképek, 1876.juni 1.I.1.sz.9.l.
Vegyes közlemények.

Önálló táblakép - Történeti festmény

Kovacs Mihaly:
Árpád

MŰVÉSZET
I.évf. 1902.
328-333.
"Budapest magánképtárai"

Önálló táblakép Történeti festmény

Kovács Mihály:
Mohács

MŰVÉSZET
I.évf. 1902.
328-333.
"Budapesti magánképtárak"

Önálló táblakép - Történeti festmény

K o v á c s Mihály:
Garibaldista
/a Kohner gyüjteményben/

M Ű V É S Z E T
I.évf. 1902.
328-333.
"Budapest magánképtárai"

Táblakép. Tvády Rozsó" apát arcképe.
Kovács

Budapesti Hilap. 1888. aug. 4. 2.

Kovács Mihály négy arcképet....

Svorényi József arcképe.

festette Kovács Mihály.

Akad. Értesitö. 1894. 116. l.

Pattaliep. Suszter Konstantin püspök
archipr. Kovács

Budapesti Hirlap. 1882. aug. 4. 2.

Kovács Mihály négy archipet....

Táblak ép. Szentmenjaya arch. ép. Kovács

Budapesti Hirlap. 1882. aug. 4. 2.

Kovács Mihály nagy archépet....

Táblakép. Szentmarjay Ferenc arcképe.
Rovács

Budapesti Hírlap. 1882. aug. 10. 3.
Szentmarjay Ferenc jakobinus...

Alkalmazott táblakép. „Szent József"
Kovács

Pesti Hirlap. 1879. febr. 23. 5.

Uj képek

Alkalmazott tábla kép. „Szent István",
Kovács

Pesti Hirlap. 1879. febr. 23. 5.
lej képek

Alkalmazott tíblakép. „Immaculata"
Kovács

Pesti Hirlap. 1879. febr. 23. 5.

Uj képek

Alkalmazott táblakép. „Szent László," Kovács

Pesti Hirlap. 1879. febr. 23. 5.

Uj kápek

Ybl.

Önálló táblakép XIX.sz.

Kovács MIhály: Szentmarjay Ferenc, Jakobinus arcképe

Budapesti Hirlap 1882.VIII.4.
213.sz. 2.o. /Sz.és M./

Kaal

Szh. Péter és Pál apostolok"
"Kovács Mihály festő" oltárképe.

Religio, 1853. aug. 7. 123. o.

Egyh. Tudósitások.

Ybl.

Önálló táblakép XIX.sz.
Kovács Mihály:
Suszter Ferenc püspök arcképe.

Budapesti Hirlap 1882.VIII.4.
213.sz. 2.o. /Sz.és M./

Festeizet XIX. nd.

táblakép, olaj, kovács Mihály:
„Pl. Márk tetemeinek átadása".

Religio, 1853. aug. 7. 123. o.

Egyh. Tudósítások.

Ybl.

Önálló táblakép XIX.sz.
Ivády

Kovács Mihály: Rezső apát arcképe.

Budapesti Hirlap 1882.VIII.4.
213.sz. 2.o. /Sz.és M./

Festlizet XIX. hd

hasznosi kat. templ. „Magdolna" Képe. Kovács Mihály festő

Religio, 1853. aug. 7. 123.o

Egyh. Tudósítások.

Táblakép – „Szent Márk evangélista szemét átadják a velenceieknek" – Kovács Mátyás (?)

(Kovács Mihály?)

Remény, 1851. márc. III. füz.

133 – 135. o.

A pesti műkiállítás 1851.

Festészet, önálló táblakép

Árpád fejedelemmé emeltetése, Kovács Mihály

Divatcsarnok, 1854. máj. 30. 30. 695.

Müvészet

Festészet

Horváth Mihály képei (Zrínyi)

Magyar Minerva V. 1912-13

686-87 l.

Kovács Mihály festő

Budapest. Hirlap. 1881. XII. 28.

194. n. 3. o. (Cf. és Kr.)

Kovács Mihály, festő

Divatcsarnok, 1853.okt.2.53.1067.

Iró- és müvészélet.

Kovács Mihály, festő

Divatcsarnok, 1853.szept.18.49.987.

Iró- és müvészélet.

Kovács Mihály, festő

Divatcsarnok, 1853.aug.28.43.

Iró- és müvészélet.

Kovács Mihály, festő

Divatcsarnok, 1853.nov.3.62.1256-1257.

A pesti állandó képtárlat.

Kovács Mihály festő/1819-1892/ Ybl

Szentmarjay Ferenc jakobinus arcképe

Budapesti Hirlap, VIII.10.
219.sz.3.o.

Kovács Mihály, festő

Divatcsarnok, 1853.nov.3.62.1258-1259.

Iró- és müvészélet.

Kovács Mihály festő (1819–1892

Remény, 1851. márc. III. fű. 133–136. o.

a pesti műkiállítás 1851.

Ybl.

Kovács Mihály festő /1819-1892/

Képzőművészeti Társulat 1882.őszi kiállitásán az 5oo forintos egyház-festészeti dijra pályázik.

Budapesti Hirlap 1882.VIII.8. 217.sz.2.o./Sz.és M./

Kovács Mihály, festő

Divatcsarnok, 1853.okt.6.54.1088.

Iró- és müvészélet.

Kovács Mihály, festő.

Divatcsarnok, 1855. febr. 2o. 1o.

2oo.

Müvészet.

K o v á c s M i h á l y festő

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
31-33.
"Benkóczy:Tárkányi irásai..."

M.D.K.

Kovács Mihály, festő

működését megelőzve, Kisfaludy Károlynál látjuk először Árpád fejedelemmé emeltetésének jelenetét.

Vayerné, Zibolen Ágnes: Kisfaludy Károly az Aurora képszerkesztője és illusztrátora

Művészettörténeti Értesitő, Bp. 1967. XVI. évf. 3. sz.

173. old.

Kovács Mihály

A Történeti Képcsarnokban levő müve átengengedve az Ersnt Muzeumban a forradalmárok emlékére rendezendő kiállitásra

Szentmarjai Ferenc arcképe.

Gerelyes Ede: A magyar muzeumüga a két forradalom időszakában 1918-1919. Bp. 1967. k36.l.

Olaszország Kovács Mihály

Magyar Művészet 1925.497-523.o.
Berzeviczy A.:Az ötvenes évek képző-
művészete.

Madrid

Fővárosi Lapok 1867. VI. 17. 554.

Hír Kozás Mihály jestő Pestre érkezésé-
ről

Kovács Mihály festőművész madridi
utazásáról

Földrajzi napok 1865. VII. 12.

Itt

Eger

Kovács Mihály Egerben

Divatcsarnok, 1853. ápr. 28. 8. 157-159.

Eger

Kovács Mihály tartózkodási helye

Divatcsarnok, 1853.okt.6.54.1088.

Iró- és müvészélet.

Eger

Kovács Mihály tartózkodási helye

Divatcsarnok, 1853. nov. 3. 62. 1258-1259.

Iró- és müvészélet.

Eger, Kovács Mihály

Magyar Müvészet 1925.497-523.o.
Berzeviczy A.:Az ötvenes évek képző-
müvészete.

Abadszalók. Kovacs Mihály

Magyar Müvészet 1925.497-523.o.
Berzeviczy A .:Az ötvenes évek képző-
müvészete.

Budapest Ybl

Szentmarjay Ferenc jakobinus arcképe a Nemzeti Muzeumban /Kovács Mihály festménye/

Budapesti Hirlap, 1882. VIII. 10.
219. sz. 3. o.

Ujszász. Kat. templom, oltárkép, Kovács

Pesti Hirlap. 1884. aug. 29. 11

Kovács Mihály festő...

Sajószentpéter

Kat. templ. „István király oltárképe," Kovács Mihály festő

Religio, 1853. aug. 7. 123. o.

Egyh. Tudósitások.

Polgárdi, Kovács Mihály

Magyar Müvészet 1925.497-523.o.
Berzeviczy A.: Az ötvenes évek képző-
müvészete.

Kovács Mihály festményei. Lisc.
cint. apátság

Magyar M[illegible]a IV. 1904-[illegible]
1016-17

Táblakép. „Szeresd felebarátodat."
Kovács

Pesti Hirlap. 1879. nov. 2. 3.

Kovács Mihálynak szép nagy
képét....

Kovács Mihály, festő

Művészet, III., 1904. 16-22.

Naményi Lajos: Egy elfelejtett magyar szobrász

Kovács Mihály festö.

Müvészet.1905.417/18.l.

Kovács Mihály festö. 1846.

Pesti Divatlap. 1846. 656/58. l.

Kovács festö.

Pesti Hirlap.1841.53.sz.448-49.l.

Egri muzeum

Szabad Művészet. 1951 V. 1. 34.

(szegi) Kovács Mihály-emlekkiállítás az egri muzeumban

Táblakép. „Hajótörés", Kovács M.

Szabad Művészet. 1951 V. 1. 34

(szegi) Kovács Mihály-emlékkiállítás az egri múzeumban

Táblakép. „Olaszországi vizimalom”,
Kovács M.

Szabad Művészet. 1957 V. 1. 34

(szegi) Kovács Mihály-emlékkiállítás
az egri muzeumban

Vizfestmény. „Sorrentói parasztok"
Kovács

Szabad Művészet. 1951 V. 1. 34.

(szegi) Kovács Mihály-mulékkiállítás az egyi muzeumban

Vizfestmény. „Olasz juhász", Kovács M.

Szabad Művészet. 1951 V. 1. 34

(szegi) Kovács Mihály-emlékkiállítás az egri múzeumban

Vizfestmény. „Benaresi néger", Kovács M.

Szabad Művészet. 1951 V. 1. 34

(szegi) Kovács Mihály emlékkiállítás az egri muzeumban

Vizfestmény. „Arab férfi," Kovács

Szabad Művészet. 1951 V. 1. 34

(Szegi) Kovács Mihály-mellékkiállítás az egri muzeumban

Vizfestmény. „Albán paraszt", Kovács

Szabad Művészet. 1951 V. 1. 34

(szegi) Kovács Mihály-emlékkiállítás az egri muzeumban

Kovács Mihály festő

Pesti Hirlap, 1882. okt. 31. 12.
A mütermekből

Kovács Mihály festő

Budapest. Hiclap. 1882. V. 31.

148 n. 4. o. (Kyár M.)

Önallo táblaké örténeti festmény

K o v á c s M i h á l y :
Árpád fejedelemmé választatása/1854/

M Ű V É S Z E T
I.évf.1902.
1-10.
"Székely Bertalan uj kartonjai"

Táblakép. Ömeredép, Komárom.

Pesti Hirlap. 1886. ápr. 16. 4

Egy Kanonok műveszi hagyatéka

Táblakép. „Árpád fejedelemmé választása" Kovács

Pesti Hirlap. 1886. ápr. 16. 4

Egy kaunak müvésze Gaszetéka

Táblakép. Szentmarjay Ferenc
arcképe, másolat. Kovács

Pesti Hirlap. 1880. szept. 23. 6.

Érdekes arcképpel fog....

Táblakép. „Háttal ülő akt," Kováts

Pesti Hirlap. 1932. máj. 10.7

Képzőművészeti hírek

Magyar nemes – Kovács Mihály

festményéről

Fővárosi tapok 1866 XI.3 1030.

Hír

Jablonkoj „Maria immaculata" M

Kovács Mihajtól

Budapesti Hirlap. 1882. V. 31.

148 sz. h.o. (Sz. és M.)

Kovács Mihály.

Pesti Hirlap.1882.jul.8.3.l.

Kovács Mihály.

Pesti Hirlap. 1882. máj. 11. 2-mell. 2. l.

Kovács Mihály festö.

Pesti Hirlap.1882.aug.4.1-mell.2.l.

Kovács Mihály festö.

Pesti Hirlap.1882.aug.8.2-mell.1.l.

K o v á c s M i h á l y festő

MŰVÉSZET
I.évf. 1902.
328-333.
"Budapest magánképtarai"

Kovács Mihály festő

Pesti Hirlap. 1879. nov. 2. 3.

Kovács Mihálynak szép nagy kipét....

Kovács Mihály festő

Pesti Hirlap. 1879. dec. 15. 3.

a Képzőművészeti társulat 14-én....

Patak Jenő

Kovács Mihály festő/19.sz./

Sevillában.

Fővárosi Lapok 1864.I.I.20.

Patak Jenő

Kovács M. a "Magyar Képzőművész" munkatársa.

Fővárosi Lapok 1864.I.III.30.291.old.

Patak Jenő

Kovács Mihály festő/19.sz./külföldi kitüntetései. A müvész Spanyolországban.

Fővárosi Lapok 1864.I.VII.20.689.l

Kovács Mihály festőművész. 1872.

Archaeologiai Értesítő

VI., 1872., 215.

Kovács Mihály felöltözése spanyol-
országi (madridi) utazásáról

Fővárosi lapok 1865. VII. 12.

Itt

Kovács Mihály festő

Pesti Hirlap. 1883. Szept. 16. 12

Az Opera festményei

Kovács Mihály festő

Pesti Hirlap. 1883. jul. 25. 2

az Opera festményei

Kovács Mihály festö.

Atheneum. 1874. VII. 2303.

Kovács Mihály festö.

Atheneum. 1874. V. 108/12.

Rovnár Mihály festő

Pesti Hirlap. 1884. aug. 29.-11

Rovnár Mihály festő...

Roman Mihály festő

Pesti Hirlap. 1886. apr. 16. 4

Egy kanonok művészi hagyatéka

Kovács Mihály festőművész Pestre
érkezéséről

Fővárosi Lapok 1867. VI. 17. 554.

Hír

Kovács Mihály festőművész

Születési dátum 1866. XI. 3. 1930.

Tagja a Képzőművészek Társulat kiállításának

Kovács Mihály festő

Magyar képrőművész, 1864

ápr. 5. I. 1. 11-13.

Kovács Mihály: külföldi bevalek.

Kovácsmihaly pestő

Jbl

Budapesti Hilap 1882. I 31.

31. n. 4. o. (Sz. és K)

Kovács Mihály

Magyar Minerva IV. 1904-4.

1016-17 l.

Kovács Mihály Sestő

Pesti Hirlap. 1881. okt. 9. 1 mell. 3.

Feltörnagy arosszági muzeum

Kovács Mihály festö.

Akad.Értesitö.1894.116.l.

Kovács Mihály festő

Budapesti Hírlap. 1882. aug. 4. 2.

Kovács Mihály nagy arcképet...

Kovács Mihály festő

Budapesti Hirlap. 1882. aug. 10. 3.

Szentmorjay Ferenc jakobinus....

Kovács Mihály festő

Pesti Hirlap. 1881. jun. 28. 5.

az állandó kiépcsanok

Kovács Mihály festő

Pesti Hirlap, 1883. márc. 4. 12.

Az Opera festményei

Kovács Mihály, festő

Divatcsarnok, 1858.juli 6.426-428.
A budapesti Müegylet...tárlata

Kovács Mihály, festő

Divatcsarnok, 1860.márc.13.11.85-86.

Rózsaági Antal: Társaséleti Szemle

Kovács Mihály, festő

Divatcsarnok, 1857.dec.15.12.567.
Budapesti társas élet

Kovács Mihály, festő

Divatcsarnok, 1857.okt.15.10.471.
Budapesti társas élet

Kovács Mihály, festő

Divatcsarnok, 1857.nov.15. 11.519.

Budapesti társas élet

Kovács Mihály, festő

Honderü, 1844. II. 340.

Heti Szemle

Kovács Mihály

festő

Budapesti Szemle, 1874. V.

427 - 446. l. — Keleti Gusztáv;

Képrőművészeti szemle.

Kovács

festő

Budapesti Szemle, 1884.

XXXVIII. 447 - 455. l. Ampelos:

Ipolyi Arnold az operaház festményei-

ről.

Kovács Mihály festő

Budapesti Szemle CCXXXVI.
1935. 49-85. Soltészné Szilárd Katò: Arany János a magyar képzőművészet tükrében

Iványi-Grünwald Béla fest

116,498,

K o v á c s Mihály festő

M Ű V É S Z E T
I.évf. 1902.
1 - 10.
"Székely Bertalan uj kartonjai"

Kovács Mihály festö.

/Egyházmüvészeti képek./

Képzömüvészeti Szemle 1879. 1.sz.14.l.
12.sz.147.l.
1880. ? sz.61.l.

Kovács Mihály festő

Pesti Hirlap. 1880. szept. 23. 6.

Érdekes arcképpel fog....

Kovács Mihály festő

Pesti Hirlap. 1880. szept. 25. 4.

Magyar művészek az őszi tárlaton

Kovács Mihály festő

Magyar Művészet 1925.497-523.o.
Berzeviczy A.:Az ötvenes évek képző-
művészete.

Kovács Mihály festő

Magyar Müvészet 1925.497-523.o.
Berzeviczy A.:Az ötvenes évek képző-
müvészete.

Kovács Mihály festő

Szabad Művészet. 1951. V. 1. 34

(szegi) Kovács Mihály-emlékkiállítás az egyi nemzeumban

Kovács Mihály festő /?/
Müvészeti irás /

Kovács Mihály, Külföldi levelek, Magyar Képzőművész 1864.ápr.5.I.l, 11-13.

Kovács Mihály festő

Életképek, 1876. juni 1. I. l. sz. 9. l.
Vegyes közlemények.

Kovács Mihály, festő

Divatcsarnok, 1854.febr.5.7.166.

Művészet

Kovács Mihály, festő

Divatcsarnok, 1854.juni 15.33.
760-761

Budapesti hirvivő

Kovács Mihály, festő

Divatcsarnok, 1854.máj.30.30.695 .
Müvészet

Kovács Mihály, festő

Divatcsarnok, 1854.május 25.29.671.

Művészet

Miháy

Kovács ~~Ferenc~~, festő

Divatcsarnok, 1854. febr. 25. 11. 263.

Művészet

Kovács Mihály festő/1819-1892/ Ybl
Szentmarjay Ferenc jakobinus
arcképe

Budapesti Hirlap.VIII.10.
219.sz.3.o.

Kovács Mihály festő

Pesti Hirlap. 1879. febr. 23. 5.

lej képek

Kovács Mihály, festő, XIX.sz.

Divatcsarnok , 1853.juni 5.19.374-379

Solt: A pesti állandó képtárlat.

Kovács Mihály, festő, XIX. sz.

Divatcsarnok, 1853. ápr. 28. 8. 157-159

Kovács Mihály festő (1819–1892)

Pesti Hislap. 1886. VIII. é. ápr. 16. 4/0.

Egy Kanonok művészi hagyatéka

Korács Mihály festő ( )

Magyar Minerva V. 1912-13
686-87

Kovács Mihály festő

Religio, 1853. aug. 7. n. 123. o

Egyh. tudósítások.

Ybl.

Kovách Mihály festő /1819-1892/

Szentmarjay Ferenc jakobinus, Suszter Ferenc püspök és Ivády Rezső apát arcképe.

Budapesti Hirlap 1882.VIII.4. 213.sz. 2.o. /Sz.és M./

Patak Jenő

Kovács Mihály festő/19.sz./cikket irt a Maszák féle müvészeti szaklapba.

Fővárosi Lapok 1864.I.IV.9.357.old.

Önálló táblakép - Történeti festmény

K o v á c s Mihály:
Csatar.

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
31 - 33.
"Benkoczy:Tárkányi irásai..."

Táblakép. „Apród pajzsa emeltetve."
Kovács

Pesti Hirlap. 1880. jul. 18.

Kaas Ivor: Magyar festők

Táblakép. „Szent Ágoston". Kovács

Pesti Hirlap. 1880. máj. 30. 4.

az egyházi pályázat eredménye

Festészet, XIX. sz., önálló táblakép

Arckép Kovács Mihálytól

Divatcsarnok, 1853. nov. 3. 62. 1256-1257.

A pesti állandó képtárlat.

Táblakép. Arcképek. Kovács Mihály

Magyar Müvészet 1925. 497-523. o.
Berzeviczy A.: Az ötvenes évek képzőművészete.

Önálló táblakép - Vazlat

K o v á c s Mihály:
Az Assunta vázlata

M Ű V Ė S Z Ė T
XII.évf.1913.
31 - 33.
"Benkoczy:Tarkányi irásai..."

Festészet, XIX.sz.,önálló táblakép

Árpád emeltetése, Kovács Mihálytól

Divatcsarnok, 1853.nov.3.62.1258-1259.

Festészet. XIX. sz. Táblakép. „Árpád ~~fejde~~ fejedelemmé választása." (Kovács)

Pesti Hirlap. 1886. VIII. é. ápr. 16. 4o.

Egy kanonok művészi kapzatéka

Tablakép, Középkori Larcjatékoh

Kovács Mihaftól

Budapesti Hirlap, 1882. II 31.

31. n. k.o. (Szerk)

Festészet, XIX.sz.,önálló táblakép

Kovács Mihály arcképei

Divatcsarnok, 1853.aug.28.43.

Iró- és müvészélet.

Festészet, XIX.sz.,önálló táblakép

Kovács Mihály: Léda c. festménye és önarcképe

Divatcsarnok, 1853.juni 5.19.374-379.

Solt: A pesti állandó képtárlat.

Jablanczy, Ideális kép

Kovács Mihaflól

Budapesti Hirlap. 1881. XII. 28

194. z. 3. o. (Sz. és K.)

Jbl

Tablakép Szt. István korabeli

lovagjatékok Kovács Mihajtól

Budapesti Hirlap. 1881, XII. 28

194; n. 3. o. (Sz. és K.)

Festészet, alkalmazott táblakép
a polgári templom oltárképe, Kovács
Mihály

Divatcsarnok, 1857.nov.15.11. 519.
Budapesti társasélet

~~Önálló táblakép~~ - Oltárkép

K o v á c s Mihály:
Péter-Pál.

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
31 - 33.
"Benkóczy:Tárkányi irásai..."

Alkalmazott táblakép. Oltárkép. Kovács Mihály

Magyar Müvészet 1925. 497-523. o.
Berzeviczy A.: Az ötvenes évek képző-müvészete.

Táblakép

Festészet, alkalmazott táblakép
Mária mennybemenetele, oltárkép, Kovác
Mihály

Divatcsarnok, 1857. dec. 15. 12. 567.

Budapesti társas élet

~~Önálló táblakép~~ - Oltárkép

K o v á c s Mihály:
Immaculata.

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.,
31-33.
"Benkoczy:Tarkányi irasai..."

Festészet, XIX.sz.,alkalmazott táblakép

Kovács Mihály oltárképei Egerkörnyékén.

Divatcsarnok, 1853.ápr.28.8.157-159

Önálló tablakép - Oltarkép

K o v a c s Mihály:/
Assunta.

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
31-33.
"Benkoczy:Tárkányi irasai..."

~~Önálló táblakép~~ - Oltárkép

K o v á c s Mihály:
Szent Alajos.

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
31 - 33.
"Benkoczy:Tárkányi írásai..."

Festészet
Alkalmazott táblakép,
A polgári templom oltárképe, Kovács Mihály

Divatcsarnok, 1857. okt. 15. 10. 471.

Budapesti társas élet

Önálló táblakép - Egyházi festmény

K o v á c s Mihály:
Magdolna.

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
31-33.
"Benkoczy: Tárkányi irásai..."

Festészet, táblakép

Mária a gyermek Jézussal, Kovács Mihály

Divatcsarnok, 1858 .juli 6. 426-428.

A budapesti Müegylet...tárlata

Önálló tablókép - Oltárkép

K o v á c s Mihály:
- Szent Márton.

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
31 - 33.
"Benkóczy:Tárkányi irásai..."

Önálló táblakép - Arckép

K o v á c s Mihály:
Tarkányi hugának arcképe

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
31 - 33.
"Benkóczy: Tárkányi írásai..."

Litografia - Történeti kép

K o v a c s Mihály:
Árpád /emeltetése/ második
levonata

M Ú V É S Z E T
XII.évf.1913.
31 - 33.
"Benkoczy:Tárkányi irásai...."

Festészet. XIX. sz. Táblakép. Rafael-másolat. (Kovács)

Pesti Hirlap. 1886. VIII. é. ápr. 16. 4o.

Egy kanonok művészi hagyatéka

Festészet, XIX.sz.,önálló táblakép

Szemere Pál arcképe Kovács Mihálytól.

Divatcsarnok, 1853.okt.2.53.1067.

Iró- és müvészélet.

Önálló táblakép - Arckép

K o v á c s Mihály:
„Szvorényi Jozsef arcképe

M Ű V É S Z É T
XII.évf.1913.
31 - 33.
"Benkoczy:Tárkányi irásai..."

Festészet XIX sz. Táblan
(Kovu

Pesti Hirlap. 1886. VIII. é. ápr. 16. 4.

Egy Karosnak művészi hagyatéka

Második díj: oltárra

Pesti Hirlap. 1880. máj. 2. 3.

Az egyházi festészet emelése
tárgyában....

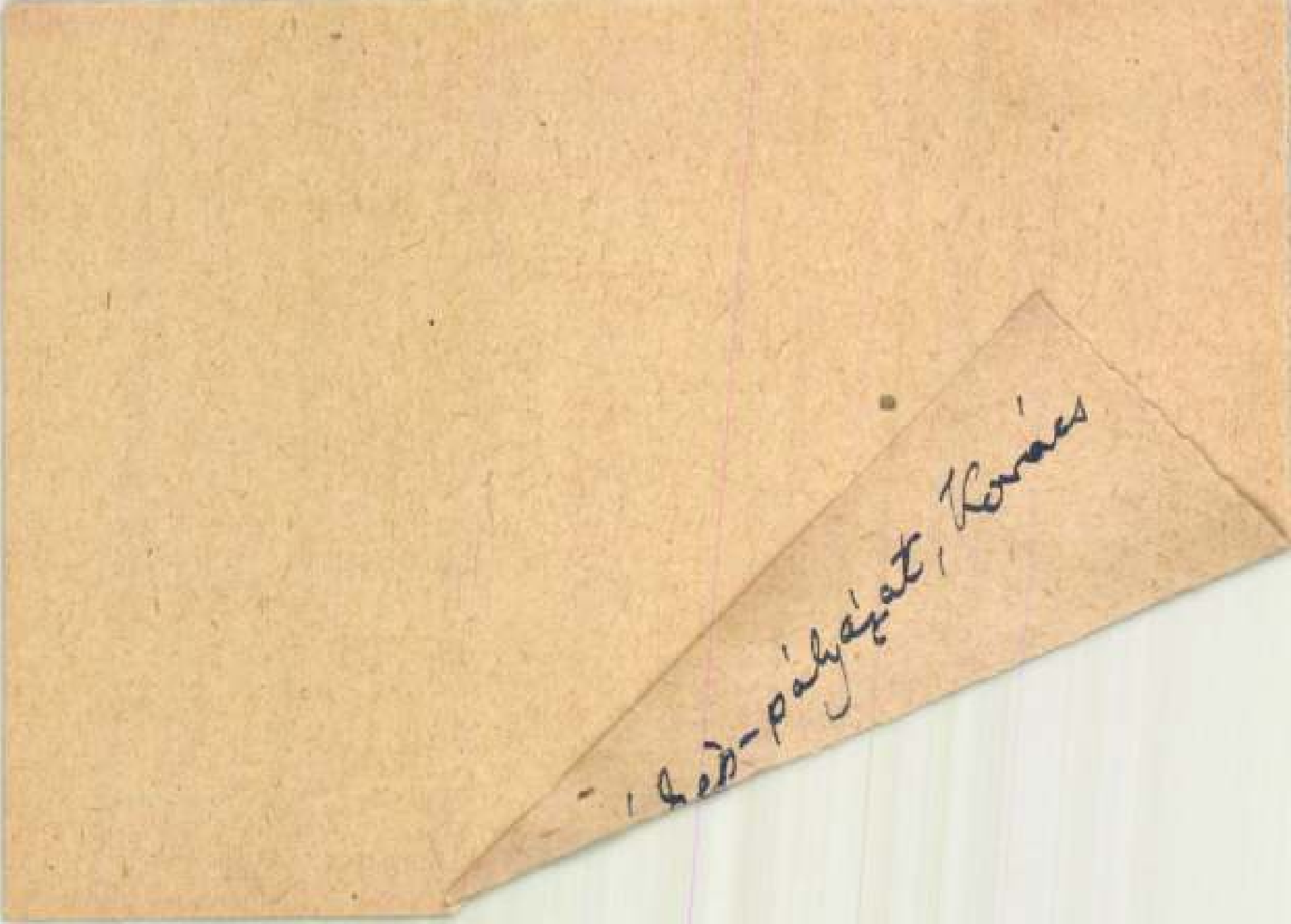

Második díj: oltárkép-pályázat, Kovács

Pesti Hirlap. 1880. máj. 2. 3.

Az egyházi festészet emelése
tárgyában....

Patak Jen

Müvészetpártolás.

A portugál király fogadta Kovács Mihály festőt.

Fővárosi Lapok 1864.I.VII.20.689.o

Schlauch Lőrinc műpártoló

Pesti Hirlap. 1879. nov. 2. 3.

Kovács Mihályunk szép nagy
képét....

Kovács Mihály

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

1969 JAN. 41

Kovács Mihály iparművész, formatervező 43 éves korában rövid betegség után elhunyt. A Képzőművész Szövetség saját halottjának tekinti. Hamvasztás előtti búcsúztatása január 4-én fél 2 órakor lesz a Farkasréti temetőben.

...wagen, a Renault
egyes típusaihoz van alkot

M.D.K.

Kovács Mihály

Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat évi közgyülésén a kilépő tagok helyébe választotta más müvészekkel együtt.

Szinház, Bp. 1887. márc. 22. I. évf. 63.sz.

. . .

M.D.K.

Kovács Mihály, festő

(1818 - 1892)

nevét a történelmi festészet
előfutárai közt említi a lexikon

Information Hungary, Szerk. Erdei Ferenc,
Akadémiai Kiadó, Bp. 1968. 919. old.

Kovács Mihály

festő

Repr.:

"Vizimalom" 1844

/Czobor-Bodnár/: Az egri képtár. Bp. 1960.
Szöveg utáni képek köst. lap- és sorszám nélkül.

Kovács hihály festő M.D.K.

1819 - 1892

Árpád pajzsra emeltetése.

oltárzépek Egerben é környézén

Kampis, hagy. mův. Bp. 1960 494.

~~Kovács~~

Kovács Mihály

/Kpé

"Olasz táj rommal"

o.v.

"Az egyházi átok kihirdetése Dózsa Györgyre és hiveire" 1875-76.

o.v.

"Tinódi Lantos Sebestyén Török Bálint udvarában"

o.v.

41.o.

/Csobor-Bodnár/: Az egri képtár. Bp. 1960.

Kovács Mihály

"Olasz vizimalom" 1844.
o.v.

41.o.

"Széchenyi István gróf" 1875
/Másolat Amerling képmása után/
o.v.

42.o.

/Csebor-Bodnár/: Az egri képtár. Bp. 1900.

Kovács Mihály

"Róma alkonyatkor" 1843.
vizf. papir

"Római parasztlegény" 1843
vizf. papir

""Olasz juhász" 1843
vizf. papir

"Görög férfi" 1843
vizf.papir.

45.o.

/Czobor-Bodnár/: Az egri képtár. Bp. 1960.

Kovács Mihály

"Albánói parasztnő" 1843.
vizf. papir.
44.o.

"Nápolyi dudás" 1842.
vizf. papir.

"Nápolyi hajós" 1843
vizf. papir
45.o.

/Czeber-Bedmtr/: Az egri képtár. Bp. 1930.

Kovács Mihály MDK

"Sorrentói nő" 1843.
vizf. papir.

"San Giuliano kutja" 1843
vizf. papir
"Parasztnő Mola di Gaetából" 1843
vizf. papir
"Hegyipatak sziklák között" 1843
vizf. papir.

44.o.

/Czobor-Bodnár/: Az egri képtár. Bp. 1960.

Kovács Mihály

Marko Károly /id/ hatása Kovácsra

"Az egyházi átok kihirdetése Dózsa Györgyre és hiveire"

15.o.

"Tinódi Lantos Sebestyán Török Bálint udvarában."
Amerling után készitett Széchenyi portréja.
16.o.

/Czobor-Bodnár/: Az egri képtár. Bp. 1960.

MDK

Kovács Mihály

"Olasz táj" 1843.
o.v.

"Másolat id. Markó Károly után:Tengerpart szivárvánnyal" 1844-45
o.v.

"Másolat id. Markó Károly után: Sziklás táj alakokkal" 1844-45
o.v.

40.o.

/Csobor- Bodnár/: Az egri képtár. Bp. 1960.

aKovács Mihály

"Önarckép" 1870
o.v.
"Olaszországi sziklatanulmány" 1843.
o.v.

" Petra de Castro y Blanco, a müvész felesége" 1864.
o.v.
38.o.

/Csobor-Bednár/: Az egri képtár. Bp. 19[illegible].

Kovács Mihály MDK

Szül.Tisza-Abád /Abádszalók Heves m/ 1818 jul. 25.
Megh. Bp. 1892. aug. 3.
Pesten , Bécsben , Rómában tanult.
Hagyatékát felesége az Egri Érseki Liceum Képtárának ajándékozta. /128. drb/

-"Subiacoi lépcső" 1873.
o.v.

37.o.

/Czobor-Bodnár/: Az egri képtár. Bp. 1960.

Kovács Mihály MDK

"Roma alkonyatkor"
"San Giuliano kutja"
"Sziklás vidák bagni di Lucca táján"

17.o.

/Czobor-Bodnár/: Az egri képtár. Bp. 1960.

MDK

Kovács Mihály, 1819-92.

Dózsa György egyházi átok alá vetése

Ernst Muz. aukc. 45. 193o. 2o l.

MDK

Kovács Mihály, 1828-92.

Női képmás

Olasz nő gyermekével

Ernst Muz. 29. aukc. 1924. 26-27 l.

MDK

Kovács Mihály

Tört. Képcs. mütárgyainak lajstroma. Bp.19o7.
95, lol, lo8, 138, 176, 194 l.

M.D.K.

Kovács Mihály, festő

Az osztrák elnyomás idején főuraink a tehetséges festőket foglalkoztatták, irta a Vas. Ujs. többek között őt is. 564.o.

Telepy Katalin: Telepy Károly, a magyar táj romantikus festője. 545.o.
Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. IX. 1966-67.
Debrecen, 1968. Alföldi Nyomda, Debrecen.

M.D.K.

Kovács Mihály, egri ács

Egerben 1839-ben szerepel az adózók névjegyzékében.

Heves Megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 353. old.

M.D.K.

Kovács Mihály

"Toldy Ferenc arcképe a pozsonyi Toldy-körben" cimmel festmény.
Repr.

Magyar Salon, Bp. 1906. aug. hó.44. kötet
785. lap

M.D.K.

Kovács Mihály, festő

nevét említi a szerző, mint Egerben dolgozó művészét, akinek „Árpád fajszaemelése" c. festményét országszerte ismerték.

Pethő Tipbor: Budapest - Eger - Szilvásvárad

Bp. /1959./ Panoráma, /Magyarország irásban és képben 4.köt./

49 old.

KOVÁCS Mihály egri ács. Egerben 1834-ben szerepel az adózók névjegyzékében.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

KOVÁCS Mihály egri festő. Az irodalomban ismeretes adatokon kivül megemlithető, hogy az egri városházáról a muzeumba 1949-ben került át 33 ceruza vázlata /Sós Imre közlése./ Ő festette 1850-ben a Szent Kereszt felmagasztalása c. oltárképet a szajlai rk. templom számára. Egerbaktán 1855-ben az rk. templom Szeplőtelen Fogantatás c. képét készitette. Jelzése: „FESTÉ KOVÁCS MIHÁLY.1855" Restaurálta —+ Ramold pesti festő. /Voit kézirat 1956./ 1885-ben Almásy Pálról festett arcképét

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit

a megyeházáról 1949-ben a Dobó István muzeumba szállitották át.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

KOVÁCS Mihály festő

gyűjteménye az Egri Érseki Líceum Múzeum
anyagából átkerült 1950-ben a Heves-Egri
Múzeumba, s még abban az évben
be is mutatták.

Agria, XXIV. (1988) 333. p.

Kovács Mihály

Szabó Júlia: A XIX. sz. forrásai Mon.
Bp. 1985,

20, 21, 25, 27, 38, 51, 179 (139-es kéz)
182-183 (143-as kéz), 197 (161-es kéz),
209 (177-es kéz)

KOVÁCS Mihály festő

H. Szilasi Ágata: Költő és festő – irodalom és festészet. Tanulmány Béla és Kovács Mihály barátságáról. = Agria, 33. 1997. 659–690.

ULRICH'S -

~~[illegible]~~ file sajtó

Előhely vonatkozás -

B

NPA => Magyarország

↓ előzmény, kurrens
a MO. -

Egyetemes repertórium

Egyes szakterületek

KOVÁCS MIHÁLY

Új MŰVÉSZET

1996/máj.

9.o.

MTAK Kézirattár Ms 38o/23o.

Kézírás.

Budapestre írt levél.

Hatvany Lajos ld. 121o.sz.

Ld. 121o., 1216. il1. 1224.sz.

KOVÁCS Mihály festő

Katolikus templomok Magyarországon. Szerk. Dercsényi Balázs. Irta: Török József, Marosi Ernő. Bp. : Hegyi & Tsa., 1991 XXXII. p. [III,

M.D.K.

Kovács Mihály

"A bünbánó Judás" c. képével pályázik a Munkácsy-féle hatezer frankos ösztöndijra, -közli az "Irodalom és Müvészet" c. rovat.
A képet a Mücsarnok őszi tárlatán mutatják be.

Képes Családi Lapok. Bp. 1882. nov. 12.
5. évf. 7. sz. 111. lap

M.D.K.

Kovács Mihály egyházi festőművész

"Szent István-kori lovagjáték" cimmel nagyobb kompozicióval foglalkozik, -közli az "Irodalom és Müvészet" c. rovat.

Képes Családi Lapok, Bp. 1882. jan. 8.
4. évf. 15. sz. 239. lap

M.D.K.

Kovács Mihály

Négy arcképet fejezett be a müvész: Szentmarjay, a Martinovics-féle összeesküvés egyik hőse, Schuster Konstantin a kapai püspök és Iványi Rezső apát portréját, melyekkel az egyházfestészeti dijra pályázik.

"Irodalom és Müvészet" c. rovat

Képes Családi Lapok. Bp. 1882. aug. 13.
4. évf. 46. sz. 733. lap
" " 47. " 749. " " " 2o.

Kovács Mihály, ipari formatervező

kép terveket mutatott be.

MDK

Sz. A.: Ipari formatervezés és reklámgrafika

Kiállítás a Műcsarnokban 7

Népszabadság. Bp. 1969. jan. 8.

Kovács Mihály

MDK

Rembrandt fiatalkori arcképe, o.

Medina Luna Immaculata, o.

Szépmüv. Muz. háborus veszteségeinek jegyzéke
Bp. 1952.

MDK

Kovács Mihály

Szent Šebestyén, o.

Gobelingyár Madridban, o.

Izabella Brandt arcképe, o.

Szépmüv. Muz. háborus veszteségeinek jegyzéke
8p. 1952.

MDK

Kovács Mihály

Árpád emeltetése, o.

Antiope, o.

Szépmüv. Muz. háborus veszteségeinek jegyzéke
Bp. 1952.

M.D.K.

Kovács Mihály festő

A xIX sz. elején Olaszországban volt tanulmányuton

Telepy Katalin: Telepy Károly 100 év előtti olaszországi vázlatkönyvéből 177.l.
A MAGYAR NEMZETI GALÉRIA KÖZLEMÉNYEI III; Bp. 1961.

Kováts Mihály fes ő

Olasz népi alakok ábrázolása,

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

1841, akvarellek sorozata
Nápoly, Róma, Sorrento vidékén élő nőkről.

Bodnár Éva: Néhány reformkori új szerzeményünk. 171.
A MAGYAR NEMZETI GALÉRIA ÉVKÖNYVEI III. Bp.1961.

Kovács Mihály

A Nemzeti Galériában a "Magyar festők Itáliában" c. tárlaton bemutatásra kerültek művei

Vigilia 1967. VI. 417.l.

Kovács Mihály

MDK

Súbiacoi lépcső, 1873

Dobó István Muz. Eger, 1964.

Kovács Mihály

MDK

Önarckép 1870

Olaszországi sziklatanulmány, 1843

Petre de Castro y Blanco, A müvész felesége 1864

Dobó István Muz. Eger, 1964.

Kovács Mihály festő MDK

Földváry Sándornak a szabadságharc szegedi hősének képét festette. - 187. old.

Szelesi Zoltán: Adatok Szeged XIX. századi képzőművészetéhez. 180.o.

A Móra Ferenc Múzeum Évkönyve. Szeged. 1956. Szegedi Nyomda Váll. 1956

_ _Kovács Mihály_

Than mór és Madarász Viktor vettek részt a szabadságharcban és örökitették meg a magyar nép hősi küzdelmeit.

Végváry Lajos: Munkácsy Mihály/1844-1900/Bp.1955.
48 l. 24 t.

Kovács Mihály

Dutka Mária: A Nemzeti Galéria Kiállítása. Magyar festők Itáliában.

Magyar Nemzet, 1967. IV. 8. 4. o.

MDK

Kovács Mihály

Széchenyi István gróf, o.

Az Egri Képtár vezetője. Dobó I.Vármuz. 1966.

Kovács Mihály
festő.

Ifj. Markó Károly arcképe.
1843. o. v. 36,5 x 31,5.
Budapest MNG. Repr.

A magyarországi mű tört. II. Kép n. 543
Corvina 1970

Kovács Mihály.
festő.

Árpád pajzsra emelése. 1854. v. v. 67 x 100 cm

Budapest, Sz. M. tulajdona volt, elpusztult a
második világháboru alatt.
Repr.

Az magyarországi műv. lőrt. II. Képn. 585
Corvina 1970.

Kovács Mihály
festő

v.ö.: Bíró Béla monográfiája / Bp. 1930 /

A magyarországi műv. tört. I. 439.
Corvina 1970.

1) Kovács Mihály

festő

1818 – 1892 „Árpád pajzsra emeltetése"

c. történelmi képe.

Jobbágyvalód gyermeke. Az egyház segítségével képezhette festővé magát. Olaszországba, majd Spanyolországba utazott.

A magyarországi műv. tört. I. 388.

Corvina 1970.

2) Kovács Mihály
festő

A szab. harc alatt Kossuth-kalapos önarc-
képe. Kis méretű komponínója a pákozdi
bataról. Később szembekerült a forradalmi
eszmékkel /naplója!/ s kizárólag egyházi
művek festésével foglalkozott.
A magyarországi műv. tört. I. 389.
Corvina 1970.

Kovács Mihály

festő

1818 - 1892

A magyarországi művészet. tört. I. 570.
Corvina 1970.

Korán Mihály
festő

Pákozdi csatát megörökítő festm.-e

A magyarországi műv. tört. I. 375.
Corvina 1970.

Kovács Mihály

Ipari formatervező.

Kassnassin László: Kovács Mihály Ipari Művészet, 1969. 1. 38-44. l.

Kovács Mihály

Az egyi képtárban műveí szerepelnek.

Népújság, 1971. szept. 3.

Kovács Mihály

alkotta az Operaház termeinek egyes mennyezet és falfestményeit.

Tóth Endréné: Nicolapest Enciklopédia, Nicolapest, 1970.

2281

MDK

Kovács Mihály

Olaszországi sziklatanulmány, ol

Az Egri Képtár vezetője. Dobó I.Vármuz. 1966.

MDK

Kovács Mihály

Petra de Castro y Blanco, a müvész felesége, o.

Az Egri Képtár vezetője. Dobó I.Vármuz. 1966.

MDK

Kovács Mihály

Önarckép, o.

Az Egri Képtár vezetője. Dobó I.Vármuz. 1966.

MDK

Kovács Mihály /Tisza-Abád,1818.jul.25.-
Bp.,1892.aug.3./

Subiacoi lépcső, o.

Az Egri Képtár vezetője. Dobó I.Vármuz. 1966.

MDK

Kovács Mihály

Római parasztlegény, vf.

Olasz juhász, vf.

Görög férfi, vf.

Az Egri Képtár vezetője. Dobó I.Vármuz. 1966.

MDK

Kovács Mihály

Nápolyi dudás, vf.

Nápolyi hajós, vf.

Róma alkonyatkor, vf.

Az Egri Képtár vezetője. Dobó I.Várnus. 1966.

Kovács Mihály

„Hollássy Kornélia" magyar diszruhában, olaj, 159 x 117 cm.

Magyar színészportrék 2. Cenner Mihály: Festmények, szobrok, domborművek a XIX század. Budapest, 1966. katalógus, 32 l.

Kovács Mihály

lehetséges szerzője Szentpétery Zsigmondról készült „K. M." jelzésű (1846) képnek.

Magyar színészportrék 2. Cenner Mihály: Festmények, szobrok, dombormüvek a XIX. század. Budapest, 1966. katalógus. 3 l.

MDK

Kovács Mihály

Önarckép, repr.

Az Egri Képtár vezetője. Dobó I.Vármuz. 1966.

MDK

Kovács Mihály

Albanói parasztnő, vf.

Sorrentói parasztnő, vf.

Az Egri Képtár vezetője. Dobó I.Vármuz. 1966.

MDK

Kovács Mihály

San Giuliano kutja, vf.

Parasztnő Mola di Gaetából, vf.

Hegyipatak sziklák közt, vf.

Albanói parasztnő, vf.

Az Egri Képtár vezetője. Dobó I.Várnuz. 1966.

MDK

Kovács Mihály

Olasz táj rommal, o.

Az egyházi átok kihirdetése Dózsa Györgyre és hiveire, o.

Tinódi Lantos Sebestyén Török Bálint udvarában, o.

Az Egri Képtár vezetője. Dobó I.Vármuz. 1966.

MDK

Kovács Mihály

Olasz táj fiuval és szamárral, o.

Az Egri Képtár vezetője. Dobó I.Várnus. 1966.

MDK

Északdunántuli képzőművészek 3. kiáll. Szfvár

OSZK 1. képtár 1968.

MDK

Kovács Mihály

Olasz táj, o.

Másolat id.Markó K.után: Tengerpart szivárvánnyal,o.

Az Egri Képtár vezetője. Dobó I.Városa. 1966.

MDK

Északdunántuli képzőművészek 3. kiáll. Szfvár

Kovács Mihály

„Árpád pajzsra emeltetése" példa a zavaros komposicióra, túlzsúfoltságra.

Maksay Lóuló: Műalkotás, komposició, stílus
Bp. 1961. ~~Ha~~ Gondolat k. Franklin ny: 133 l.
52 t. (Gondolattár 5.)
83 l.

Kovács Mihály

„Árpád pajzsra emeltetése." 1854. olaj-
-vászon 67 x 100, elpusztult képét közli

Lyka Károly: Kis könyv a művészet-
ről, Budapest, 1964 47-48 l. közölt

Lovász Mihály

1854-ben mutatta be „Árpád fejedelemmé választását"

Lyka Károly: Kis könyv a művészetről, Budapest, 1964. 34 l.

MDK

Kovács Mihály

xopr.:

Olasz nő gyermekével

Magyar festők Itáliában. N.Gal. kat. 1967.

MDK

Kovács Mihály

Velencei látkép a müvész ablakából, cer.

Róma környéki parasztleány, cer.

Róma alkonyatkor, akv.

Magyar festők Itáliában. M.Gal. kat. 1967.

MDK

Kovács Mihály

Parasztnó Mola di Gaetából, akv.

San Giuliano kutja, akv.

Sorrentói nő, akv.

Magyar festők Itáliában. N.Gal. kat. 1967.

MDK

Kovács Mihály

A Lungarno Firenzében, cer.

Olasz nő, o.

Magyar festők Itáliában. B.Gal. kat. 1967.

Kovács Mihály

Részt vett a szabadságharcban.

A Tyihomirov: Iszkussztvo Vengrii Ix-XX
Moszkva 1961. 63.l.

Kovács Mihály

MDK

Vizimalom, repr.

Az Egri Képtár vezetője. Dobó I. Vármuz. 1966.

Kovács Mihály

MDK

Görög férfi 1843, vizf.

Albanói parasztnő 1843, vizf.

Sorrentói parasztnő, 1843. vizf.

Dobó István Muzeum, Eger 1964

Kovács Mihály

MDK

Róma alkonyatkor, 1843. vizf.

Római parasztlegény, 1843. vizf.

Olasz juhász 1843. vizf.

Dobó István Muzeum, Eger 1964

Kovács Mihály MDK

Albanoi parasztnő 1843- vizf.

Nápolyi dudás, 1842. vizf.

Nápolyi hajós, 1843. vizf.

Dobó István Muzeum, Eger 1964

Kovács Mihály MDK

Másolat id. Markó K.után: Sziklás táj alakokkal,
Olasz táj fiuval és szamárral, 1843

Dobó István Muzeum, Eger 1964

Kovács Mihály MDK

Olasz táj, 1843

Másolat id. Markó Károly után: Tengepart szivárvánnyal,

Dobó István Muzeum, Eger 1964

Kovács Mihály

MDK

Olasz vizimalom, 1844. olf.

Széchenyi István gróf 1875.

Dobó István Muzeum, Eger 1964

Kovács Mihály MDK

Olasz táj rommal, olf.

Az egyházi átok kihirdetése Dózsa Györgyre és hiveire

Tinódi Lantos Sebestyén Török Bálint udvarában

Dobó István Muzeum, Eger 1964

Kovács Mihály MDK

San Giuliano kutja 1843. vizf.

Parasztnő Mola di Gaetából 1843. vizf.

Hegyipatak sziklák közt, 1843. vizf.

Dobó István Muzeum, Eger 1964

Kovács Mihály

MDK

Vizimalom, repr.

Önarckép 187o, repr.

Dobó István Muzeum, Eger 1964

Kovács Mihály

Kiss Bálint, Molnár József és Orlai Petrich Soma jelentéktelenebb műveiben bontakozott bi a magyar történeti festészet, míg Brocky az Aranybulla bibirdetésén dolgozott.

Lajta Edit. Brocky Károly 1807-1855 Bp. 1957. Képrőműv. Alap K. – 61 l., 72 kép. (Magyar mesterek.) 31. l.

Kovács Mihály

Olasz nő c. képe szerepelt a modern magyar festészet 19
1920-ban ujjárendezett kiállitásán.
Romantikus mozgástechnika megmerevitett eszközökkel.
Árpád emeltetése az első historiai képünk.

Rabinovszky Máriusz : Két korszak határán Bp. 1965.
26.1.

Kovács Mihály festő M-D.K.

1854 ben Árpád emeltetése c. tépét litografáltás.

Gerszi, A magy. Körajz. 1960 90.

MDK

Kovács Mihály Jestő

„Szt Mírk templom belseje" c képét KT-rovsolásra Császka György szepeshelyi püspöknyeri. 1886.

MDK-A-I-1/1804.

Kovács Mihály

festő

MDK

A hasznosi templom Mária Magdolna vászna.

93.o.

Genthon:Nógrád. 1954.

MDK

Kovács Mihály, 1819-1892.

Mária olvasni tanul, of.

Árverési Közl. 1938, 3.rk.sz. 27 l.

MDK

Kovács Mihály, festö.

Amorettek. Of.

Szent-György+Céh.M.Am.és Gyüjt. Egy. -Második mütárgy árverésének katalogusa. 5.l.
Szüry Dénes hagyat. -Divald Kornél gyüjt. a Szt.Gy. számára.
1910.jun.17-18.

Kovács Mihály festő M.O.K

Hunyadi László búcsúja menyasszonyától c. képe említve:

Rózsa Gy.: A magyar Lőrt. fest. témáinak változás feldolgozása. Művt. Ért. 1933 (VIII.) 273.

Kovács Mihály festő M. D. K.

Szentmarjai Ferenc "portréja kiállítva" a Magyar Tört. Képcsarnok első kiállításán 1886. ban.

Fejős Imre: A Magyar Történelmi Képcsarnok 75 éve. Műv. Ért. 1959 (VIII.) 287.

Mr. Jean Jacques ...

Lausanne

Lausanne, le 15 Décembre 1945

Monsieur,

Nous avons l'honneur de vous informer que nous avons
ouvert à votre nom un compte de chèques postaux
sous le numéro II 1284.

Veuillez agréer, Monsieur, nos salutations distinguées.

Le Directeur

Kovács Mihály festő M.D.K.

Szunyadi és a rablók c. festménye
nem maradt ránk.

Rózsa Gy: A magyar tört. fest. témáinak
barokk feldolgozása. Mův. Ért. (VIII.) 1959
277.

MDK

Kovács Mihály, 1819-1892.

Idősebb férfi arcképe

Almásy-Tel. 2.auk. 1939. nov. 25 l.

MOK

Kovács Mihály, festő.

Krisztusfej.

Szent György Céh M. Am. és Gyűjt. Egyes. 15. aukc. Kat. 323. l.

MDK

Kovács Mihály, 1819-1892.

Lenkey Károly 1848-as ezredes özvegye,
olajminiatür

Magy. rajz 500 éve. Szépm. Muz. kiáll. 1940. jan.
9 l.

MDK

Kovács Mihály festé

„Szt Ágoston" c oltárképe az Augolkisasnonyokkor kerül. 1881.

MDK-A-I-1/900.

MDK

Kovács Mihály festő

„Madonna" c. képét tulajdonosa, Stenger Gyuli

felajánlja KT-kiállításra 1981.

MDK-A-1-1/945.

MDK

Korváes Mihály festő

1877

Velencei Szt. Márk templomból
kit kép a K.T.-nél

MDK-A-I-1/807

Kovács Mihály

MDK

"Albánói parasztnő" 1843
vizf. papir

"Sorrentói parasztnő" 1843.
vizf. papir

46.o.

/Czobor- Bodnár/: Az egri képtár. Bp. 1960.

Kovács Mihály MDK

Női arckép

Mücsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

Kovács Mihály MNK

Mű arckép

Micsurin 1937 Magyar Biodermeier Kiáll.

Kovács Mihály

MDK

Önarckép

Műcsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

Kovács Mihály MDK

Krisztus

Mücsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

Kovács Mihály

MDK

Simonyi Mária

Olasz leány

Gyümölcsötx vivő olasz leány

Műcsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiállitás

Kovács Mihály ipari formaterv

MDK

4. orsz. iparműv. kiáll. Miles. 1959.

MDK

Kovács Mihály

Szemere Pál arcképe Barabás Miklóstól, Kovács Mihály után

Divatcsarnok 1853.okt.2.53.lo67.

MDK

Kovács Mihály

Szemere Pál arcképe, Barabás Miklóstól, Kovács Mihály után.

Divatcsarnok 1853.szept.18.49.987.

MDK

Művészet XIII. évf.1914.

Kovács Mihály MDK

Olasz nő

Műcsarnok 1940.Gyermek a művészetben c.kiáll.

MDK

Kovács Mihály

Olasz nő

Thirring G.dr.: Szépmüv.Muzeum. Budapest részletes kalauza. Részletes helyi kalauzok 1. Bp. 1926. loo.l.

MDK

Kovács Mihály

Széchenyi István gróf

Thirring G.dr.:Szépmüv. Muzeum. Budapest részletes kalauza. Részletes helyi kalauzok 1. Bp. 1926. 100.1.

Kovács Mihály

Beszédnyi István gróf

Kovács Mihály.

(1818 – 1892)

Az új ábrázolás alatti egri képtárban hagyatékát láthatjuk.

Nemzeti Ujság, 1928. július 29.

Kovács Mihály
Szerző

17.D.4

Delta lelevezőja szerepel a
tárlaton.

Gesztelyi László: Formatervek az V. Spanművészeti Kiállításon
Művészet, 1966. április - 28 lap.

MDK

Kovács Mihály

ipari formaterv

4. Orsz. Iparműv. kiáll. Műcs, 1959. dec.

Kovács Mihály MDE

Csatakép Csatakép

M.festészet haladó hagyományai. Főv.Képtár,1951.

MDI

Kovács Mihály

Önarckép

M.festészet haladó hagyományai. Főv.Képtár,1951.

Kovács Mihály

Tájrajzai, a Szépmüv.Múz. uj grafikai szerzemé-
nyeinek bemutatóján.

P.H.931.V.30.

Kovács Mihály

Tájrajzai, a Szépmův.Múz. uj grafikai szerzemé-
nyeinek bemutatóján.

P.H.931.V.30.

Kovács Mihály

Alkotása, a Szépműv.Múz. uj grafikai szerzemé-
nyeinek bemutatóján.

M.931.V.31.

Lavác Milan

MDK.

Kovács Mihály

'ontatóhajó terv

Müvészet 1964 szept.p.26.

Kovács Mihály

Akvarellje, a Szépmüv.Múz. uj grafikai szerzeményeinek bemutatóján.

M.U.931.V.30.

Kovács Mihály

Akvarellje, a Szépmův.Múz. uj grafikai szerze-
ményeinek bemutatóján.

M.U.951.V.30.

Kovács Mihály

P.M.19.

1819 Abádmalos + 1892 Pest.

Bécs, Roma.

Oltárlapot: Sajó nemzetsége. Polgari

arcképet: Ocsy tv. valádja, Szemere Pál. Fodrány.

Ipolyi, Ghyczy stb.

Tinódi selectujen mint dohot.

Ányakvi sz.: .....

Név: .....

Lakcim: .....

Szaktárgyak: .....

Évfolyam: ..... Vallás: ..... Szül. év.: .....

Szaktárgyain kivül tud .....

.....

Tanitást vállal: h e l y b e n — v i d é k e n.

Kapott-e már állást a Segitőtől és milyen esetekben: .....

Megjegyzések: .....

Kovács Mihály F.M.19.2.

Szabin nő gyermekével (1851) 400 Ft. (L.N. .70.)

Apja szellés (Ly. N.R.)

Bécs- Belvedere régi képei és Amerling müvészete után érdeklődik. (Ly.N.r.118.)

1856-57 Páris - Louvre - eltartég. tan. (Ly. N.r. 150.)
1857 Brüssel (Ly. N.r. 153./
1857 London (—"— 157)
1863 ibérici fém. - Afrika i - Sevilla (Murillo!)
Pedro de Castro spanyol festőnővel hazaérig. Murillot és Velazquest mázol. /Ly. N.r. 157-158./

Kovács Mihály F. M. 19.2.

1854 „Árpád emeltetése." (Tattányi Béla rendelésére)
1857 Rózsa-Zip. (Ly. N. r. 182.) (Ly. N. r. 172.)
Szt. Lipot. (Bp. kt. Istv.-tpl.)
1855 Péter-Pál (Miskolc.)
1855 Szt. Alajos és Szepl. Szüz. (Tattány.)
1856-7 polgári Assunta. (Tizián komp. Pázsba jött magnézni.) (Ly. N. r. 186)
1853 Léda hattyúnak. (Pesten Zicill.) (— " — 199.)
1853 Szenvedő Pál, 1855 Toldy Ferenc 1861 Vámbéry Ármin
1863 Szontágh Gustáv (Ly. N. r. 201)
1850 2 lapot vajzolt köze - szabadsághazi prop. lap. akkor. zagyvi vízekben jött. (Ly. N. r. 215.)

Anyakvi sz.:.....

Név:.....

Lakcim:.....

Szaktárgyak:.....

Évfolyam:..... Vallás;..... Szül. év: .....

Szaktárgyain kivül tud.....

.....

Tanitást vállal: helyben — vidéken.

Kapott-e már állást a Segitőtől és milyen esetekben: .....

Megjegyzések: .....

Kovács Mihály

MDK

Széchenyi István gróf

Műcsarnok 1941 Arcképkiállítás

Kovács Mihály
festő

1821 - 1892

Magyar művészet 7.4.
Képzőművész. Kiadó: 1971.

Kovács Mihály

A mezőkövesdi templom számára készitett három öl magas és két öl széles oltárképet, Szent László királyt térdepelve, imádkozó helyzetben ábrázolva, előtte "az Isten anyja, karján a kis Jézussal". "Jelesen ismert festészünk" müvét méltatja a lap "Irodalom és Müvészet" c. rovatában.

Családi Kör, Bp. márc. 1. IV. évf. 9. sz. 1o5-1o6. lap

MDK

Kovács Mihály

Gitározó nő, of.

Akt-kiáll. 1925. dec. Műcs.

MDK

Kovács Mihály

Női akt, of.

Fürdő nők, of.

Akt-kiáll. 1925. dec. Mücs.

MDK

Kovács Mihály, festö

hazajövetele óta kizárólag az egyházi festészetet müveli. Tárkányi Béla mübarát kanonok szülövárosa Miskolcz mindszenti temploma részére az elavult négy mellékoltár képeit óhajtotta felváltani:"Immaculata2,"Szt.József,karján a gyermek Jézussal", Szt.István király"/ a koronát felajánlja a sz.Szüznek/, és Sz.László".A müvek lo lábnyi magasak.

Képzőművészeti Szemle. Vegyes közlemények.1879.1.sz.
13-16.1.

Hírek a mütermekből.

MDK

Kovács Mihály, 1819-1932

Nápolyi nő

Almásy-Teleki 4. müv. aukc. 194o. nov.
2o l.

MDK

Kovács Mihály, 1819-92.

Egy iró arcképe, festm.

Tinódi Lantos Sebestyén arcképe, festm.

Zenélő puttók, festm.

Ernst Muz. 33. aukc. 41 l.

MDK

Kovács Mihály, 1819-92.

Szent Gabriella, festm.

Krisztus, festm.

Ernst Muz. 33. aukc. 41 l.

MDK

Kovács Mihály

Csatakép, of.

Magyar katona a szabadságért. Főv. Képt. 1951. szept. 3 l.

MDK

Kovács Mihály

Önarckép, of.

Magyar katona a szabadságért. Föv. Képt. 1951. szept. 3 l.

Kovács Mihály festő M. D. K.

Dobó István c. rajzát litografálta

Rohn Alajos 1854

Gerni, A mag. körajz. 1960 190

M.D.K.

Kovács Mihály
festő

„Önarchépe".

Telepy Katalin: A debreceni Déri Múzeum képtára.
Művészet, 1960. október - 19 lap.

Rónay Mária

Kovács Mihály: Csatakép, of.

SZABAD MÜVÉSZET

1951. ~~szept. 9.~~ okt. 10. sz. 440.l.

/Szegi P.: A M.Katona a Szabadságért/

M.D.K.

Kovács Mihály
iparművész

Rádióterv
(repro)

Gergely István: A IV. Magyar Iparművészeti Kiállítás. – 16 l.
Műrészet, 1960. augusztus.

MDK.

Kovács Mihály, festö.

Az eddigi főtitkárok mellképei:

Döbrentei Gábor	Of.
Szalay László	"
Toldy Ferenc	"
Arany János	"
Fraknói Vilmos	"

/A főtitkári hivatalos szobában/.

A Magy. Tud. Akad. képei és szobrai.
Akadémiai Értesitö. 1913.évf.8-9.füzet. 539.l.

MDK

Kovács Mihály, 1919-92

Petra de Castro...arcképe

Zenélő amorettek

Almásy-Teleki 7. sukc. 1941. okt.

42 l.

MDK

Kovács Mihály / ?/

Botond

Almásy-Teleki 7. sukc. 1941. okt.

43 l.

MDK

Kovács Mihály

Önarckép, festm.

Az önarckép. Alkotás Müvészház, 1923. márc. 12. 1.

Kovács Mihály, MDK

Petrovich Elek 1919 ápr. 19-iki felterjesztésében a Közp. Közoktatásügyi Népbiztosságnak a magyar forradalmárok emlékeiből rendezendő kiállitásra többek között ajánlja

Kovács Mihály :"Szentmarjai Ferenc arcképe" c. olajfestményt.

112-113.o.

M.T. Képz. Él. Bp. 1960.

Kovács Mihály, festö

Szontagh Gusztáv. Mellkép.

Szvorényi József. Mellkép.

/Hogy Szvorényi képét ö festette volna, a jegyzék kérdöjellel jelölte./

A Magy. Tud. Akad. képei és szobrai.
Akadémiai Értesitö. 1913. évf. 8-9. füzet. 550.l.

MTK

Kovács Mihály, 1819-92

Öreg férfi tanulmányfej, of.

Árv. Közl. 1936. febr. 1.rk.sz.

2o l.

MDK

Kovács Mihály, 1819-92.

A gyászoló Hungária, festm.

Dózsa György egyházi átok alá vetése, festm.

Ernst Muz. 46. auke. 1931. 23 l.

MDK

Kovács Mihály, 1819-92

Önarckép, of.

Ipolyi Arnold, of.

Hunyadi János és a két martalóc, of.

Ernst Muz. aukc. Árv.Közl. 1.rk.sz. 1939.jan.
35 l.

MDK

Kovács Mihály

Két tanulmány, vf.

Önarckép

Az Egri Kaszinó kiáll. kat. Eger, 1924. aug.

13.1.

MDK

Kovács Mihály, Tisza-Abád 1819-92. Bp.

Mária mennybemenetele, vázlat

Jézus megjövendöli Jeruzsálem pusztulását

Néhai Udvardy László gyerm.kori arcképe

Az Egri Kaszinó kiáll.kat. Eger, 1924. aug. 12. l.

M.D.K.

Kovács Mihály

"Perényiné temetteti a Mohácsnál elesetteket" c. müve szerepel a Képzőmüvészeti Társulat Mütárlatán, -mint a lap "Ujdonságok" c. rovata közli.

Egyetértés és Magyar Ujság. Bp. 1875. aug.18. IX. évf. 117. sz.

MDK

Kovács Mihály, 1828-92.

Férfi-tanulmányfej, festm.

Ernst Múz. 22. auko. 22 l.

MDK

Kovács Mihály, 1828-92

Jelenet Krisztus életéből, festm.

Ernst Muz. 21. sukc. 22 l.

M. D. U

KOVÁCS Mihály festő

„Árpád pajzsra emelletése" tette ismertté nevét.

Abádszalóki születésű – a honismereti szalkkör felkutatta a rá vonatkozó emlékeket

Borvendig Imre: Egy monográfia margójára

Magyar Nemzet 1961. jul. 5. 3. l.

MDK

Kovács Mihály, festő

Az Egri Érseki Liceum Muzeumának tárgymutatója.
Eger. 1931. 52,53. l.

MDK

Kovács Mihály, 1819-92.

Dózsa György egyházi átok alá vetése

Ernst Muz. 39. sukc. 23. 1.

M.D.K.

Kovács Mihály. festő

(1885-ből való)

Almássy Pált ábrázoló, Egerben lévő, portréját emlitik, melyet 1948-ban Korányi restaurált. Ő festette a szentdomonkosi plébánia templom főoltárképét, a szaflai Szt. Kereszt oltárképet, a kali plébánia templom Szt. Péter & Pált ábrázoló főoltárképét (1852) és Egerbaktán 1855-ben. ./.

Heves megye müemlékeiI. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 351. old.
+353. "

M.D-K.

Kovács Mihály. festő

... az r.k. templom Szeplőtlen Fogantatás c. képét, mely utóbbit Ranold, pesti festő restaurálta 1948-ban. Kovács Mihálynak 33 oltárkép-vázlatát vitték át a városházára a Múzeumba

Heves műemlékei I. írta Voit Pál.
Magyarország műemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó. 353 old.

M.D-K.

Kovács Mihály: egri ötvös, arany- és rézműves

Készíti 1825-ben a megyei hagdúk, rukágának rézgombjait, 1829-ben jávítja a megyeház tintatartóját és két gyertyatartóját. Készíti 1839-40-ig a megyeház nyugati szárnyának az ajtó-szerelvényeit és részt vesz a főépület renoválásában. 1834-ben a megyeház főkapuja fölötti rács elhelyezésére gépezetet készít.

Heves müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó,

353. old.

Kovács Mihály ipparművész

elhunyt

/születésének évszáma/

Magyar Nemzet
1969 jan. 9.

MDK

Kovács Mihály

ifj. Markó Károly arcképe, of.

Önarckép, of.

Reformkor művészete. Főv.Képt. 36.kiáll. 1948.jul.

1o. 1.

MDK

Kovács Mihály, festőm.

Végvári Lajos előszava. Reformkor művészete.
Fův. Képt. 36. kiáll. 1948. jul. 6.l.

MDK

Kovács Mihály, 1828-92.

Kunszt József érs.képmása

Krisztusfej

Ernst Muz. 23. aukc. 1923. 29. 1.

M.D.K.

Kovács Mihály /1819-1892/

332. Árpád emeltetése. Olajf. 67 x 100, vászon.
333. Antiopes. Olajf. 137 x 205, vászon.

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. I. füzet.
MUMOK. Bp. 1952. 37. l.

M.D.K.

Kovács Mihály

334. Szent Sebestyén./Veronese után másolva/ Olajf. 159 x 80, vászon.
335. Gobelingyár Madridban./Diego Velasquez de Silva után másolva./ Olajf. 84.5 x 106 vászon.
336. Izabella Brandt arcképe./P.P. Rubens után másolva./ Olajf. 84 x 64.3, vászon.
337. Rembrandt fiatalkori arcképe./Rembrandt Harmensz van Ryn után másolva./Olajf. 65 x 55.5, vászon.
338. Medina Luna Immaculata./B.E. Murillo után másolva./Olajf. 93.5 x 70. vászon.

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. I. füzet. MUMOK. Bp. 1952. 37., 38. l.

M.D.K.

Kovács Mihály /1819-1892/

40. Olasz nő

"A gyermek a művészetben" Kiáll. tárgymutatója 1940. Orsz. M. Képzőmüv. Társ. Bp. 7.l.

Kovács Mihály festő

M 04

A reformkor szorgalmas festője. Egész hagyatéka az egri múzeumba került. Most 26 művét állították ki.

–: Az egri képtár katalógusa

320

KÖNYVBARÁT

bp. 1960. július

X/7

MDK

Kovács Mihály, 1819-92

Önarckép

Magy. művészet 1800-tól. Szépműv. Múz. 1949.

6. l.

Kovács Mihály, 1819-92

MDK

Egy iró arcképe

Krisztus

Ernst Muz. 34.aukc. 1927.

23. 1.

H. D. K.

KOVÁCS Mihály építész

A Bocskai úti toglíjak beépítési

terve 1958-59 — munkatárs

A beépítési koncepció alapgondolata,

Kommzay ecklós

tervező: Schlétely János, munkatárs: Kiss J.

Bene László: Lakásépítés Budapesten

Magyar Építőművészet 1959. 5/6. sz. 174. l.

OMK

Kovács Mihály (festő)

Említve: kompozíciói.

Dr. Feleky Géza: A művelődés-történeti múzeum problémája és a Fővárosi Múzeum.
Városi Szemle, Bp. 1914. 95. l.

MDK

Kovács Mihály
nyomdász

1845 ben Erdélyből jött Pestre. Landerer és H.-nál dolgozott mint zedő. Erdélyben Kuzd. a Szabadságharc után 1862 ben átveszi a rozsnyói nyomdát. Megalapította a Rozsnyói Hiradot.

Fritinger Károly: Négy öreg nyomdász halála.
Grafikai Szemle, 1900 évf 9 z 123. l.

MDK

KOVÁCS MIHÁLY

Egri származású festő 13o müve az egri muzeumban található.

Gerő László:Eger. Budapest 1954.p.46.

Képzőművészeti Alap kiadása.

MDK

Kovács Mihály, graf.

Iparm. Isk. Évk. 1934-36.

43.1.

Kovács Mihály MDK

Férfiképmás

Mücsarnok 1934 Bp.Székesfőváros Képtárának katalógusai

Kovács Mihály.

A Művészeti Alkotások Vállalat albumot fog közre adni mappa formában, melyben szerepelni fog festőművészeink képe.

Magyar Nemzet, 1951 Aug. 1.

Kovács Lilla.

„A magyar katona a szabadságért"
c. képzőművészeti kiállításon Kossuth-
kalapos önarcképe szerepelt. (említve.)

Kép Ujság, Budapest, 1951. Okt. 2.

MDK

Kovács Mihály, festöm.

Leskelödö Ámor. Olf.

Galambposta. " 11.1.

OMKT ált. rend. Brassói Képkiáll. 1890.máj. Kat. 8.1. és 11.1.

KOVÁCS MIHÁLY

Pihenő olasz. 185o. Olajf. 2o23.

Szent György Céh XVII.aukc. kat. 1914. márc.
66.oldal

MDK

Kovács Mihály, festöm.
1818-1892

Női képmás. Olf. J.l.b.

A müvész öccse./Kovács Sándor/ képmása.
Olf.

A müvész apja. /Kovács Mihály/ képmása.
Olf.

Árv. Közl. MDK. 1931. 3.fk.sz. 59.l.

Kovács Mihály MDK

Részlet a velencei Szt. Márk templomból, olf.

Műcsarnok 1884. őszi kiáll.

Kovács Mihály MDK

Részlet Szt. Márk templomából Velencében, olf.

Műcsarnok 1885. Bpi. orsz. ált. kiáll.

MDK

Kovács Mihály festő

Szentmarjay Ferenc, magyar jakobinus./+1795/
Olajfestmény. Festette Kovacs Mihaly.

Tört.Képes.lajstr.1907. 95.l.

KOVÁCS MIHÁLY

328. Önarckép.
336. Krisztus

KmTárs Biedermeier kiáll. 1937-38. 26.oldal

<1- M. D. K.

KOVÁCS Mihály festő
(1818 - 1892)

Aj. Marhó Károly arc kije (repr.)

Pákozdi csata

„Árpád fajzsra emelése" c. kije

telte nevét ismertté (repr)

Mint jobbágycsalád gyermeke a

Kolh. egyház segítségével képezhette magát

Genthon-Németh-Végvári-Zádor: Magyar müvészet 1800-1945

bp. 1958. 118, 119, 127, 141-143,

/.

-2-

M.D.U

KOVÁCS Mihály festő

Olaszországban és Spanyolországban

volt tanulmányúton

Egyházi megbízatások -

Kassatl - kolopos önarckép.

Genthon-Németh-Végvári-Zádor:Magyar müvészet 1800-1945.

Bp. 1958. 142.

MDK

Kovács Mihály, festőm.

Leskelödö Ámor.	Olf.
Galamb posta.	" 23.1.

OMKT ált. reml. Kolozsvári Képkiáll. 1890. ápr.
Kat. 18.1. év 23.1.

Kovács Mihály, festöm. MDK

Nöi képmás. Olf. 52x42. J.l.b.

Árv.Közl. 1930. 4.rk.sz. 55.szám. 27.l.

Kovács Mihály

a landauer féle iskolából indult utjára .
1824-től vezette az iskolát azn ötvenes évekig. L.
Önéletrajzának néhány sora leirja, miben állt a
müvészeti oktatás land. L. iskó-ban. Technikai ügyess
ségre és átlagismeretre szert tett a tanuló, ha nem
volt egyéniség, itt megrekedt.

dr. Bíró Béla: Pesti művészeti közélet száz év előtt.

Képzőművészet. 1930. 35.sz. 234-242.l.

MDK

Kovács Mihály, festöm.
1819-1892

Öreg férfi tanulmányfej. Olf. Jelz.

Á rv. Közl. 1936.márc.76.sz.2.rr.sz. 42.l.

MDK

Kovács Migály festőm.

Ipolyi Arnold, of.

Krónika és naptár. A Gyüjtő, 1913. II. 1-2.sz.

46.1.

MDK

Kovács Mihály, 1819-1892

Gerevich L: čikke. Corvina. 1939. május.
418-425 l.

Kovács Mihály festőművész

Férfi képmás

Budapest székesfőváros képtárának katalógusa 1934.

MDK

Kovács Mihály ~~festészx~~ "festész"

Az operaház külsején... 16 szoborra... Vas. Ujs. 16.sz. 1880. 259. l.

—1— M. D. K.

KOVÁCS Mihály festő
(1818–1892)

Ifj. Markó Károly arcképe (repr.)

„Pákozdi Csaba"

„Árpád fajzsra emeltetése" (repr.)

Lobbágycsalád gyermeke, a katolikus egyház segítségével kiszerkette magát testőve

/-

Genthon-Németh-Végvári-Záder: Magyar művészet 1800-1945
Bp. 1945 117, 118, 126, 140, 141.

 M. D. K

KOVÁCS Mihály festő

Olaszországban és Spanyolországban utazgatott

Kossuth-kalapos önarckép

Egyházi művek

Gnethon-Németh-Végvári-Zádor: Magyar müvészet 1800-1945.
Bp. 1962. 140.

Kovács Mihály formatervező M.D.K.

AR 311 rádiókészülék 1958. repr.

Társtervező:Bozzay Dezső
Kivitelező:Ujpesti Rádiószekrénygyár,Orion Rádió- és Villamossági Vállalat.

Ipari művészet Bp. 1960.

MDK

Kovács Mihály, festöm.
1819-1892

518. A termékenység. Olf. 78x95

Másolat Tizian után.

Arv. Csarn. 1932. I.rk.é. 28.l.
61. k. márc.

életnedv kiszáradásával a régebbi fejlődés háttérbe szorul és a renaissance térhódítása egyre erősebb és külsőlegesebb lesz, hogy az idegen mintaképek közvetlen átvételében kulmináljon. Ezt bizonyos tekintetben válságos helyzetnek kell tartanunk. Előkészülőben van itt valami, amit a francia renaissancehoz (fontainebleau-i iskola), a németalföldi és spanyol romanizmushoz lehet hasonlítani. Amott a teljes alámerülés a romanizmusban acélfürdő volt, mely talán a magyar visszonyokra nézve történeti szükségszerűség lett volna, hogy így úgyszólván magasabb szinten megint visszatérjen a saját formaértékeihez. Ezt nem tudjuk megítélni, mivel a továbbfejlődés mindjárt domborművünk keletkezése után hirtelen megszakadt.

Szobrászunk műakarásának és tudásának foka tehát körülbelül megfelel a fontainebleau-i iskolának, vagy egy Orleynek, egy Scorelnek egy Roelasnak stb. Függése a mintaképektől nem nagyobb, felfogásának önállósága nem csekélyebb. A szorosan összefogott kompozíciós mód, a mellékjelenségeknek a feltétlen szükségesre való lefokozása, a háttér gotizálása, a szent lovag biztos tartása, az elszánt arckifejezés, a kissé

dalékok visszaszorítása a drámai benyomás hatékonyságát szolgálja. A kőlap telítve van rendkívüli feszültséggel és kis méreteinek ellenére valóban monumentális. A lovas és a sárkány elhelyezését a féltimpanon által adott keretben alig lehetett volna jobban megoldani. A szent lovag erélyes és egyszersmind rugalmas testtartása meggyőző támadóerőt szuggerál. Egy eseménydús és vészterhes időnek büszke szimbóluma. Még a ló, a lovas, dárda és sárkánytest magas reliefben történt megmunkálása és az arcnak szélesen, síkszerűen kezelt modellálása közötti éles ellentét sem nélkülözi a tudatos művészi mérlegelés ismérveit. A fejprofil ezáltal bizonyos légies vonást nyer, amihez a lapos dícsfény is lényegesen hozzájárul.

A timpanon felsőrészét kitöltő, de minden bizonnyal a Szent György-legendával kapcsolatos kompoziciótól a mostoha sors megfosztott. Azt sem tudjuk, vajjon a templom ezen kívül is dicsekedett-e még hasonló veretű részletekkel. A budai Szent György-templom életrajzában ez a részlet, melyben az olasz renaissance tökéletes érettsége összeszövődik a gótikus formafelfogás utóhullámzásával, nemcsak művészettörténetileg fontos, hanem az

Kovács Mihály (1819-1892)

Árverési Csarnok aukció Eat.

36. sz. 1927 febr.

Isuzsanna és a vének,
olaff 66 x 52
Tinódi Lantos Sebestyén,
olaff. 28 x 19.
Gabriel arkangyal,
(1858) olaff 52 x 42

37. sz. 1927 márc.

Tanulmány, olaff. 66 x 53
Zenélő puttók, olaff. 30 x 23.

Viselet.

A balra száguldó lovon ül
der Uhlanen) kinyujtott jobb k
tekint, a háttérben pedig uhla

Szines rm., mé

140-91-8

Kovács Mihály

Zig. Garibaldista
(1867)

Repr.

Ernst Muzeum aukcioi

XV.

711

618

Kovács Mihály

Roma. Falconieri-palota. Via Giulia 1.

Ypolyi Arnold arcképe alatt.

Genthon István

Magyar művészek és emlékek Olaszországban. Kézirat 1942/3

Rome, Theater

Rome. Stadtansicht -
Porta Pia Piazza
Italy. Roma Porta Pia
Italy.

Spanien Spanien

Theater unbekannt
unbekannt Theaterplatz
Theater 1914/3

353. *Kovács Mihály:* A művész öccsének képmása. Olajf.

1699. 1700.

Kovács Mihály

d.

Gerevich Emlékkönyv

211. l.

Ifj. Markó Károly
arcképe fentiről, a
Székesfővárosi képlár
tulajd.

Repr. u. o.

180. kép

Magyar

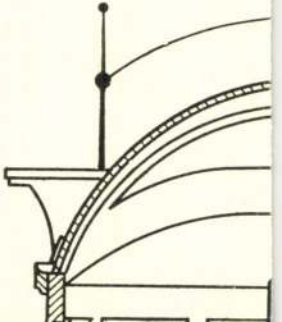

K o v á c s M i h á l y

festő

Fővárosi Lapok.1869.ápr.16. /Fővárosi hirek./

K o v á c s M i h á l y
festő

Fővárosi Lapok.1867.jun.17. /Fővárosi hirek./~~K. M...~~/

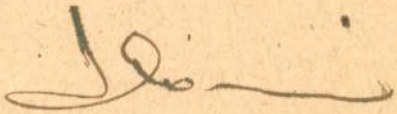

K o v á c s M i h á l y

festő

Fővárosi Lapok.1869.ápr.17. /Fővárosi hirek./

Kovács Mihály

1819–1892

KMTárs 1940. A gyermek

Olasz nő képm. mur

apja:

EDDIE
ÁZSFÉSZEKBEN

Női főszerep: **Steffi Loreè**

EDDIE
KASVEREMBEN

Női főszerep: **Steffi Loreè**

th Ferenc (Biró-nyomda r.-t.)

Kovácsmihály

festő

l.

Ernst Mur. kiáll. X.

Magyar biedermeier-

művészet. Bp. 1913.

31, 32. l.

1928 DECEMBER HÓ

Kovács Mihály

Árpád fejedelemmé
emeltetése
c. képe repr.

Szanatszárév
'86. l.

Kovács Mihály

lásd

Csanky Gyö

26, 27. l.

BÉCSI, SÈVRESI, NYMPHENBURGI, STB. PORCELLÁN.

Kovács Mihály

vód
z

Szana Szárév

58,86. l

Kovács Mihály

Vod
z

Csánky Miskolc

52593

Kovács Mihály

festő

1.

Horváth magyar festők

Romában

Kovács Mihály

erről

Tóth László:

Magyarok Rómában
a XIX. században.

Pécs 1940. 7. l.

KOVÁCS MIHÁLY: Ipolyi Arnold. Olajfestm. A Szent-György-Czéh XIV. aukciójáról. (122. sz.)
M. KOVÁCS: Portrait de l'évêque A. Ipolyi. Vente XIV. de la Guilde-Saint-Georges. (N. 122.)

III. A TÖBBI FESTŐK.

a torzító tükör mintha mentegetődznék: bocsánat, ez csak véletlenség. Mert a multban csak bohókás humor lakik, a gúny nyilait megette az idő rozsdája.

Dacára, hogy ez a piktura annyira a művész sajátja s szinte a személyes élmény erejével hat, — vagy talán éppen azért — legbensőbb vonatkozásaiban szinte csak *Gulácsy* személyén keresztül válik teljesen hozzáférhetővé. Akik ismerik öt, azok nem tévedhetnek művészetének megitélésében s megjegyzéseit, gesztusait csak úgy hozzátartozónak találják művészetéhez, mint a képei alá irt címeit. Egy misztikus és színes lélek megnyilatkozása az egész pikturája és az egész élete. KÁRPÁTI AURÉL.

A GYŰJTŐ jelen számának címlapját Tábor János festőművész rajzolta. A Gyűjtő ezentúl más-más címlappal fog megjelenni, melyeket részünkre kiváló festőművészeink és iparművészeink készitenek. Legközelebbi számaink részére címlapokat terveznek: *Bayros* Ferenc márki és *Kürthy* György.

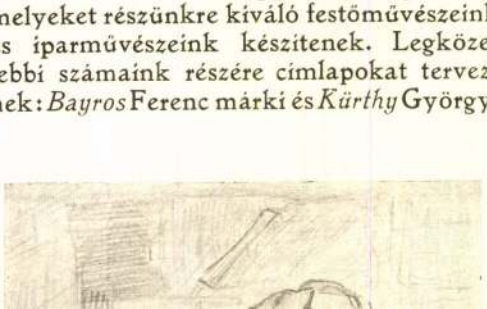

Kovács Mihály

öfelségeik archipet
fests a temesmegyei
elöljáróság megbízása
folytán a megyeház
termének díszítésére.

Nefelejts, 1868. 539. l.

Kovács Mihály

l.

Mihalik Sándor

Benczúr Kassán

Kassa, 1944.

30. l.

Óra, szekrényes, 1756-ból IX. 118.

Kovács Mihály

l.

Jbl Lotz

209, 290, 479,
480 · l.

A növény neve: .....

.....

Kovács Mihály

festő

wód

Divald 1927

165 l.

IGLŐY KÁROLY dr.
bel- és idegorvos
volt belklinikai tanársegéd
Budapest, XI. Lágymányosi-u. 15.
Rendel: d. u. 1/23—4-ig. Telefon: 259-383.

1944. XI 8.

Rp.

Tabl. Anagicid
147
sect. I

B. Amd. M

#

Tabl. Ultraseptyl
5.10
sect. I

B. 3 x 1 tabl. [illegible]

[illegible]

Dr. BEKE GÉZÁNÉ TOMBOR VALÉRIA
ÖNÖGYSZERTÁRA
A SZENT ANTALNÉZ
BUDAPEST
XI. Budafoki-út 47-49.

Dr. Beke Gézáné Tombor Valéria
és dr. Tombor Jenő
ÖNÖGYSZERTÁRA
SZENT ANTALNÉZ
BUDAPEST,
XI. Budafoki-út 47—49.

Kovács Mihály

~~[illegible]~~ írod

Mysk Ernő

73, Bg. l.

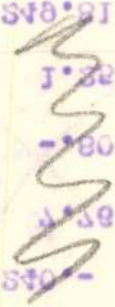

által forgatott váltó fizetés hiányában megovat

Felkérjük, hogy

240.-	*koronát,*	*tőkében*
7.76	„	*óvásdijért*
-.80	„	*1/3% váltódijé*
1.25	„	*késedelmi kar*
249.81	*koronát*	*azonnal kiegy*

ajánlva

Kovács Mihály
festő 121.

l. Egyházm. Lap.
I. 129. l.
131. l.
132. l.

Kovács Mihály
festő
Spanyolországból
hara ekerett —
Nefelejts 1867, 307. l.

Kovács Mihály

Temesmegye megbízásából festette a királyi pár arcképét 1869-ben; A képek feujkép után készültek, de Erzsébet királyné azőképének elkészülte után Pesten modelt ült a művésznek.

Nefelejts. 1869. 191. l.
(A királyné egy festész műtermében.)

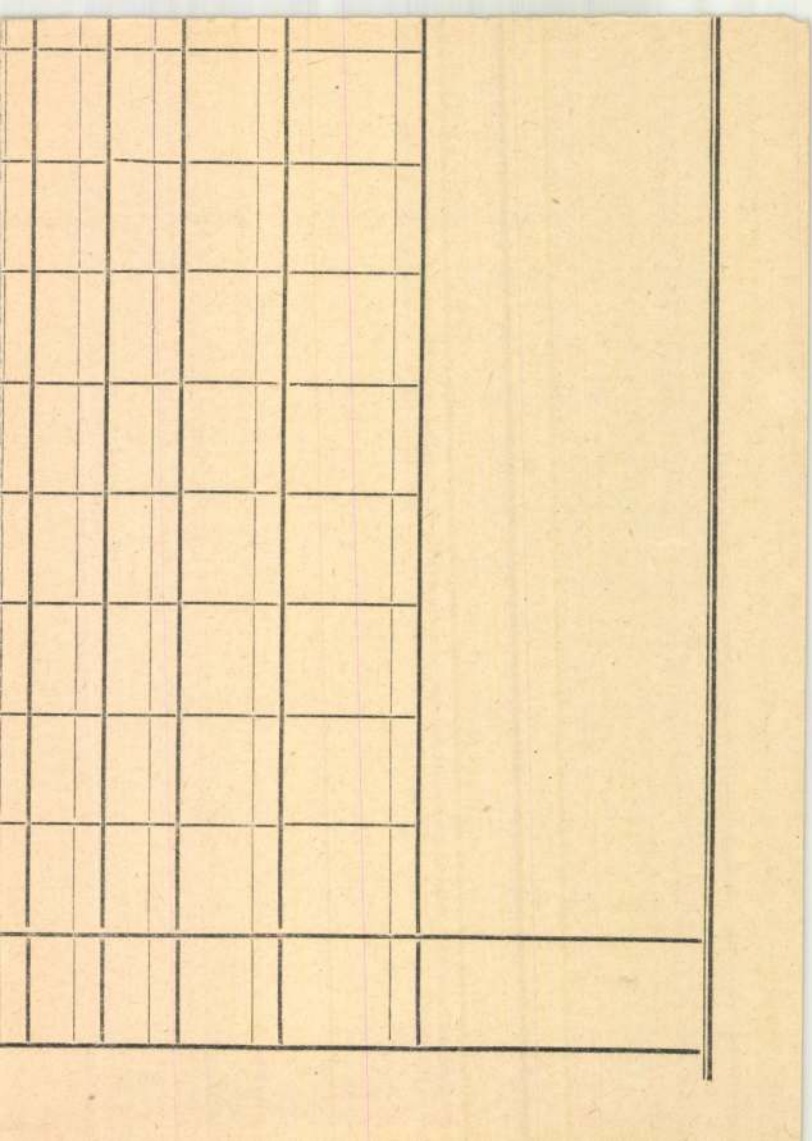

Vászon (Leinwand). 73×69 cm.

Petrsen, Mateo, XIX. sz. (Jh.)

396. Vitorlások a kikötőben (Segelboote im
Vászon (Leinwand). 78×63 cm.

Pettenkofen, August von (1822—1889).

397. MEGY A JUHÁSZ SZAMÁRON (Der
Aquarell. 15×11 cm.

Pettenkofen, August von (1822—1889).

398. ABRAKOLÁS (Pferdefütterung).
Fa (Holz). 12×18 cm.

Pettenkofen, August von. (1822—1889).

399. A KEREVETEN (Am Sofa). Jelezve (B
Ceruzarajz (Bleistiftzeichnung). 28×21

Petter, Franz Xaver (1791—1872).

400. VIRÁGCSENDÉLET (Blumenstilleben).
Vászon (Leinwand). 46×59 cm.

P. K. monogrammista, (Monogrammist P. K

401. NŐI ARCKÉP (Frauenbildnis). Jelezve
Aquarell. 16×13 cm.

e).
cm.

).
ilie).
cm.

—1669) **után másolat,** XIX. sz., **(Kopie,** XIX. Jh.)
te Rabbiner).
m.

—1669).
betung der Hirten). Bartsch 45.
n.

—1669).
biner). Bartsch 295.

).
Studienköpfe).
n.

Kovács dúhaz

cvőd

Balás Reformkor

8. l.

Csorni Béla dr. (nekr.)

X. 170.

Kovács Mihály

által

Plachy Ferenc:

„Mária mennybemenetele"

oltárkép Kovács Mihálytól.

Budapesti Hirlap

1857. 278. sz.

1) Kassa városi levéltár 1556—1699: 19604. sz.

szükségletünkre kapott pénzértékek senki által meg nem akadályozható teljes letörlesztéseig és kielégitéseig. A minek bizonyságául e jelen levelünket hiteles pecsétünkkel megerősítettük. — Kelt Kassán, junius 6-án az Ur 1556. esztendejében. Fr. Czeglédi Péter kassai prior s. k. Fr. székesfehérvári Péter általános hitszónok. s. k.«

Az egyezmény eredeti latin szövege: »Nos Frater Petrus de Czegléd, Prior Claustri semper virginis Mariae Cassoviae fundati, et Frater Petrus de Alba Regali, Praedicator loci ejusdem Ordinis Praedicatorum, significamus et recognoscimus per praesentes omnibus Christifidelibus praesentibus et futuris. Quod Nos post combustionem praedictae Civitatis Cassoviensis et praedicti nostri Claustri, accepto ingenti damno, necessitate coacti et nostro defectu, petivimus, accepimus et levavimus in usum nostrum unum vas vini flor. octo emptum, et in parata pecunia, ut ad viam migraturi hinc,haberemus expensas, Talleros viginti quinque, a Prudentibus et circumspectis Dominis Judice, et Juratis Civibus praefatae Civitatis Cassoviensis, pro quo beneficio Nobis exhibito, vicissim nos eisdem Dnis Judici Juratis Civibus dedimus, et commendavimus omnia Bena immobilia ad praedictum Claustrum pertinentia, videlicet, unam Vineam in Promonthorio ejusdem civitatis Vereshegy vocato sitam, item Molendinum ruinosum in fluvio Hernád, Foenileaque et Terras arabiles, ut ex his omnibus Bonis praefatis, reditus, et fructus omnes accipiant, tamquam hi, a quibus eadem Bona olim ad praedictum Claustrum collata fuissent, usque hic

Kovács Mihály

festő

Világos után

c. romantikus ϕ

feltogási képe

repr.

Magyar Ünnep

1944-6. sz

A kép Dulin Elek

min. tanácsos

Anlájd-

ϕ inkább neobarok

Kovács Mihály

festő

önarcképek

27, 28. 11.

Petr E M magy művészarcképek

4. l.

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási
vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton-u. 3/B
Telefon József 8-53.

Kovács Mihály

festő

l.

Kassai Lajos emlé-

kezései: 87. l.

107. l.

~~Vételett 1871-ben. — Magy. Képt. 267. — Lisz. 184.~~

L — 1900: V. 39. — 1901: V. 39. — 1903: V. 39. — 1904: V. 39. — 1905: V. 39.

T — Magy. Képtár 267. — Uj lelt. sz. 181. — 1905. átv. jegyz. 380. — Száma az Orsz. Képtárban a sz. nban 2023 és a leltárban 2978. — Vételett 1870-ben 600 frton (1200 K).

Kifüggesztésére vonatkozó adatok a Nemz. Muzeumban.

Vét 1870.

Mk 267.
Mfl 181

359

Kovács Mihály

festő

vród

z

Péter II.

98. l.

Ö4

Három pedeles kersó ónpedéllel, XIX. sz.

egy ~~pedél nélkül~~

Kovács Imkáj

életrajz

Magyarország és Erdély
képekben

58. l.

Kovács Mihály

1818 – 1892

ivód

Leff Ung

29, 30. l. képpel

~~Vasnyilhegy, konfoglaláskori~~

VI. 168.

Kovács Mihály

festő

d. Kelp. 31. l.

~~Mentecsatt bronzbol VIII. 193.~~

Kovács Mihály

festő

írsd

Kolozsvár-magyar

76. l.

6 A nemzeti munkahét jelentősége. Elmondja
Molnár Magda II. A évf.

5 Végváry: Nagy magyar télben. Szavalja.
Kovacsik Anna I. A évf.

3 Beethoven: Contratánc Poldini: a Patakcsevegése
Zongorán előadja: Szebenyi Gabriella II. B évf.

8 Otthon és technika. Irta és felolvassa: Hüller Etelka
II. évf.

2 Szász Károly: Nemzeti színű pántlika.
Szavalja: Ádler Éva II. évf.

1 Petőfi Sándor költői pályafutása.
Irta és felov. Gerstl Teréz II. B évf.

9 Szatmáry István: Nem, nem, soha.
Szavalja: Reisinger Rózsa III. évf.

Kovács Mihály

Festő

László

Bíró Béla:

Kovács Mihály

1818 – 1892.

Bp. 1930.

L.

Könyvkiadónál

Szuvatrög IX. 103.

Kovács Mihály

vod
z

l. Kelp 16-1.

906. József nádor (?) gyermek ko

Egész alak, áll, balra
kinyujtotta, mintha bes
me kék. Kissé félrecsapo
nóros és kék hajtókás ka
gas szárú csizmája sárg
övje kék; az oldalán lógó
dék és jobbra egy fa törz

Vászon, méretei 115: 7

Vétetett [W. Tradtól az 1
diki ajánlat alapján (591/9

Elszámoltatott 1901: XII.
Az elszámolást elfogadta

(908/902)

[a rendes javadalomból

NYOMTATVÁNY.

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

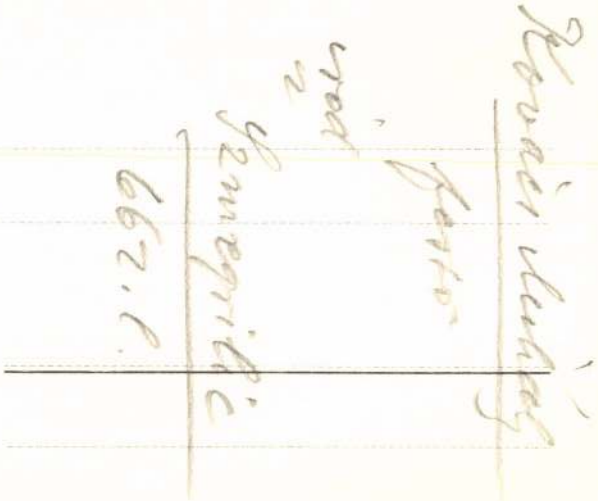

MEGHÍVÓ

A

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGÁNAK

19 évi hó n napján

délelőtt / délután órakor megtartandó végrehajtó-bizottsági / rendes / albizottsági ülésére.

Tárgy:

Elnök megbízásából:

Hornyánszky V. R.-T. Budapest.

K O V Á C S M I H Á L Y festő.

Irodalom:

Biró Béla dr.: K.M.élete és müvészete. Szt.István-Társulat, Bpest, 1930. U.a.: Két elfeledett magyar müvész. "Katolikus Szemle" 1937.évf.

Kovács dühály

Kovács Mihály

festő

1.

Papp Nagyvárad

35. l. 36. l.

zá,vagy hogy pontosan mikor fej
hogy fogadta kora,sokszor objekt
zésének lelki alapját egy ilyen
mi analizis,melyben retorikai
szélésszerü részletek,melyek nem
kések,mert tartalmilag,lelkileg
tisztán,objektiven a müvészi val
foglalkoznak annak a kimutatásáv
tént dolgok-e,vagy anekdóták.

Michelangelo életrajz

Capreseben született
narroti Simoni ekkor Chiusi és
volt Settignanoban.Anyja,France
atyja ujból megnősült.Lucrezia
cesconak hivták,kinek többször
ő fia az a Lionardo,akire megta
Michelangelo folyton zsörtölődö
nagyon szerette családját,nagyo
s különösen ennek fiához,Lionar
ládi életet.Szlőföldje sziklás,
lyassal volt pesszimista világn
ennek a vidéknek a müvészete se

A gyermek Michelangel
de neki ehhez semmi kedves sem
lenezte,hogy müvész legyen.Mind
zebe került,Domenico Ghirlandai
radt ott.Összeveszett mesteréve
kialakult müvész-koloniához csa
Donatello tanitványa volt,aki e
volt az őre.A San Marco mellett
fico által gyüjtött szobrok,Itt
do vezetése mellett a szóbrásza

Kovács Mihály
festő

zvód
Keleti G. cikke
Kel - 1885
TV. k. 4. f. 753. l.

Péntek **1** Kat. Ujév	Ógörög Dec. 19. 1936. Izr. 18 Tebeth 5697
Szombat **2** Kat. Makár	Izr. 19 S. Semoth

1937 31 nap **Január**

Kovács Mihály

az alábbi iskola templomában tentitől két oltárkép:

1) Immaculata, miniolat Murillontan

2) Calazanti Szent József festette tenti Münchenben

Tóth György dr:

A lévai kegyes-tanítórendi gymnasium története 1815–1895 ig.

Leva, 1896. 153. l.

154. l.

Kovács Mihály

l.

Rapaics Ligeti

6.l–7, 36.l

47.l 52.l.

Debreceni áll. reáliskola X 122

Kovács Mihály

Csód

Csánki Dezső:

Árpád és az Árpádok.
Bp 1907. 205, 206 l.
Peppel.

Berzeviczy Albert

Árpád alakja a
műveszetben.

egyesület

Geloof en Wetenschap Kölcsönkönyvtári

VII. 44.

Kovács Mihály

l

Rég. Társ. Erk

II. 308. l

cta

70 x 90 cm.

150 x 175 cm.

90 x 96 cm.

101 x 120 cm.

150 x 102 cm.

80 x 90 cm.

Kovács Mihály

l.

Vayer kéchenyi

103. l – 105. l.

2.

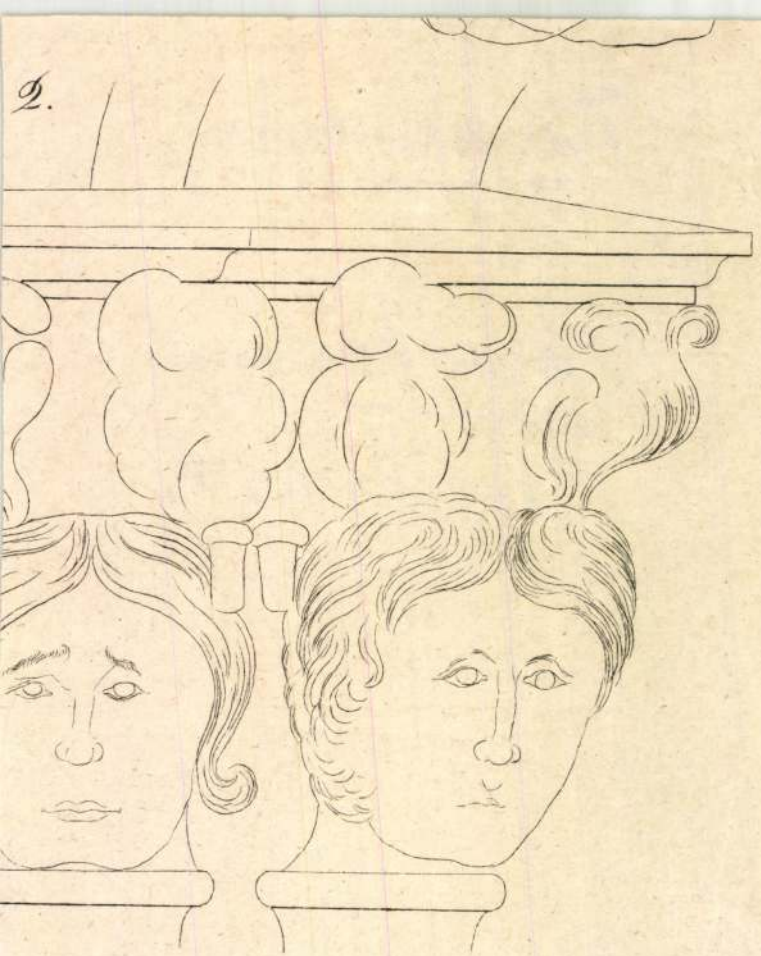

Kovács Mihály

festő

vod

z

Lyka képröntöst

458. 1

43 évben Demeter Sándor ny.szám-

Kovács Mihály

festő

vod
z

Berzeviczy Albert

Régi emlékek
1853 – 1870.

Bp. 1907. 93. l.

Starcsevics Antal

Mellig, hétnyolozad
kált hord. Ingének gallérja
nye kivágott s zsinórós egye
bolva. Feliratai a kép al

„Dr. Ant. Star
alól balra: „Jos. Bauer Wi
jobbra: „K. K. Hof- K
in Wien" s
legalól jobbra: „Njegovi

Könyomat, az alak

7779

Kovács Mihály

festő

l.

Weiss Anna.

Izsó Miklós élete és
művészete. Bp. 1939
90, 91 l.

Felsőmocsolád, tpl. és kúria

63–64

Kepe 81

Kovács Mihály

festo

ired

Kapmuvesszöveletr

33. l

Thūs succedānea

viasz-szömörce

kan folytatni kívánják a békés korok elefántcsonttorony-esztétajátékát. Ám a bourgeois osztály háború utáni óriási vagyonosodásával egyidőben és fokozatosan jelentkezik,

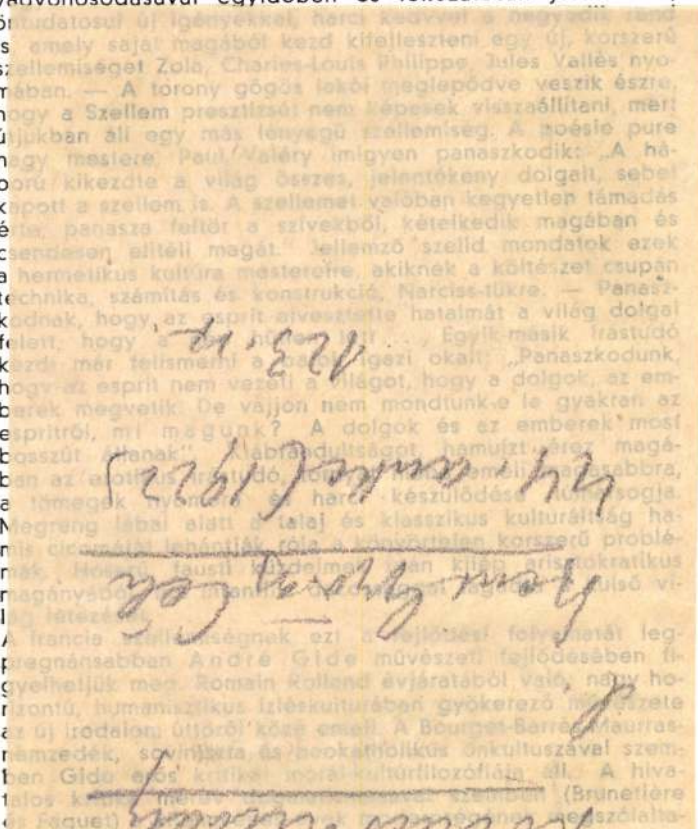

kaldejéhez, az újonnan beosztott 24 órás naphoz kell egyeztetnie az új város tervezetét. Ehhez azonban elengedhetetlen, hogy a magántulajdon fogalma gyökeresen megváltozzék. Nagyobb szabadságot kap majd az ötórás munkanap embere, nagyobb egységekben is látja meg az életet, tehát az új várost is nagy egységekben kell megkomponálni. Le Corbusier elgondolásával (a nagy koncentrációk!) szemben azonban ma új tendencia nyomul előtérbe: a szétszóródás, a dézurbanizáció! Le Corbusier szerint ez az irányzat nem kedvező az emberiség sorsára. Az ember ösztönszerűleg mindíg egy csoport felé törekszik. A gondolatok új gondolatokkal akarnak találkozni. A jelenlegi mesterségesen felduzzasztott koncentrációk ellen az egyetlen orvosság az, hogy osztályozni kell a városi lakosságot; kiválogatni, kiselejtezni, visszaszorítani azokat, akik alkalmatlanok a városokban. Visszaszorítani? Hová? A vidékre, a falvakra, amelyeket be kell rendezni és vonzóvá kell tenni! Nemrégiben, egy genfi előadása alkalmával erősen kritizálták Le Corbusier nagy városteóriáját, amely arra ítéli a lakókat, hogy kaszárnyákban éljenek; pedig minden ember vágya az, hogy egy darabka földje és azon háza legyen. Le Corbusier az aggodalmaskodóknak azt felelte, hogy a Sugárzó Városban az egyéni szabadságot a legteljesebb mértékben biztosítja a modern technika. Az okosan beosztott 24 órás nap és a létezés parancsoló szükségletei (üzlet, orvos, iskola stb.) az embert újra visszavezetik a csoport végzetszerűségéhez. A nagy csoport nagyvállalkozásokra képes: nagy koncentrációkban emelkedik a gondolat.

Hogy mi fog megvalósulni Le Corbusier elgondolásaiból, mindez olyan biztonytalan. Le Corbusier nemcsak művész és szakember, de társadalmi tényező is. Agitátor is! Tanulmányainak temperamentumát, teóriájának szuggesztív költőiségét megmagyarázza az a tény, hogy ő olyan országban él, amely teljes hosszal maradt el a korszerű építészet nagy áramlataitól. Franciaországban a modern építőművésznek hallatlan erővel, türelemmel kell harcolnia a hatóságok, a városatyák közönye ellen. Különös ország, amely hatalmának, gazdasági erejének birtokában, mégis nyakig begombolkózik minden korszerűség előtt.

Vass László.

Kovács Mihály

7 képe

lásd

Tml

A Magyarországi

PROHÁSZKA KÖRÖK

alakuló ülése 1935. október 2-án, (szerdán) délután 1/25 órakor a SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT díszteremében. (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. szám.)

Felelős kiadó: Kézai Béla. Stephaneum r. t. Budapest.

Kovács Mihály

Jestő

mod

Bíróteszik

283. P.

Kitaibel Pál, természettudós VII.179

Kovács Mihály

Thieme Becker

XXI. 362, 363. l.

(Lyka)

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

osujváry boldizsár

22. szám

TORNYOS K

TURU

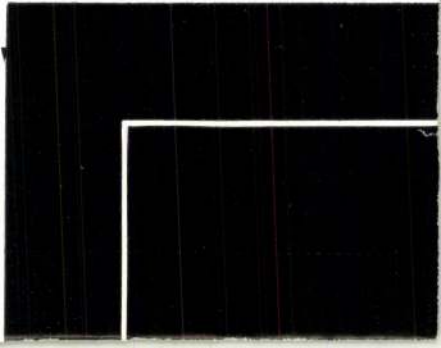

Kovács dirhály

l.

Szabómagyfest.

183 – 187. l.

Képpel

Kovács Mihály

793. KOVÁCS MIHÁLY: Bünbánó Magdolna. 93×115 300

A Gyűjtő 1914. 3-4 sz

XVIII. aukció

u. o. 1914. 5-6. sz

XIX. aukció

Kovács Mihály

La vedova del colonello quarantottino Carlo Lenkey (nő arckép miniatűr)

Repr.

Berkovits, Elena:

La mostra della miniatura a Budapest. Estratto da „Corvina", Rassegna italo-ungherese (Anno 1941.

No 6. 398.

Esterházy Leopoldina herczeg

A fehér márványszobor
fordultan ábrázolja, a mint b
tott táblát tartja, jobbjával

Die Princessin Le

legalól középütt: Verlag
A.H.

Kővéset, mér. 18:

Szn. 85-905
372-905-3

Kovács Mihály

Férfi képmás

repr.

Arv. Csarnok III. aukc

kat

Fleischer: kunstgesch. Material

Kovács Mihály
festő

l.

Csatkaisoprom műcsel

III. 38. l.

LANTOS ANDRÁS
ÉPITŐMESTER
BUDAPEST, VII., RÓZSA-U. 8.

TELEFON: 345—146.

Tekintetes

Müemlékek országos bizottsága

Budapest
Högyes"E. u. lo.

Kovács Mihály

festő

l.

Brernay Egri Kasino

142. l.

vienkő, először (1848) Texasban, később az Egyesült-Államok más vidékein is kommunista községeket alapított.

Cabinet (fr.. kabiné). Asztalszámú álványon álló díszszekrény, elülsőlapján szétnyitható, kétszámyú v. lefelé nyíló ajtóval, két oldalán egy-egy kengyeles fogantyúval. Ide sorozhatók a fejedelmi megrendelésre készült díszszekrények, melyeknek legkiválóbb darabja az 1667-ben készült pomeraniai díszszekrény. (L. o.))

Cabinet noir (kabiné noár). A levelezés titkos ellenőrzésére szolgáló hivatal, először XIV. Lajos alkalmazta.

Cabochon (fr.. kabosson). Természetes (többnyire felgömbölyű) alakjában csiszolt és felhasznált drágakő. Az en C.-készítéssel ellentétes követelmények alkalmazzák, amilyen a mueskaszem, csillagszafir, holdkő stb.

Cabot (Kabót), *Giovanni* (1420—98). Olasz hajós angol szolgálatban. É.-Amerika felfedezője. (1497.))

Cabral, *Pedro Alvarez* (1460—1526). Vasco da Gama sikere után Indiába indítottatván, felfedezi útközben Brazíliát. (1500.))

Cabriolet (fr. kabriolé). Kétkerekű, könnyű, egylovas kocsi. (L. *Cab.*)

Caccini (kacsini), *Giulio* (1550—1618). Olasz zeneszerző. Az opera-műfaj kezdeményezőinek egyike.

Cache-nez (fr. kasné), arctakaró ; kendő a nyak, orr és száj betakarására.

Cachin (kasszén), *Marcel* (* 1869). Tanárból lett országgyűlési képviselő, a francia kommunista párt vezére.

Cachinoz-cachinozott (fr. kas-), a. m. hontalani, bevonni. A cachinozásnak különösen

Caduma.

hell. kalandom mulatságos nemese lőserte. A 12. ismenői csatában (l. *Willighalmi*) ért nagy vesesége miatt állásából elmondatottak.

Caecilius Metellusok. Római plebejusi család. Legnevezetesebb tagjai: *Qu(intus) C. M. Numidicus* Kr. e. 109-ben consul; sikeresen harcolt Jugurtha ellen, míg ellene áskálódó legátusa, C(aius) Marius, őt fel nem váltották. Fia, *Qu(intus) C. M. Pius*, a Marius és Cinna-pártiak és Sertorius ellen harcolt. Adoptio útján az ő fiává lett Qu(intus) C. M. Pius Scipio, aki anyakája volt egy P(ublius) Cornelius Scipio Nasicának, aki C. M. Macedonicusnak leányát, *Caecilia Metellát*, nőül vette. Leányát, Cornelist, Pompeius vette feleségül, akinek ő 52-ben konzultársa is volt. A pharsalosi csata után Afrikába menekült, a thapsusi után öngyilkossá lett.

Caelius mons. A 7 római halom egyike.

Caen (kán). Város Normandiában. 51.000 l.

Caesar. Mint cognomen l. *Julius Caesarnál*. Claudius óta a római császárok egyik címe. Belőle származik a német Kaiser, az orosz cár, a magyar császár.

Caesar ad Rubiconem, Caesar a Rubiconnál, lat. közmondás ; azt jelenti, hogy fontos elhatározás előtt áll valaki.

Caesarea. Afrika É.-i partján, a mai Algíriában, Algertől Ny.-ra a régi Jol helyén II. Juba által épített város (ma Sersel).

Kovács Mihály

Jestő

l.

Breznay Egri Karzinó

12 i. l.

IX. A rend eltörlése.

FÜGGELÉK.

I. A rendfőnökök és magyar tartományfőnökök jegyzéke.
II. Bibliográfia.
III. A rend terjeszkedésének térképe.
IV. Tárgy- és névmutató.

A II. kötet karácsonykor jelenik meg

és bolti ára 8 pengő. Előzetes megrendelés esetén 5 pengő.

Előjegyezhető: Budapest, XI., Szt. Gellért-rakpart, Pálos kolostor.

Kovács Mihály

szül. 1818

Ovmadatok

13, 24, 291. l.

Kovács Mihály

festő

wód

Lyka Károly

Kepek, nobrok.

Bp. 1935. 27. l.

Szép fürdő

A NÉPFÜRDŐ!

A Széchenyi-gyógyfürdő népfürdőjében kevesebb költséggel is kitűnően felüdül

Kovács Mihály

erőd

Pétermagyarv.
Verecke V. 84. l.

szinházi magá

budapest IV, váci ucca 35

R Ajánlott Budapest 4 1505 /h

T.

"Európa" lapterjesztő vállalat,

Budapest.

Ajánlott!

Rothermere ucca 12

Kovács Mihály

wied.

Kopp Mag. bied. fest.

24. l.

Olasz leány idaj.

1846.

Repr.

Magaint.

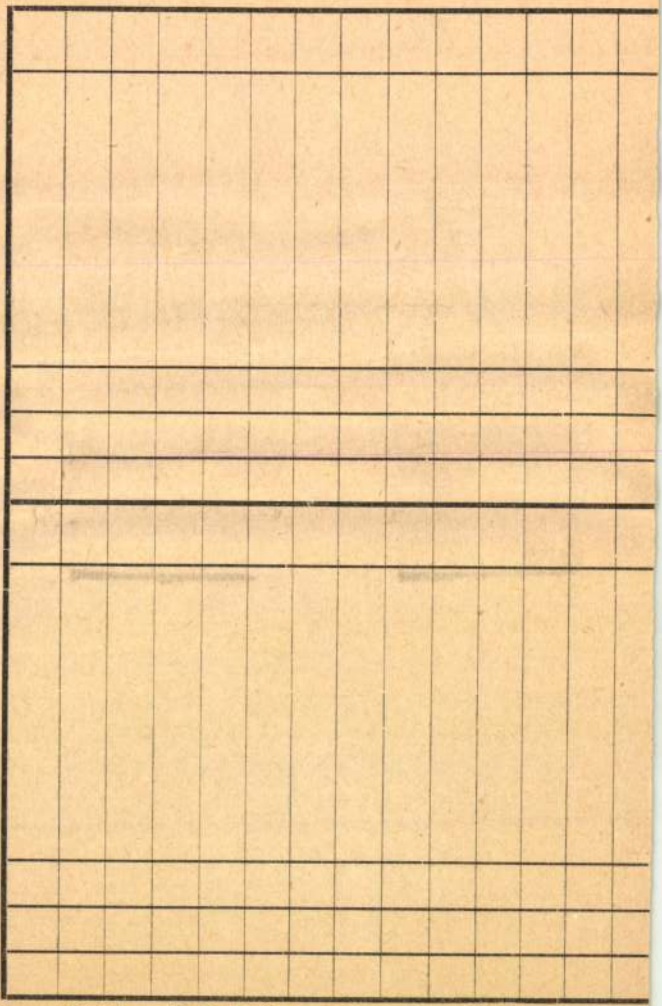

5683

40.214. — K. M. E. Ny.

Kovács Mihály

festő

festette a miskolc-
mindszenti rk. plé-
bánia templom négy
oltárképét.

Halm Lenke

316.l.

Kovats Mihály.

C.

Ernst-Muzeumaukcioja II.

141. C.

Vigyázz az otthonodra!

— Az egészség titka: a friss levegő —

Az újdonsült menyecske meglátogatja idősebb barátnőjét.

— De jószagú a lakásod, Klárikám! Csupa gusztus!

— Mert úgy ápolom, mint egy kedves virágomat. Elsősorban arra ügyelek, hogy a *levegő mindig friss és tiszta legyen.* Én, fiam, nem félek a „cúg"-tól, mert az csak akkor ártalmas, ha az ember meg van izzadva. Naponkint többször olyan kereszthuzatot csinálok, hogy még a legeldugottabb sarok is friss levegőt kap. *A leggondosabban este szellőztetek, hogy tiszta levegőben feküdjünk le.*

— Ezt vallom én is. Levegő és napfény.

— Úgy van. Nem kell attól félni, hogy a nap kiszívja a terítőd színét. Fontosabb, hogy a lakásban lévő bacillushad pusztuljon: Annak pedig a napfény a legbiztosabb ellenszere. *Legyet nem tűrök meg se a lakásban, se a konyhában,* mert ez a kis bestia hordozója sokféle bajnak. A légy jobban fél a „cug"-tól, mint az ember, ezért a jól szellőztetett lakásban rosszul tenyészik. A légypiszoktól megszabadít egy kettévágott vereshagyma.

— Mi új házban lakunk, a lakás bizony egy kicsit nedves.

— Tegyél minden szobába egy tányérra oltatlan meszet, az majd felszívja a nedvességet. Ha penész mutatkozik, készíts egy rész szalicilsavból és öt rész spirituszból oldatot és kend be azzal a penészes falat. Kámfor is használ, mert az megakadályozza a további penészedést.

— Köszönöm, ezt jó tudni.

— *Egyébként pedig ne sajnáld a szappant az ajtóktól, ablakoktól, mert a fára könnyen ragad a piszok, abban pedig jól elél mindenféle rovar, légy, poloska petéje, lárvája.* A butorokról spirituszszal szeded le a piszkot.

— Igen, így csinálom én is.

— Nagy figyelmet fordíts az ágyneműre, mert az sok mindennek a melegágya, azonkivül párolgásával rontja a szoba levegőjét. Rakd ki mindennap az ablakba, de ne tíz percre, ahogy a legtöbb asszony teszi. *Legalább egy órát szellőzzön,* hogy a toll közé szorult áporodott levegő kicserélődjék. A párnáidat ne tedd a napra, mert az árt a tollnak. Még valamire figyelmeztetlek, ami nagyon rontja a lakás levegőjét és ez a *szennyesláda.* A szennyest lehetőleg ne tartsd a lakásban, mert dohos szagot áraszt.

— Erre nem gondoltam.

— Légy nyugodt, más se! *A vízvezetékre is ügyelj!* A piszkos vízvezeték sok bajt okoz. Öblítsd ki a kagylót gyakran gyenge sósavoldattal, azután engedj rá bőségesen vizet. Különben, később majd megtanulod, hogy a lakás a legkényesebb portéka, amely örökös gondozást igényel. De ha törődöl vele, örömöd is lesz benne...

Kovács Mihály
Fertő

Der Ungar 1844. ájnr. 11.
(Salon für Theater, Kunst und Literatur.)

Kalmon

Kovács Mihály

festette a

miskolc-avasi ref.

templom főoltár-

képét.

Erd Bükk

66. I.

5 Augusztus

KOVÁCS Mihály, Tiszaabádi festő

Mater Dolorosa és Madonna a gyermekkel képek
festette 1871

ZSOLNAY László: Az abádszalóki római katolikus templom átépitése az 1867-68-as földrengés után. - Muzeumi Levelek, 63/64. Szolnok,1990 47 - 51. p. ill.

M.D.K.

Kovács Mihály,festő,1819-1892

Szerény tehetségü.A nemzeti múlt dicsőségének megjelenitése felé fordult.Árpád paizsra emelése,Nemzeti Galéria. 492.o.

Kampis Antal: A képzőművészetek

A Kultúra Világa.III.köt.A képzőművészetek,a zene, amszinház és a film.Minerva.1960.Budapest

M.D.K.

Kovács Mihály, festő (1819 - 1892)

szerény képességeivel elsőként fordul a magyarság hősi múltjának dicsőítése felé (Árpád vezér felemeli pajzsát). Genre képei nem emelkednek az átlagon felül, az egri püspökség részére készített oltárképei csak olasz vagy spanyol minták után készült másolatok.

Antal Kampis: Kunst in Ungarn,
Bp. 1966. Corvina

258-259. old

mdk

Kovács Mihály

„Árpád fejedelemmé emelteté" c. „festmenyének rajza" a Vasárnapi Ujság febr. 19-i számában

/. Irodalom és Művészet

Pestmegyei Hirlap 1893, 25. sz febr 26.

2. L

Kovács Mihály, festőm.
1818-1892

52o.	Önarckép.	Olf.	33x31	J.l.j.
521.	Cigánygyerek.	Olf.	33x28	J.l.j.
522.	Férfi képmás.	Olf.	75x62	
523.	Krisztus.	Olf.	52x4o	

Árv. Közl. 1933. dec. h. 4.rk.sz. 68. aukció. 26.1.

Kovács Mihály

Férfiarckép,olf.

Miscarnok 1878.ápr.14.

M.D.V.

Kovács Mihály
festő

Olasz tájképeprisette a
tárlaton.

Bodnár Erá: Magyar festők Itáliában,
Művészet, 1967. március - 9 lap.

Kovács Mihály MDK

Sz.Márk temploma előcsarnokából /atrium/ Velendében, a főbejárattal és alakokkal a XVI.századból

Műcsarnok 1877. dec. 16.

Kovács Mihály

MDK

Arckép

Miskolcznok 1877. dec. 16.

Kovács Mihály MDK

Sz.Márk temploma előcsarnokából a keresztelő kápolnába való bejárat, alakok a XVI.századból

Mücsarnok 1877. dec. 16.

Kovács Mihály

MDK

Arckép

Műcsarnok 1880. nov.7.

Kovács Mihály

a Mindszenti r. k. Spl négy oltárlépát Ürvitette. 1880-ban Tárkányi Béla ajándékozta a Spl.-nek

Fj Horváth Béla: A mistol a Avas műemlékei Bp. Képzőm. Alap. 1964

Kovács Mihály
festő-

Történeti festészetünk hi magas-
ló alakja.

Kiss Ákos: A hisztorizmus . . .
Művészet, 1970. junius - 13 lap

Kovács Mihály iparművész

43 éves korában elhunyt
a képzőművész szöretség saját halottjának
tekinti.

Magyar Nemzet 1969 jan 4.
– Napló –

Kovács Mihály

Tárkányi Bélához írt levelének (1854) töredékét
idézi

Csatkai Endre: Kozina Sándor, elfeledett magyar biedermeier festő, 1808-1873. Művtört.Ért. 197o.1.sz. 24-4o. l.

3o.l.

Kovács Mihály

MDK

Arckép

Miccornok 188c. okt. 3.
Őszi kiáll.

Kovács Mihály MDK

Szent László, olf.

Mücsarnok 188o. máj.1.

Kovács Mihály

MDK

Szent István, olf.
Szeplőtlen szüz, olf.
Szent József, olf.

Miscornok 1880. máj.1.

Kovács Mihály MDK

Tanulmányfej,olf.

Miscarnok 1878.ápr.14.

Kovács Mihály MDK

Sztl Háromság, pályamü I-II. olf.
A holt remete barlangjában, olf.
Madonna, olf.

Mücsarnok 1881. őszi kiáll.
második sorozat

Kovács Mihály MŰK

Részlet a Szt. Márk templomból, olf.

Műcsarnok 1879. nov. 2o.

Kovács Mihály MDK

Stohl Mihály, Mária Nikolajewna orosz nagyhercegnő udvari festészének arcképe, olf.

Mücsarnok 1879. nov. 2o.

Kovács Mihály MDK

Fürdő nymfák, olf.

Miesarnok 1879. nov. 20.

M.D.K.

Kovács Mihály
festő

A madridi Prado egyik
restaurátora, egyik legjobban
történeti festőnk kvalitásait
felismerve Eger városának ajándékozta.

Bényi László: Jegyzetek a Szépművészeti Múzeum...
Művészet, 1967. június - 34 lap

Kovács Mihály

Szerepel a biedermeier

Kiállításon a Műnarnokban

Pester Lloyd 1937 XI. 28

Kovács Mihály

kezepel a magyar biedermeier

kiállításon a Műsarnokban

Pesti Napló 1937 XI. 28

Kovács Mihály

Postatakarékpénztár Áveressi csarnokának 69. aukciókiállításán egy tanulmányfeje szerepel.

PH.934.II.25.

Kovács Mihály

Postatoszépészlőr Ámerési Csaro-
hának 69. utcíntiállításán egy
kommémyjére szerepelt.

Pf.934. Ti.25

Kovács Mihály

MDK

Részlet a Szt.Márk templomból, olf.

Műcsarnok 1879. dec. 14.

Kovács Mihály MDK

Stohl Mihály,Mária Nikolajewna orosz nagyhercegnő udvari festészének arcképe, olf.

Műcsarnok 1879. dec. 14.

Kovács Mihály

MDK

Fürdő nymfák, olf.

Műcsarnok 1879. dec. 14.

Kovács Mihály

MDK

Őrangyal

Mücsarnok 1880. máj.1.

Kovács Mihály

MDK

A menedékhely /Asylum/ szinvázlat

Műcsarnok 188o. máj.1.

Kovács Mihály MDK

Szent Ágoston

Műcsarnok 188o. május 1.

Kovács Mihály MDK

Dózsa györgy és keresztesei egyházi átok alá vétetnek, olf. szinvázlat

Mücsarnok 188o. máj.1.

Kovács Mihály formatervező M.D.K.

AR-612 rádiókészülék, 1958. repr.

At-511 televiziókészülék 1959 repr.
AT-505 " 1958. "

Társtervező: Bozzay Dezső

Kivitelező: Ujpesti Rádiószekrénygyár, Orion Rádió és Villamossági Vállalat.

Ipari művészet Bp. 1960.

MDK

Kovács Mihály, festőakadémiai tanár

Laurisin: A m. Operaház. 1941. 35 l-

Kovács Mihály, festőm. MDK

kedvelt arckép festő, ki rövid időre jött vissza Olaszországból.

Pesti Művészlet az ötvenes és hatvanas években. Művészet. 1910. 10. l.

Kovács Mihály MDK

Árpád fejedelemmé emeltetése,
A mohácsi temetés
Tinódy Sebestyén

Mirowi Myskovszky Ernő: A magyar képzőművészet története. Bp. 1906.
73.l.

KOVACS MIHALY
festőművész

négy oltárkép a mindszenti r.k. templomban
Miskolcon/Tárkányi Béla ajándéka 1880/

ifj Horváth Béla- Marjalaki Kiss Lajos- Valentiny K.:
Miskolc, 1962. 214 l.

MDK

Kovács Mihály, festöm.

Árpád fejedelemmé emeltetése. c. müve 1854.
jó magyaros lakjaival nagy sikert aratott.
Cstaképfestéssel nem foglalkozott.

Ambrozits 132.1.

mdk

Kovács Mihály

puttos falképei: a tükör mennyezetet tartó boltívek lunettáiban.

22. l

Ybl Ervin: Az Operaház Bp. 1962.

Kovács Mihály MDK

Kovács Mihályné arcképe, olf.

Mücsarnok 1896. ezredéves kiáll.

Kovács Mihály

Kovács Mihály saját arcképe, olf.

Milcsarnok 1896. ezredéves kiáll.

Kovács Mihály MDK

Repr:

"Árpád paizsraemeltetése."

Szépm. Muzeum

Mirowi Myskovszky Ernő: A magyar képzőművészet története. Bp. 1906.

139.l. 106. kép.

MDK

Kovács Mihály

Képzőmüv. Társulat. Képzőmüv. Szemle, 1880. 2.évf.
16. l.

ll.-P.-K.

KOVÁCS Mihály festő

(1819–92)

1854. Árpád fejedelemmé választása.

Művészettörténeti Á B C Bp. 1961. 517, 552. l.

Kovács Mihály

művészi hagyatékát az Egri Liceum képtárára hagyta

művészete

MDK

sok ~~egy~~ festménnyel van képviselve az Egri Képtárban, mely 1958 jun. 29. nyílt meg.

---: Az egri képtár.

Népujság, Eger, 1958. jun. 29.

KDK

Kovács Mihály

Gitározó nő, of.

Art kiáll. OMKE. Mncs. 1925. dec. 22. l.

MDK

Kovács Mihály

Női akt, of.

Fürdő nők, of.

Akt kiáll. OMKE. Műcs. 1925. dec. 22. l.

MDK

Kovács Mihály festő, 1856.

Kandra Kabos: Adatok az egri egyházmegye történetéhez
I.f. Eger, 1885. 216, 217. l. MOB kvt. 1973.

MDK

Kovács Mihály

Erzsébet királyné, of.

Törs. Képes. lajstr. 1907.
176 l.

MDK

Kovács Mihály

Horváth Henrik: Árpádházi Szent Margit síremléke és egyéb tanulmányok. Bp. 1944. 184–199 l.

MDK

Kovács Mihály

Szépmüv. Muz. Évk. VII. 1935, ~~188~~ 182 l.

MDK

Kovács Mihály, festö
1819-1892

Olasz nö.

Szépmüvészeti Muzeum tulajdona.

Mücs.-OMKT."A gyermek a müvészetben" kiállitás
1910 II.-III. 7.l. Kat.

MDK

Kovács Mihály,

Önarckép.

A Vall.és Közokt.Min. vásárlásainak kiállitása az O.M. Szépmüv.Muz.-ban. 1938 jul.-aug.1. Bp.1941. Kat. 5.1.

MDK

Kovács Mihály

Guttmann Jakab szobrász arcképe

Esposizione Internazionale Roma 1911. Mostre retrospettive. Ungheria Bp. 1911.

1o8. 1.

MDK

Kovács Mihály festőm.
1818-1892.

499. Önarckép. Olf. Jelzett.

Árverési Csarnok aukció. Kat. 48.1.
1934. szept.

Kovács Mihály, festőm. MEK

Münchenben élő kitünő arcképfestönk ajánló-levelet adott Kacziány Ödönnek, ki 187c óta a bécsi képzöm.akad.növendéke volt, Amerling-béca félévszazada legnagyobb arcképfestöjéhez, kit K.Ö. a nussdorfi Amerling kastélyban meglátogatott.

Kacziány Ödön: II.Béca.Növendékek élete a Képzöm. akadémián.
Emlékezések a mult századból.
Müvészet.1912. 4c1-4c7.l.

MDK

Kovács Mihály, festöm.

82.l.

irod.

Lyka Károly: Kis könyv a müvészetről. Bp.1904.
I.kiadás.

MDK

Kovács Mihály (1818-1892)

Önarckép. Olajf. 33x31. J.l.j.
Néger fiú.Olajf. 33x28. J.l.j.

Árverési Csarnok aukció kat. 1933.okt.
3.sz. 26.1.

MDK

n.Kovács Mihály, festőm.
szül.1818.T-Abádon, megh.1892. Bp.

191. Garibaldista.

Műcs. - A bp.-i Orvosszövetség Mű-kiállitása. 1902.
Kat. 21.1.

MDK

Kovács Mihály, festöm.

185c körülkészült tizedajfestménye szerepel Bartalos Gyula egri kanonok aukcióra került magánképtárában.

Krónika és Naptár. -A Szt. György Céh XIII. aukciója.
A Gyüjtö. 1912. 9-10.szám. 411.l.

MDK

Kovács Mihály, festöm.

785. Bünbánó Magdolna.

A Gyüjtö. 1914. 5-6.sz. XIX. aukció. Kat.184.l.

MDK

Kovács Mihály, festöm.

a gyüjteményben található akvarellek, olajfestmények ceruzarajzok kulturhistoriai becsük mellett művészi erőt sugároznak.

Lenkei ezredes rendkivül érdekes, jól megmunkált olajfestménye a nyugtalan vérü megláncolt kemény magyart balkezében pipával ábrázolja, s mellette hever dicsőséges kardja. A signatura Kovács Mihály nevét mutatja.

Dr. Kremmer Dezső: Horánszky Lajos könyvtára. II.
Könyvtári Szemle. 1915. ápr.-aug. 111-119.l.

MDK

Kovács Mihály, festőm.

az Operaház udvari elöcsarnokának félkör alaku képeit festette.

Ybl Ervin:
Lotz Károly, mennyezet- és falfestményei az Operaházban. - Magyar Müvészet. 1933. 360-366.l.

MDK

Kovács Mihály, festöm.

Magasabbrendü alkotásokkal az ötvenes évek folyamán kétszer aratott sikert: egyszer Pelgárdi számára festett nagyméretü oltárképével, másodszor Árpádnak fejedelemmé választatását ábrázoló festményével, mely mint mülap nagy elterjedésnek örvendett. Bár kissé szinpadias elrendezésü az is, de kompoziciójának és szinezédének élénkségével elökelö helyet foglal el az ötvenes évek tipikus történeti tárgyu festmények termelésében.

Magyar Müvészet. 1925. 515.l.

MDK

Kovács Mihály, festöm.

Már méltatott arckép-festö szerepe a vallásos és történeti kompoziciók terén jelentösebb.
Halála után özvegye gazdag képgyüjteményét az egri Lyceumnak ajándékozta.

Magyar Müvészet. 1925. 515.l.

MDK

Kovács Mihály, festöm.

az 1830-as években kezdenek feltünedezni a müvésznevek s a sz. derekán kifejlödött a biedermeierstilus magyar változata. A festök mind gyakrabban meritenek ihletet a nemzeti történelem dicsö és fájdalmas emlékeiböl. Ekkor már felismerhetök a tört. festészet gyökerei.

Entz Géza: A magyar festészet fejlödése.
Magyar Kulturszemle. 1939. szept. II.évf. 5.sz. 1-2. old.

MDK

Kovács Mihály, festöm.

17 képcsoportot fest amorettek alakjaival, kik táncolnak, zenélnek. A különféle hangszerek mind fel vannak tüntetve. A lépcsöház mennyezetét arabeszkek, az XXX alatta lévö félkörü mezöket pedig szürkébe festett esemenyi tájképek, görög klasszikai templomokkal, erdö - És tenger Motivumokkal diszitik.

Az Operaszinház belsö diszitményei.
Vas. Ujs. 1883. 733.1.

Kovács Mihály festő . M.D.K.

Terv szerint a Nemzeti Galéria épületére kerülne szobra

Gárdonyi Jenő: 45 millió a budaváripal et a képzőművészeti alkotásaira

Magyar Nemzet 1964. május 10. 13.1.

MDK

Kovács Mihály (1828-1892)

Fürdő nők. Jelz.lent balra: Kovács M. 1850. Vászon. 47x37.

Garibaldista. Jelz.lent jobbra: K.M. 1867. Vászon. 42x31. (Kiállitva a budapesti orvos-szövetség védnöksége által rendezett műkiállitáson, 1902.) Illusztr. XXXIV. tábl.

Ernst Múzeum aukciói. XV. 1921. 25, 26.lap

MDK

Kovács Mihály festőművész

Az opera udvari csarnokához vezető lépcsőház ablakainak ivezeteibe a zenét jelképező gyermekalakokat s egy nagyobb történelmi festményt készit.

Cikk: Az operaház festményei.

Vas.Ujs. 1883. 160.lap

MDK

Kovács Mihály festőművész

Tiz másolat, amit özvegye a nemzeti muzeum képtárának ajándékozott:

Paolo Veronese után: Szt.Sebestyén, János, Péter
Mária a Jézuskával, "Krisztus az irástudók közt"
Rubens után: első nejének arcképe, " A győző diadala" és "Krisztus sirba tétele".
Rembrandt után: a művész ifjukori arcképe.
Mytens után: férfi arckép.
Velasquez után: Alonzo Cano spanyol szobrász arcképe, a gobelingyár Madridban és IV.Fülöp lovon.
Maszák Hugó: Kovács Mihály.
Vas.Ujs. 1893. 40.évf. 129-130.lap

MDK

Kovács Mihály (1818-1892)

"Árpád fejedelemmé emeltetése" c. festm.-nek másá
elterjedt az egész országban. Számos templomban
oltárkép, családoknál igen sok arckép őrzi emlé-
két.

Maszák Hugó: Kovács Mihály.

Vas.U°s. 1893. 40.évf. 129-130.lap

MDK

Kovács Mihály festőművész

13 képet ajándékozott özvegye a nemzeti muzeum képtárának: három eredeti, "Antiope Amorral" , "Tarquinius és Lucretia" és " A Szt.Márk-templom belseje Velencében".

Maszák Hugó: Kovács Mihály.

Vas.Ü.s. 1893. 40.évf. 129-130.lap

MDK

Kovács Mihály

Árpád fejedelemmé emeltetése, c. festményének repr.

Vas.Ujs. 1893. 40.évf. 129. lap

MDK

Kovács Mihály festőművész

Kovács Mihály. Fénykép után metszette Morelli Gusztáv. Repr.

Vas.Ujs. 1893. 40.évf. 129.lap

MDK

Kovács Mihály festőművész

Benkóczy Emil: Kovács Mihály levelezése Tárkányi Bélával.

Művészet, 1911. 187-189.lap

MDK

Kovács Mihály festőművész

Tarna-Eörsön egy Szt.Annát fest Szt.Erzsébettel és Zakariással, a tarna-eörsi kápolna oltárára.

Benkóczy Emil: Kovács Mihály festőművésznek Tárkányi Bélához irott levelei.

Művészet, 1910.évf. 415-427.lap

MDK

Kovács Mihály festőművész

1854-ben már Bécsben találjuk Kovácsot, ahol gyűjti a tanulmányokat nagy képéhez, az Apostolok hoz.
1854.augusztusában kezd bele Szt.Jeromos képébe, mely szintén Tárkányi megrendelésére készül.

Benkóczy Emil: Kovács Mihály festőművésznek Tárkányi Bélához irott levelei.

Művészet, 1910.évf. 415-427.lap

MDK

Kovács Mihály festőművész

Az "Árpád vezérré választása" 1854-ben állittatott ki és a Műegylet ezt a képet tűzte ki 1854.évi műlapul.
Árpád megfestése után a tiszapolgári templom számára fest oltárképet.

Benkóczy Emil: Kovács Mihály festőművésznek Tárkányi Bélához irott levelei.

Művészet, 1910.évf. 415-427.lap

MDK

Kovács Mihály festőművész

Tárkányi a költő, Szt. Domokos képét rendelte meg a művésztől és azt követték szüleinek arcképei, azután 25 vagy több különféle oltárképek. Egerben festette az Árpád vezérré választását ugyancsak Tárkányinak, kinek a "Mohácsi temetés" c. balladáját illusztrálja.

Benkóczy Emil: Kovács Mihály festőművésznek Tárkányi Bélához irott levelei.

Művészet, 1910.évf. 415-427.lap

MDK

Kovács Mihály festőművész

Tisza-Abád-Szalókon született. Orczy László báró pártfogása alá vette, s kiképeztetéséről gondoskodott. Igy tanult a bécsi műv.akadémián és utazhatott Olaszországba. Itt festette "Szt.Márk holt testének átadását" c. művét, mely a bécsi császári képtárban van.

Maszák Hugó: Kovács Károly.

Vas.Ujs. 1893. 40.évf. 129-130.lap

MDK

Kovács Mihály festőművész

1843-ban Markóval tanulmányozza Toscana vidékét. Ezen idő alatt nemcsak a tájfestést tanulmányozta hanem ekkor készit másolatot az Uffizi-képtárban Rubens első nejének arcképéről. A Pitti-palotában Rembrandt fiatalkori arcképét másolja.

Maszák Hugó: Kovács Mihály.

Vas.Ujs. 1893. 40.évf. 129-130.lap

MDK

Kovács Mihály festőművész (1818-1892)

1872-ben festette Ipolyi Arnold püspököt,
Ghyczy Kálmánt és Somssich Pált a képviselőház
elnöki tanácsterme számára.
Münchenben "Szeressed felebarátodat, mint tenmagadat" és Jupitert és Antigonét ábrázoló alkotásait festette.

Szegedy-Maszák Hugó: Kovács Mihály.

Művészet, 1910. 250-260.lap

MDK

Kovács Mihály festőművész (1818-1892)

Velencében a Márk-templomban több részletet festett
Itthon Deák Ferencnek két mellképét, utána pedig
egész alakú két nagy képét festette, egyiket Szat-
már, a másikat Somogy vm.részére.
Festette Schlauch nagyváradi püspököt és Mednyánsz-
ky Sándor 48-iki honvédezredest.

Szegedy-Maszák Hugó: Kovács Mihály.

Művészet, 1910. 250-260.lap

MDK

Kovács Mihály festőművész (1818-1892)

A budapesti operaház udvari folyosójára 17 képet fest tempera-rendszerben. Ezek tárgyai zeneszerekkel mulató géniuszok.
Halála után műveiből kb. 60 darabot ajándékozott özvegye az egri liceum múzeumának, eredeti műveiből és másolataiból 13 db. a nemzeti múzeum képtárának.

Szegdy-Maszák Hugó: Kovács Mihály.

Művészet, 1910. 250-260.lap

MDK

Kovács Mihály festőművész

Vázlatkönyvéből. 1843. Repr.
Tivoli c. rajza. 1844. "
Heinrich festő, Kovács Mihály vázlata, 1846. Repr.

Művészet, 1910. 252, 253, lap

MDK

Kovács Mihály festőművész (1818-1892)

Tisza-Abád-Szalókon született. Landau rajziskolájában tanult rajzolni és három honap mulva ezüstérmet nyert egy rajzával.
A bécsi képzőm.akadémián Danhauser szép jövőt jósolt, kiemelvén tört.alkotásai közt Atilla csatáját, az életképek közt a spanyol bandität és Mátyás királyt a boroszlói polgármester leányával.

Szegedy-Maszák Hugó: Kovács Mihály.

Művészet, 1910.évf. 250-260.lap

MDK

Kovács Mihály festőművész (1818-1892)

Rómában festette meg Szt.Márk tetemeinek átadását ábrázoló történelmi képét.
Tarnaőrsön jótevőjét, Orczy László bárót, nejét, fiait, köztük Bódogot.

Szegedy-Maszák Hugó: Kovács Mihály.

Művészet, 1910.évf. 250-260.lap

MDK

Kovács Mihály festőművész

Madonna, c. olajfestménye. Repr.
Lenkey honvédezredes rabságban, 1849-ben. Olajfm.
Repr.
Önarckép, olajfm. Repr.
Mindhárom mű a Szent-György-Céh aukciójáról.

A Gyüjtő, 1912. 9-10.sz.405, 406. lap

MDK

Kovács Mihály festőművész (1819-1892)

Egri tartozkodása alatt festette Jézus, Mária, c. műveit.
Ipolyi Arnold, Pyrker László és Lonovics József arcképei.

S.L.: Kovács Mihály tiz festménye.

A Gyüjtő, 1912. 9-10.sz. 404-407.lap

MDK

Kovács Mihály festőművész (1819-1892)

1852-ből való a Lenkey honvédtábornokot rabruhában ábrázoló olajminiatürje.
1849-es dátumot visel Császár Józsefnek dedikált kis olasz genre-képe.
1844 év körül keletkezhetett a Magdolna, melyet Tizián után másolt a firenzei Pitti-képtárban.

S.L.: Kovács Mihály tiz festménye.

A Gyüjtő, 1912. 9-10. sz. 404-407.lap

MDK

Kovács Mihály festőművész (1818-1892)

1842.juniusában ment Velencébe, onnan Rómába és aztán Firenzébe, hol az öreg Markónál a tájfestészet művészetét tanulta.A Pitti- és az Uffizi-képtárban másolgatott.Itt festette Rembrand fiatalkori arcképét és Rubens első nejének arcképét, melyeket halála után özvegye a nemzeti múzeum képtárának ajándékozott.

Szegedy-Maszák Hugó: Kovács Mihály.

Művészet, 1910.évf. 250-260.lap

MDK

Kovács Mihály festőművész (1818-1892)

Egerben lefestette Tárkányi Bélát a költőt,annak szűleit és rokonait. Az érsekség kanonokjait, a város és a vidék előkelőit. Sok oltárképet festett a környékbeli templomok számára.Itt festette történelmi festményét "Árpád vezérré emeltetését"

Szegedy-Maszák Hugó: Kovács Mihály.

Művészet, 1910.évf. 250-260.lap

MDK

Kovács Mihály festőművész (1818-1892)

"Árpád vezérré emeltetését" a Pesti műcsarnok-egyesület műlapjává választotta és könyomatú mása 1854-ben került ki Lemercier párisi könyomdájából. Az eredeti a Szépműv.Múz.-ban.

Szegedy-Maszák Hugó: Kovács Mihály.

Művészet, 1910.évf. 250-260.lap

MDK

Kovács Mihály festőművész (1818-1892)

1856-ban Párisba utazott, hogy minták és kellékek megszerzésével ott fesse meg nagy oltárképét, melyet a hevesmegyei Polgári község új templomába, az egri káptalan rendelt. 1857.augusztusában be is fejezte és ősszel kiállitotta a Nemzeti Múz.-ban.

Szegedy-Maszák Hugó: Kovács Mihály.

Művészet, 1910. 250-260.lap

MDK

Kovács Mihály festőművész (1818-1892)

Két oltárképet festett az egyeki templom számára. Egy paraszt ember rendelt nála egy Ecce homót és mater dolorosat.
1858-ban ismét Párisba készült, de Bécsben megállapodott s több arcképet festett ekkor. Itt festette Giskrát és nejét.

Szegedy-Maszák Hugó: Kovács Mihály.

Művészet, 1910. 250-260.lap

MDK

Kovács Mihály festőművész (1818-1892)

Lefestette Kazinczy Gábort, Földváry Károlyt, Görgey vitéz ezredesét, ennek ikertestvérét Sándort, Orczy Bódog bárót és nejét, Wass Emmát és nővérét Wass Jozefint.

Szegedy-Maszák Hugó: Kovács Mihály.

Művészet, 1910. 250-260.lap

MDK

.Kovács Mihály festőművész (1818-1892)

1863-ban Spanyolországba ment, Sevillában hat hónapot töltött, lemásolta Murillo több képét. "Serviletta" név alatt ismeretes képét Kovács szintén asztalkendőre festette.Két ilyen példány van Magyarországon, egyik az egri liceumnak, a másik a bpesti Szépműv.Múz.-nak.

Szegedy-Maszák Hugó: Kovács Mihály.

Művészet, 1910. 250-260.lap

MDK

Kovács Mihály festőművész (1818-1892)

Sevillában Sturm Mihály zirci festőművész kilenc képét fedezte fel. Az evangélisták kápolnájában kilenc fára festett kép , a felirás: "pinxit Michael Sturmius zirciensis. 1555."

Szegedy-Maszák Hugó: Kovács Mihály.

Művészet, 1910. 250-260.lap

MDK

Kovács Mihály festőművész (1818-1892)

Madridban a Prado-képtárban készitett másolatokat, Murillo, Velasquez, Rubens, Van Dyck, Tizian remekeiről.
1867-ben tér vissza Bpestre, több kisebb arcképen kivül a királyt és királynét festette Temes vm. és utána a miniszterelnöki palota számára.

Szegedy-Maszák Hugó: Kovács Mihály.

Művészet, 1910. 250-260.lap

MDK

Kovács Mihály festőművész (1818-1892)

A gibraltári erődről készitett rajzokat.
Tangerbe több rajzot készitett a városról és a marokkói viseletekről.
1864.jun.Madridba érkezett. Ott műismeretével nagy szolgálatot tett a Prado műkalauzának szerk.- ben. Megnevezte két régi képnek a valódi mesterét, ezért és más képek helyes birálatáért kinevezték a madridi San Fernando akadémia levelező tagjává.

Szegedy-Maszák Hugó: Kovács Mihály.

Művészet, 1910. 250-260.lap

MDK

Kovács Mihály festőművész (1819-1892)

Tiz képe a Szent-György-Céh aukcióján.
Kovács Mihály önarcképe, "Tárkányi Bélának Kovács Mihály 1850" szignálja az előlap sarkában.
Tárkányi Béla arcképét ugyanebben az időben festette a művész.

S.L.: Kovács Mihály tiz festménye.

A Gyüjtő, 1912. 9-10.sz. 404-407.lap

Kovács Mihály festőművész (1810–1852)

Tíz képe a Szent-György-Céh kulcsolyán.

Kovács Mihály önarcképe, "Tarkányi bojtárok kovács Mihály 1850" szignóval és olajfap sarkában.

Tarkányi Béla arcképét ugyanebben az időben festette a művész.

S.J.: Kovács Mihály tíz festménye.

A Gyujtő, 1912. 9–10. sz. 404–407.lap

MDK

Kovács Mihály

Mária olvasni tanul, c. műve. Repr.

Árverési Közlöny, 1938. 3.r.sz.

MDK

Kovács Mihály festőművész

1848-iki év telét Tarna-Örsön töltötte, ahol az Orczy család tagjainak arcképét festette. Ez év nyarán ismerkedik meg Tárkányi Bélával, aki őt nemcsak barátságával tisztelte meg, de megrendeléseivel is támogatta.

Maszák Hugó: Kovács Mihály.

1893.
Vas.Ujs. 40.évf. 129-130.lap

Korcsis Mihály

iparművész, formatervező, a Magyar Képző-
művészek Szövetségének tagja 43 éves korában
rövid betegség után elhunyt. Hamvasztása
előtti búcsúztatás január 4-én 1/2 órakor
lesz a Farkasréti Temető halottasházában.

A nap hírei (Halálozás)

Magyar Hírlap, 1968 december 28. 8. l.

Kovács Mihály

tervezte a Delta,1962,Oirion, Favorit 1964, Videoton,Minivizor,1967,Videoton,Victoria éa Victoria de Lux 1968 Orion rádió és tv készülékeket

[illegible]

Kovács Mihály

Bozzay és Kovács együtt tervezték az Orion nál az AT511 es 611es tipusu televiziókészü lékeket /1959/

Ernyei Gyula: Az iparmű forma története Magyar országon Akadémiai Kiadó 1974 53 old.

Kovács Mihály /1925-1958/

Bozzay Dezső és Kovács Mihály tervezték az Orion rádiótipusokat.

Benyei Gyula: az ipari forma története Magyarországon Akadémiai Kiadó 1974 52 old.

Kovács Mihály

Bozzay rlszt vett N ovák Andrással, majd később Kovács Mihállyal az Orion termé keinek kialakitásánál.

Ernyei Gyula: az ipar i forma története Magyaror szágon Akadémiai Kiadó 1974 old.

Kovács Mihály

Formatervező, részt vett a kiállí-
táson

Jubileumi Iparművészeti Kiállítás
Miskolcon, 1975. jún – jül.

Kovács Mihály (1925-1968)

Részt vesz a kiállításon

Jubileumi Tavaszi Művészeti Kiállítás
1975. jún - júl.

MDK

1/.

Kovács Mihály, festöm.

Arcképfestö. Vallásos és történeti kompoziciók terén jelentös szerepe volt. Müvészetének gazdag gyüjteményét özvegye az egri Lyceum muzeumának ajándékozta.

Magyar Müvészet, 1925. 515.l.

2/. Kovács Mihály. festöm.

Magasabbrendü alkotásokkal az 5o-es évek folyamá
kétszer aratott sikert. Egyszer egy Polgárdi számára fes
tett nagynéretü oltárképével, s egyszer Árpád fejede-
lemmé választását ábrázoló festményével. Ez mint mülap
nagy elterjedésnek örvendett. Bár szinpadias elrendezésü
de az 5o-es évek tipikus történetfestési termelésében el
kelö helyet foglal el.

yar Müvészet. XXXXX 1925. 515.1.

MDK

Kovács Mihály, festőm.
1819-1892

251. Virágcsendélet. Jel.: Kovács M. Vászon.

252. A gyászoló Hungária. Jel.: Kovács M. Vászon.

252a. Dózsa György egyházi,átok alá vetése. A hátoldalon: festette Kovács Mihály. Vászon.

Ernst Muzeum aukciói. 46. 1931. Kat. 23.1.

MDK

Kovács Mihály, festőm.

6.l.

Végvári L.: A m. festészet haladó hagyományai. Főv. Képt. Katal.előszava. 1951.

MDK

Kovács Mihály

Kovács Mihály / ipari formaterv/ műveivel
szerepelt a IV.Orszg.Iparm.Kiall.-on.

IV.Országos Iparművészeti Kiállitás.Műcsarnok
Budapest 1959.Dec. 18 - 1960.Jan.31.Kat.

MDK

Honti Nándor - Kovács Mihály, illusztr. - k.

Falk Zsigmond: Mozgófényképek. Novellák és elbeszélések. Bp.Singer.

Dr.Szemlér Lőrinc gyüjteményének aukciója. Bp.1936.
Könyvdiszek.- Könyvillusztrációk.
Árv. Közl. 1936. 5.rk.sz. 71.l.

MDK

Kovács Mihály, festőm.

Narancsás és Borsos mellett, a magyar biedermeier két legnagyobb egyéniségé mellett sok más magyar művész is vállalkozott Széchenyi képmásának elkészítésére. Kevesen tehették természet után.
Eybl nyomán festette Széchenyi képmását.

ifj. Vayer Lajos: Széchenyi képmásai.
Tükör, 1941. :.évf. 9.sz. 422.l. szept.

Kovács Mihály festő M.D.K.

/ 1819-1892/

Árpád pajzsra emelése.

Arcképek.

Oltárképek az egri egyházmegye területén / rendszerint olasz és spanyol mesterek művei után készült másolatok.

Dercsényi Dezső: A képzőművészetek története 703.1.

A Kultúra Világa Bp. 1963.

MDK

Kovács Mihály festőművész

1853-ban festette meg Egerben "Árpád fejedelemmé emeltetését", melyet a pesti műegylet 1853-ban műlapjául választott, s amely Tárkányi hagyatékából jutott a nemzeti muzeumba.

Maszák Hugó: Kovács Mihály.

Vas.Ujs. 1893. 40.évf. 129-130.lap

MDK

Kovács Mihály festőművész

Egerben számos arcképet és oltárképet festett. 1857-ben fejezte be a polgárdi templom számára a nagy oltárképet, Mária mennybemenetelét. Bécsben több arcképet, köztük Giskrát, itthon Balassa tanárt, Földváry Károly honvédezredest, testvérét Sándort, Kazinczy Gábort festi többek közt.

Maszák Hugó: Kovács Mihály.

Vas.Ujs. 1893. 40.évf. 129-130.lap

MDK

Kovács Mihály festőművész

Madridba 1864-ben érkezett, hol Crivelli grófot és nejét, Serbelloni grófnét festette le.
A Prado-képtárban Murillo és Velasquez műveit másolta. A Prado-képtár két képéről mondott biztos szakvéleményéért, a madridi San Fernando akadémia okleveles levelező tagjává nevezték ki.

Maszák Hugó: Kovács Mihály.

Vas.Ujs. 1893. 40.évf. 129-130.lap

MDK

Kovács Mihály festőművész

Művészi hagyatékának egy részét kb. 100 olajképet az egri lyceum gyüjteményének ajándékozta az özvegye.
Több arcképet festett, ezek közt a miniszterelnöki palota számára a királyt és a királynét.

Maszák Hugó: Kovács Mihály.

Vas.Ujs. 1893. 40.évf. 129-130.lap

MDK

Kovács Mihály festőművész

Arcképei: Deák Ferenc, Almássy Pál, Ghyczy Kálmán, Samassa érsek, Ipolyi püspök, Somssich Pál, Jekelfalussy Lajos, gróf Szapáry Gyula, Schlauch püspök, Vámbéry, Szvorényi igazgató, Tarkányi Béla, stb.

Maszák Hugó: Kovács Mihály.

Vas.Ujs. 1893. 40.évf. 129-130.lap

MDK

Kovács Mihály

Fürdő nők, c. festménye. Repr. (Dr.Varró Indár tul.)

Gerő Ödön: Az akt-kiállitás.

Magyar Művészet, 1925. 374.lap

MDK

Kovács Mihály

A vallás-és közokt. min. vásárlásainak kiáll. a Szépm. Muzeumban. Szépmüvészet 1941. 2o6.l.

Kovács Mihály MDK

Garibaldista

Mücsarnok 19o2.

A bpi. Orvosszövetség Mükiállitása

MDK

Kovács Mihály festő (1818-1892)

Az oltárképek mellett más tárgyakat is feldolgoz, különösen szereti a fürdő nők témáját. 1851-ben hosszabb külföldi útra indul. Drezdában sokat másol a képtárban, különösen Rubenset szerette másolni.

Biró Béla: Két elfeledett magyar festő.

Katolikus Szemle, 1937. Jan. 27-31. lap

MDK

Kovács Mihály festő (1818-1892)

Egerben festi meg 1854-ben legismertebb képét, Árpád emeltetése ciműt.
1858-ban Pesten telepedik le, s ezalatt a közéleti kiválóságok egész sorát festi meg, közben oltárképmegrendeléseket is vállal.

Biró Béla: Két elfeledett magyar festő.

Katolikus Szemle, 1937.Jan. 27-31.lap

MDK

Kovács Mihály festő (1818-1892)

1863-ban kimegy Spanyolországba, Madridban telepszik le, hol művészeti körökben olyan tekintélyt szerez magának, hogy a madridi San Fernando akadémiába meghivják levelező tagnak.

Biró Béla: Két elfeledett magyar festő.

Katolikus Szemle, 1937.Jan. 27-31.lap

MDK

Kovács Mihály festő (1818-1892)

1867-ben feleségül vette Petra de Castro y Blancót és hazajöttek Pestre. Ösz-utcai műtermét sűrűn keresték fel az arckép- és oltárképmegrendelők. Ötször is megfestette Deák Ferenc életnagyságú arcképét különböző intézmények megrendelésére.

Biró Béla: Két elfeledett magyar festő.

Katolikus Szemle, 1937.Jan. 27-31.lap

MDK

Kovács Mihály festő (1818-1892)

1872-ben festi egyik legjobb művét"Antiopé"-t. 1892-ben halt meg Pesten. Özvegye, férjének 128 képét, melyeket az végrendeletileg az egri Liceum képtárának hagyományozott, saját költségén bekereteztette és elküldte a Liceumnak.

Biró Béla: Két elfeledett magyar festő.

Katolikus Szemle, 1937.Jan. 27-31.lap

MDK

Kovács Mihály, festőm.
1819-1892

518. A termékenység. Olf.
Másolat Tizian után.

Árverési Hirdetmény. 1932. I. rk. sz. 28. l.

MDK

Kovács Mihály festő (1818-1892)

Abádszalókon szül. Tanulmányait 1833-ban Pesten Landauer iskolájában kezdte. Két év mulva Bécsbe került, Kuppelwieser, Ender és Danhauser voltak a tanárai. 1842.-ben Olaszországba megy, Velencében bejár az ottani akadémiára.

Biró Béla: Két elfeledett magyar festő.

Katolikus Szemle, 1937. Jan. 27-31.lap

MDK

Kovács Mihály festő (1818-1892)

Pisában meglátogatja Markó Károly és hosszabb időt tölt az európai hirű művésznél, kinek hatása mély nyomot hagy Kovács későbbi tájképfestészetében. (Vizimalom, Eger, Liceum).
Rómában kezd először nagyobb kompozíciókkal foglalkozni, a tájkép- és arcképstúdiumok mellett.

Biró Béla: Két elfeledett magyar festő.

Katolikus Szemle, 1937. Jan. 27-31.lap

MDK

Kovács Mihály festő (1818-1892)

Első nagyszabású műve : "Szent Márk holttestének Velencébe szállitása". (1846-48) A kép a bécsi Belvedere raktárában. A képhez készült vázlatok egyike, az Egri Liceum képtárában. 1848-ban hazajön. Pesten és Tarnaörsön festeget, majd Egerbe kerül, ahol megismerkedik barátjával és mecénásával Tárkányi Bélával.

Biró Béla: Két elfeledett magyar festő.

Katolikus Szemle, 1937. Jan. 27-31.lap

MDK

Kovács Mihály festő (1818-1892)

Egerben a kanonokok és patricius családok portréit festi. Itt kezdi el az oltárképfestést. Hosszú sorát festi meg nagyméretű oltárképeinek köztük legismertebb a tiszapolgári Assunta. (1857).

Biró Béla: Két elfeledett magyar festő.

Katolikus Szemle, 1937. Jan. 27-31.lap

mdk

Kovács Mihály

alkotása a négy oltárkép, melyeket
1880-ban Tárkányi Béla ajándékozott
a Mindszenti templomnak.

ifj Horváth Béla Miskolc

1962

214. l

MDG

Kovács Mihály, festő

A decemberi művészeti aukción

Női portré c. műve 3000 Ft-tal szerepel.

— : Csók, Szőnyi, Rudnay 3.

Dp. 1962. nov. 27.

ESTI HIRLAP

MDK

Kovács Mihály, festöm.

öt Orczy László báró támogatta, már gimnáziumi tanulmányai alatt, s járta Landau pesti rajziskoláját, később Bécsbe és Olaszországba utazhatott pártfogója jóvoltából.

?: A táblabiró-világ gyüjtöi és mecénásai. 1800-1850
A Mübarát.1922.II.évf.1.sz. 10.1.

MDK

Kovács Mihály

magyar statisztikai zsebkönyv
illusztrációit kémiletre
I. díjat kapott

A nép magyar könyv, 1961, 30 old

MDK

Kovács Mihály, festöm.
1819-1892

598. Oreg férfi Tanulmányfej. Jelz. Olf.

Árverési Közlöny.1936.2.sz. 42.~~sz~~. old.

MDK

Kovács Mihaly

Lauser, Dr Wilhelm: Die Kunst in Oesterreich-Ungarn. II. Jahrg. Wien. é.n. 125.1.

Kovács Mihály festő M.T.K.

Római tartózkodása idején festette

"férjére váró olasz halászné" c. képét

/1846

Telepy Katalin: Adatok Nagy Károly biedermeier festő működéséhez 131. l.

A Magyar Nemzeti Galéria Közleményei IV. sz. Tp. 1963.

MDK

Kovács Mihály

Repr.

IV.Országos Iparművészeti Kiállitás.Műcsarnok.
Budapest 1959.Dec.18 - 1960.Jan.31.Kat.

mdk

Kovács Mihály

1854-ben festette meg Árpád pajzsra emelkedése c. művét. („Maga korában igen népszerű volt")

Kovács Éva: Magyar Művészet az Elnyomatás korában
Bp. 1962 5. l.

Kovács Mihály festő M.D.K.

hagyatékát 128 db. képet özvegye az egri képtárnak adományozta

Bakó Ferenc: Az egri műgyüjtemények története

Az Egri Muzeum Évkönyve I. 1963. 8.

Kovács Mihály, festőm. MDK

A század közepén /szabadságharc idején/ mindenek-felett a történelmi nagy jelenetek izgatták fes-tőinket. Egész mütörténetünkben jófelmán ez a kor az egyetlen, amidőn a nemzeti irodalom köz-vetlenül és döntően hatott festészetünkre.

K.M., ki egykor szentimentális olasz nőket festett most Árpádról és Mohácsról fest képet.
A Kohner gy.-ben "Garibaldistával" c. képeével van képviselve.

Lyka Károly: Budapest magánképtárai.
Művészet. 1902. 329-336.1.

MDK

Kovács Mihály

Magyar Művészet 1925. 519.l.

MDK

Kovács Mihály

A Mügyüjtő. 193o. évf. 299.l.

MDE.

Kovács Mihály

Női akt. (Dr. Varró Indar tul.)
Fürdő nők. " " "
Gitározó nő. " " "

Műcsarnok 1925/26. Akt kiáll. 22.1.

MNK

Kovács Mihály

A Pesti Egylet 1841-ben a redoute-épületében rendezett kiállításán szerepelt.

Ujházy Ferenc: Föv.művészeti állapotai a mult század közepén.

Nyugat, 1922.márc.16. 377.l.

Kovács Mihály MDK

Gitározó nő

Műcsarnok 1925-26 Akt-kiállitás

Kovács Mihály

MDK

Női akt

Fürdő nők

Műcsarnok 1925-26 Akt-kiállitás

MDK

Kovács Mihály festő

Képzőművészeti Szemle 1879. 1. sz. ~~1~~ 14 l.

EA.....ltsz. Gyűjtés h

M.D.K.

Kovács Mihály

"Szalónok, diszpáholyok" cimmel ir Tolnay Pál f
fényképes beszámolót az Operaházról.
A müvészről azt irja: "Rafael stilusában fest-
tett groteszkekkel és puttokkal ékesitette a
mennyezetet."

Tiz fényképfelvétel.

Szinházi Magazin, Bp. 1939. január 8. II. évf.
2. sz. 29-32. lap.

MDK

Kovács Mihály

Krisztus

M. Biedermeier kiáll. képes tárgymutató

1937.nov. Mücs. 26 l.

6000 — 63.8632 Pátria ny.

MDK

Kovács Mihály

Simonyi Mária

Olasz leány

Gyümölcsöt vivő olasz leány

M. Biedermeier kiáll. képes tárgymutató, 1937. nov. Műcs. 27 l.

MDK

Kovács Mihály

Önarckép

M. Biedermeier kiáll. képes tárgymutató
1937. nov. Mücs. 26 l.

6000 — 63,3632 Patria ny.

Kovács Mihály

tovább festő

2 ~~Einsle Anton~~ 104. l.

Ender Janos 105. l.

~~Haid Johann Gottfried~~

~~103. l.~~

Kovács Mihály 106. l. 109. l. 110. l. 108. l.

Lange Konrad 103. l.

Markó Károly id 105. l.

Schmutzer Jakab 102. l.

Toorenvliet Jan

100. l.

Waron Daniel 101. l.

l. Esposizione Internazionale Roma. 1911.

Mostre retrospettive. Ungheria. Bp. 1911.

kodó lovon ül a vitéz és dárdájával a visz-
i keresztül, mely farkával a paripának hát-
lőtérben jobbra szikla van, melynek tetején
szentnek haja hosszu; bajusza és szakálla
pánczél és vállra vetett köpeny, melyet

etei 66.7:48.3 cm.
én Bene Ödöntől 300 Kán. (539/901.).

KOVÁCS Mihály fest.

Borsod-Abauj-Zemplén megye képes műemlék-jegyzéke. Szerk. Szabadfalvi József, Cseri Miklós. Miskolc : Herman Ottó Muzeum, 1992
III köt. 20.

Sajószentpéter, rk. templom
Szent István felajánlja az országot Szűz Máriának
1851. feltűnő

KOVÁCS MIHÁLY festő

1850

88. márc. 16. Az igazgató felszólítja Kovács Mihály akad. festész urat Rómában, szíveskednék a nemz. museumot valamelly művével arczképével s életrajzával megajándékozni

1857

180. okt. 2. Kovács Mihály nagy oltárképének kiállítása a museumi nagy teremben

MŰvtört.Ért. 1990 1-2 128, 132

ŐDÉS

éb jogviszony létesítéséhez

neti Kutató Csoport Bp. I., Úri u. 62., mint

Kovács Mihájné

Lásd

Kassai mur. Eat.

Vol.

Kovács Mihálye

Petra de Castro

meghalt 1901 ben

Burgosban (Spanyol

ország)

1867 ben erkindott megférjé

vel Madridban majd

Budapestre költöztek és Ko-

vácsné magyarul is megta-

nult. Férje halála után

1894 ben visszament Karajaba

Az egri lyceumak értékes

képtárt s a hemzeti

muzeumak férje inventol

3 eredeti képett ajándék.

2 ott. maga is festett.

Vas. Lys 1901. 177 l.

Kovács Mihályné
festő

l.

Bírómagy festőnők
19. l.

Kovács

K. 23. *Mihályné Petra de Castro*, festő, * 1840, † Burgos (Spanyolország) 1901 febr. 21. 1867. Madridban ment nőül K. Mihály festőhöz, kivel együtt jött Pestre. Férje halála után 1894. visszatért hazájába. Főleg másolatai révén vált ismertté. Arcképe férjétől a kassai múzeumban van.

E. G. I. 589 l

B. Wesselényi Miklós:

Négyes fogata.

A balra v
Képen, hogy ketten
tul foglalt helyet.
bolt kissé felhőzött

Siebenbürgisch
(Sieger in der großen
65 Kilometer; Re
2 Min. 30 Sek.).

s a jobbsarokban: „

Famet

Kovács Mihály

hires nyíregyházai szücs

l.

Kiss Lajos: A nyíregy-
házai szücsmesterség és
szücsornamentika.
Bp 1929. 50–53 l.

Eindruck verstärkt noch die meisterhafte Malerei: mögen die Rauch-
auch noch so dunkel aus den Schloten ballen, der leichte Luftatem trägt
verweht sie. Geradezu großartig gemalt ist die lichtdurchschimmerte
und ihre Spiegelung im Wasser. Es ist, als hätte Pierre Paulus zeigen
er Himmel zur Erde niedersteigt, wie er sich selbst dem traurigen schwar-
enbart, wie das Licht in alles Dunkel leuchtet. Und wenn Pierre Paulus
Meunier — die gleiche Landschaft malt, so hat er sich gefühlsmäßig von
ngängen seines Meisters schon weit entfernt. Denn Pierre Paulus malt
das soziale Drama. Aus seinem vergeistigten Impressionismus strömt
laube an das gute Prinzip und an ewige Schönheit, die Sehnsucht, alle
Gegensätze zu versöhnen ...
ıpt macht sich in der Malerei dieses modernen Künstlers ein neuer Zug
der Wille, die Menschen zu trösten und aufzurichten. In der Kunst des

Kovács Mihály

jászói puskamü-
ves

Emlitve Kassán
1556-ban

Cród
1
o Kem o
271. l.

Kovács Mihály

jászói prépost

1556

l.

Arch. Ért. 1911.

210-l.

Nemzeti Legitimista Néppárt
V., Bálvány-u. 5.
Telefon: 883-37, 883-68.

Kedves Barátom!

Többször és nyiltan szállta
mely a mai veszedelmes külpoliti
vezetett. Nem sikerült. Ezért még
pártjából.

Az ország sorsáért való mél
kapcsolatom arra kötelez, hogy tov
érdekeit, a polgárság nyugalmát és

Én tehát felveszem a har
ki az országot a mai szörnyű helyz

kibontom a legitin

„Istenért

Kovács Mihály

1884. Budapest

1. Részlet a velencei Szt Márk templomból Olaft roofst

Képes tárgymutató az o. m. képzőmův. társ. 1884. évi őszi kiállításához. Bpest. 1884.

Kovács Miháj

1880. nov. pályázott az Eposi
püspök 100 arany tört festé-
neti díjára: I. András ki-
ráj bekeresése III. Henrik csá-
szarral c. vázlattal.

Vas. Ujs 1880. 776. l

Kovács Mihály

festő

irod

Az operaház festmenyei -
Vas. Ujs 1883. 160. l.

Kovács Mihály festi az udvari
pákoly lépcsőházának géniusz
képeit, hangszer ábrázolásait
sa lyra meghoszonvizását, önze-
sen 17 dbot (lépcsoposztot)

Az operaszinház festmenyei -
Vas. Ujs 1883. 492. l -

---

irod

Az operaszinház belső
diszítmenyei. Vas. Ujs
1883. 733. l

Kovács Mihály

festett az operaház az udvari pátrióskhoz vezető lépcsőház felső részét ékesítő 17 képeso-postot, tanulo, zenélő amo-rettekkel.

Az operaszínház. Vas. Ujs
1884. 617. l.

---

irod

Az új operaház. Ország világ
1884. 628. l.

Kovács Mihály

1881. Budapest.

(107) Szt. Háromsag. Pálfaun. Olaft

(108) " " " "

(109) A holt remete barlangjában. Olaft. Tárkányi Béla kanonok tulajd.

(110) Madonna. Olaft. Stenger Gy. tulajdona.

Ő szi kiállítás 1881. II sorozat

Kovács Mihály

Lásd 1880 ra vonatk.
Dér Kálmán csomagjat

Kovács Mihály

1846. ban Romában tartozkodik – Állandó barátszagban és levelezésben élt id. Markó Károlyal.

Szana Tamás. Markó Károly és a tájfestészet. Bpest 1898. 44. l.

Kovács Mihály

1841. Decsben

Az 1841 pesti munkiállitáson a kov. olaft.

1. Zsákmagra akadt pesti lakosok.

Pesti munkiállitás. Honmüvész
1841. 404. l.

Kovács Mihály

László

Perlajst 145

..... nevü munkás igazolta.

.....

a művezető aláírása.

élyezem:

.....

vagy helyettesének
áírása.

— Endrényi Imre, Szeged.

Kovács Mihály

Lásd

Perlajst 144.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engedély

.....

a műhelyfőnök vagy
aláírás

8. sorsz. Műhelyi minta. —

Kovács Mihály

lásd

Perlajst 141

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engedél

.....

a műhelyfőnök v:
aláí

8. sorsz. Műhelyi min'a -

Kovács Mihály Jestő

1864 ben Spanyolországban volt tanulmányúton, homan Savil lából levelet ír az O. T. nek, mely ben leírja az ottani bikaviadalt.

Az Obszáj Tükrl. 1864.

229. l

Kovács Mihály festeszt

Portugáliában a király és
feperlen. K. Spanyolországban
magyar vitában jár a mely
ott közlétszínek ö[illegible].

Az Országj Tükre. 1864. 263.

Kovács Mihály Festő.

a jászi dósai rk. templom
~~[illegible]~~ oltárképe az Mihály
főangyal. 1856 ból.

Adatok az egri egyházmegye
történelmeter. 1886. I.
217 l.

Kovács Mihály festőművész

„Férjéért vérző olasz nő" olajfestménye kiállítva az 1846-iki évi pesti műkiállításon. 1)

1) Pesti Divatlap. 1846 évf. 657 l. ep

№ 850

Holzfrei fein Druck
m' glatt.
84 gr

Konačs Kuhny

und

Böh. 70 l.

Kovács Nuly

Jestő

1891 ben az Egri Egyházmegyei közlöny-be A műveszetek hivatása ovimeni cukket írt.

Kovács Mihály

Lind

Bmk 67

..... nevü munkás igazolta

a müvezető aláírása.

élyezem:

vagy helyettesének
láírása.

— Endrényi Imre, Szeged.

Kovács Mihály

irod.

Bíró Béla dr.: Pesti

művészeti körélet száz

év előtt. Képzőmű-

vészet. 1930. 35. sz

238. l.

Kovács Mihály

Dr Bíró Béla: Kovács Mihály élete és művészete.

Könyvismertetés

Képzőművészet

1930. 3. sz.

Kovács Mihály

Önálló mű nőla:

Bíró Béla: Kovács Mihály. 1930.

Kovacs Lukas

lás d
2

Perlapt. 104

..... *műhely.*

főnökség!

..... hó..... n történő kifiz

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

n

évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Kovács Mihály

Ipolyi Arnold arcrhejn.
repr. Vas Ujs 1886.
28 szám. Ez van a
Hejsmuv. Muzeum
ban.

Kovács Mihály

lásd

Perlajst 118

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhel

Miután keresményemnek 191....

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére

nevü munkástársamat szóbelileg megbiz

Kelt ....., 191....

.....

tanu.

.....

tanu.

Kovács Mihály
festő

Életrajza:

Ligeti Antal: A Nemzeti Múzeum Képcsarnokának is mertető lajstroma, Buda 1870. 12. l. – 13. l.

Eszék.

A háttér felé kanyargó hid
ladnak Dárda felé, mig az előt
katonák viaskodnak lóháton és

Warhafftige abbildung der Ko
bürecken so 5. Teütscher
Meyl Wegsz lang ist.

balra: No 29.

Rm., mér. a vk. 19.7: 31.1

140-95

Kovács Mihály.

MAGYAR MŰVÉSZET

1925. 147, 374, 573, 576
519.
1928. 338, 400
1930. 118-119
1931. 257, 401
1929. 607
1933. 263, 363

K

M E G H I V Ó .

A kőbányai áll. szt. Lász
Collégium junius 5-én / Pünkösd
Üllői ut 25. I./m ü s o r o s dé
vár mindenkit.

M Ü S

1. XXV. zsoltár .
2. Ima: Retter Sándor. VI
3. Megnyitó: Kádár Endre
4. Bihari kesergője: Kv
Bátory-, Kálmán,- Sz
5. Szavalat.
6. Liszt. II. Magyar rapszód
7. A Coll. missziója az e
előadja Pap Ferenc re
8. S Z Ü N E T - B
9. Hegedü-duó Patoky-,
10. Jókai: A lengyelek f
11. Bartók: Eredeti magyar
12. Bibliát magyaráz Soos(
13. CX. zsoltár.

B E L É P Ő D I J N I N C S -,

Kovács Mihály

festő

Mátyás Florián vitatja, hogy Kovács Mihály Árpád emeltetését rosszul festette meg, mert Árpád a pajzson nem ült, hanem állt.

Dr Szönyi Ottó közlése

A fenti dolgozat nyomtatásban is megjelent ha jól értettem, mint Akadémiai kiad-

Szentiványi

Miklós

III/6 oszt. tanuló

< Kovács Mihály >

MAGYAR MŰVÉSZET

1931. 257.

Biró Béla. < >. 193.

Ismertek Lyra Ká-

roly

-.-.-.

Kovács Mihály

1819 – 1892

l.

Ernst-Muzeumaukcioja I.

35. l.

Kovács Mihály (1819–1892)

Biedern. kiáll. 1937

VII. terem.

1) Női archép, miniatur, olaff.

Szépmív. Muzeum

X. terem.

Önarchép, olaff.

XI. terem.

Önarchép, olaff

Krisztus, olaff

Simonyi Mária archépe olaff.

Olasz leány, olaff szép-mivészeti Muzeum

Gyümölcsöt vivő olasz leány, olaff.

7250

4.

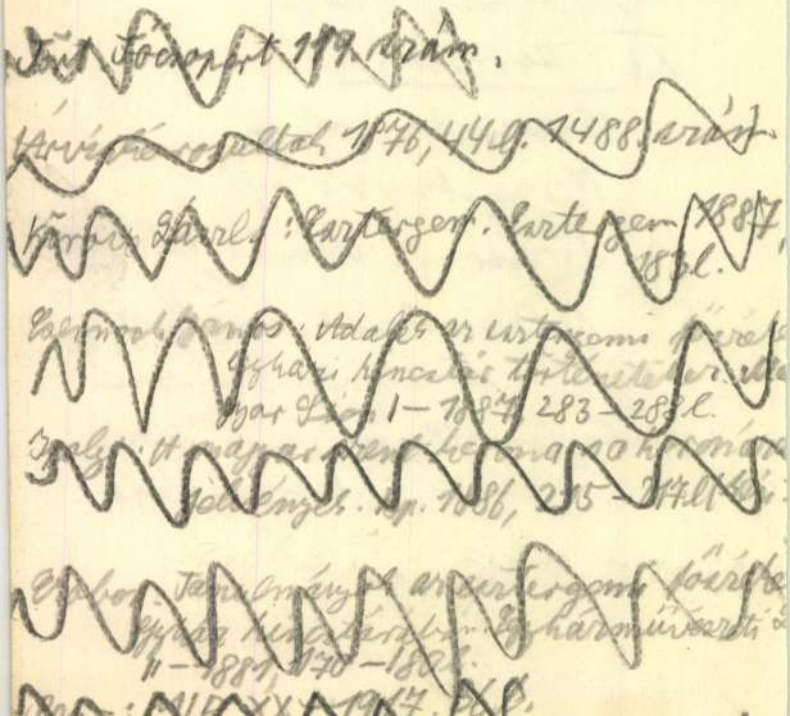

Kovács Mihály

Vas. Lap. 1874. 572. l.

— Kovács Mihály szintén hazajött Velenczéből, s most Hevesben, az Orczy-családnál fest arczképeket.

A MŰVÉSZETI EMLÉKEK a szem gyönyörködtetésén kívül más szereppel is bírnak, a lelket magasabb régiókba emelik, előadási módjukkal és tárgyukkal a szellemet foglalkoztatják. A művészi alkotás nemcsak a jól látó szem és az ügyes kéz, hanem a gondolkodó fej és az érző lélek műve is. A művész egyénisége mellett környezetére, nemzetére, korára jellemző. Egész sor tanulsággal szolgál, s ha nyelvét értjük, olvashatunk belőle.

A művészet hű tükre a nemzetnek és a kornak, a nemzet

Kovács Mihály

l.

Keleti: Művészeti dolg.

114, 122, 285, 286 l

ELŐFIZETÉSRE.

ZI IPAR

FOLYÓIRAT.

MŰVÉSZETI MUZEUM ÉS A MAGYAR
TÁRSULAT KÖZLÖNYE.

. k. Minister megbizásából szerkeszti

ER GYULA.

művészies fejlesztésére irányuló nagy verse-
ntézmények, a társulatok és egyletek mellett
odalmi művek, s kivált a folyóiratok.
atok a legutóbbi időben rendkívüli elterjedést
ogy a legtekintélyesebb közlönyök, melyek
rólag tudományos irányban művelték, mind
fölfogásnak, s nagyobb figyelmet fordítanak
n ismerhető tanúsága annak, hogy a művelt
ról mily átalános és mily erős meggyőződés

Kovács Mihály

festette a Bpesti Operaház Dalszínház utcai vesztibülgender zenélő geniuszokat ábrázoló falképeit

Operaház, A magy. kir. — 1884–1909. Bpest, 1909 11. l

Kovács Mihály

l.

LykaMagyműI800-50

44, 52, 91, 106, 154,
204, 227, 230-31,
233, 325-26, 357,
416, 528. l.

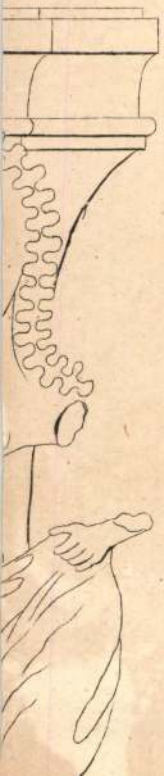

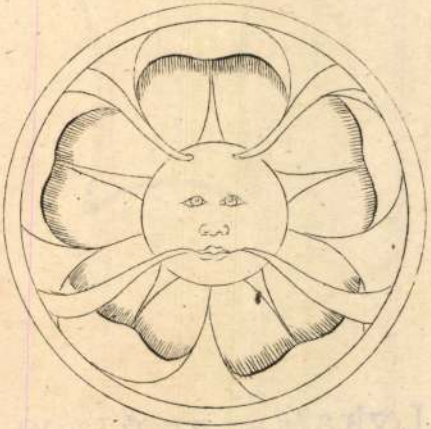

9

5.

Kovács Mihály

Olasz nő c.
Egyé repr
574. l.

LykaMagymű1300-50

Pannonia III. 199.

Kovács Milly

Kroll
Z

A társ. közlemeyer. 1882.

56-57 l.

Kovács Mihály

Tárkányi Béla
archépe
Repr.

Élet. 1935. marc. 24.
(12. sz.)

Kovács Mihály

l.

Lykanemzromantika

16, 69, 70, 90, 118,
150, 153, 157, 172,
183, 186, 187, 197
199, 201, 215, 237.l.

Kovács Mihály

1854.

Lásd

Varsányi

csomagjában

Kovács Mihály

a bpesti Operaházban a
lépcsőház felső részét
fenti tizenhét képcsoportja
élénkíti, táncolo, zenélő
amorettek – A menyezet
Galatt felkörű mezőben
arabeskjei
eszmenyi tájképek hal-
vány festésben

Vas. Ujs. 1884. 617 l

Kovács Mihály

erod

Medve Imre. Magyar festészet és magyar festők. Az ország tükre. 1862. 86 l

Kovács Mihály

1872 ben a Közoktatásügyi minister megrendelte Nala Ipolyi Arnold archepét 600 pt.

Vas. Nyo 1872. 433 l

Kovács Mihály

irod

Vas Hp. 1874. 572.

Harajott Volenceből most az Orczy család-
ral fest archepeket He-
vesben.

Kovács Mihály

+ 1892

wod

Kvfsz 1898

224 l

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhely

Miután keresményemnek 191 .... é

tésénél ....

jelenhetek, keresményemnek átvételére ..

nevü munkástársamat szóbelileg megbizt

Kelt ...., 191....

.....

tanu.

.....

tanu.

Kovács Mihály

festő

Íród

Kelleti 1874. V. 441. l

Említi 1. Antiope

2. Szerszed felebaratodat

mint tenmagadat

ciim festményeit.

megek 1874-ben a

műcsarnokban ki vollak

állítva

..... *műhely.*

nökség!

.....hó.....n történő kifize-

.....indokából személyesen meg nem

.....számu.....

.....hó.....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Kovács Unhág

Jesto

Vrod

Ampelos 448 l.

Vrod

Tp. A. 1884.

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhe

Miután keresményemnek 191....

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételér

nevü munkástársamat szóbelileg megb

Kelt ....., 191....

.....

tanu.

.....

Kovács Mihály

Jesso

Laid. Ev.

teljes nem életrajz

arcképpel

Kubinyi Vahot

Magyarország és Erdély Képek-

ben. Pest 1854. IV.

58. l.

Kovács Lukács

meghalt 1892. aug. 3
Budapesten.
74 éves korában
rövid életrajzzal.

Vas. Ujs., 1892. 557/l

Kovács Mihály

Csod

Ország Világ 1892
538 l.

Kovács, Mihály

László

Művészet 1910

4/5

magyar királyi államvasutak.

T. Műhel

Miután keresményemnek 191 ....

tésénél .....

jelenhetek, keresményemnek átvételére

nevü munkástársamat szóbelileg megbi

Kelt ....., 191 ....

.....

tanu.

.....

tanu.

Kovacs Mihály

Lánd

Művészet 1910

250

..... *műhely.*

lyfőnökség!

év ..... hó ..... n történő kifize

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

ztam.

.. évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Kovács Mihály

Festette Egerben 1855. Szt

Vendel képe a Bánhorváti

rom. kath. templomban

Szendrei Boros od vasárnap

gye mivenlékel!

Kovács Miháj

festő

irodalmárhoz

felhasználandó:

Budapesti Hirlap

1857. 278. sz.

Plachy Cikke

megrézendő.

Kovács Mihály

festő

Irod

Om III 422 l

.....nevü munkás igazolta

.....

a müvezető aláírása.

yezem:

.....

y helyettesének
sa.

Endrényi Imre, Szeged.

Kovács Mihály

ired

Egyházmin. lap

1881. 355. l.

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhelyf

Miután keresményemnek 191..... év

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére .....

nevü munkástársamat szóbelileg megbiztam

Kelt ....., 191..... év

.....

tanu.

.....

tanu.

Kovács Mihaly

Róma.

1846. minoglet

Fejérre váró olasz

halászno.

Bró Orczy László tulyd

Olasz halászno olasz.

Bro Orczy László tulyd

Tanulmányto. olasz

Bro Orczy László t.

L

Skovács Mihály festőművész

Kiváló arczképfestő legutóbb Garay és Erdélyi arczképeit készítéel, megszóbdlásig hiven. Egerben az érsek pártfogását kinyeré, s jelenleg oltárképek festését vállalá az egri székesegyházban. 1.)

I félév.

1.) Budapesti Viszhang. 1852 év 2 szám. 38 lapon

Kovács Mihály festőtől,

gr. Széchenyi István arczképe,
fiának gr. Széchenyi Ödönnek
ajándékából a M. N. Muzeum tulaj-
donába mentát

Az Orszag Tükre. 1863. 383. l.

Kovács Mihály.

A leleszi templom, fest. Domokost ábrázoló altárképés festette. Fölirata: Ex voto curavit. Jos. Tárkányi; ex amicitia pinxit Mich. Kovács. Agriae. MDCCCL.

Kanitra Kalos. Adatok az egri egyházmegye ~~tö~~ térvelméhez. Eger. 1887 II. k 301. l.

Kovács Mihály

Festette 1856 ban 600 fitért a jász dósai templom, Mihály arkangyalt ábrázoló 2½ öl magas és 1½ öl széles oltárképet.

Kandra Kabos. Adatok az egri egyházmegye történelmehez. Egri. 1885. I. K. 217. l.

Kovacs Mihály

Gesti.

M. B. Egy arcvonás a tárlaton. Föv Lapok 1874.

112 s 113 l.

Kovács Mihály

festő

Mil. Tiszaabadon 1819
+ 1892
selg. eletr.

irod

BHe 383. l.

archepi a 386 lap

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhely

Miután keresményemnek 191 ..... év

tésénél .....

jelenhetek, keresményemnek átvételére ...

nevü munkástársamat szóbelileg megbizta

Kelt ....., 191.....

.....

tanu.

.....

tanu.

Kovács Mihály festő.

Terjedelmes életrajza Maszák Hugótól.
Parabás körajzú arczképével

Sokkal nagyobb és teljesebb életrajz
mint a Pallas Lex. ban.

De talán más forrásból mar meg
van. Ki kell a dirni. ?

Az Ország Tükre. 1865. 6. szám. 51–52. l.

Kovács Mihály festő. Pesten.

„Olasznő gyermekkel" ~~Két arcké~~p.

„Két Arczképet"s „Czigányfő" képe-
-ket állitott ki az 1852-iki pesti
mükiállitáson. 1.)

1.) Budapesti Viszhang. 1852 év. 299 b.

Kovács Mihály

1880. őszi kiáll. I András
király békekötése III Hen-
rik német császárral
a. műsel pályanott [a tör
ténelmi festmény pályázat-
ban.

Keleti G. [?]. A képzőm-
társ. közl. 1881. 28. l

Kovács Mihály

1) Ipolyi. olaft.
2) Ömarczkép. olaft.

Ernst

Kovàts Mihály

Művének 19 11. 353

Onyv

I, Mészáros utca 10

Kovács Mihály

Gróf Széchenyi István
archeol
repr

Milegyhalál
114 l

Kovács Mihály

Ipolyi Arnold archépe

vepr.

Vas. Ujs. 1886. 445. l.

Nga. Dr. Szentiványi Gyula
urnak
Lágymányosi u. 16. H.

Kovács Mihály

festő

Úvod

Z

Keleti Gusztáv. Művészeti dolg. Bjest. 1910.
114. l.

Úvod

Pesti Napló. 1881. jan. 1
(Keleti: A történelmi festmény pályázat)

..... nevü munkás igazolta

a müvezető aláírása.

élyezem:

vagy helyettesének
áírása.

— Endrényi Imre, Szeged.

Kovács Mihály

festő

Festette a polgári templom oltárképét, meg a Bold. Szűz mennybemenetelét ábrázolja

N. S. Oltárkép és orgona Polgáron Vas. Ujs 1858, 557 l

Kovács Mihály

vod

A budapesti mügyet
Divatcsarnok. 1858

427 l.

<Kovács Mihály>

jeles hazai festésztünk
mielőtt külföldre utaz-
nak ott megtelepülen-
dő, fővárosunkba ér-
kezett, s érdekes fest-
mégeit áruba bocsát-
ja.

<.> Vas. Nyp
1858. 585 l

Kovács Mihály

Ind

Közlemeyés az orsz. m. Képzőmiv. társ. Budapest, 1881. 28. l.

...agyar királyi államvasutak.

T. Műhely

Miután keresményemnek 191..... é

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére ...

nevü munkástársamat szóbelileg megbizta

Kelt ....., 191.....

.....

tanu.

.....

tanu.

Kovács Mihály

László

=

Ernst - László

31 l.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engedél

.....

a műhelyfőnök va
aláír

Kovács Mihály

1851-ben Egerben.

1851 ben a pesti műegyletet Ei-
sorsolás céljából megvette
Tanulmányfőjét 80 frtért

1852 ben a műegyletet
Olasz nő gyermekkel c.
képét megvette a muze-
mi Eipcsarnok részére

1854. ki Műlapul a Ár-
pád fejedelemmé válasz-
tatása Kovács Mihálytól
választatott és ennek
köré rajzolásával Lemercier
Párisban megbiratott.

EI 44 l 48 l. 50 l

Kovács Mihály

1853 = Eger

L.

Kovács Mihály Bécsben

1842. pesti műcsel.
Spanyol rablók, zsák-
nány osztozáskor. Orczy
László báró tulajd.

Mátyás király s Bretislaw
csillagait leánya. Olaff.
Orczy László b. tulajd.

L.

Kovács Mihály

festő.

lánd

Berkeszi. Temesvári mtv.

13. l.

Nyugta

azaz: ..... Korona ..... f-i

ely összeget, mint évi ..... K lakpénzemből az 190..... évi .....

kbérnegyedre eső részletet, a .....-i m. kir. posta- és távir

..... pénztárból minden hiány nélkül felvettem.

Kelt .....-n, 190..... évi ..... hó 1-én.

zaz ..... K ..... f

Kovács Mihály

festő

László

Ellik

magyar királyi államvasutak.

T. Műhely

Miután keresményemnek 191..... év

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére ....

nevü munkástársamat szóbelileg megbizta

Kelt ....., 191..... é

.....

tanu.

.....

tanu.

Kovács Mihály

Gród

u

Ent. Tört. 40 l.

..... *műhely.*

vfőnökség!

v ..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

ım.

évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Kovács Mihály

Grod

Ernst – Tört. 79 l.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engedé

.....

a műhelyfőnök v
aláí

8. sorsz. Műhelyi minta. –

Kovács Mihály

vrad

S. L. Kovács Mihály

tiz festmenye. A

Gyüstö 1912. 404 – 407

(archeppel)

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhel

Miután keresményemnek 191 ....

tésénél .....

jelenhetek, keresményemnek átvételére

nevü munkástársamat szóbelileg megbiz

Kelt ....., 191 ....

.....

tanu.

.....

tanu.

Kovács Mihály

Mária menyhemendelét ábrázolja s mult hetekben belépti díj mellett szemlére volt kiállítva a nemzeti múzeumba. Alakján mind életnagyságnak, és igy az egész nagyszerű mérőben van kivive. Kovács harmadfia Párisba az egri káptalan megrendelése folytán szabolcsmegyei Polgár község, nyilvánosan számára festette a lejet

---

Kovács Mihály nagy oltárképe. Vas. Ujs 1857 - 510. l

Kovács Mihály

erod

Haraink s a Kultföld

1865. II. 463. l

Kovács Mihály

irod

Haraúk s a Kulföld 1865.

II. 704. l.

Kovács Mihaly

Pesten.

1852. mücgyl.

Olaszmi gyermekkel.

olaszt

Arcrhejek. olaszt.

(73 és 74)

Czigány. olaszt.

L

Kovács Mihály

Jerto

Cásd

Kassai mur. Eat.
40 l.

Kovács Mihaj

Kassai mur. kat.

43 l.

Kovács Mihaj Jestö

wód

Vas Typ 1864. 43 l.

Kovács Mihály

[illegible]

Vas Typ 1864.
508 l

Kovács Mihály

Teljes életrajz

Marszall Hugótól.

Okv. fell.

a művész arczképével
és képekkel

Vasárnap 1893.
929. l.

Kovács Mihály

önarczkép olajt.

Ernst

Kovács Mihály

Műcsarnok
1925-26. akt Eráll. 234, 235, 239.

Zalatnai kehely III. 138.

Kovács Mihály festő szűb.

1819 VII. 18. Abádszalokon, megh.

1892 VIII. 3. Budapesten. – JA,

Bécsben és Romában tanult.

Szamos egyházi, történeti és arc-

képét festett. 127 olajképét az

egyi érseki liceum muzeumak

ajándékozta.

857. Tiziano Vecc

~~Másolat a XVI. sza~~

A mester 82. Cadoreban 1477 - ben. + Vel

fájdalmas

A ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~

A dekéron , ábrá

~~[illegible]~~ alól, ~~[illegible]~~

Kulcsolta és fejét ki

lom kifejezése ül. S

ruhája piros, ~~[illegible]~~ pa

erdőkkel.

L fehér kendővel bekötött

80

Vászon, mér

Pyrker Ján

Kovács Mihály

festő 1818 – 1892

cred
ez

Egri érseki 5. l. – 6. l.
27 – 34. l.

128 lépe van itt.
Köztük számos másolat, arckép stb.

Kovács Mihály

Művészet 1902 6, 330, 359
– 1904. 22, 418
– 1909. 405
– 1910. 10, 22, 250–260, 415–427
– 1911. 187–189
– 1912. 76
– 1913. 31–33, 34
– 1914. 380

Magyar Művészet
1925. 147, 374, 573, 576, 579
1928. 338, 400

5

73), 82 (1004),

:

522).

Kovács Mihály

Képei a Képírás.

Miramba

1905. VII. 19.

Pécsi városi múzeum igazgatóságának: felszólítás a sajtó-termékek kötelés példányainak az 1898-1904. évi anyagáról szóló jelentése beküldésére (409/1905.)

Kovács Mihály

Pesten

1857. pesti kiáll.

Holt gyermek, olajf.

Tanulmányfő, olajf.

Szt. Márk evangelista teste átadatik a velenceieknek Alexandriában 828 évvel Krisztus után, olajf.

Olasz nő Albanióból, olajf.

Arckép, olajf.

Krisztusfő, olajf. Tárkányi Béla tulajd.

Arckép, olajf.

Arckép, olajf.

L. 1857.

~~Évbetüs bélyegek, ötvösmüveken IV. 85~~

Kovács Mihály

Bécsben

1841 pesti kiült.

Zsákmányra akadt parti lakosok, báró Orczy László tulajd.

L 1841.

Terra sigillata edények V. 161.

Kovács Mihály

önarckép

Tört. Képes.

Kovács Mihály

19 éves, nül. T. Aladár

1837

Bécsi akadémia
könyvtár

Kincstári utalvány 10 pengő forint-,
1848/49-iki II. 208.

Kovács Mihály

festő. 1819 – 1892

Krück II. 74. l.

Striassny, Robert IV. 164, 165,

Kovács Mihály

festő.

wód

Kart. Ung. 128. l.

Rentelien - industria IV. 215.

Kovács Mihály Egerben.

1851-ben Tanulmányfő c. képét 80 fotést megvette a Műegylet

PMEvk 1853-ra 44. l.

1852-ben Olasz nő gyermekkel c. képét 200 fotést megvette a Műegylet a Nemzeti Muzeum részére.

u. o 48. l.

1855-ben Tanulmányfő c. képét 120 fotést megvette a műegylet.

PMEvk 1854-re. 18. l.

Esterházy Mórisz gróf képgyűjte-
ménye VII. 202

4. §.

Az üléseken az előadói tisztet a Múzeumok és Könyvtárak Orsz. Főfelügyelőségének előadója tölti be s ő vezeti az ülések jegyzőkönyveit is.

5. §.

Érvényes határozat hozatalához az elnökön kívül legalább nyolcz tanácstag jelenléte és a szavazatok egyszerű többsége szükséges.

6. §.

Az ülések jegyzőkönyvét az elnök és az előadó írják alá, ezenkívül az elnök által e czélból kiküldött két tanácstag hitelesíti.

7. §.

Az elnök az ülésekre a Tanács kebelén kívül álló szakférfiakat is meghívhat, ezek azonban szavazati joggal nem birnak.

8. §.

Sürgős ügyekben az elnök, utólagos bejelentés kötelezettsége mellett, önállólag intézkedik.

Kovacs Mihály

(1818–1892), egyi főpapi
pártfogói iránti hálából
végső rendelkezésével 127
olaj s néhány vízfestmenyé-
ből álló művészi hagyaté-
kát az egyi érseki liceum
múzeumának ajándékozta;
ahol azok 146–272 sz. alatt
vannak kiállítva.

Szeger 23. l

South- Kensington- Museum

IV. 42 — 43.

Kovács Mihály

Univerzeti lexikon

411. l.

~~Recs V. 193~~

Kovács Mihály

1853. máj. kiáll. Műcsarnok. Arckép, olaj. Barabás Miklós tulajd. – Leda, olaj.

1853. aug. – szept. kiáll.: Arckép, olaj. – Tanulmányfő, olaj. – Arckép, olaj.

1853. okt.–nov. kiáll.: Arckép, olaj.

1854. febr.–márc. (kiáll.:) Árpád fejedelemmé választása, vázlat, olaj.; Tárkányi Béla tulajd.

1854. máj.–jun. kiáll.: Tanulmányfő, olaj.; 100 ft.

1854. okt. – nov. kiáll.: Árpád fejedelemmé választása, a Műcsarnok 1854. évi műalapjának próbanyomata, Lemercier Kőrajza K. műve után.

1855. febr. – márc. kiáll.: Tanulmányfő, olaj.; 140 ft.

1857. nov. – dec. kiáll.: Mária mennybevitele, oltárkép, az egri főkáptalan megrendelésére a polgári templom részére készült.

Lenkei Mártonné V. 10.

Kovács Mihály Eger.

1858. máj.–jun. kiáll.: Szűz Mária a gyermek Jézussal, olajf. 300 ft.
1863. máj.–jun. kiáll.: Madonna, olajf. — Arckép, olajf.

Vörösréz-Hanna a XVIII. századból, besz-
terczebányai III. 217

Kovács Mihály

Műcsarnok +

1896. mill. Kiáll.

1902. Bpesti Orvosszövetség műkiáll.

191-

Kehely ~~Szentpéteritől~~ a felsőczori
~~templomban~~ VI. 242.

Kovács Mihály

festő

l.

Weisz Anna:

Izsó Miklós élete és

művészete. Bpest,

1939. 90:c.

Kovács Mihály

festő

wod

Nagy újmagy 14. l.

Magyar Iparművészet

Kovács Mihály

Lyka Róma

68. l. 69. l.

70. l

Kovács Mihály

jászói puskaműves

1556.

l.

Arch. Ért 1911. 210 l.

Arch. Ért. 1905. 271 l.

vagy nálam

Magyar puskaművesség

alatt

Bíró Béla : Kovács Mihály

8°, 12K, 108L, Budapest, 1930.

Kovács Mihály

Kovács Mihály

1818 – 1892

Kecskeszámulmány,

1847.

olajvár lat.

Repr.

Hoffmann Edith –

A Szépművészeti Múzeum
új szerzeményei –

MAGYAR MUVESZET

1931. 401. l.

u. ott repr.

Pipacs (tevedés
Mák-helyett) 1847.

40

Kovács Mihály

1818–1892

l.

Sörberetö. 306. l.

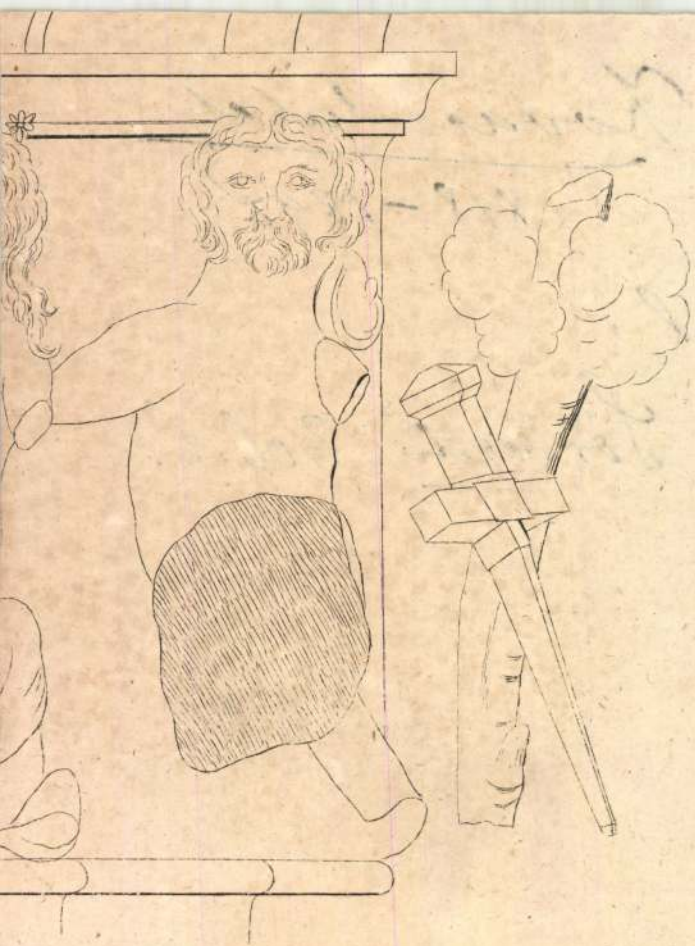

Kovács Mihály 1818–189[illegible]

Leab I. 104

II. 63, 66, 92

98

III. 96

IV. 40, 133, 150

Kovács Mihály

röd

=

Fényvessy László dr.

Az ősmagyarok ábrázolása a magyar képzőművészetben.

Képzőművészet

1929. 23. 7.

ILLYE

ZÁM

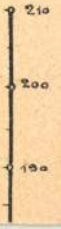

Kovács Mihály

Cród

Lyka Károly: Budapest magyar képtárai. Művészet 1902. 330. l.

Törülköző, hódmezővásárhelyi IV. 148.

Kovács Mihály

Kovács Mihály tíz festménye. Irta S. L. A Gyűjtő. 1912. 9—10.

(Művészet 1913, 34. l.).

nak ajánlotta.

Kovács Mihály

festő MDK

A hasznosi r.k. templom főoltárképe/Mária Magdolna/ 1853.

210.o.

Genthon:Nógrád. 1954.

M.D.K.

Kovács Mihály festő

Nyker – r.k. templom főoltárkép:
Ht. Katalin eljegyzése. 1883.

Genth. Münch. 1959 I. 401

MDK

Kovács Mihály

Aradi N: A m.tört.festészet az 1880-as évektől az 1919-es Tanácsköz.ig. Művtört Dok.Közp. 1954-55. Bp.1957.

293 l.

MDK

Kovács Mihály

Önarckép

Tamás E: Magy. katona a ... Kis Ujság. 1951. okt. 2. 4.l.

Kovács Mihály

57239. *Kovács Mihály:* Mária olvasni tanul.

Árverési Körlöny

1938. 3. K. A.

57091. *Nadler Róbert:* Csibukozó török.

Kovács Mihály
puskaműves
1556-ban Jászon a
prepostság oltalma
alatt működött

Kemény Lajos
Abauj-Tornavármegye
története. 1527–
1648.
Történelmi Közle-
mények Abauj-Torna
vármegye és Kassa
multjából. V. évf.
1914–15. 21. l.

J E G Y Z

a Műemlékek Országos Bizottsága 1
uti villamosköltségéről.

13 db hetikártya á 8 Ft.....
azaz Egyszáznégy forint.

Budapest, 1946 december

Kovács Mihály

nyomdász

l.

Kelén nyomtatott

277 l.

SCHÖFFMANN MÁRIA, Sassoferrato után
Madonna Jézussal
Vászon, olaj, 77×65 cm. (15. szoba.)
Maszlaghy II., 523. szám.

SCHÖFFMANN MÁRIA, Schongauer után
A Szent Család
Fa, olaj, 30×22 cm. (38. szoba.)
Maszlaghy II., 506. szám.

SCHÖFFMANN MÁRIA, Tizian után
Szent Család, Ker. Sz János és Sz Zakariás
Vászon, olaj, 82×102 cm. (Prímási lakosztály.)
Simor prímás megrendelésére készült.
Maszlaghy II., 512. szám.

SCHÖFFMANN MÁRIA másolata
Madonna Jézussal
Vászon, olaj, 77×64 cm. (Prímási lakosztály.)
Simor prímás megrendelésére készült.
Maszlaghy II., 509. szám.

B R O K

Az Ipolyi gyüjteményből.

Kovács Mihály

Jestő

l.

Márk Barónéletr

B. l.

st. In der Anbetungsszene ist Christus
agen Imperatorenköpfe. Auf dem Relief
en, Satyrfiguren und Silene zu erkennen. 1.
icolo Pisano. Strassburg 1911. S. 15.
strebungen auch auf den Reliefdarstel-
n, die naturalistische Wirkung der Juden -
zu hilfenahme antiker Schauspieler-
t sich aber nicht nur in der Übernahme
st auch die ganze klassische Reliefauf-
eit des Vorbildes auch technisch /Ver-
10. S. 54 u. 56. - Witzthum - Volbach , 24-25.
g und Verzweigung der grossen Kunst Nico-
Werkstattkontakt wissen wir herzlich we -
lichen Mitarbeiter erwähnten wir schon
die Kanzel in San. Giovanni Fuorcivitas

Kovács Mihály

festő

ipod

Kubinyi Ferenc és

Vahot Imre:

Magyar- és Erdély-

ország képekben.

Pest 1854 IV. k. 32. l.

után (arcképpel)

Dobó vezér c.

rapa rajza.

Rohn könyvtárában

n. o. IV. k. 21. l.

előtt.

ukháný egy fatigyu

illustrációja n. ott.

vegyes

A-86

1 kót. 8°

Bendixen

B. E.

Udgravninger og undersøgelser i 1879

(Saersk. Aftr. af Aarsb. 1879 fra Foren. t. N. Fortidsm. Bevaring)

Kovács Mihály
festv.

Ipolyi Arnold
archége
repr

Gerevich Primás

203. l.

5

H Szent Kristóf

tt.

Kissé balra fordultan van ábrázolva

R DEI ~~[illegible]~~ jobb térdén ~~egy pár~~
IHS monogrammok vannak, nyakán pedig
jobb kezével a térdre ereszked-
e felé nyúl. Balról a háttérben
ll. ~~Az utóbbinak~~ vállán a gyer-
a jobb kezében, melyen e két
an, ē inimicha dollori. Jobbról
Sebestyén bontakozik ki. Az al-
ép felirata fölül: ... dominum
era cōpescere quorū bella ple-
o. Ant. Alpherii votō.

dülten

5 cm.
IX. 13-án 2000 lirán. (925 frt.)
31-én (246/95.)
54347/95 min. számot.
otz K., Schickedanz A. és Za-

Kovács Mihály

Storno Ferenc

Tikos Albert

Weber Henrik

l.

Kopp Jenő:

Borsos József

Rp. 1931.38. l.

85506. szám.

F. évi 300. sz.

Bizottságot, hogy dr. Gere
adásával kapcsolatos irói
méltányosságból, évenkint
az ennek folytán a nevezet
ben 1158. korona 75 fillér
leg kiutalványoztam.-

Erről a Bizottsá
értesitem.-

Budapest, 1

Kovács Mihály
festő

A karnaörsi (Heves m.) rk. templom Szent Miklós oltárának Szent Miklós püspököt ábrázoló életnagyságú képe festőtől.

Ladányi: Heves
279. l.

A Műemlékek Orsz.

f.

Kovács Mihály
festő

l. Mátrai 1862

52 l.
54. l.

.-re érvényesítve, tisztelettel vissza-

Budapest, 1908. december 24-én.

Schwartz Róbert
számv. igazgató.

Kovács Mihály
fest.

l.

Egyházm. Lap.
I. 1880. 131. l. 132. l.

ngta

ona 64 fillérről, mely összeget ~~mint~~ Tevyő Mór
ll és az állampénhárnak visszatérítendő
~~itott~~ ellenőrzési költségek ~~megtérítése~~ fejében T
nök urtól a mai napon hiány nélkül át-
~~árnak visszatérítendő összeget~~.

22ᵉ

a műeml. országos bizottság a
megbízásából

Ketehlo Ottó

a műeml. orsz. bizottság ának
más odépítésze.

~~Borsos József~~

~~Boutibonne~~

Kovács Mihály

Nákoné Gyertyánffy Béla

Storno Ferenc

Tikos Albert

Tovább valamennyi Amerling Frigyes tanítványa-

cród

Probszt, Günther: Friedrich von Amerling, der Altmeister der Wiener Porträtmalerei. Zürich-Leipzig-Wien, év n. Ism. ~~P.E.: Magyar Művészet 1928. 338 l.~~

megvan MM-ül

~~Benczúr Gyula~~

tovább Kovács Mihály

Z Ligeti Antal

Madarász Viktor

Orlai Petrics Soma

Szanossy Elek

Székely Bertalan

Telepy Károly

Than Mór

Vastagh Györgyi

lásd

Z Szabad Müveszet

1948. 3. sz. 75. l

~~2052. Palinay György:~~
~~(Sz. Gyöngyösön 1827. + ugyan~~

2052. Palinay János.

Mellig látható, kissé bal
szeme barna, bajusza serkedzik, sza
jának gallérja prém.

Vászon, méretei 52.5: 42.
Palinay Bertalan ajándéka
Becsértéke 80 Ka.

904: IV. 30.

1901.) Palinay B.

Kovács Mihály

grafikus

1933-34

Iparm.Isk.Évk.
1930-34. 45. l

Madonna a kis Jézussal

Fa, tempera, 60×42 cm.
Restaurálta Nikássy Lajos 1934.

BOSTULLO, A

Templom belseje

Vászon, olaj, 45×35 cm.

BOTTICELLI, SANDRO (firenzei festő, 1444—1510) KÖVETŐJE

Madonna a kis Jézussal és két angyallal (70. kép)

Fa, tempera, 75·5×52·5 cm.
A Bertinelli-gyüjteményből.
Restaurálta Endrődi Sebestyén 1915. Rényi 13. l. — Z.: Az esztergomi érseki képtár leírása. Új Magyar Sion, XVI., 1885. 761. l. — Maszlaghy II., 55. szám. — Gerevich PA, 231. l. (Botticelli modora. Amico di Sandro?) — Berti Toesca, 954. l. (Francesco Botticini.) — Van Marle, XII., 1931., 268. l. (Botticelli iskolája.)

BRESCIAI ISKOLA, XVI. század

Pietà

Vászon, olaj, 58×46 cm.
Az Ipolyi-gyüjteményből.
Gerevich PA, 236. l. (Bresciai iskola, Moretto köre.) — Őszi kiállítás, 1930., Ipolyi, 67. szám.

Szent Ferenc álma

Vászon, olaj, 98×84·5 cm.

Kovács Mihály

erőd

Huszár magyleugyel

16. l. n.

Keppel

tevésen

Brokynak

Anlajdontva

bizottság!

bizottságnak tisztelettel bejelenteni
, a sámfalván alkalmazott munka-
l egyrészt megbízhatóságára, valamint
ezen munkánál
gekre heti bérét 70 koronában álla-
ó válogyólag szíves tudomás ül venni

agy höflányi köfaragó mester be-
tisztelettel kérem a tekintetes
és folytatólagos kiadások fedezésére
folyósítani méltóztassék. –

Kovács Mihály

1.

A magyar festőművészet albuma

89.1

Rendkívül igen érdekes, miként került ez a Nürnbergben 1477-ben megjelent ősnyomtatvány a lövöldi karthausiak könyvtárába. Ugyanis Má-

84 drb-., Pannonhalmának 1093-ban 72 drb-., Pécsváradnak pedig ugyanekkor 58 drb. kódexe volt.

Hogy az elemi csapások okozta pusztítások nyomait székesegyházaink igyekeztek eltüntetni és megsemmisült könyveik helyett újakat szerezni, azt az egykorú följegyzések igazolják. Igy az 1276-ban dúló tűzvész után 161 évvel, a veszprémi káptalannak már újra 171 kódexből álló könyvtára volt; Turóczi János, a XV. század neves krónikaírója pedig följegyezte, hogy a Németujváriak fejérvári garázdálkodása után kétszáz esztendővel, az ős koronázó templomban már ismét olyan pompás egyházi könyveket látott, melyek tábláinak díszítése egyenkint 74 márkányi színaranyat képviselt. Kincsei között csodaszép kodexek és ereklyetartó táblák is voltak.

De értékes könyvtárai voltak a hites helyekül szolgáló káptalanoknak, konventeknek, nagyobb egyházaknak és főúri kastélyoknak is, úgy, hogy mindezeket figyelembevéve elmondhatjuk, hogy amennyiben a könyvtárak számát a műveltség egyik fokmérőjének lehet tekinteni, úgy Dunántúl területe már a középkorban is hazánk legelső vidékei közé tartozott.

A közületeken kívül ebben az időben egyeseknek is voltak értékes könyvtáraik. Igy elsősorban Szt. Gellértnek, ki olyan sok kódexet gyűjtött és leginkább sajátkezűleg másolt, hogy egy himnusz-magyarázatában arról panaszkodik, miszerint Magyarországon nem tud a másolásához szükséges elegendő hártyalapot szerezni. László esztergomi érseknek 1277-ben 13 nagyértékű kódexe volt. Benedek kaszói plébános 1349-ben panaszolja, hogy minden elrabolt értékénél jobban sajnálja a könyveit. Weyteni Orbán soproni lelkész 1400-ban 20 kötet kódexéről végrendelkezik. Kálmán-

Kovács Mihály

Jesso

irod

Haeufler 1854

I. 152. l.

DÁVID-SOROZAT 1. (210. kép)

Dávid Sámuel előtt. Német (emdeni?) műhely a XVI. század második feléből. Bordürrel.
Gyapjú, 330×381 cm.
Az Ipolyi-gyüjteményből.
Gerevich PA, 258. l. — Őszi kiállítás, 1930., Ipolyi, 53. szám. — Dutka 59. l. — Lepold—Lippay 56. l.

DÁVID-SOROZAT 2.

Bethsabét Dávidhoz vezetik. Német (emdeni?) műhely a XVI. század második feléből. Bordürrel.

Kovács Mihály

festő

l.

Szabad Művészet

1949. 195. l

A VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI M.

190 7 évi 21893. számv. sz.

III. ügyosztály.

A válaszban a megkeresés számának és évének pontos följegyzése kéretik.

Méltóságos

báró Fors

a müemlékek ors

Folyó évi októb

iratára való hivatkozással

zottsági előadó szegedi u

ve tisztelettel visszaküld

Kovács Mihály

festő

l.

Perepatits

74. l.

nyemet-vekutdem.
i Bizottságot hogy
ártololag felterjesztem

mély tisztelettel

Nagyjór

Kőts Imre

Sépsitan.

Kovács Mihály
Festő

l.

Höllr
29-l.

Elismervény

3 db. kliséről (Magy. Műemlékei III. K. 187-189 sz.),

melyeket a mai napon kölcsön kaptam.

Sopron, 1915. ápr. 21.

Mihályiberő

Kovács Mihály

festő

Gentmüeml.

164, 200, 256, 275,
282, 320. l.

A miniszter rendeletéből:

Dr. Majorossy

miniszteri tanács

Kovács Mihály

festő

l.

Szépm. Múz. Erk.

IX. 275. l.

Kusma, Gustaw VII. 233.

Kovács Mihály
festő

L.

Szabad Művészet
1957. 1. f. 34, 35. l.

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
161 19/3 szám
Érk.: 918 évi május hó 7 n.

A vall.és közokt.m.kir.min
a.kelt és a IX.ker.állampe

Utasitom az álla
rom egyes müreszleteinek a
szállitásával kapcsolatos
korona 12 fillért a Müemlé
hivatalos nyugtájára elszá
zessen ki és tárczám fent
számoljon el.

A hiv.másolat hi

Kovács Mihály

festő

Szent László Szent István, Immaculata és Szent József oltárkeger fentitől a miskolc-mindszenti rk. plébtemplomba 1879-ben

Láttam 1947-ben. Ig. A főoltárkep mesterés a szente sőlet volta miatt nem tudtam megállapítani.

Kovács Mihály

festő

Biró Béla könyvének ism.

Ungarische Jahrbücher 1931.

XI. 185. l.

Pósta Béla dr. VI. 312.

Kovács Mihály

festő

l.

Gerevich Primás

252. l.

Kovács Mihály

festő

U. 3766

U. 3767

U. 3768

Pesti Hírlap Vasárnapja

1930. jun. 15. (Egy elfelejtett magyar festő. Kovács Mihály, Árpád és Széchenyi festőe; keppel és önarckeppel.)

Széchenyi István arch. nincsen és Árpád, emeltetése repr.

330

ü.)

léket középült széles csatorna szeli, melyen
ít korláttal. A híd alatt dereglyét kötöttek
mint a part mentén díszlő fákat, a víz
abokrok mögül ház bontakozik ki s jobbra
tetejé látszik. A hídhoz felvezető út tulsó
figyelmünket. Az égbolt derült. Telvise alól

tei 96:117 cm.
XII. ~~Ára 800 frt.~~
5.

47

(Kovács Mihály)

pestó

Bíró Béla: L. 7 8-r.

12 kép 108 l. Bpo.

1930

Gentl (239)

Kovács Mihály

festő

l.

Magyarország

47. l.

yadra 3000.- kcr.

érvárra 1000.- "

egre 1000.- "

at még az 1911 évi leszámolások terhé-
képest a leszámolások befejezése után
évekre felosztva beterjeszteni.
tem nyilvánitásával maradok

Uramnak

legalázatosabb szolgája

Kovács Mihály

a miskolci mind-
czentek templomában a
négy mellékoltárkeret
festette.
1) Szent István felajánlja a
a Koronát
2) Szent ~~Jó~~ József
3) Szeplőtelen fogantatás

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
15. IX. 1943
797

4./ Szent László

Dr Szabó Erzsébet
közlése
1949. jun. 27.

MÜEMLÉKEK ORS

Nagytekintetü E

752/1943.sz.nb.sorair

um nyilásainak bedeszkázására már kor

azonban ezideig a szükséges faanyag h

Az ismételten megsürgetett fakeresked

folyamára igérik az anyag megérkezésé

Minden rendelkezésemr

remélem, hogy azt módunkban lesz kell

Székesfehérvár,1943.n

Kovács Mihály

müvét a becsi Österreichische Galerie-ben állitották ki.

Genthon I.: Monumenti Artistici Ungheresi All'Estero. Acta Historiae Artium, Budapest, 1970. 1-2 sz.

Lol-

Kovács Mihály

vod

Keleti 1893

422. l – 438. l

Peter Orso

Kovács Mihály

1.

III. Postatakarékp. anke.

1921-jan-febr.

87. 1.

A hivatkozott 1881. XXXIX. te.
szerint a műemléken semmiféle változtatást a
délye nélkül végrehajtani nem szabad. Az
megóvásáról intézkedik.

A fenti törvények és rendelet alapjá
a műemléki jellegű kastély fenntartásáról gon
ingatlanon tervezett helyreállítási és esetleges á
céljából a Műemlékek Országos Bizottságána

Felkérem továbbá, hogy a mellékelt
állapotáról postafordultával a Műemlékek O
Amennyiben a kastélyról fényképpel rendelke

Budapest, ...

47.783. — Egyetemi

Kovács Mihály

lásd okv.

Perálltörtképes

528.1.

4595 : VI tisíc 32 l. 33 c

Sierozjudvehy: Jezus Nápoles

? m. Gelecit [illegible]

Kovačo Mikuláš

č.

Szana 1890

62. p.

gatóinak a meglátogatott intézményeknél sem-
intézmény vezetőjének tudtával résztvehetnek
yvtárak tartalmáról, stb.
tán a meglátogatott intézmény iskolánkívüli
ézmény vezetőinek jelenlétében értekezletet

tozik jelentését a látogatás befejezését
ésben benyujtani. Jogában áll látogatásának
előterjeszteni.
t tartalmuknak és a látogatás céljának megfele-
z elnöki tanács ülésén terjesztik elő.
ükön végzett látogatásuk után közlekedési
nincs igényük. Vidéken teljesitett látogatá-
nya terhére igényt van a szabályszerű napi-

Kovács Mihály

l.

Szana 1890

85. l

-

csolódik a Fő utcai u.n. Főakapitányok
város költségén, de szintén a
yitása és ellenőrzése mellett történt.
zül megemlitjük a Fő utcai Forgách
Bank épületének helyreállitását,
mert egy finom klasszicizáló palota nyer-
azért is, mert sikerült e nemes
rü ügyvitelét is nagyban támogató

ákóczi borsii kastélyának, a fejedelem
sőci Bebek kápolnát, melyet a cseh
használtak, eredeti állapotába
templo ban gotikus falképeket
uráltunk. A kisebb helyreállitási
i r.k. templom románkori déli kapu-
ótikus refó templom helyreállitásának
őzetének megjavitását, a krasznahorkai
eszéllyel fenyegető tetőzetének meg-

Kovács Mihály

[Egyházm. Lap]

l. 355.

1887. 358. l. 360. l.

méltóz tatnek.

kiváltó tisztelettel maradok

1904 febr 15

alázatos szolgáj,

Rozma Antal

evref lelkész

Kovács Mihály K

Vas. Ujs 1883. 160 l.

Az operaház festményeit a müvészeknek május hóban kell megkezdeni. Legujabban az épitő bizottság még *Aggházy* Gyula és *Kovács* Mihály festőmüvészeket bizta meg a festmények egy részének kivitelével. Aggházy egy plafondra fog képeket festeni, mig Kovács az udvari csarnokhoz vezető lépcsőház ablakainak ivezeteibe a zenét jelképező gyermekalakokat s egy nagyobb történelmi festményt készit. *Vastagh* György már készíti Bachus diadalmenetének szinvázlatát. — *Feszty* Árpád, a ki jelenleg vázlatok készitése czéljából Olaszországban tartózkodik, legközelebb megérkezik.

KÖZSEGI NYOMDA
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, VIII.,
PRÁTER-UCCA 5-7.
JÓZSEF KÖRÚT SAROK

NYOMDAI INTÉZET
ÜZLETI KÖNYVGYÁR

Tervezte K. L

Jovább

K

~~Benso Alexander~~

~~183. l.~~

~~Berres Joseph 183~~ l.

~~Borsos József~~ 182. l

~~Hollósy Simon~~ 183. l

Kovács Mihály

182. l.

Markó Károly id

182. l.

Munkácsy Mihály 183. l.

Pettenkofen A

183. l.

Ranftl J. M.

183. l.

l.

Szépm. Muz. Évk.

VII. 182. l.

1935

P

1108. *III. András.*

Derékon alólig, szembe né
de egyoldalú érem előlapján v
ben liliomvégű jogart, balják
országalmát tart. Koronája n
omlik, bajusza és szakálla nin
megkötött köntös és vállrave
nalkörön belül vésett betűkk
CZEI) 23-DIK KIRÁLY 1290–1

Ezüstözött rézvéset, átmérő
— Értéke 30 K. — Havas (Hirsc
30-án (787–907). — Átvétetett a
(1950–909), az 1910 február 25-ik
eln. sz. leiratok, illetőleg az 1910
1910 márczius 23-iki (519–910)
jelentetett 1908 január 31-én (4

K

~~Farcusokos Ferenc~~
~~egri festő 1793~~

~~Fischer József gyöngyösi épitész 1879~~

~~Homályosy Ferenc~~
~~szolnoki épitő 1829~~

Kovács Mihály
festő 1856

Porubcsánszky György
berenyi festő 1830

Tancsa Lajos
egri festő 1882
216. l.

1.

Kandra Kabos: Adatok az egri egyházmegye történelmeher. I. f.
Eger 1885. 216, 217. l.
MOB Kut. 1973

Szovábbítással

és a plébános szerint fölösleges olt
helyére egy-egy ájtatossági szpbor /
Szent Szive, páduai Szent Antal, lys
Kiss Teréz/ kerülne. A felső tympan
egy-egy medaillonban egyik oldalt S
Bernát, másik oldalon pedig Szent S
ca freskótechnikával ábrázolt mellk
rülne; a fennmaradó mezőrészeken pe
kellő stiluselőirás betartásával Lo
festhetne diszkrét ornamentikát, es
feliratok alkalmazásával. Ezt a két
a pillérek mellett kisebbméretü fél
nyilással lehetne áttörni, hogy a r
az uj oldalhajó közötti összeköttet
legyen, amint az megvan a főhajók k
is.

A régi templomban megvi
dó volna, hogy az apsisokban a mai

1541 – 42 ~~Fuchs János~~ brassói bíró, ágyúöntő

1706 ban öntött ágyú Wolf Gáspár Bossony

1722. Weinhofer Mihály Ferenc nagyszebeni öntőm.

1702. Nussbicher János budai ágyúöntőmester

1724–1350 Zechenter Antal " "

1556. Kovács Mihály jánosi pusztamunkás

1573 Láng Jakab kassai "

1634. ~~Hrabéczi Dániel~~ besztercebányai pusztamunkás

1632 ~~Hautman Gáspár~~ " "

XVII század Tienes (Dienes) János körmöczbányai "

" Meistettner Ferenc } pozsonyi

" ~~Hacker Dávid~~

" Neuman Gáspár

1957..

Ricédulésve továbbítani nem tell – beosztani

Kálmán Jánoshoz.

Kováes Mihály gác

XVI. r.

K

továbbítással.

beontani Kálmár János

nives közlése

1947. márc. 7

Kovács Mihály

ötvös

1642 Nagyvárad

M 434 l.

Kovács Mihály

"Az állandó képkiállitás" cimmel közli a lap a tárlaton szereplő müvészek nevét. Közöttük szerepel a müvész, müveiről külön nem tesz emlitést, csak annyit, hogy a kiállitás a hó közepéig tart.

Családi Lapok, Pest. 1853. évf. I. félév. 11. sz. 552-553. lap

Kovács Mihály

Festménye Árpád vezérré választását ábrázolja
A művet kiválónak tartja a kritika, de birál-
ja "Árpád nem eléggé tanult arcát", -ezt lesz
mitva viszont a "vászon életet lehel",-mondja
a "Január-februári kiállitás" c. közlemény a
"Művészet" c. rovatban.

Családi Lapok, Pest. 1854. I. félév.
3. sz. 137-139. lp.

Kovács Mihály

Az egri káptalan megbizásából Párisban megfestette "Mária mennybe menetele" c. oltárképet négy öl magasságban és 14 láb szélességben.

"Széttekintés Budapesten" c. rovat közleménye.

Családi Lapok, Pest. 1857. II. félév.
19. sz. 258. lap.

Kovács Mihály

I.

Va Hő Ernő gyűjt

III. 9, 19. VII/II. 27

a történelmi órákban. Fegyvertársam a le-
aki félországot hódított meg a nemzeti nép-
ársam minden jóérzésű ember, aki rendet,
kalandmentes külpolitikát akar.
jóakaróimhoz. Szeretettel hívom őket, csat-
becsületes iparkodással szolgáltam minden
t, küzdöttem a panamák ellen és segítettem
ehát a főváros közönségétől, hogy segítsen

bizalom fűz hozzám: **ne irjon alá senki-
n jönnek olyan ajánlási ivvel, melyen
el.**

sdöntő választások előestéjén

Payr Hugó.

Kovács Mihály

Ipolyi Arnold
mellkepe, repr.
A Gyüjtö
1913 II. 1-2 sz
46 l.

〈 Kovács Mihály 〉

Bíró Béla: 〈 〉 8°
12 Kép 108 l. Bpest
1930 (?)

KNER ERZSÉBET
KÖNYVKÖTŐMŰHELYE
BUDAPEST
V. ALKOTMÁNY UCCA 19.

Nagyság

dr Szen

B u d a

VI. Aré

Kovács Mihály

346. Kovács Mihály (magyar festő; 1819–1892): Krisztus keresztelése. Vászon, olaj; 52×42 cm.

Gerevich PA, 252 l.

Esztergomi képtár

347. u. az: Szolga Arnold arcképe. Vászon, olaj; 80×63 cm.

Gerevich PA, 252 l.

Szolga Biharvármegye I. szám

K. D. K.

KOVÁCS Mihály festő

Részlet Szt.-kárk templomából.

Brák. Tárgymut. Bp. 1885. 59. l.

Kovács Mihály

MLK

Festő

Képe:

14. Árpád fejedelem emeltetése.1854.
o.v. 67x 100. a második világháboruban elpusztult.

Árpádi Mária: Száz kép a magyar történelemből.
Bp. 1955.

Kovács Mihály/1819-1892/

MDK

Festő

Repr:

10. Csatakép. 1849.
o.v. 26x27. ~zépm. Muz.

Aradi Nóra: Száz kép a magyar történelemből.
Bp. 1955.

Kovács Mihály

MDK

festő

"Árpád"-ja

Aradi Nóra: Száz kép a magyar történelemből.
Bp. 1955.

Kovács Mihály

A polgárdi templom számára festett nagyméretű oltárképe emlitve.
Harátérésérőt.

Kacziány Ödön: Pesti művészélet az ötvenés és hatvanas években. Művészet. 1910. 11. l. 18. l. 22. l.
A Király és a Királyné ismételten ült neki serrot a Pesti Naplóban citkok (elentek meg.

Kgs.

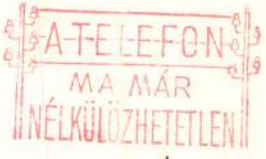

Dr. Szentiványi Gyula urnak,

H

Budapesti ut 10/c

Kovács Mihály MOK

(1818-1892).

Miskolcon 1943-ban Szépműv. Múzeum kiállításán szereplő képe: „Onarckép". Olaj falemezre. 32·5×31.5 cm. A Történeti Arcképcsarnokból. Ltsz. 174.

Csánky Dénes: A magyar festészet mesterei. (Kiáll. kat.) Miskolc 1943. 15. l.

Kovács Mihály festő M.D.K.

1818 jul. 25 Tisza-Abádnalás – Bp 1892 aug. 3.

Tanult Bécsben (Kupelwieser, Ender, Lamhauser) majd Itáliában. Főleg oltárképeret, történeti kompozíciókat festett. Az Operaház udvari páholyának foyer-ját tempera képekkel díszítette.

„Önarckép" — olaj, fa 32.5 × 31.5 cm.

Csánky Dénes: Száz év magyar festészete. Gyó
1943 27,

Kovács Mihály, 1819-1892.
Jézus
Mária Magdolna, másolat Tizián képe után
Olasz férfi, genrekép
Pyrker László
Lonovics József
Ipolyi Arnold

Szent György Céh 14. auk. 1913.

5 l.

MDK

Kovács Mihály festőmüv.

Cch: Könyvszemle. /Kopp könyve/ Szépmüvészet, 1941. 1.sz. 33 l.

Kovács Mihály Testőrnév.

MDK

Kovács Mihály festő

„Farkas Lánló 114 éves korában" – Vánon

Debrecen város nyilv. bejtárának tárgyanítatója

D. 1919. 7. C.

MDK

Kovács Mihály, xx 1819-1912

Női arckép
Fiatal lány arcképe
Fiuarckép
Kislány arcképe

Ernst Muz. 55. aukc. 1937. 2o 1.

MDK

Kovács Mihály, 1819-1912.

Női arckép, festm.

Fiatal lány arcképe, festm.

Ernst Muz. 55. aukc. 1937. ápr.

2o 1.

MDK

Kovács Mihály, 1819-1912.

Fiuarckép, festm.

Kislány arcképe, festm.

Ernst Muz. 55. aukc. 1937. ápr.
20 1.

MDK

Kovács Mihály, 1818-1892.

Olasz nő, festm.

Almásy-Teleki I. aukc. 1939. szept.

8 1.

Eger (Hev.)

*Bajcsy-Zsilinszky Endre-ut 19.
bent gazdag barokk kő-lépcsőkor
tömör pillérekkel, emeleten tos

/Szmrecsányi Miklós: Eger müvés
MV. Bp. 1951, 3 1/

Kovács Mihály festő M. D. K.

1828 – 1892

Férfi tanulmány fej vászon

65.5 r 53

Enyedy Lukács és neje hagyatéka. Bp.
1923, 22

Kovács Mihály festő

M-D.k.

említve:

Dudumi Demeter: Pester Briefe über Literatur, Kunst, Theater ... Pest 1856, 64

Korán Mihály farekas M.D.K.

1782 ben mül. herőcsáton. két fia Dániel és Bálint apja mesterségét folytatta.

Munkásságát nem ismerjük.

Domanovszky Gy: herőcsáti kerámia. Bp. 1954
19, 20, 22,

MDK

Kovács Mihály

Pihenő olasz, olaj

Szt.György Céh XVII. suk. 1914. márc.

66 1.

Kovács Mihály, 1819-1892. MDK

Tinódi Lantos Sebestyén, festm.

Ernst Muz. 51. auk. 1935. márc.

12 l.

Kovács Mihály
festő

M.D.K.

Az ötvenes években magyar történelmi tárgyú képei jelentették a historizáló festést.

Fryka Károly: Nagy magyar mesterek. Bp. 1957.

201.

Kovács Mihály

Perényiné temetteti a Mohácsnál elesteket

/Bécs/

Orsz.Magyar Képzőművészeti Társulat által Szegeden rendezett kiállitás, 1876. katalogusa

Kovács Mihály

M-D.K.

258 Trent kipót. Olajfestmény. 1860

Budapest Székesfővárosi Művészeti Tárgyainak katalogusa

Bp. 1913.

38b

MDK

Kovács Mihály festő, Pest

Tanulmányfő, 1854

Szatmári Gy: Adatok 61 müvész 280 müvéről. Pesti Müegylet vásárlásai. Kézirat. 1853-63.

MDK.

Kovács Mihály

1862. Kritikát ad ~~a~~ többekkel együtt – a londoni kiállitásra szánt művekről.

MOK-A-I.-1/28.

MDK.

Kovács Mihály

Mübirálata a londoni kiállításra hánt művekről. (Márokkal együtt. 1861/62. KT. Évkönyv.)

MDK-A-I.-1/133.

MDK

Kovács Mihály, 1818-1892.

Madonna, másolat Rafael után, olaj

A Gyűjtő. 43. sak. 1921. márc. 9 l.

MÜVTÖRT.DOK.

KOVÁCS MIHÁLY festő

Szabad Művészet 1951.V.1.34.
/Szegi/ K.M.emlékkiállitás az egri muzeumban.

MÜVTÖRT DOK.

KOVÁCS MIHÁLY emlékkiállitása
az egri muzeumban.

/Szegi/

Szabad Müvészet 1951.
V.év.1.sz.34-35 oldal.

MDK

Kovács Mihály
festő

A szabadságharc hadifestője.

Pergámy Ö. Gábor: A haladó és reakciós erők harcának tükrözése a XIX. századi magyar festészetben.

MMM Érkönyve 1951. 45l.

MDK

Kovács Mihály, festő; 1828–1892

Olasz nő gyermekével. Vászon.

Ernst Mor. aukciói, XXV – XXV. – 30. l.

Kovács Mihály

MDK

festő

Önéletrajza kéziratban. kiadása előkészületben.

5.o. 2. jegyzet.

Farkas: Munkácsy lev. 1952.

MDK

Kovács Mihály. festő (1819-1892)

Krisztus keresztelése, (vász. olaj)

Gerevich PA, 252. l.

Magy. Képek XVII. - XX. k.

MDK

Kovács Mihály, festő (1819-1892)

Ipolyi Arnold arcképe, (vász. ol.)

Ipolyi Bihar vm. 1. sz. - Gerevich, PA. 252. l.
Gerevich IPGJ. 94. l.

Magy. Képek, XIX-XX sz. - 44 l.

MDK

Kovács Mihály

név említése

Csánky Dénes: Száz év magyar festészete. ~~Győr~~
~~12. k. v. kiállítóterem~~ Győr 1943. 8. old.
(kiáll. kat.)

Kovács Mihály MDK

Az Orczy család tagjairól és közéleti férfiakról festett számos arcképet. Az Operaház udvari páholyának folyosóját tempera képekkel díszítette. Bécsi mesterének hatása érezhető művein.

Csánky Dénes: Száz év magyar festészete. (Kiáll. kat.) Győr 1943. 26. l.

Kovács Mihály MDK.

szül. 1818 jul. 25. Tisza-Abádszalókon
megh. 1892 aug. 3. Bp. Pesten aztán
Bécsben tanult (Kupelwieser, Ender,
Danhauser), rövid ideig a velencei aka-
démián, majd Rómában és Firenzében.
Oltárképeken kívül főleg történeti kompozíciókat
festett, amelyeket külföldön is kiállított

Isánky Dénes: Szája és magyar festészete.
Győr 1943. (Kiáll. kat.) 26. l.

Kovács Mihály MDK.

Győrött 1943-ban Szepmüv Muzeum
-kiállításán nereplő képe:
Önarckép. Olaj falemezre. 32·5x31·5 cm.
Ajándék 1939. Ltsz. 7581.

Csánky Dénes: Száz év magyar festénete.
(Kiáll. kat.) Győr 1943. 27.l.

Kovács Mihály

festő MDK

művészi hagatékát a Liceum

Képtárára hagyta.

Önarcképe, Felesége képmása, történelmi képei, olaszországi tájképei és olaszországi parasztjai.

•–•

Bednár Éva : Egri Képtár.

Műterem 1958 I. évf. 10. sz. 42.o.

M. D. K.

KOVÁCS Mihály festő

Az Operaház királylépcsőjének falképei

Ybl Ervin: Ybl ~~Erv~~ Miklós 84,

M. D. K.

KOVÁCS Mihály festő

Árpád fejedelemmé emelletése

Aradi Történt. 293. l.

Kovács Mihály puskamüves, Jákó, 1556

Kálmán János közlése

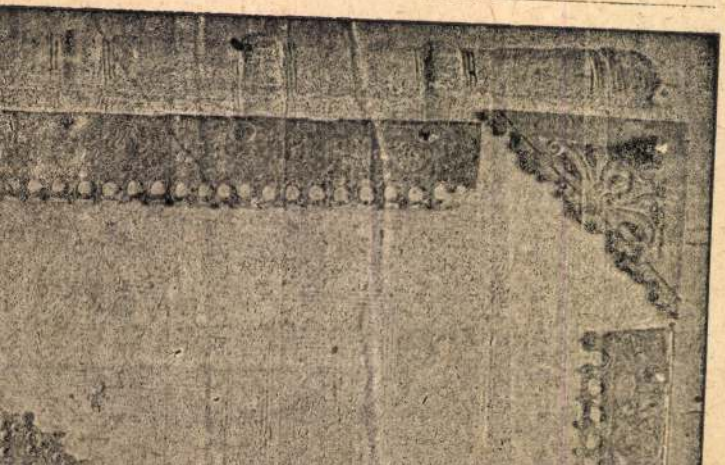

MDK

Kovács Mihály
festő

Orlai Petrics Soma temetésén részt vett

Tehel Péter: Orlai Petrics Soma

MMM Évkönyve 1951, 150 l.

M. D. K.

KOVÁCS Mihály festő

Árpád ~~pajzs~~ pajzs ro emeltetése

Suszem. 224. 231, 236,

Kovács Mihály, 1819-1892

Öreg férfi tanulmányfej, olaj

Árverési Közlöny, 1936. márc. 2. rendk.sz.

42 l.

Kovács Mihály festő

magyar Nemzet VII. 1951 aug. 1. 4.

MDK

Kovács Mihály
festőművész

Kovács fiatal festő végigkísérte a honvédek csatáit.

Pogány Ö. Gábor: A haladó és reakciós erők harcának tükrözése a XIX. századi magyar festészetben

MMM Évkönyve 1951. 44 l.

MDK

Kovács Mihály
(1819-1892)
festő

Pogány Ö. Gábor: A haladó és reakciós erők harcának tükröződése a XIX. századi magyar festészetben.

MMM Évkönyve 1951. 43. l.

MDK

Kovács Mihály
festő

„Árpád emeltetése" c. képe

Zádor Anna: Kiss Bálint
M. M. M. Évkönyve 1952, 41 l.

14 D K

Kovács Mihály
festőművész

Pogány Ö. Gábor: A haladó és reakciós erők harcának tükrözése a XIX. századi magyar festészetben.

MMM Évkönyve 1951. 46. l.

Kovács Mihály
festő

M.DK.

Gerszi Terézia: A magyar történelmi litográfia
M.M.M. Évkönyve 1992, 611.

MDK

Kovács Mihály
festő

„Árpád emeltetése" c. képét a Műegylet sokszorosíttatta.

Gerszi Teréz: A magyar történelmi litografia
M.M.M. Évkönyve 1952, 54 l.

Kovács Mihály
festő

MDK

Gerszi Teréz: A magyar történelmi litográfia
M.M.M. Évkönyve 1952, 54 l.

M. D. K.

KOVÁCS Mihály Testő

Bigvári 1958. 285.

M. D. K.

KOVÁCS Mihály festő

Munkácsy: Magy vezér c. tollrajza feltehetőleg halása alatt kismitt

Végvári 1958. 25., 52.

MDK

Kovács Mihály

Szent István, festm.
Szent László, "

György A: Egyházi festészeti pályázat. Egyházművészeti Lap. 188o. 129-132 l.

MDK

Kovács Mihály

Simonyi Mária, festm.

Olasz leány, "

Gyümölcsöt vivő olasz leány, festm.

M. Biedermeir kiáll. Műcs. 1937. nov.

27 l.

MDK

Kovács Mihály

Krisztus, festm.

M. Biedermeier kiáll. Műcs. 1937. nov.
26 l.

MDK

Kovács Mihály

Önarckép, festm.

M. Biedermerier kiáll. Mücs. 1937. nov.
26 l.

Kovács Mihály, grafikus, 1937. végbizonyitványt nyert

Iparművészeti Isk. Évk. 1880-1941. Bp. 1942.

33 l.

Erdőtarcsa /Szabó/ 4

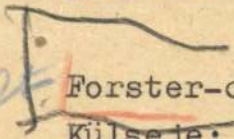

Forster-családok voltak tu

Külseje: Földszintes. Föhc
a fő- és jobboldali homlok
feljáratot a Tóth-család
feljárat mindkét oldalán
a folyosó falát, mig az o
és három ablak van. A fol
dongaboltozat fedi. A ném
fedve. Hátsó homlokzatán
kok. Baloldalt valószinül
Ugyanezen az oldalon áll
két sorban három kicsi, e
teljesen sima.

Kelete: Irodalom: Mocsári I. 297

Volt Kriptakápolna a kast

Története: Állitólag Ybl
hagyatékben ennek nincs n

MDK

Kovács Mihály

Női arckép, festm.

M. Biedermeier Kiáll. Műcs. 1937. nov.
18 l.

M D K

Kovács Mihály

Árpád emeltetése, festm.

Lyka Károly : Történeti festészetünk az elnyomatás korában. Uj Idők 1942.nov.7. 45. sz. 542. l.

Kovács Mihály, sz.Tisza-Abád 1819 +Bp.1892

Mária mennybemenetele

Jézus megjövendöli Jeruzsálem elpusztulását

Néhai Udvardy László gyermekkori arcképe

Két tanulmány, vizf.

Önarckép

Egri Kaszinó kiáll. Eger, 1924. 12-13 l.

Kovács Mihály
ifj. Markó Károly arcképe, olaj
Önarckép, olaj

Reformkor művészete. Főv.Képt. XXXVI. kiáll.
1948. jul. 10 1.

Kovács Mihály, 1819-1892

Önarckép

Önarckép-kiállítás. 1948. jan.

Kovács Mihály, festő

Reformkor művészete. Főv.Képt. XXXVI.kiáll.
1948. jul. 6 l.

MDK

Kovács Mihály
Olasz nő

Képző és Iparm. Gimnázium jub. kiáll. 1954. dec.
Ernst Imre.

Kovács Mihály — festő

„Tinódi Sebestyén"
Nemz. Képcsarnokban

Fejős J.: A Nemz. Képcsarnok Alapító Egy. története
Művészettörténeti Értesítő 1957 VI évf. 1 sz.

44. l.

Kovács Miklós ferő

adománya Eötvös archiváre (Madarásztól)

Fejős J.: A Nemzeti Képcsarnok Alapító Egy. története
Műcsarnoktörténeti Értesítő 1957 VI évf. 1 n.

45 l.

M.D.K.

KOVÁCS vinhály festő

újkér, Szt. Katalin

Művért. 1952 Csatkai Endre: Altomonte és Schaller István szerepe a soproni barokk festészetben 74. l.

MDK

Kovács Mihály

Önarcképe

Vigilia,1948, márc.XIII. évf.3.az.188.l.-Hayts Géza: Önarckép kiállitás, 187-88.l.

M.D.K.

Kovács Mihály
festő

Árpád pajzsra emeltetése.

Aradi Nóra: Magyartörténeti festészet fejlődése.

Kovács Mihály
festő

M.D.K

Árpád pajzsra emeltetése.

Aradjó Nóra: A magyar történelmi festészet fejlődése
6 l.

M. D. K.

Kovách Mihály
festő

Első történeti festőink közé tartozik

Aradi Nóra: A magyar történeti festészet fejlődése, S. l.

M. D. K

KOVÁCS Mihály festő

1846-ban O Cosa orn.-ban

Ybl Ervin: Ybl Miklós 121.,

Kovács Mihály

Lásd

Magyarországon

62.12.

(Egyenetlenséget hornak létre)

. Hosszú haja gondor, bajusza s kecske-
etvál. Lehajtott szeles gallérját csipke
vértje felett bal vállától jobb csipője
a kép alatt négy sorban:

ber Baro
Rgz M. Consil. Bell.
t Hermansburg Equit:

"

rtet vére 7.1 : 5.5 cm.

Chronica. Zu finden in Nürnberg.
ändlern 1663.

1.

152/93 № 6.

Kovács Mihály

ötvös

1832 Eger

Kapmagyarországon ötvösök 38 l.

Kovács Mihály

Grod

A Pesti Hirlap Vasár-
napja. 1930. 24. sz.

Széchenyi István grófok
abrandó Lepenek szines
repr.

Elektr. és egyéb repr.

BUDAPEST
934 DEC. 10-19
Sa
Sa

Kovács Mihály

Szód

Balaskörtfest

27 l. 28 l

elevelet mellékelünk. Huzzon vagy válasszon azok
ztott számot a csatolt levelezőlapon rendelje meg
NÉL.

elért nyereményeredmények folytán nagyon kere-
, hogy a megrendelést sürgősen, de legkésőbb

. évi április hó 11-ig

ék.

ban egy sorsjeggyel elérhető legnagyobb nyeremény

00.000 pengő.

tálysorsjáték egyedül nyujt módot arra, hogy kis
nyerhessünk.

Hivatalos I. osztályu sorsjegyárak:

Féi sorsjegy P 12.—	Negyed sorsjegy P 6.—

yhuzás már április 13-án és 16-án.

nden második sorsjegy nyer!

rendelésével megtisztel és a sorsjátékon résztvesz,
eszi, hogy a nagy nyeremények egyikét Önnek

Kiváló tisztelettel

TÖRÖK A. és TÁRSA
BANKHÁZ RT.
BUDAPEST, IV., SZERVITA-TÉR 3.

Prileszky Tádé:

Csaknem térdig, áll
diszkardjának kosár nélk
fésült rövid hajat, bajusz
előjé látszik. Csokorra k
vetett prémes mentéjé
három sorban:

PRILESZI PR

Nagyszombat vegyes v
a Pozsonyi Iparbank,

jobbra oldalt: Nyom. St
alól balra: KIADTA VER
jobbra: AL UTÁNNY

Könyomat

96

Verety S.: Honpolgárok

Kovács Mihály

Kisplasztikus

1906.

Élmunk 1930. 85. l.

Kovács Mihály festő M.D.K.

/1818-1892/

Müve az egri Muzeumban / Önarckép,; Petra de Castro y B lanco, a müvész felesége; Vizimalom; Az egy házai átok kihirdetése Dózsa Györgyre és hiveire /

Bakó Ferenc: Az egri mügyüjtemények története 23.1.

Az Egri Muzeum Évkönyve I. 1963.

M.D.V.

Kovács Mihály festő M.D.K.

13 olaaz tárgyu akvarállje az egri muzeumban

Bakó Ferenc: Az egri mügyüjtemények története 23.1.

Az Egri Muzeum Évkönyve I. 1963.

Kovács Mihály, festőművész

„Az egyházi átok kihirdetése Dózsa György és a fellázadt parasztok ellen".
olaj, vászon, 76x111 cm. 1875-76. (repr.)

Művészet, Bpest, 1979. aug. 18. old.

Kovács Mihály

Markó Károly nyomán Kovács Mihály szebbnél-szebb kis tájképeket is festett, ilyen az1843-ban készült "Olasz táj fiuval és szamárral". Ez a plain air problémákat is megpenditi ugyanugy, mint az ebben az időben készült akvarelljei is.

F.Ludányi Gabriella: Egy vidéki festő a XIX.sz.-ban. MÜVÉSZET,1979.augusztzs - 16.lap.

Kovács Mihály

A müvész 30 évvel később visszatért Olaszországba, ekkor festette a "Subiacói lépcső-"t c,. kis müvét, ez az egri képtárban., és a velencei Szt.Márk templom romantikus staffázs-alakokkal benépesitett enteriörjét.

F.Ludányi Gabriella: Egy vidéki festő a XIX.században. MÜVÉSZET,1979.augusztus - 16.lap

Kovács Mihály

A XIX.sz.-ban Barabással, Kovács Mihállyal és néhány sorstársukkal jelent megxx először Magyarországon az a fajta festő,aki itthon telepedett le és hazai földön igyekezett boldogulni.

F.Ludányi Gabriella: Egy vidéki festő a XIX.sz.-ban. MŰVÉSZET,1979.augusztus - 16.lap.

Kovács Mihály

Allegorikus festménye az "Utolsó hajótörés" c,mü, melyet élete nehezebb szakaszában készitett, 1880-ban. A viharos tengeren süllyedő bárkába n két férfialakot látunk,amint egymás kezét fogják.

F.Ludányi Gabriella: Egy vidéki festő a XIX.sz.-ban. MÜVÉSZET,1979.augusztus - 16.lap.

Kovács Mihály

Kovács Mihály életművének kiemelkedő szakasza volt a rövid itáliai tájfestész korszak. Ott tartózkodása igen termékeny volt és a megfelelő iskolázottságot pótolta. Az itáliai évek alatt sokat tanult, másolt és kompozíciókat tervezett.

F.Ludányi Gabriella: Egy vidéki festő a XIX;sz-ban. MŰVÉSZET, 1979.augusztus - 16.lap.

Szovács Mihály

Tolb portrét kiszitett egyi és pesti ba-
rátairól. A képtárban is latható
önarcképe és felesége portréja. Felsé-
géről a 80-as években kiszitett egy
Kossuth-kalapos arcképet.

F. Ludányi Gabriella: Egy vidéki festő a XIX.sz.-ban.
MÜVÉSZET,1979.augusztus - 16.lap.

Kovács Mihály

Az oltárképek és vallásos tárgyú festmények ugyanúgy végig kísérték működését mint a portrék. Itt alkalmazhodott legszínkáb a klassikus előképekhez

F. Ludányi Gabriella: Egy vidéki festő a XIX.sz.-ban.
MŰVÉSZET,1979.augusztus - 16.lap.

Kovács Mihály

Müvelt történeti témáju, de inkább zsáner-jellegü festészetet felváltó, határozott politikai orientációju müvészet egyik első darabja volt az országszerte hiressé vált "Árpád pajzsra emeltetése.

F.Ludányi Gabriella: Egy vidéki festő a XIX.században. MÜVÉSZET, 1979.augusztus - 16.lap.

Kovács Mihály.

1854-ben a multból a nemzeti szuverenitást jelképező mozzanatot kiemelni tulajdonképpen forradalmi tett volt. Az "Árpád pajzsra emeltetés"-ét xsak reprodukciókból ismerjük.

F.Ludányi Gabriella: Egy vidéki festő a XIX.században.
MŰVÉSZET,1979.augusztus - 16.lap

Kovács Mihály

1854-ben,amikor az "Árpád pajzsra emeltetése" c.képét festette, ugyanebben az évben készült a "Mohácsi temetés" c.festménye is.

F.Ludányi Gabriella: Egy vidéki festő a XIX.században.
MŰVÉSZET,1979.augusztus - 16.lap

Kovács Mihály

Késői történelmi képe "Az egyházi átok kihirdetése Dózsa György és a fellázadt parasztok ellen" /1875-76/ mintegy Eötvös Magyarország 1514-ben c. regényének illusztrációjául készült.

F.Ludányi Gabriella: Egy vidéki festő a XIX.században. MŰVÉSZET,1979.augusztus - 16.lap.

Kovács Mihály

Muzeumunk Kovács Mihály hagytaékából egy kevéssé közismert festményt is őriz. A kép cime "Magyarország leigazása 1849-ben" - allegóriai vázlat, készült 1863-ban.

F.Ludányi Gabriella: Egy vidéki festő a XIX.században. MŰVÉSZET,1979.augusztus - 16.lap.

Kovács Mihály

Hess János Mihály egyi oltáchyse Kovács Mihályra igen nagy hatás sal volt és ezalól nem tudta kivonni magát.

F.Ludányi Gabriella: Egy vidéki festő a XIX.sz.-ban.
MŰVÉSZET,1979.augusztus - 16.lap.

Kovács Mihály

Az képei minden mesterségbeli igényt kielégítenek, de túlbonyire bizonyítás kivitellel és csak néhány esetben fut el az elmélyült életközeli emberábrázoláshoz.

F.Ludányi Gabriella: Egy vidéki festő a XIX.sz.-ban.
MŰVÉSZET,1979.augusztus - 16.lap.

Kovács Mihály

Barabás mellett egyik legjobb és legjobban foglalkoztatott alb portré festőnk volt a XIX. században.

F.Ludányi Gabriella: Egy vidéki festő a XIX.sz.-ban.
MŰVÉSZET,1979.augusztus - 16.lap.

Kovács Mihály

Jár Münchenben, ujra elzarándokol indulási szinhelyére Olaszországba, végigjárja Belgiumot, Hollandiát, Ungliát.

F.Ludányi Gabriella: Egy vidéki festő a XIX,sz.-ban.
MÜVÉSZET,1979.augusztus - 16.lap.

Vrovács Mihály

Az 70-es évektől hezdve elmaradnak a sikerek és a nagyobb megrendelések is.

F.Ludányi Gabriella: Egy vidéki festő a XIX.sz.-ban.
MÜVÉSZET,1979.augusztus - 16.lap.

Vörös Mihály

Vörös Mihály 1832 halt meg és mű-
vészi hagyatékát őrzegye az egri
Érseki Liceum képtárában állítottak ki.

F.Ludányi Gabriella: Egy vidéki festő a XIX.sz.-ban.
MŰVÉSZET, 1979.augusztus - 16.lap.

Kovács Mihály

Egy tartózkodását hosszas tanul-
mányutak szakítják meg. Bécsben,
Drezdában végig ľarogatja a nagy
gyűjtemények és szorgalmasan másol.

F.Ludányi Gabriella: Egy vidéki festő a XIX.sz.-ban.
MŰVÉSZET,1979.augusztus - 16.lap.

Kovács Mihály

Párizsban egy évet töltött, hogy a tiszta-
polgári templom hatalmas oltárképei-
hez tanulmányokat végezzen.

F.Ludányi Gabriella: Egy vidéki festő a XIX.sz.-ban.
MŰVÉSZET, XXX 1979.augusztus - 16.lap.

Kovács Mihály

A kiegyezés körüli konjunktúra
hozta számára a reprezentatív
portrémegrendeléseket, melyek csend-
élet részletein is megmutatkozik
mesterségbeli tudását.

F.Ludányi Gabriella: Egy vidéki festő a XIX.sz.-ban.
MŰVÉSZET,XXX 1979.augusztus - 16.lap.

Vasárnapos Mihály

1858-tól kisebb-nagyobb megszakítá-
sokkal Pesten él. A Szentkirály utcai
műtermében, arcképeket, oltárképe-
ket, zsánerképeket fest.

F.Ludányi Gabriella: Egy vidéki festő a XIX.sz.-ban.
MŰVÉSZET, XXX 1979.augusztus - 16.lap.

Kovács Mihály

Sokat járkül földön, főleg Spanyol országban, ott mintegy 5 esztendőt tölt. Megbecsült művész, a főrangú palaták kedvelt vendége.

F.Ludányi Gabriella: Egy vidéki festő a XIX,sz.-ban.
MÜVÉSZET,1979.augusztus - 16.lap.

Kovács Mihály

Feleségét is spanyol földről hozza, a szép és okos asszony maga is festőz ambiciókat dédelget.

F.Ludányi Gabriella: Egy vidéki festő a XIX,sz.-ban.
MÜVÉSZET,1979.augusztus - 16.lap.

Kovács Mihály

Műterme volt Kovács Mihálynak
a líceum épületében, festésből elt,
a város megbecsült és hűséhedvelt
polgára lett.

F.Ludányi Gabriella: Egy vidéki festő a XIX.sz.-ban.
MŰVÉSZET, 1979.augusztus - 16.lap.

Kovács Mihály

A művész főként archépeket fest és nagyméretű oltárképeket. Egyben hevesebb behatóbban érdeklődni a történelmi témák iránt.

F.Ludányi Gabriella: Egy vidéki festő a XIX.sz.-ban.
MŰVÉSZET,1979.augusztus - 16.lap.

Kovács Mihály

1854-ben festi meg (a II. világháborúban elpusztult) „Árpád pajzsra emelése"-t, mely a „várt sikert megkózza. A Műegylet sokszorosítása folytán országosan ismertté teszi nevét.

F.Ludányi Gabriella: Egy vidéki festő a XIX.sz.-ban.
MŰVÉSZET,1979.augusztus - 16.lap.

Kovács Mihály

1849–58 között a művész Egerben élt, bekapcsolódva egy sajátos vidéki értelmiségi körbe.

F.Ludányi Gabriella: Egy vidéki festő a XIX.sz,-ban.
MŰVÉSZET,1979.augusztus - 16.lap.

Kovács Mihály

Markó nyomán idillikus itáliai tájakat fest, rengeteget rajzol és akvarellez, akkori művei nagy reménye jogosítják.

F.Ludányi Gabriella: Egy vidéki festő a XIX.sz.-ban.
MŰVÉSZET,1979.augusztus - 16.lap .

Kovács Mihály

Tüdőbaja miatt patronusa Sta-
liába küldi, ahol nem csak beteg-
ségéből gyógyul ki, de látókörre és
szélesedik és sokat tanul.

F.Ludányi Gabriella: Egy vidéki festő a XIX.sz.-ban.
MÜVÉSZET,1979.augusztus - 16.lap .

Kovács Mihály

1818-ban született Abádszalókon.
Jobbmódú parasztcsalád gyermeke,
akit nagyapja kunhegyesre küld
iskolába.

F.Ludányi Gabriella: Egy vidéki festő a XIX.sz.-ban.
MŰVÉSZET,1979.augusztus - 16.lap.

Kovács Mihály

Kovács Mihály mint iskolás
diák üdvözlő-kártyákat fes-
teget. Csokrétói olyan tetszést
aratnak, hogy felfedezik és párt-
fogásba veszik.

F.Ludányi Gabriella: Egy vidéki festő a XIX.sz.-ban.
MŰVÉSZET,1979.augusztus - 16.lap.

Kovács Mihály

Először Pestre hazul iskolába a Landauer rajzi iskolájába, majd a bécsi akadémiára. Szorgalmas és lelki ismeretes tanuló.

F.Ludányi Gabriella: Egy vidéki festő a XIX.sz.-ban.
MŰVÉSZET,1979.augusztus - 16.lap.

Kovács Mihály

Kovács Mihály végakarata szerint gyűjteménycsoportja az Érseki Liceum Képtárából került a múzeumba.

F.Ludányi Gabriella: Egy vidéki festő a XIX.sz.-ban.
MŰVÉSZET,1979.augusztus - 16.lap.

Kovács Mihály

A Dobó István Vármúzeum képző-
művészeti anyagában külön gyűj-
teményességet képeznek Kovács Mi-
hály festményei és rajzai (1818–1892)

F. Szudányi Gabriella: Egy vidéki festő a XIX. században.
Művészet, 1979. augusztus – 16. lap.

Kovács Mihály

Méltatás

F.Ludányi Gabriella: Egy vidéki festő a XIX.sz.-ban.
MŰVÉSZET, 1979.augusztus - 16.lap.

Kovács Mihály

képei vannak a zirci gyüjteményben. Igy Szvorényi Ferencről és Tárkányi B. Józsefről festett arcképei 1852 ill 1856-ból. Vallásos tárgyu képei: Szt Rozália /1861/, SZ Magdolna/1878/ Jézus és SZ János báránnyal /é878/

Művészet és felvilágosodás

Akadémia Kiadó 1978 621 old.

Balogh I: A debreceni ref, kollégium gyüjteményének keletkezése

Kovács Mihály

A debreceni református kollegium gyűjteményében található Férfi kép

Művészet és felvilágosodás

Akadémia Kiadó 1978 Bp. 628.o.

Baloghː A debreceni ref.koll. gyűjteményének keletkezése

Kovács Mihály (1818-1892)

71. A fivenzei Arno-part 1847.
cer. 220 x 322 mm Ltsz. 1927-1999

72. Gorgona-sziget látképe 1843.
akv. 205 x 292 mm Ltsz. 1927-1998

XIX. sz. városlépet és utirajzok MNG 1976

Kovács Mihály

Az egyházi átok kihirdetése Dózsa György és a felkéradt parasztok ellen. (repro)

F. Ludányi Gabriella: Egy vidéki festő a XIX. században. Művészet, 1979. augusztus – 16. lap.

Kovács Mihály: Petra de Castro y Blanco, a művész felesége, olaj, vászon, 59×50 cm, 1864

/1.-

Kovács Mihály

Bencsur Gyula, Beszédes László, Bezerédy Gyula, Ferenczy István, Gémes-Gindert Péter, Holló Barnabás, Lányi Dezső, László Fülöp, Ligeti Miklós, Munkácsy Mihály, Paál László, Róna József, Stróbl Alajos, Szamovolszky Ödön, Székely Bertalan, Szinyei-Merse Pál, Telcs Ede, Vastagh György és Zala György művészek vettek részt azon a tárlaton, melyet Vág Boldizsár ismertet: "Római magyar kiállitás" cimmel. Beszámol az olasz sajtóvisszhangról. A leghiresebb lapok igen nagy elismeréssel magasztalják a VIGNA CARTOLI-ban rendezett magyar képzőművészek alkotásait. /kiállitáson a/

ÉLET, Bp. 1911. január-junius. III. évf. I. kötet. 690-694. lap.

Kovács Mihály

Barabás Miklós, Ferenczy István, Kovács Mihály, Lafite, Markó Károly művészek részére külön termet biztositott az olasz vezetőség a „Római Magyar Kiállitás" keretében az Angyalvárban, ahol azok a művészek mutatták be müveiket, akik hosszabb ideig dolgoztak Rómában, vagy ott élnek ma is. Ennek céljából épitettek az idegen művészek számára kiállitó-termeket, "Vita degli stranieri a Roma" cimmel.

Kovács Mihály: Olasz és római tájképein kivül bemutatták még Széchényi István grófról készitett portréját, melyek egyaránt kivivták az olasz sajtó elismerését.

ÉLET, Bp. 1911. január-junius. III. évf. I.kötet. 690-694. lap.

Kovács Mihály, festő

L: Thorma János

Székely A: Egy évered magyar múv. 14.

Népszabadság, Bp. 1979. márc. 4

Kovács Mihály

Pántor Emil: Arany János kiradása Kovács Mihály egyik festőművészről
Népújság, 1969. aug. 15.

Az 1969.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. - Művtört.Ért.1972.4.sz.
295-328.l.

303. l.

Kovács Kálmán
formatervező

Méltatás

Koczogh Ákos: Németh Aladár.
Művészet, 1974. január - 22.oldal

Kovács Mihály

Bécsi levelek c. közlemény "geniális festőnek nevezi a müvészt, rendkivüli elismeréssel nyilatkozik a bécsi Belveder termeiben kiállitott müvéről, mely azt a jelenetet ábrázolja amikor Szent Márk evagélista hullját átadják„a velenczések kezébe."

Családi Lapok, Pest. 1856. II. félév.
42. sz. 1195. lap.

Kovács Mihály

Három képe szerepel a pesti Müegylet tárlatán. A mult évi kiállitáson bemutatott „szt. Márk teteme Velencében" az idei tárlaton is szereplő müvét a Mücsarnok számára megvásárolták. "Igen jeles képe az "Olasz leány". "Kovács a legjobb müvészek egyike, ki Róma mühelyeinek becsületére szolgál, s nekünk méltán büszkeségünk"- mint a beszámoló méltatja "A mükiállitásról" cimmel.

Családi Lapok, Pest, 1852. évf. II. félév 3. sz. 139-141. lap

Kovács Mihály

Nagy oltárképét befejezte a müvész és a Nemzeti Muzeum közép nagy termében közszemlére állitották ki,-közli a "Hirvásár" c. rovat.

Nővilág, Pest. 1857. okt. 18. I. évf.
41. sz. 651. lap.

Kovács Mihály

Egerben "vidékbeli oltárképek" festésével
bizták meg a müvészt,-közli az Iró és Müvészet
cimü rovat.

Divatcsarnok, Pest. 1853. ápr. 28.
8. sz. 157-159. lap

Kovács Mihály

"Léda" c. festményének felséges szinezetét dicséri a kritika, mely képeit jellemzi. A tárlaton szereplő saját arcképe mesteri, "harmoniában, természeti hüségben, valóban figyelmet érdemel"-irja Solt: "A pesti állandó képtárlat" cimmel a május-juniusi kiállitásról szóló ismertetésében.

Divatcsarnok, Pest. 1853. juni. 5.
19. sz. 374-378. lap

Kovács Miklós

nem tudott kitörni a klasszicizáló egy-
hangúságból; sok vonatkozásban meg-
könnyítette az utána jövők dolgát.

Pogány Ö. Gábor: Magyar festészet a
XIX. században, Budapest, 1970.

224

Kovács Mihály

„Tinódi" című alkotásával szerepelt a Pesti Műegyelet kiállításán.

Pogány Ö. Gábor: Magyar festészet a XIX században, Budapest, 1970

23P

Lovács Mihály

Bibliográfia: Bíró Béla: Lovács Mihály, Budapest, 1930.

Pogány Ö. Gábor: Magyar festészet a XIX. században, Budapest, 1970.

40

Kovács Mihály

(1818 – 1892) férjére váró olasz nője „egyszemélyes cselekményre" utal zsánerszerű jellemzéssel.

Pogány Ö. Gábor: Magyar festészet a XIX században, Budapest, 1970.

14 l.

Kovács Mihály MDK

A budavári palota B. vagy D. épület mellvédjére ~~e~~ szobrának felállitását javasolja Pogány O. Gábor.

Gárdonyi Jenő: 45 millió a budavári palota képző-művészeti alkotásaira.

MAGYAR NEMZET 1964 máj. 10.

Kovács Mihály

a Világos utáni tíz esztendőben számos történelmi és zsánerkompozíciót alkotott.

Pogány Ö. Gábor: Magyar festészet a XIX században, Budapest, 1970.

201

Kovács Mihály

„Árpád fejedelem pajzsra emeltetése" című műcét 1854-ben alkotta.

Pogány Ö. Gábor: Magyar festészeta XIX

században, Budapest, 1970.

201

Kovács Miklós

a háborús események közvetlen tanú-
jaként megörökítette a honvédek hősies-
ségét.

Pogány Ö. Gábor: Magyar festészet a
XIX. században, 1970.

191

Kovács Miklós

Brenner János - Mester Árpád: Bp, I[I]. Törökvész uti OTP lakótelepre készitett beépitési vázlat /Brenner János, Kovács Miklós, Sándy Péter épitészek/. - Magyar Épitőművészet, 1968.1.sz.22-23.1.

Az 1968.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. - Művtört. Ért. 1971.2.sz.149-182.1.
156. 1.

Kovács Mihály (1818-1892)

„Olaj nőz" Olaj, Zaston

28x44. Selepve lent balra: Kovács M.

841.

(Sérült) Ziziáltási ár: 4000 ft

BÁV 38. Képaukció Budapest 1975 december

Kovács Mihály

Árpád fejedelemmé emelését festi a müvész a budapesti Müegylet számára.
A képről igen nagy elismeréssel nyilatkozik az Iró és Müvészélet c. rovat.

Divatcsarnok, Bp. 1853. nov. 3.
62. sz. 1259. lap.

Kovács Mihály

Az egri Lyceum könyvtárában a XIV. század utolsó évtizedéből származó misekönyvet találtak, melyben egy miniatür festmény volt. Az egri érsek a müvészt kérte fel a miniatür kép megfestésére, -közli az Iró és Müvészet c. rovat.

Divatcsarnok, Bp. 1853. szept.29.
52. sz. 1046-1047. lap

Kovács Mihály

Szemere Pál "élethüen festett arcképét elkészitette" Ezenkivül történeti képet fest. "Az eszme Tárkányi Béla egyik balladájából van véve"-irja az Iró és Müvészet c. rovat s igen magasra értékelü a müvész alkotásait.

Divatcsarnok, Bp. 1853. aug. 21. 41. sz. 822. lap.

Kovács Mihály és

Weber Henrik festészek vállalták "Az Árpád választását"ábrázoló "jeles történeti festvény nagybani kivitelezését a Nemzeti Muzeum számára". A dij négyezer forint, -közli a Müvészet c. rovat.

Divatcsarnok, Bp. 1854. febr. 25.
11. sz. 263. lap

Kovács Mihály

A müvész olajfestményeit elismeréssel emliti a Müvészet c. rovat, de a müveket nem nevezi meg, melyek az e havi Mütárlaton szerepelnek.

Divatcsarnok, Bp. 1854. május 25.
29. sz. 671. lap

Kovács Mihály

"A jeles festész most érkezik meg külföldi utjáról és magával hozza a Párisban festett oltárképet, amely a polgárdi templom számára készült,-közli a Budapesti társasélet c. rovat.

Divatcsarnok, Bp. 1857. okt. 15.
47o. lap.

Kovács Mihály

"Madonna" c. festményét kiállitották a Pesti Müegylet tárlatán.

Divatcsarnok, Bp. 1863. juli. 1.
26. sz. 227. lap.

Kovács Mihály, grafikus

Megemlítve.

Dévényi Iván: Képzőművészeti Könyvszemle
– Szabó Júlia: Magyar rajzművészet
858–862.

JELENKOR, Pécs, 1973. sept.

XVI/9.

Kovács Mihály

olajfestménye: „Honvéd a 9. zászlóaljból."
557. sz. reprodukció.

Rózsa György – Spira György: Negyvennyolc a kortársak szemével, Budapest 1973. 575 l

Kovács Mihály
ipanművész

Kovács Mihály, Bozzay Dezsővel közösen
tervezte az AR 312. Orion rádiókészü-
léket.

Ernyey Gyula: Bozzay Dezső alkotói utja.
Müvészet, 1974.szeptember - 9.oldal.

Kovács Mihály
iparművész

AR 312 rádiókészülék 1959 } repro
" közösen Bozzay Dezsővel

Ernyey Gyula: Bozzay Dezső alkotói utja.
Müvészet, 1974.szeptember - 9.oldal.

Kovács Miklós aranyműves

"ginter" Egerben élt 1795-1845 között.

Voit Pál s.k.: Heves megye műemlékei II.

Magyarország műemléki topográfiája. VIII. köt.

Budapest, 1972.

3771

Kovács Mihály

rézműves mester az 1820-as években dolgozott az egri megyeháza számára.

Voit Pál stb.: Hevesmegye műemlékei II. köt.
Magyarország műemléki topográfiája VIII. köt.
Budapest, 1972.

351 p

Kovács Miklós

ötvösmester 1840-ben az egri megyeházaépületén dolgozik.

Voit Pál dr.: Heves megye műemlékei II.
Magyarországi műemlék topográfiája VIII. köt.
Budapest, 1972.

351 P

Kovács Mihály

festette a XIX században az egri Markhót Ferenc 1-3. p. v. templom Kórus képét.

Voit Pál stb.: Heves megye műemlékei II.

Magyarország műemlékei topográfiája VIII. köt.

Budapest, 1972.

3921

Kovács Miklós

(1818-92) „Önarckép" és több festménye az egri Képtárban.

Voit Pál szk.: Heves megye műemlékei II. köt.

Magyarország műemléki topográfiája VIII. köt.

Budapest, 1972.

175 l

Kovács Miklós

13 olaz tárgyú friss akvarelljei az egri Képtárban. (116-133)

Voit Pál dr.: Heves megye műemlékei II. köt.
Magyarországi műemlékek topográfiája VIII. köt.
Budapest, 1972.

1751

Kovács Mihály
gyarmúvész

Bozzay Dezső, Kovács Mihállyal
-szerzete az ötvenes évek második
felében az Orion gyártmányú rá-
diókat.

Ernyey Gyula: Bozzay Dezső alkotói utja.
Müvészet, 1974.szeptember - 9. oldal.

Kovács Mihály
1819 - 1892

„Árpád vezér pajzsra emeltetése" c.

Zeje
emlitve

Kampis Antal - A magyar képzőművészet története -

Népszava 1972 május 27
10. old.

Kovács Mihály

önarcképe 1870-ben. Reprodukció az egri Vármuzeum képtárában.

Voit Pál stb.: Heresmegye műemlékei II.

Magyarország műemlékei topográfiája VIII

Budapest 1972.

1731

Kovács Mihály /?/

műve az egerfarmosi rk. templom főoltár-
képe.

Vait Pál stb.: Heves megye műe mlékei II.

Magyarország műe mléki topográfiája VIII.

Budapest 1972.

6581

Kovács Mihály

1855-ben festette az egerbahtai rk. templom egy oltárképét. Restaurálta 1928-ban Ronald Lajos /: Ronald Lajos /

Voit Pál szt.: Heves megye műemlékei II.

Magyarország műemléki topográfiája VIII.

Budapest 1972.

Kovács Miklós

egri ötvösmester (1831).

Voit Pál alb.: Heves megye műemlékei II.

Magyarország műemlékei topográfiája VIII. köt.

Budapest, 1972.

5851

Kovács Mihály

„Apostolfej" c. alkotása az Egri Képtárba került.

Az Egri Képtár új szerzeményei
Dobó István Vármúzeum, 1972.

Kovács Mihály

"Női arckép" c. festménye az
Egri Képtárba került.

Az Egri Képtár új szerzeményei
Dobó István Vármúzeum, 1972.

Kovács Mihály

„A velencei Szent Márk templom előcsarnoka" c. képe az Egri Képtárba került.

Az Egri Képtár új szerzeményei
Dobó István Vármúzeum, 1972.

Kovács Mihály

„Tanulmány fej a Szeresd a felebarátodat című képhez"
Az alkotás az Egri Képtárba került.

Az Egri Képtár új szerzeményei
Dobó István Vármúzeum, 1972.

KOVÁCS MIHÁLY, Festő

Egri Érseki Levéltár Lycei miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek jegyzéke. Ezek egyike volt:
25.-" Sziklás tájkép" című műve. 73.old. 26.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festo

Egri Érseki Levéltar Lycei miscellan. 1872/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri egyházmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma! Ezek egyike volt:
24.-" Vázlat két Amoretthez" cimü müve. 73.old. 26.jeg

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei miscellan. 137[illegible]/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma. Ezek egyike volt:
31.- "Krisztus megfeszittetése" cimü müve. 73.old. 26.jeg

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma!" Ezek egyike volt:
39.- "Hunyadi László búcsuja" című műve. 74.old. 6.jeg

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 50 1372/1893.
"A néhai Kovacs Mihaly festőművész által festett és az egri érsekmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma! Ezek egyike volt:
Sl.-"Szt.László ajtatossága" című műve. 73.ols. 26.jegyz

F.LUDANYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Muzeum és képtár megalakulasa 65.old

Az Egri Dobó istvan Muz.Evkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A nénai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei muzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma! Ezek egyike volt:
20.-"Tanulmanyok Szt.Péterhez" cimü müve. 73.old. 26.jeg

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei miscellan. 137[illegible]/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma! Ezek egyike volt:
29.- "Szeplőtelen Szüz Mária" cimü müve. 73.old. 26.jegy.

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVACS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltar Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma! Ezek egyike volt:
28.-"Szt.Hieronymus"cimü müve. 73.old. 26.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Lyceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma: Ezek egyike volt:
87.- "Botanulmány" című műve. 73.old. 26.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Lyceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma. Ezek egyike volt:
9.- "Egy apostol fej" cimü müve. 73.old. 26.jegyz

F.LUDANYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Muzeum és képtár megalakulasa 65.old

Az Egri Dobó István Muz.Evkönyve. 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett kép és a egri érsekmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstoma. Ezek egyike volt:
8.-"Egy előkelő magyar" című műve. 73.old. 26.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve. 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/ 1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma. Ezek egyike volt:
7.-"Egy olasz nő gyermekével" cimü müve. 73.old. 26.jeg

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

az Egri Dobó István Múz. Évkönyve. 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma! Ezek egyike volt:
16.-"Szt. Ágoston vértanúsága"című müve. 73.old. 26.jegy

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az egri Liceumi Muzeum és Képtár megalakulása 65.old

az Agria Dobó István Múz. Évkönyve. 1972. Eger, 1973

KOVACS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőmüvész éltal festett és az egri egyhazmegyei múzeum képtáranak hagyományozott képek jegyzéke lajstroma! Ezek egyike volt:
22,-"Szt.Háromság" cimü müve. 73.old. 26.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megakakulása 65.old

Az Egri Dobó István múz. Évkönyve. 1972. Eger, 197[illegible]

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltar Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihaly festőművész altal festett és az egri egyházmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma. Ezek egyike volt:
14."Szt.Mark tetemei átadatnak" cimü müve.73.old. 26.je

r.LUDANYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Muzeum és néptar megalakulasa 65.old

Az Egri Dobó Istvan muz.Evkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1872/1893.
"A néhai Kovács Mihaly festőművész által festett ~~képek~~
és az egri egyházmegyei muzeum képtaranak hagyományozot
képek lajstoma! Ezek egyike volt:
13.-"Tanulmanyfej" cimü müve. 73.old. 26.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma. Ezek egyike volt:
12.-"Szt.Gines vértanusága" cimü müve. 73.old. 26.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellán. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma. Ezek egyike volt:
11.-"Ló a jászol előtt." cimü müve. 73.old. 26.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz. Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovacs Mihály festőművész által festett és az egri érsemegyei Múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma. Ezek egyike volt:
10.-"Kendőt szárító szerzetes" cimü müve. 73.old. 26.jeg

P.LUDANYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és képtár megalakulása 85.old

Az Egri Dobó István Múz. Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri érseki Levéltar Lycei Miscellan. 1872/1893.
"A néhai Kovacs Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma! Ezek egyike volt:
6.-"Fekvő teve" cimü müve. 73.old. 26.jegz

F.LUDANYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Muzeum és képtár megalakulasa 65.old

Az Egri Dobó Istvan Muz.Evkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri érseki Levéltás Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az érsekiegri érseki muzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma! Ezek egyike volt:
5.-"Első Ferenc József" című műve. 73.old. 26.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érseki múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma! -Ezek egyike volt:
4.-""Erzsébet magyar királyné" című műve. 73.old. 26.je

P.LUDANYI GABRIELLA: Az Egri Líceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lyceei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett képek és az egri érseki múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma! Ezek egyike volt:
2.-"Iwanowith arcképe", című műve. 73.old. 26.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma!"- Ezek egyike volt:
2.- Sub tuum praesidum cimü müve. 73.old. 26.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz. Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Képeit az Egri Liceum Képtárának ajándékozta.-a múlt század jelentős festője volt,ha nem is a legkiválóbbak közül való,a bécsi Karl-Rahl -féle akadémikus stilus művelője.-Müveivel a Liceumi képtárban megjelent a magyar festészet. 71.old

F.LUDANYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve. 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Az 1891-es leltár szerint az Egri Liceum Képtára több művel gyarapodott. Többek között a néhai Lengyel Miklós nagyprépost hagyatékából származó 8 képpel.-Ezek egyike volt: 5.sz. Pyrker öregebb korban c. műve Kovácsnak. 73.old. 24.jegyz

F.LUDÁNYI GÁBRIEL A: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve. 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Az 1891-es leltár szerint az Egri Liceum Képtára több müvel gyarapodott. Többek között a néhai Lengyel Miklós nagyprépost hagyatékából származó 8 képpel is. Ezek egyike volt: 3.- Assisi Szt. ~~Frane~~ Ferenc Kovácstól. 73.old. 24.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz. Évkönyve. 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Az 189m-es leltár szerint az Egri Liceum Képtára több művel gyarapodott. Többek között a néhai Lengyel Miklós egri nagyprépost hagyatékából származó 8 képpel is. Ezek egyike volt: 12.- IX.Pius papa Kovácstól. 73.old. 24.jegyz

V.LUKÁNYI GÁBRIEL: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve. 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Az Egri Liceum képtára 1893-ban jelentősen gyarapodott. Kovács hagyatékával. Őt sok szál fűzte Egerhez. Az egri egyházmegye területén sok oltárképet festett, dolgozott Baranyovics érseknek, Tárkányi Béla egri kanonoknak, Samassa érdekkel is kapcsolatban volt. 71.old

F.LUDANYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Máz.és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó Istvan Máz.Evkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Barankovics Béla egri érsek 1873-ban meghalt és képeit a Liceumnak adományozta. Ekkor került a Liceum képtárába az első magyar festmény; Kovács Mihály képe, mely valószínüleg az érsek személyes megrendelésére készült, hiszen védszentjeét, Szt. Adalbertet ábrázolja. 70. old.

F. LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múz. és Képtár megalakulása 65. old

Az Egri Dobó István Múz. Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egerben a Bartakovics Flóris-féle gyüjtemén ben, mel et Bartakovics Béla megvett és a Liceumbab van, egy kép Kovács Mihálytól, mely Szt. Adalbertet ábrázolja. 56.sz. 70.old 30.jegyz

F. LUDÁNYI GABRIELLA: Az egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz. Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVACS MIHÁLY, festő

Sok szál fűzte Egerhez. Hagyatékát az Egri Líceum Képtárának hagyományozta. Ez 103 darabból állott. Összegye újonnan kereteztetett és saját költségén szállittatta Egerbe Ezek 1893. márciusában érkeztek oda. 71.old. 26.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Líceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve, 1972. Eger,1973

KOVACS MIHALY, festö

Egri Erseki ~~Kiyszei~~ Levéltar Lycei Miscellan.1372/1893.
"A néhai Kovacs Mihály festomüvész altal festett és az egri egyhazmegyei muzeum képtaranak hagyomanyozott képek lajstroma!" Ezek egyike volt:
103.- "Az elso Andrassy lovon 1000-ben" cimü müve.
74.old. 26.jegyz

F.LUDANYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Muzeum és Képtar megalakulasa 65.old

Az Egri Muzeum Evkönyve. X.évf. 1972. Eger,1973.

KOVACS MIHALY, festo

Egri Erseki Levéltar Lycey Miscellan. 1372/1893.
"A néhai kovács mihály festomüvész által festett és az egri egyhazmegyei muzeum képtárának hagyomanyozott képek lajstroma!" Ezek egyike volt:
102.-" Gloria magyar szentekkel" cimü müve. 74.old.
26.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Múzeum Évkönyve. X.évf. 1972. Eger,1973.

KOVACS MIHALY, festo

Egri Erseki Levéltar Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri egyhazmegyei muzeum képtaranak hagyomanyozott képek lajstroma!" Ezek egyike volt:
101. "A velenceiek kérik Szt.Mark tetemét" cimü müve.
74.old. 26.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtar megalakulása 65.old

Az Egri Múzeum Évkönyve. X.évf. 1972. Eger,197?.

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei Múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma!". Ezek egyike volt:
38.- "Szt.Ferenc" című műve. 74.old. Lo.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi múzeum és képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve, 1972. Eger,1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei miscellan. 1372/1893.
"A néhai kovács mihály festőművész által festett és az egri érekmegyei muzeum képtárának nagyobanyozott képek lajstroma: E ezek egyike volt:
37.-"Tinódy Sebestyen" cimu mive. 74.old. 26.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve, 1972. Eger,1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma! ezek egyike volt:
56.- A Szt.Márk templom atriuma" című műve.74.old.56.j

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Líceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve, 1972. Eger,1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri egyházmegyei Múzeum képtárának hagyományozott képek tárgyjegyzéke! Ezek egyike volt:
35.- "A menedékhely" című műve. 75.old. 26.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.évkönyve, 1972. Eger,1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei muzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma!" Ezek egyike volt:
50." Férfi arcképe" cimü müve. 74.old. 26.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Líceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.évkönyve, 1972. Eger,1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei miscellan. 1372/1892 1893.
"A néhai Kovács mihály festőművész által festett és az egri egyházmegyei Múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma! Ezek egyike volt:
26.- Tengerparti tájkép cimu müve. 73.old. No.jegyz

E.LUDANYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi muzeum és képtar megalakulasa 65.old

Az Egri Dobó Istvan muz.Evkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVACS MIHALY, festo

Egri Erseki Leveltar Lycei Miscellan. 13725 1893.
"A néhai Kovacs Mihály festomuvesz által festett és az egri érsekmegyei muzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma!" Ezek egyike volt:
44. "Egy apostol feje" cimu müve. 74.old. 26.jegyz.

F.LUDANYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi muzeum és képtár megalakulasa 65.old

Az Egri Dobó Istvan muz.Evkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma:" Ezek egyike volt:
43. "A három hover" című műve. 74.old. 20.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lyceí Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri egyházmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma!" Ezek egyike volt.
42. "Keresztelő Kapolna" című műve. 74.old. 20.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVACS MIHALY, festo

Egri Erseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1895.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri egyházmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma." Ezek egyike volt.
41. "Salamon oszlopai Szt.Mark templomában" című műve.
74.old. 20.jegyz.

F.LUDÁNYI GABRIELA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő
---a--

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1872/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma." Ezek egyike volt.
40. "Egy lovag" című műve. 74.old. xxx 20.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma!" Ezek egyike volt:
49." A keleti bölcsek" című műve. 74.old. 86.jegyz

<u>F.LUDANYI GABRIELLA</u>: Az Egri Liceumi muzeum és képtar megalakulasa 65.old

Az Egri Dobó Istvan muz.Evkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A nehai Kovacs Mihály festőmüvész által festett és az egri érsekmegyei muzeum képtarának hagyomanyozott képek lajstroma!" Ezek egyike volt:
48. "Csendélet" cima muve. 74.old. 26.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 43/2/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri egyházmegyei Múzeum képtárának nagyobbrészt képek lajstroma." Ezek egyike volt:
47. A monaesi temetés" című műve. 74.old. 26.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Líceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVACS MIHALY, festo

Egri Erseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri egyházmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma!" Ezek egyike volt:
46. "Egy spanyol szúrzados" című műve. 74.old. 26.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

az Egri Dobó István Múz.Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma!" Ezek egyike volt:
45. "Egy lengyel férfi arcképe" című műve. 74.old.26.jeg

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltar Lycei Miscellan. 1572/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei muzeum képtarának hagyományozott képek lajstroma!" Ezek egyike volt:
59. " Egy apostoi fej" cimü müve. 74.old. 26.jegyz

F.LUDANYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Muzeum és képtar megalakulasa 65.old

Az Egri Dobó Istvan Muz. Evkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A nénai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma." Ezek jegyzéke volt:
58." Szt.Miklós" című műve. 74.old. 26.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz. Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1872/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész altal festett és az egri érsekmegyei muzeum képtarának hagyományozott képek lajstroma!" Ezek egyike volt:
57. "Tanulmányfej" cimü müve. 74.old. 26.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz. Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihaly festőművész által festett és az egri érsekmegyei múzeum képtarának hagyományozott képek jegyzéke lajstroma!" ezek egyike volt:
26. "Tanulmányfej" cimü müve. 74.old. 26.jegyz

F.LUDANYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtar megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz. Évkönyve, 1972. Eger, 1973

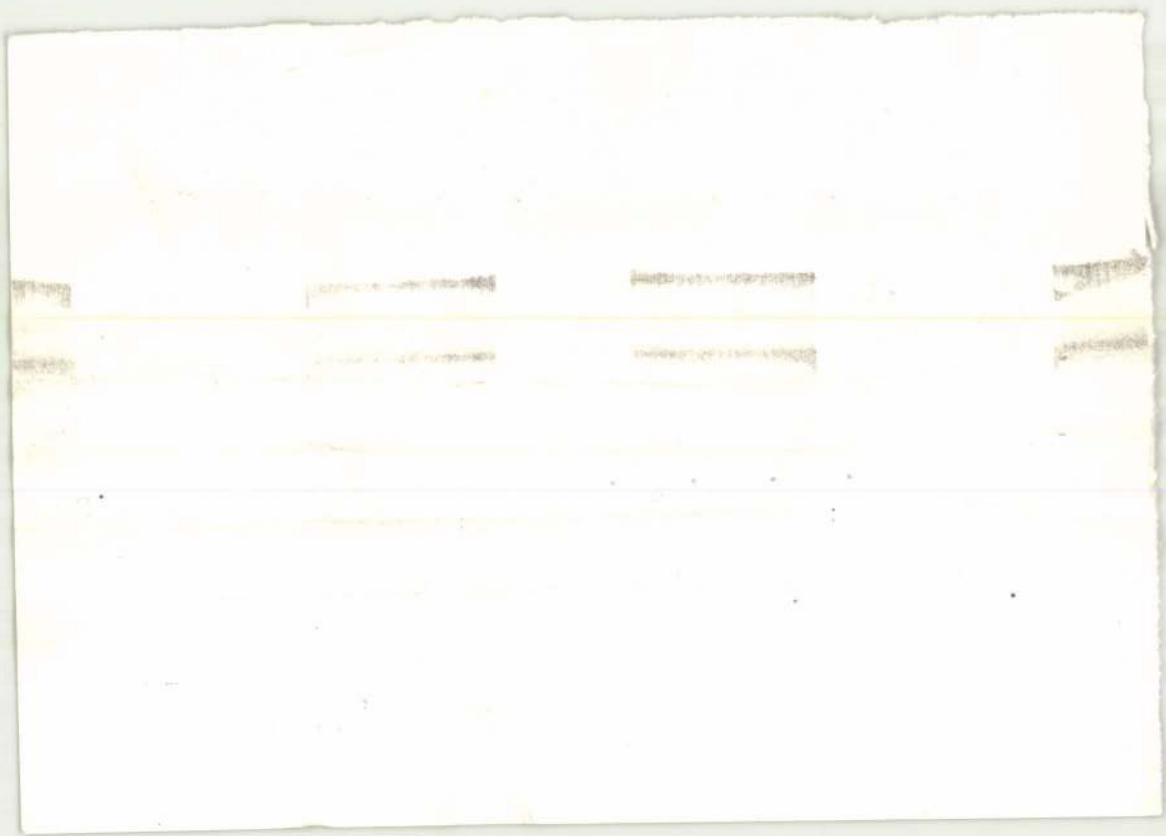

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei muzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma!" Ezek egyike volt:
55. Heinre Eduard" című műve. 74.old. 26.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

...ri Dobó István Mú... Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma!" Ezek egyike volt:
64." Kovács Mihály arcképe" cimü müve. 74.old. 26.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az egri Liceumi muzeum és képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Muz.Evkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihaly festőművész által festett és az egri érsekmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma!" ezek egyike volt:
63." Női arckép" cimü müve. 74.old. 26.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei múzeum képtárának hagyományozott kének lajstroma!" Ezek egyike volt:
Oz. " Szeressd felebarátodat" cimü müve. 74.old. 26.jeg

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma." Ezek egyike volt:
61." Az utolsó najotörés" című műve. 74.old. 26.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma!" Ezek egyike volt:
60. "Egy pápa" cimü müve. 74.old. 26.jegz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az egri Dobó István Múz.évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma!" Ezek egyike volt:
73. " Falusi mulatság cimü müve. 74.old. 26.jegyz

F.LUDMANI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma!" Ezek egyike volt:
67. " Szt. Ágoston " című műve. 74.old. 26.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltar Lycei Miscellan. 1772/1846.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma!" Ezek egyike volt:
70. "Fülöp spanyol kiraly" című müve. 74.old. 26.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1872/1894.
" A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei m.zeum képtáranak hagyományozott képek lajstroma!" ezek egyike volt:
69. " Vambéry Ármin" cimü müve. 74.old. 26.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1897.
"[illegible] Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei [illegible]zeum képtárának hagyományozott képek lajstroma!" Ennek egyike volt:
71. "Petra de Castro" című mű. 74.old. 26.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Líceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei múzeum képtárának nagyományozott képek lajstroma!". Ezek egyike volt:
78. "Ló tanulmány" című müve. 74.old. 20.jegyz

P.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 66.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A nénai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei muzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma!" Ezek egyike volt:
Nr. 54. "Szűz Mária" cimü müve. 74.old. 26.jegyz

F.LUDANYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi muzeum és képtar megalakulasa 65.old

Az Egri Dobó Istvan muz.evkonyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A nóhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma!" Ezek egyike volt:
53." Szt.András" cimü müve. 74.old. 26.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Leváltár Lyceí Miscellan. 1872/1893.
"A néhai Kovacs Mihály festőművész altal festett és az egri érsekmegyei muzeum képtaranak nagyomanyozott képek lajstroma!" Ezek egyike volt:
52." Egy galambposta" cimü müve. 74.old. 26.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei muzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma!" Ezek egyike volt:
51. "Szt. Vendel" cimü müve. 74.old. 26.jegyz.

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1573/1893. -
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma!" Ezek egyike volt:
68. "Koronás fő pluviálével" cimü müve. 74.old.26.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVACS MIHALY, festo

Egri Erseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei muzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma!" Ezek egyike volt:
92.- "Ipolyi Arnold" cimü müve. 74.old. 26.jegyz

F.LUDANYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVACS MIHALY, festo

Egri Erseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei muzeum képtárának hagyomanyozott képek lajstroma:" Ezek egyike volt:
85.- Don Balthasar Carlos Velasquez utan.
74.old. 26.jegyz

F.LUDANYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi muzeum és képtar megalakulasa 65.old

Az Egri Dobó Istvan Muz.Evkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS [illegible], festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1578/1850.
"A néhai Kovács [illegible] festőművész által festett és az egri érsekmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma:" Ezek egyike volt:
80." Tájkép Markó után" [illegible] 14.old. 80.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai kovács mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei muzeum képtaranak hagyomanyozott képek lajstroma!" Ezek egyike volt:
81.-"Isten és honfi" cimü müve. 74.old. 26.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtar megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festo

Egri Érseki Levéltar Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihály festoművész által festett és az egri Érsekmegyei muzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma!" Ezek egyike volt:
87.-"Egy öreg fej" cimü müve. 74.old. 26.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Muz.évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei muzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma!" Ezek egyike volt:
86.- "Deák Ferenc" című műve. 74.old. 26.jegyz.

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Líceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei muzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma!" Ezek egyike volt:
78. " Las Meninas Velasquez" cimü müve. 74.old. 26.jegyz.

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi muzeum és képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Muz.Evkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltar Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei múzeum képtarának hagyományozott képek lajstroma!" Ezek egyike volt:
"76." Szt.György vértanu" cimü müve. 74.old. 26.jegy

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által, festett és az egri érsekmegyei muzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma! Ezek egyike volt:
75. "Borneoi szerecsen" cimü müve. 74.old. 26.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Líceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltar Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma!" Ezek egyike volt:
74. "Szt.Demeter" cimü müve. 74.old. 26.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve, 1972. Eger, 1973

[illegible], festő

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A nénai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri egyházmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek Lajstroma! Ezek egyike volt:
23.-"Dido levágja Iris hajfürtjeit" cimü müve.
73.old. 26.jegyz.

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVACS MIHALY, festo

Egri Erseki Levéltar Lycei Miscellan. 1372/1893.
" A néhai Kovacs Mihaly festomüvész altal festett és az egri egyhazmegyei muzeum képtaranak hagyomanyozott képek lajstroma!" Ezek egyike volt:
95.-"I.Andras. " cimü müve. 74.old. 26.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár. megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVACS MIHALY, festő

Egri Erseki Levéltar Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovacs Mihaly festoművész altal festett és az egri érsekmegyei muzeum képtaranak hagyomanyozott képek lajstroma!" ezek egyike volt:
94.-"Széchenyi Istvan," Lammerling utan. 74.old. 26.jegy

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár. megalakulasa 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVACS MIHALY, festő

Egri Érseki Levéltar Lycei Miscellan. 1372/1893.
" A néhai Kvács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei múzeum képtarának hagyományozott képek lajstroma!" Ezek egyike volt:
99.-" Kovács Mihály atyja" cimü müve. 74.old. 26.jegyz

F.LUDANYI GABRIELLA: Az Egri Lioeumi Múzeum és Képtár. megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Mú.. évkönyve, 1972. Eger, 1973

Kovács Mihály, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri egyházmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma!" Ezek egyike volt:
100.- "Cleopatra kígyóval" című műve. 74.old. 26.jegyz

F.LUKÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár. megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVACS MIHALY, festo

Egri Erseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma!" Ezek egyike volt:
84.-Fájdalmas Mária" című műve. 74.old. 26.jegyz

F.LUDANYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi muzeum és képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó Istvan muz.Evkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma!" Ezek egyike volt:
83.-Markus Trevisani"című műve. 74.old. 26.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVACS MIHALY, festo

Egri Erseki Levéltár Lycei Miscellan. 1382/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei muzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma!" Ezek egyike volt:
90.-" Spanyol udvari hölgy" cimü müve. 74.old. 26.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVACS MIHALY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
A "A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri egx érsekmegyei muzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma!" Ezek egyike volt:
89.-Tárkányi József" című műve. 74.old. 26.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Líceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVACS MIHALY, festo

Egri Erseki Levéltar Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovacs Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei muzeum képtáranak hagyományozott képek lajstroma!" Ezek egyike volt:
91.-"Virgen de la Sevilleta murillo utan" cimü müve.
74.old. 26.jegyz

[illegible]: Az Egri Liceumi Muzeum és Képtar megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Gim. Evkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVACS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1872/1893.
a néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri egyházmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma. Ezek egyike volt:
30.- Dózsa György és a keresztesek egyházi atok alá esnek". című műve. 73.old. 26.jegyz

F.LUDANYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Muzeum és képtár megalakulasa 65.old

Az Egri Dobó Istvan Muz.evkönyve, 1972, Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri egyházmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma! Ezek egyiik volt.
24.-" A Szt.Márk templom belseje" cimü müve.73.old.
28.jegyz.

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve, 1972, Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1872/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri egyházmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstoma! Ezek egyike volt:
33.-"Főbejárat a Szt.Márk templomba".cimü müve. 73.old
26.jegyz.

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve, 1972, Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltar Lycei Miscellan. 1378/1893.
A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az érsekmegyei muzeum képtarának hagyományozott /egri/ képek lajstroma. Ezek egyike volt:
3m.- "IV.Henrik a pápa előtt megesküszik Endrének" cimü müve. 73.old. 26.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.évkönyve, 1972, Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893. -
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma!" Ezek egyike volt:
66. " Szt. Sebestyén Veronese után" cimü müve. 74. old. 26. jegyz

P. LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65. old

Az Egri Dobó István Múz. Évkönyve, 1972, Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész altal festett és az egri érsekmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma. Ezek egyikey volt:
15.-"Egy fej Paris Bordone után".cimü müve. 73.old. 26.jegyz

F.LUDANYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi muzeum és néptar megalakulása 65.old

Az Egri Dobó Istvan Muz.Evkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma! ezek egyike volt:
19.-"Szt.Jeromos holttestét kiviszik a barlangból az angyalok" cimü müve. 73.old. 26.jegyz.

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma! Ezek egyike volt:
18.-"Szt.Benedek barlangjába vezető lépcső" cimü müve.
73.old. 26.jegyz.

F.LUDANYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érseki/egyházmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma. Ezek egyike volt:
17.-"Judás visszadobja a vérpénzt" című műve. 73.old
26.jegyz.

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Líceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1899.
"A némai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma!" Ezek egyike volt:
65. "Hosszú Mária Murillo után" cimü müve. 74.old. 26. 26.jegyz

F.LUDANYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Muzeum és Képtar megalakulasa 65.old

Az Egri Dobó Istvan Muz.Evkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Sok szál fűzte Egerhez, sok oltárképet és egyebet is festett az egyházmegyében.

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.

"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma!-Ezek egyike volt:

1.- Cherubfej. 73.old. 26.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVACS MIHALY, festo

Egri Erseki Levéltar Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovacs Mihaly festomüvész altal festett és az egri Ersekmegyei Muzeum képtaranak hagyomanyozott képek lajstroma!" bEzek egyike volt:
93.-"Szeressed felebaratodat/fara festve/".74.old.
26.jegyz

F.LUDANYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi muzeum és néptar megalakulasa 65.old

Az Egri Muz.Evkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVECS MIHALY, festo

Egri Erseki Levéltar Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovacs Mihaly festomüvész altal feytett és az egri egyhazmegyei muzeum képtaranak hagyomanyozott képek lajstroma!" Ezek egyike volt:
97.- "Angyalkak siratjak Jézust" cimü müve. 74.old. 26.jegyz.

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Múz.Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVACS MIHALY, festo

Egri Erseki Levéltar Lycei Miscellan. 1372/1893.
Egri Érsek "A néhai Kovacs Mihaly festőművész altal festett és az egri egyhazmegyei múzeum képtaranak hagyomanyozott képek lajstoma!" Ekek egyike volt:
96.-" A velencei patriarka széke" cimü müve. 74.old.
26.jegyz.

KALUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Múz.Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVACS MIHALY, festo

Egri Erseki Levéltar Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovacs Mihály festőmüvész által festett és az egri egyhazmegyei múzeum képtarának hagyomanyozott képek lajstroma!" Ezek egyike volt:
98.-"Szeplőtelen Szüz Mária Angyalokkal",Murillo után.
74.old. 26.jegyz

F.LUDANYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtar megalakulása 65.old

Az Egri Múz.Évkönyve, 1972. Eger, 1973

Kovacs MIH

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri Érsekmegyei Múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma!" Ezek egyike volt:
72. " Olivarez herceg Velazquez után" című műve.
74.old. 26.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 137[illegible]/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érselmegyei múzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma!" Ezek egyike volt:
79. "A gyermek Jézus bemutatása a templomban" című műve. 74.old. 26.jegyz.

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.Évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festo

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érsekmegyei muzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma! Ezek egyike volt:
82.-"Magyarország leigazása 1849-ben .Allegoriai vázlat
74.old. 26.jegyz

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtar megalakulasa 65.old

Az Egri Dobó István Múz.évkönyve, 1972. Eger, 1973

KOVÁCS MIHÁLY, festő

Egri Érseki Levéltár Lycei Miscellan. 1372/1893.
"A néhai Kovács Mihály festőművész által festett és az egri érseki muzeum képtárának hagyományozott képek lajstroma!" Ezek egyike volt:
88.-Szüz Mária Jézuskával s angyalokkal".cimü müve.
74.old. 26.jegyz Veronese után.

F.LUDÁNYI GABRIELLA: Az Egri Liceumi Múzeum és Képtár megalakulása 65.old

Az Egri Dobó István Múz.évkönyve, 1972. Eger, 1973

Kovács Mihály

Az "Egy hét története" c. rovat/közleménye.
A királyi pár, nagy, álló képeinek elkészitésével bizta meg-Temesvár városa- a müvészt. Megszerezték a szükséges fényképeket, melyről "nagy és gondos tanulmánnyal elkészité a nagy müvet, azonban az arcszin tanulmányozására nem volt módja."
Hire ment Budára a müvész kétségbeesésének, "hogy nem tudja természet után festeni a királyi párt, mire Erzsébet királyné kijelentette, hogy ülni fog a képhez. Felkérték a festőt Budára", ahol Erzsébetet természet után festette meg.
Családi Kör. Bp. 1869. ápr. 18.
16. sz. 375-378. lap.

Kovács Mihály

A hazai képzőművészek legkiválóbbjait felsorolja a lap, ezzel válaszolva a Müegylet kifogására, mely szerint: „a magyar müvészek rosszul festenek, azért nem vesznek tőlük," s részesitik előnyben a külföldieket.
A felsoroltak, -közöttük a müvész is-, "csupán az önszorgalom folytán lettek elismertek" irja a Főváros és Vidék c. rovat közleménye.

Divatcsarnok, Bp. 1860. márc. 13.
11. sz. 85-86. lap.

KOVÁCS Mihály festő

„Szent István felajánlja az országot".
1850. c. oltárképe.

HORVÁTH Barna: Sajószentpéter, műemlékei.
Bp. 1986. 13.

$$= -v^a \alpha_b \nabla_a w^b + \alpha_b w^a \nabla_a v^b$$

$$= -\alpha_b [v, w]^b$$

$$= -\alpha_b c^b{}_{cd} v^c w^d \quad . \tag{7.2.10}$$

Thus, we find that every left invariant dual vector field α_b satisfies

$$2\nabla_{[a}\alpha_{b]} = -\alpha_c c^c{}_{ab} \quad . \tag{7.2.11}$$

The *right translation* map X_h, defined by $X_h(g) = gh$, also is a diffeomorphism. We define right invariant tensor fields analogously to left invariant tensor fields. As discussed in section 2.2, any vector field generates a one-parameter group of diffeomorphisms. Let x^a be a right invariant vector field, and let ϕ_t be its one-parameter group of diffeomorphisms. Since x^a is right invariant, we have

$$X_h \circ \phi_t = \phi_t \circ X_h \tag{7.2.12}$$

for all $h \in G$. Consequently, defining $h(t) = \phi_t(e)$, we have, for all $g \in G$,

$$\phi_t(g) = \phi_t \circ X_g(e) = X_g \circ \phi_t(e) = X_g[h(t)] = h(t)g = \psi_{h(t)}(g) \quad . \tag{7.2.13}$$

Thus, we find

$$\phi_t = \psi_{h(t)} \quad ; \tag{7.2.14}$$

i.e., the *right* invariant vector fields are infinitesimal generators of *left* translations.

2. Existence of a Lie group associated with a Lie algebra follows from Ado's theorem (see, e.g., Jacobson 1962). Existence of a simply connected Lie group follows from the universal covering group construction described in chapter 13. Uniqueness is proven, e.g., in Warner (1971).

Kovács Mihály, festő

L: Tzsó M.

Lánczi S.: Képzőműv. krónika 133-136

Jelenkor, Pécs, 1982. febr. XXV/2

Rudnay Károly

Nemzeti témákat festett a művész.

Bojár Iván: Nemzeti festészetünk hőskora.
Tükör, 1977. március 20 - 22. lap.

Kovács Mihály

A Nemzeti Muzeum felkérte „hazai művészünket" hogy a műtárlaton kiállitott Árpád-kép vázlatát készitse el teljes életnagyságban a Muzeum számára.

DÉLIBÁB, Bp. 1854. febr. 19.
VIII. sz. 256. lap.

Kovács Mihály

E riportfilmben látható a Műcsarnok 1975 nyarán rendezett jubileumi iparművészeti kiállítás és a Bpesti Őszi Vásár. — 1955-től szükségszerűen jelentkezett az ipari formatervezés igénye. A Videoton gyár műhelyeiben született ezekben az években a népszerű minivezor Kovács Mihály tervei alapján.

365 nap művészet.

1976. I. 17. TV. 16.35.

Kovács Mihály

Az egri érseki palotában állandó mütermet biztositottak számára, ahol az egri érsek megbizásából dolgozik.
A Bel és Külföldi Hirek c. rovat arról nem számol be, hogy a müvész milyen müvek elkészitésére kapott megbizást.

DÉLIBÁB, Bp. 1856. aug. 1o.
32. sz. 388. lap.

Kovács Mihály

"Mária mennybemenetele" c. alkotása az egri főkáptalan megrendelésére készült a polgári templom számára.
A képet a Nemzeti Muzeum előcsarnokában állitották ki.
A "Budapesti Szemle" c. rovatban közölt cikk igen magasra értékeli a müvet.

DÉLIBÁB, Bp. 1857. nov. 8.
45. sz. 539. lap.

Kovács Mihály festő

Nemzeti témákat fest a művész is és még többen is.

Bajor Gyula: Nemzeti festészetünk lírikora.
Tükör, Budapest, 1977. márc. 20.

Kovács Mihály festő

Balassa János vitaz arcképe (Kovács Mihály festő)

Orvostörténeti Közlemények, 1974. 73-74. sz.
245-248. képpel

A magyar müvészettörténeti irod.bibliográfiája 1974.
Müvészettörténeti Értesitő 1977/1.

75. old

Kovács Mihály

„Csatajelenet 1848"

(repro)

Borbély László: Csatajelenet 1848.
Új Tükör, 1978. március 12 – 24. lap.

Kovács Mihály

A „Csatajelenetet" 1848 őszén Tarnaörsön, Kovács Mihályt pártfogoló Orczy család vendégeként festette.

Borbély Sándor: Csatajelenet 1848.
Új Tükör, 1978. március 12-24. lap.

Kovács Mihály

Kovács Mihály a „Csatajelenet" helyszínét nem ismeri, nem mutat be szinpadias panorámát. A szereplők számát is lecsökkenti.

Barbély László: Csatajelenet 1848.
Új Tükör, 1978. marcius 12-24. lap.

Kovács Mihály

Kovács Mihály nevét elsősorban egy 1854-ben készült festménye, a hőnyomatként is elterjedt Ár-pád pajzsra emeltetése "tette" ismertté.

Borbély László: Csatajelenet 1848.
Új Tükör, 1978 március 12-24 lap.

Kovács Mihály

A „Csatajelenet" a pákozdi csata epizódját ábrázolja: amikor Jelačić gyalogosait a huszárok és népfelkelők roha ma megállítja.

orbely László: Csatajelenet 1848.
ly Tukor, 1978. marcius 12 - 24 lap.

Kovács Mihály (1818-1892)

„Olvasó nyugtes" o.v. 34,5 x 28,5

Kép hátán jelezve: Kovács M.

Zilinkai á: 5000 ft.

BÁV 41.Képaukció Budapest 1976.december

Kovács Mihály festőművész (1818-1892)

a Magyar Nemzeti Galériában látható a „Művészet Magyarországon 1830-1870" c. kiállítás. — Az is nyomon követhető, hogy születtek különös feszültségű csomópontokon úgynevezett nemzetallegóriák, vagy azok tervei, hogyan terjedt másolatokban országszerte egy-egy különösen kedvelt témájú kép, pld. Kovács Mihály elpusztult festménye, az „Árpád pajzsra emeltetése" c. (említve), vagy mely másolat került díszes, zenélőórás keretben a falra.

Aradi Nóra: Művészet Magyarországon 1830-1870.
Nepszava, 1981. aug. 30.

Kovács Mihály festőművész (1818–1892)

„Művészet Magyarországon 1830–1870" a Magyar Tudományos Akadémia Művészettörténeti Kutató Csoportjának és a Magyar Nemzeti Galériának a munkatársai rendezték a Budavári Palotában.

1) Árpád pajzsra emelése." Kovács Mihály képének 1855-ös másolata.
(sepr.)

Népszabadság, 1981. szept. 6., 15-ik old.

Kovács Mihály, festő

L: Izsó Miklós

–: Művészet MO-on 1830–1870

15

Nipszabadság Bp. 1981 szept. 6

KOVÁCS MIHÁLY festőművek

A „Tinódi Lantos Sebestyén Török Bálint udvarában" és a „Tinódi Sebestyén, mint delnok" című olajfestményeit említik a Sárvár történelmének iconográfiája cím alatt.

Kondics József: Sárvár és a sárváriak a magyar tejszőművészetben I. rész

Vasi Szemle 1983. 4

KOVÁCS MIHÁLY

említve ld. Barabás Miklós

Losonci Miklós: kétszáz év magyar festészete.Miskolci Galéria

UJ TÜKÖR 1982.XIX.évf.51.sz.4.o.

zás számitásánál alapulvett munkaidő: hónap.

iszony tartama: -től -ig.

lat irányitója:

ződéshez szükséges előzetes engedély kelte, száma:

sre kerülő dijból progressziv jöv.adó és községfejl. hozzájár. kerül

197.....

.....

megbizott

.....

megbizó

KOVÁCS Mihály festő

Ybl Miklós épitész 1814-1891 : A Hild-Ybl Alapitvány kiállitása a BTM-ben 1991/1992. [katalógus] Bp. : Hild-Ybl Alapitvány, 1991 123,134.

Kovács Mihály, festőművész (1818–1892).

Szvoboda D. Gabriella: a budapesti falképfestészet vázlatos áttekintése 1863–1903-ig.

36. „Díjkiosztás, 1883." Falkép az Opera királylépcsőjének előcsarnokában. MT i fotó. (repr.)

Művészettörténeti Értesítő, 1986., 3–4., 156–old.

KOVÁCS Mihály

Tanulmányfej a Szeresd felebarátodat c. képhez
A Velencei Szent Márk téri templom előcsarnoka
Apostolfej
Női arckép

Az Egri Képtár uj szerzeményei. Kiáll. Eger. Dobó Mus., 1972. Rend. irta F. Ludányi Gabriella. Eger, 1972

Kovács Mihályné

Festő

férjének 14 képet

ajándékozta a

Nemzeti Museum

kiptársanak

Lykakörös

47. f.

			1000	-
tól vásárolt lemez és kép	471/5	II/20	166	-
megvásárlására	471/8	III/29	30	-
pujáról készitett felvételért	471/10	IV/12	115	-
r	471/11	IV/19	307	15
sére	471/13	IV/20	3784	03
leteinek megtisztitásaért	489/14	VII/8	300	-
reáll. munkál. költségei	489/15	VIII/3	120	-
rités hegreállit "	489/16	VIII/23	281	68
ly reáll. költségeire	489/17	VIII/28	1000	-
" "	489/18	IX/15	500	-
" "	489/19	IX/15	500	-
" "	489/20	IX/18	1200	-
" "		IX/18	600	-
	492			

KOVÁCS MELINDA

FOTÓKIÁLLÍTÁSA

DUNA MÚZEUM (ESZTERGOM KÖLCSEY U. 2.)

1993.III.26. 17óra - IV.18.

MEGNYITJA: BARCSAY TIBOR

KOVÁCS Mihály festő

Roisa

Népr. Ét. 1995 35–43 ill

Helység	Szálláshely	Tel./fax	Előszezon
SIÓFOK	Ezüstpart Hotel*** Liszt Ferenc st. 2–4.	tel/84/350-622 fax: 84/350-358	96.04.08-05.25. 97.01.02-04.05. 10 610-11 220 Ft/fő 1 napos 1 ágyas: 2 470-2 650 Ft 1 napos 2 ágyas: 3 940-4 160 Ft
AGÁRD	Club Hotel** Üdülők u. 15.	tel: 22/370-046 fax: 22/371-708	6 napos package: 12 000 Ft/fő 1 napos 1 ágyas: 2 500 Ft 1 napos 2 ágyas: 3 000 Ft
BEREKFÜRDŐ	Touring Hotel** Berek tér 13.	tel: 59/312-321 fax: 59/311-666	6 napos package: 11 700 Ft/fő 1 napos 1 ágyas: 2 100 Ft 1 napos 2 ágyas: 3 500 Ft
BESENYŐTELEK	Hubertus Hotel*** Tepély-puszta	tel: 36/441-953 fax: 36/441-522	6 napos package: 13 800 Ft/fő 1 napos 1 ágyas: 2 500 Ft 1 napos 2 ágyas: 3 800 Ft
CSERKESZŐLŐ	Touring Hotel** Beton út 5.	tel: 56/462-107	6 napos package: 11 700 Ft/fő 1 napos 1 ágyas: 2 100 Ft 1 napos 2 ágyas: 3 500 Ft
DEBRECEN	Aranybika Hotel*** Piac u. 11–15.	tel: 52/416-777 fax: 52/421-834	97.01.01-03.31. 6 napos package: 12 100 Ft/fő 1 napos 1 ágyas: 2 300 Ft

MDK.

Kovács Mihályné

Kiállitási hir

Északmagyarország 1966 nov.30.

MDK

Kovács Mihályné Petra de Castro
festö, 184o- 19o7.

Keresztelö szent János, Rubens után. Olf.Vászon.
/Helzés a hátlapon/.

v.Ernst Museum VI.müv. gyüjtö. Kiáll.1947.okt.12-19.
Kat. 18.1.

Kovács Miklós, építész (2-ág) 13. Folytatás

Nemzetközi üdülőhely tanulmányterve Velencei-tó, Cserepes-sziget

Építészi: ifj. Eleőd ákos, Kovács Miklós, Vadász György.

Magyar Építőművészet 1988, 2., 36-ad.

2. Udülőépületek terve

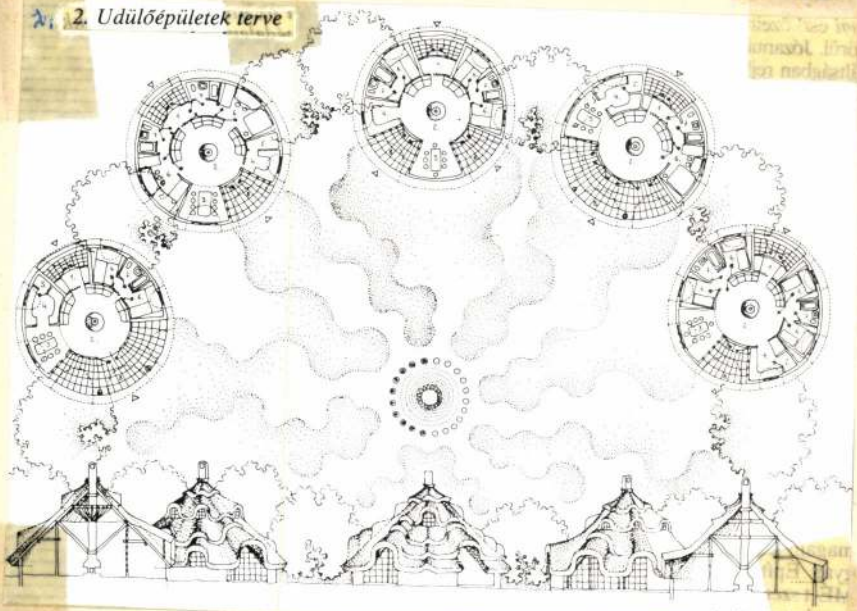

4. Elárusító és kiállító épületek terve

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Kovács Nagy Irma

NÉPMŰVELÉS

1966

1071

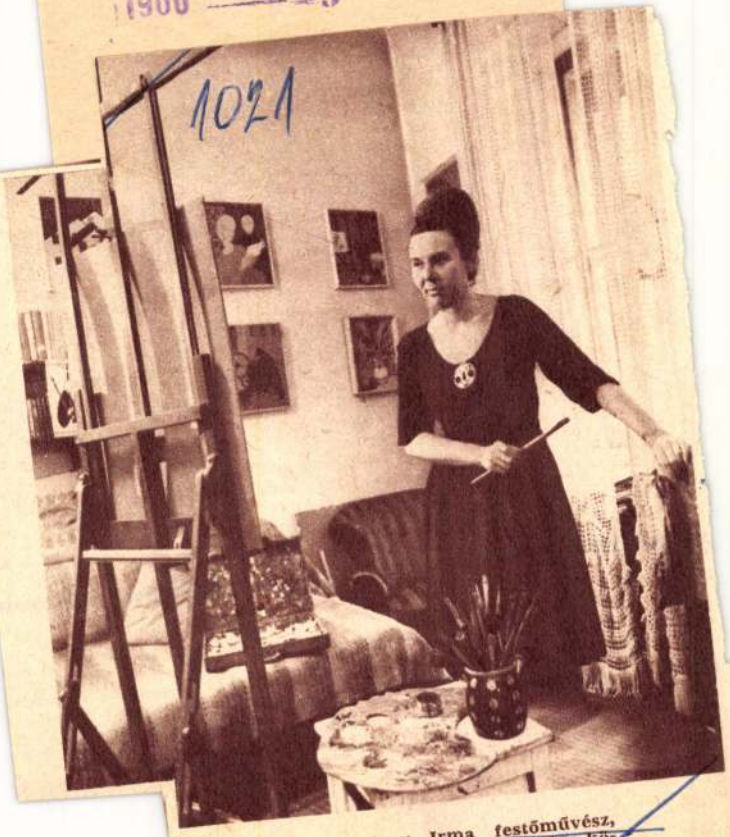

Kovács Nagy Irma festőművész, rajztanár első kiállítását május közepén rendezik a Derkovits teremben

afrikai problémák szűrődnek. De szervesen a kisregények szálai közé. Ekwensi a szavannák mohamedán vallású fekete pásztornépeinek életéről ad rendkívül hangulatos, nem egy helyen költői erejű képet, míg Eza Boto írásában, A kegyetlen város-ban már a modern élet, társadalom és a régi életforma közti összeütközés kap hangot. A kötet fordítói Brodszky Erzsébet, Harsányi Zsuzsanna, Keszthelyi Tibor és Muzsnay Ágnes sikerrel közelítették meg az angol, illetve franciából és bennszülött tájnyelvből kevert sajátos irodalmi nyelvek átültetésének nehéz problémáját.

„. . . a forradalom egész pontosan több kultúrát és több művészetet jelent" — mondta Fidel Castro egyik beszédében.

A CÁPAUSZONYOK című novelláskötet ennek a megállapításnak az igazságát látszik igazolni. Húsz mai kubai elbeszélőt mutat be a gyűjtemény és bár az el-

talmazza
tatás eszköze
tal fejezi b
szülte történe
szódhatott vo
véletlenek. De
apjának törté
egyáltalában n
tönkre és for
dözte el lakóhe
Levint, Lengy
lakta községébő
talma azonban
rébe tartozik, i
téinet ürügyén
a választ az író
hetségessé, ami
háború között
nyeget. Bobrow
nehéz feladatho
közy Elga.

Világsikerré v
sik német regé

szubdominánsok, nápolyi szext) tárgyalását követik a harmonizáció-lehetőségek egész variációs rendszerei, új harmónia-rendszerek, harmonizálási reformok — ez a folyamat a század második felében meggyorsul. (Vendég-hangzatok, bővített akkordok, terc-rokonságok.) Az új harmonizációs elvek ismertetését (terc- és basszus-rendszerek) különös részletességgel dolgozta ki az író. A romantikus harmónia-világ önálló történeti funkcióján túl két nagy zenei korszak szerves összekapcsolása-

lékként kapcsolódik a kö
höz egy igényes Feladvány
amely a romantikus harmó
világ gyakorlati áttekint
és megértését szolgálja —
lönösen gyakorló muzsiku
fejlődését segíti elő.

Szelényi István műve a t
mányos irod
formáját mu
tárgyilagos s
egy magasa
cepcióval. F
a harmónia
egyeztetése
formatani s
laikust

1021 19[illegible]VII.1. 2o.12. Ka.

Láttuk, hallottuk.

- Kovács Nagy Ira festőművész tárlatáról, a Derkovits terem ben, D. Fehér Zsuzsa jegyzete következik.

- Egy viziárosi házban készültek Kovács Nagy Ira képei, amelyeket a Derkovits teremben vitt nyilvánosság elé. Szüle tésük pontos helyét nem is kellene talán emliteni, ha nem éppen ez lenne a megkülönböztető az értékelés alapját, a

1021

1971. VII.1. 20.12. Ka.

Láttuk, hallottuk.

- Kovács Nagy Ira festőművész tárlatáról, a Derkovits terem ben, D. Fehér Zsuzsa jegyzete következik.

- Egy vizivárosi házban készültek Kovács Nagy Ira képei, amelyeket a Derkovits teremben vitt nyilvánosság elé. Szüle tésük pontos helyét nem is kellene talán emliteni, ha nem éppen ez lenne a megkülönböztető az értékelés alapját, a

témák megfogalmazását befolyásoló körülmény munkásságában. Öt esztendővel ezelött, első kiállitásán úgyszólván csak a környék jelenetei szerepeltek festményein és kavarelljein. Azóta sokat bővült a mondanivaló. A jugoszláb tengerpart, a magyar vidék, az Alföld és a Dunántúl is szót kért az alkotásokban. Ám a tengerre nyiló panoráma, a hazatérő gúlya, a vihart váró ciprusok, vagy az őszi tóberi litániások. A friss vázaltokból, a régi Buda egyik lakásában alakultak át dekorativ olajfestményekké, magukba süritve a környék hangulatát. Csendes, nosztalgikus, szerény festői felfogásban hozták emberi közelgésbe utazásain ak emlékét, mintha az ablakból kitekintve naponta találkozna ezekkel a témákkal. Még határozottabban érvényesül az elégikus közeledés a kiállitott csendéletekben. A tárgyakat, használati eszközöket, multat őrző, multat ébresztő módon komponálja eggyé, jelentésükhöz nem fér kétség, szövetségük alátványi litánál több bet fejez ki. Egyéniségéből, határozott stilusából és őszinteségéből ered ez a hangulati, érzelmi teljesség. Az egymásra épitett képelemek érzékenyen simulnak össze, a szerkezet hivatlkodó traverzei seholsem zavarják, fugái n em szabdalják szét a látvány egységét. A távlatot érzékeltető és a sikra irott elemek természetesen és nem kiagyaltan váltakoznak az egymással , egymáshoz közelálló és egymással ellentétes szinek, a fokozás és a kontraszt, az élményitésnek, az első nagy benyomásnak engedelmeskedik. Az anyag érdes felülete, a suemcsés samottal kevert olajfestők sem kiván önálló életre kelni, a játékos faktura csábitására. Inkább

Kovács Nagy 1959

témák megfogalmazását befolyásoló körülmény munkásságában. Öt esztendővel ezelőtt, első kiállitásán úgyszólván csak a környék jelenetei szerepeltek festményein és kavarelljein. Azóta sokat bővült a mondanivaló. A jugoszláb tengerpart, a magyar vidék, az Alföld és a Dunántúl is szőt kért az alkotásokban. Ám a tengerre nyiló panoráma, a hazatérő gúlya, a vihart váró ciprusok, vagy az ottóberi litániások. A friss vázaltokból, a régi Buda egyik lakásában alakultak át dekorativ olajfestményekké, magukba süritve a környék hangulatát. Csendes, nosztalgikus, szerény festői felfogásban hozták emberi közelgésbe utazásain ak emlékét, mintha az ablakból kitekintve naponta találkozna ezekkel a témákkal. Még határozottabban érvényesül az elégikus közeledés a kiállitott csendéletekben. A tárgyakat, használati eszközöket, multat őrző, multat ébresztő módon komponálja eggyé, jelentésükhöz nem fér kétség, szövetségük alátványi litánál többet fejez ki. Egyéniségéből, határozott stilusából és őszinteségéből ered ez a hangulati, érzelmi teljesség. Az egymásra épitett képelemek érzékenyen simulnak össze, a szerkezet hivatlkodó traverzei sehol sem zavarják, fugái n em szabdalják szét a látvány egységét. A távlatot érzékeltető és a sikra irott elemek természetesen és nem kiagyaltan váltakoznak az egymással , egymáshoz közelálló és egymással ellentétes szinek, a fokozás és a kontraszt, az élményitésnek, az első nagy benyomásnak engedelmeskedik. Az anyag érdes felülete, a ~~xxxxxxx~~ suemcsés samottal kevert olajfesték sem kiván önálló életre kelni, a játékos faktura csábitására. Inkább

alázat és önátadás, érzelmi feloldódás segiti, diszitőjellegü egységbe foglalni a látottakat. Szinei világitó erejüek, merészen párositják a tenger tömött kékjét, a nagyon izgatottan megmunkált felszinét, kiáltójel határozottságu fákkal, hajókkal, házakkal, állatokkal. Olykor a napkorong vörösét ~~küldi~~ tüzi a visszatartó mozgalmas jelentek fölé, megkeresve azt a hangsúlyt, amely a fegyelmezett, néhol csaknem személytelen összegzést felcsenditi. Képeinek friss formavilága tudatos egyszerüsités eredménye. A zsánert csak a cimek őrzik, a megfogalmazás jellegzetesen a 2o-ik századé, azon belül is liraian dekorativ amely szétszedi, majd a sik ábárzolása szabályai szerint szét szedi és összerakja a látvány elemeit. Az emberi figura, a közelnézetbe hozott arc azonban nehezebben türi ezt az ő átala kitó szándékot, bármily tapintatos és gyöngéd is az.

Kovács Nagy Ira kiállitásán is, cska a figurális kompoziciók hagytak némi hiányérzetet a nézőkben. Egyikén -másikán az élet mozdualtok megmerevedtek. Szükszavuságuk rajzi félszegséggel küzdve tartotta vissza a kifejezés erejét.

alázat és önátadás, érzelmi feloldódás segíti, diszitőjellegü
egységbe foglalni a látottakat. Szinei világító erejüek, meré
szen párositják a tenger tömött kékjét, a nagyon izgatottan
megmunkált felszinét, kiáltójel határozottságu fákkal, hajók-
kal, házakkal, állatokkal. Olykor a napkorong vörösét ~~[illegible]~~ tüzi
a visszatartó mozgalmas jelentek fölé, megkeresve azt a hang-
súlyt, amely a fegyelmezett, néhol csaknem személytelen összege
zést felcsenditi. Képeinek friss formavilága tudatos egyszerü
sités eredménye. A zsánert csak a cimek őrzik, a megfogalmazás
jellegzetesen a 20-ik századé, azon belül is liraian dekorativ
amely szétszedi, majd a sik ábárzolása szabályai szerint szét
szedi és összerakja a látvány elemeit. Az emberi figura, a
közelnézetbe hozott arc azonban nehezebben türi ezt az átala
kitó szándékot, bármily tapintatos és gyöngéd is az.
Kovács Nagy Ira kiállitásán is, csak a figurális kompoziciók
hagytak némi hiányérzetet a nézőkben. Egyikén -másikán az éle
tes mozdualtok megmeredvedtek. Szükszavuságuk rajzi félszegség
gel küzdve tartotta vissza a kifejezés erejét.

KOVÁTS NAGY IRA

MTI SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-720
1982 MÁJ 2

DAILY NEWS

IRA KOVÁTS NAGY, the noted Hungarian painter, is showing a representative selection of her wide-ranging art the Dési Huber Gallery (Kossuth Lajos u. 8.), in Veszprém. The show, staged by Hungary's Picture Gallery Company, was opened on Thursday afternoon by the deputy mayor of Veszprém, Gyula Bajczi. Ira Kováts Nagy has regularly staged independent exhibitions in Budapest and several provincial towns since 1966. The exhibition is open through May 13

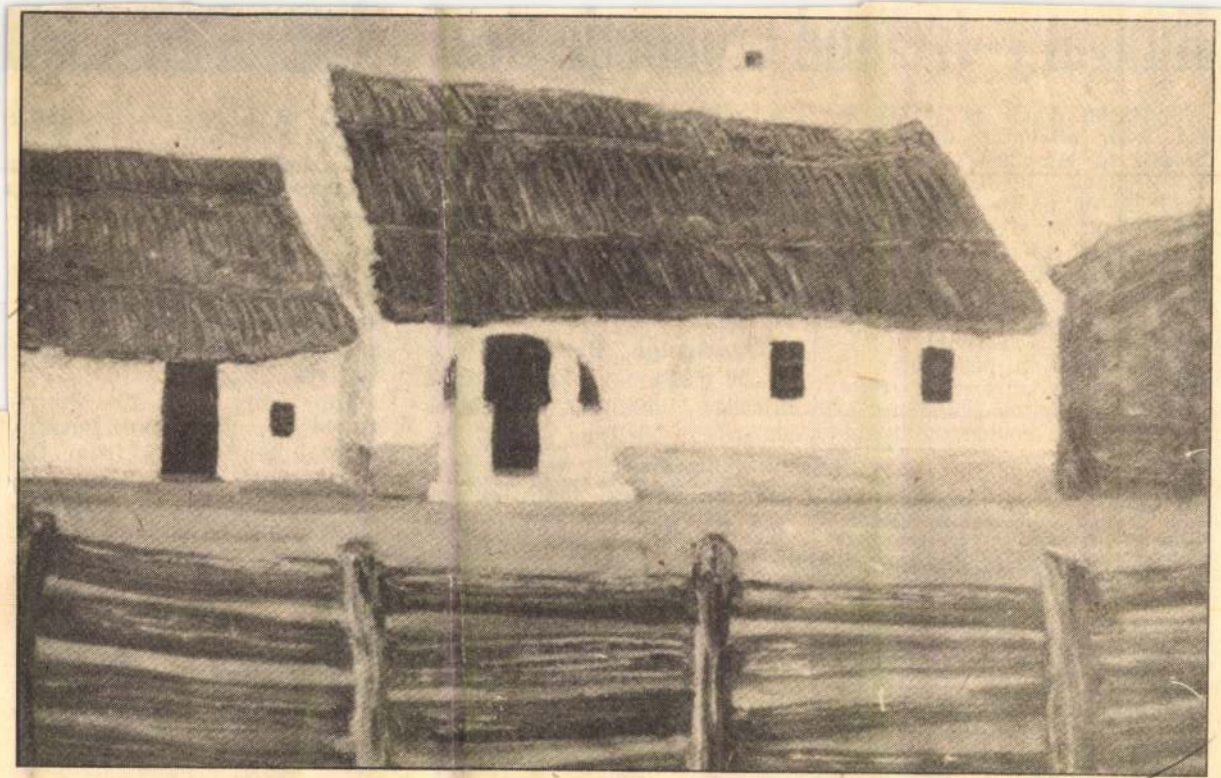

7

Hungary–Ireland economic ties

Budapest, April 30 (MTI) — An Irish economic delegation, headed by Ambassador Edward J. Brennan, visited Hungary April 26—30, at the invitation of the Hungarian Ministry of Foreign Trade, to get acquainted with Hungarian economy, and informed about the possibilities of developing economic ties between the two countries.

The delegation held talks at the ministries of foreign trade, agriculture and food, and industry. They also visited the Budapest Tungsram Lamp Factory which had established a subsidiary company in Cork, Ireland, earlier in April.

● **Budapest** — An Italian agricultural delegation, headed by Senator Fabio Fabbri, agriculture ministry undersecretary, held talks in Hungary between April 26—30. The two sides discussed possibilities of agricultural co-operation, relating to farm production, food-processing, forestry, game reserves, and agrarian tourism. Sen. Fabbri was received by Minister of Agriculture Jenő Váncsa, among others. He also met with Deputy Speaker of Parliament János Péter. He had talks in several specialized ministries. The delegation left Budapest on Friday. **(MTI)**

KIROV BALLET: Soviet Ballet Tatiana Terekhova, members of Swan Lake while the Leningrad an eight-week run at Paris' Pala

HONDURAS HIJACK DRAMA

Tegucigalpa, Honduras, April 30 (AP) — Four armed hijacker held 27 hostages aboard an airliner at the Tegucigalpa airport for the third day on Friday. One hostage said the gunmen had calmed down and a Vatican ambassador negotiating with them showed some optimism.

The hijackers reduced their demands three times on Thursday, but the government insisted it would do no more than fly the men out of the country in exchange for their captives.

The army put 20 sharpshooters on the airport terminal roof ten meters from the four-engine Honduran air service turbojet as negotiations continued with a 12-man government commission headed by the armed forces commander, Gen. Gustavo Alvarez Martinez.

A government spokesman identified the hijackers as members of the "Revolutionary Popular Forces Lorenzo Zelaya".

the situation in southern Africa in their search for a peaceful solution to the problems of the area."

Dr. Kaunda justified the discussions as an attempt to influence South African policies.

KOVÁTS NAGY IRA

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

NAPLÓ (VESZPRÉM)

1982 MÁJ 1 1

1021

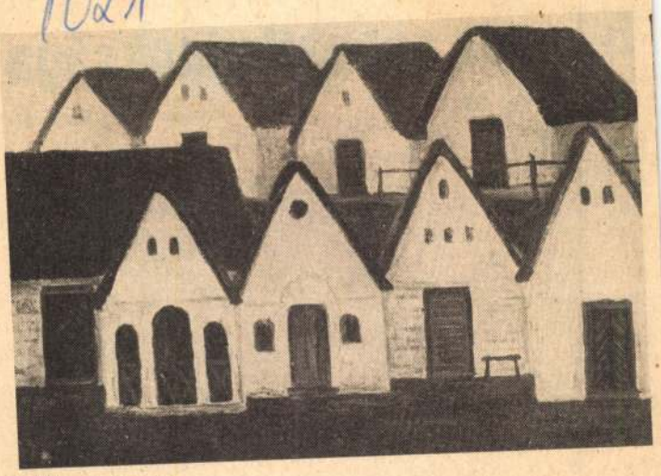

Villányi pincesor.

Kováts Nagy Ira képei Veszprémben

Harmónia és nyugalom

A veszprémi képcsarnok Dési Huber István terme adott otthont *Kováts Nagy Ira* festőművész kiállításának. A harmóniát és nyugalmat árasztó festmények egyszerű festői eszközökkel, tiszta színekkel és formákkal tárják elénk üzeneteinket. Csend és zárkózottság, amely leolvasható az elmúló világot szimbolizáló, szép formájú, egyszerűen díszített házsorokról. Ugyanezt sugallják a spanyol tengerpartról készült képek. Figurát a festőművész ritkán helyez el kompozícióiban, és akkor is zárkózott, magányos embert örökít meg, minden elesettségében, belső vívódásában.

Kováts Nagy Ira festőművész képei ismertek a művészetpártolók táborában. 1966 óta már önálló kiállító, Budapesten számtalan kiállítása volt, vidéken Győrben, Nagymaroson, Kaposváron is láthatták természetességgel ihletett képeit. A jelen kiállítás Veszprémben, május 13-ig tekinthető meg.

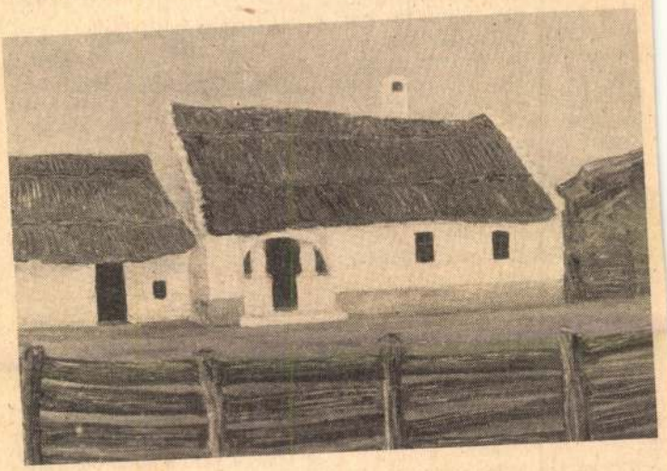

Parasztudvar.

Spanyol part.

Fotó: Borbás János

Tekézi

Férfi

BKV Előre–
(5494:5240). P
Szakács. Elmar
küzdelem, mert a pápaiak
több játékosa mélyen tudása
alatt szerepelt. Az első pár-
ként dobó Makkai és Horváth
A. váratlanul 45 fás vereséget
szenvedett. Lényegében a kö-
vetkező pároknál már eldőlt a
mérkőzés. Sági és Vasvári több
mint száz fával kapott ki. Az
utolsó párok versenyében úgy
látszott, hogy a pápaiak javí-
tanak, 5:3 lesz az eredmény.
A hajrában a válogatott Mé-
száros és a volt válogatott
Scher biztosan nyert Horváth
J. és Váradi ellen.

Az eredmények: Mészáros
959, Scher 924, Deáki 918, Bot-
házi 915, Bíró 915, Madák 863,
ill. Makkai 938, Horváth J.
905, Váradi 887, Vasvári 861,
Horváth A. 839, Sági (100 do-
bás után Fodor Z.) 810.

A női NB I-ben

BVTC–Z. Danuvia 6:2 (2314:
2182). Veszprém. Mindkét csa-
pat játékosai gyenge eredmé-
nyekkel rukkoltak ki, ennek el-
lenére biztos hazai győzelem
született. Ezzel a BVTC befe-
jezte a tavaszi egyidényes csa-
patbajnokságot, mivel az utol-
só mérkőzésként sorsolt Győri
Richard elleni találkozót előre-
hozva már lejátszotta.

Az eredmények: Nagyváriné
414, Tóth 406, Simonné 389,
Nyirő 384, Zsoldosné 363, Fo-
dorné 358, ill. Martonné 387,
Spanner 380, Pappné 375,
Tóthné 365, Máté 365, Móczá-
né 310 (!).

BVTC–Z. Danuvia 4:0 (793:
725). Veszprém. Az ifjúsági ta-
lálkozón is biztos hazai győ-
zelem született lényegesen jobb
egyéni teljesítményekkel. Ered-
mények: Majzik 410, Holonics

BVTC–Gyömö 6:2 (2440:
2323). Veszprém. Gyengébb
eredményekkel rukkoltak ki a
veszprémi férfiak, de ezzel is
fölényesen győztek. Eredmé-
nyek: Szóllás 431, Habi 423,
Németh II. 423, Kozma 408,
Németh L. 382, Vezér G. 379,
ill. Győri 418, Kiss 399, Töreki
385, Kovács 380, Laposa 372,
Antalics 369 (!).

Ezüst Nyíl SE–Herend 6:2
(2551:2477). Pápa. Szoros mér-
kőzésen, de végig vezetve biz-
tosan nyerték a pápaiak a me-
gyei rangadót. Eredmények:
Friss 444, Karsai 441, Kalmár
433, Molnár J. 413, Molnár L.
411, Sallai 398, ill. Krieg 449,
Fazekas 435, Kardos 417,
Kaufmann 404, Ettlinger 400,
Szilassy 373.

S. Medosz–Ezüst Nyíl SE 5:3
(2743:2644). Sopron.

Férfi NB III

S. Kinizsi–Pápai MÁV 7:1
(2556:2224). Sárvár. A MÁV
nem tudott megbirkózni a ne-
héz pályával. Legjobb dobóik:
Gyimesi 409, Szakács 370,
Gosztola 365.

Padragkút–K. Latex 6:2
(2371:2338). Kőszeg. Kétéves
hazai veretlenséget szakítottak
meg a padragiak Kőszegen. A
vendégek legjobb dobói: Kő-
mives 412, Rajmon 404, Szige-
ti 403.

IGYSC–Szombathelyi Építők
5:3 (2345:2337). Inota. Rendki-
vül izgalmas mérkőzésen szü-
letett a hazai győzelem. Inota
legjobb dobói: Nagy 424, Hor-
váth 408.

P. MÁV–Péti MTE 5:3 (2387:
2378). Pápa. A vasutasok első
győzelme – éppen a listavezető
ellen! Legjobb dobók: Gyi-
mesi 430, Gosztola 421, ill. Si-
mon 406, Horváth 404.

Megyei középiskolás verseny

Vinyén rendezték meg a kö-
zépiskolások tájfutó megyei
egyéni és váltóbajnokságát.
Valamennyi kategóriában az
esélyesek győztek. A fiúk és a
lányok közül is az első helye-
zettek indulhatnak az országos
bajnokságon.

Fiúk, 17–18 évesek: 1. Antal
(Veszprém szakmk.) 27.48, 2.
Hegedűs (Ajka SzK.) 31.34, 3.
Schweighoffer (Pápa, Petőfi
G.) 38.37. 15–16 évesek: 1. Er-
délyi (B.-füred, Gimn.) 25.39, 2.
Vass (V. Alu és Vegyip. SzK.)
29.04, 3. Petrák (Ajka 301-es
szmk.) 36.31.

Lányok, 17–18 évesek: 1.
Boa (V. Kállai Gimn.) 27.45.
15–16 évesek: 1. Márkus (Pápa
Mg. SzK.) 23.25, 2. Szóládi
(Veszpr. szmk.) 25.29, 3.
Schweighoffer (Pápa, Petőfi
G.) 26.06.

A váltóversenyt a fiúknál és
a lányoknál egyaránt a pápai
Petőfi Gimnázium csapata
nyerte. Testnevelő tanáruk: Dr.
Schweighoffer Ernőné.

Jól szerepeltek megyénk táj-
futói a Tatabánya környékén
rendezett Volán Kupa nemzet-
közi versenyen. A felnőtt I.
osztályban Kelemen János
(Schönherz SE) a második he-
lyet szerezte meg a diósgyőri
Dosek mögött, megelőzve a
finnek világbajnoki bronzérmes
futóját Ari Anjalát.

A gyermekkategóriában a
fiúknál a balatonfüredi Pozs-
gai, a lányoknál a szintén fü-
redi Horváth K. győzött. A kez-
dő fiúk mezőnyében Vigh
(Schönherz SE) szerezte meg
az első helyet.

*

Nemzetközi ifjúsági tájfutó-
versenyt rendeztek Pécs térsé-
gében. Megyénk fiataljai közül
a veszprémi Lantos és Lukács
szerepelt a legeredményesebb-
ben. A fiúk F/19–20 A-kategó-
riájában Lantos a negyedik,
Lukács a hatodik helyen vég-
zett.

KOVÁTS NAGY IRA

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MTI HÍR

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

NAPLÓ (VESZPRÉM)

1982 MÁJ 1

1021

Kováts Nagy Ira képe

ÁDIÓ

művészek ope-
3.50: Karthágó
ád versei 9.00:
9.22: Állatos
-e? Mesekom-
Horgas Béla
li zeneparádé.
gy láttam Ko-
enő 14.05: A
yelvünk 14.25:
ij, Francis Ja-
Whitmann ver-
ó és Televízió
51: Két részlet

lyeken 22.10: Zenés műsor 22.55: Mandula – tévéjáték 23.40: Operettmelódiák

JUGOSZLÁV TV

15.55: Jugoszláv labdarúgó-bajnokság: Rijeka–Teteks (Zg) 18.15: Kis koncert (Bg) 18.30: Ezek a napok, ezek az évek – dokumentumsorozat (Bg) 19.15: Rajzfilm (Zg) 19.21: Reklám (Zg) 19.55: Reklám (Zg) 20.00: Pokoli sziget – jugoszláv játékfilm (Zg) 21.40: Reklám (Zg) 22.00: Hét végén (Bg)

1021

1975.III.8.8.22Kossuth /Szné/

Lányok,asszonyok.

-Balla Anna a nőnapi hireket gyüjtötte csokorba.
-Ez,eles esztendő tehát a nők számára,pontosabban a világ számára az 1975-ös esztendő.Megérlelte az idő, a történelem azt a felismerést,hogy anők nemcsak kéteznek,nemcsak vannak,hanem döntő szerepük lehet,sőt van is a gazdasági, a politikai életben. Ez a felismerés,illetve elismerés természetesen nemcsak rangot jelent,hanem tudatosabb felelősséget a munkahelyen, a közéletben csakugy,mint a családban.Állunk elibe.Ne rajtunk mulljon,hogy nemzetközi, a hazai ünnepségsorozatok,eszmecserék,találkozások erővel,önbizalommal,lankadtalna akarással világithassák be hétköznapi tannivalóinkat is.A hazai ünnepségek legjelentősebb eseménye tegnap március 7-én ,délelőtt 11 órakor kezdődött a Parlament Kupolacsarnokában,ahol Losonczi Pál az Elnöki Tanács elnöke nyolcvannyolc asszonynak,lánynak nyujtotta át a kitüntetéseket és hat férfinak is,akik elismerésre méltóan dolgoztak a párt népolitikájának megvalósitásáért.A hat férfi Árvai István,Molnár Imre,Benyhád György,Veszelka István,Babati Ferenc és Dreiszinger József. Illesse őket köszönet és elismerés ezután is.Ugyancsak tegnap került sor arra a nagygyülésre,amelyet a Vasas Szakszervezet Székáházában rendeztek meg.A nagygy ülés szónoka dr.Sarlós István a Hazafias Népfront főtitikára volt,aki a mai adásunkban is köszöntötte nőhallgatóinkat.Az ország valamennyi megyéje városa,termelőüzeme,intézménye igyekezett méltó formában ki-

1975.III.8.8.22Kossuth /Szmé/

Lényok,asszonyok...

-Palla Anna a nőnapi bireket gyűjtötte csokorba.

-Jeles esztendő tehát a nőkszámára,pontosabban a világ számára az 1975-ös esztendő.Megérlelte az idő, a történelem azt a felismerést,hogy anők nemcsak kétezsek,nemcsak vannak,hanem döntő szerepük lehet,sőt van is a gazdasági, a politikai életben. Ez a felismerés,illetve elismerés természetesen nemcsak rangot jelent,hanem tudatosabb felelősséget a munkahelyen, a közéletben csakugy,mint a családban.Állunk elibe.Ne rajtunk mulljon,hogy nemzetközi, a hazai ünnepségsorozatok,esszecserék,találkozások arával,önbizalommal,lankadtalna akarással világithassák be hétköznapi tannivalóinkat is.A hazai ünnepségek legjelentősebb eseménye tegnap március 7-én ,délelőtt 11 órakor kezdődött a Parlament Kupolacsarnokában,ahol Lezonczi Pál az Elnöki Tanács elnöke nyolcvannyolc asszonynak,lányunk nyujtotta át a kitüntetéseket és hat férfinak is,akik elismerésre méltóan dolgoztak a párt nőpolitikájának megvalósításáért.A hat férfi Árvai István,Molnár Imre,Donyhád György,Veszelka István,Tóbáti Ferenc és Dreiszinger József. Illesse őket köszönet és elismerés ezután is.Ugyancsak tegnap került sor erre a nagygyűlésre,amelyet a Vasas Szakszervezet Székházában rendeztek meg.A nagygy ülés szónoka dr.Sorlós István a Hazafias Népfront főtitkára volt,aki a mai adémunkban is köszöntötte nőhallgatóinkat.Az ország valamennyi megyéje városa,termelőüzeme,intézménye igyekezett méltó formában ki-

fejezni tiszteletét,elismerését,ezekben a napokban.Az dunaujvárosi 26-os Állami Épitőipari Vállalatnál például - már hagyomány - a nőnapi pénzjutalom.Az idén háromszáz forintot mellékeltek az ünnepi köszöntőkhöz.Fejenként háromszáz forintot,ami szerény összeg ugyan,de az az ötszáznyolcvannyolc asszony aki átvette a borítékot,minden bizonnyal jóleső érzéssel nyugtázza a vállalat figyelmességét.És feltehetően nem magukra fogják költeni azt a pénzt.Noha nőnapi ajándék. Tehát kiváltképp az asszonyok,az anyák természetrajzához az is hozzátartozik,hogy családjukra gondolnak először,másodszor és csak azután önmagukra.De térjünk vissza az ünnepi események sorozatára.Ma délben 12 órakor a Nők Nemzetközi Éve alkalmából a Szépmüvészeti Muzeumban Németi Irén a Nők lapja főszerkesztője nyitja meg azt a kiállitást,amelyen ötszáz év legszebb grafikái reprezentálják a nő ihlető szerepét a müvészetben.És miután nemcsak ihletői ,muzsái,hanem létrehozói, alkotói,is a müvészetnek a nők,örömmel értesültünk arról,hogy például Szekszárdon,a Szinyei Merse Teremben Kovács Nagy Ida festőmüvész kiállitását nyitotta meg a héten,Császár József a városi tanács elnöke.Veszeli Jelen a szobrászmüvész grafikáit budapesti Csók István Galériában állitották ki.Kutlurális eseményekben ,ünneplésekben,megemlékezésben tehát bővelkedik ez a jeles esztendő.És tennivalókban is természetesen, végtére is az összes eddigi és az ezután következő nőnapokat nem a megszokás, a hagyomány tisztelet tarttattja be országok-

kal,világrészekkel,különféle tömegszervezetekkel,hanem a megoldásra váró gondok,célok,feladatok.Merjük remélni,ezen a napon,hogy mindaz,ami megilleti a nőket,egyszer talán valósággá válik.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Ira Kovács Nagy

Daily News
1973 JAN 7

1021

Sea- and lake-scapes on show in Budapest club

The scenic beauties of Lake Balaton, and experiences of a memorable holiday on the Adriatic coast, are the themes of the oil paintings of Mrs. Ira Kovács Nagy, now on show at the Hungarian Artists' Club "Fészek" (Nest) in Budapest.

The 20 or so works on display, the crop of the past year, breathe a sound and cheerful air. The captivating azure of the sea, with the white stone buildings of Dubrovnik in the background, the attractive yellow coloris of "Hay-making in Serbia", and attractive Balaton lake-scapes show that the artist has succeeded in conveying the atmosphere of the blue Adriatic as well as the lights of the Balaton.

"If I were a rich man," (the familiar words from The Fiddler on the Roof), one of the visitors' book entries says, "I'd buy all these paintings. The blue of the sea and the orange of the sunset are unique..." Another entry says: "Tomorrow, I'll bring along my whole class to see this display..." This last remark is particularly flattering, for Mrs. Ira Kovács Nagy is herself a drawing master at a Budapest secondary school. Incidentally, the painter has regularly staged exhibitions at various Budapest art galleries in the past few years.

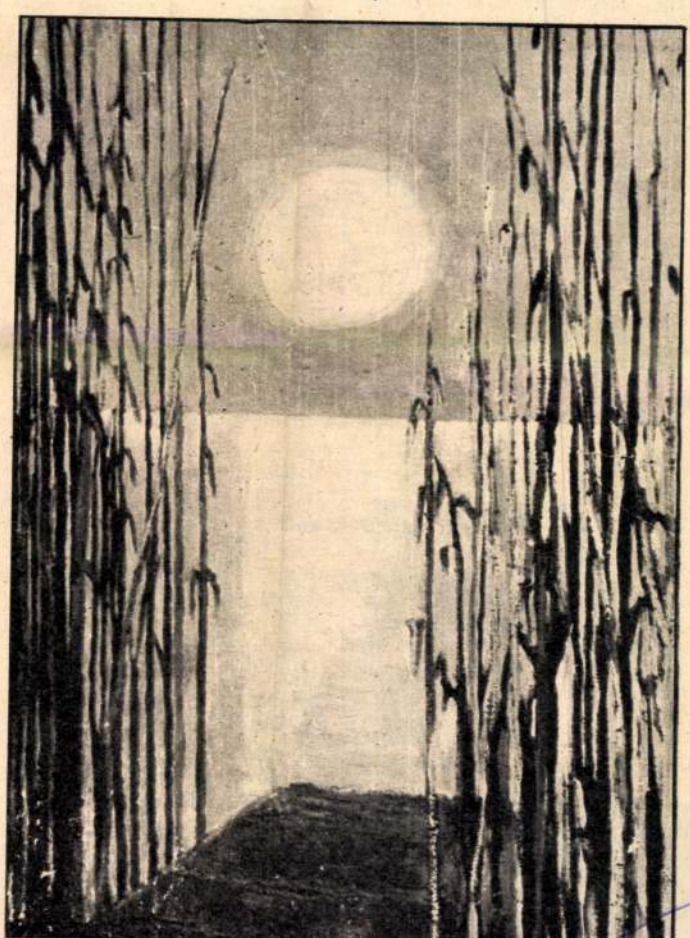

Santiago, Jan. 11. (Reuter) — Chile's left-wing government is to ration food in a bid to beat shortages which it charged had been deliberately caused by the government's opponents in the hope of overthrowing President Salvador Allende.

Finance Minister Fernando Flores, on a nationwide television and radio broadcast Wednesday night, accused opponents of the government of creating a black market to prepare the way for the government's fall.

The Popular Unity coalition of Communists, Socialists and their left-of-centre allies would fight this by exercising greater control over production and distribution, he said.

He said that, despite the shortages, the production of consumer goods had increased since the government took over in 1970, and that the problem was caused by hoarding and black marketing.

It was officially announced in Santiago that Chilean Foreign Minister Chlodomiro Almeyda is scheduled to go to China January 22 on official visit, to sign bilateral economic, financial and trade agreements there.

the Creggan area, Summer a stro the Irish Republi (IRA).

Army patrols fi bullets and used nausea gas to dis crowd, but seve were overturned ablaze. Crude st ricades were erect crowd and were moved.

The three people arrested, including a boy and a girl, were released shortly after the disturbances.

The unrest followed a day of trouble Wednesday. For the first time in nearly three weeks bombs exploded in the hearts of Belfast and Londonderry. A Belfast schoolyard was sprayed with machinegun fire. There were no casualties.

Guerrilla gunmen ambushed a patrol of the Ulster Defense Regiment (UDR), the provincial militia, near the ecclesiastical city of Armagh. More than 50 shots were fired at the UDR jeep, but the army said only one militiaman was slightly wounded.

In the neighbouring Irish Republic the government was faced with outbreaks of trouble in its prisons. Men accused of IRA membership and of illegal possession of armaments were understood to be among 28 prisoners on hunger strike in Mount Joy jail in Dublin.

The Sinn Fein, political wing of the IRA, is sup-

London, Jan. 11 (Reuter) Some Nato countries, excluding Britain, have offered Malta more money for the use of military facilities on the Mediterranean island, informed British sources said here Thursday.

The offer was made through the United States Ambassador in Valletta, Mr. John Getz Wednesday. It is on behalf of the United States, Italy, Belgium, the Netherlands and West Germany.

Britain has made clear that she herself will not pay any additional sums to Malta as these are not provided for by their March agreement on the use of British bases on the island.

Malta wants an additional 10 per cent to compensate for the loss because of the floating of the pound sterling in June.

The total annual rental paid by Britain and the other Nato countries is 14 million sterling.

Nicosia blast

Kovács Nagy Ira
festő

KOVÁTS NAGY IRA festőművész munkái láthatók tegnaptól a Tanács körúti Mednyánszky Teremben. A tárlatot, amelyet Pogány Ö. Gábor, a Nemzeti Galéria nyugalmazott főigazgatója nyitott meg, egy héten át tekinthetik meg az érdeklődők.

Népszabadság, 1988. ápr. 14.

Kovács Noémi, gyermekrajzoló

Kovács Noémi (4 éves) rajza

Kovács Noémi ..

14.

Élet is] rad

4. márc. 2. XXVIII/9

ének összehangolatlansága, kés-
őslelkűsége, érzelmeinek kiegyen-
úlyozatlansága kénytelen tükör-
épe annak, ami van. Ha kan-
salít akaratlanul — az a szán-
lék vezeti, hogy tisztán lásson.
Bocsáttassanak meg a bűnei.

MAHIR SAJTOFIGYELŐ

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Kovács Noémi (4 éves).

ÉLET ÉS IRODALOM

1984 MÁR 2.

az öltözetet, hiena meg is sértődött

1021

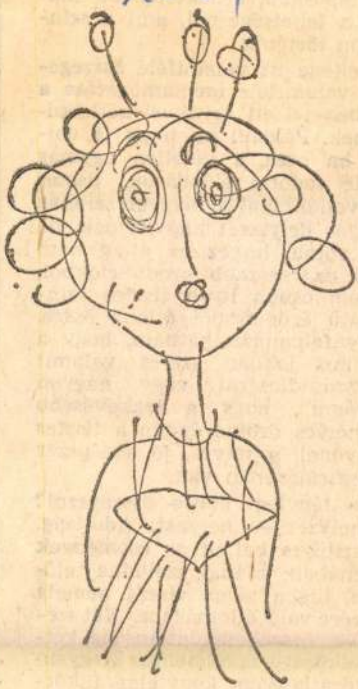

Kovács Noémi (4 éves) rajza

színvonalukkal a magyar színház átlagos helyzetét képviselnék, de baj volna, ha ez az átlag nem jobb és rosszabb produkciókból, hanem csupa ilyen tisztes színvonalú érdemesből állana össze. Vagy felpanaszolhatnám, hogy a kritikus jobban szeret valamit nagyon dicsérni vagy nagyon „levágni", hogy a legkevesebb személyes öröme éppen a tisztes színvonal, a míves, jó középszer regisztrálásában van.

De tényleg kell-e összegezni? A helyzet — helyzet. Adottság. A kritikus ballag az események nyomában, hiába szaladna előrébb, hiába térne vissza némely kedvére való állomáshoz. Két szemének összehangolatlansága, kettőslelkűsége, érzelmeinek kiegyensúlyozatlansága kénytelen tükörképe annak, ami van. Ha kancsalít akaratlanul — az a szándék vezeti, hogy tisztán lásson. Bocsáttassanak meg a bűnei.

országban az eddig jobbatlövő- kerethez csapata van, amely- nak semmiféle taktikázást, • Cs. S.

Olimpia bunker fölött

A naganói téli olimpia szervezői eddig eltitkolták, hogy a város alatt egy szupertitkos alagútrendszer rejtőzik. A második világháború utolsó időszakában a császári család tagjai és magas rangú japán katonai vezetők rejtőztek el a bunkerben. Sokan a mai napig úgy tudják, hogy ennek építése közben a brutális munkakörülmények miatt több száz japán és koreai munkás lelte halálát. Egy naganói bizottság célul tűzte ki, hogy megismerteti a világgal az alagút történetét. „Ha a téli olimpiát a béke játékaként emlegetjük, akkor nekünk kötelességünk megtenni ezt a gesztust megbánásunk példájaként" – mondta a bizottság egy tagja.

Egyesült címek

Lehet, hogy 1998-ban létrejön a profi nehézsúlyú ökölvívás álomdöntője, a brit Lennox Lewis és az amerikai Evander Holyfield összecsapása. A győztesé lenne valamennyi jelentősebb világszervezet világbajnoki címe. Lewis a WBC, Holyfield az IBF és a WBA világbajnoka. Lewis a mérkőzés esetleges elmaradása esetén más riválisokkal is hajlandó lenne megküzdeni. „Akár a George Foremant legyőző Shannon Briggs vagy Buster Douglas ellen is hajlandó lennék a szorítóba lépni – mondta és hozzátette: – a profi nehézsúlyú bokszknak az az egy gondja, hogy nincs vitathatatlan bajnoka. A Holyfield elleni találkozóm lezárhatja a vitás kérdést."

Hármas holtverseny

Lékó Péter kezdeményezésére első ízben rendeztek versenyt Szegeden a magyar sakkozás óriásának, Maróczy Gézának (1870–1951) emlékére. A Forrás szállóban rendezett FIDE XIII. kategóriájú tornán a meghívott tíz résztvevő közül három nagymester – közöttük a legfiatalabb – holtversenyben végzett az első helyen, még Berger-Sonneborn értékszámaik is egyenlők. A végeredmény: Csang Csung (kínai, 18 éves, 2475 Élő-pont), Oll (észt, 30, 2645) és Atalik (török, 33, 2590) 5,5; Miles (angol, 42, 2595) és Ribli (46, 2570) 5; Lalics (horvát, 33, 2600) 4,5; Adorján (47, 2485) 4; Wells (angol, 32, 2530) 4; Sax (46, 2570) 3,5; Ivanisevics (jugoszláv, 20, 2540) 2,5 pont.

A torna szervezője a Portál SE volt, életre hívásában nagy szerepet játszott Lékó Péter. Ő hívta meg valamennyi külföldi résztvevőt. Rendkívüli – mondotta –, hogy ennyire különböző körülmények között nevelkedett, különböző korú és stílusú sakkozó együtt került egy hasonló erősségű torna élére.

Csang Csung jó barátja Péternek, vele éppen egykorú. Élesen játszik és biztos védekező. Ebben a félévben feltehetően eléri a 2540 pontot az Élő-ranglistán. Oll a verseny legmagasabb értékszámú nagymestere volt. Játékában egyértelmű az orosz sakkiskola hatása, stílusa támadó, főleg világos színekkel. A titkos favorit a török Atalik volt, aki rengeteget versenyez, és kitűnő stratégiával éri el eredményeit. Elméleti felkészültsége kiváló, több nagymester – például Sirov – edzőpartnere.

• Lindner László

ESEMÉNYEK – EREDMÉNYEK

Tegnap bemutatták a Sport '97 című kötetet, a MOB kiadványát. Az idén 11. alkalommal megjelenő könyv fotók és a magyar sportújságírók írásainak gyűjteménye.

LABDARÚGÁS

A spanyol bajnokság 13. fordulójában: Betis Sevilla–Deportivo La Coruña 1–0.

TENISZ

Hartford, a férfiak 500 ezer dollár összdíjazású páros világbajnokságának döntőjében: Leach, Stark (amerikai, 4.)–Bhupathi, Paes (indiai, 5.) 6:3, 6:4, 7:6 (7:3).

KOSÁRLABDA

Az észak-amerikai profibajnokságban (NBA): Boston Celtics–Detroit Pistons 90:86, New York Knicks–Vancouver Grizzlies 104:84, Sacramento Kings–Chicago Bulls 88:103, Los Angeles Lakers–Los Angeles Clippers 119:102.

AUTÓSPORT

Az Aquincum Corinthia Beaujolais Nouveau elnevezésű amatőr raliversenyt a Mai Nap színeiben induló Éliás Gyula, Virág Ferenc kettős nyerte.

SAKK

A Volán Tefu-kupáért kiírt női országos sakkbajnokság 6. fordulójának eredményei: Horváth–Gara 0:1, Kiss–Grábics 0:1, Medvegy–Forgó döntetlen. Az állás: Mádl 5 pont, Medvegy, Gara 4-4, Lakos 3,5, Kiss, Pintérné 3-3, Horváth 2,5, Forgó, Grábics 2-2, Porubszky 1.

GYORSKORCSOLYA

A Calgaryban rendezett sprint Világkupa-versenyen két új világrekord született. A nőknél 1000 méteren az amerikai Chris Witty 1:15.43-mal megdöntötte a korábbi csúcsot. A férfiaknál a dél-koreai Kyuk Hyuk Lee 1000 méteren 1:10.42 perces idővel ért célba.

TOTÓNYEREMÉNYEK

13+1 és 13 találatos szelvény nem volt,12-es 41 darab, nyereményük egyenként 76783 forint, 11-es 700 darab, 4497 forint, 10-es 6622 darab, 792 forint. Góltotó: 4-es nem volt, az átvitt nyereményösszeg 123889 forint, 3-as 77 darab, 1609 forint.

A NAP SZÖVEGE

A Nemzetközi Labdarúgó-szövetség (FIFA) egy New York-i Palesztina–Izrael barátságos mérkőzés megrendezését tervezi.
– Ha fáradozásunk sikerrel jár, újra bebizonyosodik, hogy a futball olyan problémákra is megoldást talál, amelyekkel szemben a politikusok, diplomaták vagy üzletemberek tehetetlenek – mondta Joao Havelange, a FIFA elnöke.

Kovács Gyula cikke.

Magyar Hírlap 1997.XI.25.

gyilkosság elkövetésében. A ferihegyi kiserdőben a 29 éves Gáspár János taxis halálát minden bizonnyal kizárólag a két diáklány brutális ütlegelése és rúgásai okozták.

A két tinédzser gyanúsítottnak nem ez volt az első összeütközése a törvénnyel. Néhány hónappal ezelőtt egy lopáson érték tetten őket, és tak: a taxis Ford Scorpiojá... megszerzését követően egyik családtagjuktól kérnek segítséget értékesítéséhez. Egyébként különösebb megbánást a kihallgatások során nem mutattak, úgy tűnik, nincsenek tisztában tettük és várható büntetésük súlyával.

• G. Z.

Szókimondó ápolók

Ma este a Petőfi Csarnokban lép fel a rap-metál világsztárja, a svéd Clawfinger együttes.

Még 1991-ben a stockholmi Roselund kórház ápolói úgy döntöttek, hogy zenekart alakítanak. Zak Tell (ének), Jocke Skog (komputerprogramok), Erlend Otten (gitár) és Bard Stortensen (gitár) egyesítették két kedvenc műfajukat, a heavy metalt és a rapet. A kísérlet sikerült, bemutatkozó albumuk, a Deaf, Dumb, Blind (1993) világszerte a kemény műfaj élvonalába emelte az együttest. A Clawfinger szókimondó szövegei a rasszizmust és a drogfogyasztást éppúgy elutasítják, mint a társadalmi konvenciókat és a megalkuvást. Két éve jelent meg második CD-jük, Use Your Brain címmel, amely a korábbihoz hasonló fogadtatásban részesült. Legújabb, az együttes nevét viselő lemezük még annyira új, hogy a sikert még csak valószínűsíteni lehet. A magyar közönség ma este a Petőfi Csarnokban – immár harmadszor – találkozhat az egykori ápolókkal.

• K. H. G.

A Douwe Egberts rajzpályázata

A Douwe Egberts Magyarország Kft. országos rajzpályázatot hirdetett általános iskolások részére. Az adventi időszakhoz kapcsolódó pályázat elsődleges témája a karácsonyi készülődés; célja a hagyományos karácsonyi értékek felelevenítése, az ünnep és az ajándékozás meghittségének bemutatása. A pályázatra – amelynek leadási határideje november 24. volt – csaknem kétszáz általános iskola jelezte részvételét. A rajzokat hétfős zsűri bírálja el, amelynek tagja Janikovszky Éva író, Kovács Orsolya iparművész, illetve a Művelődési és Közoktatási Minisztérium, a Magyar Rajztanárok Országos Egyesülete és a Douwe Egberts Magyarország Kft. munkatársai. A beküldött rajzok közül összesen huszonnégy részesül díjazásban: a nyertes tanulókat a Magyar Könyvklub vásárlási utalványával, iskoláikat pedig a Douwe Egberts által felajánlott bankkártyákkal jutalmazzák. A győztes alkotásokból – amelyek december 1. és 24. között a Magyar Hírlapban is megjelennek – a szervezők kiállítást rendeznek az Almássy Téri Szabadidőközpontban.

Sikkasztás a Karancshúsnál

(MH) A Nógrád Megyei Rendőr-főkapitányság szervezett bűnözés elleni osztálya eljárást indított a 28 éves salgótarjáni K. B. ellen, különösen nagy értékre elkövetett sikkasztás büntette, számviteli fegyelem megsértésének vétsége és más gazdasági bűncselekmények elkövetésének alapos gyanúja miatt. A salgótarjáni Karancshús Kft. tisztségviselőjét azzal vádolják, hogy különösen nagy értékben vett magához készpénzt, azzal sajátjaként rendelkezett, a pénzkivételt pedig hamis számlákkal próbálta fedezni. K. B.-t tegnap őrizetbe vették, az eljárást tovább folytatják. A rendőrség eddigi információi szerint a kár meghaladja a hatmillió forintot.

KÖZLEMÉNY

Dr. Szemenyei Klára „Lyoni séták" címmel mutatja be diaképeit a SOTE Aesculap Fotóklubban november 26-án szerdán 17.45 órakor. A vetítésre minden érdeklődőt szeretettel várnak az egyetem Balassa Kollégiumában (Budapest VIII., Tömő u. 35–41.).

Integrált termesztés a kertészeti kultúrákban címmel ma kerül sor a XVIII. országos növényvédelmi és tápanyag-gazdálkodási tanácskozásra. A rendezvénynek a Fővárosi Növény-egészségügyi és Talajvédelmi Állomás ad otthont.

E-mail cím: levelek@mhirlap.hu; Internet-cím: http://www.mhirlap.hu/

MAGYAR HÍRLAP
POLITIKAI NAPILAP

FŐSZERKESZTŐ: GAZSÓ L. FERENC
Helyettes főszerkesztők:
DALIA LÁSZLÓ
SZEKERES ISTVÁN

Lapszerkesztők: POPOVICS GIZELLA, SZENTKIRÁLYI ANDRÁS, SZLUKA MÁRTON
Rovatvezetők: FORRÓ PÉTER (krónika), GALLÓ BÉLA (publicisztika), L. LÁSZLÓ JÁNOS (belpolitika), MÉSZÁROS TAMÁS (kultúra), PETÁN PÉTER (sport), SEBŐK LÁSZLÓ (gazdaság), SZERDAHELYI CSABA (külpolitika), SZIGETI TAMÁS (fotó)

KIADÓ: JÜRG MARQUARD
Kiadja a Magyar Hírlap Könyv- és Lapkiadó Rt., Jürg Marquard svájci kiadóvállalat-csoportjának tagja

VEZÉRIGAZGATÓ: KOVALCSIK JÓZSEF
Hirdetési igazgató: BARÁTHNÉ GÁL MÁRIA

Számítógépes rendszergazda: KISS ÁRPÁD
Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1087 Budapest, Kerepesi út 29/B
Telefon: 210-0050, 210-2484, fax: 334-0712
Terjeszti a HÍRKER Rt., az NHE és a Kiadói Lapterjesztő Kft.
Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt.
Nyomja a Marquard Színes Nyomda Kft. Budapest. Felelős vezető: BARTHA TAMÁS igazgató
HU ISSN 0133-1906 HU ISSN 0237-3807
A hirdetések tartalmáért a lap nem vállal felelősséget!

LAPUNK 1997-BEN ÉRVÉNYES ELŐFIZETÉSI DÍJAI

	Kiadónál történő előfizetés esetén			Postai előfizetés esetén
	Magánszemélyeknek		Közületeknek	
	aktívak	nyugdíjasok és diákok		
1 hónapra	1 200 Ft	1 200 Ft	1 200 Ft	1 200 Ft
negyedévre	3 290 Ft	2 890 Ft	3 600 Ft	3 600 Ft
fél évre	5 990 Ft	5 390 Ft	6 800 Ft	7 200 Ft
1 évre	10 790 Ft	9 590 Ft	12 800 Ft	14 400 Ft

Előfizethető a kiadónál: Magyar Hírlap terjesztési osztály, ingyenesen hívható „zöld" telefon és fax: 06-80-205-205. Ezenkívül a hírlapkézbesítőknél és a Hírlap-előfizetési Irodánál (Budapest VIII., Orczy tér 1., levélcím: HELIR, Budapest 1900). Budapesten a Magyar Posta Rt. Hírlapüzletági Igazgatósága kerületi ügyfélszolgálati irodáin, vidéken a postahivatalokban.

Kovács Ödön

okl. építészmérnök

400 pengős ösztöndíjat kaptak: Kováts Ödön okl. építészmérnök, Kováts Péter egyetemi gyakornok, dr. Papp György, Radnai Lóránd, dr. Sasvári Kálmán műegyetemi tanársegédek, dr. Schweng Lóránd műegyetemi adjunktus és Tárczy Zoltán telepítésügyi felügyelő.

Jószef nádor 1940/41

158. l.

II.

A M. KIR. JÓZSEF NÁDOR MŰSZAKI
ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM
MÉRNÖKI TOVÁBBKÉPZŐ INTÉZETÉNEK

1940/41. ÉVI

Kurtapataki Pál

festő.

Kurtapataki Pál festőművész műterem-estét rendezett, amelyen a háziasszonyi tisztet *Báthory Béláné* töltötte be. Jelen voltak:

Schneller-Eggler Stefánia, Horváthné Szentgyörgyi Ella, Széll Dezsőné, saápi és mezőpeterdi Peterdy Janka, Pajty, Ilus és Gerta, Báthory Béla, Bányász László, Oszváth György, zalathnai Benel Ferenc, Ébner Vilmos, Gazdy Béla, zolnai Zolnay Vilmos, Vály Dezső, Martin Károly, Tuna Oszkár, Plán Jenő, Galler József, Peterdy László és Dékán Sándor.

A Tanaság 1931.

51-52. 17.

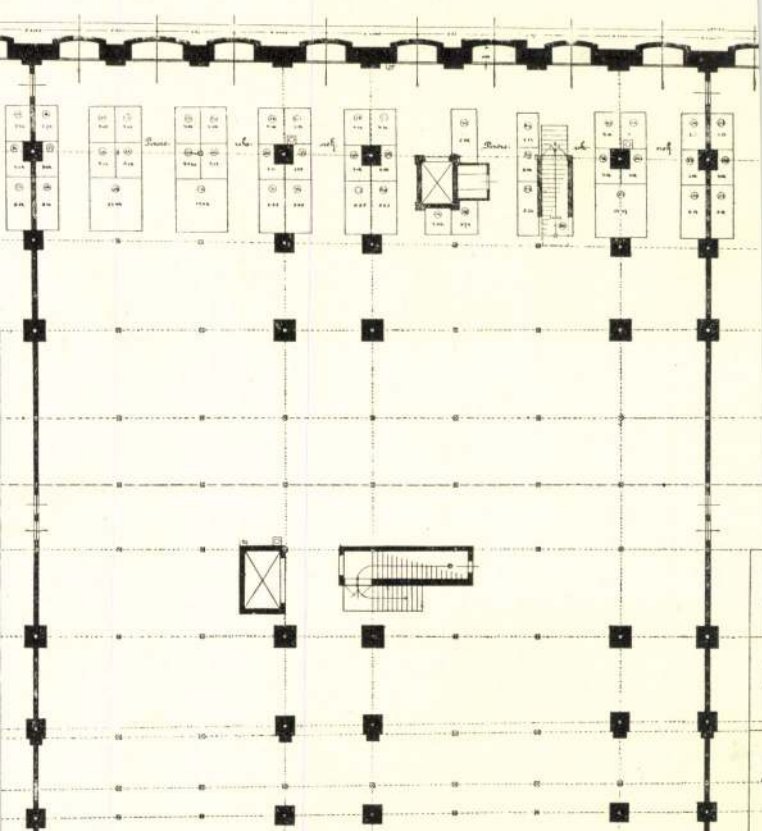

A budapesti központi vásárcs

1972 SEP 15

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

1972 SEP 15

Nógrád

Kovács Pál népi faragó

1972. október elsején 1021

II. járási palóc nap Kisterenyén

Mint ismeretes, az elmúlt év október elején rendezték első ízben járási palóc napot, melynek színhelye Nemti község volt. Már akkor szóba került, hogy a következő rendezvényt Kisterenyén szervezik meg, amennyiben a helyi szervek vállalják a vendéglátó gazda szerepét.

Ilyen előzmények után kezdődött meg az előkészítő-szervező munka. A hely kiválasztása is helyes volt, hiszen a Népkert több holdas területe, a szép természeti környezet a szórakozás mellett felüdülést, pihenést is nyújt az érdeklődő közönségnek.

Mi a programja a palóc napnak?

Eddig 14 műkedvelő művészeti csoport küldte el jelentkezését, melyek mintegy 300 taggal szerepelnek ének, zene, tánc és kisebb jelenetek bemutatásával — természetesen községük hagyományos népviseletében.

A művelődési otthonban a megye valamennyi jelentős népviseletét megörökítő babákból készül kiállítás, s a palóc babák mellett palóc szőttesek is bemutatásra kerülnek.

A palóc emberek életét, használati tárgyait — a bölcsőtől a sírig — Kovács Pál népi faragó munkái örökítik meg, s mutatják be a látogatóknak.

A szűkebb hazánk íróinak, költőinek életét és munkásságát illusztráló tablók szintén helyet kapnak a kiállításon, ugyanakkor a könyvsátorban megyénkből származó neves író, vagy költő dedikálja a műveit.

A tervben szerepel Szabó István Kossuth-díjas szobrászművész alkotásaiból önálló kiállítás rendezése a helyi iskolában. Az egész napos kulturális programra 8—10 ezer ember érkezését várják.

Az előzetes terv alapján reggel zenés ébresztővel kezdődik a program, majd ezt követi a vendégcsoportok fogadása és gyülekezés a közös felvonulásra.

Az ünnepélyes megnyitóra délelőtt 10 órakor kerül sor. Délelőtt és délután mutatkoznak be műsoraikkal a vendégcsoportok, ez a palóc nap kiemelkedő programját jelenti. Az esti órákban kezdődő neves budapesti népdalénekesek műsora után táncmulatság zárja a rendezvénysorozatot. Remélhetően a tervezett program sikeresen zárul és a feleleventett népi szokások a hagyományok megőrzése és tisztelete csak öregbítik a palócföld hírnevét.

9.55: Számtan-mértan. (Ált. isk. 6. oszt.)
14.00: Környezetismeret. (Ism.)
14.55: Számtan-mértan. (Ism.)
17.25: Hírek.
17.30: Tízen Túliak Társasága
18.00: Herceghalom — Örményes.
18.40: Gondolatok az agyról. IV. rész: A folyékony idegrendszer.
19.20: Esti mese.
19.30: Tv-híradó.
20.00: A rézkancsó. Amerikai film.
21.25: Amíg az idegen forog. Riportfilm.
22.05: Tv-híradó — 2. kiadás.

PÉNTEK

8.05: Iskola-tv. Matematika. (Ált. isk. 8. oszt.)
8.25: Angol nyelv. (Középisk. I.—II. oszt.)
11.05: Fizika. (Ált. isk. 8. oszt.)
11.55: Német nyelv. (Középisk. I.—II. oszt.)
13.10: Matematika. (Ism.)
15.50: Fizika. (Ism.)
17.40: Hírek.
17.45: A szövetkezet és a háztáji.
18.15: Tíz perc meteorológia...
22.10: Szovjet
Profi v
rongmér

SZOMBAT

9.00: Iskola-t
(Középi
9.35: Két út
lágba. A Tv politikai tanfolyamának adása a honvédség részére.
10.01: A rézkancsó. (Ism.)
11.25: A szövetkezet és a háztáji. (Ism.)
14.05: Világjárók. XII. (befejező) rész: Tokió.
14.30: Három srác a hadseregben. I. (Ism.)
15.00: Telesport.
17.20: Hírek.
17.25: Antenna.
18.15: Könnyűzene az Intervízió műsorából.
18.30: A „második" Somogyi József Dózsa-emlékműve Cegléden.
18.55: Kisfaludy Sándor születésének 200. évfordulóján.
19.15: Cicavízió...
19.30: Tv-híradó.
20.00: Köztünk maradjon.
20.05: A cirkusz csillagai. Francia film. (SZÍNES!)
(SZÍNES!)
14.55: Telesport. Szovjetunió—Kanada. Profi válogatott jégkorongmérkőzés közvetítése. Utána: Sporthírek.
17.20: Delta.
17.50: Tartson velünk a zselici rengetegbe!
18.45: Esti mese.
19.00: A HÉT.
20.00: Hírek.
20.05: Minden ötödik. III. (bef.) rész.
21.15: Tévélottó. A Televízió és a Sportfogadási és Lottó Igazgatóság közös műsora.
kb:
22.35: Hírek — Sporthírek.
22.50: Jó éjszakát, felnőttek! Casanova, kontra Kekszakáll. XII. Bak. (SZÍNES!)

BUDAPESTI GYÓGYSZERÉSZ TESTÜLET

TELEFON: J. 322-23. BUDAPEST, VIII., AGGTELEKI-UTCA 8. TELEFON: J 322-23.

.....sz. *Budapest, 193*1 május 23

Méltóságos Uram !

Eseménytelen és jelentéktelen életem néhány adatát kívánságára a következőkben közlöm:

Budapesten születtem 1879-ben.A kegyesrendi gymnáziumban érettségiztem és gyógyszerészi oklevelet is a budapesti Tudományos egyetemen szereztem 1902-ben. 1904-ben állami szolgálatba léptem,amelyet 1923-ban mint népjóléti miniszteri titkár hagytam el.-Azóta a mai napig a Budapesti Gyógyszerész Testület titkára vagyok.

Szobrászattal a magam mulatságára éveken át foglalkoztam. Utbaigazitást Szőcs Szilárd szobrászmüvésztől kaptam.Az ismert Kazay plaketten kivül még néhány hasonló arcképet csináltam - Ligeti Anonymus szobrának kicsiny mását csináltam meg -és egypár iparmüvészi jellegü holmit faragtam fából.-Ennyi az egész.

Jóakaratába ajánlom magam és vagyok őszinte nagyrabecsüléssel

igaz tisztelője

Kovács Ödön

Plaketten
und
Medaillen Kunst
in Ungarn

bearbeitet
von
Dr Lajos Huszár Dr Béla v Pogány
Custos des.

~~1937~~

Budapest
1937

Verlag des Vereins der ~~Freunde~~
~~der~~ Medaillenfreunde

BUDAPESTI GYÓGYSZERÉSZ TESTÜLET

TELEFON: J. 322-23. BUDAPEST, VIII., AGGTELEKI-UTCA 8. TELEFON: J 322-23.

.....sz. Budapest, 193 1 julius 3

Méltóságos

E R N Y E Y J Ó Z S E F Urnak

muzeumi igazgató

B U D A P E S T .

Szives felhivása folytán van szerencsém pótlólag tisztelettel közölni, hogy Budapesten, 1879 évi szeptember hó 9-én születtem.

Őszinte nagyrabecsüléssel vagyok

tisztelő hive

Kovács Ödön

Kovács Ödön
Nobrász

Kovács Pál
~~Bokros Ferenc~~
Kurtapataki

262. SZIRONTAI LHOTKA ISTVÁN.

263. ERBITS JENŐ.

264. MEYER ANTAL.

265. BRANDMAYER VILMOS.

266. SZÁNTÓ GERGELY.

267. KOVÁCS PÁL.

262—267. AZ OKMÁNYBÉLYEGPÁLYÁZAT II. (300 KORONÁS) DÍJJAL JUTALMAZOTT PÁLYAMŰVEI.

CONCOURS POUR TIMBRES. DEUXIÈMES PRIX.

MI. 1912

268.

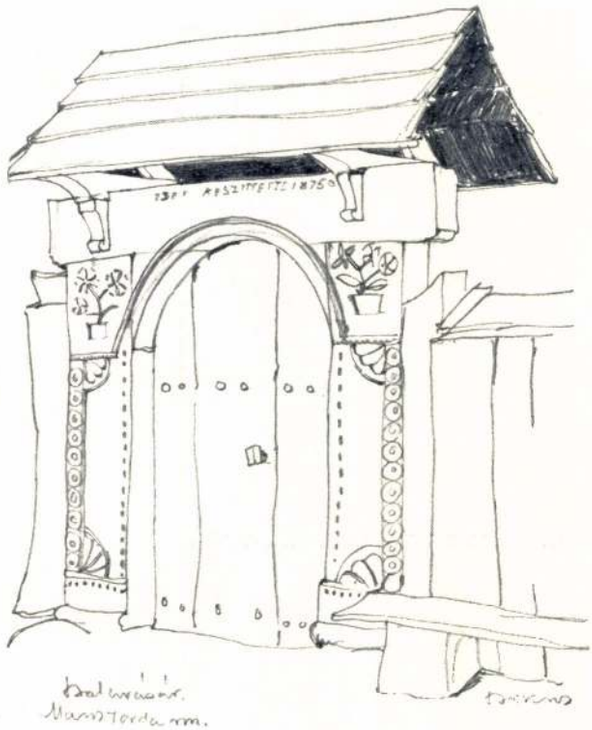

269.

268—269. SZÉKELY KAPUK.
~~BOKROS FERENC~~ RAJZAI.

PORTES D'ENTRÉE EN TRANSYLVANIE.

270.

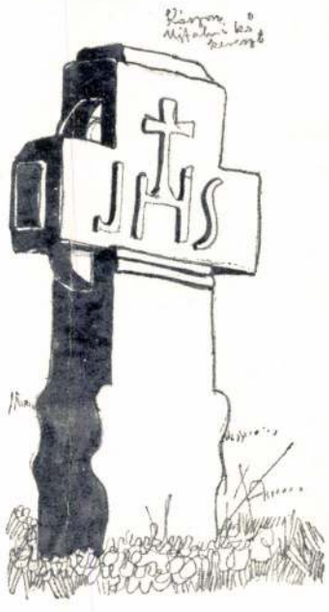

271.

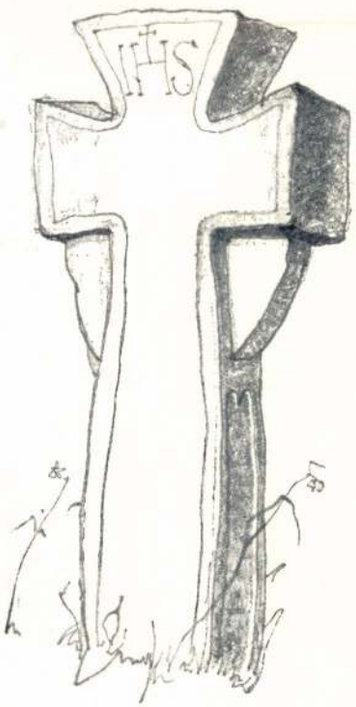

272.

270—272. NAGYKÁSZONI KŐKERESZTEK.
~~BOKROS FERENC~~ RAJZAI.

CROIX DE TOMBE À NAGYKÁSZON.

SZEMELVÉNYEK AZ IPARMŰVÉSZETI ISKOLA NÖVENDÉKEINEK SZÜNIDEI MUNKÁIBÓL.

Magyar Iparművészet
1912.

hálószoba, egy amerikai művésznőtől. A kis gyermek kényelmét mindenben előre látó, arányos, rövidlábú, kurta kis bútorokkal.

A müncheni iparművészek, és a franciák is, nemcsak teljes szobaberendezésekkel vannak képviselve. Egy termet az iparművészeti oktatásnak szántak, két másikat apróbb iparművészeti tárgyaknak. A tervező művészek egy része tanár és növendékeik munkái becsületére válnak a pedagógiai képességüknek. A kézimunkák, ékszerek, szövetek, viaszdísztárgyak és más apróbb cikkek oly óriási módon változatos és nagyszámú gyüjteményben vannak jelen, hogy lehetetlen tervezőiket mind felsorolni. Kitűnik közülük Bruno Paul, Wackerle, Julius Diez, Margarethe von Brauchitsch.

Egy negyedik termet a müncheni Künstler Theater kosztüm- és díszletrajzai és marionettjei foglalnak el. A képtermekben itt-ott találunk egy vitrinát, egy falszőnyeget, kovácsolt vasat vagy más dísztárgyat, amiknek semmiképp se árt a képek szomszédsága. Massoul szép melegfényű mázos vázái, Mme Mailland karakterisztikusan hímzett falszőnyegei, Henri Ham és Georges Bastard faragott dísztárgyai, Lalique és Rivand ékszerei eredeti, ízléses és invenciózus munkák, amik egyaránt dicsérik készítőik technikai tudását, anyagismeretét és ügyességét.

Ez volt az első nagy művészeti szalon, amelyen az iparművészet volt túlsúlyban. Sikere egészen kivételes volt. Úgy a müncheniek, mint a párisiak meg lehetnek elégedve vele. A példa talán hatni fog és a modern francia iparművészet talán kivergődik végre régi hamupipőke szerepéből. Ha az eddigi lenéző becsmérlés helyett a közvélemény támogatásába veszi, ezidei kiállításából látszik, hogy nagyon gyorsan utóléri majd a külföldet, amelyet fejlődésében nem fojtogatott a tradició súlyos bilincse. h. B.

Pályázatok.

Eldőlt pályázat. A jövő évben megnyíló nemzetközi vas- és gépipári ujdonságok és szabadalmak kiállítása rendező bizottságának megkeresésére az Orsz. Magyar Iparművészeti Társulat pályázatot irt ki a kiállítás plakátjának rajzára. A pályázat november hó 21-én járt le, amely időre összesen 202 pályamunka érkezett be. A bíráló bizottság, amelyben a Társulat részéről Alpár Ignác mint bizottsági elnök és három tag, a kiállítás rendezősége részéről szintén három tag vett részt, november hó 23-án döntött a pályázatról. Mindenekelőtt örömmel konstatálták, hogy a pályázaton olyan sok kiváló munka szerepel, aminőre alig volt példa. A pályaművek legtöbbje úgy felfogás, mint stílus tekintetében megfelelt a plakát céljához és rendeltetéséhez fűződő követelményeknek. Általában oda törekedtek a pályázók a feladat megoldásánál, hogy egyszerű eszközzel, hatásosan és megkapóan adják elő a gondolatot, amelyet a plakát rajzában kifejezni akartak. Lehetetlen itt le nem szögezni azokat az érdemeket, amelyeket az iparművészeti iskolának még csak két év óta fennálló grafikai szakosztálya a szó valódi értelmében vett grafikai művészet fejlesztése körül szerzett. A pályázat sikere nagyrészben a grafikai osztály tevékenységének üdvös hatására vezethető vissza.

A bíráló bizottságnak nehéz dolga volt, hogy a sok jó közül a legjobbakat kiválogassa. Többszörös selejtezés után a zsüri akképen döntött, hogy a 400 koronás első díjat Szekeres Béla, a 200 koronás második díjat Sándor József, a 150—150 koronás harmadik díjakat Mitterszky József és Bárány Nándor, továbbá Földes Imre pályamunkájának ítélte oda, míg 100 koronáért megvásárolta Petten Sándor és Kovács Pál közös pályaművét. Valamennyi pályamű az Orsz. Magyar Iparművészeti Múzeumban több napon át közszemlére volt kiállítva. Ezenkívül a legjava pályamunkák közül 60 darabot a bizottság kiválogatott arra a célra, hogy azokat majdan a kiállítás keretében, mint a vas- és gépipari vállalatok művészi reklámját, bemutassák és így az érdekelt iparosoknak módjuk legyen a nekik megfelelő plakát, árjegyzék vagy hirdetés rajza gyanánt felhasználható munkák megszerzésére.

Pályázat. Az Országos Magyar Iparművészeti Társulat a kereskedelemügyi m. kir. miniszter úr által rendelkezésére bocsátott alapból a következő általános nyilvános pályázatot hirdeti:

1. Tervezzék meg vászonból és lendamasztból (kamukából) szőtt abroszok, hozzávaló asztalkendők, továbbá törülközők mintáit.

2. Az abrosz mérete: 150 cm. széles, 150 cm. hosszú,
az asztalkendő „ 70 „ „ 70 „ „
a törülköző „ 58 „ „ 116 „ „
Az abrosznak és asztalkendőnek mind a négy szélén, a törülközőnek pedig két keskenyebb szélén szegélye van, amelynek szélessége úgy aránylik a féltengelyhez, mint 2 : 5-höz.

3. A tervezésnél útbaigazítás gyanánt szolgálhatnak következő adatok:

Damasztszövésnél kétféle elrendezésű mintát használnak:

a) Ékalakú zsinórrendnél a szövet egész szélességében két részarányos mintával bír, és pedig úgy, hogy a középvonaltól balra eső mintarész a jobbra eső résznek tükörképe.

b) Vegyes zsinórrendnél a szövet két részarányos (oldal) szegéllyel bír, ezenkívül középmintával, amely vagy ismétlődő, vagy csak egyszer fordul elő.

Ha a szegély mintája — rapportjai — többször ismétlődik, ugyanakkor a középső résznek is — ha több mintából áll — ismétlődnie kell.

Az asztalkendő- és törülközőminták tervezésénél hasonló szempontok tartandók szem előtt, természetesen

Magyar Iparművészet
1910. 355 l. (Eldőlt pályázat)

alkalmazva a kisebb méretekhez. Mindenesetre szükséges, hogy a tervezők a damasztszövés technikájával tisztában legyenek. Erre nézve akár a technológiai iparmúzeum igazgatójától (VIII., József-körút 6.), akár az állami órásipari és mechanikai szakiskola igazgatójától (VIII., Tavaszmező-u. 15.) kaphatnak szakszerű felvilágosításokat.

4. A pályázati terveket eredeti nagyságban kell elkészíteni, és pedig a tervezett abroszból, asztalkendőből és törülközőből akkora részt rajzoljon meg a pályázó, hogy abból az egész darab hatása megítélhető legyen.

5. Csakis teljesen kidolgozott és közvetlenül felhasználható tervek jöhetnek figyelembe, ennélfogva vázlatos rajzok nem díjazhatók.

6. A jogos művészi igényeknek, valamint a pályázat föltételeinek mindenben megfelelő pályamunkák díjazására a társulat a következő pályadíjakat tűzi ki:

I. díj 400 korona,
II. díj 200 korona.

Ezenkívül a bíráló-bizottság javaslatára a társulat bármelyik pályaművet 100 koronáért megvásárolhatja.

7. A díjazott és megvásárolt tervek tulajdon- és sokszorosítási joga a társulaté.

8. A pályázatot a társulat állandó bíráló-bizottsága dönti el.

9. A pályázaton csakis magyar állampolgár vehet részt.

10. A pályázat titkos. Ennélfogva minden pályázó lássa el művét jeligével és csatolja hozzá ugyanazzal a jeligével ellátott zárt borítékban nevét és lakása címét.

11. A pályaműveket 1911. január hó 30-ának déli 12 órájáig kell beküldeni az Orsz. Magyar Iparművészeti Társulat igazgatóságához. (IX., Üllői-út 33.)

12. Valamennyi pályaművet a Társulat legalább 3 napig kiállítja az Orsz. M. Iparművészeti Múzeumban. A nem díjazott műveket e három nap leteltével legfölebb 30 napon belül el kell vitetni, mert ezen a határidőn túl a társulat értük felelősséget nem vállal.

Budapest, 1910 november hó 5-én.

Az Országos Magyar Irarművészeti Társulat Elnöksége.

PÁLYÁZAT. Az Orsz. M. Iparművészeti Társulat általános nyilvános pályázatot hirdet községházak bútorzatának terveire a következő feltételek mellett:

1. Tervezzék meg a községházak hivatalos helyiségeibe (tanácsterem, jegyzői iroda, bíró- és pénztárszoba, folyosó) való olajfestékkel mázolt bútorokat és pedig: elnöki karosszéket, hosszú asztalt, lócát és székeket, ingyenes népkönyvtár számára való szekrényt, fiókos íróasztalt, rövid, valamint hosszú álló íróasztalt (pulpitust), záros szekrényt a közigazgatási iratok és a kézi levéltár számára, nyitott szekrényt a mutató (index) számára, hirdetési táblát és képeknek való keretet.

2. A tervezésnél szem előtt kell tartani, hogy a berendezés a jogos művészi igényeknek feleljen meg, emellett célszerű és lehetőleg olcsón elkészíthető legyen.

3. Minden egyes berendezési tárgyról 1 : 10 arányú vetületi képet (2, esetleg 3 projekció) kell készíteni.

4. Tájékoztatóul a pályázók megkapják a kívánt berendezési tárgyaknak méretezett sematikus ábráit, ha evégből a társulati igazgatósághoz fordulnak.

5. Pályadíjakul a Társulat 2 díjat tűz ki és pedig:

I. díj: 500 korona,
II. díj: 300 korona.

Amennyiben a 2 pályadíj kiadása esetén a Társulat még egyik-másik pályaművet meg akarná vásárolni, a pályázati rajz vételösszegét a tervező művésszel egyetértőleg állapítja meg.

6. A pályázaton csak magyar állampolgár vehet részt.

7. A pályázat titkos. Ennélfogva a pályázó lássa el művét jeligével és csatolja hozzá ugyanazzal a jeligével ellátott zárt borítékban nevét és lakása címét.

8. A pályaműveket 1911. évi január hó 10-ikének déli 12 órájáig kell beküldeni az Orsz. Magyar Iparművészeti Társulat igazgatóságához (IX. ker., Üllői-út 33—37. sz.).

9. A pályázatot a Társulat állandó bírálóbizottsága dönti el.

10. A díjazott és megvásárolt tervek tulajdonjoga, beleértve a korlátlan sokszorosítási jogot is, kizárólagosan az Orsz. Magyar Iparművészeti Társulaté.

11. Valamennyi pályaművet a Társulat legalább három napig kiállítja az Országos Magyar Iparművészeti Múzeumban. A nem díjazott műveket a kiállítás leszerelésétől számított 30 napon belül el kell vitetni, mert ezen a határidőn túl a Társulat értük felelősséget nem vállal.

Budapest, 1910. november havában.

Az Orsz. Magyar Iparművészeti Társulat Elnöksége.

AZ ÉREMKEDVELŐK EGYESÜLETE felhívja hazánk összes érem- és plakettművészeit oly érem vagy plakett mintájának bemutatására, mely alkalmas volna arra, hogy az egyesület 1911. évi tagilletményeként a tagok között szétosztassék.

Az egyesület a beérkezett munkák közül, ha arra alkalmasat talál, a legjobbat 1000 koronáért megvásárolja a művésztől.

A minták legkésőbben 1911. február elsejéig mutatandók be az Iparművészeti Múzeumban (Budapest, VIII., Üllői-út 33—37.) Csányi Károly múzeumi igazgató őr úrnál.

Figyelembe veendők a következő feltételek:

A mintának gipszben leöntöttnek, teljesen késznek és azonnali redukcióra alkalmas nagyságban és állapotban kell lennie.

A minta lehet egy- vagy kétoldalú és a tervező művésznek tekintettel kell lennie arra, hogy a sokszorosítás veretés által történik.

Ha az egyesület választmánya a beérkezett munkák közül vételre alkalmasat talál, illetve az alkalmasat fentmegjelölt 1000 koronányi vételárért megveszi, úgy azzal megszerezte a minta kizárólagos tulajdonát és a kizárólagos sokszorosítási jogot is.

Csak oly munka mutatható be, melyről eddig semmiféle lenyomat nem készült, így ki van zárva minden oly minta, mely akár kiállítva volt, akár bármily kivitelben közreadatott.

Minden beérkező pályamunka lezárt, jeligés levéllel együtt adandó át, mely a művész nevét tartalmazza. Az Éremkedvelők Egyesületének választmánya szabadon ítélkezik a beérkezett munkák fölött, ítéletét legkésőbben 1911. március hó 1-éig fogja meghozni. Vétel esetén az illető művésszel szerződést köt, melynek mintája Csányi Károly múzeumi igazgató őr úrnál (Budapest, Üllői-út 33—37.) betekinthetők, aki különben is minden irányban felvilágosítást szívesen ad.

rosokból igen szép és gazdag anyaggal tértek vissza. Olvasóink lapunk jelen számában megtalálják ennek az anyagnak egy kis részét, de ezenfelül még igen nagy a száma azoknak a rajzoknak, amelyek most ismét kibővítik a magyar művészet dokumentumainak kincsestárát. A rajzok artisztikus szempontból is igen jól sikerültek és a növendékek kitünő készültségéről, azoknak meglepő tehetségéről tesznek tanuságot. Ez a jelentés egyébként a kiállítás többi részére is jellemző, kitünő dolgokat produkáltak a bútortervezési tanfolyam növendékei, akik stílustörténeti tanulmányokat állítottak ki, valamint a festő- és szobrásznövendékek. A kiállítás eredménye általában becsületére válik az intézetnek, mert tanubizonyságot tesz arról, hogy az iskola hatása nem áll meg a tanulmányi idő korlátaival, hanem mélyen bevésődik a növendékek lelkületébe és egész életük iránytűjévé válik. A népművészeti expedíciók kiváló eredménye pedig különösen örvendetes. Mert semmi sem kívánatosabb a magyar iparművészet jövője szempontjából, minthogy a magyar népművészet nagyszerű formái napfényre kerüljenek, másrészt pedig, hogy a fiatal nemzedék magába szívja ezt a formányelvet és egész jövendő fejlődése annak jegyében történjék. Ennek a két célnak kétségtelenül igen jó szolgálatot tettek ezek a nyári kirándulások, amelyeknek szervezését, a vállalkozó növendékek támogatását és irányítását karöltve az Országos Magyar Iparművészeti Társulattal az iskola éppen az elért kitünő eredményre való tekintettel, folytatni fogja a jövőben is.

PÁLYÁZATOK.

A M. ~~KIR.~~ OKMÁNYBÉLYEGEK TERVEZETEIRE HIRDETETT PÁLYÁZAT EREDMÉNYE. A pénzügyminisztérium megbízásából az Országos Magyar Iparművészeti Társulat pályázatot hirdetett az 1913. évben kibocsátandó új okmánybélyegek tervrajzaira. A Szabó Imre pénzügyminiszteri tanácsos elnöklésével alakult bíráló bizottság tagjai voltak a pénzügyminisztérium részéről Kossuth Árpád min. o. tan., a miniszterelnökség részéről Drasche Lázár Alfréd min. o. tan., továbbá Drehr János kir. tan., igazgató, a Társulatot Telcs Ede, Kernstock Károly, és Szablya Frischauf Ferenc művészek képviselték. A bizottság előadója, Györgyi Kálmán igazgató jelentette, hogy 111 pályázótól összesen 334 tervrajz érkezett be. A bizottság örömmel állapította meg, hogy a pályaművek közt szép számmal vannak komoly művészi készültségre valló munkák, ami egyfelől a pályázat sikerült voltát bizonyítja, másfelől grafikai művészetünk erőteljes fejlődésének jele. — A bizottság ezután akképen döntött, hogy a 6, egyenkint 500 koronás díj közül kettőt Örkényi Istvánnak, kettőt Földes Imrének, egyet-egyet Falus Eleknek és Szántó Gergelynek ítélt oda. A 6, egyenkint 300 koronás díjak nyertesei: Lhotka István, Meyer Antal, Szántó Gergely, Erbits Jenő, Brandmayer Vilmos és Kovács Pál. Valamennyi pályamű szeptember hó 28-tól október hó 6-ig ki volt állítva az Iparművészeti Múzeum földszinti csarnokában. A pályadíjjal kitüntetett műveket e számunkban közöljük. A Társulat felkéri a pályázók közül azokat, akiknek tervrajzait a bizottság nem díjazta, hogy munkáikat november hó 10-éig vigyék el, mert ezen az időn túl a Társulat nem vállal értük felelősséget.

JAPÁN VIRÁGDÍSZÍTÉS.

AZ OKMÁNYBÉLYEG-PÁLYÁZATHOZ. Az okmánybélyeg-pályázat eredményéről szóló beszámolónkhoz van még némi hozzátenni valónk. Kétségtelen, hogy ez a pályázat a kvantitás szempontjából igen nagy sikerrel járt és a kvalitatív minőség tekintetében sem mondható meddőnek. A pályadíjat nyert munkák között számos olyan akadt, amely úgy művészi értékénél, mint célszerűségénél fogva megállja a sarat s lehetővé teszi majd, hogy artisztikus formájú okmánybélyegek kerüljenek az állami forgalomba. Ám tekintettel éppen a pályázók nagy számára, a megfelelő tervek az egész beérkezett anyagnak mégis csak igen csekély percentjét képezik s éppen azért úgy gondoljuk, hogy akkor tesszük az ügynek a leghasznosabb szolgálatot, ha reá mutatunk azokra a hibákra, amelyek számos pályázó tervét hasznavehetetlenné tették. Igen természetesen nem terjeszkedhetünk ki a komolytalan, gyerekes kísérletekre, amelyek szintén akadtak a pályamunkák tömegében, inkább csak egy közös hibára akarunk rámutatni, amely sok artisztikus, komolysággal és ízléssel megrajzolt pályamunkára nézve lehetetlenné tette, hogy a kivitel szempontjából csak szóba is jöhessen. Ez a hiba abban áll, hogy a pályázók nagy része nem volt tekintettel a bélyeg arányaira. A pályázók nagy formátumban rajzolták meg a tervet s nem gondoltak arra, hogy ezeket a rajzokat a kivitel alkalmával mennyire le kell majd kicsinyíteni. Szabadon és a minta megtervezésénél választott mértékek szerint rajzoltak, figyelmen kívül hagyva azt a körülményt, hogy a minta lekicsinyítésénél a rajzolt vonalak és formák egészen más jelentőséget és értéket nyernek. A kvantitatív különbség azonban egy bizonyos mértéken túl kvalitatív különbséggé változott át és így történt, hogy ami nagyban jó, szép, artisztikus volt, az a kivitel kis formájában érthetetlenné és hatástalanná vált. A mintán ízlésesen megtervezett, kitünően ható formák kicsiben csak mint apró, zavaró foltok jelentkeztek, a dekoratív felület sokszor egészen eltolódott és elvesztette minden értékét. Nagyon sok tervező alkotását ez tette jelentéktelenné, azért tartjuk a jövőre nézve igen fontosnak annak hangsúlyozását, hogy a bélyegtervező munkája nemcsak a rajzoló-művészé, hanem a miniatőré is és mindenekfelett csak a valóságban alkalmazott méretek szemmeltartásával oldható meg sikeresen.

és sok lelkes fáradtság eredmény nélkül maradt, de még inkább, mert a kiállítás balsikere könnyen diszkreditálhatja a laikusok szemében a modern egyházművészeti mozgalmat. Ez pedig nagyon sajnálatos lenne, mert a mozgalomnak igaza van és misem kívánatosabb, minthogy az egyház a maga művészi szükségleteinek kielégítésében, amelyek tudvalevőleg igen számottevők, elforduljon egyrészt az unalomig elcsépelt történelmi stílusoktól, másrészt pedig a tömegtermelésnek ízléstelen és értéktelen portékáitól, amelyekkel jelenleg a templomokat elektelenitik. A bécsi kiállítás azonban aligha lesz alkalmas arra, hogy a természeténél fogva konzervatív egyházban bizalmat és szeretetet ébresszen a modern művészi törekvések iránt. Ennek azonban — és ez az, ami főként hangsúlyozandó — nem a művészi modernség, hanem egyes-egyedül a bécsi iparművészek az okai, akik egészen egyszerűen nem tudtak megfelelni annak a feladatnak, amelyre vállalkoztak. Az emberek a hibásak és nem az eszme. Az emberek hibája pedig ezen a kiállításon három irányú. Először is, a kiállított műtárgyak nagy részének egyáltalában nincsen semmi köze a modernséghez. Mert a stílus-utánzás stílus-utánzás marad akkor is, ha nem állapodik meg a jezsuitáknál vagy a reneszánsznál, hanem a trecentóig megy vissza. A bécsi kiállítás alkotásainak nagy része pedig utánzott primitivizmus cél, gondolat, alap nélkül. És egyáltalában nem tudjuk, miért tartanók modernnek azt a szárnyas oltárt, amely Giottót utánozta vagy azokat az ablakokat, amelyek a német fametszetek stílusát imitálják? Ez nem modern művészet, valamint nem modern művészet az sem, amely a barok-formákat holmi csavarintásokkal látja el és azt hiszi, hogy most újat alkotott. Ezekről tehát nincs mit mondani. A kiállítás jellegében modern részének anyaga pedig egyrészt nem áll művészi magaslaton. Ízléstelenségek mutatkoznak, elhibázott arányok és főként igen sokszor sablonok. Az ötvösmunkák nagy része nehézkes, aránytalan, a textilekben a különféle ornamentális kifejezésmódok legcsodálatosabb összepárosítását látja az ember: paraszthímzéseket japán ornamentikával összekeverve, súlyos, nehéz arany bojtokat ugyancsak parasztosan festett angyalfejek mellett. Ami viszont nem sérti az ízlést, az sokszor egészen jelentéktelen, minden jobb budapesti kávéháznak vannak olyan edényei és csillárai, mint amilyet a bécsiek művészet címe alatt bemutattak. Maradna tehát a harmadik, mennyiségre nézve a legkisebb rész, az, amely artisztikus szempontból kifogástalan, amelyben van művészet. De ez a művészet nem vallásos, nem egyházi és így tulajdonképpeni célját szintén nem éri el. Ez a művészet nem vallásos, mert a bécsi tervezők nem tettek egyebet, minthogy a Wiener Werkstätte ismert formáit átvitték az egyház művészetére is. A templomokat azonban nem lehet egyenruházni, a templom művészete sajátos hangulatot követel, amelyet nem lehet ugyanazokkal a formákkal elérni, amelyek egy szálloda halljában vagy egy úri dolgozóban megütik a mértéket. Ezt hagyták figyelmen kívül a tervezők s innen van, hogy a művészetük nem egyházművészet. Az érzés hiányzik belőlük, a tárgyak egyházi rendeltetésének megéreztetése, szóval a pszichikai anyagszerűség, amely pedig ebben az esetben elmaradhatatlan. Nem pótolhatják a különbeni művészi qualitások. Mert pl. Mehoffer nagy kartonja, amely a Szentháromságot ábrázolja, éppen úgy lehetne Neptun is vagy akármi, szóval artisztikus formái nincsenek semmiféle rokonságban a tárggyal és ennélfogya legyenek akármilyen szépek, az egyház szempontjából szinte hasznavehetetlenek. És így talán Kolo Moser volt az, aki egy miseruhában és egy antependiumban az artisztikus kifejezésmódot a vallásos témához tudta hangolni és ilyenképpen előkelő és finom művészettel megfelelt a vállalt feladatnak. Az ő nyomán kell elindulniok a bécsi tervezőknek, ha a modern egyházművészeti stílus megteremtésén akarnak munkálkodni. Reméljük, hogy ez a munka a jövőben jobban is fog sikerülni, mint ez alkalommal.

Iparművészeti oktatás

AZ IPARMŰVÉSZETI ISKOLA NÖVENDÉKEINEK KIÁLLÍTÁSA. Az Iparművészeti Iskola növendékei gazdag és érdekes anyaggal tértek vissza arról a vándorútról, amelyet a nyári szünidőben a magyar városi és népi művészet formáinak megismerése és összegyüjtése céljából tettek. Az Iparművészeti Iskola kiállítást rendezett a növendékek szünidei munkáiból és ez a kiállítás igen örvendetesen igazolja az Iparművészeti Társulat intencióit, melyek érdekében a Társulat a növendékek nyári vándorútjait lehetővé tette. A nyári utazások célja kettős, egyrészt oda irányult, hogy a növendékek összegyüjtsék az ország népi művészetének kincseit, motívumokat, ornamentikát, a magyar népművészet változatos és gazdag anyagát, szintúgy, hogy megörökítsék a magyar városok formai szépségeit; másrészt pedig, hogy a növendékek tudása és készültsége a gyüjtögető munka segélyével gyarapodjon. A növendékek az Iparművészeti Társulat és részben az iskola segélyével ezidén is bejártak egy jó darab földet és Borsod, Heves, Nógrád, Torontál vármegyékből, valamint a felsőmagyarországi vá-

JAPÁN VIRÁGDÍSZÍTÉS.

Kovács Pál és Dankó Ödön pályaművének részlete.

Détail du projet de MM. Paul Kovács et Edmond Dankó.

Kovács Pál és Dankó Ödön a M. Labdarúgó-Szövetség vándordíjának, a Magyar Kupának tervezetére hirdetett pályázat II. 200 koronás díjával kitüntetett pályaműve.

Concours de „Coupe Hongroise." Prix d'honneur pour l'Association hongroise de football. Projet de MM. P. Kovács et E. Dankó couronné du II. prix de 200 couronnes.

Magyar Iparművészet
1914. 150, 151. l.
képek

~~Dankó Ödön~~ és Kovács Pál

Kovács Pál

FELEKY GÉZA: AZ IPARMŰVÉSZET METAFIZIKÁJA

Néhány esztendő előtt a történeti stílusok bukása teljesnek látszott. Az iparművészek új törekvése meghódította a közönség ízlését, a közhangulat elfordult a stílushazugságoktól és az őszinte, a mai ember testére és szükségleteihez szabott lakásberendezést követelte. Ez a követelés azonban lassanként elhalkult, és lecsöndesedett a történeti stílusú bútor ellen megindított ikonoklaszta-hadjárat is. Egy ideig csak mellékutakon tért vissza a hisztoricizmus: a biedermeier-bútordarabok eleinte józanságuk s célszerűségük[illegible]

tarkítani a modern lakásokat. A biedermeier-bútorokból csakhamar biedermeier-szobák lettek s ma már óvatosan újra felütik fejüket a tiszta történeti stílusok is. Az új iparművészet elméleti diadalának éveit nem tudta kihasználni rohammal elfoglalt poziciójának végleges megerősítésére, úgy hogy többé nem is hirdeti kizárólagos jogosultságát, hanem bizonyos mértékig teret enged a kinövéseitől megtisztított történeti stílusnak is. A félsiker okát a legtöbben abban látják, hogy az új iparművészetnek szinte a semmiből kellett stílust formálnia, és így a hagyomány hiánya miatt tudott csak ritkán mindenkit egyaránt kielégítő, kétségtelen értékű eredményeket elérni. A gépipar hajlamossága a sablonnámerevedésre a változatokban kimeríthetetlen régi kézműiparral szemben, az ipari technika kultúrájának megtazulása a céhrendszer felbomlása óta, s a hosszú, fontolgató, óvatos munkának szinte megfizethetetlen drágasága, a munkabérek rohamos növekedése következtében szintén hátráltatták az új törekvések hiánytalan megvalósulását. De ezek az akadályok nem lettek volna olyan konokak, ha az utolsó generáció lelki világában bekövetkezett nagy s mély változás nem lenne természeténél fogva kedvezőtlen egy organikus iparművészeti stílus kialakulására.

*

A Nobel-díj irodalmi zsürije a közvélemény ítéletét szokta szentesíteni: legutolsó ítélete azonban több volt az ilyen puszta szankciónál s a legjelentősebb irodalomtörténeti, sőt kultúrtörténeti tények sorába emelkedett. Mikor Rabbindranath Tagorét találta méltónak a legnagyobb irodalmi díjra: nem csupán egy addig alig ismert nagy költő felé irányította a nemzetközi olvasóközönség érdeklődését, hanem egy újabb kaput is nyitott a nyugati s a keleti kultúrát elválasztó

Magyar Iparművészet. 1914.

A társaságból

Halló! . . . Csókolom a kezét, Nagyságos Asszonyom . . . Méltóztassék megengedni, hogy előljáróba elmondjam azt a kedves beszélgetést, ami egy cinikus pesti kritikus és egy vidéki szinház naivája között hangzott el, egy előadásutáni vacsorán. Mondanom se kell, hogy a művésznő már éppen húsz esztendeje játssza ugyanannál a vidéki társulatnál a naiva szerepeket. A pesti kritikus, aki mégis csak akart valami bókot mondani, a naiva állandó kacér faggatásaira, a következő megállapitást tette:

— Tiz évvel ezelőtt láttam a művésznőt ugyanebben a szerepben . . .

A naiva, aki ugyan mást várt, megkérdezte:

— S most hogy tetszett, szerkesztő úr?

— Bámulom a memóriáját. Pont ugyanazokat a hibákat csinálta, mint akkor!

A művésznő ezekután letett a további faggatásról és az egész vacsora alatt csak a felszolgált ételek minőségéről volt hajlandó beszélni . . .

Mielőtt megkezdeném rendes beszámolómat, hálás köszönetemet tolmácsolom dr. Rohoska Oszkárné és Rohoska Olga előfizetőinknek, akik Neuchatel-i pihenőjükben sem feledkeztek meg kedves lapjukról és néhány jóleső sorban küldtek szivből jövő üdvözletet a M. U. L. szerkesztőjének.

Társasági hireim a következők: Apponyi Albert gróf és felesége, keleti útjuk alatt Tripoliszból Tuniszba érkeztek. — Herceg Lónyay Elemérné Meránban tartózkodik. — József kir. herceg és Auguszta kir. hercegasszony a Kormányzó tiszteletére fényes ebédet adott, amelyen a társadalmi és közélet előkelőségei vettek részt. — József Ferenc főherceg és Anna főhercegasszony rózsadombi otthonukban ketizben is rendeztek fényes összejövetelt és estélyt. — Az előkelő társaságok egyik legszebb szépasszonyának, Szemző Istvánnénak vacsoráján a meghivott vendégek között ott láttuk Pesthy Pált, Zichy Istvánt és Sándort, Zsigmondy Kálmánt, Gaál Lászlót és feleségét, Uray Máriát, Bézay Jenőt és másokat. — Máriássy Andorné Patay Katinka unokahugának: gr. Csáky Rózsinak mulattatására két kedélyes teát adott, amelyen a család barátai, valamint a budapesti legjobb társaságokban szereplő ifjúság számos tagja jelent meg. — Kitünően sikerült fogadónapot, teát és estélyt rendeztek Bezegh Huszágh Miklósék, Kovács József és felesége: Nyáry Ilona bárónő, Zarka Elemérék, Dormándy Gézáék, Szmrecsányi Györgyné, Mihályffy Dezsőék és Csurgay Istvánék.

A házassági frontról igy szól a jelentésem: Lángh Flóra dr. és Póka-Pivny Aladár kir. szabadalmi biró a Szent István-bazilikában tartotta esküvőjét, hol a menyasszony tanitványai, százhúsz magyarruhás növendéke állott sorfalat. — Vértesaljai Vértesy Géza Irma leányát eljegyezte Klingsland Alfonz ügyvéd. — Wekerle Sándor pénzügyminiszter harmadik leányával: Ginával jegyet váltott Tahy István kamarás, galgagyörki földbirtokos István fia. — Urmánczy Nándor és felesége Freund Júlia leányát Júliát eljegyezte szilágyi vitéz Benárd Ágost lovastüzérfőhadnagy, szilágyi vitéz dr. Benárd Ágost, nyugalmazott miniszter és felesége, Németh Rozália fia. Kőrösy Ilona disznóshorváti kedves előfizetőnk házasságot kötött Tóth Bertalan, sajószentpéteri főjegyzővel. Láhny Kató kedves előfizetőnkkel jegyet váltott Wolf I. Miklós vezérkari szt. százados, Budapesten. A jegyes- és házaspároknak szivből jövő jókivánságainkat tolmácsoljuk.

Nem akar ugyan célzás lenni, de ha már most jutott eszembe, most mondom el két pécskai parasztgazda beszélgetését, akik a szomszédasszonyuk temetéséről jöttek haza. Azt mondja az egyik:

— Ugyan mondja, kend, mért sirt úgy a Péter szomszéd a felesége temetésén? . . . Hiszen rosszul éltek!

A másik igy szentenciázott:

— Merhogy a pap arról beszélt, hogy a túlvilágon mindenki találkozik. Aztán ezért nagyon elérzékenyült . . .

A budapesti volt 1. honvédgyalogezred emléklapos bajtársai árváinak támogatására a március 15-i nemzeti ünnepen jótékonycélú diszhangversenyt rendezett. A fényes erkölcsi és anyagi siker nagyszerű műsorszámaiból ki kell emelnünk a Mária Terézia 1. honv. gyalogezred hatvantagú zenekarát, amely Fricsay Richárd zeneügyi igazgató vezénylésével lélekemelő műélvezetben részesitette a hallgatóságot. Murgács Kálmán, nótaköltő, saját zenekara kiséretével adta elő pompás dalait. A műsort teljessé tette Gyula diáknak, valamint a m. kir. Operaház és a Zeneakadémia több kiváló művészének fellépte.

Az idei elitbálokat a németek legnagyobb magyarországi egyesületének: az Axtrat egyesületnek pompásan sikerült bálja zárta be. Ezen a bálon is a

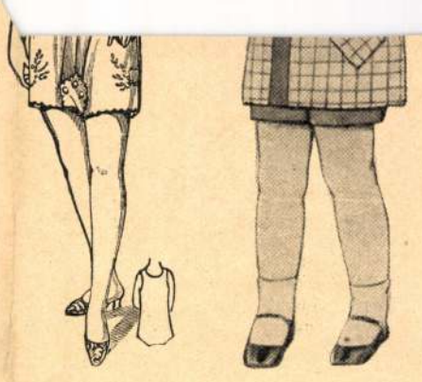

ŰVÉSZET

ban szobrászati ismereteit Bourdellesnél, festészeti tudását Henri Martinnél egészítette ki.

Először 1911-ben állított ki a Műcsarnokban.

A művészt a háború kitörése Franciaországban érte, hol internálták. A fogságban húsz darab szobrot készített, melyek egy lipcsei műkereskedő birtokában vannak.

Kurtapataki Kovács Pál új akvarelltechnikáját klasszikus leegyszerűsítő erő és a színfoltok élénk, de diszkrét finomságai jellemzik. Akár dekoratív elképzeléseit, akár Konstantinápolyt, a Hűvösvölgyet vagy Budapest környékét, Erdélyt, Párist festi, mindenkor megkap egy eredeti székely művésztalentum frappáns kibontakozása és harmonikus kifejezése. Gömbös Gyula honvédelmi miniszterről és Apponyi Albertről készült arcképplakettjei nagyszerű művészi teljesítmények.

Káldor László

Ma, amikor oly nehéz új irányban is jelentékenyet produkálni és ezt nemcsak itthon, hanem a külfölddel is elismertetni, a magyar kultúrfölény bizonysága *kurtapataki Kovács Pál* festő- és szobrászművész vízfestményei iránt a külföldön is megnyilvánuló őszinte érdeklődés.

Kurtapataki Kovács Pál 1889-ben Budapesten született erdélyi családból. Az Iparművészeti Főiskolán tanult, majd a Képzőművészeti Főiskolán, Páris-

Női vélemény a női udvariasságról

Nem arról a szinte kötelező udvariasságról akarok beszélni, amely a jó nevelés eredménye. Egész természetes dolog, hogy a fiatal lány csókoljon kezet a nagyon idős hölgynek még abban az esetben is, ha az idős hölgy — alkalmazkodva a kor követelményeihez — fiatalabbnak akar látszani nála. Éppen olyan magától értetődő udvariasság az is, hogy a nő ne vesse ki hálóját a legkedvesebb barátnője férjére, még abban az esetben sem, ha történetesen összezördültek egymással.

Egészen más udvariasságról akarok beszélni. Arról, amely a nő öntudatos büszkeségében gyökerezik. Abban a büszkeségben, amely arra ösztökéli, hogy épp úgy viselkedjék, mint a férfi. Az a nő, aki a munkából is kiveszi a részét, a férfi gavallériájában is részt követel magának. Ha egy asszony a férjének igazi barátja akar lenni, a férfi udvariasságát is el kell tanulnia

Nemrégen fültanuja voltam egy beszélgetésnek, amelyet két asszony folytatott egy — harmadik asszonyról.

— Hihetetlen, — mondta az egyik, — hogy ez a Lili milyen ostoba! Ha velem úgy bánna a férjem, már régen otthagytam volna!

— De hát hogy bánik vele? — kérdezte a másik asszony.

— Képzeld! A multkor magam láttam, amikor a szinház foyerjában felsegitette az ura kabátját!

— Ugy látszik, nagyon csúnya teremtés lehet az a Lili!

— Dehogy! Szép! Nagyon szép!... Éppen azért nem értem a dolgot!... Sőt a multkor még különösebb esetet láttam: ő cipelte az ura irattáskáját!

— Hölgyeim, — szóltam közbe, — önök félreértik a dolgot. Ahogy én látom ezt az esetet, Lili asszony nem szolgálja ki az urát, hanem saját akaratából cselekszik úgy, ahogy cselekszik. Bizonyára azért vitte az ura irattáskáját, mert az ura már fáradt volt a napi munkától. Mert hát kiért dolgozik tulajdonképpen az ura? Lili asszonyért, akit nagyon szeret, de aki ezenfelül pajtása és barátja is neki. Bizony, kedves asszonytársaim, megmondom önöknek őszintén: a nő, az asszony cselekedeteiben ne keressenek hamis motivumokat. A férfi a nőt hasonlóan udvarias lénynek tekinti, amig az ellenkezőjéről

nem kénytelen meggyőződni. Megváltoztak az idők és megváltoztak a nők is. Sőt a nők egymással szemben való udvariassága is átalakult. Régen a társaságbeli hölgy, miközben a leghizelgőbb bókot mondta barátnője szemébe, titokban az udvarlója fülébe súgta: »Milyen kár, hogy csúnya az alakja!« Ma az egyik asszony boldogan üdvözli a másikat: »Milyen szép vagy! Milyen nagyszerű a ruhád!« De a másik is őszintén adja vissza a bókot: »Köszönöm, drágám, de a te ruhád még sokkal szebb!«

És a férfiak? ... Nem beszélek a fiatalokról, akik mindezt természetesnek találják. Az öreg férfiak talán csóválják a fejüket:

— Milyen udvariasak lettek egymással szemben az asszonyok! Kölcsönösen dicsérik egymást és elismerik egymás szépségét! Micsoda ravaszkodás rejtőzhetik emögött? ...

Tényleg: mi rejtőzhetik emögött?

Higyjék el, uraim, semmi különös! Megszületett az udvarias asszony és kialakult a női udvariasság!

Kovács Pál, Kustapataki

Szobrász, Villányi ut 1.

Műcsarnok

1930. tav. Ziáll IV. t. 30.

537.

I.

252.

537. Jacques Courtois Borgognone utánzója.

A mester sz. Saint-Hippolyteben 1621-ben. † Rómában 1676-ban.

Lovas-ütközet.

Az előtérben vértesek és dragonyosok csaptak össze. Középütt egy elesett dragonyos került az alóla kilőtt szürke ló alá. Mögötte egy ágaskodó lovon ülő vértes, a ki kalapját elvesztette, ront kardjával a vele szemben álló és pisztolyát elsütő tisztre. Körülöttük mindenütt heves a küzdelem, mig a földön halottak és sebesültek hevernek. A háttérben balról erőd köti le figyelmünket; jobbról, a síkságon, lovas- és gyalogcsapatok állnak egymással szemben; a városban pedig tornyok és kupolák uralkodnak az épületeken.

Vászon, méretei 55 : 91 cm. — Mündler: I. 18.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok:

a) Az Esterházy-Képtárban. 1812: IV. 17. *J. Courtois Bourguignon:* Schlachtstück mit Ausfällen in der Ferne und Gefechten der Reiterei im Vordergrunde. — 1815: I. 7. *J. Courtois Bourguignon:* Schlachtstück mit Ausfällen stb. — 1835: V. 32. *J. Courtois Bourguignon:* Schlachtgemälde mit

Kovács Pál

267. KOVÁCS PÁL.

Okmánybélyegpályázat
II. díj
Magyar Iparművészet
1912. 279. l.

an Donatello Lukács evangelistájában.
könyvön,a másik kéz szabadon áll és
hosszan leomló szakáll,a tekintet szigo-
.Az alsó részben a redő fokozott szerepet
elangelo tudva-vagy nem tudva átvett.De
az átvételnek,milyen más emberfeletti
kileg és erkölcsileg magasraemelt alakja.
as nyugtalan Mózeséhez képest.A csukló
be,hogy nyugalmi állapotban tartósan nem
aktivitás jobban kifejeződik,akár csak a
sból,amelyet Michelangelo maga elé kép-
atban csak egy torzó maradt meg,mint
kezétől,az is alacsonyabbra van helyezve,
ellékalak egy-egy f lkében,tulságosan
nem esik az ő egyéniségével össze.Rahel
v élet kifejezője.Amint Michelangelo dur
angnemü alakok valahogy disszonanciát
ri tökéllyel is vannak megcsinálva.
mellett egy-egy Michelangelo fejü drámai

KOVÁCS PÁL

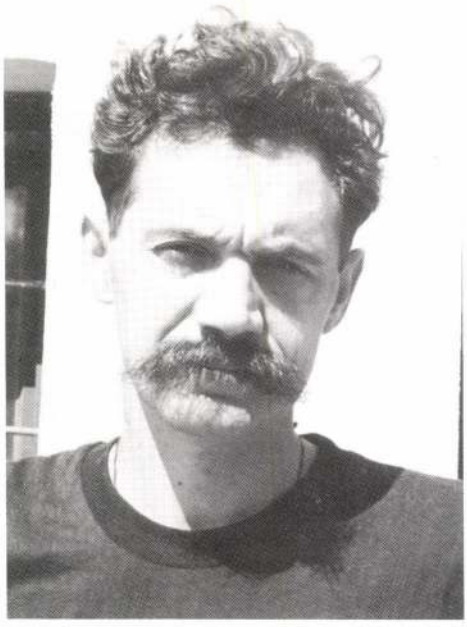

KOVÁCS PÁL

festőművész

1959-ben született a kárpátaljai Szvobodában. 1976-tól 1980-ig az Uzsgorodi Művészeti Iskolában festőszakon végezte tanulmányait.

Alkotói munkássága 1978-tól datálható, és 1989-ben vett részt az Art nevű galériában Uzsgorodban. Kiállítása volt 1991-ben és 1992-ben a Kárpátaljai Múzeumban.

Csoportos kiállításokon szerepelt:

1992 – Budapest, Művészet c. gyűjteményes kiállítás USA, Egyetemes Művészet c. kiállítássorozat.

Munkái megtalálhatók a különböző magánygyűjteményekben Franciaországban, Kanadában, Ukrajnában és Magyarországon.

294000 UZSGOROD
Kárpátalja,
Pobeda u. 151/42.

Kovács Pál:

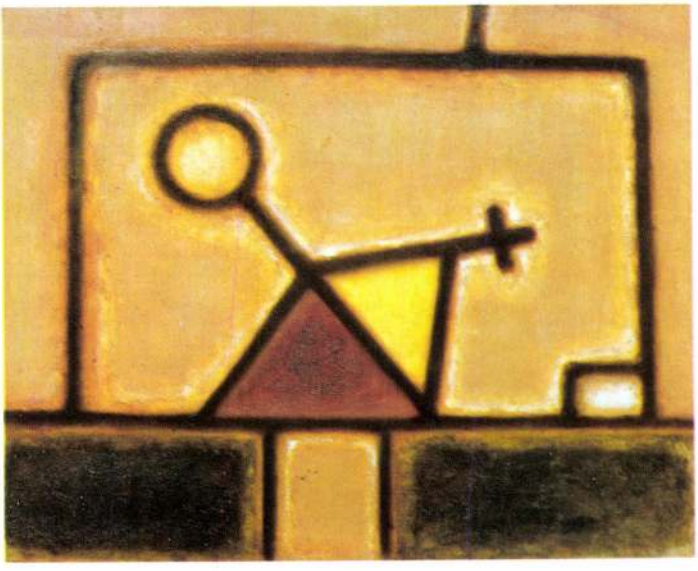

Szt. Mihály kápolna

Kompozíció

Három pilóta az Északi Sarkon át repül Moszkvától San-Franciscóba

Washington, június 19.

Cskalov, Baidukov és *Beliakov* orosz repülők, akik Moszkvából kiindulva az Északi-sarkon át akarnak San Franciscoba repülni, orosz forrásból származó hír szerint útjuk eddigi folyamán némi késést szenvedtek, mert

kénytelenek voltak útközben többízben eltérni eredetileg tervbevett egyenes útirányuktól.

A repülők Moszkvától kezdve a 38. délkörön haladtak egészen a 78. párhuzamos körig, majd keletnek fordultak egészen a 48. délkörig és itt újból északnak fordulva ezt a délkört követték egészen a Ferenc József-földig.

Szombaton hajnalban két órakor (budapesti idő szerint) a repülőgép 900 kilométernyire volt az Északi-sarktól. A repülők kedvező időben folytatják útjukat.

San Francisco, június 19.

A szovjet repülők moszkva—sanfranciscói repülésének az a célja, hogy tisztázza a kérdést, vajjon lehetséges-e Moszkva és San Francisco között az Északi-sarkon át egy rendes kereskedelmi légijáratot létesíteni.

Az egyfedelű repülőgépen egyetlen 12-hengeres motor van, amely 950 lóerőt fejt ki. A repülők 8000 liter benzint vittek magukkal és 100 óra hosszat maradhatnak a levegőben. A repülőgépre rádióadót is szereltek, amely rövidhullámmal dolgozik.

A kanadai és amerikai meteorállomások rádió útján állandóan tájékoztatják a repülőket a légköri viszonyokról.

Trojanovszky washingtoni szovjet nagykövet San Franciscoba érkezett, hogy jelen legyen a repülők fogadásánál.

A sanfranciscói szovjet konzulátus rádióüzenetet fogott fel, amelyben a Moszkvából San Franciscóba haladó szovjet repülők közlik, hogy

szombat reggel 6 óra 10 perekor (budapesti idő szerint) elrepültek az Északi-sark felett.

Washington, június 19.

Az alaszkai Anchorange rádióállomása felfogta a Moszkvából San Franciscóba repülő szovjetgép jelentését, amely szerint *a gép, amelyen minden rendben van simán halad előre.*

LORETTA YOUNG
mondja:
20th CENTURY FOX

„Én is állandóan Lux Toilet Soap-ot használok!“

LUX TOILET SOAP

HOLLYWOOD SZÉPSÉGSZAPPANA

Cukrosládákból épült saját házában lakik az őstehetség, akit a pesti aszfalt termelt ki

Helytelen határvonalat vonni a milliós főváros és a vidék közé, nem is ez a célunk, amikor bemutatjuk *Kovács* Pál napszámost, akit nem a délibábos róna melletti falu, hanem a főváros szült. A milliós Budapest, amelynek idegen földben termő aszfaltja alatt is ugyanaz az áldott, csodás erejű magyar föld van, mint a hullámzó zöld vetések alatt.

Budán, a Horvát-utcában egy eldugott kiskocsmában találkozunk vele. Rajzmappával a kézben, járja körül az asztalokat, amelyek körül csak Budán látható egyetértésben nagy urak és kisemberek ülnek, iszogatnak, kártyáznak csendben. Az Anna-templomban már elharangozták az éjfélt. Egy fehérruhás öregúr bemondja a pagátultimót, a másik asztalnál bridzselők tanakodnak, kezdjenek-e új robbert, amikor szerényen, halkan beköszönt *Kovács Pál napszámos.*

— *Hölgyeim és uraim, ötven fillérért, bárkit lerajzolok.*

Mély csend fogadja a bejelentést. Túlsók álművész járja az éjjeli szórakozóhelyeket. A fehérruhás öregúr kadarfröccsöt kever magának, majd megszólal:

— *Rajzolja le azt az urat,* — mutat egyik asztaltársára.

Kovács Pál napszámos néhány lépést hátrálva, összevont szemöldökkel rajzolni kezdi a modellt, aki meghatódva felölti ünnepi arckifejezését, nem mer megmozdulni 10 percig, míg a rajz elkészül.

— *Bravó,* — mondogatják elragadtatva, kézről kézre adva egymásnak a „*portrét*“, csak a modell nincs megelégedve. Savanyúan néz szembe sajátmagával, nincs kibékülve a sorssal — vagy a művésszel? —, nem tudja megbocsátani, hogy olyan keszeg ábrázattal kénytelen ezt a világot járni...

Megtekintjük mi is a képet és abban a pillanatban elfelejtjük, hogy *Kovács* Pál napszámos ferdére taposott félcipőt visel harisnya nélkül, mert a szénnel készült rajz valósággal — kis remekmű.

— Hol tanult rajzolni? — kérdezzük *Kovács* Pált, aki meglepően hasonlít ahhoz a *Van Dyck*-hez, akit önarcképéről ismerünk. Ugyanaz az őszbevegyülő fakószőke haj, ugyanazok a járomcsontok és vastaghéjú szemek. Széttárja mind a két kezét.

— *Soholsem, kérem szépen, én eredetileg napszámos vagyok, azaz kérem, csak a hivatalos emberek szemében, mert én igazában művésznek vallom magamat.*

— Hány éves?

— Negyvenhárom, — mondja.

— Mit csinált eddig? — kérdezzük.

Leül az asztalunkhoz, nagy lélegzetet vesz és úgy beszél.

— *Sok mindent csináltam én, kérem...* Amikor gyerek voltam, kifutóskodtam, tizennyolc éves koromban behívtak katonának, az orosz harctérre vittek, ahol fogságba estem, négy évig voltam Oroszországban, aztán haza jöttem és dolgoztam, *követ törtem, kéreműlássan, de voltam lóápoló is,* mert ahhoz is értek és gyárakban is dolgoztam. *Csináltam én kérem, mindent, ami akadt, de közben mindig rajzoltam, mert az az én igazi hivatásom...*

Alig akarjuk elhinni, hogy nem tanult rajzolni. A mappában összegyűjtött, minden tanult művésznek is dicséretére váló aktokat, leány és férfi alakokat és arcokat ábrázoló rajzok nem primitiv kísérletek, amelyekhez hasonlókat korunk őstehetséget hajszoló kiállításain tömérdek példányban látni. *Ezek a rajzok egy kiforrott művész alkotásai.* Az egyik vitéz nagybányai *Horthy* Béla festőművészt ábrázolja, aki a következő szavakkal hitelesítette a rajzot:

„*Ezzel a valóban művészi rajzzal minden tekintetben meg vagyok elégedve. Nagybányai Horthy Béla festő- és szobrászművész.*“

— *Hazudnék, ha azt mondanám, hogy sohasem tanultam rajzolni* — mondta aztán —, *mert először: tanultam a három elemiben, amit jártam, másodszor: egy évig bolyongtam Németországban és Franciaországban, ahol egyik héten dolgoztam, mint napszámos, a másik héten pedig, ha nem kaptam munkát, a képtárakat bujtam és jól megfigyeltem a képeket, azután egyszer a karácsonyi szünetben Bottka tanár úr tanított 10 napig a képzőművészeti főiskolán. Ilt az írás...*

Előkotorja a rajzok közül a levelet, amelyből a következőket olvassuk:

„*Nyilatkozat. Igazolom, hogy Kovács Pál napszámost, aki általam felosmert rajzolótehetség, nálam az 1934/1935. évi karácsonyi szünetben az Orsz. M. Kir. Képzőművészeti Főiskolán lévő műtermemben privát oktatásban részesítettem, hogy kivételesen elszomorító nyomorúságos helyzetén tudásának bővítésével tőlem telhetőleg segíthessek. Minden jóindulatú ember szives pártfogásába ajánlom.*

Bottka Miklós főiskolai r. tanár.“

— Hát olyan nagy nyomorban él? — kérdezzük tőle.

— *Meglehetősen nagy a nyomorom, de most, hogy naponta két-három pengőt keresek, valahogyan csak megy.* Bár a pénz nagyrészét felemészti a betegség. *A feleségem elmebeteg, én meg gyomorbajos vagyok* és csak diétás kosztot szabad ennem. A Vésző-utcában lakom, de nem fizetek házbért, a telektulajdonos engedélyével *cukrosládákból építettem egy kis házat magamnak, meg is büntetett az elöljáróság 10 pengőre engedélynélküli építkezésért. Legeza* miniszteri tanácsos öméltósága megsemmisítette az ítéletet és visszaküldte az iratokat, amelyben felhívja az elöljáróság figyelmét a nyomorunkra. Azóta békében hagynak.

Megkérdezzük tőle még azt is, hogy *mik a vággyai, mit szeretne elérni az életben?* Felcsillan a szeme, amikor válaszol:

— *Kérvényt adtam be Hóman Bálint kegyelmes úrhoz, akinek megírtam, hogy mi az életem célja. Szeretnék előbb itthon, aztán Rómában tanulni, hogy aztán dolgozhassak és alkothassak. Ez az életem célja.*

(Ádám)

Már most jegyezze elő, hogy ne felejtse el megvenni a Magyar Hétfőt!

Mi hiányzik a magánalkalmazotti törvényjavaslatból?

A képviselőház társadalompolitikai, közgazdasági és közlekedésügyi bizottsága szombaton a magánalkalmazottak munka- és jogviszonyának szabályozásáról szóló törvényjavaslatot tárgyalta. Müller Antal azt javasolta, hogy a munkásoknál 44, a tisztviselőknél 40 órás munkaidőt állapítsanak meg. Propper Sándor szerint a javaslat gyönge, tétova és megalkuvó. Hiányzik belőle a munkanélküliség esetére szóló biztosítás és a családi bér kérdése. Várady László és Kertész Miklós az alkalmazotti kamara szükségességét hangsulyozták. Fellner Pál szerint vigyázni kell arra, hogy a törvényjavaslatban ne maradjanak bizonytalanságok, amelyek ismeretlen terheket jelenthetnek. A tisztviselői kérdést egyes vonatkozásaiban a munkáskérdéstől el kell különíteni. Vázsonyi János azt fejtegette, hogy a javaslatot a kereskedelmi utazókra és ügynökökre is terjesszék ki. Végül sürgette a magánalkalmazottak nyugdíjügyének rendezését.

Nehezen tudja felvenni a csepeli nagypiac a vidék hatalmas árutömegeit

Az országban minden vidéken *rohamosan fejlődik a kertészeti kultúra* és így a romlandó idényeikkek mennyisége állandóan emelkedik. A vidéki értékesítő piacok csak egy részét veszik fel az áruknak és így a körzetek fölöslegeiből a minősített termények egy része kivitelre kerül, *a fölöslegek zöme azonban a fővárosi piacra zúdul.* Azonban itt van *nagy felkészültségével a fővároskörnyéki termelési körzet is,* amely 70 százalékban az idényeikkek termesztésére rendezkedett be. A környéken az utóbbi 5 év alatt *több mint 70 uradalom és kertgazdaság rendezkedett be a szántóföldi konyhakertészetre öntözőberendezéssel,* azonkívül itt vannak a csepeli és a zuglói magyar- és bolgár kertészek, akik *naponként 15—20 mázsás fuvarokat szállítanak* a csepeli nagypiacra. Ily körülmények között

állandó árubőség van a fővárosi piacon és egyes cikkekben értékesítő nehézségek lépnek fel.

A főváros közönsége *már a hónap közepén kimerül* és ettől az időtől kezdve a hónap végéig *csak a legszükségesebb élelmiszereket vásárolja mérsékelt mennyiségben.* A fejlődő termeléssel tehát nincsen arányban sem a fogyasztás mértéke, sem pedig a kivitel mennyisége. Ez a körülmény tehát *méltán aggasztja a gazdaköröket.*

E héten az újburgonya ára *nagyobb hullámzásoknak volt kitéve,* mert egyes vidékeken megkezdődött az aratás és a gazdák nem szedték és szállították a burgonyát. Amint azonban e helyzetet felismerték a környékbeli milimárik, nyomban akcióba léptek, *minden egyéb munkát beszüntettek és 20—25 mázsás fuvarokkal érkeztek.* A milimárik e héten *átlagosan 14—16 pengőt kaptak mázsánként az újburgonyáért,* amely árszint rendkívüli kedvező, különösen, ha tekintetbe vesszük, hogy *a milimárik a stockeraui vetőgumót használják fel,* amely magyar holdanként 60—70 mázsa terméstad. így *átlagosan 600—900 pengőnyi bruttó jövedelmet biztosít a gazdáknak.*

Jól tartja árát a zöldbab és a vajbab is.

A termés e cikkben jó, azonban *Hatvan, Eger, Gyöngyös* és *Szolnok* vidékén *állandóan vásárolják Bécs részére.* A zöldborsó ára tartott volt egész héten át, mert a vidéken már fogyóban van.

Nehezen értékesíthető a szabadföldi főzőtök,

amelyből egyes napokon 4—5 vagón érkezik *Heves, Hort, Csány, Kál* és *Verpelét* községekből. Azonkívül a főváros környékéről *szekérfuvarokkal szállítják a dinnyések is a tököt.* A dinnyés gazdák ugyanis évek óta foglalkoznak a korai tök termesztésével az uradalmakban, feles művelési alapon. Az apró, szabadföldi tökért *már csak 4—6 pengőt kaptak e héten a termelők.*

Nagy meglepetés érte pénteken a piacot, *mert megjött hajnalban Nagykőrös és Kiskőrösről a szabadföldi, savanyítani való uborka.*

Az idei zöldséget és a sárgarépát pedig már *valósággal ontja Makó és vidéke a fővárosba.*

A zöldpaprika már nemcsak *Békéscsabáról* és *Makó vidékéről jön,* megérkezett a hegyes zöldpaprika *Tökölről* és *Alsónémediből* is, amely 100 darabonként 1—3 pengőért ment el.

A gyümölcspiacon a világos, puha cseresznye ára mázsánként 8—10 pengőig lanyhult. E minőségű cseresznyét elhelyezni alig lehet és *több tétel kénszerértékesítés alá került.* E héten a ribizli ára 5—10, az egresé 5—15 pengővel zuhant mázsánként. Jól tartja árát a meggy, a földieper és a málna. Az Alföldről érkező korai barack napról-napra olcsóbbodik.

A jelentések szerint

a homoki talajokon jól fejlődik a korai cukordinnye

Árak a csepeli nagypiacon. Zöldfőzelék: Petrezselyemgyökér súlyra 12—20, sárgarépa súlyra 10—14, vegyes zöldség súlyra 12—16 pengő. Idei gyökérzöldség köteg (10 csomó) 40—60, idei sárgarépa köteg (10 csomó) 50—60, petrezselyem zöldje köteg (10 csomó) 6—12 fillér. Karotta-répa csomó 4—10, zeller csomó 8—12, kapor csomó 6—10 fillér. Céklarépa 2—4, torma 40—110 pengő. Kalarábé: kék és fehér 100 drb. 1—4, karárábé kék és fehér 100 csomó (500 drb.) 4—10 pengő. Tisztított karfiol 30—60, gyökeres karfiol levéllel 20—40 fillér kilónként. Póréhagyma csomó 10—14 fillér. Vöröshagyma I. oszt. 15—16, II. oszt. 10—14, III. oszt. 6—10 pengő. Fokhagyma: makói 10—14, más vidéki áru 6—10 pengő. Zöldhagyma: fózni való 100 csomó 1.20—2, zöldhagyma, vékony, 100 csomó 0.80—1.20 pengő. Idei zöld fokhagyma 100 csomó 4—10 pengő. Fejeskáposzta I. oszt. 12—16, II. oszt. 10—11.50, III. oszt. 8—10 pengő. Kelkáposzta I. oszt. 20—24, II. oszt. 14—18, III. oszt. 8—12 pengő. Kellevél 10—12 fillér. Cukorsaláta 100 fejenként 2—4.50 pengő, Retek 100 csomónként: hónapos 2—4, fehér, hosszú 2—5, jánosnapi 2—7, sörretek 3—8, fekete retek 8—14 pengő. Szabadföldi főzőtök 6—8, melegágyi 10—12 pengő. Zöldpaprika 100 drb. apró, hegyes 1—3, húsos, hegyes 4—8, tölteni való apró 2—5, nagyobb 6—8, húsos 9—10 pengő. Paradicsom olasz 120—160 fillér kilónként. Zöldbab és vajbab 30—38 fillér. Zöldborsó: expressz minőség szerint 10—20, velőborsó minőség szerint 18—28 pengő. Vargányagomba, szárított 140, mezei csiperke gomba 120—160 fillér. Dunántúli: szabadföldi áru 20—26, melegágyi áru 25—35 pengő. Paraj tisztítva 25—35, gyökeres paraj 20—30, közönséges sóska 10—20 pengő. — *Burgonyapiac:* Gülbaba 6—7, nyári rózsa 6—6.50, őszi rózsa 4—5. Ella-burgenya 4.50—5, fojtott rózsa és sárga 3.50—4.50 pengő. Idei újburgonya: rózsa 8—16, Ella 6—12.50 pengő. — *Gyümölcspiac:* Cseresznye: fekete, ropogós 26—60, lágy 20—24, piros, ropogós 16—55, lágy 14—26, sárga ropogós 18—24, lágy 10—18, fehér, befőzni való 8—20 pengő. Meggy: hólyagos 26—40, nagyszemű 55—100, apró szemű 20—25 pengő. Kajszi barack 40—70, málna 40—70, kerti eper 100—130, közönséges földieper 30—70 fillér. Faeper 10—16 fillér. Ribizli 20—30, egres 10—25, árpával érő körte 25—45 fillér. Sárgadinnye 0.90—2 pengő kilónként. — *Tojáspiac:* dunántúli friss ládaáru 100—102, tiszavidéki friss ládaáru 100—104, dunántúli friss kosáráru 103—104, tiszavidéki friss kosáráru 103—104 fillér kilónként. Apró és főzőtojás 94—96, selejtes minőségű tojás 90—93 fillér kilónként. Tojásárak darabonként: válogatott tea-tojás 7—8, apró és főző 6.5—7, selejtes minőségű 5.5—6 fillér. — *Baromfipiac.* Élő baromfi: tyúk 100—115, csirke, rántani való 150—160, csirke, sütni való 160—180, hizott ruca 130, hizott lúd 140, hizott pulyka 80—100 fillér kilónként. Idei élő ruca 130—150, idei élő lúd 130—155 fillér kilónként. — *Vágott baromfi:* tyúk 120—130, csirke, rántani való 150—240, hizott ruca 70—130, hizott lúd 130—140, idei ruca 140—150, idei lúd 130—140 fillér kilónként.

Csintalannét megölte a hőguta

Gyöngyösről jelentik: Tarnazsadány hevesmegyei községben hőguta megölte Csintalan Istvánnét a mezőn munka közben. Tarnazsadányban ez a harmadik hőguta-eset.

Köztudomású, hogy
HANGSZEREK
legjobb legolcsóbb beszerzése

REMÉNYI
Budapest, VI/9. Király-u. 58/B
Kérje a díjmentes 9. sz. árjegyzéket

HIREK

Vasárnap

1937 június 20.

Róm. kat.: C. 5. Szilvér p. Gör. kat.: Pünk. u. 5. v. Prot.: C. 4. Ráfael. A nap kel 4 óra 2 perckor, nyugszik 20 órakor. A hold kel 17 óra 2, nyugszik 1 óra 10 perckor.

Hétfő

1937 június 21.

Róm. kat.: G. Alajos. Gör. kat.: Metód pk. Prot.: Alajos. A nap kel 4 óra 2 perckor, nyugszik 20 órakor. A hold kel 18 órakor, nyugszik 1 óra 42 perckor.

MILYEN IDŐ LESZ?

A hidegebb óceáni levegő a Középeurópából északnak törő melegebb légáramlás elől kitért s már csak a Brit-szigetekre szorítkozik. Esős az időjárás Franciaország északnyugati részén, Csehországban és az Alpok keleti részén.

Hazánkban főként a Dunántúl északnyugati felén és Cegléd vidékén volt eső, amelynek mennyisége azonban csak Magyaróvár, Zalaegerszeg és Lenti táján volt 5 mm-nél nagyobb. Lenti 13, Zalaegerszeg 10, Balatonboglár 6, Magyaróvár 5, Sopron, Szentgotthárd, Nagykanizsa, Siófok és Balatonfüred 4, Győr, Szombathely és Keszthely 3 mm-t jelentettek. A hőmérséklet az éjjel a talajmentén csak az ország északi szélén és a Hortobágyon szállott 10 fok alá.

A Balaton vizének hőfoka Keszthelyen, Balatonfüreden és Siófokon 21, Balatonbogláron 22, Kenesén 19 fok volt.

A Duna vízhőmérséklete Budapesten 19 fok.

BUDAPESTEN

szombaton délben a hőmérséklet 23 Celsius-fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 763 mm, gyengén süllyedő irányzatú.

Időjóslás vasárnapra: Gyenge szél. Változó felhőzet. Több helyen — főként nyugaton — eső, zivatar. A hőmérséklet emelkedik.

VIZÁLLÁS

A Duna Hofkirchennél és Bécs—Dunapentele között árad, másutt apad, Mohács—Ujvidék között magas, másutt közepes vízállású.

A Tisza Záhony—Tiszafüred között apad, másutt árad. Igen alacsony vízállású.

Serédi hercegprímás és Kánya Kálmán külügyminiszter fogadta a katolikus világsajtó képviselőit. A Nemzetközi Katolikus Sajtószövetség tagjai szombaton délelőtt tisztelgő látogatást tettek Kánya Kálmán külügyminiszternél. Utána megtartották a kongresszus záróülését, majd a bizottság tagjai Esztergomba utaztak, ahol Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás fogadta őket. Az ujságírókat végül Glatz Béla, Esztergom város polgármestere látta vendégül.

Kedden felfüggesztették, pénteken visszahelyezték állásába Pomáz főjegyzőjét. Pomázon kedden váratlanul felfüggesztette állásától Zboray Géza dr főszolgabíró a község főjegyzőjét, dr Bakos Bertalant. A felfüggesztés okával kapcsolatban különböző hírek terjedtek el a helységben. Egyesek szerint a pomázi árvízkatasztrófa hivatalos kármegállapítási eljárása során került összeütközésbe a főjegyző felettes hatóságaival. Pénteken azután váratlanul megjelent a főszolgabíró a községházán és közölte, hogy Bakos főjegyzőt visszahelyezték állásába. A község népe megnyugvással vette tudomásul a hírt.

Ha étvágytalan, úgy igyék néhány napon át reggelenként éhgyomorra félpohár természetes **„Ferenc József"** keserűvizet, mert ezáltal bélműködése szabályozódik és így egész emésztése rendbe jöhet Az orvosok ajánlják.

FIAT-NAK régen várt új Balilla-típusa megjelent és minden tekintetben — méretek, kényelem, sebesség, rugózás, áramvonal — további haladást jelent az eddigi Balillával szemben, amely öt éven át uralta a magyar piacot és több mint 1100 darabban kelt el. Minden jel arra mutat, hogy az új 1100 köbcentiméteres Balilla ugyanezt a szerepet fogja betölteni.

Extra nagy nőiruhák a Fenyves Áruházban. Erősebb testalkatú hölgyeink körében keltett nagy örömet a Kálvin-téri Fenyves Áruház, amidőn 140 cm csípőbőségig extra nagyméretű ruhákat és fehérneműeket nagy választékban hozott forgalomba. Külön modelleket terveztet, melyek a legújabb nyári divat szerint készültek. Az árak igen jutányosak. Például: az extra nagyméretű marokén és imprimé ruhák 15.80 pengőért, az extra nagyméretű nyári sarmolin és krepdesin ruhák 9.80 pengőért, csinos mosóruhák 4.80 pengőért s a szintén extra nagyméretű voil ponevolák ugyancsak 4.80 pengőért kerülnek eladásra. Képes árjegyzéket díjtalanul küld a cég.

Eredeti angol **THE CHAMPION** és kitűnő **ROYAL STAR KERÉKPÁROKAT** havi 15—20 pengős részletre szállítunk, **kerékpár alkatrészeket** bármely kerékpárhoz **nagybani gyári árban** vidékre is. **LÁNG JAKAB ÉS FIA** kerékpár nagykereskedők, **Budapest, József-körut 41. Képes árjegyzék ingyen. Alapitva 1869.**

Jövő vasárnap leplezik le a Várban Julián, szentdomonkosrendi szerzetes szobrát. Julian, szentdomonkosrendi szerzetesnek, a legelső európai Ázsia-kutatónak s egyben a legelső keleti hittérítőnek, aki az Ural lábánál 700 évvel ezelőtt megtalálta elszakadt magyar véreinket, jövő vasárnap a Várban leplezik le a szobrát. A szoborleleplezési ünnepséggel kapcsolatosan az Actio Catholica Országos Elnöksége, a Szent Domonkos-rend és a Julian szoborbizottság június 26-án, szombaton este 7 óra 30 perckor a Központi Katolikus Körben (IV., Molnár-utca 11) emlékünnepélyt rendez, amelyen Madarász István prelátus-kanonok, miniszteri osztályfőnök és Cholnoky Jenő egyetemi tanár mondanak beszédet, míg a budai dalárda több énekszámot ad elő. Június 27-én, vasárnap reggel 10 órakor a budavári koronázó főtemplomban Czapik Gyula prelátus-kanonok apát ünnepi szentmisét és szentbeszédet mond, majd a szentmise után délelőtt 11 óra 15 perckor a Halász-bástya északi, a régi pénzügyminisztérium előtt fekvő szakaszán leplezik le Julian szerzetes szobrát.

Serédi hercegprímás vasárnap délután nyitja meg az esztergomi katolikus nyári egyetemet. Mint minden évben, úgy az idén is Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás védnöksége alatt ül össze a katolikus nyári egyetem, amelynek ünnepélyes megnyitása június 20-án délután 5 órakor az esztergomi érseki tanítóképzőintézetben lesz. A megnyitó beszédet a bíboros hercegprímás mondja.

Földmíves házaspárt tettek át a lökösházi határállomáson a románok. Aradról jelentik: Nyiri József bodófalvai gazdálkodót feleségével együtt péntek délben áttették a románok a lökösházi határállomáson. Nyiri József mintegy harminc évvel ezelőtt kivándorolt a krassószörénymegyei Bodófalváról Amerikába, ahonnan 1912-ben tért vissza szülőfalujába.

Egy szentendrei matróna titokzatos eltűnése. Szentendréről jelentik: Daru Ferenc szentendrei hangszerkereskedő bejelentette, hogy 89 éves édesanyja három nappal ezelőtt eltűnt közös lakásukról. Elmondotta a kereskedő azt is, hogy édesanyja eltűnésekor magához vette nagyobb összegről kiállított takarékkönyvét. A rejtélyes eltűnési ügyben a rendőrség megindította a nyomozást.

GYERMEKVÉDELMI KIÁLLITÁS RÓMÁBAN

Róma, június 19.

Vasárnap délelőtt nyitja meg Mussolini miniszterelnök a Circus Maximusor a gyermekvédelmi kiállítást, amely kimerítő képet ad az olasz gyermekvédelem összes vonatkozásairól. Ebből az alkalomból Olaszország minden részéből 60.000 asszony érkezik a fővárosba. Ez lesz a fasiszta asszonyok első országos adunátája. Vasárnap délelőtt a fasiszta nők a Palazzo Venezia elé vonulnak, ahol Mussolini üdvözli őket.

Eladó használt traktorok!

1 drb 20 HP **Cormick-traktor,** generaljavitva
1 drb 20 HP **Wall s-traktor,** teljesen hibamentes üzemképes!
1 drb 30 HP **Hanomág-traktor,** teljesen hibamentes!

Érdeklődők forduljanak:
Szántógép Kereskedelmi Kft. Rába-traktor vezérképviseletéhez, Budapest, VI., Andrássy-ut 12. Telefon: 115-074

A képviselőház egyesített bizottságainak ülése. A képviselőház pénzügyi, közgazdasági és közlekedésügyi, valamint külügyi bizottsága szombaton délelőtt Bud János elnöklésével ülést tartott, amelyen több nemzetközi egyezményt tárgyalt. Az egyesített bizottság mindhárom tárgyalt törvényjavaslatot vita nélkül elfogadta.

Bizonyítást rendelt el a tábla a fehérvári kórházi sajtóperben. Fellebbezés folytán szombaton tárgyalta a tábla Harmath-tanácsa azt a pert, amelynek vádlottja Gál Imre hírlapíró, aki több cikkben számolt be a székesfehérvári Szent György-kórház igazgatófőorvosának a betegekkel szemben gyakorolt magatartásáról. A törvényszék annakidején 800 pengőre ítélte a hírlapírót. A tábla most a legszélesebb körben elrendelte a bizonyítást, majd a tárgyalást elnapolta.

Nem bírta kiemelni a hálót — a vízbe fulladt. Mohácsról jelentik: Különös halászszerencsétlenség történt a mohácsi Dunaágban. Makó István halászember hálójával jó fogásokat csinált és már zsúfolásig megtelt a háló, amikor ki akarta emelni a vízből. A háló nehéznek bizonyult és Makó Istvánnal együtt felborult a csónak. A halász nem tudott úszni és elmerült a vízben. Holttestét néhány óra mulva kifogták a Dunából.

A világháború pápai hősi halottai összeírása. A Hadirokkantak Nemzeti Szövetsége pápai csoportja a világháború pápai hősi halottai törzskönyvét készíti el. Ez okból felhívja a város lakosságát, hogy akinek pápai hozzátartozója a világháborúban hősi halált halt, vagy eltűnt, azt az adatok közlése mellett a csoport ügyvezetőjénél (Pápa, Kossuth-utca 10. szám, sorsjegyáruda) a nap bármelyik szakában jelentse be. Bejelentés határideje július 5.

Dr Tóth László: A német birodalom jellegzetes jogszabályai. A mai német birodalom jellegzetes jogszabályairól irt érdekes könyvet dr Tóth László kir. törvényszéki bíró. Különös érdeme a munkának a teljes politikamentesség és az a hűvös tárgyilagosság, mellyel a szerző a sokszor kényes témát kezeli. A könyv ára 2 pengő és kapható az Ügyvédboltban, Budapest, V., Markó-utca 25. Telefon: 1-157-08.

ÁLTALÁNOS SZTRÁJK PÁRIZSBAN

Párizs, június 19.

Tekintettel arra, hogy az építőmunkások hétfő délutánra általános sztrájkot hirdettek, amelyet a világkiállítás területén is végrehajtanak, a munkaadók szervezetei elhatározták, hogy a keddi napra minden építőmunkást kizárnak.

ZSOLNA KÖZELÉBEN ŐKORI TEMETŐRE BUKKANTAK

Zsolnáról jelentik: Klacsány község határában vasútépítkezés közben őkori sírleletekre bukkantak. Az urnák valami ismeretlen keverésű fémből készültek.

Sajnos, a leletek legnagyobb része elpusztult, mert a munkások az urnákat szétrombolták. Egyet azonban sikerült megmenteni, amit a túrócszentmártoni múzeumba szállítottak.

Az építkezéseket most már a túrócszentmártoni múzeum felügyelete mellett folytatják és így remélhető, hogy az egész őkori temetőt sikerül feltárni.

Félholtra vertek egy biciklitolvajt. Vecsés határában az egyik országúti kocsma elől Szepesi István 28 éves jászkiséri napszámos egy társával két kerékpárt ellopott. A tulajdonosok észrevették a lopást, kölcsönkért kerékpárt szereztek és üldözőbe vették a tolvajokat. Tápióbicske közelében egy csendőrjárőr figyelmes lett a két menekülő fiatalemberre, mire azok leugrottak a kerékpárról és a közeli erdőbe menekültek. Az egyiknek sikerült is elmenekülnie, Szepesi Istvánt azonban elfogták. Szepesi nehezen adta meg magát, dulakodni kezdett elenfeleivel, mire azok kapát ragadtak és súlyosan összeverték. Szepesi Istvánt a Horthy Miklós-kórházba szállították. Elmenekült társát körözik.

Magas vérnyomásnál és vérkeringési zavaroknál reggel éhgyomorra egy kis pohár természetes **„Ferenc József"** keserűvíz nagyon jót tesz, mert a beleket minden megerőltetés nélkül kiüríti, az emésztést előmozdítja, az anyagcserét felfrissíti és igen kellemes közérzetet teremt. Az orvosok ajánlják.

---

800 RABLÓ!

Damaszkusz, június 19.

Isztamu sziriai falut nyolcszáz főből álló rablócsapat megtámadta és teljesen kifosztotta. A kormány erős csendőrosztagokat küldött a banditák ellen.

PESTI KIS HIREK

A Béke-téren 530.000 pengős költséggel megépül a XIII. kerületi elöljáróság székháza. Az épületet szokatlanul erősen szigetelt pincékkel építik és berendezik a legkorszerűbb légvédelmi védőeszközökkel. Valóságos légvédelmi mintaépület lesz az új angyalföldi elöljáróság.

A kormány felhívására a gyáripar most állította össze a kimutatást arról, hogy hány állástalan ifjút helyeztek el különböző vállalatoknál. Az összeállításból kitűnik, hogy 377 ifjú kapott állást. Megállapították, hogy a betöltésre kerülő állásoknál a legtöbb jelentkező jogász volt, ellenben még ma sem kaptak elegendő számban vegyészmérnököket és gépészmérnököket az iparvállalatok.

A Keleti pályaudvaron a rendőrség elfogta *Pertics* Lajos ügynököt, aki 54 dobozban akart szacharint csempészni. A rendőrségi vizsgálat során az elkobzott „cukorpótlóanyagról" kiderült, hogy közönséges szódabikarbóna és magát a csempészt is becsapták. A rendőrség Perticset ezek után szabadlábra helyezte.

A Budapestre érkezett ötvenfőnyi hindu társaság kitűnően érzi magát a magyar fővárosban. A főváros utcáin nagy feltűnést keltenek a hindu asszonyok és férfiak.

Bärtl Tivadar székesfővárosi főjegyzőnek és *Rozay* Jenő számvevőségi tanácsosnak a Jugoszláviából kiutasítottak ellátása és segélyezése körül kifejtett működésükért a belügyminiszter elismerését fejezte ki.

Budapest 45 középiskolájában 2074 diák érettségizett. A tanügyi hatóságok közlése szerint az idén a nyolcadikos diákok jobban vizsgáztak, mint az előző években. Már megkezdődtek a beiratások az alsóbb osztályokba és megállapítható, hogy a középiskolák első osztályaiba kevesebb növendék jelentkezett, mint az előző években.

Lipót főherceg pert indított édesanyja, *Blanka* főhercegnő ellen, mert véleménye szerint az nem támogatja kellően és így nem tud rangjához méltó életet élni. A bíróság a keresetet elutasította.

A Hungária-felsőkörút 74. számú ház előtt egy motorkerékpár elgázolta Weisz Sándor lakatosmester 4 éves Imre nevű kisfiát. A mentők a súlyosan sérült kisfiút a Madarász-utcai gyermekkórházba szállították.

KIS VILÁGHIRADÓ

Schacht Hjalmár dr, a Német Birodalmi Bank elnöke kíséretének tagjaival együtt szombat délelőtt féltízkor visszarepült Berlinbe.

Blum francia miniszterelnök a belpolitikai helyzetre való tekintettel lemondott arról a tervéről, hogy a jövő héten Genfbe utazzék és ott részt vegyen *Thomas* Albert — a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal egykori igazgatója — mellszobrának leleplezési ünnepén

Árasz Rüstü török külügyminiszter és *Bajar* gazdasági miniszter a Taurus-expresszen Bagdadba utazott, ahonnét Teheránba folytatják útjukat.

Lahti város közelében két katonai repülőgép gyakorlatozás közben összeütközött és lezuhant. Egy hadnagy és egy altiszt szörnyethalt.

Hirota japán külügyminiszter fogadta az Egyesült Államok tokiói nagykövetét és átnyujtotta neki a japán kormány jegyzékét Washingtonnak arra a javaslatára, hogy 14 hüvelykre korlátozzák a japán hajóágyúk kaliberét. A japán válaszjegyzék elutasítja az Egyesült Államok kérelmét és az indokolásban hangsúlyozza, hogy Japán nem változtathat eddigi álláspontján mindaddig, amíg általános megegyezés nem jön létre a minőségi leszerelésről.

Van Zeeland belga miniszterelnök Newyorkba érkezett, hogy mint Anglia és Franciaország által kijelölt közgazdasági szaktekintély az európai újjáépítésre vonatkozó vizsgálatokat tegyen az Egyesült Államokban.

A moreni robbanás alkalmával megsebesült tíz munkás közül három a ploesti kórházban belehalt sebeibe. A robbanás áldozatainak száma ezzel hatra emelkedett.

A duisburgi König-féle serfőzde ammoniák-gyárában robbanás történt, amely nemcsak a gyárépület egy részét döntötte romba, hanem a légnyomás ereje leszakította és megrongálta a szomszédos házak tetőit is.

Tuniszi és algiri kikötőmunkások összeverekedtek. Rendőrség és katonaság kísérelte meg a rend helyreállítását, de a verekedők ekkor őket támadták meg. Huszonhét rendőrt és katonát kődobásokkal és késszúrásokkal megsebesítettek. A zavargók közül tizenketten sebesültek meg.

Berlin északi városrészében az egyik sportpályán a villám agyoncsapott egy embert, hármat pedig súlyosan megsebesített.

Benes cseh köztársasági elnök kihallgatáson fogadta Titulescu volt román külügyminisztert. A köztársasági elnök délután Karlsbadba utazott, ahol egy hétig üdül.

London délkeleti részében egy nagy porcellán- és üvegraktárban este nagy tűz támadt. Néhány perc alatt több mint 250 tűzoltó volt a helyszínen, mégis háromórai fáradozásukba került a tűz megfékezése. A kár igen nagy. Sebesülés nem történt.

A belga király rendelettel felhatalmazta a pénzügyminisztert, hogy egymilliárd frankos kölcsönt vegyen fel 3½ százalékos kamatozással. Ebből 600 milliót az 1934. évi 4 százalékos kincstárjegyek beváltására fordítanak.

A lengyelországi Baranowicze mellett Klock városkában a tűzvész több mint száz házat és gazdasági épületet elhamvasztott a bennük levő állatokkal és berendezéssel együtt. Ötszáz család hajléktalan lett. Mostawa mellett, Zlozowo községben a tűz tíz tanyát pusztított el. Itt egy nyolcvankétéves földműves is életét vesztette.

Herzog tábornok, Délafrika miniszterelnöke, aki országát a birodalmi értekezleten képviselte, Londonból való elutazása előtt feltűnő nyilatkozatot tett. Kijelentette, hogy MacDonald Malcolm dominiumügyi miniszterrel folytatott megbeszélései a délafrikai védett területek kérdéseiről egyáltalában nem elégítették ki és attól tart, hogy súlyos bonyodalmak származnak, ha ezeket a kérdéseket nem rendezik gyökeresen.

Az angol népszövetségi szövetség Torquayban tartott évi közgyűlésén egyhangulag határozati javaslatot fogadtak el, amely egyebek között követeli, hogy a Népszövetség alapokmányát válasszák el a versaillesi és más békeszerződésektől. A határozat új európai értekezletet követel, hogy azon főképpen a nyersanyagbeszerzés és a határkiigazítások kérdését tárgyalják.

Kovács Pál 95. X. 10.
Fejér-m-i Hírlap

Idill, álom, sosemvolt világ

Kovács Pál fotókiállítása a dunaújvárosi Folyosógalérián

Illúziók. Így, egyszerűen ennyi volt a summázata nekem *Kovács Pál* a dunaújvárosi Folyosógalérián e hetekben látható kiállításának: a veszprémi Bakony Fotóklub tagjának válogatása csak arról igyekezett meggyőzni, hogy lám, szép ez a világ (miközben persze tudom, hogy borzalmas), áthatóan tiszta az élet-képlet (miközben az szikáran fogalmazva is kusza).

Sokat morfondíroztam a tárlat vezérelvén, ám be kell valljam, nem jöttem rá a titok nyitjára: gyönyörű koncepciót kreáltam például az eredendő szépség és az ember viszonyáról — Kovács képeiről általában hiányzik az ember, ahol mgjelenik, ott tükörképként, torzalakként („Zene"), esetleg torzóként („Reklám") tűnik fel —, e légváramat a „Versenyző" rombolta porig. Jó és kevésbé sikerült fotográfiák elegyes elrendezésben — lehetett volna a tárlat címe. Mert még a tematikusan esetleg összekapcsolható képek sem egymás mellé kerültek: a patinás zár szép formáját az indexlámpa(!) képe követi, ezt a boltozatos ablakok harmóniáját szépen érzékeltető munka, utóbbit egy Harley Davidson-sorozat, amivel nem az a fő bajom, hogy nem fér el a kiállításon, hanem az, hogy a krómfelület csillogásán túl semmit, de tényleg semmit nem ad vissza a gép brutális szépségéből. Ugyanígy kerülnek „fényévnyi" távolságra egymástól a szándék szerint idilli békét sugárzó skanzen-képek. A szerkesztetlenség több mint szimpla tárlatrendezői hiba: arra utal — és ez, megvallom, szomorú — hogy nincs terv, gondolat-ív, vezérfonal. Magukra maradnak a képek...

Kovács Pál gyakran és kedvvel örökíti meg a részleteket, az apró csodákat — a legjobb művek („Lépcső"; „Napsugár"; „Gyöngy"; „Sodrásban") e körből kerülnek ki —, szívesen, ámde gyakran csak magamagáért alkalmaz „bejáratott" fotótechnikai eljárásokat, és a primer látvány bizony nemritkán „megöli" a gondolatot, a tartalmat („Lángok"; „Csillogás"), máskor e tartalom nem lép túl a közhely szintjén („Álom"; „Árnyék"; „Mese). És hát akad egy-két munka, amelynek tárlatba válogatását egész egyszerűen nem értettem: azt, mondjuk, nehezen fogadom el mentségül, hogy azért kellett kitenni a Kivi című — csudák csudájára a félbevágott gyümölcsöt ábrázoló — képet, hogy beteljen a fal.

A szándék — legyen a fotó *művészi* — nemes, de a végeredmény igencsak kétséges színvonalú tárlat. Az öreg pince nádtetejét, lám, megeszi az idő, de még így, enyészetében is sugallja egy *másik* világ romlatlan báját. A kovácsoltvas kapu felemás kilincse is megkapja a patinát, a kis házikó zugai még őrzik a mesék szép emlékeit, a sívó homok felett ott a kék ég összes reménysége.

Tudósítás egy idilli, békés, sosemvolt világról.

Illúziók. **-nyzs-**

Drága holmi csak jótállási jeggyel ér igazán sokat

Sokáig csak nézelődni járunk az üzletekbe: márkákat, típusokat, árakat figyelünk. Aztán, ha végre összejött a pénz, elindulunk, hogy megvegyük a rég óhajtott, mindent tudó magnót, CD-t, videót. Nem árt azonban néhány fontos dologra odafigyelni, mielőtt kifizetjük az új szerzeményt.

Valamirevaló üzletben kérés nélkül is megmutatják, mit tud „választottunk". (Ha mégsem így történik, kérjük ezt: elvégre az ember egy blúzt, egy pár cipőt is felpróbál, mielőtt pénzt adna érte és hazavinné...) Így azonnal kiderül, egyáltalán működik-e az általában sok tízezer forintos készülék. Logikusnak tűnik hát, hogy ilyesmit az ember piacon ne vegyen, még ha jóval olcsóbb is, mint másutt. Ez csak a látszat: lehet, hogy egy percig sem élvezhetjük a vásárolt holmit, és másnap már megsem találjuk azt, akitől vettük...

Fontos, hogy a vásárlásnál pontosan kitöltött jótállási jegyet kapjunk. Legyen rajta a vásárlás időpontja, a bolt bélyegzője és az is, hogy mennyi ideig tart a jótállási idő. Ez általában egy év, de a forgalmazó ettől eltérhet — felfelé. Jó, ha rajta van a jegyen a készülék fő darabjainak listája is. Egy esetleg szükséges javításnál ugyanis a jótállás a drága alkatrészek esetében újraindul. Ugyancsak lényeges, hogy megkapjuk a szevizlistát, mert — Murphy törvénye — ami elromolhat, az el is romlik...

Mindig kérjünk magyar nyelvű használati utasítást is a vásárolt készülék mellé. Egy egyszerűbb walkman vagy magnó talán elindul enélkül is, de nem biztos, hogy egy profi minőségű videomagnó esetében is sikerül kitalálni, melyik csatlakozót hova kell bedugni és mire való a rengeteg gomb...

Ha már hazaértünk, kapcsoljuk be a család legfrissebb „tagját": 72 órán belül a bolt köteles kicserélni, ha valami gond van a szerkezettel. Három nap után a szervizt kell megkeresni, ha javításra szorul a készülék. A fogyasztóvédelmi felügyelőség nemrégiben befejezett vizsgálata szerint ma minden alkatrészt be lehet szerezni, rövid idő alatt. A jótállási időben ingyen — utána viszont nagyon drága dolog ezeket a gépeket javíttatni.

Az isteni Monroe CD-ROM-on

Hogyan is kezdődött az a titokzatos körülmények között lehunyt Marilyn Monroe karrierje? Milyen fogásokkal tették még vonzóbbá bájait, domborulatait és hosszabították meg a combjait a leleményes, trükkös fotósok?

Melyek voltak az ötvenes-hatvanas évek szexjelképének leghíresebb filmjei? Kik szerethették Monroet?

Ezekre és még nagyon sok kérdésre kaphatnak választ a Bernard of Hollywood´s Marilyn című lézerlemez tulajdonosai. Állítható, hogy a korong az utóbbi hónapok egyik legsikerültebb multémidia-alkotásának tekinthető.

Mérnök mérte mit tudnak a

A Teszt Magazin értéke

A videokészülékek forgalmának zöme a két- és négyfejesek közül kerül ki. A gyártók ebben a körben kínálják a legnagyobb választékot, így ebből merített a Teszt Magazin is novemberi számában.

A vásárlásnál az első dilemma éppen az, hogy hány „feje" is legyen a magnónak? A négyfejűség valójában nem jelent feltétlenül jobb minőséget, inkább szolgáltatásbeli többletre utal. A drágább változatokkal ugyanis a normál sebességen kívül felezett idővel is fel lehet venni és le lehet játszani a szalagot.

A magazinban tesztelt videók legtöbbje automatikusan alkal-

Szép, új, drót

Ma már elképzelhetetlen a tévézés távirányító nélkül, és egyre többen szaladgálnak rádiótelefonnal a kezükben. Ám mindez csak az új, a „drót nélküli kor" kezdete — írja a Popular Science című amerikai képes folyóirat. Előrejelzések szerint a XXI. század kezdetén a vezetékest általában felváltja majd a rádiótelefon. Tovább fog egyszerűsödni a telefonálás, mert mindenkinek csak egy száma lesz, akármennyi készüléket tart is üzemben. A számítógép az előfizető kívánsága szerint irányítja hozzá a hívásokat: akkor és oda, ahová kívánja.

Rádióhullámokra terelik át a komputeres, modemes adatátvitelt is. Megjelentek az — ugyancsak rádióhullámokkal működő

Kovács Pál '86. 11. 14
Hajdú-Bihari Napló

Lehetséges utak keresése földön és égen

VITÉZ FERENC

Debrecen (HBN) – Egy grafikus és egy festő közös tárlatának ad otthont a Brassai-galéria: Kovács Pál metszetei, rajzai, pasztellalapú, vegyes technikájú képei és Solymosi Gábor olajfestményei láthatók február 20-ig a középiskola kiállítótermében.

Mindketten némi kihagyás után jelentek meg ismét a debreceni képzőművészeti életben – Kovács Pál munkáit második éve, hogy utoljára láttuk, Solymosi Gábor az őszi, abaújszántói bemutatkozás után második önálló összeállításával lépett a közönség elé. Új munkákat is láthatunk itt, ám a hosszabb készülődés indokolttá tette volna, hogy több friss alkotás szerepeljen ezen a tárlaton. Kovács Pál mind metszet-, mind pasztelles vegyes sorozata egységes és érlelt világszemléletről és emberképről tesz bizonyságot, Solymosi Gábor kísérletező kedvét is megmutatja, ám a tematikai különbözőségek mellett az ő alkotásait is jellemzi a hangulati és gondolati egység.

Kovács Pál madarai jelképhordozóak. A repülés, a külső és a belső szabadság, a végtelen szimbóluma mellett a táncnak és az imának, a lehetőségnek, de a lehetőség halálának is a jelképei, s önmagukban is végtelen ellentéteket fogalmaznak meg. Asszonymadár suhan a magát elpusztítani készülő világ fölött, ami egyetemes Kharón-ladikká alakul át, magába foglalmazva a túlvilági, a mitologikus határvonalat is az élet és a halál között. A madár a testében hordozza tojásméhét és kaján-emberarcú – talán azok vonásait viseli, akik siralomvölggyé teszik a világot. Alkotói világának egyik jellemző alaphangját vázolja a kép úgy motivikusan, mint kompozicionális szemléletében. Alkotásai a kereten belüli másik keretként a világot, az egyetemes létet szimbolizáló tojásívbe feszülnek, horizontálisan és vertikálisan egyaránt. Ilyen a gótikus ívű templom-

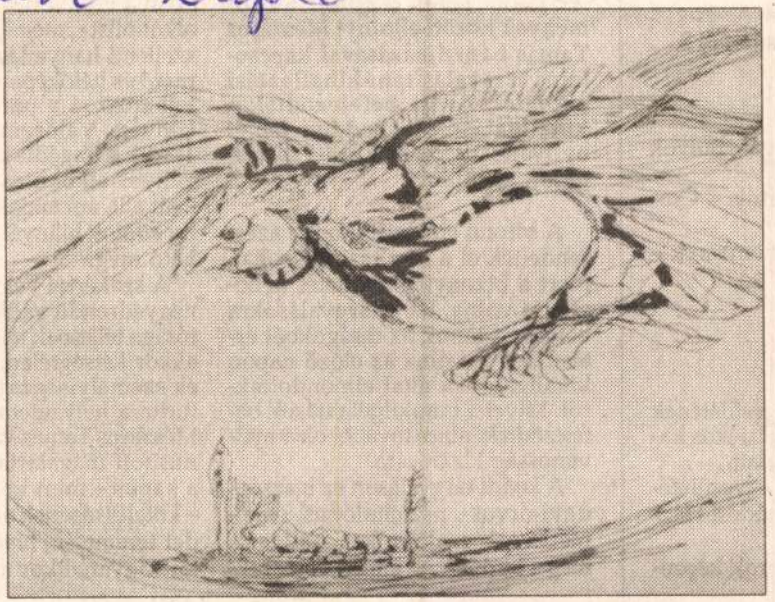

Kovács Pál: Kharón ladikja

belső, a készülődés íve, melyben az emberi várakozás feszül, fohász és remény, legyőzni akarva a belül egyszerre háborgó és fásult reménytelenséget. Ilyen háttérkeretet kap madárkirálya, kagylók ovális ívében a születés készülődik, ilyen az ölelés, a féltés és a vágy íve, ilyen ívű a tánc, önmagát folyton újjáélesztve, magába mindig visszahullva. És ilyen a Kharón ladikjának szerkezetileg és ritmikailag is ellenpontjaként szolgáló kép, ami már szétfeszíti ezeket a kereteket. Kovács Pál grafikailag rejtjelezett tánca sajátos dinamizmust ad az alkotásoknak, melyeket a motívum- és értékvilág mellett tovább árnyalnak a fekete-fehér balladaiság és a kéksárga-zöld tömör és feszített tempójú lélegzetei.

Solymosi Gábor képeinek expresszív, kifejező hatásait nemcsak a festék- és felület- (vagy ecset)kezelés, hanem a dübörgő színvilág is élteti. Egyszerre csend a kép és egy metsző sikoly ebben a csendben. Jelen van a festményeken az élet örömeinek keresése és a belső zaklatottság, jelen van a félelem és az abból való szabadulás lehetősége is. A Van Gogh-i allúziójú Nyári és Virágos képen, csendéletén, vízparti csónakot ábrázoló festményén ha csak átmenetileg is, de az alkotó megbékélni látszik a világgal. A természethez való, hangulatában formálisabb ragaszkodás, a belső vívódások arcokon áti kifejezése, a színekkel és a kifejezőerővel való játékok egyes alkotásokon (Kalapos hölgy, Hegyek szája, Virágcsendélet, Nyári kép, Önarcok képe, Csónakos kép) paradox egyensúlyt teremtenek. A belső tömörség, a kifelé irányuló erő egyfajta csöndes melankóliával találkozik, amit csak még tovább erősíthet a későbbiekben az, ha fegyelmezettebben bánik a színekkel. Ez a melankólia azonban nem romantikus elvágyódást fejez ki, hanem az építő gondolatiságot helyezi előtérbe. Solymosi Gábor technikája rányomja bélyegét az alkotói világra, de fordítva talán még igazabb a kettő közötti kapcsolat: a kifejezni kívánt világ keresi magához az alkotói technikát. Ami nem egyértelműen expresszivista, ez inkább csak a gyors lüktetésben van jelen. A vastag vonalas festékrétegekkel való munka sokszor a pontszerűség nyomait viseli, ami pedig inkább a képek hangulatiságára utal, tehát többnyire az impressziók lefestéséről lehet beszélni. Az impressziók erőteljes színekkel és gesztusokkal való kifejezésének és a gondolatok érzéki megjelenítésének a találkozása pedig minden bizonnyal újabb és érdekfeszítő munkák szülője lehet.

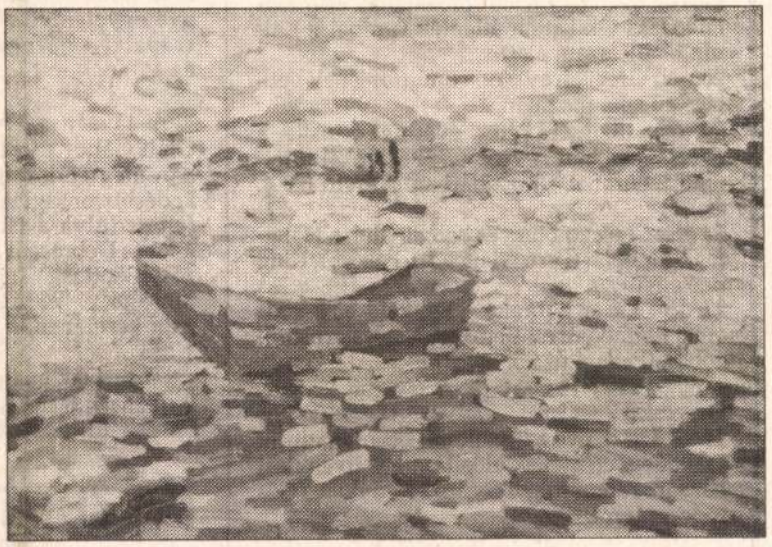

Solymosi Gábor: Csónakos kép

Reprodukciók: Iklódy János

MOZI

Ace Ventura – Hív a természet. Víg: 2, 4, 6, 8.
Don Juan de Marco. Apolló: 4, 6, 8.
Veszélyes kölykök. Hungária: 6, 8.
Az első lovag. Víg kamara: hn. 4.
Férfiak mélyrepülésben. Víg kamara: 6, 8.

SZÍNHÁZ

Csokonai, 18 óra: Figaro házassága – Sulyok Mária-bérlet.
Kölcsey, 19 óra: Caligula helytartója – Csokonai Vitéz Mihály-bérlet.
Stúdiószínház, 20 óra: Egerek és emberek – bérletszünet.

PROGRAMOK

Debrecen
9–12 óra: a tartalékos katonák egyesületének ügyfélfogadása munkanélküli tartalékos katonák részére a Péterfia u. 58/a alatt.
9–12 óra: a nyugati hadifoglyok egyesületének ügyelete a Pedagógus Művelődési Házban (Bethlen utca 14.).
13 óra: egészségvédelmi animátorok képzése a Rózsahegyi u. 4. szám alatt.
15–17 óra: ingyenes jogi tanácsadás a Vasutas Művelődési Házban (Petőfi tér 6.).
16–18 óra: dyslexia-tanácsadás a tócóskerti Forrás segítőszolgálatnál (Kishegyesi út 36.).
17 óra: foltvarró bemutató foglalkozás az Újkerti ÁMK Közösségi Házában (Jerikó u. 17–21. sz.).
17.30 óra: Tanuld magad egészségessé! címmel Márffy Anna TME-tanár előadása és bemutatója a Pedagógus Művelődési Házban (Bethlen u. 14. sz.).
18 óra: Zimányi József nyugdíjas református lelkész evangelizációs sorozatának első foglalkozása Ők ketten átlépték címmel a Kálvin tér 17. szám alatt.
20 óra: Greeneway Zoo című filmjének vetítése a Delta moziban.
20 óra: Szigeti Péter évadnyitó estje a dzsesszklubban A szólóének és vokál története I. címmel a Jazz bárban (Kálvin tér 4. sz.).
21 óra: Chicago-blues és boogie-klub a Hangfogó-klubban (Perényi utca 1.). Fellép: a King Bee együttes.
21 óra: Laser karaoke – Énekeld el a kedvenc számodat! az El Tornado westernsörözőben (Pallagi út 2.).

Derecske
14.30 óra: a nyugdíjasok millecentenáriumi szabadegyetemének előadása a művelődési házban: Farkasvölgyi Győző beszámolója Görögországról.

Hajdúböszörmény
17.30 óra: előadás a buddhizmusról, a tibeti

Debrecen (HBN – N. M.) – **A nyilvánosság kizárását rendelte el a megyei bíróság Ficsor Gabriella bírónő vezette büntetőtanácsa december 11-én, a Nagyállomáson '94 januárjában tragikus körülmények között elhunyt Mészáros Tamás bántalmazásával kapcsolatos tárgyalás tanúkihallgatási napjaira. Azóta befejeződtek a kihallgatások, s kedden ismét nyilvános keretek között folytatódott az eljárás.**

A bírónő elmondta, hogy azért rendelték el a zárt tárgyalásokat, mert a bizonyítás menetét nehezítette volna, ha a tárgyalásokra beidézett tanúk az újságokból értesülhettek volna az előző napon kihallgatottak által elmondottakról. Mivel a tanúkihallgatások befejeződtek, nincs további ok a nyilvánosság kizárására.

A keddi tárgyaláson az igazságügyi orvos-, pszichológus, és elmeorvosi szakértőket hallgatta meg a bíróság. Az elmeorvosi szakértő Terdik György negyedrendű vádlott – mint ismeretes a tragikus napon a kapussal keveredett összetűzésbe az elhunyt – személyiségvizsgálatának eredményéről szólva elmondta: a vádlott idült alkoholista, megállapítható nála a szellemi hanyatlás, a helyzetfelismerő és ítélőképesség csökkenése. Jellemző rá a paranoiás túlérzékenyég. Valószínűsíthető, hogy Terdik a tragédia napján is a szokványos alkoholos befolyásoltság alatt állt, ám annak mértéke objektív adatok hiányában nem állapítható meg.

A szakértői vélemény szerint a negyedrendű vádlott beszámíthatósága teljesnek tekinthető, ugyanakkor kétségtelen, hogy ittassága és személyiségzavara miatt nem tudta a helyzetet uralni. Az ittas Mészáros Tamás váróteremben tanúsított magatartását tapasztalva a kapus – mint hivatalos személy – kötelességének érezte, hogy rendet teremtsen, hiszen ez a feladata. Ugyanakkor ezt a feladatot nem jól oldotta meg
lott. Ezért zuhant r
zetes történésekke
ezért érzi úgy, hog
diák haláláért. Így t
dia éjszakáján oly
hogy „megöltem
okoztam a halálát.
A tárgyaláson el
az igazságügyi
vizsgálat kizárta a
a valószínűségét,
Mészáros Tamáss
tézkedők a nyaká
letve a mellkasára
re utaló jeleket ugy
tak a vizsgálat sorá
további viszgálato
ahhoz, hogy kider
letkezett az elhun
(vizenyője) mert a
zó eddigi informá
ségesek. A büntető
nehezíti, hogy töb
nú – többnyire ege
miatt – nem jelen
gon. A tárgyalás cs
tatódik.

Hószobrászat, egérfogathajtó vers

Debrecen (HBN – N. G. M.) – **Ujjhúzó verseny, nyomozási játék, vetélkedő az AIDS-ről, a drogokról, rendőrviccgyűjtés, diák-divatbemutató, hószobrászat, egérfogathajtó verseny... Csupán néhány a feladatok közül, amelyek elé a nonstop, 24 órás vetélkedő résztvevői – a megye egyetemeinek, főiskoláinak csapatai – néznek február 15-én és 16-án.**

A tavaly szeptemberben, az Oláh Gábor utcai sportcentrumban megrendezett 24 órás közlekedésbiztonsági vetélkedő sikerén felbuzdulva a Hajdú-Bihar Megyei és Debreceni Baleset-megelőzési Bizottság „A gyalogosok biztonságáért '96" rendezvénysorozata keretében, a Magyar művészek a medikusokért, II. című rendezvénysorozathoz kapcsolódva rendez újra nonstop vetélkedőt – tájékoztatták Sutka Sándor megyei rendőrfőkapitány és a baleset-megelőzési bizottság vezetői a sajtó képviselőit kedden.

Kovács Lajos őrnagy, a bizottság ügyvezető elnöke elmondta, hogy a tavalyihoz képest színesedett a program: idén a baleset-megelőzés, a sport- és a karitatív feladatok (véradás, játék- és könyvgyűjtés a gyerekek számára) mellett nagy hangsúlyt kapott az AIDS és a drog elleni harc is. Csütörtökön délután 4 órától a megye 7 felsőoktatási intézményének (a zeneművészetisek nem indulnak) 5 csapata (a tanítóképzősök a teológiai hallgatókkal, valamint a KLTE diákjai az Ybl
diákjaival közös
nak) vágnak neki a
vidám, hol komol
Szabó József al
eset-megelőzési b
ismertette a részle
Megtudtuk: a jégp
zi ügyességi ver
diszkó, a Love eg
je, és a Tyúk szín
ja várja a diákoka
átadáson várhat
Magyar Bálint mű
oktatási miniszte
vetélkedőhöz kap
Sándor megyei re
nyitja megy az
előny" című, a d
megelőzését célzó,
dorkiállítást" csü
órakor a Kossuth-
letében.

DEBRECEN VÁROSPOLITIKAI PROGRAMJA, 1995–199

Középtávú oktatásügyi koncepció k

Az MSZP és az SZDSZ debreceni szervezete, illetve önkormány-

lahálózaton belüli átjárhatósággal kívánja biztosítani. Az önkor-

kiadások kiváltását
remtő értékmegőr

M.D.K.

Kovács Miklós épitész

Bp. XVIII. Pestlőrinc KISZ-lakótelep

1966.

Magyar Építőművészet 1968/1. 24.1.

Kovács Miklós épitész

Bp. II. Törökvészi ut menti OTP lakótelepre készitett beépitési vázlat. 1965.

Brenner-Kovács M.-Sándy P. terve.

Magyar Epitőművészet 1968/1.

a. D. i.

KOVÁCS Miklós építészhallgató

Diplomaterve: a Római part rendezési terve (Mátyás király ústól a Fő-varos határáig terjedő partszakasz)

G. J. Érdekes „elő témák" a fiatal mérnökök diplomaterveiben

Magyar Nemzet 1961. aug. 2. 3. l.

KOVÁCS Miklós asztalos. Egerben 1761-ben szerepel az adózók névjegyzékében.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

M.D.K.

Kovács Miklós, ácsolos

Egerben 1731-ben szerepel az adózók névjegyzékében.

Heves Megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 353. old.

MDK

Kovács Miklós, építész

Az esztétai új központ
tervének egyik készítője.

Acsél Kovách Tamás: Domb - házakból 3.

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. ápr. 3.

Kovács Miklós épitész

M.D.K.

A faluai egészségügyi létesitmények tervpályázatán 6000 Ft-os megvételben részesült.

Társtervező:

Brenner János- Brenner Jánosné-

Judik Zoltánné

Magyar Epitőművészet 196 5/6. 2.1.

Kovács Miklós

Zook államegély

Értimisk 1909/10. 8. l

511. J. G. A.

Működött a XVIII. sz. végén

Mária Terézia.

Térdig van ábrázolva, kis szembenéz. Jobb kezével a mellett piros párnán három k kissé fölemelte és kinyújtott fülbevalót hord. Gallérja csipké ruhája kék és jobbvállra vet sárga brokát. A háttérben fü széknek áthuzata bársony.

Vászon, méretei 136 : 102 cm. tett 1894 április 5-én Kleinberger F 894). — Kifizettetett 1895 április 1895 december 30-án (326–895). — az 1896 április 14-iki 228 és az 1 szvsz. határozat (218–896).

Kifüggesztésére vonatkozó adat *A. Tischbein :* Mária Terézia. — 19 *bein :* Mária Terézia a birodalmi je

Kovács Miklós

Végbiz. jó eredm.

Éstimisk 1909/10. 10-l.

~~528. Ismeretlen festő.~~
~~A XVII. századból.~~

528. VI. Pius pápa.

Mellig, jobbra fordul, arc
kissé göndör, arcza és bajusza lebere
cappája felett stólát visel.

Bronzdombormű, az alak magas
Szalay Imre ajándéka 1894:

Kovács Miklós

2 ook államsegély

Értíniusk 1908/9

13. l.

Dreher Maul
Dreher Maul
Dreher Maul
Dreher Maul
Dreher Maul
Dreher Maul
Dreher Maul
Dreher Maul

Kovács Miklós

butorterverő

1906 – 1909

Éimisk 1930. 85. l.

Fogarasy János:

Térdig, ül és szem be
az asztal sarkára tamasz
fésülí, bajuszát hegyesre p
ja s kézelőjé látszik, ny
vágva s egy elejű kabátja
ban:

ALSÓVISZTI FOGAR

A magy. kir. curia leg
magy. tudós társa

oldalt jobbra: Gedr. bei H. (
alól balra: KIADTA VEREBY
jobbra: AZ UTANNYOMA

Könyomat, az

968

Vereby S: Honpolga

Kovács Miklós

a miskolci Tiszai pályaudvar 1968-as tervpályázatán II. díjban részesült 43.sz. pályamű egyik tervezője.

Molnár Péter: A miskolci Tiszai pályaudvar tervpályázata, 1968. - Magyar Építőművészet, 1969.2.sz. 3. l.

Kovács Miklós

épitész

Egyik tervezője a II díjas (40.000 Ft) pályamunkának az alábbi pályázatban

N.N.: Ujpalota szinvonalas város-
Lépét pályázat útján
alakítják ki.

Magyar Nemzet 1969 XII. 11

Kovács Miklós

K.M: Budapest, XX. Pesterzsébet városközpont
részletes rendezési terve, Tervező:
Kovács Miklós (BVTV) – Tervismertetés.

Magyar építőművészet, 1968. 5.sz.
30-31.l.

Kovács Miklós

(BVTV)

Bpest XX. Pesterzsébet városközpont
rendezési terve.
Tervezés éve 1967.

Magyar Építőművészet 1968. 5. sz. 30. l.

Kovács Miklós építész

Résztvett az alábbi pályázaton
(makett, repró)

N.N.: Amszterdami városháza
tervpályázata 1968

Magyar Építőművészet 1970/2 2 old.

Kovács Miklós

építette Kolozsvárt

építette a kolozsvári Szent Mihály templom tornyát, mely 1862-ben nyert befejezést. Az alábbi pedig a torony építését nem tartja valószínűnek.

Gerstenbrein, Thomas

Die Königliche Kunst in der Baukunst des hohen Altertums. Klausenburg, 1927. 60. l.

[illegible]

Zimay L. u 4.

Kovács Miklós

az egyik szerzője az alábbi pályázaton megvételt nyert 19.sz. pályatervnek.

Hofer Miklós: Szombathelyi városháza tervpályázata, 1970. - Magyar Építőművészet, 1971.2.sz. 2-8. l.

Kovács Miklós

Kovács Miklós és Baráth Etele készitette Pesterzsébet központjának rendezési tervét. - A makett képével ismerteti:

dr. Szücs István: Lakásépitás.

Budapest, 1970. 12. sz. 5-8. l.

MDK

Kovács Miklós
szerkesztő és formatervező

Az "Ipari -forma Tanácskozás" /1958/
egyik felszólalója.

Ipari Művészet 1958. 3. szám 9. old.

MDK

Kovács Miklós

48. lapon közölt tervben részes

Groh István és tanitványai. Magyar diszitőművészet. II. rész. Bp. é.n. 35. l.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-207

Kovács Miklós

DÉLMAGYARORSZÁG

1964 FEB 7.

Szegedi képzőművészek új tárlata

1021

Szegedi képzőművészek legújabb alkotásaiból rendez kiállítást a Móra Ferenc Múzeum Horváth Mihály utcai képtárában a városi tanács művelődési osztálya, a magyar képzőművészek szegedi munkacsoportja és a múzeum. A nagyszabásúnak ígérkező kiállítást vasárnap, február 9-én délelőtt 11 órai kezdettel nyitja meg Kovács Miklós, a népművelési csoport vezetője.

RPALOTA

MDK

Kovács Miklós

lapon közölt tervben részes

12.

Gróh István és tanitványai. Magyar Díszítőművészet II.rész. Bp.é.n. 35.l.

Kovács Miklós kékfestőmester

Kecskeméten, a Katona József Múzeumban megnyílt az „Elő kézművesség a modern környezetben" c. kiállítás, melyen szerepelnek művei.

Mi, Hol, Mikor?

Petőfi Népe, 1974. szept. 1.

Kovács Miklós
kékfestő

Méltatás

—: Kiállítási naptár.
Művészet, 1974. augusztus - 49 lap.

Kovács Miklós

az alábbi tervpályázaton kiemelt megvételt nyert egyik terv egyik szerzője.

dr. Reischl Antal9 A budapesti Népliget rendezésének tervpályázata, 197o. - Magyar Ép.müv. 1971.4.sz.2-4.1.

Kovács Miklós, [épílén]

A simontornyai vár rendezésére kiírt pályázat egyik nyertese.

— : Pályanyertesek

2.

ESTI HIRLAP, Bp 1973. jan. 27.

Ykovács Miklós
ejtési

A szombathelyi városháza egyik lesvezője
Ykovács Miklós

Vidos Zoltán: A szombathelyen létesítendő
Művészet, 1972 február — 26 oldal

Kovács Miklos

Servei szerint épültek a pestlőrinci XVIII.
Kisz lakótelep tórsoskózai.

Berza László, Bernát György, Erdei
Ferenc stb.: Budapest Lexikon, Budapest
1973. 1335 l

568 l

Kovács Miklós
építész

A Szombathelyi Városháza terpályázá-
tának 12 000 Ft-os megvételében részesült
Kovács Miklós és munkatársai nem

Vidos Zoltán: A Szombathelyen lebesztendő
művészet, 1972 február — 26 oldal

Kovács Miklós
építén

Kovács Miklós – Vidos Zoltán:
„Szombathelyi Városháza terve"
(repro)

Vidos Zoltán: A Szombathelyen létesítendő . .
Művészet, 1972. február — 2 Goldal

Kovács Miklós
ipanművész

„Kékfestő fallovitó"
(repro)

—: Kiállítási naptár.
Művészet, 1974. augusztus - 49 lap.

Kovács Miklósné

A Bp.I.Iskola u.32.sz. házat 1854-ben Krövich Antal épitette saját magának. 197o-b n kezdett helyreálliá tását Budai Aurél tervezte; ugyanő és Kovács Miklósné tervezte a szomszédos 34.sz. ház helyreállitását is.

Pereházy Károly:A városrész-rekonstrukciók müemléki-leg védett lakóépületeinek helyreállitása.
Müvtört.Ert.1972.3.sz. 213-223.l.

217.l.

Thovács Miklósné
építész

A szombathelyi uj városháza tervezője volt Thovács Miklósné, Kemény Marietta, aki nem végiben halt meg.

Vidos Zoltán: A Szombathelyen létesítendő . . .
Művészet, 1972. február — 26 oldal

Kovács Miksa

áll. tanf.

Ferk pzomfoisk vk

1939 - 41. 147 l.

~~Bártfa II. 229.~~

Kovács Miklós, építész 1.) Folytatás

Nemzetközi üdülőfalu tanulmányterve Velencei-tó, (sz. repes-miget.

Építész: ifj. Eleőd Ákos, Kovács Miklós, Vadász György

(Artunion Széchényi Építőművészeti Studió)

5. Közforgalmú szolgáltató épület belső-tere. (Szigeti Katalin rajza) (repr.)

6.–7. Az üdülőfalu képe (repr.)

Magyar Építőművészet, 1988, 2. (36 fold, 37 f.)

Kovács Miksa

Ferk pzomfoisk vk

1939-41. 152. l.

RÖVID

AÉ = Archaeologiai Értesítő.

AK = Archaeologiai Közlemények.

Árvízkárosultak, 1876 = A magyarországi árvízkárosultak javára Budapesten gr. Károlyi Alajos palotájában 1876. évi májusban rendezett műipari és történelmi emlék-kiállítás tárgyainak lajstroma. Bp. 1876.

Benesch Belved = Benesch, Otto: Die Fürsterzbischöfliche Gemäldegalerie in Gran. Belvedere, VIII. évf. Wien, 1929, 67—70. l.

Berenson = Berenson, Bernhard: Italien pictures of the Renaissance. A list of the principal artists and their works with an

Kovács-Missák

Fedeles ezüst serlege

szerepelt a Magyar Művészeti Sorsjáték nyereménytárgyai között.

N.U.933.VI.21.

Kovács Mózes

d. festő

végbizonyítványt nyert

elégséges eredm.

Értimisk. 1906/7. 19. l.

KIRÁLYI MAGYAR EGYETEMI NYOMDA

AUGUSZTUS

31 nap — 32. hét

2 Vasárnap	1369. 2, 27.24
3 Hétfő	
4 Kedd	Dex. Baross u. freko
5 Szerda	12 66 22 ~~Na~~ Lambegr [illegible]
6 Csütörtök	
7 Péntek	
8 Szombat	

Kovács Mózes

EMKE-tól 300k

Értimisk 1907/8.

20. l.

Kovács Mózes

100 k államsegély

Értímisk 1906/7

16. l.

468-476.

612 – 614

VELE

r. kath. te

Kovács Mózes

EMKE-től 300k

Kistímusk 1906/7

17. l.

LXXXV.

ŘÉM

kápolna

Kovács Mózes

100 K államsegély

Értesítő 1905/6. 17. l.

Kovács Mózes

pesti

1902 - 1906

Építész 1930. 85. l.

Czilchert Robert:

Térden alól ülve
támlásszék karfájára
elöre fésülve, bajusza s le
lehajtott gallerja és kézel
mellénye ki van vágva
kép alatt:

CZILC

oldalt jobbra: Gedr. bei
s alól balra: KIADTA VER
jobbra: AZ UTANNY

Könyomat

9

Vereby S: Honpolg

Kováts Mózes, festő; szül. 1882 augusztus 27-én Nyárádszentlászlón.

1908-ban J. Hoppner: Női képmás cz. művét másolta a Szépművészeti Múzeumban.

Kovács Mózes

100 k államsegély

Kőtimisk 1904/5. 16 l.

KELEMEN D. ÉS TÁRSA
KÖNYVTERJESZTÉSI VÁLLALATA.

M. kir. postatakarékpénztári cheque-számla
6781. sz.
Telefon Aut. 85-6-17.

Budapest, postabélyeg kelte.
IV., Egyetem-utca 4. sz.

T. c.

Nagybecsű figyelmét minden valószínűség szerint elkerülte azon körülmény, hogy az általunk szállított könyvek után esedékessé vált részleteket *nem méltóztatott beküldeni.* Tisztelet-

Kovács Mózes

EMKE-től 250 k

Estimisk

1905/6.

18. l.

MDK

Kovács Mózes

30. lapon közölt tervben részes

Groh István és tanitványai. Magyar diszitőművészet
II.rész. Bp. én. 35 l.

Kovács M. Zefira

nővér

Bjert

belépett a Rajzla-
narók Egyesületebe.

Rajzoktalás

1944. V. cif. 3 n.

2 g. l.

A MAGYAR KIR. VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI MINISZTÉRIUM Művészeti ügyosztálya

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
39. 1925 szám
Érk.: 1925 év febr. hó 11 n.

Kovács Nagy Csabáné

Részt vett a II. kerületi rajztanárok első kollektiv kiállitásán, melyet az MSZBT helységében rendeztek meg.

Péter Imre: Jegyzetek csoportkiállitásokról
Rajztanitás 1962. IV.sz. 28.l.

Kovács Nagy Ira

Tél /repr/

Maksay László:Kovács Nagy Ira kiállitása
Rajztanitás 1966. IV. 26.1.

Kovács Nagy Ira festőművész

A Derkovits teremben rendezett kiállitását junius 18.-án nyitják meg, -közli a lap.

Szabó György: "Igény és gondolat" cimmel felsorolja beszámolójában a müvész "tetszetős" képeit: Reggel az Adrián, Hazatérő birkák, Várakozó horgász, Októberi litániások, Csacsi, Csendélet vasalóval, Hóolvadás, Pihenő gulya, Nagymarosi alkony, Ökrösszekér. cimmel.
Élet és Irodalom, Bp. 1971. juni. 12.
XV. évf. 24. sz. 2. lap
" " 27. " 12. " " juli. 3.

Kovács Nagy Ira

Festő - rajztanár.
Derkovits teremben rendezték meg gyüjteményes kiállitását. A Pedagógus Studió nyári müvésztelepein dolgozott.
Képei: Vörösberényi házak ; Tél; Háztetők . . .
Erdekes technikát is alkalmaz: az olajfestékbe samottport kever.

Maksay László: Kovács Nagy Ira kiállitása
Rajztanitás 1966. IV. 26-27.1.

Kovács Nagy Tamás festő, rajztanár

Első kiállítása májusban nyílik

a Derkovits Teremben

Nagyszeleti 1966 V. n. 44 old.

Kovács Nagy Sra

Ösvös

M.D.K.

Rezit vett a tárlaton.

Sosonczi Miklós: Tarlat a II hemilet

Művészet 1964. február – 41 lap

Kovács Nagy Ira
festő –

Szinatéri köszönisé" – t
mutatta be.

Vidos Zoltán: A Radnóti klubban rendezett...
Művészet, 1970. julius – 38 lap.

Kovács Nagy Ira

szerepel a Radnóti Kub

Viállitásán

Magyar Nemzet 1970 február 24.

4. old.

Kovács Nagy Ira

festőmüvész kiállitása. Bp. Derkovits-terem. - Ism. H. Gy. Magyar Nemzet, 1966. jún. 1. - Mohsay László, Rajztanitás, 1966. 8. évf. 4. sz. 26. l. - Sátkány Loránd, Pedagógusok Lapja 1966. jún. 15. - Sinkovits Péter, Művészet, 1966. 7. évf. 9. sz. 46. l.

Az 1966. évi magyar müvészettörténeti irodalom bibliográfiája /Müvtört. Ért. 1969. 3. sz. 243-284. l./

267. l.

Kovács Nagy Ira

1

Művével szerepel a II.
Kerületi Képzőművészek tárlatán
a Hazafias Népfront helyiségében

Magyar Nemzet 1971 május 29
4. old.

Kovács Nagy Ira

„Laborcus" c. munkája

emlékére

Magyar Nemzet 1971 május 29
4. old.

Kováts Nagy Ira

Gestörnüvész, Ziállítása

ugilt a Derkovits teremben

Magyar Nemzet 1971 június 20

6. old.

Kováts Nagy Ira

1

Ziállítása nyílt a

Derkovits teremben

Magyar Nemzet 1971 június 29

4. old.

Kovács Nagy Ira

2

„Öregség"
„Hátkay bácsi" c. lépei
emlitve

Magyar Nemzet 1971 junius 29
4. old.

Kovács Nagy Iva

Szerepel a Radnóti Klub táblatan

N.N: A II. kér. képzőművészeinek
alkotásaiból

Művészet 1969 II. n.

Horváth Nagy Ida
festőművésznő kiállítása nyílt meg
tegnap a Fészek Klubban.

Magyar Hírlap 1973/2 Sold

Kovács Nagy Ira 1.

„előkelő" hely jutott, képeit a művészek Fészek Klubjában állította ki. De ne tévesszen ez meg bennünket; ezek a képek „hangzatosak": az éjjel nagyon éjjel, a tenger nagyon tenger, túlságosan napfény a napfény és mértéktelenül mediterrán a mediterránság.

Bojár Iván: Kiállításról kiállításra.

Magyar Hírlap 1973/16 6 old.

Kováts Nagy Ira festő

A most megnyílt nagymarosi nyári tárlaton szerepel műve, mely a morztári hidat ábrázolja. /említve/

Losonci Miklós: Kiállítások Nagymaroson és Vácott.

Pestmegyei Hírlap, 1974. júl. 20.

Horváth Nagy Ida
festőművész kiállítása június 18-án
nyílik meg a Budapesti Derkovits-
teremben.

magyar Hirlap 1971/167 Pold.

Kovács Nagy Ira, festő

Kiállítása nyílik még a

Derkovits – teremben.

– : a Kovács Nagy Ira 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1971. jún. 16.

Kovács Nagy Ira 2.

Sok a szándékolt, túl sok a mutatós, a végeredmény: Középes szinvonalú mükereskedelmi piktúra. Alkalmas arra, hogy túlhangsúlyozott szépségével, felületes lakkozottságával, mesterségbeli tudásával megtévesszen, de nem alkalmas igazi érzelmek vagy gondolatok felkeltésére.

Bojár Iván: Kiállításról kiállításra.

Magyar Ihrlap 1973/16 6 old.

Kovács Nagy Ira festőművész

a Fészek Klubban nyílt

kiállítása

Magyar Nemzet 1973 január 3

5. old.

Kovács Nagy Ira, [ ]

Kiállítása nyílt meg a
fészek klubban.

— : Hír

8.

Népszabadság, Bp. 1973. jan. 3.

Kovács Nagy Ira, festő

Kiállítására a Fények klubban jan. 13-ig

tekinthető meg.

— : Hallottuk

2

ESTI HIRLAP, Bp. 1973. ian. 5.

Kovács-Nagy Irma M.D.K.

Müvei a kiállitáson

A pedagógus-müvész konfliktusa

Gondolatok a IV. Orsz Pedgógus Képzőművészeti Kiállitáson

Köznevelés 1965. febr. 26.

Kovács Nóra, „Jelmeztervező"

a győri Kisfaludy Színház előadásainak

a jelmezeit tervezte.

Zappe László: Nyári kalandozások 7.

Népszabadság, Bp. 1981. máj. 6.

MDK

Kovács Olga grafikus

Művével résztvett a Munkácsy céh kiállitásán.

Művész-Élet, 1933.II.5-6.sz. 9.l.

Sz. Kovács Olga festönö.

Katol. Szemle. 1931. II. 903-10. l.

MDK.

Kovács Olga

Kiállitási hir

Északmagyarország 1966 nov.3o.

Kovács Ödön, egy.hallg. ép.

pályamunkáját a biráló-bizottság megvételre ajánlotta.

Elbirálták a soproni Károlyi-vár tervpályázatát.
ÉPIP-ÉPMÜV. 1929.máj.1. 68.1.

Kovács Ödön

III. é. ép. hallg. 1939
Kotsis tanszék 1940

Vidéki lakóház
terve. Keppel és
alaprajzzal

Technika
1940. 240-l.

müv.

g. 83

1 Kat. 4r

Helfert,

Jos. Alex. Freiherr v.

Österreichische Kunst-Topographie.

(Separat-Abdruck aus dem VII. Bande der Mittheilungen. N. F. der K. K. Central-Commission für Kunst- und historische Denkmale)

1.–16. M.

Kovács Ödön építész
okl. építészmérnök
Szül. Arad 1906.
Végzett 1940
József nádor 1939/40
228. l.

AVATÁSA

Kovács Ödön

építész

l.

Épületei

1942. 22-l

Szépművészet

1 6f.

PACZIN
941 DEC. 10

„EUROPA"
film-, könyv-, lapterjesztő- és
könyvkiadó r. t.
Bp. V. Rotherme... 12.
Telefon: 127-837.

POSTA

Kovács Pál és Dankó

Ödön

A sirköpályázaton 150 koronával díjazott egyes siremlékterve, repr.

Magyar Iparművészet

1914. 170 l.

nincs cód -

KOVÁCS PÁL (építész)

Várady J * Dunamelléki ref templ 1

Gyoma, 1993

125.0.

```
blk= kue
3000= 40136713
3100= Debreczeny, Tivadar
3140= m
3162= Bildhauer &
Zeichner
2194= Ungarn
3200= Ungarn
3270= 1890.04.20
3290= Beregsz
3360= 1965
3420= Debrecen &
Budapest
309a= Mu^BSvLex I, 1965
309b= ^kuL.Husz r/B.v.Procopius^m
Ungarn, Bp. 1932
kenn= hg
redk= Nov ky, A^B0gnes
9906= un
9908= H
katg= 4
9900= 16.08.99
revi= created 2 Jul 1998/BRANDT
9990= xxx0
knde= kndakl
```

Kath

MDK

Kovács Pál

Siklóssy László dr.: Tichy Kálmán és Tichy Gyula.
Magyar Iparmüvészet 1916. 88-92.l.

MDK

Kovács Pál

Kovács Pál és Damkó Ödön a sirkópályázaton 150 koronával dijazott egyes siremlékterve, repr.

Magyar Iparművészet, 1914. 170.lap

MDK

Kovács Pál

Nemzetközi vas- és gépipari ujdonságok és szabadalmak kiállitásának plakát pályázatán megvétel. Repr.

Magy. Iparművészet, 1911. 35.lap

MDK

Kovács Pál műkertész Bp.

Betnár, 131.lap

MDK

Kovács Pál

az iparművészeti tárgyak terveire kiirt pályázaton pályamunkáját megvásárolták

Eldőlt pályázatok. Magyar Iparművészet 1914. 59.l.

Kovács Gál

Művével szerepel a Műcsarnok jubileumi kiállításán.

Uj M. 936. V. 3.

M.D.K.

Kovács Pál, kovácsmester

1770-ben dolgozott Miskolcon.

Bodgál Ferenc: A miskolci kovács-kerékgyártó céh. 299.o.

A Herman Ottó Múz. Évkönyve. V. Miskolc, 1965

MDK

Kovács Pál

Kalotaszegi varrottas, rajz, repr.

Magyar Iparművészet 1916. 151.l.

Kovács Pál

MDK

Az Ipm.Társulat butorterv-pályázatán az iparmüvészeti tárgyakra kiirt versenyben megvásárolták pályamüvét.

Müvészet,1914, 92 l.

Kovacs Isl

Kovács Pál, ép. MDK

..a pályázatokra kerülvén a sor, jelentém:

a kereskedelmi miniszter 300 frt.-os utazási ösztöndíját nyerte el.

A mérnök- és épitészegylet évi közgyülése...
Vasárnapi Ujság. 1890. 23. sz. XXXVII.évf. 377.l.

MDK

Kovács Pál

nyomdásztanom

1845 ben fanom a debreceni városi nyomdaban

Farago: A munka ünnepe
Grafikai Szemle 1895 évf 12 z 201 l.

MOL

Kovács Pál
grafikus

300 K-s díjat nyert (ábra a Gr. Sz. mellékletében)

*** Az okmánybélyegek pályázata

Grafikai Szemle 1912 évf. 10. sz. 232. l.

K. Kovács Pál

Kurtapataki Kovács Pál

festő és szobrász-
fogságában készített
kisplasztikai művei-
ből 1920-ban Lipcsé-
ben gyűjt. kiállítást
rendezett.

Paul von Kovacz (ig!)
Bronze-Plastiken aus
Gefangenschaft. H. ei
é. n. Harant 8-r.

Kisplasztikai munkái-
ban főleg az erő kifeje-
zésére törekedett Rodin
hatása alatt

dupl

CORVINA

RIVISTA DI SCIENZE LETTERE ED ARTI DELLA SOCIETÀ VNGHERESE-ITALIANA

MATTIA CORVINO

DIRETTA DA

ALBERTO BERZEVICZY

Kurtapataki K. Pál

Hobrász. Műcsarnok

1931. tav. tárl. 439

III. évf

1 9

»Globus« Nyomdai Műintézet

Kurtapataki Pál

festő zobrázz aukcia

Árverési Csarnok Kat.

31. z. 1926 febr.

32. z. 1926. ápr.

34. z. 1926. okt.

35–41. nem szerepel

~~Alapi Gyula dr. IX. 69~~ †

Kurtapataki Pál

szobrász és festő.

Honzu ideig élt kül-
földön. A második
világháborúm hazá-
hozta. Jelenleg
trafikja van a
Budafoki utcán,
abból él.

Személyes Közlése
1944. jun. 3.

Képeinek kiállítása
a trafikja. Nyers
vikitó szinekkel dol-
gozik, főleg tájképe-
ket fest.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Kurtapataki Kovács Pál

Hobrász művészt
a párisi „Union Internationale des Beaux-Arts et des Lettres" tiszteletbeli tagjai sorába választotta.

Pesti Hirlap 1936. febr. 1.
(Magyar művészek francia kitüntetése.)

Kurtapataki Kovács
Pál

életrajza állítolag
a német Brockhaus
lexikonban és a
Revai lexikonban

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Kurtapataki Pál

Kurtapataki Pál szobrász és festőművész, XI. Horthy Miklós-körtér 3.
456-791

Bptávb 1940 szept.

Azóta trafikos lett és trafikjában nyilvános telefon állomása van.

– Láid még Kovács Pál, Kurtapataki alatt is

Kovács Pál

festő és grafikus
élt 1891-ben Győrben.
Mint tanár Pozsonyban
működik.

7 művé kiállítva az
alábbi Múzeumba.

Kat Bratislava

293. l.

Kovács Pál építén

L. Farkasdy Z.

– követségi hírek

Magyar Építőművészet Bp. 1983

6

83/3

Kovács Ödön

Nobruz

Nül, Bpest 1879. Sept. 9
Nödz Nilärdnal
tanutt Karny Endre
archeje, gipsz plakott

Hu Primagyarem 279

Eberbe nem Ell

Kovács Ödön

Geboren zu Budapest am 9. September 1879, erhielt K. das Apothekerdiplom an der Universität Budapest im Jahre 1902. Im Jahre 1904 in den Staatsdienst tretend und diesen als Ministerial-Sekretär 1923 verlassend, befasste sich K. unter Anleitung Szilár Szödy's aus Liebhaberei mit Bildhauerei.

Fürst Archép Plakett

Tobb nincs.

Ilu Prmagyérem 279. l.

Hadsereg.

Vértes.

A jobbra vágtató lovon űlő v
vont egyenes rövid kardot tart. Fe

Kürassier Regiment Ze

ez után balra: Der Stab liegt zu
a kép alatt öt sorban:
Entstand 1863 unter Kaiser Le
Veterani. Der starb (+) 1695.-
seph Fürst v. Lobkowitz +1717.
+1753.- Graf v. Stampach +176
Johann Fürst v. Lichtenstein +
jelzése a felső sarkokban: 92. és

Szines rm., mér. a rl. 16:

Sz. n. 52-
72-904-

Kovács Ödön

Hobrait

1910

Éimisk 1930. 85. l.

fordultan van ábrázolva.)
s kissé balra (~~[illegible]~~. Kezeivel a párnázott
nehezedik és balját térdén nyugtatja. Haját
berátvált álla körüli szakálla rövid. Ingenek
ői látszanak, nyakkendője csokorra kötötte,
s egy elegi kabátja zsinóros. Felirata a

HERT RÓBERT.

H. Gerhart, Wien.

LEBY SOMA
OMAT TILOS

, az alak nagysága 24 cm.

681. (ch. p.)

árok könyve. III. évf. 1868.

60/98 N° 24

Kovács Ödön

keresk. min. tól 400 k.

Értimisk 1910/11.

15. l

Vallás- és Közokt. minisztérium

VI. 161

Kovács Ödön

a kolozsvári íparkamapától 100 K.

Értimisk 1910/11.

15. l.

Veszprémi múzeum épitk. segélyei

VI. 201.

KOVÁCS ÖDÖN, szobrász

A magyar gyógyszerésztudománnyal kapcsolatos érmek:
21.--KAZAY ENDRE/KOVÁCS ÖDÖN/ 246+153 mm. öntött,
aranyozott ezüst. 352.old.

DR. VARANNAY GYULA: A magyar gyógyszerésztudománnyal
kapcsolatos érmek 351.old.

AZ ÉRME, Közlemények az éremgyűjtés köréből.
------- XXII. 1966. 37-38.sz. Bp.

mdk

Kovács Örzse

névezvan a nagyrécsei különösen szép slingölt kendő sarkába bevarrva. Kép a 129. lapon

H. Kerecsényi Edit: Az asszonyok fejviseletének alakulása Kiskomáromban.

Néprajzi Múzeum Évkönyve 1957. 127–129. l.

MDK

Kovács Pál, hódmezővásárhelyi kőműves, festő. /Mári férje/

Magyar Ösztönösség kiáll. katalógusa. 1935. jun. 1.

11. l.

Kovács Pál MDK

iparmüvész

Pályázatok
Magyar Iparmüvészet 1916. 59.o.

MDK

Kovács Pál és Dankó Ödön, szobrászm.

közös pályamüvét 150 koronáért vették meg.

Pályázatok. A siremlékpályázat eredménye.
MIP. 1914. 137.1.

MDK

Kovács Pál és Petten Sándor grafikusok

A vas- és gépipari ujdonságok kiállitásának pla
látpályázatára 202 terv érkezett

Közös munkájukat megvették.

? : Kitüntetések.
? ?

kurtapataki Kovács Pál MDK

Évi, gipsz

Mücsarnok 1931 tavaszi kiállitás

kurtapataki Kovács Pál.

A Műcsarnok téli tárlatán egy női szobor-képmása szerepel.
(említve.)

Pesti Hirlap, 1928. dec. 19.

Jenstapatakai Karácsa Pál.

A Műszaszak téli tárlatán egy női
szobor-hegymása szerepel.
(említve)

Pesti Hirlap, 1928. dec. 19.

K.Kovács Pál szobrász.

Katol.Szemle.1929.929-36.l.

K. Kovács Pál

vod
z
Budapesti Hírlap
1944. jun. 10.
(Budapest „művész-
trafikja")

Trafikos lett és jelen-
leg is az.
1949. IX. 2.

BUDAPEST
I. TARCZALI UTCA 8.

Kovács Pál, építész

Tervező, I. díjas.

Pakotszigony: ELTE – BME város

3.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. ápr. 28.

Kovács Pál

Szerepelt a Műcsamok Tavani tárlatán.

8 órai Újság 1930. III. 15.

Kovács Pál

Prohászka szobor terupályázatán szerepelt.

PH.929. x.3.

Kovács Pál

Prohászka szobor tervpályázatán a Műcsarnokban szerepelt.

8ón. 929. X. 6.

K. Kovács Pál

MDK

Schréder Éta

Műcsarnok 1928/29 téli kiállitás

MDK

K.Kovács Pál, szobrászm.

155. Schréder Eta. Mgt.

KMTárs. 1928/29. téli kiáll. Kat. 13.1.

K.Kovács Pál

Z.V.úr képmása.Szobormű.Magánt.

Képzőm.Társ.1911.tav.kiáll.kat. 35.1.

M. D. K.

KOVÁCS P. keramikus iparm.

Az első világháború idején hadi emlékserleget tervez

Magyar. or. iparmeiv. Ik.
Patakyné: Par. 163.

MDK

Kovács Pál sokszorositó

végbizonyitványt nyert

Budaparrajzisk 1932-33. 92 l.

MDK

Kovács Pál, iparművészeti tárgyak terve

Tervpályázatok eredménye. Építő Ipar. 52.sz.
1913. dec. 28. 568 l.

Kovács Pál, von Kurtapatak, Bp. Horthy Miklós-körtér
3.

Adressenverzeichniss der ungarische Medailleure

K o v á c s Pál iparmüvész

O.M.Iparmüvészeti Társulat
iparmüvészeti pályázatán
vásárlás

M Ű V É S Z E T
XIII.évf.1914.
92.
"Kitüntetések"

Kovács Pál

és Petten Sándor

Nemzetközi vas- és gép-
ipari ujdonságok és
szabadalmak kiállí-
tásának plakát pályázá-
tán megvetel.

Repr.-
Magyar Iparmúvészet
1911. 35. l.

K o l l a r z ,Franz,cseh kőrajz
ben tanult és müködött.Magyar é
kőrajzai:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Kovács Pál

festő

Vázlatkonyvéből

Fertőfej

repr.

Pásztortúz

1936. 153. l.

állampénztár	márc. 24.	[illegible]	[illegible]	[illegible]

Budapest 1920 jun

V. dely Pénztár elsőrendű

1350 K értékben beo. Pénzügyi létét 4 [illegible]

M. kir. IX. ker. állampénztár,

Budapest, 1920 év [illegible] 8 n.

BUDAPESTIM. KIR. ÁLLAMPÉNZTÁR BUDAPEST IX. KERÜLET

Kovács Pál, kurtapataki

Aknai Tivadar

festő és illusztrátor

David Janka
volt az ideálja, e név
fordítottjából alakí-
tott álneve

Kurtapataki E. Kovács Gyula

festőnek. E néven
képeket állított ki
a Műcsarnokban és
illusztrációkat készí-
tett a Magyar Ha-
lon részére az 1890-
években.

K. Kovács Gyula szül. 1860.
Nagyszebenban.

Fia Kurtapataki Kovács
Pál közlése. okt. 3.
1945. ~~[illegible]~~

MMUTATÓ.

4. Közlemények az érdekeltség köréből.

	Lap
Akerman-féle motorhenger	61
Angol követségi palota építése Belgrádban	28
B. Sz. K. Rt. elmult évi működése	50
Budapest Székesfőváros Közlekedési Rt. új teherkocsijai	38
Centrifugálszivattyú 230 atmoszféra üzemnyomásra	54
Conrád-kenőszelencék	8
Eskisehir város beruházási kölcsöne	38
Estrich-gipsz (Padozati gipsz)	62
Építésvezetés (A). Csengeri Gyula könyve	54
Gyakorlati Gazdalexikon (Mille-féle)	54
Győri ipartelepek rt. központi telepének fejlesztése	46
Győr város villamos energiaellátása	28
Háztartási tüzelőszerkezetek szabványosítása	14
Heinicke H. R. gyárkéményépítő vállalat	46
Helyközi villamostelep Szatmár vármegyében	22
Junkers-repülőgép gyertyái	62
Lemezárugyár rt. fűtési és kályhaosztályának munkái	46
Madridi telefonközpont üzembehelyezése	8
Magyar Elektromosművek Orsz. Szöv. közgyűlése	8
Magyar ipar térfoglalása	28
Miskolci villamosművek rt. és a *Gibárti villamosművek rt.*	62
Motorkezelői tanfolyam	8
Nagykunsági villamos szövetkezet. (Az első községi villamos szövetkezet.)	62

Kovács Pál

Kustapataki

Orbók Attila mellszobra
Évike, azernezmellszobra

Dr Löllbach Gusztáv
mellszobra.

Eredetileg a Fort de Lauveve-i
fogolytáborban volt, innen
utóbb az ile longuei-be Erült

1918. máj. az Ile Longue-i
fogolytáborban a fogságban
készült kisméretű szobrait
koll. kiáll. rendezett

1926. szept. Brassóban
vízfestményei ből koll. kiáll

1913. szept. kiáll szobrai-
ból Párizsban Georges Petit-
szalonjában

Kovács Pál

kustapatak

rád

Kolozsvári Hírlap

1913. febr. 6. (Magyar művének Párizsban)

Brassói Lapok

1926. sept. 8. (Kovács Pál bpesti festőművész akvarell kiállítása.)

Pesti Napló. 1928. jun. 21. (Évzáró Hoportkiáll. a Szalonban.)

Pesti Hírlap 1936. febr. 1. (Magyar művének francia kitüntetése.)

Kovács Pál, kurtapataki festő

vrsd

Káldor: Művészet és nagyvilág.

Szinházi Élet

1925. Képekkel

festő életrajza

zoktatásügyi Miniszterről.

Tárgy: A sajtó és tájékoztató szolgálat rendszeresítése.
Hivatkozási szám: Ø.
Melléklet: Ø.

s- és közoktatásügyi miniszter tudoz alárendelt hatóságok, hivatalok, inóit, hogy a vezetése alatt lévő mieseményekről történő tájékoztatása ügyosztályának keretében sajtó és tok fel. A minisztérium munkájának ogy a sajtó és rádió nyilvánosságán rosabb kapcsolatban legyen a gyakorsága is joggal elvárja, hogy a maki eseményeiről, terveiről, helyzotétárgyilagosan tájékoztassák.
s- és közoktatásügyi miniszter fel-

Kovács Pál

kurtapatak.

festő

Parisban élt. Az
első világháboru ki-
törésekor internálták.
1919-ben engedtér
hara.

Kuncz Aladár:

Fekete kolostor.
Feljegyzések a francia
internáltságból.
8. kiadás Bp. é.n.

252. l.

Ile Longueben, internálása
helyen is mütterme volt.

Tafelband.

1. – 64 képes tábla, 20 ll. rönggel

Düsseldorf
L. Schwann
1905

is kérjük szives türelmüket és

kiváló tisztelettel

DÁVID JÁNOS ÉS FIA
ÉPITŐMESTEREK

Kovács Pál, kurta-
pataki
szobrász

U. 1316

Budapesti Hirlap
1914. márc. 17.
(Magyar művész szere Párizsban)

K. Párizsban él. Az
Union Internacionale
des Beaux-Arts et des
Lettres Lagjai sorába
választottá-A Salon
d'Automne kiállításai tüntet.

KOVÁCS PÁLL, szűrszabómester

A Székesfehérvári Városi Levéltárban két irat a város XVIII.sz.-i mestereiről.Az egyik 1784-ből,a másik pár évvel későbbi.64 mesterség,519 név.Az arab számok a két listát,a rómaiak az öt csoportot jelzik.

263.old

/ l,ż./ V. szürszabó. 266.old

U.VARGA MARIANNA: Mesteremberek Székesfehérvárott a XVIII.században 263.old

ALBA REGIA.István Király Múzeum Évkönyve. VIII.-IX. 1967-68. Székesfehérvár

Kovács Pál.
szobrász

a Nemzeti Szalon évadonkénti kiállításain műve szerepel.

Magyarság, 1928. jún. 21.

Kovács Pál

Szerepelt a dűcsarnok Tavasi tárlatán.

M.O. 1931. IV. 26.

Kovács Pál

Kurtapataki (?)

U. 810

Budapesti Hirlap.

1913 aug. 28. (Magyar szobrásznűvész sikere külföldön.)

Fenti Parizsban él. A sansebastiani érem kiállitáson plakettjeivel 2 elsö dijat nyert. Ezek egyike Poincaré francia köztársasági elnöket, a másik Ferdinand bolgár királyt ábrázolja.

M.

MAGYAR F

CZVEK

Telefon: 145-510 BUDAPEST, VIII,

Műterem és laboratórium. Műtermi, műszaki és egyéb fényképfelvételek. Reprodukciók. Másolások. Nagyítások. Diapozitívek. Filmdiapozitívek. Amatőrmunkák kidolgozása

Rendelés száma.....

Tekintetes Szá

.....Műemlékek Orsz

Van szerencsénk .....nb. megrendelésük.....
az alanti felállítás szerinti számlával szolgálni.

.....*melléklet*

Kurtapataki Kovács Pál

Geboren zu Budapest am 12. Juli 1889, begann K. seine künstlerischen Studien nach Absolvierung der Mittelschulen bei Lajos Mátrai sen. und Antal Loránfi an der Kunstgewerbeschule in Budapest, um sich 1911 nach Paris zu wenden, wo er als Schüler der École des Beaux-Arts die Academie Julien besuchte. In der Medailleurkunst war K. ein Schüler Henri Kautsch's. Der Ausbruch des Weltkrieges überraschte ihn in Paris, wo er während dessen ganzer Dauer interniert in der Gefangenschaft viele Reliefe verfertigte. Studienreisen führten ihn nach München, Rom. Gewann an der Medaillen-Ausstellung in San-Sebastian 1913 einen ersten Preis mit seinen Plaketten. K. ist hauptsächlich Kleinplastiker.

12 nuove fels.

Ilu Prmagyerem 280. l.

Hadsereg.

Gyalogos határőr.

A teljes felszerelésben á
őr felemelt szuronyos puskájáva

Oguliner Gränz Inf
Regiment.

ez után halra: Der Stab liegt z
a kép alatt három sorban:
Entstand 1746. unter M. Th
Die Gränz Regimenter haben
ments Inhaber.
jelzése a felső sarkokban: 93.

Szines rm., mér. a rl. 1

Sz. n. 53-9
72-904-28

Kovács

K. 24. *Pál (kurtapataki)*, szobrasz es festő, * Budapest 1889 júl. 12. K. 10. Gyula fia. A bpesti iparművészeti iskolában és Párizsban tanult, s u. o. volt internálva a világháború végéig.

Fogsága alatt kőrajzokat, színpadi díszleteket s egy sor apró viaszfigurát készitett, mely utóbbiakat bronzban hozták forgalomba. Budapesten 1911, Párizsban 1912, Lipcsében és Berlinben 1922 óta állít ki bronz- és ezüstplaketteket stb.

K. Gy. I. 589 l

a fordult kerek medaillonban, ~~van ábrázolva~~ melyet pál-
di gelvények vesznek körül. Középütt elválasztott
tjei vállaira omlanak, ~~[illegible]~~ bajusza kicsiny
Vértbe van öltözve s nyakkendője csak réfben
en:

RINCEPS à WALDECK.

nemet szöveg olvasható.

a vonalkeretnek 11·1 : 14·1 cm.

501.

Kovács Pál,

Kunszentmiklós

Thieme Becker

XXI. 363. l.

(Lyka)

PRIN...
vegyeske...
Turista szálló és vendéglő
Bilke, Telefon: 3.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Kovács Pál II.

100 K államosított

Értesítik 1907/8. 19. l.

XLI.

CD

templom

Kovács Pál

festő

l.

Forum. 1931. 192. l.

Kovács Pál

l.

Szent György Céh

42. aukce (1920)

187. 4.

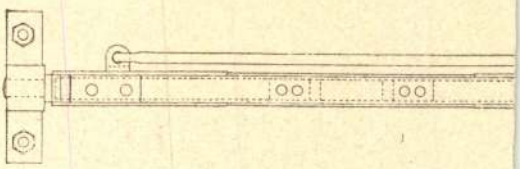

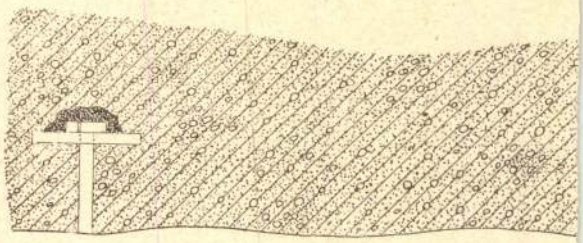

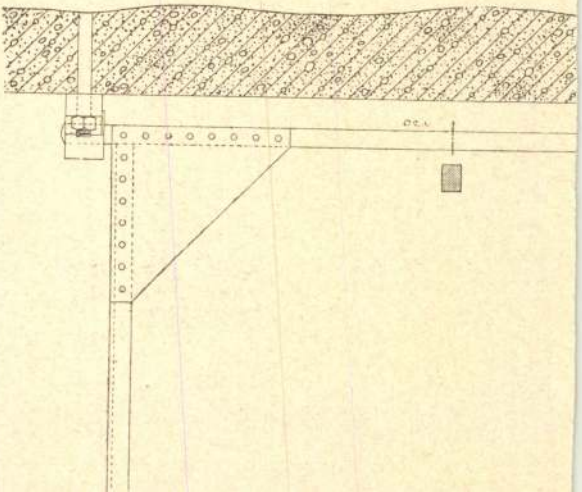

Kovács Pál

1876/77 – 1877/78

Ferképzőmfoiskèvk

104. l.

Más Kovács Pál

Kurtapataki K. Pál

1928. jun. Neuw. kalon
tav. tárl.
Fiala Ily, gipsz.

Muz. és Könyvt. Orsz. Tanácsa III. 227

Kurtapataki Kovács Pál

Mincsarnok
1920–21. téli kiáll. 157.
1928/29. téli kiáll. 155
Verpeléti út 4.

Schönherr Antalné, özv., alapitványa V. 180.

Kustapataki Kovács Pál

1920. máj.

ki a Nemzeti Szalonban

Notre Dame, tollrajz 1000.–
Compositio, tusrajz 500.–

1920. dec. u. o.
Fészek, vízf. 3500.–

1921. jun. u. o.
Dekorativ fák, tusrajz
1500.–

1921. sept. u. o.
Brüsszeli katedrális, tusrajz
2000.–
Bruges, tusrajz 1500.–

Himrés, csallóközi V. 178

K. Kovács Pál

Műcsarnok Hobrait: Bpest

1911. tav. Kiáll. 194

Zöldesdomb, tiszafüredi VI. 182

Kovács Pál

szobrász

U. 810.

Laid Kurta-
pataki alatt
is.

K. Kovács Pál

nobrány

U. 1316.

Car

Kovács Pál (kustapa-
taki)

nebraszi és festő
szül. Bpest. 1889 jul. 12

lásd okv.

Révai XX. 510. l.

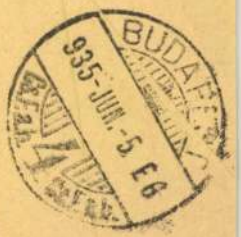
BUDAPEST
1935 JUN. 5 E6

Kovács Pál

festő

1906–10

Címisk 1930. 85. l.

és jobbra néz. Jobbjával öbjét és baljával
üli markolatát fogja. Feje elől kopasz; előre
t és körszakállt hord. Ingének gallérja és kén-
ősszőt nyakkendője rojtos, atillaján s vállra-
edig
a gombok ékkövesek. Felirata a kép alatt

ILESZKY TÁDÉ
álasztó kerület országgyűlési Képviselője
és Trencséni takarék pénztár elnöke, s.a.t.

nfs Jos. Deisten.
EBY SOMA
OMATTILOS

, az alak nagysága 23·6 cm.

79 (chin. p.),

könyve. III. évf. 1868.

60/98 № 72

5720.

Kovács Pál

kis plasztikus

1906–10

Címisk 1930. 85. l.

kissé jobbra fordult. Kezeivel a szék kar-
sjobbján ékköves gyűrűt visel. Fején soli Deo
bajusza és szakálla leberetvált. Cima dájá-
kettős lánczon keresztet hord. Felirata a
rban:

ZSIGMOND

spök, s Apát,

elatusa, győri nagyprépost, Kir. tanácsos, s a
demia t. tagja

reby Soma
Légrády (Pollák) Testvérek Pesten
nyomat fentartatik.

alak nagysága 26·2 cm.

18 (ch. pap.)

könyve. III. évf. 1868.

60/98 N° 21

5887

Kovács Pál

díszítő festő

szünidei pályázaton II. díj.

Értimisk 1910/11. 13 d.

sé jobbra ~~nézve~~ fordult. Jobb kezét mellére ~~teve tart~~ tette
markolatát fogja. Fején turbán van
kkal, ékkövekkel és tollal; bajusza hosszú és
érő köntöse himes ~~csipkekézelői~~ csipkekézelői láthatók nanak,
egy meg nem határozható tárgy ~~van~~ az dugott.
hátterében oszlopok kötik le figyelmünket.
ink kilátást, hol az obeliszk mögött épületek
ős. Az oszlopok erzikének talapzatán e felirat

RATH"
.

vnalkeretnek 37.7 × 26.4 cm.

ticorum. Hamburg, Th. Wiering 1688. Kurtze

Kovács Pál II.

keresk. - min. tól 400 K.

Értímisk 1910/11.

15. l.

Parlag - puszta, debrecreni. III. 28.

Kovács Pál

300 K államsegély

Értesítés 1910/11. 15. l.

Belgrád.

E három részből álló
zelében lévő városokat látju
török mecsetek válnak ki.

Aquarell, mér. a
a III-nak 29.5: 75.2 cm.

Kovács Pál II.

Végbir. jeles sedm-

Értimisk 1910/11.

16. 1.

Pozsonyi siketnémanitéjet vándorkul.

III. 179

Kovács Pál

díszítő festő

szünidei pályázaton

I. díj.

Értimisk 1909/10.

6. l.

T. 4134.

ülő főúr kucsmával és atillában van
veregeti. A háttér hegyes vidék.

bey J. Trentsensky in Wien.

.8 cm.

5-93-1136.

Kovács Pál

200 k államsegély

Kőtinusk 1909/10. 8. l.

Tischbein.

és a XIX. sz. elején.

ssé balrafordultan ül és
ogar végét fogja, mely
orona van, balját pedig
a. Gyémánt hajéket és
ből való, kivágott selyem-
ett pirosbélésü palástja
ggöny lóg és a támlás-

— Lelt. sz. 511. — Véte-
erencztől 1000 K-án (287–
3 20-án. — Elszámoltatott
Az elszámolást jóváhagyta
896 október 16-iki 36690

ok. 1894 : VII. 234. *J. G.*
97 : V. 19. *J. F. A. Tisch-*
lvényekkel.

Kovács Pál

a tanári kartól 30 k

Értimisk 1909/10. g. l.

524. ~~Horovicz Lipot után~~
~~Sz. Kassán 1864 junius 28-~~
~~4-én.~~

524. Trefort Ágoston.

van ábrázolv
ban és kissé gobbra

Csaknem egész alak, ül ~~és~~ tel
támlásszék karfáján nyugtatja és bal
asztalra támaszkodik, hol három köny
látunk, Haja, bajusza és szakálla ős
ra kötötte, kivágott mellénye és kab
ben balról függöny lóg.

Vászon, méretei 145: 113 c
Festette Horovicz L. után
Az 1894: IV. 7-én kelt 225
tetett 1894: VIII. 19-én. (177/94).

Ideiglenes állami letétül
oktatásügyi miniszteriumnak ada

904: v. 3.

523(

MDK

Kovács és Pauncz

készitették a Vas Ferenc által tervezett üvegszekrényt, repr.

Lakásmüvészeti kiáll. Magyar Iparmüvészet 1911. 383.l.

MDK

Kovács és Pauncz kárpitosok, Kiss József asztalos

Hálószoba, repr. Tervezte Vas Béla, készitették fentiek.

Magyar Iparmüvészet 1907. 136.l.

Kovács Pál, fafaragó művész.

Kiskunhalason megnyílt a fafaragó művészek kiállítása. A városi Kisz-bizottság nevében a Kisz-bizottság díját az ittörőszövetség elnöke adta át Kovács Pál fafaragó művésznek. — Csodálatot keltett Kovács Pál faragottnyelű rézfokosa, díszesen faragott furulyák, stb. (amlítve).

Lévay Kálmán: Fafaragó Művészek kiállítása.
Petőfi Néke, 1984. nov. 1.

Kovács Pál

fejlécre repr.

Magyar Iparművészet

1916. 151. l.

akik
betén
i
,
a
ok
ya
r-
amar
en,
K
at-
az-
az
tul-
rit-
ermek-

Kovács Pál, kutapataki

Szobrász

Műcs. Kiáll, 1911 tól
Pipics 116. l.

Kovács Pál

200 K államsegély

Értesítés 1908/9. 13. L.

~~536. Pállik Béla.~~

536. Sennyei Pál báró.

láthatólag kissé

Mellig balra fordul. Jobb
jusza, szemöldöke és szakálla ősz
~~álló~~ fekete nyakkendője rojtos, ati
alól jobbra, bekarczolt betükkel: Pál

Vászon, méretei 78: 63 cm.
Festette, Pállik Béla.
Vétetett 1895: I. 23-án a
Elszámoltatott az 1895: IV.
1895: XII. 30-án (326/95).
Az elszámolást tudomásul ve
1896: X. 16-án a 3690 sz. leirat (2

530

904: U. 3.

Kovács Pál

Művészet 1910. 353 m. 430

8

Budapest Székesfővárosi I. kerületi Közs

Ngs.

SZÁN

Balázs

1.,	800 kg.	Santos Lave k
2.,	1000 -„-	Moulmain riz
3.,	200 -„-	Cikoria kávé
		2 % f
		2 % s